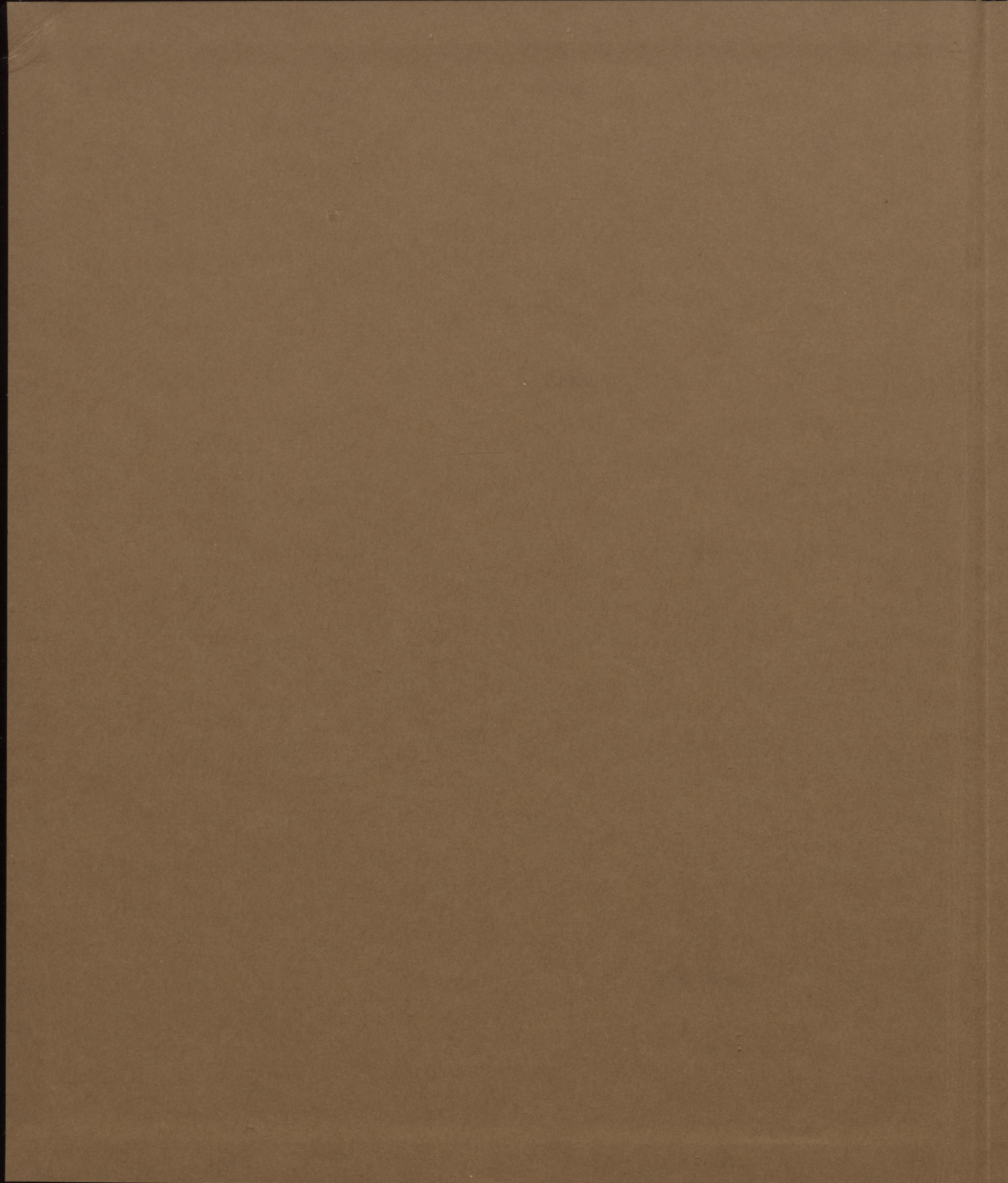
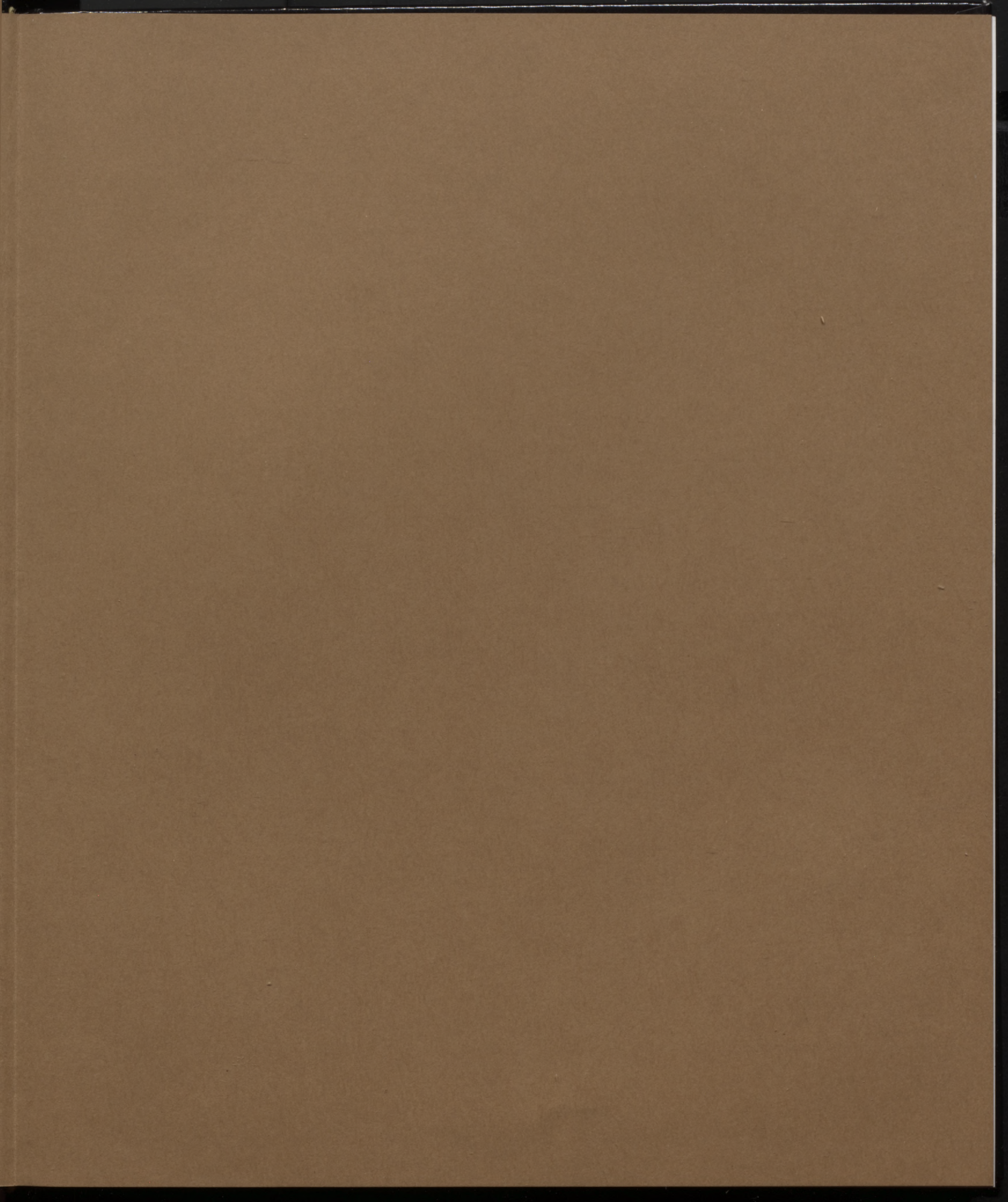

Latvijas temiss

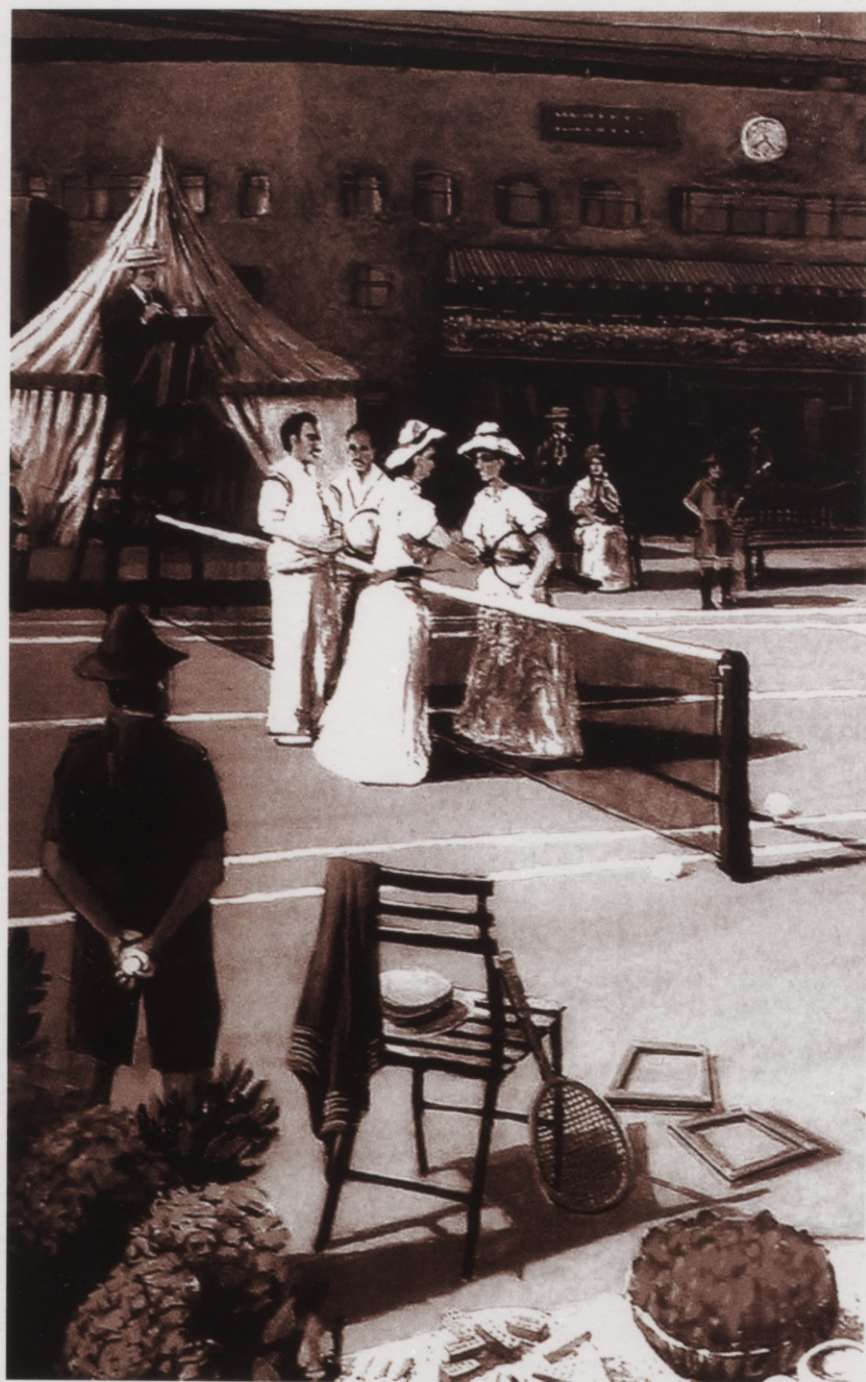

2005-5
L 139

L
M
+

Latvijas teniss

0305045724

Autors **Augusts Mellups**
Līdzautore **Māra Jurševica** (*Sports*)

Foto Augusts Mellups, Josifs Minskis, Zigurds Mežavilks,
Boriss Graps, Egons Šveheimers
kā arī fotomateriāli no Latvijas Sporta muzeja,
tenisa klubiem, sporta skolām un
personiskajiem arhīviem.

Mākslinieks Rinalds Kalniņš
Datorsalikums Gunārs Rutkis
un foto apstrāde
Literārā redaktore Lelde Enšmita
Korektore Justīne Lejiņa
Recenzenti Gvido Zemrībo
Alberts Bels

Latvijas Nacionālā
bibliotēka

Izdevējs SIA *Enerģija un Pasaule*

ISBN 9984-19-655-0

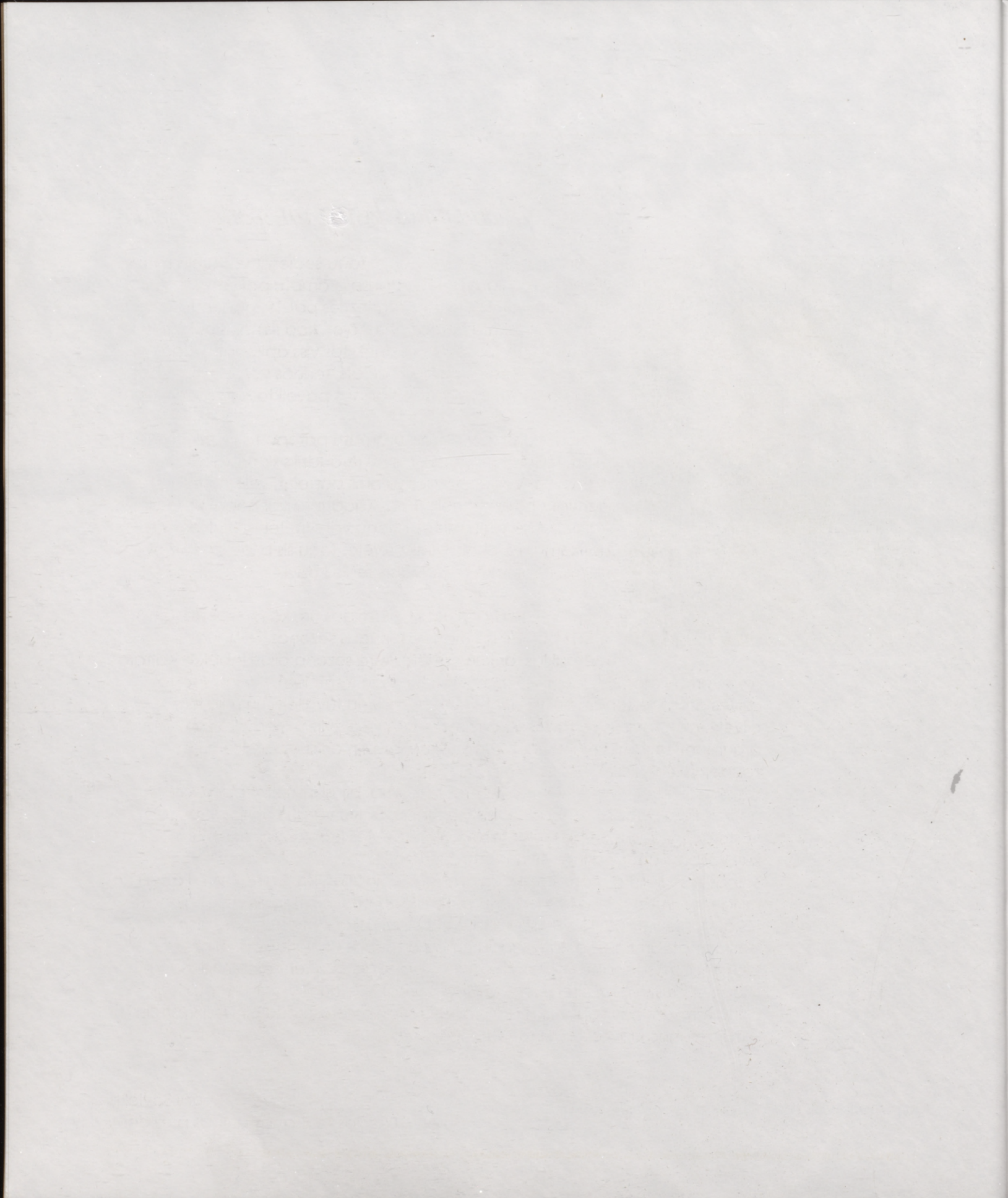
Latvijas teniss

Latvijas Tenisa savienība
2005

Grāmata *Latvijas teniss* ir tapusi ar **Jura Savicka** finansiālu atbalstu.

Pateicamies par atsaucību un sadarbību visiem ieinteresētajiem cilvēkiem, arī mūsu grāmatā aprakstītajām personībām.

Cienījamais lasītāj un sporta līdzjutēj!

Varbūt patlaban vēl nejūti, taču šodien ir vēsturisks mirklis, atverot vaļā ilgus gadus tapušo grāmatu par Latvijas tenisu. To pārļapojot, iespējams atgriezties pat 19. gadsimta beigās, par 20. gadsimtu nemaz nerunājot, kad risinājušies būtiskākie notikumi Latvijas tenisa vēsturē. Tas viss apkopots vienā izdevumā, kas, esmu pārliecināts, rosinās vēl un vēl reizi lasīt, pētīt un vērtēt aizvadītajos gados paveikto šajā sporta veidā.

Mūsu valstī nav daudz grāmatu par sporta vēsturi. Tādēļ esam lepmi, ka dienas gaismu ieraudzījis šis unikālais izdevums. Vēsturi nav iespējams pārtaisīt, vēsturi nedrīkst aizmirst un aizlaist nebūtībā. Kādam tā var nepatikt, kāds varbūt atšķirīgāk traktētu vienu vai otru tenisa dzīves notikumu. Tā ir katra paša izvēle. Taču šis brīdis ir neaizmirstams, turot rokā mūsu valsts tenisa dzīvi.

Latvijas tenisā bijušas veiksmīgas un, kā jau sporta jomā mēdz būt, arī ne īpaši veiksmīgas sezonas. Taču nav mērauklas, ar kuru izmērīt, kura sezona bijusi labākā. Katram savs vērtību mērs. Pieļauju, ka sportistiem un viņu treneriem – viens, sporta dzīves amatpersonām – cits, atlētu ģimenēm, viņu tuvajiem un mīļajiem cilvēkiem – pavisam citādāks. Katram ir savi, pašu izvirzīti mērķi, katram arī savi argumenti un skaidrojumi izciliem panākumiem un arī dramatiskiem zaudējumiem.

Mūsu tenisa dzīve, nu jau gadsimtos mērāma, bijusi simtiem, pat tūkstošiem notikumiem bagāta. Daudzi tenisisti ierakstījuši savu vārdu Latvijas sporta vēsturē, izcilākie – arī pasaules tenisa vēsturē. Mēs lepojamies ar viņiem visiem, kuri vairojuši un spodrinājuši mūsu tenisa slavu.

Izlasot šo lielisko grāmatu, ikviens var pārliecināties, ka tenisa dzīve Latvijā ne mirkli nav rimusi. Objektīvu iemeslu dēļ tā kādu brīdi bijusi spiesta būt piezēmtāka, klusāka, taču, kļuvusi stiprāka, tā uzplaukusi ar divkāršu sparū. Esmu pārliecināts un ticu, ka katru gadu tenisa attīstības un vērienības vilnis ies plašumā, mūsu sporta veidam piesaistot arvien jaunus tenisa cienītājus. Teniss taču nepazīst robežu, teniss nepazīst vecuma! Būs jaunas uzvaras, būs izcili panākumi un, nav šaubu, ka agri vai vēlu radīsies ierosme turpināt šī vēsturiskā, Latvijas tenisa dzīves izdevuma otro krājumu.

Juris Savickis,
Latvijas Tenisa savienības prezidents

I would like to congratulate Latvia Tennis on the production of their book *Tennis of Latvia*. All sports fans and especially tennis lovers will enjoy this history of tennis in Latvia. Tennis players from Latvia have competed for many years all over the world. We welcomed Latvia Tennis Association as a member of the European Tennis Federation in 1992. I was honoured to visit Latvia in the year 2000 for a tennis meeting and was able to go to your tennis centre. I recognised the strong history of tennis in your country.

Everyone who reads this book will understand the richness and diversity of your tennis history, which includes prominent personalities who have played at national and international level. I have no doubt that tennis in Latvia will develop and flourish in the years to come. A strong club and competition base is essential for future success in our wonderful sport of tennis from junior to senior level, for both men and women. I am sure this new book will help to encourage many people to take up the game of tennis, which is an excellent sport to play for enjoyment, fitness, healthy living and socially in the community.

I send my best wishes to all tennis fans in Latvia.

John James
President of European Tennis Federation

Vēlos apsveikt Latvijas tenisa sabiedrību ar grāmatas *Latvijas teniss* iznākšanu. Ikvienam sporta līdzjutējam un it īpaši tenisa piekritējiem šis izdevums būs liels ieguvums. Tenisisti no Latvijas gadiem ilgi piedalījušies sacensībā dažādās pasaules vietās. 1992. gadā mēs uzņēmām Latvijas Tenisa savienību Eiropas Tenisa federācijā, bet man pašam bija tas gods viesoties jūsu zemē 2000. gadā. Tad tika radīta iespēja aplūkot valsti un arī tenisa centru. Tas ļāva novērtēt Latvijas senās tenisa tradīcijas un vēsturi.

Ikviens, kurš lasīs šo grāmatu, apzināsies Latvijas tenisa vēstures bagātību un daudzveidību, kurā minamas daudzas prominentas personas, kas spēlējušas tenisu valsts robežās, kā arī ārpus tām. Esmu pārliecināts, ka turpmāko gadu laikā teniss Latvijā turpinās attīstīties un plaukt. Spēcīgs klubs un sporta komplekss ir viens no galvenajiem faktoriem, lai gūtu panākumus šajā lieliskajā sporta veidā, sākot no junioru līdz senioru vecumam gan sieviešu, gan vīriešu konkurencē. Esmu drošs, ka ar jaunizdotā grāmata iedrošinās daudzus pievērsties tenisa spēlei, kas ir lielisks sporta veids izklaidei,

fitnesam, veselīgam dzīvesveidam, kā arī sabiedrisko kontaktu uzturēšanas jomā. Vislabākie sveicieni tenisa līdzjutējiem un atbalstītājiem Latvijā.

Džons Džeims
Eiropas Tenisa federācijas prezidents

ПОЗДРАВЛЯЮ ВСЕХ ПОКЛОННИКОВ ТЕННИСА!

Замечательно, что латвийские любители тенниса в этом году получают книгу об истории этого вида спорта в своей стране. Поверьте, не каждая страна может гордиться изданием, в котором обобщена и детально изучена история нашего любимого вида спорта. Латвийские теннисисты издавна занимали важное место в иерархии тенниса в бывшем Советском Союзе. Многие из них приглашались в юношеские и взрослые сборные СССР. Благодаря высокому мастерству, интеллекту, самоуважению, латвийские теннисисты сумели преподнести массу неприятных сюрпризов теннисистам других республик на различных соревнованиях.

Теннисисты разных стран обладают разными качествами. Представителей Балтии всегда отличал свой стиль и своеобразное восприятие игры – эти качества порой ставили в тупик даже обладателей самых высоких титулов.

В настоящий момент, руководя российским теннисом, я до сих пор сохраняю прекрасные отношения с профессиональными спортсменами Вашей страны, энтузиастами и поклонниками этого вида спорта.

Уже давно появилась идея, общими усилиями построить в Юрмале крупный теннисный центр международного масштаба. На протяжении многих лет на этом прекрасном курорте проходили сборы сборной команды СССР, спортсмены которой участвовали в различных, организовывавшихся в Юрмале турнирах. Это лишний раз доказывает Ваше гостеприимство и высокий профессионализм в организации соревнований международного уровня. Именно поэтому Федерация Тенниса России, в сотрудничестве с Латвийским Теннисным союзом, надеется организовать крупный центр, в котором смогут повышать свое мастерство спортсмены обеих стран, а также теннисисты Хорватии, Словении, Германии и других стран. Надеюсь, что день, когда мы станем свидетелями открытия нового международного теннисного центра, уже не за горами.

Поздравляю всех любителей спорта Латвии, особенно поклонников тенниса, с тем, что в Вашей стране издана столь подробная и достойная всяческого уважения книга о истории латвийского тенниса, который в этом году отмечает юбилей.

Шамиль Тарпищев,
Член Международного Олимпийского комитета,
Президент Федерации Тенниса России,
Капитан сборной России на Кубке Федерации и Кубке Дэвиса

Apsveicu visus tenisa draugus!

Lieliski, ka Latvijas sporta cienītāji šogad saņem grāmatu par savas valsts tenisa vēsturi. Ticiet man, ne katra valsts var lepoties ar izdevumu, kurā apkopota mūsu iecienītā sporta veida rūpīgi izpētīta vēsture. Jau no paša sākuma bijušajā Padomju Savienībā Latvijas tenisisti ieņēma svarīgu vietu šā sporta veida hierarhijā. Daudzi no viņiem tika iekļauti PSRS pieaugušo un jauniešu izlasēs. Latvijas tenisisti, pateicoties augstajai meistarībai, intelektam un pašcieņai, prata sacensībās sagādāt daudz nepatikšanu citu padomju republiku tenisistiem.

Dažādu valstu tenisistiem ir atšķirīgas īpašības. Baltiešiem vienmēr bijis savs stils un savdabīga spēles uztvere, reizēm novedot līdz strupceļam pat augstāko titulu īpašniekus.

Tagad, esot Krievijas tenisa priekšgalā, man joprojām ir lieliskas attiecības ar Jūsu valsts profesionālajiem sportistiem, entuziastiem un šā sporta veida cienītājiem. Jau sen mums radusies ideja kopējiem spēkiem Jūrmalā uzcelt plašu starptautiskas nozīmes tenisa centru. Daudzus gadus šajā lieliskajā kūrortā notika PSRS izlases treniņnometnes, un tās dalībnieki piedalījās Jūrmalā notiekošajos turnīros. Tas vien apliecina Jūsu viesmīlību

un augsto profesionālismu, organizējot starptautiska mēroga sacensības. Tieši tādēļ Krievijas Tenisa federācija, sadarbojoties ar Latvijas Tenisa savienību, cer izveidot sporta centru, kurā abu valstu tenisisti, kā arī Horvātijas, Slovēnijas, Vācijas un citu valstu pārstāvji varēs pilnveidot meistarību. Ceru, ka diena vairs nav aiz kalniem, kad mēs kļūsim par lieciniekiem jaunā starptautiskā tenisa centra atklāšanā.

Apsveicu visus Latvijas sporta cienītājus, īpaši tenisa līdzjutējus ar to, ka Jūsu valsti izdots tik apjomīgs un ievēribas cienīgs izdevums par Latvijas tenisa vēsturi.

Šamils Tarpiščevs,
Starptautiskās Olimpiskās komitejas loceklis,
Krievijas Tenisa Federācijas prezidents,
Krievijas izlases kapteinis Federācijas un Deivisa kausa izcīņās

Mellupi trijās
paaudzēs –
Jānis (no kreisās),
Augusts un Ivars

Augusts Mellups

Viss mūžs tenisam

Grāmatas autors Augusts Mellups pazīstams plašai tenisa sabiedrībai. Viņš jau vairāk nekā piecdesmit gadu ir sportā un turpina trenera darbu. Trenera Mellupa vārds zināms jau vairākās sportistu paaudzēs. Jāatzīst gan, ka viņa principialitāte bieži vien novedusi pie domstarpībām gan ar citiem treneriem un audzēkņiem, gan arī ar tiesnešiem un funkcionāriem. Tomēr vienmēr bijusi vēlme rast kompromisu.

Katram savs ceļš sporta pasaulē. Nez vai jekad būtu tapusi šī grāmata, ja Augusts Mellups jau trīsdesmito gadu vidū, puika būdams, neiegrieztos tenisa hallē Sarkandaugavā. Būdams centīgs zēns, viņam vairākus gadus uzticēja... bumbiņu padošanu. Kad šo pašu nodarbi varēja veikt Lielupē, pirmoreiz varēja izmēģināt, kā ir ar koka lāpstiņu trāpīt pa bumbu. No malas skatoties, viss šķita daudz vienkāršāk nekā praktiskajā darbībā. Tomēr tas laikam izdevās visai labi, ja reiz tika piedāvāts kļūt par tenisa kluba biedru. Ģimenē rocība nebija tik liela, lai varētu atļauties tiem laikiem šādu greznību. Ja neiznāk tenisu spēlēt, skriet taču nevienam nav liegts.

Pēc Otrā pasaules kara bija pirmā studentu uzņemšana Latvijas Valsts Fizikultūras institūtā. *Pirmatklājēju* vidū bija arī Augusts Mellups. Tāpat kā šajos laikos, arī toreiz, ja gribēji būt labs skolotājs vai treneris, nācās apgūt daudzus sporta veidus. Vieglatlētika bija prioritāte. Augusts tika iekļauts Latvijas izlasē un bija viens no stabilākajiem vidusdistančniekiem. Vienā gadā augstskolas diplomus saņēma arī Augusts Mellups un Eduards Frolovičs. Viņi labu laiku strādāja līdzās, kopā apguva un attīstīja tenisa rakešu stīgu vilkšanu, mācīja to darīt arī citiem. Taču vēlāk abu ceļi šķīrās, un bieži vien viņu audzēkņi nu jau bija nopietnākie un sīkstākie konkurenti.

1999. gada vasaras vidū Fizikultūras institūta pirmā izlaiduma absolventi svinēja piecdesmito gadskārtu kopš augstskolas beigšanas. Viens no aktīvākajiem pasākuma organizētājiem bija Augusts Mellups. Daudzi no viņiem tiekas ik gadu, un nemaz nešķiet, ka kļuvuši vecāki, – vien sirmāki.

Pēckara gadu jaunais speciālists kļuva par Lauksaimniecības akadēmijas pasniedzēju, vēlāk – par Fiziskās audzināšanas katedras vadītāju. Kad augstskola pārcēlās uz Jelgavu, Augusts tomēr nolēma palikt galvaspilsētā. Viņš jau itin labi bija apguvis tenisa spēli Kārļa Auziņa vadībā, piedalījās sacensībās. Labākais sasniegums – trešā vieta Latvijas meistarībā. Toreiz tas bija pamatīgs ciniņš, kad izdevās apspēlēt Laimoni Zilgalvi. Savulaik pieveikts arī Ojārs Jansons, kas bija viens no stiprākajiem Latvijā. Toties Alfonu Duku un Henriku Repņiku neizdevās pārspēt.

Sports ģimenes goda lieta

Vienubrīd Augusts Mellups vēl bija spēlējošais treneris, līdz tomēr nācās atteikties no paša līdzdalības sacikstēs. Ja mēģini darīt divus darbus reizē, viens no tiem noteikti paliks pusdarīts. Augusts nav tā radis, tādēļ bija jāizdara izvēle. Tiklīdz darbu uzsāka Jūrmalas jaunā sporta skola, arī Mellups bija tās treneru vidū.

Mellupu dinastija sportā ir kas īpašs. Augusta brālis Harijs bija izcils PSRS hokeja izlases vārtsargs, lai arī labus panākumus guva gan basketbolā un futbolā, spēlējot uzbrucēja postenī, gan boksā un citos sporta veidos.

Tagad jau neviens vairs nebrīnās, ka daudzi hokejisti, paņēmuši rokā tenisa raketi, uzreiz rod sapratni ar bumbiņu un spēlē itin veiksmīgi. Azarts ir apskaušanas vērts, jo hokejā punktus gūt nevar tik ātri kā tenisā...

Izņēmums nebija arī Harijs Mellups. Redzējis, kā spēlē vēlāk slavenais sporta komentētājs Nikolajs Ozerovs, viņš, jau pirmo reizi izejot tenisa laukumā, jutās tā, it kā pusi mūža būtu trenējies šajā spēlē nevis sargājis hokeja izlases vārtus. 1947. gadā diemžēl visa PSRS izlases komanda gāja bojā aviokatastrofā.

Taču arī vēlāk Harija Mellupa vārds skanēja Latvijas sportā, jo Harijs-juniors kļuva par tenisistu. Citādāk jau laikam nemaz nevarēja būt, ja reiz tēvocis ir tenisa treneris. Augusta Mellupa meita Rudīte kļuva par Latvijas čempioni, viņa znots Zigurds Upītis arī bija viens no labākajiem tenisistiem, vairākkārtējs Latvijas meistars. Trenera abi dēli Arnis un Ivars, protams, arī spēlēja tenisu. Tomēr vēlāk Arnis priekšroku deva autorallijam, bet Ivars kļuva par treneri. Tagad Mellupu trešās paaudzes ģimenes tradīcijas turpina mazdēls Jānis, kurš ir viens no labākajiem jaunās paaudzes tenisistiem Latvijā.

Spēkus žēlot nedrīkst

Kurš vairs var saskaitīt, cik audzēkņu bijis Augustam Mellupam. Trenera panākuma augļus viņš sāka baudīt jau piecdesmito gadu beigās, kad kļuva par Latvijas skolēnu izlases treneri. Toreiz PSRS spartakiādē tā leguva ceturto vietu. Sekoja triumfs Maskavā, kad gan meitenes, gan zēni bija jau trešie. 1959. gadā Augusts Mellups kļuva par Latvijas pieaugušo izlases treneri. Debija šajā amatā notika tolaik mums pieejamajā nozīmīgākajā sporta sarīkojumā – PSRS Tautu spartakiādē. Nebija nemaz tik slikti – septītā vieta. Viņa audzēkņiem brāļiem Mārim un Aivaram Rozentāliem, Alvilam Zilgalvim, Daigai Juškai, Jānim Juškam un daudziem citiem panākumi bijuši ļoti daudz, sākot ar uzvarām Latvijas čempionātos un beidzot ar triumfu pasaules un Eiropas veterānu čempionātos. Treneris Augusts Mellups saviem

audzēkņiem kā piemēru vienmēr minējis daudzkārtējo Latvijas meistarū Alfonu Duku, kurš bija īsts džentlmenis ne tikai tenisa laukumā, bet arī sadzīvē. Treneris mācija un māca būt godīgiem, labsirdīgi godkāriģiem, neželot spēkus savu mērķu vārdā.

Ja reiz esi aktīvs treneris, to pamana arī sporta funkcionāri. Vēlākajos gados Augusts Mellups bija Latvijas Tenisa federācijas priekšsēdētāja vietnieks, Treneru padomes vadītājs.

Dzimsākumi grāmatas tapšanai

Kopš pirmajiem pēckara gadu Latvijas čempionātiem skatītāju rindās vienmēr bijis arī Augusts Mellups. Viņš nav izlaidis nevienu (!) Latvijas meistarsacikšu finālspeili. Tāpat kā federācijas valdes sēdes. Ja nu vienīgi todien bijis tik ļoti apslimis, ka līdz sapulces namam vienkārši nav varējis nokļūt...

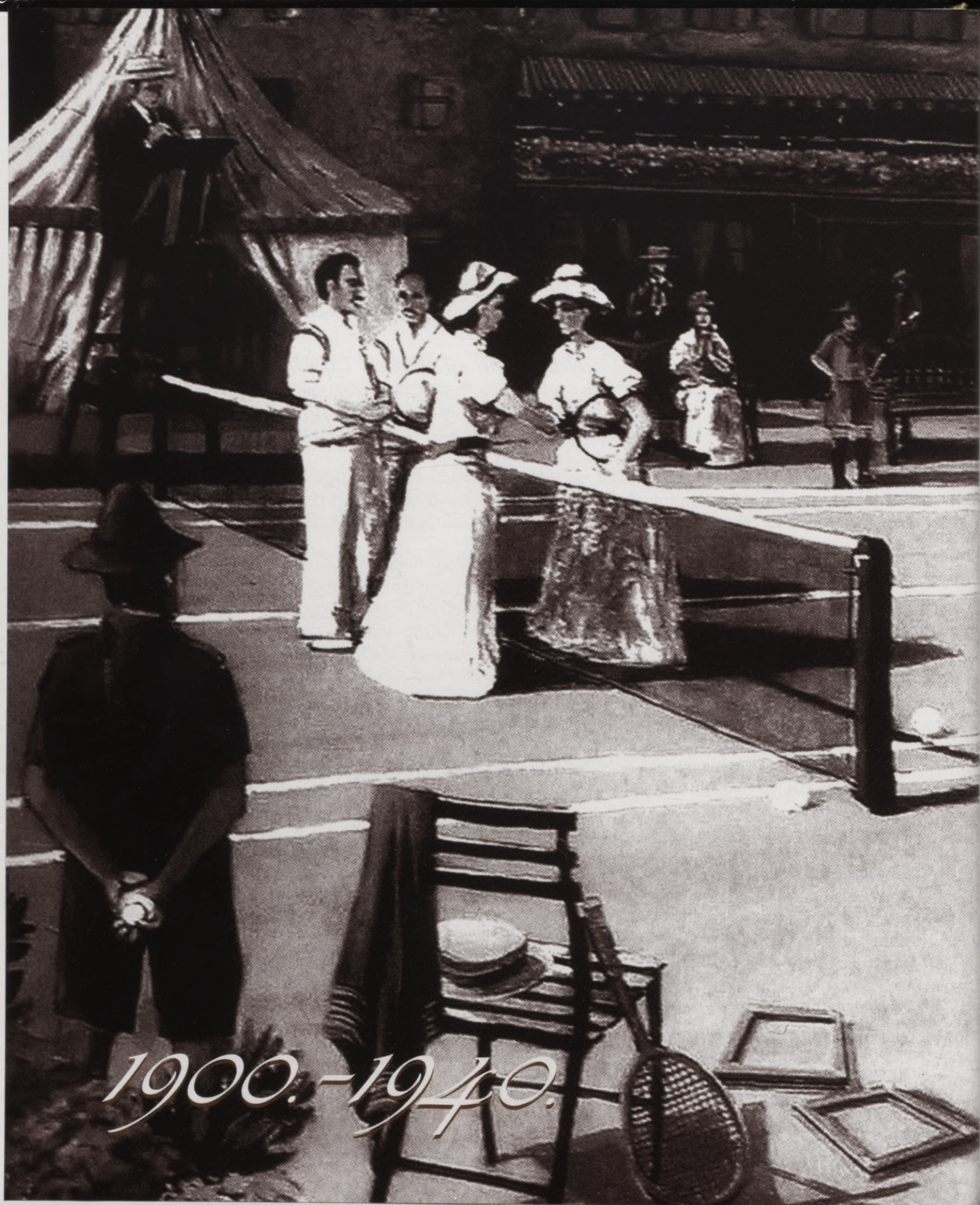
Tad arī radusies vēlme pierakstīt visus rezultātus. Sākumā – intereses pēc. Vēlāk urķēšanās vēstures dokumentos, statistikas kalnos jau kļuva gandrīz vai par otro profesiju. Vēlāk jau tika krāti neskaitāmi izgriezumi no laikrakstiem un žurnāliem, gandrīz viss, kas bija veltīts tenisa tēmai.

Un arī tad vēl viņš nedomāja, ka pēc daudziem gadu desmitiem šis neiedomājami sarežģītais, pacietīģais un, pats galvenais, nenovērtējamaš darbs realizēsies šajā izdevumā. Laikrakstā *Sports* un žurnālā *Latvijas Teniss* bija publicēti fragmenti no Augusta Mellupa tenisa vēstures. Tobrīd man šķita, ka agri vai vēlu pienāks laiks, kad šim daudzajām, ilgajos gados aprakstītajām, jau dzeltēt sākušajām lappusēm jāpārvēršas grāmatā. Turklāt Augustam Mellupam sacensībās līdzli lielākoties bija arī fotoaparāts. Pateicoties tenisa vēsturisko notikumu fiksēšanai, šajā grāmatā redzamas daudzas autora fotogrāfijas. Augusts Mellups arī man savulaik bija treneris. Zinu, cik viņš pacietīģis, uzņēmīģis un arī neatlaidīģis. Grāmatas tapšanā sapratāmiem tikpat lieliski kā savulaik tenisa laukumā. Acimredzot arī tādēļ nu jau mūsu kopdarbs ir ieraudzīģis dienasģaismu.

Varbūt būs nākamā grāmata?

Augusts Mellups ir ļoti principiāls cilvēks. Esi solīģis, izpildi, esi patēģcis, seko saviem vārdiem nevis aprēķina dēļ atkāpies no tiem. Viņš mīl kārtību, tādēļ arī nepieņemamas liekas daudzas nesakārtotas lietas. Trenera lielākā vēlēģšanās – lai visas sacensības pārvērstos īstos tenisa svētkos, lai talantīģākiem spēlētāģiem tiktu rasta iespēja realizēt sevi starptautiskos turnīros, lai visur valdītu godaprāts, atklātība un patiesība. Iespējams, šis tēmas varētu būt par pamatu Augusta Mellupa nākamajam krāģumam.

Māra Jurģevica,
grāmatas *Latvijas teniss* lidzautore

1900.-1940.

Teniss cēla sākumā

Esošās ziņas ļauj secināt, ka teniss Latvijā sācies XIX gadsimta beigās. Tolaik tenisa laukumi bijuši Rīgā un Jūrmalā. Pareizi gan vēl nav noskaidrots, tieši kurās vietās un kā spēlēts, jo sākuma posmā informācija par vietējo tenisu ļoti trūcīga.

Toties par 1904. gadā sporta biedrības *Kaiserwald* sarīkotajām tenisistu cīņām Rīgā, Mežaparkā, ir arī sīkāka informācija. Vienspēlē I sporta klasē piedalījušies četrpadsmit, II sporta klasē - desmit spēlētāju. Pāru sacīkstēs I sporta klasē bijuši septiņi dueti. Toreiz spēlēja pēc riņķa sistēmas.

1905. gadā biedrības *Kaiserwald* tenisa sekcija sarīkoja plašāka mēroga sacensības. Programmā bija sievietes un vīriešu vienspēles, vīriešu un jauktās dubultspēles, kā arī vienspēles skolniekiem. Atklātās meistarsacīkstes tika rīkotas kā Baltijas guberņu sacensības. Baltijas guberņas bija Krievijas impērijas apgabals. Tajā ietilpa Kurzeme, Vidzeme un daļa no Igaunijas teritorijas. Šīm sacensībām Mežaparkā īpaši tika izbūvēts jauns laukums dubultspēlēm, jo iepriekšējie nebija atbilstoši vajadzīgajiem izmēriem.

Sporta biedrības *Kaiserwald* tenisa sekcijas sacensību kalendārs 1906. ga-

dam paredzēja jau četras plašas atklātās sacensības. Notika arī Baltijas guberņu meistarsacīkstes dubultspēlēs. Toreiz cīņas risinājās pēc starptautiskiem noteikumiem.

1907. gadā biedrības *Kaiserwald* tenisa sekcija rīkoja tādas pašas sacīkstes kā iepriekšējā sezonā. Vien papildus atzīmēts, ka vīriešu vienspēlē tika izcīnīts Baltijas provinču ceļojošais kauss.

Šajā pašā gadā rīdzinieki pirmoreiz piedalījās Viskrievijas tenisa kluba rīkotajā turnīrā Pēterburgā. Jauktajā dubultspēlē uzvarēja Rīgas klubu pārstāvji - Birzes pāris.

1908. gadā 1. Rīgas Riteņbraucēju biedrības (1. RRB) tenisa sekcija Ķeizardārzā (vēlāk - Viesturdārzs, tagad - Dziesmu svētku parks) organizēja atklātu turnīru vīriešu vienspēlē. Sacensības beidzās ar uzvarētāju apbalvošanu kluba ēkā.

Krievijas sporta biedrības Union Rīgas nodāja pirmo reizi organizēja Rīgas atklātās meistarsacīkstes vīriešu vienspēlēs un dubultspēlēs. Tās notika biedrības tenisa laukumos Strēlnieku dārzā (tagad - Kronvalda parks).

1909. gadā sporta biedrības *Kaiserwald* tenisa sekcija iestājās Viskrievijas *Laun-tenisa* savienībā.

Šajā gadā Rīgā notika vairāki plaši tenisa turnīri. *Union* organizētajā tenisa turnīrā piedalījās arī viesi no Pēterburgas. 1. Rīgas riteņbraucēju biedrība sarīkoja arī pirmās starptautiskās sacensības.

Tenisa kustības rītausmā Rīgā toni noteica privileģēto buržuāzijas aprindu pārstāvji. Visās sacensībās (ar nelieliem izņēmumiem) piedalījās vienīgi cittautieši. Tie bija fabrikantu, lieltirgotāju un citu bagātnieku dēli un meitas. Tieši viņi nodarbojās ar sporta veidiem, kas prasīja lielus finanšu līdzekļus. Rīgā noteicošās bija vāciskās sporta biedrības, un tur valdīja augstprātīga attieksme pret latviešiem. Ikviens jauniešs, nācis no citas tautības strādnieku ģimenes, par tenisa sportu varēja vienīgi sapņot. Dārga bija tenisa laukumu īre. Par vienu treni-

ņa stundu nācās atdot visu tēva dienas izpeļņu. Nepieciešams arī inventārs. Ļoti dārgas bija tenisa raketes un bumbiņas, jo ievadmuita bija augsta. Tā kā vietējā rūpniecība tenisa inventāru neprata izgatavot, viss tika ievests no ārzemēm. Arī par piedalīšanos sacensībās bija jāmaksā dalības nauda.

Laika posmā no 1910. līdz 1914. gadam teniss tomēr visai ātri attīstījās.

Līdz Pasaules kara sākumam Rīgā jau bija izveidojušies vairāki tenisa grupējumi. Rīgas teniss bija atzīts par Viskrievijas Tenisa savienības pilntiesīgu locekli. 1914. gadā, pirmā Pasaules kara priekšvakarā, Rīgā, 2. Viskrievijas olimpiādes programmas ietvaros notika arī tenisa sacensības. Turnīrā bija atļauts piedalīties vienīgi Krievijas pavalstniekiem.

1. Rīgas Riteņbraucēju biedrības kluba ēka Keizardārzā (vēlāk – Viesturdārzs, tagad – Dziesmu svētku parks).

Apsikums pievarēts

Pirmais pasaules karš, kas sākās neilgi pēc 2. Viskrievijas olimpiādes, uz daudziem gadiem Latvijā pārtrauca tenisa spēlēšanu. Pēc karastāvokļa izsludināšanas visi sporta sarīkojumi tika atcelti. Drīz vien teniss Baltijā apsika pavisam. Taču ir ziņas, ka gandrīz līdz Pirmā pasaules kara beigām Jelgavā tika spēlēts teniss. Tomēr daļa tenisistu tika mobilizēti, arī daudziem sportistiem-ārzemniekiem vajadzēja doties mājup uz savu dzimteni.

Pēc Pirmā pasaules kara tenisa laukumi bija izpostīti, nebija arī spēlei nepieciešamā inventāra. No Latvijas daudzi bija evakuējušies uz Krievijas vidieni un izkaisīti pa visu plašo Krieviju. Rīgu bija atstājuši vairāk nekā 200 000 iedzīvotāju. Viņu vidū bija daudz sportistu, arī tenisistu.

Lēni, pat ļoti lēni teniss pievarēja kara izraisīto apskumu. Pakāpeniski tomēr atzinību ieguva agrāk daudziem nepieejamais tenisa sports. Lielu interesi par šo sporta veidu parādīja amatpersonas, treneri un sacīkšu rīkotāji.

Pirmajos Latvijas pastāvēšanas gados vēl nevarēja būt runa par mūsu tenisa sporta plānveidīgu organizāciju un attīstību. Toreiz pastāvēja tikai daži tenisa klubi ar dažiem desmitiem spēlētāju. Šo sporta nozari joprojām uzskatīja par pri-

vileģētās un turīgās iedzīvotāju šķiras sportu. Ar to lielākoties nodarbojās citautieši. Uz laukiem šo sporta veidu zināja vien vārda pēc un uzskatīja par aristokrātu spēli.

Divdesmito gadu sākumā Latvijā ļoti strauji palielinājās sporta organizāciju un klubu skaits. Katra biedrība gribēja būt par vietējo un starptautisko sacensību rīkotāju. Tas viss notika peļņas un reklāmas nolūkos.

1922. gadā nodibinājās augstākais sporta vadības veidojums – Latvijas Sporta organizāciju apvienība (LSOA) ar Jāni Dikmani valdes priekšsēdētāja amatā. Latvijas Sporta organizāciju apvienībā bija gandrīz visu attīstīto sporta veidu savienības, to vidū arī tenisa.

Visām lielākajām Latvijas politiskajām partijām un organizācijām bija savi sporta klubi un biedrības. Līdz ar to tenisa sporta kontaktus ar citām zemēm, kā arī sadarbību ar Latvijas Sporta organizāciju apvienību, uzņēmās vadošie tenisa klubi.

Šajā laikā atbildība par tenisa attīstību Latvijā tika uzdota sporta savienībām vai biedrībām. Tika sarīkoti vairāki Latvijas Vispārējie sporta svētki. To programmā teniss tika iekļauts arī 1927., 1931., 1935. un 1939. gadā. Par 1923. gada

G. Kuzņecovs

sacikšu uzvarētājiem sieviešu vienspēlē kļuva J. Berenta, vīriešiem – J. Šēlers. Jauktajā dubultspēlē nepārspēti palika E. Pļavniece ar K. Pļavnieku (visi 1. RRB). Viņi visi arī oficiāli tika atzīti par pirmajiem Latvijas meistariem.

Šajā pašā sezonā 1. RRB rīkoja pirmo

A. Makfersons

pēckara starptautisko tenisa turnīru ar vairāku ārzemnieku piedalīšanos. Pusfinālā cīnījās A. Makfersons (1. RRB) un Demazins (Vācija). Uzvarēja Arturs Makfersons, kurš bija Anglijas vicekonsuls Rīgā. Pirms tam viņš bija kļuvis jau Krievijas un Sanktpēterburgas čempionu dubultspēlē. Līdz 1930. gadam, kad Makfersonu pārcēla darbā ASV, viņš dominēja Latvijas tenisā.

1924. gadā 1. RRB rīkoja starptautisku turnīru, kas nu jau piecos tenisa laukumos notika Viesturdārzā. Sacensībās startēja Igaunijas, Somijas, Vācijas, Krievijas un Latvijas labākie spēlētāji. Šajā turnīrā vīriešu vienspēlē notika divcīņa starp Ļeņingradas meistarū E. Kudrjavcevu un līdz šim no ārzemniekiem neuzvarēto A. Makfersonu. Gala rezultāts palika neizšķirts, jo Rīgas meistarnosaukuma izcīņā Kudrjavcevs uzvarēja ar 7:5, 6:2, bet dienu vēlāk Rīgas pilsētas ceļojošās balvas izcīņā Makfersons pārspēja Kudrjavcevu ar rezultātu 6:3, 6:1, 6:2. Sieviešu vienspēlē T. Suhadojska (Krievija) finālā pārliecinoši pieveica S. Hiršfeldi (1. RRB). Laikraksts *Latvis* pēc šī turnīra rakstīja:

“Latvjiem vispār šoreiz atlika tikai noskatīties un mācīties.”

Vīriešu vienspēļu finālu augsto kvalitāti parādīja E. Kudrjavceva un A. Makfersona kopējais sniegums. Kudrjavcevs septiņus gadus bija labākais PSRS tenisists un kopā ar dubultspēlēm ieguvis septiņpadsmit čempiona medaļas. Savukārt A. Makfersons piedalījies Vimbldonas turnīrā, 1932. gadā viņš kļuva par Vašingtonas čempionu dubultspēlē un *Forest-Hill* meistarībā iekļuva vienspēļu finālā.

Nākamajā gadā Viesturdārza laukumos risinājās pirmā pilsētu sacikste Rīga – Tallina. Rīdziniekus pārstāvēja vienīgi 1. RRB spēlētāji, kuri arī uzvarēja ar rezultātu 11:10.

Rīgai punktus vienspēlēs ieguva A. Makfersons, N. un G. Kuzņecovi, E. Mertens, K. Šarnāgls, P. Renners, dubultspēlēs A. Makfersons ar N. Kuzņecovu, J. Gillihs ar G. Kuzņecovu, K. Senksens ar Šarnāglu, Renners ar P. Farinu un M. Blaua ar Makferonu.

1924. gada martā sanāca grupa latviešu, lai dibinātu jaunu, īsti latvisku tenisa organizāciju – Rīgas Tenisa klubu (RTK). Idejas ierosinātājs bija Guntars Celmiņš, pārējie dibinātāji – Valdemārs Alksnis, Georgs Dinstmanis, Valdis Bite, Arvīds Dance, Oto Cielēns, Andrejs Skujskarbe, Haralds Kiršentāls, Jānis Sauka un Helmutš Radziņš. Par pirmo RTK priekšnieku ievēlēja Dr. H. Kiršentālu. Klubs norīēja sev laukumus Jura Alunāna un Antonijas ielas stūrī, kurus krietni vien uzlaboja un uzposa. Rīgas Tenisa klubs un arī Latvijas Sporta biedrība laikā no 1925. līdz 1928. gadam rīkoja sacīkstes galvenokārt ar priekšā devumu (handikapu), piesaistot arvien vairāk spēlētgribētāju un nostiprinot tenisa organizatoriskos pamatus.

Vēl kā interesants fakts jāatzīmē 1927. gadā 1. RRB organizētais starptautiskais tenisa turnīrs. Biedrības centrālā laukuma tribīnes bija pārpildītas, jo pusfinālā sacentās rīdzinieks Makfersons ar igauņi Pukku. Šī spēle bija ļoti saistoša, jo igauņim izdevās atņemt Makferonam vienu setu. Divu gadu laikā tas Rīgā vēl nebija piedzīvots. Šajā turnīrā tika izcīnīts Rīgas atklātais meistarnosaukums. Vienspēlēs to ieguva igauņiete Paulsena un Makfersons.

1928. gadā nodibinājās Rīgas ebreju tenisa klubs *Riteks*, kas vēlākajos gados arvien deva daudz spējīgu tenisistu. Turklāt tika izveidota arī sava tenisa bāze.

Tajā pašā gadā Jaunekļu kristīgās savienības tenisa sekcija izbūvēja jaunus

laukumus savā sporta stadionā Ķieģeļu ielā un tur sāka aktīvi nodarboties. Nākamajā gadā tenisa sekciju izveidoja arī *Universitātes sports (US)*, irējot Latvijas Sporta biedrības laukumus.

Tolaik tenisa sabiedrībai lielas grūtības sagādāja organizatorisko jautājumu risināšana. Nebija daudz sporta zāļu, vietējā rūpniecība neražoja tenisa inventāru, nebija pietiekami daudz tiesnešu, ja bija, viņu kvalifikācija bija ļoti zema, turklāt dažādi tika interpretēti sacensību noteikumi.

Līdz ar tenisa sporta popularitātes paplašināšanos, jo īpaši latviešu aprindās, biedrību un klubu skaita pieaugums radīja nepieciešamību šo organizāciju darbu saskaņot un lika padomāt par tenisa sporta plānveidīgu izkopšanu.

1929. gada 7. martā nodibināja Latvijas Tenisa savienību (LTS), kuras pirmais priekšsēdētājs bija senators Vx. Freimanis. Vairāku gadu laikā LTS iestājās biedrības un klubi: 1. RRB, RTK, *Riteks*, Liepājas Tenisa klubs, Liepājas *Sarkanbalts*, LSB, Rīgas Jūrmalas palīdzības un labierīcības biedrība, *US*, *Cerde des Etranges* (ārzemnieku pulciņš), Liepājas *Olimpija* un kandidātos – *Ķeizarmežs*.

No šā laika sākās Latvijas tenisa sporta organizēšanas un reglamentēšanas darbs.

Divdesmito gadu otrajā pusē teniss Latvijā kļuva populārs. Ļoti aktīva bija starptautiskā sadarbība. Rīgā un arī Liepājā viesojās sportisti no Austrijas, Ungārijas, Polijas, Čehoslovākijas, Vācijas, Igaunijas, Anglijas un Somijas.

Turpmāko gadu notikumi rādīja, ka interese par tenisa sportu Latvijas iedzīvotāju vidū bija atmodināta. Tomēr trīsdesmito gadu sākumā šī interese mazinājās. Tam bija vairāki iemesli. Ekonomiskā krīze radīja papildu šķēršļus

V. Freimanis

Pieredzējušais pirmskara tenisists Johans Šteinbergs vēlāk kļuva par izcilu treneri.

ārzemju spēlētāju ielūgšanai uz sacīkstēm, jo tas bija dārgs prieks. Tenisa līdzjutēji kļuva izvēlīgi un pieprasīja arvien slavenākus pretiniekus, lai arī labākie ārzemju sportisti guva vieglas uzvaras. Ekonomiskā krīze, neskatoties uz starptautisko sacensību pieprasījumu, pāris gadus piebremzēja šos sakarus.

Galvenie nopelni tenisa sporta turpmākā izveidošanā un progresā Latvijā neapšaubāmi pienākas Rīgas Tenisa klubam, kas sarežģītāko laiku piedzīvoja trīsdesmito gadu sākumā. Šajā grūtajā ekonomiskajā situācijā bija jāatrod finansu līdzekļi tenisa laukumu izbūvei Rīgā un Jūrmalā.

Kopš 1930. gada sākās RTK un 1. RRB savstarpējās sacīkstes, katrā sezonā mērojoties spēkiem divas reizes – pavasarī un rudenī. Pirmā cīņa beidzās ar 1. RRB pārliecinošu uzvaru – 11:0. Toties 1931. gada rudenī pirmos panākumus izcīnīja RTK pārstāvji – M. Zēberga vien-

spēlē, R. Strausmane un V. Alksnis jauktajā dubultspēlē.

Katru gadu latviešu tenisisti guva arvien labākus panākumus un 1935. gadā visās sacīkstēs jau izcīnīja uzvaru. Kopš tā brīža RTK ieguva vadošo vietu Latvijas tenisa sportā, atvirzot uz otro vietu 1. RRB. Trešais stiprākais bija ebreju tenisistu kolektīvs *Riteks*.

1931. gadā septembra nogalē Rīgas atklātās meistarsacīkstes pulcēja tikai dažus ārzemniekus. Vīriešu vienspēles finālā 28 gadus vecais igauņu tenisists K. Lasns demonstrēja lielisku spēli, piecu setu cīņā uzvarot dāni Elerupu – 4:6, 6:1, 6:0, 1:6, 7:5. Sievietēm par pirmo vietu sacentās divas igauņietes – Bogs un Besse. Arī dubultspēlēs labāk veicās Igaunijas pārstāvjiem. Sacensības parādīja, ka kaimiņi igauņi tikuši tālāk par mums tenisa attīstībā. Lēnām augs masveidība un meistarība. Pārāk liela bija starpība starp sacensību uzvarētājiem un pārējo sportistu sniegumu.

Tenisa uzplaukums Latvijā tomēr bija tikai šķietams, jo spēles līmenis nebija cēlies, lai arī krietnas priekšzīmes bija pietiekami daudz. Šāda situācija radās, īsti neizprotot notiekošo. Atsevišķi izcili sasniegumi tika uztverti kā pietiekama garantija tenisa sporta sekmīgai attīstībai. Šāda atziņa bija nepareiza. Par to var pārliecināties, vērojot Igaunijas tenisā notiekošo. Šīs zemes sportisti četru gadu laikā aizsteidzās mums garām, lai gan tur ar tenisu nopietni sāka nodarboties tikai pēc Pasaules kara. Pareizs bija igauņu princips – galveno uzmanību pievērst vietējai jaunatnei.

Presē parādījās raksti, ka tenisa laukumu Rīgā un visā Latvijā ir maz un visumā nespēj apmierināt sportistu prasības. Nebija telpu spēlei ziemā. Laikraksti savās publikācijās prasīja darīt galu šai situācijai. Sporta žurnālā *Stadions* 1932. gada 13. oktobra numurā varam lasīt:

"Ar tādu jaunatnes audzināšanu, kurai piemīt gadījuma raksturs, nevar cerēt gūt lielākus panākumus, šejienes tenisa sporta uzplaukumu. Lai saglabātu tenisa sportam tādus spēkus kā A. Bertiņ-Bērziņš, arī B. Kronbergs, ir nepieciešams, lai tos visādā ziņā sistemātiski atbalstītu sava kluba pilnvarots treneris, absolūtas autoritātes un aspektu persona."

Tālāk šis pats žurnāla numurs citē:

"1932. gada tenisa sezona ir bijusi sevišķi bagāta notikumiem, pie kam dažiem ir tik liela nozīme, ka pagājušo sezonu var uzskatīt kā zināma laikmeta noslēgumu un jaunu sākumu. Veco laikmetu varētu īsti apzīmēt diviem vārdiem – Makfersona, Kuzņecova pēc to prominentu vārdiem, kurš šai laikmetā spēlēja galveno lomu, bez kuriem šie neviens turnīrs nebija domājams. Viņi bija tas spēks, kas pievilka publiku, viņi bija favorīti un neapstrīdamie meistari. Šis laikmets neapšaubāmi ir izdarījis lielus pa-

kalpojumu sportam mūsu zemē. Par visām lietām ir daudz veikts tenisa propagandas ziņā."

Pirmo reizi, sezonu beidzot, Latvijas Tenisa savienība publicēja Latvijas 10 labāko spēlētāju ranga sarakstu. Sezonu uzsākot, tika apstiprināts vienots sacensību kalendārs.

1932. gada 8. oktobrī atklāja Floriona Šrādera jauno tenisa zāli. Telpas atradās Ganību dambī 1 (Pētersalas ielas stūrī). Te bija ierīkota laba apgaismošana, pareiza lieluma laukums ar ērtām ģērbtuvēm. Lai arī bija maz vietas, kur pārvietoties aiz laukuma robežām, un te nevarēja startēt dubultspēlēs, jau nākamā gada sākumā tika organizētas Latvijā pirmās sacīkstes telpās. Risinājās vienīgi vīriešu vienspēļu turnīrs, kurā uzvarēja Bernhards Kronbergs.

Treniņus telpās uzsāka arī Armijas sporta kluba tenisisti. Profesionāļos pārgājušais tenisa spēlētājs K. Šarnagels sāka pasniegt tenisa stundas Virsnieku kluba telpās un ASK vingrošanas zālē Citadelē. Kā profesionāli tenisa skolotāji Latvijā ar sekmēm vēl darbojās A. Reins, V. Birmbaums un F. Šrāders.

Latvijas tenisistu izlases komanda piedalījās arī vairākās valstu sacīkstēs. Pirmo reizi valsts izlase tika izveidota 1932. gadā, kad Kauņā notika spēkošanās ar lietuviešiem. Tā beidzās ar Latvijas vienības uzvaru. Rezultāts – 4:1. Izlasē startēja G. Kuzņecovs, K. Pļavnieks, A. Bertiņ-Bērziņš un V. Krons.

Arī nākamajā gadā, startējot Rīgas Jūrmalā, Latvija uzvarēja Lietuvu ar tādu pašu rezultātu.

1933. gadu var uzskatīt par starptautisko sacensību gadu, jo Latvijā notika pieci tenisa sarīkojumi ar ārzemnieku piedalīšanos. Tos organizēja atsevišķas biedrības un tenisa klubi.

Teniss arī strādnieku sportā

Latvijā izveidojās arī strādnieku fiziskās kultūras un sporta kustība. 1921. gadā Rīgas apgabaltiesa reģistrēja Strādnieku sporta savienības (SSS) statūtus. Strādnieku sporta savienība savukārt iestājās starptautiskajā sporta organizācijā *Lucernas sporta internacionāle* (LSI), kas 1920. gadā bija izveidota pēc Vācijas, Francijas un Beļģijas sociāldemokrātu iniciatīvas. LSI statūtos bija noteikts, ka strādnieku sacensībās biedrībām un sporta klubiem, kas uztur sakarus ar buržuāziskajām savienībām, nav atļauts piedalīties. Līdz ar Strādnieku sporta savienības iestāšanos *Lucernas sporta internacionālē*, nobrieda ass konflikts ar pilsoniskajām sporta biedrībām. SSS neuzņēma Latvijas Sporta organizāciju savienībā. Tam par iemeslu tika minēta starptautisko sacensību rīkošana un braucieni uz sacīkstēm ārzemēs bez LSOA atļaujas.

1923. gada vasarā Strādnieku sporta savienība no savas puses arī pārtrauca sakarus ar pilsoniskajām sporta organizācijām. Kopš šā brīža savienības sportisti startēja vienīgi savās sacensībās un dibināja vēl ciešākus sakarus ar sev radniecīgajām ārzemju strādnieku organizācijām.

Lieli nopelni divdesmito gadu tenisa attīstībā bija arī *Strādnieku sports un sargs* atlētiem. Jau kopš 1926. gada SSS Rīgas nodaļa sāka tenisa spēles ieviešanu visā biedrībā. *Baltais sports* sāka arvien vairāk nostiprināties arī Rīgas strādniecībā.

1927. gadā rīdzinieki A. Reine un A. Ūdris piedalījās Berlīnes 1. strādnieku

Jūrmalas
starptautiskā turnīra
uzvarētāji poļi
Tločinskis un
Čaikovskis.

Krons.

A. Krons

starptautiskajā turnīrā Lihterfeldes stadiona tenisa sektorā. Sacensībās dalību ņēma arī Francijas, PSRS, Austrijas, Beļģijas un Vācijas strādniecības pārstāvji. Sacikstes notika individuāli ar komandu ieskaiti vienspēlēs un pāru cīņās. Vislabāko spēles tehniku, taktisko izpratni un fizisko sagatavotību rādīja PSRS izlases komanda, kuras sastāvā bija pieci spēlētāji ar PSRS čempionu E. Kudrjavcevu priekšgalā. Pēc spēles un sasniegtajiem rezultātiem turpmāk ierindojās austrieši un francūži. Vācu un latviešu tenisistu spējas bija visai līdzīgas, jo abās valstīs SSS darbojās tikai divus gadus un tikpat ilgi attīstīja šo spēli.

Vācu prese tomēr atzina mūsu tenisistu startu par veiksmīgu un ievietoja vairākas atzinīgas atsauksmes. Berlīnes avīze *Vorwärts* rakstīja:

"Latvju biedri plašā mērā pierādīja savas teicamās spēles spējas. Viņu spēle turas uz apmēram vienāda līmeņa ar vācu tenisistiem."

Turnīru beidzot, šis pats izdevums ziņoja:

"Latvji skaisti noturēja savu stāvokli."

Latvieši bija klāt pie strādnieku starptautisko tenisa turnīru sākuma. Tika sasniegts arī ievērojams rezultāts – iegūta trešā vieta dubultspēlē.

Kopš 1929. gada SSS organizēja saviem sportistiem Latvijas meistarsacikstes, un turpmākajos gados tās notika regulāri, kamēr vien biedrība pastāvēja.

Nākamajā gadā biedrības labākie tenisisti piedalījās Vācijā Nirnbergas svētkos, pēc tam arī turnīrā Diseldorfā un Brēmenē. Nirnbergas svētkos tika panākta vienošanās starp Dānijas, Austrijas, Vācijas un Latvijas SSS organizācijām par gadskārtēju sacikšu rīkošanu tenisā.

Pirmā tikšanās risinājās Dānijas galvaspilsētā Kopenhāgenā. Izlases komandā bija divas sievietes un divi vīrieši. Sacensības notika vienspēlēs un pāru cīņās ar individuālu un komandu ieskaiti. Pilnas komandas bija vienīgi Dānijai un Vācijai. Austrijas un Latvijas SSS tika reprezentēta ar vīriešu spēlētājiem. Mūsu tenisisti M. Hānensons un A. Ūdris parādīja labu sniegumu. Nācās atzīt vienīgi dāņu brāļu Hana un Hasa Jensenu, kā arī vācieša Gintera pārākumu. Šiem ārzemniekiem nenācās viegli izcīnīt uzvaras. Par to liecina rezultāti:

Ginters – Hānensons 6:1, 2:6, 6:3,
Hass Jensens – Hānensons 6:3, 4:6, 6:1 un
Hans Jensens – Hānensons 6:3, 7:5.

Pārējos spēlētājus mūsējie uzvarēja. Vīriešu vienspēļu turnīrā pirmajā vietā izvirzījās Hans Jensens, kurš nezaudēja nevienā cīņā. Viņam bija 24 punkti. Otrajā vietā Ginters ar 22 punktiem. Sekoja Hass Jensens ar 20 punktiem, M. Hānensons ar sešpadsmit punktiem un A. Ūdris ar desmit punktiem.

Kopvērtējumā: 1. Dānija – 72 punkti, 2. Vācija – 66, 3. Latvija – 26, 4. Austrija – 14.

Biedrības tenisisti piedalījās 2. Strādnieku olimpiādē Vīnē, kuru organizēja *Lucernas sporta internacionāles* vadība. Tenisistu sacensībās startēja septiņu valstu sportisti no Anglijas, Dānijas, Austrijas, Vācijas, Francijas, Holandes un Latvijas. Austrijas strādnieku tenisa spēlētāji olimpiskajās sacensībās parādīja lielisku sniegumu un pārliecinoši izcīnīja pirmo vietu komandu ieskaitē, atstājot otrajā vietā Dāniju. No Latvijas sieviešu turnīrā piedalījās E. Robežniece un E. Velmere, vīriešu – Hānensons un Ūdris. Mūsu komanda šoreiz startēja slikti. Šāda ranga turnīram neatbilstošu sniegumu rādīja sievietes. Turklāt Ūdra saslimšana izjauca piedalīšanos dubultspēju sacensībā.

Vairākas reizes SSS mēģināja Latvijas meistarsacīkstes pārvērst par atklātām, taču šie mēģinājumi palika bez ievērojamām sekmēm.

1932. gadā pirms vasaras sezonas sākuma tika organizēti tenisa spēles apmācības kursi strādniekiem ar teorētisko un praktisko programmu. Pēc šī pasākuma tenisistu skaits biedrībā pieauga un, gadu beidzot, sasniedza jau septiņdesmit spēlētājus. Arī Latvijas SSS meistarsacīkstēs par dalībnieku trūkumu nebija jāšūdzas, jo startēja 35 tenisisti. Viņu spējas bija ievērojami augušas. Lielā starpība starp labākajiem un neveiksminiekiem izlīdzinājusies.

1933. gadā Rīgā notika SSS rīkotā pēdējā starptautiskā tenisa sacīkste ar Dānijas SSS labāko spēlētāju piedalīšanos. Turnīra gaita parādīja, ka dāņi ir daudz labāki par mūsu SSS spēlētājiem, lai gan vairākās sacīkstēs notika itin sīvas cīņas. Mūsu tenisisti varēja daudz

mācīties no konkurentu saturīgās un mierīgās spēles. Dānijas tenisistu meistarība ievērojami uzlabojusies. Skaidrojums vienkāršs, - viņi ziemu pavadījuši cītīgos treniņos, spēlējot zālē. Toties rīdniekiem tenisa sezona beidzās līdz ar pēdējām skaidrajām rudens dienām. Rīgā tikai nedaudzi tenisa entuziasti mēģināja turpināt spēlēt tenisu ziemā, taču bez sevišķiem panākumiem, jo nebija daudz piemērotu telpu šīm nodarbībām.

Beidzot vēsturisko laika posmu ar SSS sportistu piedalīšanos Latvijas tenisa attīstībā, labākie biedrības sportisti bija E. Velmere, E. Robežniece, E. Grīnberģe, M. Grīnberģe, L. Kalniņa, M. Klupta, M. Hānensons, V. Bicāls, A. Ūdris, E. Šteins, V. Cabuls, J. Robežnieks, V. Vilenieks, A. Reine.

SSS varēja dot daudz vairāk ieguldījuma Latvijas tenisa sporta attīstībai. Organizācijas neatzišana no LSOA un Latvijas Tenisa savienības puses sašķēla un traucēja tenisa attīstību Latvijā.

Paralēli tenisa attīstībai Rīgā šis sporta veids ar lielu sparību gāja plašumā Liepājā un Jūrmalā. Pamazām šo spēli iepazīna arī citās Latvijas pilsētās.

Liepāja

Jau pirms Pirmā pasaules kara teniss spēlēts Liepājā. Beidzoties karam, laukumi bija izpostīti un spēlētāji izklīduši kur kurais.

1912. gada 23. jūnija krievu 5. numura izdevumā "Лаунъ-Теннисъ" teikts:

"Libava ir gandrīz nepazīstama mūsu spēlētājiem ar savu attieksmi pret "lawn tennis". Tikmēr šajā pilsētā, kurā teniss tiek kultivēts lielos apmēros, un ja to tagad lielākoties var uzskatīt kā spēlētāju kvantitāti, tad viņu kopējā kvalitatīvā izaugsme ir tikai laika jautājums. Jo vairāk tāpēc, ka ir progresam ļoti svarīgi nosacījumi – labi spēlētāji un liela interese par tenisu. Šos centienus gan paralizē "profesionālas" apvienības trūkums.

Libavas tenisa sākums – "Libavas labiekārtošanas biedrība" – dibinājies 1906. gadā. Kopš tā laika teniss eksistēja divos smilšu laukumos. Taču vēlāk, palielinoties spēlētāju skaitam, rodas nepieciešamība pēc vairākiem laukumiem, un spēle tiek pārcelta (1910. gadā) uz jūras krastu, kur tiek iekārtoti seši smilšu laukumi, kas ir ļoti veiksmīgi izvietoti – bedrē, kas sargā no te tik biežajiem un spēcīgajiem vējiem.

"Лаунъ-теннисъ" izveidoja "Libavas labiekārtošanas biedrība", kas, vēloties uzpost pilsētu, parūpējās par labu laukumu un paviljona izveidošanu. At-

stājot to savā ipašumā, vēra durvis spēlētājiem vien viesu statusā. Tas arī bija iemesls tenisistu sportiskajai neorganizētībai, kas bremsēja Libavas "Лаунъ-теннисъ" kvalitatīvu progresu. Tagad "Лаунъ-теннисъ" kluba veidošanas ideja jau radusies atsevišķu tenisa spēles apmeklētāju vidū; atliek cerēt, ka drīzumā tā tiks realizēta.

Pagājušajā gadā sezonas apmeklētāju skaits sasniedza 200; šogad spēlētāju skaits acīmredzot pārspēs pagājušā gada skaitli. Sakarā ar to "Libavas labiekārtošanas biedrība" paredz palielināt laukumu skaitu līdz deviņiem. Tenisa apmeklētāji maksā: Libavas labiekārtošanas biedrības biedri 7 rubļus (tādu ir neliels procents, salīdzinot ar spēlējošo kopējo skaitu), viesi 10 rubļus sezonā."

Tikai 1918. gada 1. maijā Liepājas laikrakstā *Libausche Zeitung* pieminēts, ka Liepājas tenisa laukumi ir savesti lietošanas kārtībā. Taču nav ziņu par to, cik un kurās vietās pilsētā tie atrodami un kādas organizācijas šo atjaunošanas darbu veikušas. Laikā līdz 1924. gadam par tenisu Liepājā ziņu nav. Var pieņemt, ka šis laiks pagājis dažādu tenisistu grupējumu organizēšanai.

1926. gadā Liepājas tenisistu aktīvs, vietējo vāciešu brāļu Lasmaņu atbalstīts,

izbūvēja priekšzīmīgus laukumus pilsētas centra apstādījumos un nodibināja Liepājas Tenisa klubu. Tā dibināšanas gadā kluba jaunuzceltajos laukumos notika Liepājas 1. atklātās meistarsacīkstes tenisā. No pašu pilsētas piedalījās LLTK, *Olimpija*, *Maccabi* un Liepājas Jūrnieku labiericības biedrības tenisisti. Iebraukušie viesi lielākoties bija cittautieņi. To apliecināja startējošo biedrību pārstāvniecība – *Cercle des Strongers*, 1. Rīgas Riteņbraucēju biedrība un *Tennis Vereinigung Sandkrug-Memel* no Klaipēdas.

Brāļi Lasmaņi 1927. gadā dāvināja ceļojošo balvu, kas tika dēvēta par Vasas kausu. Šajā pašā gadā sākās kausa sacensības un turpinājās līdz 1933. gadam. Izņēmums bija 1932. gadā, kad izcīņa nenotika, jo Liepājas Tenisa klubs bija nonācis naudas grūtībās. Kopā ar liepājniekiem un rīdziniekiem kausa sacensībās piedalījušies vērā ņemami tenisisti no Dānijas, Zviedrijas, Vācijas, Polijas, kā arī no kaimiņvalstīm Lietuvas un Igaunijas.

Ļoti plašas šīs sacīkstes izvērtās 1929. gadā, kad piedalījās vairāk nekā četrdesmit sportistu. Interesanta cīņa bija vīriešu vienspēles finālā, kurā tikās augstas klases sportisti – Rīgā dzīvojošais diplomāts Makfersons un zviedrs Estbjergs.

Tāda sacensība Liepājā vēl nebija skatīta. Arī reklāma bija darījusi savu – pirms turnīra raksti presē un izstādītas balvas kādā no centra veikala skatlogiem. Fināla dienā tenisa laukuma tribīnes bija pārpildītas ar sporta cienītājiem, lai arī biļešu cena – Ls 2 no pieaugušā un Ls 1 no skolēna un bērna – skatījās dārgs prieks.

Finālā aizraujošā cīņā uzvarēja Makfersons ar rezultātu 6:2, 6:8, 5:7, 6:0, 6:4. Zviedram Estbjergam nācās atdot kausu, kuru bija ieguvis iepriekšējā gadā.

Par sacensību spraigumu laikrakstā *Kurzemes vārds* 29. jūlijā lasām:

“Ja kāds no skatītājiem šodien būtu dabūjis sirdskaiti, tad tur vainojami būtu vienīgi Estbjergs un Makfersons, asprātīgi piezīmēja turnīra vadītājs F. Lasmanis svētdien pēc turnīra, pasniedzot uzvarētājiem godalgas. Aizrautība, nervozas kustības un nejauši kliedzieni deva labāko liecību par tiem dziļiem pārdzīvojumiem, kurus sajuta vairāki simti cilvēku, noskatīdamies šo brīnišķo spēli starp diviem augstas klases reprezentiem, kur elegance un drosme konkurēja ar veiklību un izturību.”

1933. gadā Vasa kausa izcīņas sacensībās lielus panākumus guva Liepājas jaunās paaudzes tenisisti. Sporta biedrības *Olimpija* tenisisti H. Goldberga un E. Holmanis iekļuva visos iespējamajos finālos. Sieviešu vienspēlē uzvarēja Goldberga, vīriešu finālā cīņā par Vasa kausu Holmanis pieveica dāni Rilsenu ar rezultātu 7:5, 6:2, 6:2.

Pirms turnīra sākuma Rilsens Liepājas laikrakstu korespondentiem paziņoja, ka speciāli atbraucis, lai kausu iegūtu savā ipašumā.

Šie sporta biedrības *Olimpija* spēlētāju sasniegumi bija likumsakarīgi, jo biedrības tenisa sekcija sāka organizēt un attīstīt darbību jau kopš 1924. gada, kad biedrības telpās tenisa spēles aktivisti organizēja pirmo sanākumi. Tomēr pagāja divi gadi līdz laukuma atklāšanai. Jaunizbūvētajā laukumā tika organizēti regulāri treniņi, un sekcijas dalībnieku vajadzībām iepirkts nepieciešamais spēles inventārs. Treniņos tika iesaistīti arī talantīgi jaunieši.

Lai pārliecinātos, ar kādām grūtībām Liepājas tenisistiem bija jāsaskaras, interesanta piezīme lasāma laikrakstā *Kurzemes vārds* 1934. gada 22. augusta numurā:

“Žēl, ka lielais attālums un apstākļi neatļauj Goldbergai lielākos sarīkojumos viesoties mūsu metropolē, jo

Meistarš Bertinšch-Behrinšch.

Latvijas meistarē
dāmu vienspēlē
H. Goldberga.

Latvijas meistarē damu vienspēlē
H. Goldberga (Leepaja).

A. Bertinš-Bērziņš

Goldbergai ir visas nepieciešamās īpašības kļūt par Latvijas klases tenisisti. Attiecīgām aprindām derētu laikus padomāt, kā Goldbergai palīdzēt tikt rudenī uz Latvijas meistaršacīkstēm Rīgā.

Šāda iespēja tika radīta, un H. Goldberga Latvijas meistaršacīkšu finālā pieveica M. Zēbergu ar pārliecinošu rezultātu – 6:3, 6:3. Liepājniece kļuva par Latvijas labāko tenisisti.

Vienlaikus ar sporta biedrības *Olimpija* tenisistiem aktīvu darbību Liepājā uzsāka Dr. Falka dibinātais ebreju tenisa klubs *Sarkanbalts*. Tā izcilākie spēlētāji bija Buklāns, Frīdmanis un Levins. Vēlāk Buklāns pārcēlās uz dzīvi Rīgā un tika iekļauts Latvijas valsts vienībā.

Aktīvu tenisistu saimi izveidoja Liepājas ASK nodaļa. Jau 1926. gadā Liepājas kara ostas teritorijā notika nodaļas meistaršacīkstes ar četrpadsmit dalībnieku piedalīšanos. Meistaršacīkšu sākuma gados piedalījās tikai virsnieki. Toties sākot ar 1929. gadu, sacensību ta-

bulās parādījās arī uzvārdi, kuru priekšā dienesta pakāpe – kareivis.

Pirmā komandu sacensība starp Liepājas tenisa kolektīviem notika 1929. gadā. Liepājas pilsētas kausa izcīņā piedalījās tikai divas komandas. Liepājas LTK ar rezultātu 8:1 uzvarēja ebreju tenisa klubu *Sarkanbalts*.

Dažādu apstākļu dēļ, bet galvenais – saprašanās trūkums uz vairākiem gadiem pārtrauca kausa izcīņu.

Liepājas kausa izcīņa komandu konkurencē tika atjaunota 1933. gadā, kad kopā ar abiem jau pieminētajiem klubiem piedalījās arī *Olimpija* un ASK. Izšķirošajā cīņā LLTK atkal uzvarēja *Sarkanbalts* spēlētājus. Tiesa gan, šoreiz tikai ar rezultātu 5:4. Nākamajā gadā kausa izcīņā startēja vairs tikai trīs vienības – *Olimpija*, *Sarkanbalts* un ASK. Nepiedalījās līdzšinējo divu gadu trofejas ieguvējs LLTK, kas teju tika likvidēts, un šī kluba labākie spēlētāji jau bija iesaistījušies citos klubos un tos pārstāvēja sacensībās.

Rīgas Jūrmalā un citviet

Vēl nav noskaidrots, kurā vietā uzbūvēts pirmais tenisa laukums – Rīgā vai Rīgas Jūrmalā. Turīgās šķiras pārstāvji savas darba vietas bija izraudzījušies Rīgā, bet atpūtu organizēja pie savām privātajām vasarnīcām kūrorta vietās, lielākoties – Rīgas Jūrmalā. Tenisa laukumi un tenisa spēle skaitījās pie labā toņa ģimeņu saietos un citu viesību organizēšanā.

Arī latviešiem, sākot ar 1912. gadu, bija vairākas vietas, kur pulcēties un spēlēt tenisu. Avotos (Edinburga 1) un Dzintaros (Edinburga 2) trenējās Valdemārs Alksnis, Andrejs Skujskurbe, Juris Vāgels un Andrejs Reine, kurš bija pirmais latvietis, kas sasniedza teicamu spēles prasmi. Vēl teniss spēlēts Jāņa Taubes vasarnīcas laukumā pie Bulduru dzelzceļa stacijas, kur spēlēja Oļģerts Grosvalds, Gustavs Celmiņš, brāļi Helmuti un Arturs Radziņi, arī pats Taube.

Pirms Pirmā pasaules kara Rīgas Jūrmalā tenisa sportu piekopa tikai *sabiedrības varenie*. Vienkāršajiem pilsoņiem tas bija vēl pilnīgi nepazīts un grūti pieejams sporta veids.

Rīgas Jūrmalas palīdzības un labierīcības biedrība (RJPLB) sāka rūpēties, lai teniss kļūtu pieejamāks arī plašākai sabiedrībai. Laukumi jau bija izveidoti Avotos, Dzintaros, Bulduros un Lielupē. 1927. ga-

dā jauni tapa Majoros (Horna dārzā) un papildus vēl Lielupē. RJPLB sāka organizēt Jūrmalas tenisa atklātās meistersacīkstes. Tās turpmāk kļuva tradicionālas un ar katru gadu populārākas, pārejot augstākā kvalitātē. Regulāri tika rīkotas sacensības ar priekšā došanu. Pirmās no tām vadīja Jānis Sauka. Par uzvarētājiem vienspēlēs kļuva N. Kundziņa un M. Bormans.

No 1930. gada RJPLB savus laukumus Lielupē nodeva Rīgas Tenisa kluba pārziņā. RTK, tos pārņēmot, sāka pilnveidot tenisa bāzi. Tika izbūvēts jauns centrālais laukums ar skatītāju tribīnēm un kluba vasaras māju. Tā tika likti pamati kādreizējam *Daugavas Centrālā tenisa kluba stadionam* (tagadējam Valsts Tenisa centram) un plaša mēroga sacensībām.

Kamēr notika celtniecība Lielupes tenisa bāzē, 1932. gadā Dzintaros tika organizēts interesants starptautisks turnīrs. Sacensībās piedalījās Igaunijas, Polijas, Vācijas un Čehoslovākijas labākie tenisisti. Sacīkstes risinājās divos laukumos no agra rīta līdz vēlam vakaram. Sieviešu vienspēles finālā igauņiete V. Nemmiņa uzvarēja rīdzinieci M. Zēbergu ar rezultātu 1:6, 6:1, 6:0. Viriešu konkurencē čehs S. Maršāleks pieveica igauņi K. Lasnu ar rezultātu 6:2, 6:2, 6:2. Fināla

Rīgas labākā teniņište Zēberga kundze.

Rīgas labākā tenisiste
M. Zēberga.

sacensībās noskatījās daudz sporta cienītāju ne tikai laukumu tribīnēs, bet arī... aiz žoga, jo ļoti dārga bija biļešu cena – Ls 3.

Nākamajā gadā Rīgas Tenisa klubam Lielupes bāzes celtniecības darbu pabeigšanai LSOA piešķīra aizdevumu Ls 2000 apmērā. Ar šādu palīdzību darbi tika sekmīgi veikti un modernizēto tenisa bāzi atklāja ar plašām starptautiskām sacensībām.

Sieviešu un vīriešu vienspēlē izcīnīja arī Latvijas atklāto meistarnosaukumu, kuru varēja iegūt ārzemnieki. Šis pasākums bija lielākais, kāds jebkad Latvijā noticis. Galvenā tiesneša postenis tika uzticēts Valdemāram Alksnim, kurš lieliski paveica savu darbu. Liela turnīra vadišana, kad lietus traucē sacikšu norisi, kad jāņem vērā katra spēlētāja iebildumi un vēlēšanās, kā arī viss jāsaskaņo ar braukšanu no Rīgas uz Jūrmalu, nemaz nebija tik viegla. Kopā ar latviešiem sacensībās vēl piedalījās sportisti no Austrijas, Polijas, Čehoslovākijas un Igaunijas.

No latvietēm labāko sniegumu demonstrēja M. Zēberga, revanšējoties par iepriekšējā gadā piedzīvoto zaudējumu igauņietei Nemmikai. Šoreiz tika gūta uzvara ar rezultātu 6:4, 6:2. Toties mūsu vī-

rieši šajā konkurencē atstāja bālu iespaidu. Ārzemnieki parādīja augstu tehniku un spēles izpratni. Prese atzīmēja, ka Jūrmalas turnīrs uzskatāms par visai augstas kvalitātes sarīkojumu, taču piebilda, ka sacensību vājā puse bija tiesnešu darbs. Liniētienesi ne vienmēr bija savās vietās.

Arī nākamajā gadā RTK pilnveidoja Lielupes tenisa bāzi, pārklājot centrālo laukumu ar jaunu tumšu masu, kas ievērojami uzlaboja redzamību.

Divdesmito gadu otrajā pusē un trīsdesmito gadu sākumā tenisa sports kļuva populārs visā Latvijā. Rīgā, Jūrmalā un Liepājā viesojās spēlētāji no Austrijas, Ungārijas, Čehoslovākijas, Polijas, Vācijas, Anglijas, Somijas, Igaunijas un Lietuvas. Paplašinājās laukumu skaits, un teniss ļaudīm kļuva pieejamāks. Par to daudz tika rakstīts presē, atreferējot sacikšu norisi.

Padarītais organizatoriskais un praktiskais darbs nebija veltīgs. Sabiedrībā nostiprinājās uzskats, – lai gūtu panākumus nākotnē, vēl vairāk jāstrādā ar jaunatni, jāpopularizē šis sporta veids arī citās Latvijas pilsētās, jāpārlicina, ka teniss ir teicams veselības uzturētājs un spēle visam mūžam.

Šajā laika posmā laukumus izbūvēja un nokomplektējās tenisistu aktīvs Cēsis, Jelgavā, Smiltēnē, Siguldā un Daugavpilī. 1933. gadā Daugavpilī notika pirmās tenisa sacikstes. Sacentās *Universitātes sporta* kluba un Daugavpils *Unions* spēlētāji. Uzvarēja *US* tenisistu kolektīvs ar rezultātu 5:2. Šajā gadā sporta biedrības *Unions* Daugavpils nodaļa organizēja Latgales 1. atklātās meistarsacikstes, kuras turpmākajos gados kļuva tradicionālas.

1932. gadā par godu Jāņu svinēšanai Siguldā RTK un 1. RRB tenisisti organizēja savstarpējas paraugspēles, kas no propagandas viedokļa izdevās teicami.

Sportam īpaša vieta jauncelsmes programmā

Lielas pārmaiņas – gan pozitīvas, gan negatīvas – tenisā ieviesa 1934. gada 15. maija valsts apvērsums. Tika likvidēta Strādnieku sporta savienība (SSS) un dibināta jauna biedrība – *Latvijas arodorganizāciju sports* (LAS). Pirmajā gadā LAS iestājās daudzi sportisti no likvidētās SSS organizācijas. Tajā varēja nodarboties četrpadsmit sporta veidos, arī tenisā.

1936. gadā sabiedriskā veidojuma *Latvijas sporta organizāciju apvienība* vietā valdība nodibināja Latvijas Fiziskās kultūras un sporta komiteju (LFKSK). Ar Sporta komitejas nodibināšanu valdība arī sportam ierādīja svarīgu vietu jauncelsmes programmā. Ikvienu sporta veida federācija sāka savu sporta veidu stabilizēt vēl augstākā pakāpē. Komiteja federācijām sniedza ne tikai morālo, bet arī, ja bija nepieciešams, materiālu atbalstu.

Konkrēto tenisa sporta attīstību turpināja Latvijas Tenisa savienība. Kopīgās sacensībās pēc vienotiem noteikumiem sāka piedalīties sporta biedrības un klubi, kas Latvijas tenisa attīstības sākumā bija sekmējuši ne vien šķirisku, bet arī nacionālu norobežošanos. Katru gadu noteica sacensību kalendāru. Sezonai beidzoties, publicēja LTS darbības pārskatu un tenisistu ranga sarakstu.

Tika nojaukta it kā nepārvaramā barjera, ka teniss ir bagātnieku *baltais sports* un prasa daudz līdzekļu. Tagad, kad par tenisa laukumiem sāka gādāt tenisa organizācijas, šā sporta veida pastāvēšana neizmaksāja daudz dārgāk kā citi. Skolu jaunatnei tika piešķirta bezmaksas laukumu, rakešu un bumbu lietošana. Par jaunatnes sagatavošanu bija jāatbild vietējam trenerim J. Šrāderam. Laukumi tika celti pie skolām. Jaunatnes iesaistīšana tenisa nodarbībās tomēr nedeva vēlamus rezultātus. Spēlētāju vairākums arī turpmāk bija ierēdņi, diplomāti un studenti. Tenisu ar labiem panākumiem sāka piekopt vairāki talantīgi citu sporta veidu pārstāvji.

Latvijas
labākie tenisti
trīsdesmitajos gados.

Kā spilgtākais piemērs minams Augusts Grapmanis. Viņš bija viens no tiem mūsu sportistiem, kurš Latvijas krāsas valsts cīņās aizstāvēja trijās disciplīnās. Bija valsts izlases spēks basketbolā un galda tenisā, bet 1937. gadā izcīnīja Latvijas meistara nosaukumu tenisā.

Šim laika posmam bija raksturīgas arī citas jaunas iezīmes. Bez LTS sankcijas nekādus tenisa pasākumus rīkot nevarēja. Netika atļautas dublētas vai nekvalitatīvas starptautiskas sacensības. 1937. gadā neļāva Ritekam rīkot starptautiskas sacikstes Rīgas Jūrmalā. Tika noteikts, ka visiem sportistiem, kuri saņem LTS vai sava kluba pretimnākšanu, stingri jāievēro disciplina un izvirzītās prasības. Latvijas izlases tenisistiem obligāti jāpiedalās valsts vieglatlētikas izlases trenera V. Rinnes (Somija) vieglatlētu sagatavošanās treniņos. Pēc nodarbībām viņi visi bija nodrošināti ar masieri.

Rēķinoties ar LFKSK atbalstu, 1937. gadā LTS iestājās Starptautiskajā Tenisa savienībā. Prāvā biedru nauda nebija jāmaksā, jo karā izpostītām zemēm tā tika atlaista. LTS toreiz bija piecpadsmit klubi un biedrības, no tiem divpadsmit – Rīgā un trīs – provincē. Kopā apvienojās vairāk nekā tūkstoši aktīvo tenisistu, kuru rīcībā bija 52 laukumi. Ilgākam laikam uz priekšu tika izstrādāts tenisa veicināšanas plāns. Tā ietvaros LTS amatpersonas iesāka intensīvu sarakstīšanos ar Čehoslovākijas, Vācijas, Austrijas un Ungārijas Tenisa savienībām par ieteikumiem, lai slēgtu līgumu ar kādu no starptautiskas klases treneriem, jo Latvijā tolaik šī profesija nebija īpaši populāra.

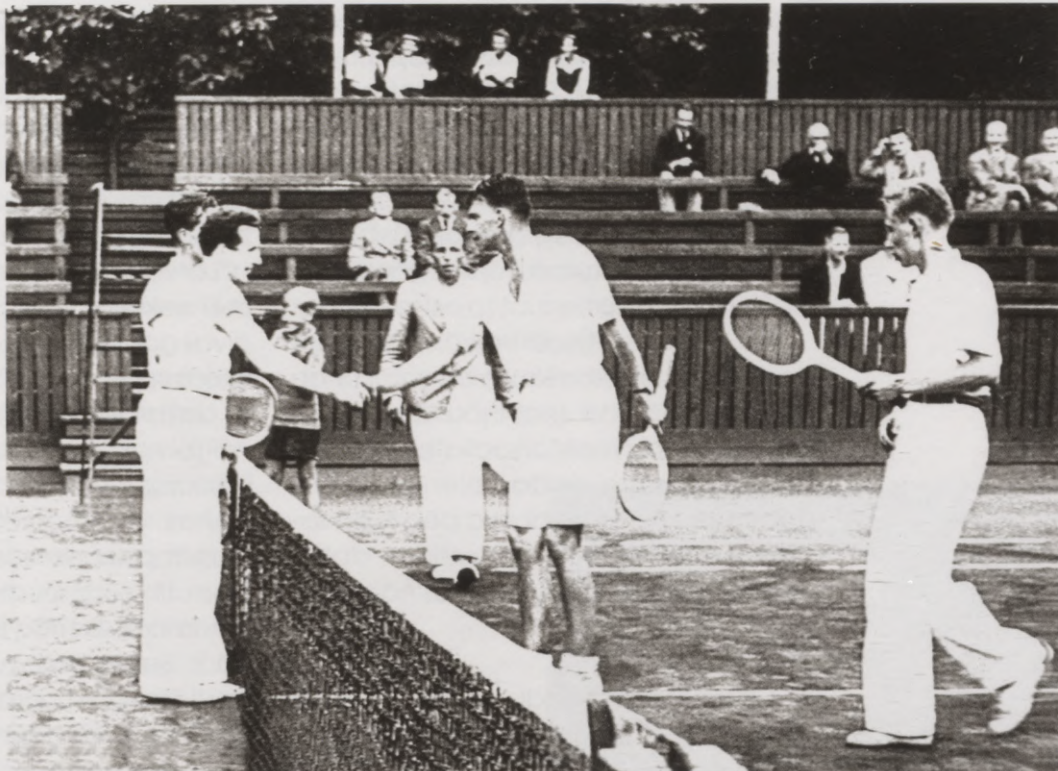
1937. gadā Latvijas izlasi sāka trenēt čehs V. Pallas. Treniņiem bija izraudzīti vienpadsmit vīrieši un septiņas sievietes. Nodarbības ar izlasi tika organizētas RTK

laukumos aiz Nacionālā teātra. Mūsu tenisisti neieguva to, ko bija cerējuši. Tika konstatēts, ka, strādājot ar treneri pēc līguma tikai vasaras mēnešos, nevar strauji gūt redzamas sekmes. Nākamajā gadā par treneri tika ielūgts viņietis F. Veiss. Arī viņš palika bez uzslavām. 1939. gadā Latvijas Tenisa savienība slēdza līgumu ar augstas klases treneri J. Koseku no Čehoslovākijas. Pēc viņa ierosinājuma tika sarīkots izlases spēlētāju punktu turnīrs, kurā katrs sacentās ar katru. Sacīkstēs tika iekļauti trīspadsmit labākie Latvijas tenisisti. Turnīrā ārpus konkursa piedalījās arī pats treneris.

Sezonai beidzoties, bez neviena zaudējuma, neatdodot pat nevienu setu, uzvarēja Koseks. Aiz viņa pirmajās trijās vietās konkurencē startējošo vidū ierindojās L. Jansons, A. Polis un A. Grapmanis. Propagandas nolūkos, kā arī, lai izlases dalībnieki pierastu pie dažāda seguma laukumiem, atsevišķas spēļu kārtas tika rīkotas Jelgavā, Liepājā, Daugavpilī un dažādos Rīgas laukumos.

Arī nākamajā gadā J. Koseks uzņēmas Latvijas valsts komandas trenēšanu. Izlases turpmākajā sagatavošanas plānā tika paredzēta jauno tenisistu apmaiņa ar Zviedriju. Latvijas Tenisa savienībai bija jāuzņem trīs vai četri zviedru spēlētāji, un uz Zviedriju vajadzēja doties tikpat daudziem mūsu sportistiem. Šī pēdējā plānotā iecere tā arī palika uz papīra, jo sākās 1940. gada vasaras politiskie notikumi, kas tenisa attīstības virzienus noteica pavisam citus.

Trenēris J. Koseks Latvijas tenisam saskatīja lielisku nākotni. Presē viņš izteicās, ka arī latvieši tuvākajā nākotnē varētu doties uz Vimbldonu un ar savu komandu piedalīties Deivisa kausa izcīņā. Viņš par sevišķi apdāvinātiem spēlētājiem uzskatīja jaunās paaudzes pārstāvjus

A. Bertiņ-Bērziņš un A. Polis (pie tīkla pa labi) kļuvuši par 1935. gada Latvijas meistariem dubultspēlē.

E. Ābelīti, K. Zebu, I. Krūklānu un sievietēm – E. Vitolu, vien piebilstot, ka jā-sāk vairāk mēroties spēkiem ar kaimiņu un citu Eiropas valstu sportistiem. Tad labus rezultātus varētu sagaidīt jau tuvākajos gados.

Pirmās, atsevišķās valsts meistarsacīkstes tenisā notika 1934. gadā laukumos aiz Nacionālā teātra. Tās LTS uzdevumā uz saviem laukumiem rīkoja Rīgas tenisa klubs. Sieviešu vienspēlē M. Goldberga finālā pieveica M. Zēbergu.

Vīriešiem A. Bertiņ-Bērziņš uzvarēja B. Kronbergu. Nākamajā gadā 5. Vispārējos sporta svētkos un arī reizē Latvijas meistarsacīkstēs iepriekšējā gada panākumu atkārtoja A. Bertiņ-Bērziņš, izšķirošajā spēlē pieveicot strauji progresējošo A. Poli.

Sievietēm pirmo reizi uzvarēja vēlākā daudzkārtējā meistare M. Zēberga, finālā uzvarot M. Vuškālni.

Latvijas 1937. gada meistarsacīkstēs bija dalībnieku rekordskaitis – vairāk nekā simts sportistu. Notika meistaru maiņa. Par sevi lika runāt spējīgi jaunās paaudzes tenisisti. Vīriešu vienspēlē par uzvarētāju kļuva A. Grapmanis. Viņš finālā pieveica A. Bertiņ-Bērziņu. Sievietēm pirmo reizi meistares godā tika E. Minca no *Ritek*, izšķirošajā cīņā pārspējot M. Vuškālni.

Arī 1938. gadā notika Latvijas meistaru maiņa. Vīriešiem uzvarēja L. Jansons, sievietēm atkārtoti – liepājniece H. Goldberga. Viņi panākumu atkārtoja arī 7. Vispārējos sporta svētkos, kas tenisā bija apvienoti ar 1939. gada valsts meistarsacīkstēm.

Līdz 1937. gadam LTS organizēja sacensības starp trijiem spēcīgākajiem Latvijas tenisa kolektīviem – RTK, 1. RRB un *Ritek*s. Tās notika divos riņķos pavasarī un rudenī. Pēdējā savstarpējā sacīkstē

RTK spēlētāju saime atzīmēja pārlicinošu uzvaru ar 9:2 pār 1. RRB tenisistiem, atstājot trešajā vietā Ritekss sportistus.

Nākamajā gadā 1. RRB ar lielu turnīru svinēja savas biedrības 50 gadu jubileju. Tas notika biedrības piecos laukumos Viesturdārzā. Pēc jubilejas biedru un spēlētāju trūkuma dēļ šī organizācija beidza pastāvēt.

Lai dotu iespēju jaunākās paaudzes tenisistiem gūt sacīkšu pieredzi, LTS organizēja Rīgas un provinču klubu B klases komandu meistarsacīkstes. Tās tika iekļautas katra gada kalendārā. Komandu sacensības notika pēc riņķa sistēmas, kurā katram atsevišķam dalībniekam kopumā tika nodrošinātas astoņas vienspēles.

Sākot ar 1936. gadu, daļēji tika atrisināts telpu jautājums, lai varētu organizēt pilnvērtīgus treniņus ziemā. Ar paraugspēlēm notika Āgenskalna Vingrošanas un sporta biedrības jaunpārbūvēto telpu atklāšana Rīgā, Āgenskalna ielā (preti Valsts ģimnāzijai, tagad – CTK tenisa bāze Baldones ielā 7). Notika arī pirmās plašās tenisa sacensības telpās. Latvijas Tenisa savienības uzdevumā tās atklāja E. Eglītis, norādot, ka pirmo reizi latviešu spēlētājiem dota iespēja organizēt treniņus un sacensības starptautiskā izmēra laukumos.

Tenisista V. Bergmaņa izbūvētā zālē bija divi sarkanie tenisa laukumi un palīgtelpas sportistu vajadzībām. Tā tika piemērots fabrikas *Provodņik* vecs korpus Ganību dambī (tagad RER galvenais uzņēmums), kas ar Latvijas Bankas aizdevumu īsā laikā tika iekārtots tenisam.

Par pirmajiem 1937. gada Latvijas ziemas meistarsacīkšu uzvarētājiem kļuva M. Zēberga, vīriešiem negaidīti panākumu guva *Ritek* spēlētājs Buklāns, finālā piecos setos pieveicot A. Poli (RTK) – 4:6, 6:2,

6:1, 3:6, 7:5. Notika arī vīriešu un jaukto dubultspēļu meistarnosaukuma izcīņa. Lai pievilinātu šim interesantajam pasākumam vēl vairāk skatītāju, bija ļoti zemas. Zālē tiešām nepalika nevienas brīvas līdzjutēju vietas. Sacensībās piedalījās gandrīz septiņdesmit sportistu.

Latvijas ziemas meistarsacīkstes tomēr nekļuva tradicionālas. Nākamajos divos gados tās aizvietoja pavasara atklātās sacensības, kas izcēlās ar ļoti kuplu dalībnieku skaitu (katrā sacensībā vairāk nekā septiņdesmit sportistu). Nākamajās sezonās tās kļuva arvien sprīgākas, jo savu vārdu sāka pieteikt jaunās paaudzes tenisisti. Vairāki no viņiem tika līdz pusfināliem. 1938. gada pavasara sacīkšu finālā A. Poli pieveica V. Bergmanis, kurš pēc Otrā pasaules kara kļuva par trīskārtēju Latvijas meistarsacīkšu uzvarētāju vienspēlēs.

Sieviešu vienspēles izšķirošajai cīņai kvalificējās senas pretinieces – M. Zēberga un M. Vuškalne. Uzvarēja M. Zēberga ar pārlicinošu rezultātu – 6:2, 6:0.

1939. gada pavasarī par uzvarētājiem telpās kļuva L. Jansons, finālā pārspējot J. Šteinbergu, bet sievietēm – Gotesmane, uzvarot Srolioviču.

Tolaik tika praktizēti mači starp vadošajiem treneriem. *Provodņik* tenisa halī daudz skatītāju klātbūtnē čehs Koseks tikās ar rīdzinieku J. Šrāderi. Uzvaru šajā interesantajā treneru spēlē ar 6:2, 6:4 izcīnīja valsts tenisistu izlases galvenais treneris J. Koseks.

Sacīkstes telpās notika arī B klasē vīriešiem, kurās piedalījās galvenokārt jaunās paaudzes tenisisti, gūstot tik nepieciešamo pieredzi. 1938. gadā pirmo vietu izcīnīja J. Krūklāns, bet nākamajā gadā uzvarētāja godā tika 17 gadus vecais E. Ābelītis.

Lielākais sarīkojums tenisā laika posmā no 1934. līdz 1940. gadam neapšaubāmi bija Rīgas Tenisa kluba rīkotās Latvijas starptautiskās meistarības izcīņa. Šo sarīkojumu bieži dēvēja par Latvijas tenisa nedēļu Jūrmalā. Tas tika atzīts par plašāko tenisa pasākumu ne tikai mūsu valstī, bet visā Baltijā – gan lielā ārzemju dalībnieku skaita, gan arī spēles kvalitātes dēļ.

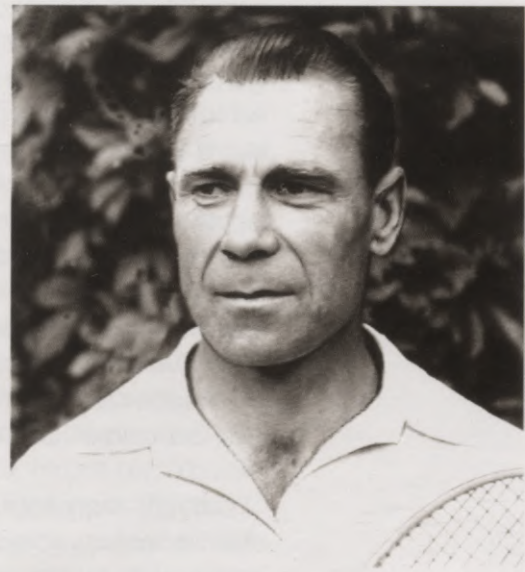
Jūrmalas sportā šis turnīrs kļuva par dzīves nepieciešamību. Interese par to tuvākajās ārzemju valstīs bija liela, un šurp labprāt brauca daudzi. Jūrmalas starptautiskajā meistarībā konkurence ar katru gadu pieauga un bija ļoti spēcīga. Neprasmīgus spēlētājus citu valstu Tenisa savienības pāri robežai nelaida. Arī tādēļ, ka Latvija bija Starptautiskajā Tenisa savienībā, šurp tika sūtīti jau rūdīti sportisti un spējīgi talanti, kuri savās mājās pierādījuši, ka viņi prot uzvarēt un viņiem starptautiskas sacensības ir labākā pieredzes skola. Ļoti liela interese par starptautisko meistarību bija arī no mūsu pašu sportistu puses. Te bija iespēja novērot jaunus paņēmienus spēles mākslā, lai turpmāk pielietotu, ceļot savu meistarību. Šie lielle tenisa svētki sagādāja daudz patīkamu brīžu īstiem sporta cienītājiem.

Tika darīts viss iespējamais, lai šo sarīkojumu nākotnē izveidotu par Baltijas jūras valstu *Vimbldonu*. To sekmēja mūsu valsts izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis, kā arī teicamais tenisa stadions, kuru kopā ar RTK paplašināja un pilnveidoja Rīgas Jūrmalas pilsētas valde. 1936. gadā Lielupes bāzē tika būvēts viens *istais* sarkanais laukums, bet jau pēc gada visi četri laukumi bija gludi un sarkani, kas pilnīgi atbilst labam starptautiskam standartam.

RTK nebija viegli noorganizēt Latvijas starptautiskās gadskārtējās meistarsacīkstes ar daudzo ārzemnieku piedali-

šanos, kuriem visiem bija jāsedz ceļa izdevumi, jāmaksā uzturēšanās un jānodod *kabatas nauda*, kuru visu aprēķināja dolāros. Šajā posmā kluba galvenais dzinējspēks bija toreizējais kluba priekšnieks Eduards Eglītis.

Rīkojot šos augstas kvalitātes turnīrus, izveidojās arī tā laika garam noteiktas tradīcijas. Izejot laukumā, lai piedalītos sacensībās, sportistam jābūt ģērbtam baltā, mugurā jābūt arī baltam svīterim un ap kaklu aptītam frotē dvielim. Vi-

Pēc Otrā pasaules kara par trīskārtēju Padomju Latvijas meistarsacīkšu uzvarētāju vienspēlēs kļuva V. Bergmanis.

rieši spēlēja garās biksēs. Sacensībās tika spēlēts ar importa *Dunlop* vai *Slazenger* firmas bumbām, un tās mača laikā tika bieži mainītas. Tiesāšana notika angļu valodā. Tiesnesim, sēžot savā augstajā *tronī* – tiesneša krēslā, bija atļauts izkūpināt pa cigaretei vai papirosam, bet ar laiku šo ieradumu aizliedza.

Visas vīriešu sacīkstes tika aizvadītas, stiprāko spēlētāju nosakot pēc piecu setu izspēles. Sacensībās un treniņos piedalījās profesionāli sagatavoti bumbiņu padevēji. Aprēķins bija vienkāršs – atkrita lielais laika zaudējums, pašiem spēlētājiem salasot bumbiņas.

Skatītājiem par prieku vairākus gadus pēc kārtas turnīra laikā tika organizēta plaša modes skate ar latviešu firmu piedalīšanos. Notika svinīgas noslēguma parādes ar balvu pasniegšanu un oficiālām uzrunām. Viena no tradīcijām 1936. gada sacensību laikā tika laužta. Pirmo reizi Latvijas tenisa vēsturē sportists spēlēja īsās bīksēs. Tā rīkojās Polijas tenisists Brateks.

Mūsu spēlētāji šajos turnīros katru gadu parādīja nepārprotamu progresu, tomēr viņi nebija nopietni pretinieki ārzemniekiem. Vairākas atsevišķas labas uzvaras izcīnīja M. Zēberga, H. Goldberga un A. Polis. Veiksmīgākās bija dāmas, no kurām M. Zēberga 1933. gadā nokļuva līdz finālam, pārspējot pusfinālā izcilo Igaunijas tenisisti V. Nemmiku. Līdzīgu panākumu 1939. gadā guva H. Goldberga, vien finālā zaudējot čehietei Nehvilovai ar 1:6, 3:6. No vīriešiem pirmo uzvaru pār ārzemnieku, turklāt turnīra favorītu, 1937. gadā guva A. Polis, pabeidzot sīvo un vienlīdzīgu cīņu ar poli Čaikovski – 6:2, 8:6, 8:6.

Latvijas starptautiskās meistarsacīkstes vienmēr pulcēja ļoti spēcīgu dalībnieku sastāvu. Par to liecina turpmākie notikumi Eiropas laukumos. Jaunais Prāgas tenisists Ceinārs, kurš 1936. gadā izcīnīja Latvijas starptautisko meistara nosaukumu, jau nākamajā gadā uzvarēja pasaules slavenību, daudzkārtējo Vācijas meistarū, divkārtējo Vimbldonas vienspēļu finālistu G. fon Kramu ar 8:6, 0:6, 6:4, 6:4. Tas notika Berlīnes sporta kluba *Rotverss* 40 gadu jubilejai rīkotajā turnīrā. 1938. gadā Latvijā startējošais Jaroslavs Drobnijs (Čehoslovākija) vēlāk kļuva par Vimbldonas vienspēļu uzvarētāju. Latvijas starptautiskais meistars J. Tločinskis un Hebda (Polija) ilgu gadus bija vieni no vadošajiem tenisistiem

Eiropā. 1940. gadā Hebda, startējot kā Ļovovas *Dinamo* sportists, kļuva par PSRS čempionu vienspēlē, finālā pieveicot B. Novikovu ar 6:2, 6:2, 6:1. Gadu beidzot, viņš tika atzīts par Padomju Savienības labāko tenisistu.

1936. gada turnīrā jau ar savu pirmo startu austriešu dubultspēļu meistari Redls un Brosu pierādīja, ka tādu duetu Latvijā vēl līdz šim neesam redzējuši. Sacīkšu izskaņā viņi pieveica augstas klases spēlētājus, meistarsacīkšu favorītus ungārus Sigeti un Dalošu. Jūrmalā starptautiskajā turnīrā kopumā vislabākās sekmes guva Polijas un Čehoslovākijas tenisisti.

Līdz 1939. gadam Latvijas starptautisko meistarnosaukumu sievietes vienspēlē izcīnīja Dubinska (Polija), Mirhantova, Sabotkova (abi Čehoslovākija), Trude-Volfa (Austrija), Nehvilova (Čehoslovākija), Šamoni (Ungārija), Kovača (Dienvidslāvija), vīriešiem – Vitmans (Polija), Lunds (Vācija), Pahovskis, Ceinārs (abi Čehoslovākija), divas reizes Tločinskis, Hebda (abi Polija).

Par otro nozīmīgāko starptautisko pasākumu pamatoti uzskatīja Baltijas meistarsacīkstes, kas pirmo reizi notika 1937. gadā RTK laukumos Viesturdārzā. Katra valsts ar katru sacentās piecās vīriešu vienspēlēs un divās dubultspēlēs. Tika izcīnīts cementa fabrikas A. S. Ih. Šmidts dāvētais Baltijas kauss, kas bija ceļojošs. Šo sudraba balvu darināja zeltkalis A. Štolcs. Kauss pārgāja īpašumā uz vieniem laikiem uzvarētājiem pēc tam, kad komanda bija triumfējusi piecas reizes. Sacīkšu laikā tika nolemts, ka arī nākamajā sezonā Baltijas tenisa turnīrs risināsies Latvijā, jo nekur citur Baltijas valstīs nav šim sporta veidam tik piemērotas cīņas vietas kā Rīgas Jūrmalā un Viesturdārzā.

Turnīra atklāšanā piedalījās Valsts prezidents Dr. K. Ulmanis, sabiedrisko lietu

ministrs A. Bērziņš, LTS priekšsēdis Dr. Māļmanis un RTK priekšsēdētājs agronoms E. Cinis.

Par Baltijas tenisa turnīra pirmo uzvarētāju kļuva Igaunija. Tās uzvara bija visai pārliecinoša – Lietuva un Latvija pārspēta ar vienādu rezultātu 5:2. Mūsu tenisisti palika *pastarišu* lomā, jo tika piedzīvots zaudējums arī Lietuvai ar 3:4. Latvijas vienības sastāvs bija šāds: L. Jansons, B. Kronbergs, A. Polis, A. Grapmanis, J. Vipers, dubultspēlēs – L. Jansons/J. Krīgers un Polis/Vipers. Greznais kauss pirmajā izcīņas gadā aizceļoja uz Igauniju.

Nesekmīgais starts Baltijas 1. meistarībā LTS lika sevišķi nopietni gatavoties turpmākajai kausa izcīņai.

Par Latvijas 1938. gada nozīmīgāko tenisa pasākumu pamatoti uzskatīja Baltijas 2. meistarsacīkstes, kas notika Lielupes tenisa stadionā. Savu pārākumu apliecināja Latvijas komanda, izcīnot pārliecinošu pirmo vietu. Mūsu sportisti uzvarēja Lietuvu ar 5:2 un Igauniju – ar 4:3. Lietuva savukārt pārspēja Igauniju ar 4:3. Latvijas komandas sastāvs, ņemot vērā sportistu meistarību: A. Grapmanis, B. Kronbergs, L. Jansons, A. Polis, G. Buklāns un dubultspēlēs A. Bertiņ-Bērziņš/Krīgers. Lielā pacilātībā parādījās arī nodoms aicināt piedalīties Baltijas meistarsacīkstēs Somijas komandu, un ievadīt sarunas ar Skandināvijas valstu tenisa dzīves vadītājiem, lai ar laiku Baltijas meistarsacīkšu vietā stātos vēl vairāk apvienojošie vārdi *Eiropas ziemeļu meistarsacīkstes*. Šis nodoms palika sapņu vērtībā, jo nekad līdz realizēšanai nenonāca.

1939. gadā Baltijas meistarsacīkstes nevis paplašinājās, bet vispār nenotika, jo Latvija ar Lietuvu bija pilnīgi pārtrau-

kusi sporta attiecības. Šis konflikts radās basketbola kaislību dēļ.

Liepājā vairs nenotika starptautiskās tenisa sacīkstes. Tomēr šajā pilsētā turpināja regulāri organizēt savas meistarsacīkstes, kuras vienmēr pulcēja vairāk nekā pussimts tenisistu. Gandrīz katru gadu notika Liepājas *Olimpijas* un Jelgavas tenisistu spēku samērošana. Jelgavā to organizēja Zemgales tenisa klubs, Liepājā – sporta biedrība *Olimpija*. Visās tikšanās reizēs uzvarēja liepājnieki.

Sākot ar 1937. gadu, Liepājas *Olimpija* kopā ar H. Goldbergu komandā iesaistīja divus labākos spēlētājus E. Holmani un H. Šmēli, lai piedalītos Latvijas nacionālajās meistarsacīkstēs. Panākumi neizpalika. LTS publicētajā gada noslēguma ranga sarakstā abi pēdējie bija attiecīgi 8. un 10. vietā.

1938. gadā Liepājā notika interesants tenisa sarīkojums. Baltijas 2. *Maccabiades* programmā bija arī tenisa sacīkstes. Piedalījās Igauniju, Lietuvu, Somiju un Latviju reprezentējošās ebreju vienības. Spēles notika pēc Deivisa kausa izcīņas noteikumiem. Latvijas komandā startēja Buklāns, Orkovs un Levins. Šo sacensību organizēja sporta biedrības *Maccabi Rīgas* un Liepājas nodaļas. Pārliecinošu pirmo vietu turnīrā ieguva Latvijas ebreju izlase, uzvarot visas komandas. Pirmais šāds sarīkojums notika iepriekšējā gadā Kauņā.

1939. gadā liepājnieki pirmo reizi redzēja savās mājās spēlētājam visus valsts vienības tenisistus un ārpus konkursa startējošo čehu treneri Koseku. Lai propagandētu šo sporta veidu Liepājā, LTS te rīkoja astotās un devītās kārtas sacensības, kurās noraudzījās daudz entuziastu.

1939. gada tenisa sezonas nobeigumā LTS valdes loceklis E. Eglītis laikrakstā *Sporta Pasaule* publicēja rakstu *Kā pēc Latvijas tenisisti neprogresē*. Tajā skartas interesantas tenisa attīstības problēmas, kas parādīja reālā stāvokļa izpratni un nopietnību:

"Tenisa sporta izplatīšanās ziņā Latvija ieņem pirmo vietu Baltijas valstīs, neizslēdzot sporta zemi Somiju. Pēc Latvijas Tenisa Savienības rīcībā esošiem materiāliem Latvijā pašlaik ir ap 300 tenisa laukumu, kurus izlieto vairāki tūkstoši spēlētāju. Lietuvā, turpretim, ir tikai ap 20-25 modernu tenisa laukumu, tad vēl daži desmiti primitīvu laukumu un tenisa piekopēju skaits rēķināms tikai uz dažiem simtiem. Līdzīgs stāvoklis ir Igaunijā un Somijā. Lielais tenisistu skaits Latvijā komplektējas galvenā kārtā no garīga darba darbiniekiem un skolniekiem, bet pēdējā laikā arī no strādnieku aprindām. Šajā sakarībā dabīgi paceļas jautājums – kā pēc mūsu kaimiņi ir pāraķi turnīros par mūsu tenisistiem?"

Galvenais iemesls mūsu tenisa sporta zemam līmenim ir tas, ka mūsu ekstra klase, kura pašlaik reprezentē Latvijas tenisu, ir augusi pašmācības ceļā un izaugusi pie grūtiem apstākļiem. Tā nav pieredzējusi plānveidīgu un sistemātisku treniņu procesu, kā to prasa moderns, augstas klases teniss.

Lai paceltu mūsu tenisa līmeni, ir visi šeit minētie trūkumi jānovērš. LTS, un tāpat visiem tajā ietilpstošiem klubiem un biedrībām, būtu visnopietnākā vērība jāpiegriež neatlaidīgai, pareizai, plānveidīgai treniņu izvešanai. Līdzšinējā paviršība turpmāk nav pielaižama un no trenējamiem sportistiem jāprasa stingrāku sporta disciplīnu un askētiskāku dzīves veidu. Viņu spēju izkopšanai LTS un klubiem būtu nekavējoši jānoorganizē ziemas priekštreniņi vieglatlētikā, lai ag-

rā pavasarī, kad ieradīsies ārzemju treneris, tie būtu pietiekami sagatavoti intensīvai nodarbībai. Plānveidīgi audzinot jauno saimi, radīsim jaunu modernā tenisa klasi, kura ar sekmēm teiks savu vārdu arī pāri mūsu robežām."

Reālo situāciju LTS novērtēja tā: pirmkārt, ir modināta milzīga interese par tenisa sporta veidu visos sabiedrības slāņos. Otrkārt, un tas ir pats galvenais, tenisa caurmēra līmenis Latvijā cēlies. Ir ap piecpadsmit spēlētāju, kuru sasniegumi līdzvērtīgi, un vēl daudzi citi, kuri var savu vārdu pieteikt nākotnē. Tagad jāieiet tenisa attīstības otrajā posmā, un no šiem daudzajiem sportistiem jāuztrenē trīs vai četri, kuri varētu jau tuvākajos gados teikt vārdu Eiropas tenisa laukumos. Viņiem jādod visas iespējas un reizē arī jāliek zem stingras kluba un savienības kontroles.

1938. gadā gumijas izstrādājumu fabrika *Kvadrats* Rīgā sāka ražot tenisa bumbas. Divu gadu laikā fabrikas produkcija sasniedza starptautisku kvalitāti. Šo bumbu galvenā priekšrocība bija lētums, salīdzinot ar ārzemju firmu precī. *Kvadrata* bumbas pilnīgi atbilda slavenās *Slazenger* firmas bumbu svaram, un atlēciens bija absolūti analogs. Fabrika ražoja arī tenisa spēlei domātos apavus. Slavenas bija arī Rīgā ražotās tenisa raketes, kas tika eksportētas. Lidz 1940. gadam importa inventārs tomēr palika kā galvenais spēlētāju apgādes nodrošinātājs. Latvijā galvenokārt lietoja *Dunlop* firmas tenisa inventāru. Kā mazu kompensāciju divi latviešu tenisisti saņēma šīs firmas atbalstu – iespēju vērot Vimbldonas turnīru Anglijā. Pēc tam par sacensību norisi presē sekoja apjomīgs Z. Landava apraksts.

Pēdējais pirmskara gads sākās ar vācu tautības pilsoņu repatriāciju. No Latvijas aizbrauca meistari H. Goldberga un L. Jansons. Līdz ar to izlases spēlētāju ranga tabula izskatījās pavisam citādāk. Sakarā ar kara apstākļiem rietumos izpalika vairāki starptautiski sporta sarīkojumi. Turpmāk Latvijā nācās iztikt ar vietējā ražojuma tenisa inventāru. Tiesa, mūsu pašu preču kvalitāte bija visai laba. Importa ražojumu trūkums turpmāk neiespaidoja tenisa spēlēšanu.

E. Minca

Meistare damu dubultspēlē Minca.

B. Kronbergs

M. Vuškaine

Vuškaina.

Kronbergs.

1940. - 1989.

Lielas pārmaiņas tenisa dzīvē

Latvijas PSR pirmās meistarsacīkstes notika Viesturdārzā. Vīriešu vienspēlēs startēja 35 dalībnieki, sievietēm – 18. Arī dubultspēlēs pāru skaits bija ievērojams: vīriešiem – 14, jauktajās – 12. Vīriešu spēlētāju sarakstā Latvijas 1940. gada labākais tenisists nepārprotami bija Egons Zeba. Viņš izcīnīja uzvaras visās gada sacīkstēs, iegūstot arī Latvijas un Rīgas meistarnosaukumu. Sieviešu sacensību sezona pagāja zem Marijas Zēbergas triumfa zīmes. Līdzīgi Zebam, arī viņa uzvarēja visās sacīkstēs.

Egona Zebas spēle bija raksturīga ar teicamu tehnisko sagatavotību, straujumu, variāciju bagātību un visa laukuma taktisku izmantošanu. Viņa talants izpaudās arī dubultspēlē, startējot kopā ar Ž. Orkovu. Uzstājoties kopā divus gadus, tika gūtas vienīgi uzvaras. Viņiem speciālisti paredzēja nopietnus panākumus pat Vissavienības mērogā. Sacensībās varēja vērot arī citus, talantīgus jaunās paaudzes spēlētājus, kuri savus vārdus pieteiks turpmākajos gados. Analizējot jauno sportistu panākumus un kādā darbā tie sasniegti, pieminams izlases trenera J. Koseka nopelns, kurš bija palicis Latvijā turpināt trenera darbu.

Šajā gadā sporta žurnālā *Fiziskā kultūra un sports* sākās metodisku rakstu sē-

rija, kuru bija sagatavojis 33 gadu vecais tenisa meistars A. Bertin-Bērziņš.

Turpmāk notika lielas pārmaiņas, jo tika likvidētas visas sporta biedrības un klubi. Daudz ko nonievāja, runājot un rakstot par tenisā iepriekš notikušo. Tika apgalvots, ka teniss agrāk bijis vienīgi *kungu bērns*, ka vienīgais treniņu veids esot spēle ar raketi. Ķermeņa sagatavošanas vingrojumi, meža skrējieni un tam līdzīgas lietas sportistiem esot pilnīgi svešas. Vārgais tenisists, kurš bieži vien kā īsts *siltumnīcu* sportotāju pārstāvis redzams mūsu laukumos, esot jāatdod muzejam. Tika apgalvots, ka pagātnē nemaz neesot domāts par provinču iesaistīšanu tenisā. Tolaik tieši tāda bija staļiniskās politikas nostāja, lai maldinātu sabiedrisko domu.

Pārtraucot privāto darbību, pilnīgi pārtrūka iespēja organizēt nodarbības telpās. Rezultāti neuzlabojās, un aizbīdināšanās bija viena un tā pati, – nepietiek piemērotu telpu ziemā. Vecajām biedrībām likvidējoties, vairākus Latvijas labākos tenisistus pulcēja Latvijā jaundibinātā Vissavienības sporta biedrība *Dinamo*. Tajā iesaistījās E. Zeba, Ž. Orkovs, Buklāns, J. Krūklāns, F. Šrāders un S. Ošmjago. Biedrības tenisa sekciju sāka vadīt Ž. Orkovs.

Rīgas *Spartaka* rindās iestājās un turpmākajās sacensībās piedalījās

A. Grapmanis, V. Bergmanis, E. Ābelītis, M. Zēberga, M. Vuškalne un E. Viņola. Kā treneris biedrībā turpināja strādāt čehs F. Koseks. *Spartaka* sportisti ieguva tiesības strādāt tenisa laukumos pie Citadeles (tagad RTU laukumi) un Mežaparkā (tagad TTP laukumi), bet *Dinamo* rīcībā nonāca tenisa bāze Viesturdārzā.

Ziemā netika veikts nepieciešamais sagatavošanās darbs, tomēr Rīgas *Spartaka* tenisisti nolēma piedalīties sacensībās Maskavā. Starta nebija veiksmīgs. Pēc divu dienu cīņām rezultāts bija 17:0 mājinieku labā. Maskavas komandā startēja tādi slaveni spēlētāji kā N. Ozerovs, M. Korčagins, A. Veļcs, J. Zigmunds, K. Borisova un A. Nifontova.

Lai propagandētu tenisu rīdnieku vidū, Rīgas *Spartaks* organizēja atbildes sacensības ar Maskavas spēlētāju piedalīšanos. Tām bija jānotiek 28. un 29. jūnijā. Šoreiz pret ļoti stipro viesu vienību bija jāstartē Rīgas sastādītajai komandai, kā arī trenerim J. Kosekam. Mūsu tenisisti, galvenokārt no *Dinamo* un *Spartaka*, uzsāka intensīvu gatavošanos gaidāmajām sacīkstēm, lai pret respektējamajiem pretiniekiem godam cīnītos. Tomēr sacīkstes nenotika, jo 22. jūnijā sākās karš.

1941. gada 29. decembrī *Sporta Pausaule* ar virsrakstu *Stalīna gada upuri* rakstīja:

"Kad pēc bolševisma šausmu laika kopā pulcējās latviešu tenisistu saime, viņu vidū nebija vairs viens no mūsu jaunās paaudzes apdāvinātākajiem tenisistiem – Jānis Krūklānds. Īsas bija viņa sportista gaitas baltajā sportā, taču arī šai laikā viņa sniegums bija visai ievērojams, ko pazina visi mūsu sporta un it sevišķi tenisa sporta cienītāji. Jau pašā savu sporta gaitu sākumā daudzsološais tenisists Jānis Krūklānds ierindo-

jās latviešu tenisistu pirmajā desmitā. Ar savu spēles veidu – drošu uzbrukuma sparū, jaunais tenisists ieguva daudzu skatītāju un sportistu simpātijas. Šis drošais spēles veids, šķiet, Krūklāndam ir mantojums no basketbolista gaitām, kas viņam nebija svešākas kā teniss. Ar basketbola māku Krūklānds iepazinās jau savu skolas gaitu sākumā, un ar panākumiem vēlāk viņš darbojās Letonijas un LSCO basketbola vienībās, arvien parādot sevi no labās puses. Bet tad, sirds slimības dēļ, viņam nācās atteikties no basketbola, lai sporta laukumā atgrieztos pēc samērā ilgās veseļošanās. Tikai šoreiz basketbola bumbu viņš bija apmainījis pret tenisa raketī. Tenisu sācis spēlēt jau skolas laikā, Krūklānds ātri jo ātri progresēja, līdz kļuva Latvijas izlases vienības dalībnieks, startējot sacensībās ilgu laiku kā Rīgas Tenisa kluba biedrs. Krūklānds piedalījies arī vairākās starptautiskās cīņās un turnīros, gūstot samērā ievērojamus panākumus, kas darītu godu arī vienam otram mūsu vecās paaudzes tenisistam.

Baigajās jūnija dienās, kad neviens latvietis nebija drošs par savu rītdienu, čekista roka tālajās Sibīrijas tundrās, nezīnāmā ceļā aizvadīja arī šo apdāvināto atlētu, par kuru sēro visa latviešu tenisistu saime, kurai viņš zudis kā miļš biedrs."

Vācijas plānotais agresīvais zibenskarš sākumā deva graužošu rezultātu, un Latvija tika okupēta dažu dienu laikā. Tikai pāris tenisistu, kuri tajā laikā bija karadienestā Latvijas armijā, paspēja atkāpties un iesaistīties turpmākajā cīņā pret Vācijas agresiju. Neraugoties uz karadarbību un okupāciju, Latvijā turpinājās sporta treniņi un sacensības.

Hitleriskā okupācija latviešu tenisam nodarīja lielus zaudējumus. Daudzi

jaunās paaudzes sportisti tika iesaukti un aizdzīti uz fronti. Tenisa laukumos vairs nevarēja sastapt arī A. Grapmani, A. Poli, F. Šrāderu un citus, jo viņi tika represēti un 1940. gadā izvesti no Latvijas.

Tenisā vadošajā pozīcijā izvirzījās vismazāk cietušais *Universitātes sporta* kolektīvs. Līdz 1944. gadam *US* latviešu tenisa sportā spēlēja tikpat ievērojamu lomu kā vēl nesen Rīgas Tenisa klubs. Studentu tenisa sekcijas trīsdesmito gadu beigās ieguldītais organizatoriskais darbs deva vērā ņemamas sekmes. Vecie spēlētāji bija ļoti aktīvi iesācēju apmācībā. Sekcijas biedri piedalījās visos turnīros un arī paši rīkoja daudz sacensību. Tenisa sekcijas vadītājs A. Ūdris vienmēr atrada laiku savu sportistu uzraudzīšanai gan laukumos, gan arī ārpus tiem. Vairāki meistarklases spēlētāji tieši no šī kolektīva sākuši savas sporta gaitas un no nepazīstamiem iesācējiem izauguši par vadošiem meistariem. Te vispirms jāpiemin Erna Vitola un Edgars Ābelītis.

Atgūt pirmo vietu Latvijas tenisā vēlējās arī no jauna atkal dibinātais Rīgas Tenisa klubs. No RTK sāka startēt M. Zēberga, M. Vuškalne, A. Bertiņ-Bērziņš, J. Šteinbergs un citi vecākās paaudzes tenisisti. Arī sporta biedrība *Auseklis* nodibināja tenisa sekciju un sāka audzināt jaunos sportistus. Sekmīgi turpinājās tenisa darbs Liepājā. Tās sporta biedrības *Olimpija* spēlētāji bija nopietni konkurenti rīdziniekiem. 1942. gadā sacensība starp Rīgas un Liepājas izlases komandām beidzās neizšķirti. Rīdzinieki zaudēja Liepājā, liepājnieki – Rīgā. Liepājas izlases galvenie balsti bija L. Matisona, H. Šmēlis un E. Holmanis. H. Šmēlis – četrkārtējs Liepājas meistars, E. Holmanis – pieckārtējs pilsētas meistars.

Tolaik Latvijā nebija palicis neviens te-

nisa treneris. Katrs spēlētājs trenējās pēc saviem ieskatiem. Tenisistu lielākās rūpes bija bumbiņu trūkums. To bija pavisam maz. Tomēr nācās samierināties un ilgāku laiku spēlēt sacikstēs ar lietotām bumbiņām. Arī laukumu un rakešu uzturēšana vajadzīgajā kondīcijā pakāpeniski kļuva problemātiska.

1941. gada rudenī pirmo reizi Latvijas meistara godā tika E. Ābelītis, finālā uzvarot J. Šteinbergu ar pārliecinošu rezultātu – 6:4, 6:4, 6:1. Sieviešu vienspēles finālā sacentās abas RTK pārstāves. M. Zēberga pieveica savu ilggadējo sāncensi M. Vuškalni ar 6:0, 2:6, 6:2.

Dubultspēlēs labi startēja Liepājas labākie sportisti, lai arī meistaruru laurus plūkt viņiem neizdevās. Vīriešu dubultspēlē uzvarēja E. Ābelītis un R. Rutkis, finālā pārspējot liepājniekus H. Šmēli un F. Šrāderi. Jauktajā dubultspēlē E. Vitola un E. Ābelītis uzvarēja L. Matisoni un H. Šmēli. Ābelītis līdz ar to kļuva trīskārtējs Latvijas meistars. Arī turpmākajos gados Latvijas meistara nosaukumu vienspēlē ieguva M. Zēberga un E. Ābelītis, kurš to zaudēja tikai 1944. gadā vācu karavīram O. Baueram.

Lūk, ko 1942. gadā pēc fināla sacensības Latvijas meistarībā intervijā teica tāds piedzīvojis mūsu spēlētājs kā J. Šteinbergs:

"Negrību konstatēt pārdrošus apgalvojumus, tomēr man liekas, ka Ābelītis ir labākais latviešu tenisists, kāds mums jebkad bijis."

1942. gadu var nosaukt par Latvijas un Igaunijas tenisistu tikšanās gadu. Ar igauņa Kristiana Lasna vārdu saistās Baltijas tenisa krāšņākās lappuses. Jau vairākus piecpadsmit gadus viņš bija Baltijas tenisa *karalis*. Viņu nespēja uzvarēt neviens latviešu un arī lietuviešu tenisists.

Maza auguma, taču tenisa laukumā kustīgs un nenogurdināms cīnītājs, – tā tika raksturots šis neuzvaramais meistars. Ar sevišķu interesi tika gaidīta Lasna un mūsu jaunā meistara Ābeliša sastapšanās Igaunijas atklātajās meistarsacīkstēs, kas notika Tallinā. Ceļā uz finālu latvietis pieveica arī Igaunijas šaha lielmeistaru P. Keresu, kas vasaras mēnešos spēlēja tenisu ar tikpat lielu dedzību kā šahu. Finālā Lasns pārliecinoši uzvarēja mūsu meistarā – 6:1, 6:1, 6:1. Mūsu tenisistiem joprojām nācās atzīt Lasna neapstrīdamu pārākumu. Tomēr Ābelītis, pārspējot otro labāko igauņu spēlētāju Kūsu, pierādīja, ka viņš igauņu un latviešu tenisistu vidū ir otrais labākais. Abas latviešu labākās spēlētājas M. Zēberga un E. Vitola toreiz iekļuva pusfinālos. Viņas ieguva trešo vietu. Otrajā vietā viņas ierindojās dubultspēlē, tāpat arī jauktajā – E. Vitola un E. Ābelītis.

Šajā pašā gadā pēc vairāk nekā četrus gadus pārtraukuma Rīgā atkal tika izveidota Igaunijas un Latvijas tenisistu izlase. Pēc interesantām sacensībām viesi svīnēja uzvaru ar rezultātu 10:6. Pirmie cīnījās Lasns un Ābelītis. Igaunis uzvarēja arī šoreiz ar 7:9, 6:1, 6:1.

Latvijas komandas valsts sacīkšu skaits tenisā nebija sevišķi liels. Mūsu izlase laikā no 1932. līdz 1944. gadam aizvadījusi ne vairāk kā desmit sacensības, kurās Latvijas krāsas visbiežāk aizstāvēja A. Bertin-Bērziņš, L. Jansons, B. Kronbergs. Viņi katrs valstsvienībā bijuši septiņas reizes, sekoja A. Grapmanis, A. Pollis un J. Krīgers, kuri piedalījušies četrās valstu sacīkstēs.

1944. gada rudenī atkal atgriezās krievu karaspēks, un nepilnu piecu gadu laikā Latvija tika okupēta trešo reizi. Šoreiz uz daudziem, daudziem gadiem. Vēl priekšā bija represijas, aresti un deportācijas. Smagi cieta un cietis viss Latvijas sports. Arī teniss.

Atkal tika likvidētas esošās sporta biedrības un sporta klubi. No jauna pārkārtota visa sporta organizatoriskā sistēma, kurai par pamatu ņēma Padomju Savienības sporta sistēmu. Tika apzināti cilvēki, kuri varētu darboties sporta organizatoriskajā jomā, uzskaitīti kara postījumi sporta bāzēs, vākts inventārs un sniegti ierosinājumi atjaunošanas darba veikšanā. Bija nepieciešami daudzi gadi, lai savestu kārtībā sporta dzīvi, nu jau Padomju Latvijā. Tika izveidotas Fiziskās kultūras un sporta komitejas, un to darbinieki sāka sapulcēt atsevišķu sporta veidu aktīvu.

Lai arī Kurzemē turpinājās karadarbība, atsāka strādāt Vissavienības sporta biedrības *Dinamo* un *Spartaks*. Dibinājās jauna arodbiedrību sporta biedrība *Daugava*. Arodbiedrību namā reģistrējās sportisti, kuriem bija izdevies paglābties no kara briesmām. Te pulcējās arī tenisisti. Biedrības organizācijas biroju vadīja Arnolds Brambergs, kurš lielu uzmanību veltīja tenisa attīstībai. Šī latviskā sporta biedrība turpmākajos gados lēni, bet noteikti ieņēma vadošo vietu tenisā Latvijā.

Kara gados cieta gandrīz visas Latvijas sporta celtnes un spēļu laukumi. No vairāk nekā divsimt kādreiz esošajiem tenisa laukumiem daudz maz lietojami bija... tikai četri. Tenisa inventāra ražošana un ieviešana no ārzemēm bija pārtraukta. Inventāru, kuru ražoja Padomju Savienībā, nevarēja salīdzināt ar citu valstu ražojumu kvalitāti.

Spēlētāju skaits bija kļuvis pavisam niecīgs, jo kara gadu dēļ ierindā nebija stājusies vesela tenisistu paaudze. No jauna nācās ieinteresēt jaunatni. Karš un Latvijas okupācija bija pilnīgi izpostījusi Latvijas valsti labi iesākto tenisa attīstību. Neraugoties uz dažādām gandrīz nepārvarāmām grūtībām, attīstības ceļu tomēr uzsāka arī teniss.

Sporta dzīves atjaunošana

Pēc nacistiskās Vācijas kapitulācijas Latvijā atgriezās sportistu un sporta darbinieku operatīvā grupa, viņu vidū arī vēlāk pazīstamais treneris un organizators Alfrēds Rozentāls. Ar šiem cilvēkiem un viņu pilnvarām sākās Latvijas sporta dzīves atjaunošana. Tiesa, pēc Vissavienības sporta komitejas rekomendācijām, kas ne vienmēr bija pareizas un pieņemamas.

Maz bija palicis latviešu ievērojamāko tenisistu. Uz panākumiem Vissavienības laukumos tuvāko gadu laikā nebija iemesla cerēt. Starp tiem, kuri prata spēlēt, un jaunatni, kas tikai tagad mēģināja uzsākt treniņus, bija izveidojusies liela meistarības distance. Turklāt visā Latvijā bija tikai daži cilvēki, kuri varēja trenēt atsevišķus tenisa kolektīvus. Liela daļa vadošo sportistu trenējās patstāvīgi, bez treneru padomiem. Tādēļ liela nozīme viņu meistarības pilnveidošanā bija regulārajām treniņu nometnēm, kuras organizēja republikas un Vissavienības sporta komiteju darbinieki. Sporta komiteju un biedrību galvenā darba forma pēckara posmā bija dažādu sacīkšu rīkošana un izlašu komandu veidošana.

Lai uzlabotu vadošo tenisistu meistarību, Fiziskās kultūras un sporta komitejai tika uzdots pirms katrām lielām

sacensībām rīkot mācību un treniņu nometnes, biežāk organizēt tikšanos ar ievērojamākajiem Vissavienības treneriem un sporta meistariem. Latvijas treneri piedalījās Vissavienības rīkotajās treneru un treniņu nometnēs. Tieši tās deva iespēju labākajiem mūsu tenisistiem spēlēt ar labāku inventāru un trenēties kopā ar izciliem meistariem.

Lai veicinātu straujāku fiziskās kultūras un sporta organizatorisko nostiprināšanu un izvērstu masveidību, 1945. gada 31. janvārī Latvijas PSR valdība pieņēma lēmumu *Par fiziskās kultūras un sporta darba masveidību republikā*. Tajā tika konkretizēti uzdevumi, kas tuvākajā laikā jāveic sporta komitejām un biedrībām: pilnīgi jāsakārto sporta laukumi un vajadzīgais inventārs, jārada sekcijas visos vasaras sporta veidos, kā arī jāriko sacensības un treniņu nometnes. Pateicoties šim lēmumam, tenisam tika ierādīta svarīga vieta pārējo sporta veidu attīstībā.

1945. gadā tika organizēta republikas tenisa pirmā sekcija (priekšsēdētājs L. Lazdiņš), lai iesāktu darbu tenisa atjaunošanā. Vajadzēja rūpēties par laukumu kapitālo remontu un celtniecību, par jaunu sportistu sagatavošanu, par kvalificētu treneru apmācību, inventāra un ierīču sagādi. Tika izveidots pirmais

republikas tenisa sacensību kalendārs un apstiprināts izlases komandas sastāvs.

Republikas tenisa sekcijas prezidijs veica aģitācijas un propagandas darbu, rīkojot sanāksmes, organizējot kolektīvas tenisa sekcijas. Neraugoties uz pēckara sociālajiem apstākļiem, ļaudis gribēja sportot. Daudzi izteica vēlēšanos nodarboties ar tenisu. Nodarbībām un līdzdalībai sacensībās ar lielu entuziasmu pievērsās gandrīz visi, kuri kādreiz pratuši šo spēli. Tenisa sekciju dalībnieki rīkoja sabiedriskas talkas un nežēloja savu brīvo laiku, kā arī spēkus laukumam atjaunošanā.

No 9. līdz 16. augustam notika pēckara Latvijas pirmās meistaracikstes, kurās piedalījās tikai piecas sievietes un divdesmit vīrieši. Tas tomēr liecināja par tenisa jauna darba cēliena atsākšanu,

kas, protams, bija saistīts ar ievērojamām organizatoriskām problēmām un grūtībām. Par spīti visam, Latvijā teniss attīstījās visai plaši. Pozitīva nozīme bija skolu jaunatnes interesei par šo sporta veidu un treneru sekmīgs darbs.

Sporta biedrībā *Spartaks* jaunās paaudzes tenisistus pulcēja trīsdesmito gadu slavenais basketbolists Jānis Jansons. Viņš vairākkārt spēlēja Latvijas basketbola valstsvienībā, bet kopš 1937. gada sācis nodarboties ar tenisu. Jāņa organizatora talants un lielā pašatdeve treniņu darbā atstājusi Latvijas tenisa vēsturē neizdzēšamus rezultātus.

Kopā ar Tramvaju un trolejbusu tresta pārvaldnieku Aleksandru Zālīti Mežaparkā tika uzbūvēta tā laika viena no skaistākajām tenisa bāzēm Padomju Savienībā.

Vienmēr saliedētais TTP tenisa treneru un darbinieku kolektīvs kopā ar saviem domubiedriem sešdesmitajos gados.

Par šīs bāzes vadītāju Jānis Jansons strādāja ilgus gadus. Viņa meita Zaiga tenisa māku vispirms apguva sava tēva vadībā jau no četrus gadu vecuma. Jānis Jansons kā spēlētājs treneris arī vairākas reizes bijis Latvijas meistars pāru sacīkstēs.

Dinamo biedrības pārziņā tika nodoti Viesturdārza laukumi, kuros treniņus uzsāka vairums republikas vadošo tenisistu. Lieli nopelni viņu meistarības kāpināšanā pienākas pieredzējušajam pirmskara tenisistam – biedrības trenerim Johanam Šteinbergam. Pats ar panākumiem vēl piedalīdamies sacīkstēs (viņš bija 1948. un 1949. gada Latvijas meistars vienspēlē), Šteinbergs izaudzināja arī nākamos Latvijas meistarus – A. Grīnbergu, A. Duku, O. Jansonu, I. Reimani un L. Zilgalvi.

Šie sportistu uzvārdi drīz kļuva pazīstami ne tikai mūsu republikā vien. Slavu

O. Jansons

arī ieguva pirmskara tenisiste Sabīne Ošmjago-Duka, kļūstot par piecpadsmitkārtēju Latvijas meistari (vienspēlē septiņas, dubultspēlē trīs, jauktajā dubultspēlē piecas reizes), lielajā sportā aizvadot desmit gadus.

Pēckara tenisistu paaudze

Latvijas tenisisi trimdā

Trimdas gadu sākumā savu iecienīto sporta veidu neaizmirsā tenisisi. Zviedrijā dzīvoja E. Vitola, Reinholds Rutkis un Alfreds Ūdris. Jau 1946. gadā notika Nineshamnes rudens turnīrs ar vairāk nekā 80 spēlētājiem. Sieviešu konkurencē nepārspēta palika kādreizējā Rīgas meistare E. Vitola uzvarot zviedrieti Helsingi ar 1:6, 6:3, 6:2. Jauktajā dubultspēlē viņa kopā ar igauņi Sidovu uzvarēja zviedrus.

Tajā pašā gadā notika arī baltiešu meistaracikstes. Latviešus pārstāvēja E. Vitola un A. Ūdris. Lai labāk apzinātu šo valstu spēlētājus, tika nodibināts Baltiešu

tenisa klubs. 1946. gadā realizētā labā iecere tomēr nepiedzīvoja attīstību, jo baltiešu bēgļi nedrīkstēja piedalīties Stokholmas un Zviedrijas meistarībās.

Aktīvākais bija 1954. gadā dibinātais Stokholmas Latviešu tenisa klubs, kurā darbojās gandrīz četri desmiti spēlētāji. Sešdesmito gadu beigās Zviedrijas divdesmit labāko tenisistu vidū bija arī latvietis Vilnis Viegliņš, kura tēvs Miervaldis arī savulaik bija aktīvs sportists. Septiņdesmitajos gados Zviedrijas junioru izlasē startēja Astrīda Dakša. Savukārt astoņdesmito gadu vidū viens no labākajiem junioriem valstī bija Magnuss Zeile. Septiņdesmitajos, astoņdesmitajos gados aktīvākie latviešu tenisisti bija Upsalā, Stokholmā, Gēteborgā un Vesterosā. Neatkarīgās Latvijas sportists Voldemārs Vilnieks četrdesmito gadu beigās tika uzaicināts trenera darbā Malmes tenisa stadionā.

Toronto pirmās nozīmīgās latviešu sacensības notika 1952. gadā. Tās rīkoja pilētā Latviešu sporta klubs, un piedalījās tikai četri spēlētāji. 1955. gadā sezonas atklāšanā laukumā izgāja arī rakstniece Ingrīda Viksna un komponists Tālvāldis Ķeniņš.

Piecdesmito gadu otrajā pusē jau tika organizētas Kanādas latviešu meistar-sacikstes. 1956. gadā vienspēlē un pāru sacikstē uzvarēja jaunais Jānis Zichmanis (dubultspēlē kopā ar Birkhānu). Viņš veiksmīgi startēja arī kanādiešu junioru sacensībās. Arī nākamajā gadā Jānis bija stiprākais, iegūstot J. Benjamiņa dāvāto ceļojošo kausu. Ar pārtraukumiem sacensības notika arī sešdesmitajos un turpmākajos gados.

1954. gadā Toronto notika pirmās Ziemeļamerikas latviešu meistar-sacikstes arī tenisā ar amerikāņu un kanādiešu spēlētājiem. Vīriešu sacikšu finālā uzvarēja Gūnārs Šperliņš, sievietes izšķirošajā cīņā tikās māte un meita Vuškalnes. Mirjamai nācās atzīt savas meitas Vijas pārkumu. 1993. gadā sacensības risinājās jau trīspadsmito reizi Kolumbusā. Šoreiz piedalījās 35 tenisisti. Daudzus gadus startēja Hūnu ģimene. Vienspēlē uzvarēja Aleksa Hūna, vīriešu – J. Valdmanis.

1957. gadā notika Jāņa Zalcmana dāvātās mūžīgi ceļojošā Latvijas kausa izcīņas sacensības, kas notika līdzīgi kā Deivisa kausa sacikstes. 1990. gadā sacensības tika pārtrauktas. Amerikas latviešu oficiālās meistar-sacikstes notika vienīgi 1958. un 1959. gadā.

Latviešu globālās meistar-sacikstes, kuru programmā bija arī teniss, aizsākās 1985. gadā ar mērķi apvienot un apzināt pasaulē izkaisītos latviešu sportistus. Pirmās sacensības notika Garezerā, kas Amerikas latviešiem ir *maza Latvija*. ASV ar 3:1 uzvarēja Austrālijas tenisistus. 1989. gadā meistar-sacikstes risinājās Sidnejā. Pirmajā vietā ierindojās Kanādas tenisisti, otrajā – ASV, trešajā – Austrālija. Kanādas komandā spēlēja māsa un brālis Godiņi, ASV komandā – māsa un brālis Hūni.

1992. gadā otro gadu pēc kārtas notika Austrālijas latviešu meistar-sacikstes. Pavisam pieteicās trīspadsmit dalībnieki. Vīriešu vienspēles finālā Ints Graudiņš uzvarēja Paulu Ģibietu, bet sievietes finālā cīnījās māsa Kreišmanes. Māra uzvarēja Zintu.

Četrus gadus tenisa stipendiju AIS 1990. gadā saņēma 15 gadus vecā melburniete, Austrālijas čempione spēlētājiem vecumā līdz 16 gadiem Maija Avotiņa, kuras māte ir austrāliete. Viņa piedalījās vairākās starptautiskās sacensībās, arī Vimblonas jauniešu turnīrā, kur guva vērā ņemamus panākumus.

 DAVIS CUP by N

3 LAT-UK

Ģ.DZELDE 0 1

A.ŠTROMBAHS 0

2. diena - dubultspēle

Ģ.DZELDE 1 C

A.FILIMONOVŠ 0

3. diena - vienspēles

 DAVIS CUP by N **MUZIKA**

3 LAT-UK

Ģ.DZELDE 0 1

A.ŠTROMBAHS 0

Ģ.DZELDE 1 0

A.FILIMONOVŠ 0

Ģ.DZELDE - D.MUZIKA

A.ŠTROMBAHS - A.RIBA

Sabine Šmijago-Duka

Skaistākās spēles pārstāve

Par Sabīni Ošmjago savulaik teica, ka tik skaisti kā viņa, nespēlējot neviena tenisiste. Pirms viņas uz šo titulu pretendēja Marija Zēberga. 1945. gadā Sabīne pirmoreiz uzvarēja Latvijas meistarsacikšu finālā, un kopš tā laika čempiones tituls tika gūts vēl piecas reizes pēc kārtas. Vienu gadu izlaižot, vēl reizi viņa tika kronēta par uzvarētāju. Turklāt Latvijas čempiones godā viņa kļuva arī par trīskārtēju uzvarētāju dubultspēlē un piecreiz – jauktajā pāru sacīkstē.

Tiesa, tā, kā spēlēja Sabīne Ošmjago, pēc tik daudz gadiem vairs neviens nespēlē. Taču toreiz bija tikami skatīties. Turklāt tagad teniss kļuvis ievērojami jaunāks. Marijas un Sabīnes izpildījumā cīņa vienmēr bija smaga uz gala līnijas ar visdažādākajām kombinācijām. Skatītāji ar neatslābstošu interesi sekoja līdzīvi viņu garajiem sitieniem pa līniju vai diagonāli, saintrīgēti vēroja, kā viena konkurente *saisina* bumbu un gaidīja, ko iesāks otra, vai paspēs to noķert, vai arī bumba bezcerīgi vairākkārt atsīties laukumā, un punkts tiks otrai. Bija tikami skatīties, kā sīkstākās sāncenses viena otru dzenā pa visu laukumu, cenšoties nokausēt pretinieci pēc iespējas ātrāk. Viņu spēles tomēr lielākoties ritēja visai ilgi.

Pēckara gados nebija viegli tikt pie tenisa inventāra un sporta apģērba. Tā laika sporta cienītāji, kas klātienē ik gadu vērojuši tenisa sacīkstes, zina stāstīt, ka Sabīne Ošmjago vienmēr izcēlusies ar eleganci ne tikai spēlē, bet arī sporta apģērbā. Daži pat apgalvo, ka viņa šķitusi kā no skatloga izkāpusi.

Sabīne konkurentes apspēlēja pārliecinoši. Rezultāts nereti bija 6:1, pat 6:0. Tolaik nebija pieņemts kā tagad sievietes tenisā – skaļi stenēt vai kliegt, izpildot katru sitienu. Sabīne laukumā bija korekta, savaldīga un rādīja spēli, kas visiem patika. Savās atmiņās viņa stāstīja, ka treneri mācījuši, ka sitienam jābūt skaistam un elegantam. Tad nu audzēknes arī ļoti centušās.

Latvijas meistarsacīkstes notika Viesturdārza laukumos. Koka tribīne nebija sevišķi ietilpīga, taču brīvu vietu atrast nebija iespējams. Daudzi palika, stāvot kājās. Taču ikviens gribēja klātienē redzēt izšķirošos notikumus valsts meistarībā. Pirms fināla mača ažiotaža bija milzīga, daudzi slēdza derības, uzskatot, ka vislabāk zina, kura no sportistēm tiks pie uzvarētājas titula.

Vēlākajos gados Sabīne Ošmjago kļuva par Duka kundzi, apprecoties ar Latvijas čempionu tenisā Alfonu Duku. Abi kopā divreiz kļuva par Latvijas meistarsacīkšu uzvarētājiem jauktajā dubultspēlē. Sabīnes Ošmjago-Dukas kolekcijā ir daudz izcili skaistu sporta godalgu. Vienu no tām – kristāla kausu – 1984. gadā viņa dāvāja sievietes veterānu sacensību uzvarētājam.

Jauno speciālistu kalve

1946. gadā Rīgā atvēra Latvijas Valsts Fiziskās kultūras institūtu. Tā sporta kluba darbinieks Kārlis Auziņš ar lielu entuziasmu organizēja tenisa sekciju un rīkoja pirmās sporta kluba meistaršacīkstes. Vienīgā iespēja trenēties ziemā bija agrās rīta stundās. Auziņa vadībā zālē Vingrotāju ielā 1 pulcējās gan studenti, gan pasniedzēji. Kārlis Auziņš vienlaikus bija arī sporta biedrības *Daugava* tenisa treneris.

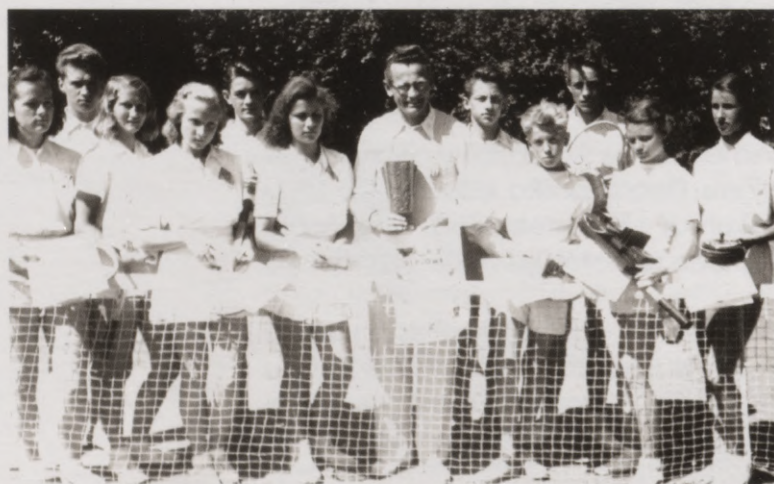
Jaunie tenisisti toreiz bija Latvijas jaunatnes komandu meistaršacīkšu vairākkārtējie uzvarētāji. Taču raganu medību laikos Auziņam nācās atvadīties no trenera pienākumu veikšanas LVFKI un *Daugavā*. Kļūstot par fotoreportieri un

laboratorijas vadītāju laikrakstā *Rīgas Balss*, viņš neaizmirsā tenisu un slēpošanu. Kārlis Auziņš vadīja tiesnešu kolēģijas visdažādākā mēroga sacensībās, vadīja Rīgas pilsētas tenisa sekciju un svētdienās rīkoja tenisistiem slēpošanas izbraukumus. Taču arī tā viņam neļāva darboties. No lielā sporta nācās aiziet. Kārlis Auziņš Centrālajā Tenisa klubā Baldones ielā klusi, bez liekas propagandas, turpināja tenisa apmācību. Agros rītos un vēlās vakara stundās viņš iemācīja milēt šo spēli simtiem Latvijas iedzīvotāju, uzskatāmi pierādot, ka teniss ir sporta veids visiem vecumiem.

Jau pirmajos pēckara gados Latvijas labākie tenisisti – gan jaunieši, gan arī pieaugušie – startēja dažāda ranga sacensībās Maskavā, Ļeņingradā, Kijevā, Minskā un vēl daudzās citās pilsētās Padomju Savienībā.

Neraugoties uz visu tā laika spēlētāju kopējām pūlēm un centību, tenistu prasme pilnveidojās gausi, un tenisa attīstība republikā bija ļoti lēna. Latvijas labākie tenisisti, kuri startēja PSRS čempionātos un citās Vissavienības mēroga sacensībās, spēja gūt tikai viduvējus rezultātus. Šajā laikā ievērojamu pārkumu pār Latvijas sportistiem demonstrēja Maskavas, Ļeņingradas,

Latvijas jaunatnes meistaršacīkšu uzvarētāji – *Daugavas* tenisisti ar savu treneri Kārli Auziņu (centrā).

Gruzijas, Ukrainas un arī Igaunijas pārstāvji. Meistarības izaugsmi neveicināja treniņiem piemērotu telpu trūkums ziemas mēnešos, kā arī kvalitatīva un konkurētspējīga tenisa inventāra trūkums Latvijā.

1948. gada septembra beigās Rīgā notika Baltijas republiku pirmā spartakiāde, kas bija sarīkota tik grandiozi, ka kļuva par lielāko komplekso sporta sarīkojumu, kāds jebkad ir ticis aizvadīts Baltijas republikās. Vienpadsmit sporta veidu vidū bija arī teniss. Uzvaru izdevās izcīnīt Igaunijas sportistiem, kuriem piekāpās Latvijas tenisisti, un ieņēma otro vietu. Līdz ar šo sasniegumu Igaunijas tenisistiem izdevās kļūt par labākajiem Baltijā visās vecuma grupās.

Šajā pašā 1948. gadā Latvijas jaunatnes tenisa izlase piedalījās PSRS jaunatnes komandu meistarsacīkstēs, startēja visai neveiksmīgi un ieņēma tikai vienpadsmito vietu.

Nedaudz veiksmīgāka Latvijas tenisistiem bija nākamā, 1949. gada sezona, kad tika sasniegti vērā ņemami rezultāti individuālajās sacensībās. PSRS meistarsacīkstēs Tallinā panākumus guva Rīgas Leona Paegles 1. vidusskolas audzēknis Alfons Duks, kuram vienspēļu turnīrā izdevās izcīnīt piekto vietu, bet dubultspēļu turnīrā pāri ar Tbilisi sportistu Kokaju ieguva pat otro vietu.

Piecdesmitie gadi Latvijas tenisā īpaši iezīmējās ar to, ka spēles apmācībā iesaistās treneri ar augstāko fizikālās izglītību. Tie bija jaunie treneri E. Frolovičs un A. Mellups.

Viņi abi ieguvuši augstāko izglītību Latvijas Valsts Fiziskās kultūras institūtā. Pēc trenera darba pieredzes iekrāšanas, viņu vadībā turpmākajos gados izauga daudz augstas klases tenisistu, kuri kļuva pazīstami visā republikā.

Latvijas 1951. gada čempionāta finālā M. Meijere (pa kreisi)

Spilgtākie no viņiem – J. Pliens, Z. Upītis, A. Rozentāls, M. Rozentāls, J. Juška, Z. Jansone, A. Kristapsone, V. Daurde, D. Sniķere, I. Šics, A. Zilgalvis, kā arī vēl daudzi citi tenisisti, kuri kļuva par daudzkārtējiem republikas jauniešu un pieaugušo meistarsacīkšu uzvarētājiem un Latvijas izlases dalībniekiem.

Kopš 1950. gada sākās Alfona Duka spoža tenisa karjera.

Tā spēlēja treneris E. Frolovičs.

Trenēris A. Mellups

Laikā no 1950. līdz pat 1960. gadam viņš Latvijas meistarsacīkstēs uzvarēja deviņas reizes. Alfonam Dukam panākumu neizdevās gūt vienīgi 1954. gadā. Viņš vēl jo projām uzskatāms par vienu no titulētākajiem republikas meistariem, jo Duka uzvārds uzvarētāju sarakstos parādās divdesmit sešas reizes (deviņas reizes vienspēļu turnīros, desmit reizes dubultspēļu turnīros un septiņas reizes jaukto dubultspēļu turnīros). 1951., 1952. un 1956. gadā Alfons Duks kļuva par Latvijas absolūto meistaru. Neizceļoties ar sevišķu tehnisko spožumu, viņš daudzus gadus tomēr spēja pieveikt konkurentus. Alfona lielākais *trumpis* laukumā bija stabila un taktiska spēle, pārdomājot katru sitienu. Viņa tenisa spēles izpratne, neizsīkstošā griba un priekšzīmīgā sportiskā stāja ilgus gadus kalpojusi kā labs paraugs Latvijas jaunajiem tenisistiem.

1957. gadā tika organizēts pirmais pēckara tenisa turnīrs telpās. Sacensības tika aizvadītas Baldones ielā 7. Par uzvarētājiem kļuva sporta meistari A. Duks un M. Meijere, kura ieradās Latvijā uz pastāvīgu dzīvi no Ļeņingradas.

Šajā pašā gadā atzīstamus panākumus PSRS kausa izcīņā Ļeņingradā guva Latvijas tenisisti, kuri četrpadsmit komandu konkurencē ierindojās ceturtajā vietā.

Pēckara Latvijā no jauna bija uzbūvēti un atjaunoti divdesmit astoņi tenisa laukumi, kuros trenējās četri simti divdesmit viens tenisists. Iepriekšējie pēckara gadi Latvijā parādīja to, ka teniss citās pilsētās ārpus Rīgas neguva popularitāti un līdz ar to arī par tenisa attīstību runāt nevarēja. Iemesls tam bija nepietiekamie laukumi un neieinteresētība šajā sporta veidā. Ārpus Rīgas nebija neviena cilvēka, kurš vēlētos iedibināt tenisa tradīcijas un turpmāk tās pilnveidotu.

Tomēr ar laiku daudz kas sāka mainīties, un, pateicoties dažu entuziastu centieniem, teniss sāka gūt atsaucību arī citās Latvijas pilsētās. Viens no šīs spēles aktivistiem bija Aucē vidusskolas fiziskās audzināšanas skolotājs Nikolajs Puhovs. Viņš savu darbību uzsāka Aucē, bet turpināja Liepājā, ieguldot milzīgu darbu un pūles tenisa popularizēšanā šajās pilsētās. Panākumi nelika ilgi gaidīt. Interese par tenisu iedzīvotāju vidū pakāpeniski auga. Puhovam izdevās izaudzināt vairākus vēlāk izcilus tenisistus.

Piemēram, I. Ševčenko, L. Guzikati, L. Valeiko, E. Ernestsonu un vēl daudzus citus. Puhovam pārceļoties uz Liepāju, viņam sekoja arī daļa no paša audzēkņiem, un tas kalpoja par pamatu tenisa tradīciju iedibināšanai arī šajā pilsētā. Runājot par tenisa popularizēšanu pēckara Latvijā, augstu vērtējams Nikolaja Puhova paveiktais, jo milzīgais darbs, kuru viņš veltījis tenisa attīstībai ārpus Rīgas, pelnījis ievēriību.

1953. gads Latvijas tenisa vēsturē iezīmēja sava veida pagrieziena tenisa attīstībā Latvijā, jo tika nodibināts Republikas Tenisa sekcijas prezidijs, par

kura priekšsēdētāju ievēlēja Voldemāru Kalpiņu. Šī organizācija nodarbojās ar ļoti aktīvu tenisa popularizēšanu visā republikas teritorijā. Tika celti jauni tenisa laukumi, organizētas daudzas sacensības, kā arī tika rīkoti dažādi tenisa propagandas pasākumi.

Dažus gadus vēlāk organizācijas nosaukums tika mainīts, tad tā tika saukta par Latvijas PSR Tenisa federāciju, par kuras priekšsēdētāju atkal ievēlēja Voldemāru Kalpiņu. Federācija bija pirmā organizēti veidotā instance, kura nodarbojās ar tenisa attīstības turpmāko vadīšanu Latvijā. Tās vadītājs Voldemārs Kalpiņš saglabāja amatu federācijā gandrīz divdesmit piecus gadus.

1956. gadā Latvijas Tenisa federācija Rīgā organizēja PSRS spēcīgāko spēlētāju pavasara turnīru. Sacensības guva lielu atsaucību gan sportistu, gan arī skatītāju vidū. Spēle sporta cienītājus tik

ļoti ieinteresēja, ka jau pēc gada daļu no viņiem varēja sastapt trenējoties uz tenisa laukumiem.

PSRS stiprāko spēlētāju turnīram bija lemts kļūt par veiksmīgāko Tenisa federācijas pasākumu, kas popularizēja šo sporta veidu visā republikas teritorijā.

Pēc turnīra sākās pieaugušo apmācība tenisā grupās, kā arī būtiski palielinājās bērnu apmācību grupu skaits. Ilgstošais un neatlaidīgais darbs ar bērniem un jauniešiem deva arī pirmos panākumus Vissavienības sacensībās. 1956. gada PSRS jaunatnes sacīkstēs Latvijas jaunatnes komanda spēja izcīnīt septīto vietu. Gadu vēlāk Rīgā, Vissavienības skolu jaunatnes spartakiādē negaidīti labus rezultātus sasniegza Latvijas tenisisti – deviņpadsmit komandu konkurencē izcīnot ceturto vietu.

Latvijas pieaugušo izlase piedalījās PSRS Tautu I spartakiādē un ieguva deviņto vietu.

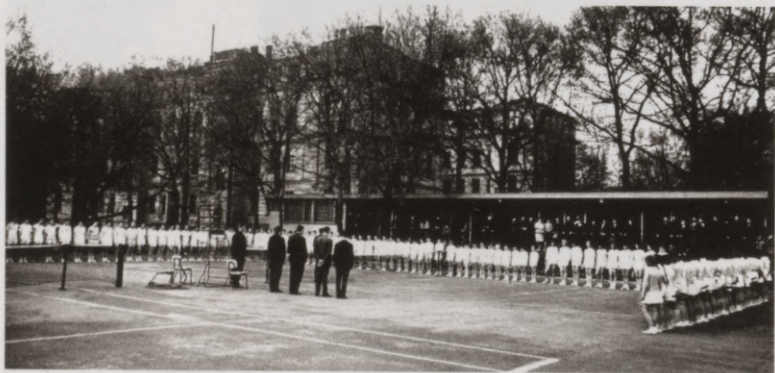
Kurš pirmais vislabāk
iemācīsies trenera
A. Mellupa
demonstrēto sitienu
no kreisās?

PSRS spēcīgāko tenisistu pavasara turnīra laureāti Rīgā, 1956. gadā.

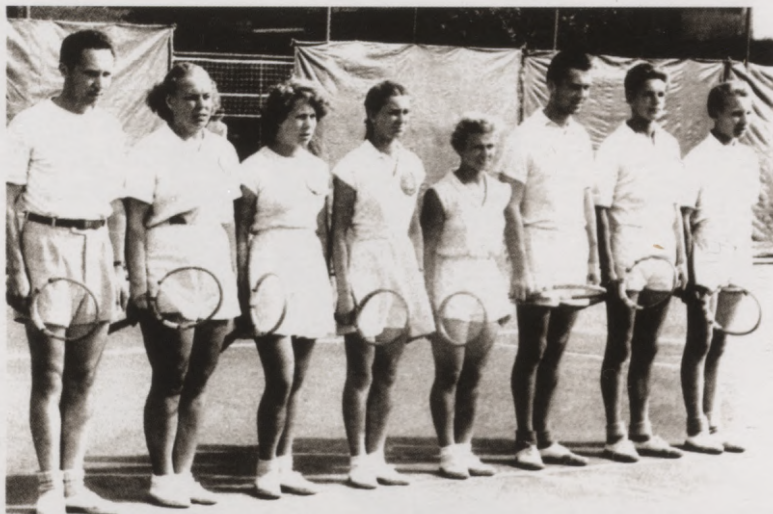

1953. gada Latvijas čempioni (no kreisās): A. Duks, O. Jansons, Ā. Grīnberga, J. Šteinbergs, M. Meijere un I. Reimanis.

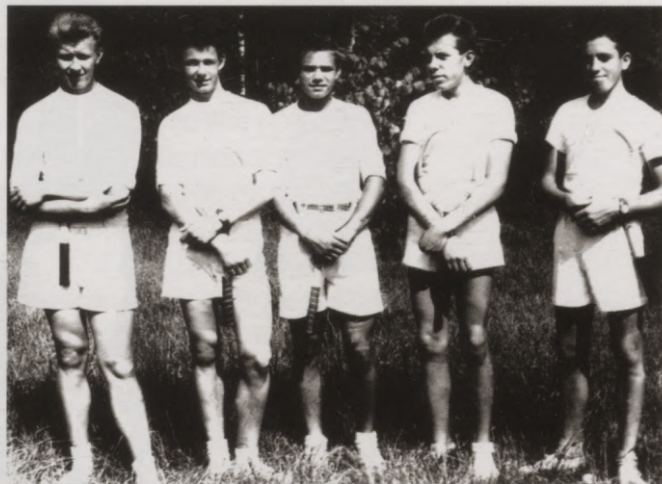

Rīgas čempionāta atklāšana laukumos aiz Nacionālā teātra, Kronvalda bulvārī.

Latvijas pieaugušo izlase PSRS Tautu I spartakiādē Maskavā: A. Duks (no kreisās), H. Adamone, D. Sniķere, V. Daugirdē, Ā. Antena, O. Jansons, H. Mihelsons un U. Pūpols.

Vissavienības skolēnu spartakiādē 1959. gadā Maskavā Latvijas izlase izcīnīja trešo vietu gan meitenēm, gan zēniem, pieveicot arī Maskavas izlasi. Meiteņu komanda: A. Strautmane (no kreisās), A. Mauriņa, S. Kalēja, E. Ozola, A. Zariņa. Zēnu komanda: I. Šics (no kreisās), J. Pliens, J. Juška, A. Gurtlavs, L. Valeiko.

Pēc Rīgas *Daugavas* un Viļņas *Žalgira* draudzības sacīkstes.

Alfons Duks

Tenisa džentlmenis

Deviņkārtīgais Latvijas čempions vienspēlē Alfons Duks ilgus gadus bija izcils paraugs jaunajai paaudzei, ne tikai sportā. Viņš sadzīvē un uz laukuma vienmēr bija izturēts, no viņa staroja elegances. Turklāt Alfona ekipējums vienmēr bija nevainojams.

Toreiz tenisa sacensībās sportisti izgāja laukumā, ģērbušies baltos sporta apģērbos. Spēles notika uz oranžā tenisita, un pēc vienas dienas ciņām šī krāsa bija pārņēmusi daudzviet arī ekipējumu. Nākamajā dienā ierodoties uz kārtējo cīņu, Alfona Duka sporta apģērbs atkal bija spilgti balts. Plānās igauņu tenisa

čibiņas bija izmazgātas un nevarēja samanīt neviena tenisista graudiņa iepriekšējā vakarā atstātās pēdas.

Daudzi apbrīvoja Alfona savaldību un korektumu. Viņš nekad nestrīdējās ar tiesnešiem. Pat tad, kad viņiem nebija taisnība. Nekad neizteica piezīmes, par apvainojumiem nemaz nerunāsim, kas varētu būt adresēti konkurentiem. Alfons Duks bija kulturāls atlēts, un laukumā viņa izpildījumā vienmēr varēja skatīt īsta džentlmeņa cīņu.

Interesenti daudzkārt pat pētīja Alfona Duka fenomena iemeslus. Viņš deviņus gadus vienspēlē bija Latvijas čempiona godā. Eksperti to skaidro ar titulētā sportista akadēmisko spēli. Tagad sportisti savā arsenālā lielākoties izmanto uzgrieztos sitienus. Alfons daudzkārt priekšroku deva nogrieztajiem sitieniem. Viņa arsenālā bija pārsteidzoši daudz, arī visnegaidītāko kombināciju.

Treniņos Alfona partneri daudzkārt bija Henriks Repņiks un Ojārs Jansons. Varēja tikai apbrīnot viņu pacietību. Pusstunda nelikās par ilgu laiku, lai atstrādātu vienu vienīgu sitienu, teiksim, pa vienu līniju. Pēc tam atkal – pa otru. Tās jau bija akadēmiskas iestrādes, kas, realizētas sacīkstēs, guva vēlamu rezultātu. Alfona izpildījumā nebija vērojama tāda spēka spēle kā pašreizējā tenisā. Viņam bija perfekta serve, taču tās bija atvairāmas, jo tas bija pavisam cits teniss, nekā mūsdienās. Visu šo sportistu treniņi allaž bija azartiski. Tolaik tas bija liels noslēpums, taču viņu savstarpējie pārbaudes mači vienmēr tika spēlēti uz naudas likmēm. Zem ķieģeļa abi sāncenši nolika konkrētu summu, un tā pienācās uzvarētājam. Ne jau katram tas jādara. Taču arī papildu stimulš veicināja treniņus tikpat augstvērtīgus kā sacensības.

Ikviena Alfona Duka sacīkste vienmēr izraisīja lielu interesi. Jau tādēļ vien, ka arī otrpus tiklam bija lieliski tenisisti. Piemēram, allaž izturētais, korektais un lielais cīnītājs Ojārs Jansons. Ja laukumā tikās divi cīnītāji, neatkarīgi no rezultāta, tā vienmēr ir aizraujoša. Pavisam citādāks bija oponents Henriks Repņiks, kurš karjeru sportā sāka kā galda tenisists. Pievērsies tenisam, viņš uzreiz izcīnīja vietu vadošo spēlētāju vidū. Daudziem patika, ka viņš laukumā, ja tā varētu teikt, spēlēja arī teātri. Repņiks reizēm... pat dziedāja un dejoja laukumā. Skaidrs, ka šādi notikumi arī interesēja sporta sabiedrību.

Ilgus gadus Alfons bija noteicējs Latvijas vīriešu tenisā. Cīņā par desmito titulu viņu no troņa nogāza azartiski, viltīgi un neatlaidīgi spēlējošais Jānis Juška. Citkārt maksimāli koncentrējušais Duks pēc zaudējuma skaidroja, ka viņam novērsta uzmanību. Vēl ilgus gadus par to viņš dusmojās. *Dinamo* tenisa laukumos Viesturdārzā kādā no izšķirošajiem brīžiem pa vārtiņiem kāds skaļi ienācis. Vēl pēc brīža kaut kur tribīnēs bija dzirdama skaļa saruna, kas sportistu iztraucēja un novērsa uzmanību.

Vēl daudzus desmitus gadu jaunās paaudzes treneri saviem audzēkņiem kā piemēru vienmēr minēja Alfonu Duku, mācot viņiem korektu attieksmi pret tiesnešiem, pret konkurentiem. Kādreiz Rīgas meistarsacīkstēs Alfons zaudēja. Cits varbūt izrādītu savu neapmierinātību, aizvainojumu un vēl nez ko. Duks pirmais pieskrēja pie tikla, lai uzvarētājam nebūtu ilgi jāgaida apsveikumi. Varbūt kādam tas liksies sīkums, taču daudzi arī šajā solī redzēs izcilu sportistu un ļoti patīkamu cilvēku.

Laiks doties starptautiskā arēnā

1957. gadā Latvijas meistersacīkstēs par uzvarētāju un Latvijas labāko tenisisti kļuva Vivita Daugirde. Tas bija liels pārsteigums visai Latvijas tenisa sabiedrībai, jo jaunā meistare tolaik bija vēl tikai juniore. Jaunās sportistes rūpīgais un neatlaidīgais darbs treniņos deva arī pelnītu uzvaru pār pretinieci finālspēlē Āriju Grīnbergu, kura līdz šim mačam bija Latvijas čempione. Tas Daugirdes uzvaru padarīja vēl iespaidīgāku un pārsteidzošāku. Jaunās tenisistes spēles stilu raksturoja ārkārtīgi laba aizsardzība un lieliska spēles situācijas izpratne. Šis divas iezīmes Vivitai ļāva gūt virsroku pār konkurentēm. Negaidītais panākums nebija vienīgais jaunās tenisistes karjerā, kas pārsteidza ne vienu vien tenisa speciālistu Latvijā. Vivita Daugirde bija pirmā mūsu republikas jaunie, kas tika iekļauta PSRS izlases sastāvā. Komanda piedalījās starptautiskās sacensībās Maskavā, kurās startēja arī Čehoslovākijas, Rumānijas un Polijas vienības. Rīdziniecei izdevās izcīnīt vēl vienu vērtīgu uzvaru pār Polijas jauniešu čempioni.

1959. gadā PSRS pieaugušo meistersacīkstēs Kijevā Vivita Daugirde ierindojās sestajā vietā. Viņa bija pirmā Latvijas tenisiste, kura izpildījusi visas prasības, lai iegūtu sporta meistarības nosaukumu.

Šis gads bija veiksmīgs arī Latvijas jaunatnes izlases komandām. Maskavā PSRS jaunatnes meistersacīkstēs Latvijas vienība izcīnīja trešo vietu gan jauniešiem, gan arī jauniešiem. Trešā vieta tika gūta arī kopvērtējumā visu dalībvalstu izlašu vidū.

Iepriekšējo trīs gadu prakse PSRS labāko tenisistu sacensību organizēšanā deva sava veida signālu tam, ka pienācis laiks iet starptautiskā arēnā, jo tenisistiem lielos tempos sāka pieaugt prasības pārbaudīt savus spēkus plašākos sarīkojumos. Bija nepieciešams spēlēt tenisu augstākā līmenī ar spēcīgākiem pretiniekiem.

1959. gadā Latvijas PSR Ministru Padomes ceļojošo balvu izcīņas turnīrā kopā ar PSRS spēcīgākajiem spēlētājiem tika uzaicināti startēt arī sportisti no Čehoslovākijas un Ungārijas. Konkurēnce ievērojami pieauga, kā arī paaugstināja meistarību.

Rīgas otrais starptautiskais pavasara tenisa turnīrs 1960. gadā notika nupat izveidotajos TTP laukumos. Šajā jaunuzceltajā kompleksā bija deviņi laukumi. Sacensībās piedalījās četru valstu sportisti.

Jau agrākajos gados redzētajiem Čehoslovākijas un Ungārijas spēlētājiem piebiedrojās arī Rumānijas tenisisti.

Latvijas izlase 1959. gada PSRS Tautu spartakiādē: J. Pliens (no kreisās), J. Šics, O. Jansons, V. Daugirds, A. Kristapsone, A. Mauriņa, A. Zariņa un A. Duks.

TTP pārvaldes vadītājs A. Zālītis (no labās), Latvijas Tenisa Federācijas priekšsēdētājs V. Kalpiņš un Sporta komitejas vadītājs I. Būmanis Rīgas otrajā starptautiskajā pavasara turnīrā Mežaparkā.

Viens no Krāmera cirka izcilākajiem spēlētājiem T. Traberts.

Rīgas starptautiskā turnīra uzvarētāji T. Leijuss un A. Dmitrijeva kopā ar Latvijas jaunajiem tenisistiem.

Sacensības neapšaubāmi nāca par labu gan sportistiem, kuriem bija iespēja spēlēt ar citu valstu konkurentiem un celt meistarību, gan arī šā sporta veida attīstībai Latvijā.

1961. gadā jau tradicionālajā Rīgas starptautiskajā turnīrā piedalījās divas jaunas dalībvalstis: Vācija un Polija. Sacensībās startēja gandrīz visi 1960. gada PSRS desmit labākie tenisisti. No desmit PSRS labākajām spēlētājām turnīrā startēja deviņas, bet vīru konkurencē piedalījās četri spēcīgākie valsts sportisti. Trešo reizi pēc kārtas turnīrā uzvaru izcīnīja un Latvijas PSR Ministru Padomes ceļojošo balvu personiskā īpašumā ieguva Maskavas sportiste Anna Dmitrijeva. Vīru konkurencē uzvarēja tenisists no kaimiņzemes Igaunijas Tomass Leijuss.

1961. gada 13. jūlijā *Daugavas* stadionā uz speciāli uzbūvēta dēļu seguma laukuma savā starpā paraugdemonstrējuma sacensības aizvadīja pasaules tenisa zvaigznes: Krāmera trupas profesionāļi L. Hoads (Austrālija), P. Segura (Ekvadora), T. Traberts un B. Makejs (ASV).

Visi šie sportisti bijuši Vimblonas un citu lielu tenisa turnīru uzvarētāji, tādēļ ikvienam spēles cienītājam bija liels pagodinājums viņus redzēt Latvijā. Šo paraugdemonstrējumu skatītāji un tenisa profesionāļi pārliecinājās par tenisa spēles skaistumu un lielajām sportiskajām iespējām.

1961. gada Galla kausa izcīņas zonālajās sacensībās PSRS izlasē pirmais no Latvijas tenisistiem piedalījās J. Pliens spēlējot ar Beļģijas komandu, jo diskvalificēts tika N. Mdzinarišvili.

Jau nākamajā – 1962. gadā – Latviju atkal apmeklēja pasaules mēroga tenisa zvaigznes. Šoreiz spēles tika aizvadītas uz TTP un Lielupes tenisa laukumiem.

Par šīm sacensībām Vissavienības radio korespondents, PSRS vairākkārtējais tenisa čempions N. Ozerovs teica sekojošo:

“Tas ir labākais tenisa turnīrs, kāds mūsu valstī jebkad ir noticis.”

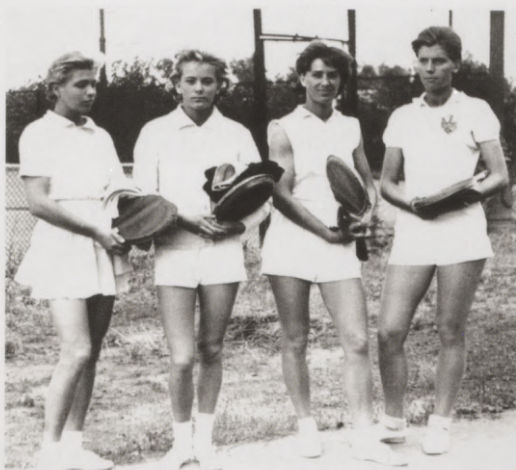
Sacensībās piedalījās tādas tenisa zvaigznes kā L. Ternere, R. Eberna, K. Flečers un Dž. Ņūkombss. Viņi visi sacensībās demonstrēja ļoti augstas klases tenisu. Arī mūsu republikas meistariem V. Daugirdei un J. Juškam bija iespēja izmēģināt spēkus pret šiem slavenajiem tenisistiem. TTP centrālajā laukumā L. Ternere pieveica mūsu V. Daugirdi ar rezultātu 7:5, 6:3. J. Juškas pretinieks bija Dž. Ņūkombss.

Rīdzinieks parādīja milzīgu centību un pielika visas pūles, lai spētu cīnīties ar Ņūkombu kā līdzīgs ar līdzīgu, tomēr Juška piedzīvoja zaudējumu ar rezultātu 0:6, 2:6. Nedaudz labāk veicās otram rīdziniekam J. Plienam, kurš spēja tikt līdz izšķirošajam setam pret dubultspēju speciālistu K. Flečeru. Slavenais austrālietis izcīnīja uzvaru trīs setu cīņā ar rezultātu 6:2, 2:6, 6:0. Turnīra otrajā dienā Lielupes tenisa bāzē V. Daugirde spēlēja sliktāk nekā parasti un piedzīvoja zaudējumu R. Ebernei ar rezultātu 0:6, 2:6.

Šī paša gada septembrī TTP tenisa laukumos atkal bija pārpildītas tribīnes, jo risinājās PSRS pieaugušo meistarsacīkšu fināla posms.

Daudzo rīdzinieku cerības piepildījās, jo pirmo reizi mūsu spēlētājs J. Juška iekļuva PSRS meistarsacīkšu sešpadsmit labāko vidū un ieņēma astoto vietu.

1963. gadā Rīgas starptautiskajā turnīrā pirmie panākumi mājiniekiem. Jānis Juška un Jānis Pliens ar 6:2, 6:4, 6:1 pieveica PSRS izlases pāri A. Potaninu un B. Jegorovu, iekļūstot finālā. Izšķirošajā cīņā tomēr stiprāki bija igauņi T. Leijuss un J. Parmass. Daudzkārtējā

PSRS Tautu spartakiādē Maskavā 1963. gadā Latvijas sieviešu izlase (no kreisās): H. Mihņeviča, D. Gaile, V. Daugirde un A. Strautmane.

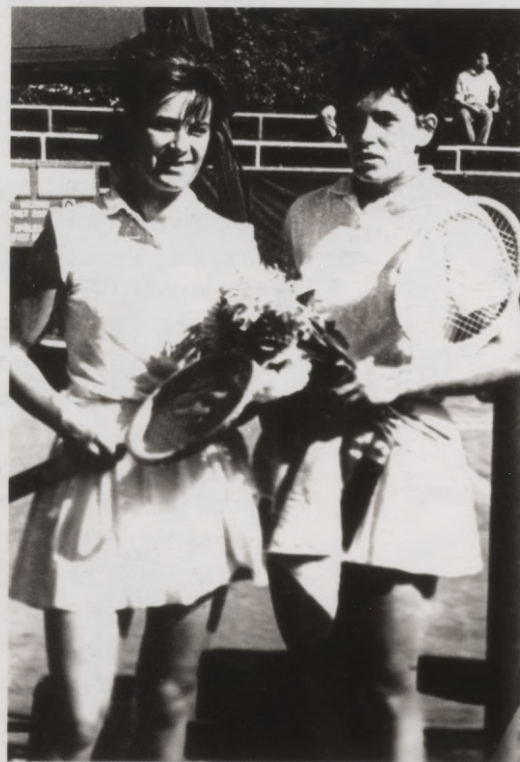

1962. gadā Mežaparkā ieradās pasaules tenisa zvaigznes. Rīgā arī izcilie austrālieši Kenets Flečers (pa kreisi) un Džons Ņukombs.

J. Juška

Rīgas starptautiskajā turnīrā 1963. gadā Latvijas meistare V. Daugirde (pa kreisi) tika līdz finālam, kur zaudēja maskavietei A. Dmitrijevai.

J. Juška stiprāko spēlētāju vidū sevi pieteica jau 1965. gadā.

Starptautiskajā turnīrā Mežaparkā Latvijas treneri Ā. Mellupa, J. Jansons, J. Šteinbergs un A. Rozentāls guva daudz vērtīgu atziņu.

Latvijas meistare Vivita Daugirde tika līdz finālam, kur nācās piekāpties valsts čempionei A. Dmitrijevai.

Jau otro gadu pēc kārtas Galea kausa izcīņā Francijas kūrortā Viši PSRS izlases sastāvā startēja Jānis Juška. Iepriekšējā gadā pret Beļģijas komandu pusfinālā vienā spēlē piedalījās arī Jānis, pieveicot F. Kezīnu. Šajā reizē viņš darbojās vēl spožāk. PSRS izlase zaudēja Čehoslovākijas komandai ar 2:3. Tad laukumā devās Rīgas tenisists un negaidīti trijos setos pieveica M. Holičeku un arī Š. Kodelku. PSRS komandas sastāvā vēl spēlēja Aleksandrs Metreveli un Nugzars Mdzinarišvili. Franču prese rīdzinieku atzina par vienu no labākajiem spēlētājiem Galea kausa izcīņā. Vērtīgo komandu balvu izcīnīja Čehoslovākijas izlase, kas finālā pārspēja Itālijas valstsvienību ar 3:2.

Jānis Juška stiprāko vidū sevi pieteica

jau 1961. gadā, kļūstot par Latvijas vienspēju meistarū. Uzvarām bagātais ceļš tika turpināts līdz 1979. gadam, kad pēdējo reizi viņš kļuva par Latvijas meistarū dubultspēlē. Jānis aiz Alfonas Duka ar 24 uzvarām Latvijas meistarū sacīkstēs ieņēma otro vietu. Juška panākumu guvis vienpadsmit reizes vienspēlē, desmit reizes pāru cīņā un trīs reizes jauktajā dubultspēlē.

Toties neviens republikas tenisists vairs nav kļuvis par vienpadsmitkārtēju meistarū vienspēlē.

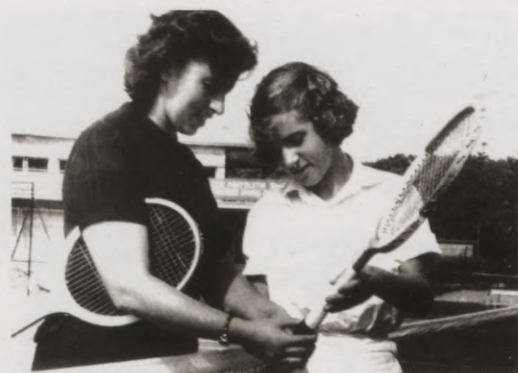
Jāņa Juškas slavas laika posmā sevi pieteica arī 1943. gadā dzimušais Jānis Pliens. Viņš bija gara auguma, fiziski labi attīstīts tenisists ar spēcīgām servēm un rezultatīvu spēli no gaisa. Jānis Pliens rādīja skaistu tenisu, taču vienspēlēs pieļāva daudz kļūdu. Viņš vislabāk startēja pāru sacīkstēs, un to arī apliecināja Latvijas meistarībā gūtās astoņpadsmit (!) pirmās vietas. Abi Jāņi bija arī partneri dubultspēlē. Viņi kļuva par daudzu turnīru uzvarētājiem un finālistiem ne tikai Latvijas, bet arī Vissavienības dažāda ranga sacīkstēs.

Aktīva tenisa dzīve notika arī Jūrmalā, kur sporta skolas trenere Ārija Mellupe pulcējusi plašu jauno spēlētāju pulku. Te izveidojies lielisks treneru kolektīvs, un jūrmalnieku sniegums sacensībās uzlabojās ar katru gadu.

Jūrmalas sporta skolā bija daudzu sporta veidu sekcijas. Viena no aktīvākajām – tenisa. Saliedētais treneru un domubiedru kolektīvs saviem audzēkņiem atdeva visas savas zināšanas, lai veidotu meistarīgu un pašizliedzīgu jauno paaudzi. Te lieli nopelni daudzo jauno sportistu audzināšanā bija treneri Ārijai Mellupei.

Vasarā viss bija skaidrs, — ja nelīst lietūs, visi dodas uz Dzintaru tenisa laukumiem un spēlē ne tikai savam priekam, bet arī lai pilnveidotu prasmi, lai censtos maksimāli uztvert visu, ko dod treneri.

Ziemā viss bija citādāk, jo tenisu spēlēt gada tumšākajos mēnešos telpās ne katram bija iespējams. Treneri atrada lielisku risinājumu. Lai uzturētu sevi sportiskajā formā, jaunie censoņi spēlēja basketbolu, arī volejbolu. Ziemā tika uzliets ledus hokeja laukumam, un šī spēle tika spēlēta tikpat azartiski, reizēm pat vēl aizraujošāk nekā teniss vasarā. Pavasarim nāko, visi nevarēja vien sagaidīt, kad priēžu ieskautajos Dzintaru tenisa laukumos nokūsis sniegs, kad nožūs pa ziemu iekrājies segums. Gaidīt neviens negribēja, un atkal tika rasts risinājums. Turpat netālu, kur tagad koncertzāle, pavisam līdzās bija autostāvvietā ar noasfaltētu laukumu. Februārī, martā un aprīlī Jūrmalā mašīnu nebija daudz, un stāvlaukums – tukšs. Sporta skolas audzēkņu kopā ar treneriem turp aiznesa... tenisa tīklu, un treniņi varēja sākties. Viens cimdos, cits kailām rokām, taču spēle notika un treniņi – arī.

Jūrmalas sporta skolas trenere Ā. Mellupe tenisa spēli iemācījusi arī savai meitai Rudītei.

Jūrmalā uzauga spēcīga tenisistu paaudze. Visi bija vietējie bērni un jaunieši, kuri par labāko brīvā laika pavadīšanu bija izvēlējušies tieši šo sporta veidu. Te par prasmīgiem tenisistiem izveidojās A. Strautmane, I. Liekniņš, J. Šics, J. Sņikere, K. Konstante, E. Ivanovs un vēl daudzi citi.

Latvijas jauniešu komandu čempionātā tiekas sāncenši E. Ivanovs (pa kreisi) un H. Mellups.

Jūrmalas sporta skolas trenere Ā. Mellupe ar savām audzēkņēm.

Septītais turnīrs arī pēdējais

1964. gada maijā TTP tenisa stadionā notika Rīgas 7. starptautiskais turnīrs ar spēcīgiem ārzemju spēlētājiem.

Startēja divpadsmit tenisistes un sešpadsmit tenisisti, kuri pārstāvēja sešas valstis. Vienspēlē finālos spēlēja vienīgi ārzemnieki. A. Palmeova no Čehoslovākijas uzvarēja E. Polgaru no Ungārijas, savukārt vīriešu konkurencē izšķirošajā cīņā rumānis J. Ciriaks pieveica savu tautieti P. Marmureanu, zaudējot vienīgo setu visā turnīrā. Jons kļuva arī par absolūto uzvarētāju – vīru dubultspēlē kopā ar Marmureanu, jauktajā – kopā ar igauņieti Mariju Kullu. Vēlākajos gados Jons Ciriaks kļuva par ievērojamu spēlētāju Eiropā. Beidzis tenisista karjeru, viņš sāka strādāt par treneri. Viņa vadībā arī Boriss Bekers kļuva par augstākās klases tenisistu un sporta zvaigzni. Vēlāk Ciriaks kļuva par menedžeri un pārstāvēja vēl daudzu citu izcilu tenisistu intereses.

Ar nožēlu var konstatēt, ka 7. starptautiskais turnīrs bija pēdējais TTP stadionā. Latvijas Tenisa federācijas iespējas tika ļoti ierobežotas, jo visu noteica un diktēja vienīgi PSRS Fiziskās kultūras un sporta komiteja. Reti tika ievērotas Latvijas intereses, un tas liedza nostiprināt regulārus sakarus ar citām valstīm. Nav šaubu, ka vairāki mūsu republikas spēlētāji, ņemot vērā viņu meistarību, būtu varējuši

ar sekmēm piedalīties turnīros Eiropā. Taču, ja sportists neiekļuva PSRS izlases pamatsastāvā, vienīgā iespēja – spēlēt Vis-savienības mēroga sacīkstēs.

Pēc rekonstrukcijas tenisistu rīcībā tika nodota sporta bāze Rīgā, Baldones ielā 7, kurā bija zāle un četri neapjūkti laukumi. Atklāšanas sacensībās piedalījās pārsteidzoši daudz dalībnieku – 120 republikas labākie tenisisti. Šī bāze kļuva par sporta biedrības *Daugava* tenisa centru.

Par uzvarētājiem Rīgas ziemas meistarsacīkstēs kļuva Z. Jansone un Z. Upītis. Viņi abi gados ir ļoti jauni spēlētāji. Zaigai bija tikai trīspadsmit, Zigurdam – piecpadsmit gadu. Tā notika pirmoreiz Latvijas tenisa vēsturē, kad jaunie sportisti guva vērā ņemamus panākumus pieaugušo konkurencē.

Lielupes tenisa stadionā notika Baltijas kausa izcīņas pirmās jauniešu sacensības, kas kļuva tradicionālas un notika vēl vairāk nekā divdesmit gadu. Cīņas risinājās četrās vecuma grupās meiteņu un zēnu konkurencē. Tika pasniegti astoņi ceļojošie kausi, kā arī ceļojošā balva kopvērtējumā. Sacensības vienmēr risinājās Jūrmalā – Lielupes tenisa stadionā un Dzintaru sporta bāzē. Toga Latvijas pirmā komanda izcīnīja

25 punktus, un tās vārds pirmais tika iegravēts ceļojošajā kausā. Otrā bija Igaunijas komanda – 24 punkti, trešā – Latvijas klubu sastādītā vienība, ceturtnā – Lietuvas komanda.

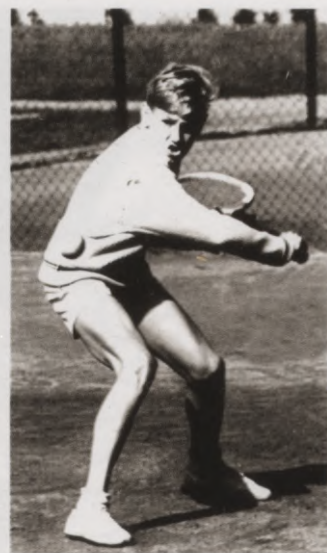
PSRS meistarsacīkstēs Ļeņingradā teicami startēja Zaiga Jansone un Jānis Juška. Laikraksts *Sovetskij sport* informēja par Jāņa sniegumu:

Skatītāji bieži apbalvoja Jušku ar aplausiem. Ne tikai tāpēc, ka viņš demonstrēja skaistu spēli un bieži savam varenajam pretiniekam sagādāja grūtus uzdevumus. Jaunajam tenisistam aplaudēja arī par raksturu. Labi saprotot savas pretošanās bezcerīgumu, viņš tomēr cīnījās par uzvaru līdz pat pēdējai bumbai. Juška laukumā parādīja atdarināšanas cienīgu piemēru.

Daudzās starptautiskās cīņās rūdītajam Aleksandram Metreveli izdevās Jušku pārspēt tikai ar maksimālu piepūli – 6:2, 6:2, 11:9.

Vienlaikus ar lielajām meistarsacīkstēm notika mazais – nākotnei veltītais turnīrs, kurā piedalījās valsts sešas labākās jaunietes. Spēlējot pēc riņķa sistēmas, veiksmīgi startēja Zaiga Jansone. Būdamā gados visjaunākā, viņa izcīnīja pirmo vietu un ieguva speciālu diplomu par labāko tehniku. Arī nākamajā gadā līdzīgā turnīrā Harkovā Zaiga atkal guva pirmo vietu, finālā uzvarot maskavieti Jelenu Kručko ar rezultātu 6:3, 6:3.

Lai uzzinātu, kuri ir Rīgas labākie tenisisti, tika vērtēti TTP, *Daugavas* un *Dinamo* atklāto sacensību rezultāti, kas sasniegti, spēlējot telpās. Sieviešu konkurencē pirmajā trijniekā ierindojās V. Daugirde ar desmit punktiem, otrā bija Z. Jansone ar astoņiem punktiem, trešā – D. Gaile ar septiņiem punktiem. Vīriešu sāncensībā labākais bija Z. Upītis ar desmit punktiem, sekoja J. Pliens ar astoņiem un I. Liekniņš – ar pieciem punktiem.

1965. gadā Rīgas starptautiskais turnīrs vairs nenotika TTP laukumos, bet gan Lielupes tenisa stadionā. Šajā reizē triumfēja tallinieši, kuri četrreiz saņēma galvenās balvas. Vienspēlēs nepārspēti palika Marija Kulla un Tomass Leijuss, dubultspēlēs – Marija Kulla un Tiu Kivi, Tomass Leijuss un Jāks Parmass. Jauktajā dubultspēlē uzvaru svinēja čehi Olga Lendlova un Františeks Pala.

Lielāko pārsteigumu sagādāja Jānis Juška un Jānis Pliens. Viņi uzvarēja divus favorītu pārus – rumāņus P. Marmureanu un V. Seremteru, kā arī valsts izlases pāri A. Metreveli un N. Mdzinarišvili, paliekot otrajā vietā. Stiprie čehi F. Pala un P. Štrobls bija trešie.

1966. gads sākās ar Rīgas jauniešu spēļu panākumu. Katru gadu skolēnu ziemas brīvlaikā risinājās Vissavienības jauniešu sacensības. Pēc vairāku gadu pārtraukuma viena no zonālajām sacīkstēm notika Rīgā, kur kopā ar mājiniekiem startēja arī Kijevas un Tartu komandas.

Pirmajā dienā kijevieši visai viegli ar 8:2 uzvarēja Tartu vienību. Otrajā dienā igauņi zaudēja rīdziniekiem ar vēl lielāku

Tallinā starptautiskajā turnīrā jauniešu dubultspēlē otrā bija Z. Jansone kopā ar Z. Upīti.

V. Daugirde (pa labi) no tenisa aizgāja neuzvarēta. Latvijas meistarsacīkšu finālā 1967. gadā viņa pārspēja Z. Jansoni.

rezultāta starpību. Visu izšķīra pēdējā sacīkste Rīga – Kijeva. Rīdzinieki uzvarēja ar 7:3. Līdz šim Rīgas jaunie tenisti tālāk par zonas sacīkstēm nebija tikuši.

Negaidīti beidzās finālsacensības, kas risinājās Maskavā. Pirmajā kārtā mūsu sportistiem bija jātiekas ar iepriekšējā gada otrās vietas ieguvējiem talliniešiem. Rīgas tenisti uzvarēja ar 5:4. Nākamajā kārtā ar tādu pašu rezultātu tika pieveikti tbilisieši. Pirmo reizi mūsu komanda iekļuva finālā. Nācās atzīt Maskavas spēcīgās izlases pārākumu. Rīgas jauniešu izlasi komplektēja un vadīja jaunais treneris Jānis Jansons.

Šajā gadā Rīgas jaunieši turpināja labi startēt arī vasarā. Tallinā starptautiskajā jauno tenistu turnīrā teicamus panākumus guva Zaiga Jansone un Zigurds Upītis. Zaiga kopā ar igauņu sportisti Kermesu izcīnīja pirmo vietu dubultspēlē. Jauktajā dubultspēlē viņa ierindojās otrajā vietā kopā ar Zigurdu.

Z. Jansone ir pirmā Latvijas tenisiste, kura startējusi Vimbldonas jauniešu turnīrā.

Gada beigās bija Zaigas Jansones pirmais brauciens uz starptautiskām sacīkstēm, kas notika Pakistānā. Viņa piedalījās piecos turnīros un piecas reizes ieguva otro vietu aiz Kijevas tenisistes Gaļinas Bakšejevas.

Patikami sākās 1967. gads. *Daugavas* tenisa kluba laukumos aiz Akadēmiskā Drāmas teātra uzbūvēts jauns sporta paviljons. Tagad šajos laukumos sportistiem radīti daudz mājīgāki apstākļi un ir laba iespēja sacensību raitai organizēšanai.

Pēdējo reizi Vivita Daugirde izcīnīja Latvijas meistares titulu un pašlaik vēl nav pārspēta iegūto pirmo vietu skaita ziņā. Viņa ieguvusi pirmo vietu desmit reizes vienspēlē, astoņas – dubultspēlē un četras – jauktajā dubultspēlē. Šo desmit gadu ilgajā valdīšanas laikā Vivita izcīnījusi daudz vērtīgu uzvaru dažādās augsta ranga sacensībās. 1966. gadā Vivita Daugirde republikas meistarsacīkšu vienspēles finālā negaidīti zaudēja jaunajai, turpmāko gadu meistarei Zaigai Jansonei.

Neskatoties uz šo zaudējumu, Vivita neatlaidīgi un nopietni gatavojās revanšam. 1967. gadā republikas meistarsacīkstēs skatītāju tribīnes bija pārpildītas. Visi ar lielu interesi gaidīja sieviešu

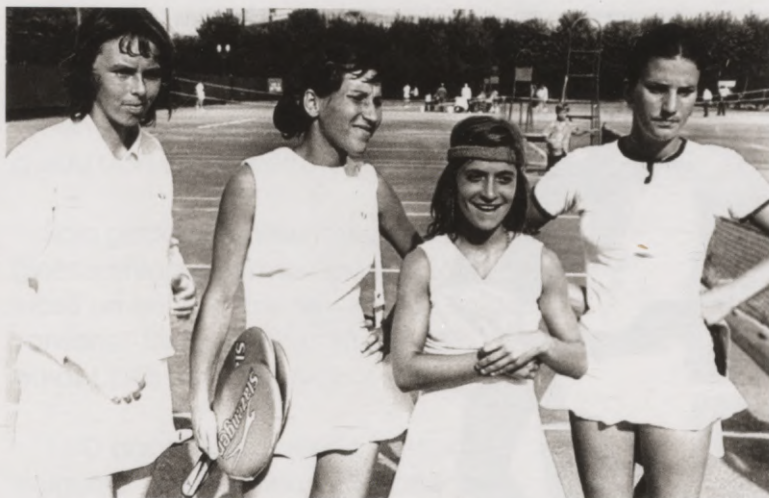
Z. Jansone
startēja
Vimbldonas
jauniešu
turnīra
vienspēles
pusfinālā.

vienspēles finālu. Vai revanšs izdosies? Stiprākā bija Vivita Daugirde, finālā pieveicot Zaigu Jansoni ar rezultātu 7:5, 7:5. No Latvijas tenisa Vivita aizgāja neuzvarēta. Diemžēl dzelzs priekšgars liedza viņas talantam attīstīties un apliecināt sevi starptautiskā mērogā.

PSRS Tautu spartakiādē pirmo reizi Latvijas tenisisti ierindojās stiprāko sešniekā, izcīnot piekto vietu. Vissavienības skolu jaunatnes X spartakiādē Latvijas komanda ierindojās vērā ņemamajā septītajā vietā. Spartakiādes individuālajās sacensībās vienspēles finālā iekļuva rīdziniece Zaiga Jansone un maskaviete Olga Morozova. Mūsu sportiste izšķirošajā cīņā zaudēja ar 3:6, 5:7, toties ieguva turpmāko gadu dubultspēļu partneri. Zaiga un Olga pēc tam daudz reižu izcīnīja izcilas uzvaras starptautiskās sacensībās.

Starptautiskajā turnīrā Cinovicē (VDR) bija pārstāvētas deviņas valstis. Jānis Juška pa ceļam uz finālu pieveica stipro čehu Tajakaru, poli Novicki un ungāru Vargu. Izšķirošajā mačā Jānis ar 2:6, 6:3, 4:6, 6:8 zaudēja ungāram Boborcam. Nesekmīgi šajās sacīkstēs startēja V. Daugirde, Z. Jansone un J. Pliens.

1968. gads sākās ar Latvijas pieaugušo izlases komandas sekmīgu startu. Pirmo reizi mūsu pieaugušo izlase piedalījās PSRS komandu ziemas meistarsacīkstēs, kurās bija tiesības startēt vienīgi sešām labākajām vienībām. Latvijai līdzdalību nodrošināja iegūtā piektā vieta PSRS Tautu IV spartakiādē.

Lai iekļūtu pusfinālā, mūsu izlasei vajadzēja pārspēt KPFSR komandu. Pēc vienpadsmit stundu (!) ilgas komandu cīņas Latvijas tenisisti uzvarēja ar 5:4. Pēc vienspēlēm rezultāts bija 4:2 KPFSR sportistu labā. Toties latvieši bija pārkāki visās pāru cīņās. Pusfināla pāri Maskava – Latvija un Ukraina – Ļeņingrada. Mūsu tenisisti zaudēja ar 1:5. Vienīgo punktu ieguva Jānis Juška, pārspējot Padomju Savienības otro stiprāko tenisistu Vjačeslavu Jegorovu. Daudz netrūka, lai tiktu piedzīvota vēl viena sensācija. Mačā ar maskavieti Olgu Morozovu, kura tobrīd bija trešā stiprākā valstī, Zaiga Jansone uzvarēja pirmajā setā, otrajā dramatiskā cīņā zaudēja ar 10:12, lai arī bija vadībā ar 3:0. Izšķirošais sets bija krievu tenisistes labā – 6:3. Cīņā par trešo vietu ar spēcīgajiem ukraiņiem mūsējie zaudēja ar 1:5. Komandas sarindojās šādā secībā: Maskava,

Vissavienības skolēnu spartakiādē Maskavā 1967. gadā vienspēles finālā viena pret otru cīnījās rīdziniece Z. Jansone (pa kreisi) un maskaviete O. Morozova. Vēlāk abas kļuva par izcilāko dubultspēļu pāri Eiropā.

1967. gada Latvijas
meistarsacīkšu zelta
medaļu ieguvējas
dubultspēlē R. Mellepe
(pa kreisi) un
Z. Jansone.

Pirms sacensības
dubultspēlē *Dinamo*
laukumos Viesturdārzā
(no kreisās): D. Gaile,
L. Guzikate,
R. Mellepe un
Z. Jansone.

Ļeņingrada, Ukraina, Latvija, Igaunija, KPFSR, Azerbaidžāna.

Kijevā starptautiskajā jauniešu turnīrā piedalījās piecu valstu sportisti no Rumānijas, Bulgārijas, VDR, Čehoslovākijas un PSRS. Atkal lieliski cinījās Zaiga Jansone, Viņa uzvarēja vienspēlē un kopā ar jūrmalnieku Eināru Ivanovu jauktajā dubultspēlē ieguva otro vietu.

Zaigai Jansonei šis gads turpinājās ļoti veiksmīgi. Viņa PSRS jaunatnes meistarsacīkstēs kļuva par uzvarētāju vienspēlē un kopā ar maskavieti Jeļenu Izopaiti arī pāru sacīkstē.

Zaiga ir pirmā Latvijas tenisiste, kura ieradās Lielbritānijā, lai startētu Vimbldonas turnīrā. Galveno sacīkšu ievadā tika organizētas citas sacensības – Kentas grāfistes balvas izcīņa un Karaliskā tenisa kluba balvas izcīņa. Kentas sacensībās Zaiga startēja trijās (!) vecuma grupās – 16-18 gadus vecajiem, 18-20 gadus vecajiem un pieaugušajiem. Savu vienaudžu (16-18 g. v.) vidū rīdziniece uz-

varēja. Zaiga lieliski startēja Vimbldonas jauniešu turnīrā, kurā viņa tika līdz pusfinālam. Tik izcilu startu no viņas neviens nebija gaidījis!

Olimpiskajās spēlēs Mehiko ar paraugdemonstrējumiem piedalījās arī PSRS izlases tenisisti, viņu vidū vienīgā no Latvijas – Zaiga Jansone. Rīdziniece kopā ar Vladimiru Korotkovu izcīnīja pirmo vietu jauktajā dubultspēlē.

Pirmo reizi par Vissavienības Bruņoto Spēku čempioni kļuva Latvijas tenisiste. Pusfinālā tikās divas rīdzinieces – Rudīte Mellepe un Daiga Juška. Veiksmīgākā bija Daiga. Finālā viņa uzvarēja igauņieti Mariju Kullu. Rīdzinieku duets Jānis Pliens/Jānis Juška ieguva bronzas medaļu dubultspēlē. Šoreiz sacensībās nepiedalījās Zaiga Jansone.

Latvijas meistarsacīkstēs negaidīti beidzās sieviešu vienspēles fināls. Uzvaru izcīnīja Rudīte Mellepe, pieveicot liepājnieci Laimu Guzikati.

1969. gads bija Zaigas Jansones slavas gadu sākums sieviešu dubultspēlē. PSRS ziemas meistarsacīkstēs, startējot pirmo reizi kopā ar maskavieti Olgu Morozovu vienā pāri, viņas kļuva par uzvarētājām. Maskavas starptautiskajās ziemas sacensībās abas vēlreiz ieguva pirmo vietu.

Eiropas amatieru pirmajā čempionātā, kas notika Itālijas pilsētā Turinā, Zaiga atkal cīnijās veiksmīgi. Kopā ar Olgu tika iegūtas zelta medaļas.

Maskavas starptautiskajā vasaras turnīrā Zaiga Jansone un Olga Morozova kāpa uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena. Šoreiz tika pārspētas tenisistes, kuras pasaulē bija desmit labāko pāru vidū, - amerikānietes D. Helmane un P. Bartkoviča. PSRS vasaras čempionātā Zaiga un Olga apliecināja, ka ir labākais dubultspēļu pāris valstī.

Tā ir tikai daļa uzvaru, kuras Zaiga Jansone un Olga Morozova panāca veiksmīgās sadarbības pirmajā gadā.

Vimbldonas turnīrā no PSRS tenisistiem visilgāk aktīvo dalībnieku vidū noturējās Zaiga Jansone un Baku sportists Sergejs Ļihačovs. Viņi jauktajā dubultspēlē prata nokļūt līdz ceturtdaļfinālam, kurā zaudēja Japānas labākajam pārim K. Vatanabu un K. Savamacu. Tas bija rīdzinieces izcils starptautisks panākums. Viņa bija pirmā Latvijas pārstāve, kura ieguvusi tiesības startēt Vimbldonas galvenajā turnīrā pieaugušo konkurencē.

Rīdzinieki labi startēja Lietuvas jubilejas turnīrā, atzīmējot tenisa piecdesmito gadadienu kopš tas sācis attīstīties šajā republikā. Par godu jubilejai Viļņā notika plašs turnīrs. Sieviešu vienspēlē lielus panākumus guva Daiga Juška. Pēc vairāk nekā trīs stundu cīņas viņa ieguva pirmo vietu, pārspējot lietuvieti A. Čibiraiti – 3:6, 9:7, 6:3. Arī sieviešu dubultspēlē triumfēja mūsu republikas pārstā-

ves Ausma Holcmane un Daiga Juška. Viriešu konkurencē Jānis Juška izcīnīja otro vietu, finālā zaudējot Jākam Simonam. Pāru sacīkstē Jānis Juška ar Zigurdu Upīti ieguva otro vietu.

Šajā gadā par mūsu tenisistu veiksmīgiem sasniegumiem liecina tas, ka PSRS izlasē un kandidātos tika iekļauti Zaiga Jansone, Daiga Juška, Jānis Juška, Zigurds Upītis un Einārs Ivanovs.

1970. gads sākās ar vietēja rakstura pārsteigumu. Vissavienības starppilsētu komandu ziemas sacensībās jauniešiem līdz šim zonu turnīros no Latvijas startēja vienīgi Rīgas izlase. Sacīkstēm vairākus gadus savu kandidatūru izvirzīja arī Liepāja, taču līdz šim tai nekad nebija iespēja piedalīties. Tāpēc šoreiz Republikas Tenisa federācijas amatpersonas ļāva liepājniekiem sacensties ar Rīgas izlasi, lai uzzinātu, kas cīnīsies Vissavienības sacīkšu Rīgas zonā. Liepājas trenera Nikolaja Puhova jaunieši Rīgā uzvarēja ar 7:1. Vissavienības konkurencē Rīgas zonā Liepājas tenisisti pirmajā dienā uzvarēja Ļvovas komandu – 6:5, toties otrais mačs bija neveiksmīgs, zaudējot Jeņingradiešiem ar 2:6.

Liepājniece Irina Ševčenko pieteica sevi arī Vissavienībā, kļūstot par divkārtēju PSRS meiteņu turnīra uzvarētāju.

Viņa finālā pārspēja tbilisieti M. Elerdašvili, bet dubultspēlē uzvarēja kopā ar Soču tenisisti M. Lukašinu. Vēlreiz teicamu panākumu Irina Ševčenko guva Ļvovā. *Dinamo* Centrālās padomes jaunatnes meistarsacīkstēs viņa savā vecuma grupā kļuva par absolūto uzvarētāju. Liepājniece, nezaudējot nevienā setā, tika līdz finālam, kurā pārspēja Ļvovieti I. Bisinu. Kopā ar liepājnieci Inu Fersteri viņas izšķirošajā mačā pāru cīņā apspēlēja maskavietes N. Čmirjovu un I. Sulomadinu. Jauktajā

Liepājniece
I. Ševčenko 1970. gadā
kļuva par divkārtēju
PSRS meiteņu turnīra
uzvarētāju.

Senioru sacensību
pirmsākumos viens
no aktīvākajiem
spēlētājiem bija
H. Teteris.

dubultspēlē Irina startēja kopā ar tallinieti A. Milku, finālā uzvarot Gruzijas pāri M. Bogdanovu un T. Kakuliju. Te atspoguļojās arī liels trenera Nikolaja Puhova darbā paveiktais.

Turpinājās Zaigas Jansones-Ivanovas un Olgas Morozovas sekmīgais starts dubultspēlē. Pirmā vieta tika gūta PSRS ziemas meistarsacīkstēs, pārspējot finālā igauņietes Mariju Kullu un Tiu Parmasu, vasaras čempionātā – Irinu Kručkovu un Annu Jeremejevu. Vienīgā neveiksme tika piedzīvota Maskavas ziemas starptautiskajā turnīrā. Dubultspēles finālā Zaiga un Olga tikās ar Dž. Viljamsu/N. Trumenu. Šoreiz PSRS čempionu pāris negaidīti uztraucās, spēle *negāja no rokas*. Zaudējums angļietēm – 5:7, 5:7, un otrā vieta.

TTP tenisa stadionā PSRS Bruņoto Spēku meistarsacīkstēs komandu vērtējumā pirmo vietu pārliecinoši izcīnīja Baltijas kara apgabala vienība. Individuālajās sacensībās sievietes finālā tikās divas rīdzinieces. Daiga Juška ar rezultātu 1:6,6 :4, 6:1 pieveica Ausmu Holcmani. Viņas uzvarēja pāru sacīkstē. Vīriešu dubultspēlē finālā Jānis Juška/Jānis Pliens zaudēja V. Jegorovam/A. Ivanovam.

Šajos laukumos vēlāk risinājās PSRS junioru meistarsacīkstes. Trešo vietu dubultspēlē ieguva rīdziniece Silvija Andersone, spēlējot kopā ar lietuvieti Astru Brazanaiti.

Teicamo sportisko formu PSRS vasaras čempionātā Alma-Atā demonstrēja Zaiga Jansone-Ivanova. Viņa bija pirmā Latvijas tenisiste, kura spējusi iekļūt finālā. Šis sasniegums jo vērtīgāks, ja zinām, ka viņu visu vasaru mocīja traumas. Tikai rudenī Zaiga atsāka piedalīties sacensībās. Izšķirošajā cīņā Zaiga zaudēja savai dubultspēļu partnerei Olgai Morozovai.

Ļoti aktīvi nesen uzsāko darbu turpināja Latvijas veterāni. Notika intensīvi treniņi, tika domāts par sacīkšu rīkošanu.

Sākoties 1971. gadam, Ļeņingradā Vissavienības jaunatnes starppilsētu zonālajās sacensībās startēja četru pilsētu – Ļeņingradas, Liepājas, Doņeckas un Kišiņevas – sportisti. Liepājnieki, kuri šajās sacīkstēs piedalījās jau otro gadu, uzvarēja Kišiņevas sportistus – 5:3, doņeckiešus – 9:0, taču zaudēja mājiniekiem ar rezultātu 3:5. Pirmajā vietā ierindojās Ļeņingradieši, izcīnot tiesības startēt finālmačos.

PSRS ziemas pieaugušo meistarsacīkstēs Sverdlovskā tika atļauts startēt 14 gadus vecajai liepājniecei Irinai Ševčenko. Šo iespēju viņa guva, pateicoties uzvarai iepriekšējā gada Vissavienības meiteņu sacensībās. Pirmo reizi startējot vērienīgajās sacīkstēs, Irina zaudēja pirmajā kārtā PSRS izlases dalībniecei no Maskavas Jeļenai Granaturovai ar rezultātu 1:6, 1:6. Vīriešu konkurencē abus Jāņus – Plienu un Jušku – piemeklēja vienāds liktenis. Gan vienam, gan otram jau pirmajā kārtā nācās cīnīties ar valsts izlases dalībniekiem. Abi rīdžinieki demonstrēja skaistu, racionālu spēli, tomēr šoreiz pietrūka veiksmes.

TTP laukumos notika Latvijas Tenisa federācijas kausa izcīņa. Interesantajā turnīrā labākajos sastāvos piedalījās Latvijas, Igaunijas, Lietuvas un Uzbekijas izlases. Kausu izcīnīja sacensību saimnieki, kuru rindās startēja Daiga Juška, Ausma Holcmane, Jānis Juška un Jānis Pliens. Otro vietu ieguva Igaunijas, trešo – Uzbekijas izlase.

Pirmo reizi Latvijas tenisa izlasei tika dota atļauja doties uz sacensībām ārzemēs. Irina Ševčenko, Zaiga Jansone-Ivanova, Ausma Holcmane, Jānis Juš-

ka, Einārs Ivanovs, Aivars Rozentāls un Jānis Pliens Ščecinā, tenisa kluba *Sparta* vienpadsmit laukumos, piedalījās kop-treniņos un sacensībās. Komandu sacīkstē savstarpējais rezultāts bija 17:1 Latvijas izlases labā, pieveicot mājiniekus.

Eiropas meistarsacīkstēs Luksemburgā Zaiga Jansone-Ivanova otro reizi kļuva par Eiropas čempioni. Dubultspēlē kopā ar Olgu Morozovu finālā tika pieveiktas bulgārietes M. Čakirova un A. Robina ar rezultātu 6:3, 6:2. Zaiga diemžēl nevarēja piedalīties vienspēlē cīņā par bronzas medaļu, jo guva traumu.

Nav tāda tenisista, kurš neilgotos spēlēt Vimbldonā, šajā leģendām apvītājā tenisa stadionā. 1971. gads bija trešais, kurā startēja mūsu tenisisite. Zaigai Jansonei-Ivanovai jau pavasarī pārbaudes turnīros vajadzēja apliecināt, ka ir tiesīga braukt uz Angliju.

Vimbldonas vienspēļu sacensībās Zaigai starts bija veiksmīgs. Rīdžiniece vispirms uzvarēja slaveno angļu tenisisti N. Trumenu ar rezultātu 1:6, 7:5, 7:5. Pēc tam tikpat sīvā cīņā tika pārspēta austrāliete B. Haukrafta ar rezultātu 6:1, 1:6, 6:4. Zaiga vienīgā no PSRS izlases dalībniecēm iekļuva labāko sešpadsmitniekā. Spēlē par iekļūšanu ceturtdaļfinālā nācās mēroties spēkiem ar amerikānieti Nensiju Ričiju, kura tajā laikā stabili turējās pasaules ranga stiprāko desmitniekā. Pirmā seta beigās, kad rezultāts bija 4:5, gatavojoties servei, Zaiga guva muguras traumu un bija spiesta beigt sacensību. Rīdžiniece tā arī līdz galam šoreiz nenoskaidroja spēku samēru ar tik augstas klases tenisisti.

Neveiksmi Zaiga piedzīvoja Latvijas meistarsacīkšu finālā. Trijos setos viņa zaudēja Ausmai Holcmanei. Dubultspēlē Jansone-Ivanova izšķirošajā cīņā guva uzvaru kopā ar Daigu Jušku, jauktajā dubultspēlē – kopā ar Jāni Plienu.

Jānis, Anotis un Daiga Juskas

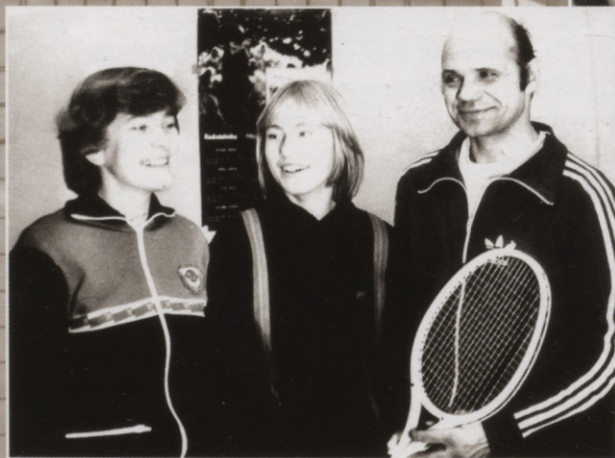
Vienas ģimenes kopējie panākumi

Sešdesmito gadu beigās un septiņdesmito gadu sākumā fantastiskas bija Latvijas meistarsacīkstes. Tolaik tenisa sapratējs un redzētgribētājs zināja, ka fināls sola intrigu un aizraujošu spēli, jo laukumā tikās tā laika divi spožākie Latvijas tenisisti – Jānis Pliens un Jānis Juška.

Jaunie sporta līdzjutēji tolaik bija sadalījušies "divās nometnēs" – vieni, kuri kaismīgi atbalstīja Jāni Plienu, bet otri ar visu sirdi bija par Jāņa Juškas uzvaru, kurš bija pazīstams kā ļoti vispusīgs spēlētājs ar oriģināliem risinājumiem jebkurai spēles situācijai. Šo abu meistarū savstarpējās spēles bija arī ļoti svarīgs elements jauno tenisistu tālākā attīstībā, jo uz šiem spēles meistariem jaunie tenisisti skatījās kā uz paraugu, pēc kura jācenšas spēlēt, pašam esot laukumā.

Tā bija patiesa bauda skatīties uz šo abu tenisistu spēkošanos laukumā, un šī iespēja bija ne tikai vienu vai divus gadus, bet gan ilgu laiku. Abi Jāņi bija ne tikai izcili vienspēles meistari, bet arī dubultspēlē šim pārim nebija līdzīgu. Pa to laiku Juška paspēja PSRS jauniešu izlasē spēlēt Galea kausā, abi meistari kopā startēja daudzos starptautiskos turnīros un izcīnīja neskaitāmus titulus. Šis laiks Latvijas tenisa vēsturē neapšaubāmi ir rakstāms ar zelta burtiem. Jānis Juška vienspēlēs kļuva par vienpadsmitkārtēju (!) Latvijas čempionu. Pavisam viņa rēķinā ir meistarsacīkšu 24 spožākās medaļas.

Spožākais slavas brīdis pienāca dienā, kad Latvijas meistarības finālā viņš apspēlēja leģendāro Alfonu Duku, tā arī neļaujot pieredzējušajam meistaram kļūt par desmitkārtēju čempionu.

Treneri D. un J. Juškas
ar saviem jaunajiem
audzēkņiem.
D. un J. Juškas kopā ar savu
audzēkni A. Blumbergu.

Jāņa Juškas treneris bija Zaigas Jansones tēvs Jānis. Pēc tam par viņa treneri kļuva Augusts Mellups, kurš apgalvo, ka tik apzinīgu tenisistu vēl nekad nebija sastapis. Nodarbības lielākoties notika TTP laukumos Mežaparkā. Treneris, kurš turpat netālu dzīvoja, svētdienā izgājis pastaigāties līdz sporta bāzei, no kurienes nupat iznācis Jānis Juška. Uz trenera jautājumu, ko viņš brīvdienā te darot, Jānis atbildējis: — Taisīju desmitcīņu.

Tenisa spēles speciālisti lielākoties atzīst, ka Jānis Juška nav izcēlies ar izcilu tehniku. Toties viņa intuīcija esot apbrīnas vērtā. Jānis vienmēr atrada vispareizāko brīdi un vietu sitienu izpildei. Tāpat kā tagad Latvijas futbola līderis Māris Verpakovskis. Jānis Juška vienmēr zināja pareizāko ceļu, kā uzvarēt. To iemācīt ir grūti. Tenisa laukumā ir daudz līniju, un viņš prata perfekti trāpīt pa tām, nevis — aiz tām. Jānis bija apveltīts ar izcilu cīņasgribu, viņa vienīgā vēlme vienmēr bija par katru cenu uzvarēt. Tai tika atdoti visi spēki. Savulaik pēc mača ar spēcīgāko Gruzijas un PSRS izlases dalībnieku Aleksandru Metreveli par latviešu tenisistu prese rakstīja:

Pat šķietami bezcerīgās situācijās Jānis Juška turpināja cīnīties un panāca sev vēlamu rezultātu.

Jānis nekad nav spēlējis spēlēšanas dēļ. Viņš tiecās pēc uzvaras, tādēļ arī tika gūti lieliski panākumi. Tas vien liecina, ka Jānis bija izcils sportists. Ne velti viņš ir vienpadsmitkārtējs Latvijas čempions vienspēlē. Ne Juška, ne Ošmjago-Duka, ne Duks nebija lepni. Par sevi viņi nemēdza runāt. Par viņiem runāja citi. Un šī īpašība norāda uz augstas klases atlētiem. Juška nekad nav plātījies ar vārdiem: *Es tevi vinnēšu, es tevi sasītišu!* Viņš spēlēja, un rezultāts bija lielisks.

Jāņa mierīgo raksturu un labestību nebija grūti pamanīt apkārtējiem. Izņēmums nebija arī tenisiste Daiga Gaile. Abi ne vienu vien gadu spēlēja Latvijas izlasē, abi saprata, ka ir šīs dzīves viens otra pusīte.

Daiga sava trauslā auguma dēļ nekad nav bijusi spēka spēles piekritēja, turklāt arī fiziskās sagatavotības treniņi īpašu sajūsmu neizraisīja. Tieši ar to daudzi skaidro, kādēļ viņai ne reizi nav izdevies kļūt par Latvijas čempioni vienspēlē. Tam bija nepieciešami lieli enerģijas resursi vairāku dienu, gandrīz nedēļas garumā. Un tomēr, neraugoties ne uz ko, Daiga Gaile guva ne vienu vien vērā ņemamu uzvaru. Kad sacensību protokolos jau tika rakstīts Daiga Gaile-Juška, ģimenes duets kļuva par trīskārtējiem Latvijas čempioniem jauktajā dubultspēlē.

Par cilvēkiem, kuri ir daudz sasnieguši, mēdz teikt, ka viņiem, lai gūtu panākumus, *nācies apēst pūdu sāls*. Tenisa treneriem Daigai un Jānim Juškām, kuri savulaik bijušas spilgtas personības Latvijas tenisā, viņu darba gaitās bijuši daudz šķēršļu un izaicinājumu. Abi vienmēr uzskatījuši, ka jaunajiem talantiem vispirms svarīgi startēt pašmāju turnīros, sasniegt augstu meistarību, kļūstot par stabiliem spēlētājiem. Kad šis mērķis sasniegts, ir vērts doties ārpus Latvijas un mēroties spēkiem ar citu valstu sportistiem.

Iepriekš teiktais ir apliecināts ar darbiem. Treneru Daigas un Jāņa Jušku audzēkņi ir daudzkārtēji Latvijas čempioni, starptautisku sacensību uzvarētāji, valsts izlases dalībnieki Federācijas un Devisa kausa izcīnā. Pasaules lielajā tenisā cenšas iekļūt arī viņu dēls Andis, kurš ir gan valsts čempions, gan Latvijas izlases dalībnieks Devisa kausa izcīnā.

Jānis Zliens

Latvijas tenisa korifejs

Bija laiks, kad ne tikai īstēnie sporta cienītāji pulcējās tenisa laukumu tribīnēs, lai vērotu Latvijas čempionāta cīņas. Skatītāju vidū varēja redzēt daudz jaunu meiteņu un elegantu sieviešu, kuras nāc īpaši uz Jāņa Pliena mačiem. Patiesību sakot, viņas neinteresēja, kāds rezultāts – 6:2 vai 7:5, un daudzas pat nesaprata, kā tos punktus īstēnībā skaita. Visas gribēja redzēt stulto, izskatīgo un skaistā stilā spēlējošo Jāni.

Viņam tiešām bija skaistas kustības gan servējot, gan izpildot jebkuru sitienu. Vieniem tas patika, citi teica, ka viņa sniegumā par maz noturīguma, uzbrukuma beigu fāzē nereti tika pieļautas izšķirošas kļūdas. Elegance te vairs neglāba. Lai arī – eleganti kļūdities nav tas pats kā vienkārši kļūdities.

Viņš lieliski spēlēja uzbrukumā pie tikla, un te jutās kā zivs ūdenī. Tā bija dinamiska spēle un pievilcīgs stils. Jānis Pliens piederēja Latvijas tenisa korifeju kulturālākajiem pārstāvjiem.

Jānis Pliens lielākos panākumus guvis pāru sacīkstēs. Latvijas čempionātos viņa rēķinā ir astoņpadsmit (!) pirmās vietas. Kā katrs ienāk sportā? Bieži vien ģimenes rosināti. Izņēmums nebija arī Jānis, kura māsa Biruta jau prata tenisa spēli. Viss sākās 1953.gadā, kad viņš uzsāka treniņus, kā pats saka:

– Pie sava istā un vienīgā trenera Edmunda Froloviča. Tiesa, daudzajās runās, varbūt pat avižu rakstos reti kur atradisiet šo uzvārdu. Treneri uzrunājām vienīgi par Džimu. Viņš bija izcils. Treneru ir daudz, taču pedagogs – tikai retais. Viņš tāds bija. To zināja visi, to cienīja un godāja. Šajos gados viņa audzēkņu vidū bija virkne daudzsološu spēlētāju, arī Jānis Jansons un Daiga Juška. Sacīkstēs piedalījās līdz 1974. gadam, un visas sezonas mans sīkstākais konkurents vienmēr bijis Jānis Juška. Visos Latvijas vasaras čempionātos, izņemot vienu, uzvaru svinēja viņš. Jānis vienmēr kaut ko izfunktierēja, lai mani vinnētu. Ziemā zālē, kur tā spēlīte ir ātrāka, man vairākkārt izdevās revanšēties. Pāru sacīkstēs lielākoties spēlēju kopā ar Jāni, jauktajās – kopā ar Ausmu Holcmani. Divdesmit vienu gadu trenējos tenisā. Savulaik sev nosolījos, – ja mani sāks apspēlēt jaunāki pretinieki, jāsaka atvadas sportam. Bija gaidāmas sacensības Latvijas izlasei ar bulgāriem. Lai nolemtu, kuri spēlētāji jāiekļauj komandā, notika pārbaudes mači. Zaudēju Zigurdam Upītim, kurš bija jaunāks par mani. Pēc neilga laika sekoja vēl pāris neveiksmju, un bija pilnīgi skaidrs, – jābeidz.

Kopš tā laika Rīgas Politehniskā institūta absolvents četrpadsmit gadu bija inženieris, taču astoņdesmito gadu beigās, draugu pierunāts, devās uz Igauniju piedalīties veterānu mačos, lai arī tā īsti trenējies pēdējoreiz bija pirms ļoti daudziem gadiem. Tieši toreiz Jānis beidzot pārliecinājās un saprata, ka sports un teniss ir viņa turpmākās dzīves nodarbe, ka tieši te ir viņa istā vieta. Kopš deviņdesmito gadu sākuma Jānis Pliens jau bija Olimpiskā Tenisa centra darbinieks un visai drīz kļuva par Latvijas Tenisa savienības ģenerālsekretāru. Turklāt tagad reti ir diena, kad viņš nebūtu redzams ar tenisa raketī rokā, vai nu pats spēlējam vai arī mācot kādam šīs spēles entuziastam. Tagad jau ir sarežģīti pateikt: Jānim teniss ir visam mūžam vai viss mūžs – tenisam.

Dubultspēļu triumfs

1972. gada Maskavas ziemas starptautiskajā turnīrā piedalījās sportisti no Bulgārijas, Ungārijas, VFR, Polijas, Rumānijas, Francijas, Čehoslovākijas un Padomju Savienības. Dubultspēlēs Zaiga Jansone-Ivanova startēja kopā ar savu pastāvīgo partneri Olgu Morozovu. Viņas finālā sacentās ar otro stiprāko PSRS pāri Marinu Krošinu un Jevgeņiju Birjukovu, gūstot uzvaru ar rezultātu 6:3, 5:7, 6:4.

Tallinā PSRS desmit labāko tenisistu sacensībās atkal veiksmīgi startēja Zaiga Ivanova. Vienspēlē viņa izcīnīja otro vietu, bet dubultspēlē kopā ar Olgu Morozovu atkal bija stiprākā. Tā bija pēdējā spēku pārbaude pirms Eiropas meistarsacīkstēm, kas notika Budapeštā.

Zaiga Ivanova un Olga Morozova Vecā kontinenta čempionātā jau trešo reizi pēc kārtas izcīnīja zelta medaļas. Dubultspēles finālā viņas ar 6:1, 6:1 pieveica citu padomju pāri – Marinu Krošinu (Alma-Ata)/Jeļenu Birjukovu (Baku).

Šie abi fināla pāri vēlreiz tikās Maskavas starptautiskajā turnīrā. Finālā Eiropas čempiones apliecināja, ka ir labākās, vien šoreiz nācās sīkstāk cīnīties – 4:6, 7:5, 7:5.

Zaiga Ivanovā un Olga Morozovā atkal kļuva arī par valsts čempionēm pāru sacīkstēs. Viņas finālā uzvarēja Jevge-

ņiju Izopaiti (Maskava)/Allu Ivanovu (Gruzija) ar 6:3, 6:3.

Arī 1973. gadā Zaiga Ivanova guva izcilus panākumus. Vissavienības ziemas meistarsacīkstēs Baku turpinājās Zaigas un Olgas Morozovas pārliecinošā uzvaru sērija. Cīnoties par pirmo vietu, finālā tika pārspētas Marina Čuvirina (Maskava)/Gaļina Bakšejeva (Ukraina). Šo pāri Eiropas čempiones vēlreiz pieveica Maskavas ziemas starptautiskā turnīra finālā.

PSRS Bruņoto Spēku čempionātā Maskavā divas zelta medaļas izcīnīja Zaiga Ivanova. Viņa pierādīja, ka ir izcila dubultspēļu meistare un šo spēli no taktiskā viedokļa pārzina visos sīkumos. Startējot kopā ar sev neierastiem partneriem, rīdziniece atkal izcīnīja pirmo vietu. Sieviešu dubultspēlē kopā ar maskavieti Jeļenu Granaturovu, jauktajā – kopā ar maskavieti Jevgeņiju Bobojedovu. Jaukto pāru cīņā viņi uzveica PSRS izlases duetu Jevgeņiju Granaturovu/Vladimiru Korotkovu – 14:12, 2:6, 6:2.

PSRS čempionātā Erevānā jau piekto gadu par valsts čempionēm kronēja Zaigu Ivanovu un Olgu Morozovu. Finālā viņu konkurentes bija igauņietes Tiu Parmasa un Lidija Sinkēviča. Rezultāts pārliecinošs – 6:0, 6:4. Vienspēlē ne Zaigai, ne Olgai tik gludi negāja un pusfinālā nācās zaudēt. Viņas abas

savā starpā cīnījās par bronzas medaļu. Tā tika Olgai Morozovai.

PSRS galvaspilsētā notika pasaules studentu spēles – universiāde. Zaiga Ivanova un Olga Morozova izcīnīja pirmo vietu dubultspēlē. Sacīkstē par zelta medaļām viņas uzvarēja japānietes K. Sava macu un K. Pukoku ar rezultātu 6:0, 6:3.

Augsto spēles prasmi pasaules mērogā Zaiga un Olga vēlreiz demonstrēja Austrijas atklātajās meistarsacīkstēs. Finālā viņu konkurentes bija 1971. gada Vimbldonas turnīra uzvarētājas Ivonna Gulagonga un Džeina Janga no Austrālijas. Ivanova un Morozova palika nepārspētas. Mača rezultāts 2:6, 6:4, 6:2.

Jau ziemā sevi ar labiem rezultātiem pieteica Liepājas trenera E. Ernestsona audzēknes. Ļeņingradā *Dinamo* Centrālās padomes jaunatnes meistarsacīkstēs vecākajā grupā pirmo vietu izcīnīja Irina Ševčenko, vienspēļu finālā pieveicot minskieti I. Sagoviču. Arī dubultspēlē labākās bija liepājnieces – Irina Ševčenko un Svetlana Šuvajeva. Irina kļuva par biedrības absolūto uzvarētāju, jo bija labākā arī jauktajā dubultspēlē kopā ar ļovieti Sergeju Gruzmanu.

Vasarā šīs biedrības meistarsacīkstēs atkal labi cīnījās jaunās liepājnieces. Ļovā par biedrības absolūto uzvarētāju vecākajā grupā kļuva Irina Ševčenko, vidējā – Svetlana Šuvajeva.

1974. gadā Zaigai Ivanovai bija veiksmīgi un ne tik labi starti. Maskavas ziemas atklātajās meistarsacīkstēs, spēlējot kopā ar Olgu Morozovu, atkal tika gūta uzvara, finālā jau kuro reizi pārspējot Marinu Krošinu/Jevgeņiju Birjukovu. Jauktajā dubultspēlē izšķirošajā mačā Zaiga kopā ar J. Bobojedovu zaudēja G. Bakšejevai/A. Ivanovam.

PSRS komandu ziemas meistarsacīkstēs, kas risinājās Baškīrijas pilsētā Sala-

vatā, piedalījās valsts astoņas labākās vienības. Mūsu republikas pārstāvji startēja neveiksmīgi un palika pēdējie. Latvija zaudēja Ukrainai – 1:5, Baltkrievijai 1:5, Gruzijai – 3:5. Komandā startēja Zaiga Ivanova, Ausma Holcmane, Jānis Juška, Jānis Pliens, Einārs Ivanovs un Aleksandrs Soņikovs.

Pēc ilgiem gadiem Liepājai ir sava republikas meistarsacīkšu uzvarētāja – Irina Ševčenko vienspēles finālā divos setos pieveica Daigu Jušku un kļuva par Latvijas čempioni. Vīriešu vienspēlē Jānis Juška izšķirošajā cīņā triumfēja vienpadsmito reizi, finālā uzvarot Eināru Ivanovu – 6:3, 3:6, 6:1, 6:7, 6:2.

Par republikas meistara nosaukumu senioriem tāpat kā sendienās cīnījās iepriekšējo gadu sāncenši A. Duks un H. Repņiks. Uzvarēja deviņkārtējais Latvijas vienspēļu meistars A. Duks – 6:7, 7:6, 6:2.

Republikas jaunatnes meistarsacīkstēs piedalījās dalībnieku rekordskaits – 177 spēlētāji no Rīgas, Jūrmalas un Liepājas.

1975. gadā Lielupes tenisa stadionā notika vienas no vasaras sezonas plašākajām un interesantākajām sacensībām. Jūrmalas atklātajās meistarsacīkstēs piedalījās daudzi valsts izcilākie tenisa meistari. Vienspēļu finālā nepārspēta palika spēka spēles cienītāja Irina Ševčenko, kura pieveica kļevieti Galjūnu Bakšejevu. Vīriešu dubultspēlē uzvarēja Zigurds Upītis un Jānis Juška. Sieviešu dubultspēlē Zaiga Ivanova un Irina Ševčenko finālā negaidīti zaudēja Ukrainas tenisistēm M. Krošinai/L. Petrovai – 6:0, 3:6, 4:6. Jauktās dubultspēles izšķirošajā cīņā Zaiga Ivanova/Zigurds Upītis zaudēja G. Bakšejevai/A. Koļaskinam.

Jūlijā Latvijas tenisa cienītājiem bija iespēja iepazīties ar pasaules uzlēcošo tenisa zvaigzni Bjernu Borgu. Jūrmalā notika

Deivisa kausa izcīņas Eiropas A zonas pusfināla mačs starp PSRS un Zviedriju. Lielupes tenisa stadiona speciāli uzbūvētās tribīnes pulcēja vairāk nekā divus tūkstošus skatītāju, lai vērotu Latvijā līdz šim lielāko tenisa sarīkojumu. Sacensības atklāja LKP Jūrmalas pilsētas komitejas sekretārs, sacikšu organizācijas komitejas priekšsēdētājs J. Kalagurskis. Sacensību komisārs bija Šveices pārstāvis V. Baumeistars.

Zviedrijas izlases sastāvs: B. Borgs, B. Andersons, O. Bengtsons, B. Norbergs, komandas kapteinis un valsts izlases treneris L. Bergelins.

PSRS izlases sastāvs: A. Metreveli, T. Kakulija, A. Volkovs, komandas kapteinis un valsts izlases treneris Š. Tarpiščevs.

Interesantākā cīņa bija starp abu valstu izlašu līderiem. Laukumā varēja vērot Bjerna Borga oriģinālo spēli, apbrīnojamo prasmi koncentrēties, ātri pārvietoties laukumā, savaldīties svarīgākajos brīžos. Visas šīs īpašības viņam palīdzēja uzvarēt interesantā un grūtā

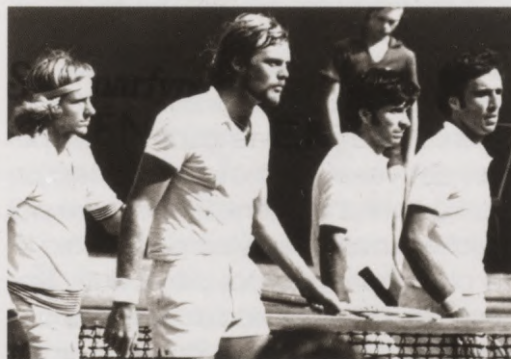
cīņā pār Padomju Savienības čempionu Aleksandru Metreveli.

Droši vien daudzi, kuri lūdza autogrāfu Bjernam Borgam, neiedomājās, ka šis jauneklis nākotnē kļūs par pieckārtēju Vimbldonas turnīra uzvarētāju. Pēc spraiņas cīņas Zviedrijas izlase Lielupē palika nepārspēta ar rezultātu 3:2. Togad Zviedrijas valstsvienība ieguva Deivisa kausu.

Šajā gadā daudziem par lielu pārsteigumu parūpējās Einārs Ivanovs. Viņš kļuva par Latvijas meistarsacikšu absolūto uzvarētāju.

Pēc ilgiem gadiem Liepājai savā Latvijas meistarsacikšu uzvarētāja – I. Ševčenko.

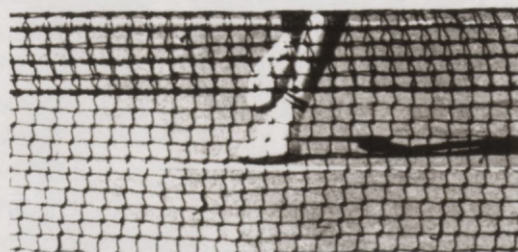
Deivisa kausa izcīņā Jūrmalā Zviedrija – PSRS (no kreisās) B. Borgs / O. Bengtsons un T. Kakulija/A. Metreveli.

Jūrmalas laukumos spēlē zviedrs B. Borgs.

1969. gadā PSRS izlases kandidāts E. Ivanovs.

Latvijā sacikstes labi organizētas

1976. gadā joprojām sekmīgi savās mājās un citur cīnījās Latvijas tenisisti, it īpaši sievietes. Ļvovā risinājās Cerību kausa sacensības, kurās piedalījās Padomju Savienības visi spēcīgākie jaunās paaudzes spēlētāji. Ļoti veiksmīgi šajā turnīrā startēja jūrmalniece Irina Ševčenko. Viņa kļuva par absolūto uzvarētāju. Vienspēles finālā Irina pieveica Alma-Atas pārstāvi M. Tkačenko. Dubultspēlē viņa uzvarēja kopā ar Baku sportisti J. Gišijanu, jauktajā – kopā ar Baltkrievijas tenisistu A. Kacnelsonu.

Arī Tallinas starptautiskajā turnīrā Irina Ševčenko spēlēja veiksmīgi. Pāru sacīkstē viņa finālā kopā ar minskieti Natāliju Borodinu pieveica valsts otro stiprāko duetu Gaļinu Bakšejevu (Kijeva)/Lidiju Sinkēviču (Tallina).

Vissavienības sporta organizāciju pārstāvji, arī preses izdevumi vairākkārt uzsvēruši, ka Latvijā notiekošās sacensības vienmēr ir ļoti labi organizētas. Tādēļ Latvijai tika uzticēts rīkot valsts čempionātu, kas notika Lielupes tenisa stadionā. Par medaļām no visas Padomju Savienības cīnījās vairāk nekā pusotra simta sportistu.

Pēc tam, kad Latvijas tenisistiem vairs nebija iespējams iekļūt spēcīgāko vidū vienspēlēs, lielākās cerības saistījās ar sieviešu pāru cīņām. Spēlē par trešo vietu jebkurš cīņas iznākums deva bron-

zas medaļu vienai no mūsu republikas sportistēm. Zaiga Ivanova/Rauza Islanova (Maskava) ar 1:6, 7:6, 6:3 pārspēja Irinu Ševčenko/Natāliju Borodinu.

Augusta pirmajā pusē Lielupes tenisa stadionā spēkiem mērojās Bulgārijas, Čehoslovākijas, Polijas, Ungārijas, VDR un PSRS izcilākie spēlētāji. Nozīmīgu uzvaru izcīnīja mūsu republikas čempione Irina Ševčenko. Viņas sāncense vispirms bija VDR un Berlīnes čempione B. Hofmane. Abas konkurentes šajā gadā jau bija tikušās Cinovices starptautiskajā turnīrā. Irina pārākumu apliecināja arī šoreiz. Nākamajā kārtā tika uzvarēta maskaviete L. Makarova, bet pusfinālā nācās atzīt N. Borodinas pārsvaru.

Vēl sacīkšu pirmo kārtu pārvarēja Aivars Rozentāls, bet pārējie mūsu tenisisti zaudēja jau starta cīņā.

Jūrmalas izpildu komitejas dāvātās balvas ieguva VDR, Maskavas, Igaunijas un Azerbaidžānas tenisa meistari. Latvijas izlases dalībnieki šoreiz neguva godalgotās vietas.

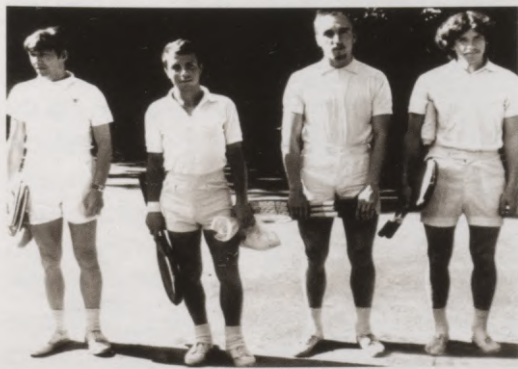
Irina Ševčenko PSRS izlases sastāvā Turcijā piedalījās divos tradicionālos turnīros. Vispirms viņa startēja starptautiskās sacensībās, kas risinājās jau 32. reizi. Vienspēlē sešpadsmit dalībnieču

konkurencē finālā nācās zaudēt Čehoslovākijas sportistei Hibleerovai. Toties jauktajā dubultspēlē kopā ar doņeckieti J. Fiļovu tika gūta uzvara.

Ankāras starptautiskajā turnīrā Irina Ševčenko startēja daudz labāk un 32 dalībnieču konkurencē izcīnīja pirmo vietu. Pusfinālā viņa pārspēja francūzieti Dipū, finālā – ungārieti Faguešu. Sieviešu dubultspēlē kopā ar Dipū arī tika gūta uzvara, finālā pieveicot zviedrieti Andersoni un somieti Brilu. Jauktajā dubultspēlē Irina kopā ar Fiļovu palika otrie, finālā zaudējot zviedriem.

Laikā no 1975. līdz 1978. gadam valsti sevišķi populāras bija PSRS kausa izcīņas sacensības, kurās startēja savienoto republiku, Maskavas un Ļeņingradas sieviešu un vīriešu izlases. 1977. gada kausa izcīņas pirmajā posmā, lai iekļūtu astoņu stiprāko komandu vidū, Latvijas sieviešu izlase pieveica Tadžikijas pārstāves ar 4:0, bet mūsu vīriešu vienība zaudēja Azerbaidžānas komandai ar 0:4.

Tbilisi notika kausa izcīņas fināla posms. Par balvām cīnījās astoņas spēcīgākās sieviešu un vīriešu komandas. No mūsu republikas piedalījās vienīgi sieviešu izlase. Latvijas tenisistes Irina Ševčenko, Zaiga Ivanova, Ausma Holcmane un Daiga Juška izcīnīja trešo vietu. Līdz šim vēl ne reizi Latvijas sieviešu izlasei nebija izdevies iekļūt godalgoto

trijniekā. Mačā par trešo vietu mūsējās pārspēja mājinieces ar 3:2.

Nākamajā, 1978. gadā, Dušanbe Latvijas komanda tādā pašā sastāvā ieguva ceturto vietu aiz Baltkrievijas, Maskavas un Ukrainas izlasēm.

Latvijas ziemas meistarsacīkstes pirmo reizi nenotika Rīgā, bet gan jūras un vēju pilsētā Liepājā – metalurgu kultūras pilī. Šoreiz mājinieki varēja priecāties par bijušās liepājnieces Irinas Ševčenko progresējošo meistarību. Viņa kļuva par absolūto uzvarētāju. Apsveicami, ka mūsu republikas tenisa interesēs radusies būtiska sadarbība starp Latvijas tenisa senajiem centriem Rīgu un Liepāju.

Par veiksmīgu var uzskatīt liepājnieku startu. Katrā sacensību veidā kāds no pusfinālistiem bija laukuma saimnieks. Sieviešu dubultspēlē liepājniece L. Kudrevatiha, darbojoties vienā pāri ar I. Ševčenko, kļuva par uzvarētāju.

Tallinā jaunajā tenisa hallē, kurā ir divi laukumi, notika plašs Padomju Savienības labāko tenisistu turnīrs. Atkal iepriecināja mūsu Irina Ševčenko, kura

PSRS ziemas meistarsacīkstēs zelta medaļas dubultspēlē Z. Jansonei-Ivanovai (pa kreisi) un I. Ševčenko.

Daugavas komanda Latvijas spartakiādē 1972. gadā (no kreisās): N. Šeiers, H. Mellups, I. Godmanis un T. Kancāns.

izvirzījās valsts stiprāko spēlētāju pirmajās rindās. Šoreiz viņas starta bija īpaši veiksmīgs. Pusfinālā Irina apspēlēja pazīstamo Baku tenisisti Jevgeņiju Birjukovu, bet finālā – maskavieti Marinu Čuvirinu.

PSRS ziemas meistarsacīkstēs Tallinā spēlēt par septīto vietu savā starpā tikās mūsu republikas sportistes – Irina Ševčenko un Zaiga Ivanova. Uzvarēja Irina un tūlīt pēc tam abas devās uz dubultspēļu finālu. Vai pirmo reizi Latvijas tenisa vēsturē mūsējām izdosies kļūt par čempionēm? Pusfinālā Latvijas sportistēm bija ļoti spēcīgas konkurentes – daudzu lielu turnīru uzvarētājas Marina Krošina/Marina Čuvirina. Mūsējās uzvarēja ar 6:4, 6:4. Finālā tikla otrā pusē – maskaviete Jelena Granaturova un minskiete Natālija Borodina, kuras bija PSRS izlases pamatsastāva dalībnieces. Visa spēle pagāja vienā elpas vilcienā. Nebija nepieciešams daudz laika, kad cīņa jau bija beigusies. Rezultāts 6:1, 6:3 Latvijas sportistu labā.

PSRS jaunatnes komandu meistarsacīkstēs Ļvovā mūsu republikas jaunie tenisisti L. Kudrevatiha, S. Melbārde, L. Medne, V. Ginters, Ģ. Dzelde un U. Krēsliņš ieguva ceturto vietu.

Latvijas Tenisa federācijas balvas izcīņā vispirms kļuva zināmi uzvarētāji dubultspēlēs. Sieviešu konkurencē Z. Ivanovai/I. Ševčenko preti stājās N. Borodina/J. Birjukova. Par sāncensu meistarību liecināja kaut vai tāds fakts, ka viena no viņām bija iepriekšējā gada valsts čempione, otra – eksčempione. Pirmajā setā cīņa gan gāja punkts punktā, toties otrajā mūsu tenisistes nedeva ne mazāko cerību sāncensēm iegūt vismaz kādu geimu. Mača rezultāts – 7:5, 6:0. Vīriešu finālā A. Rozentālam/E. Ivanovam pretinieki bija minskiēši A. Demidenko/S. Leoņuks. Izšķirošajā setā, mūsu sportistiem nepārtraukti uzbrūkot, ne mirkli nezaudējot tempu, tika salauzta konkurentu spēle. Jauktajā pāru cīņā uzvarēja I. Ševčenko/A. Rozentāls, pieveicot N. Čmirjovu/S. Gruzmanu.

Pēc Rīgas un Tallinas veterānu kārtējās sacensības 1979. gadā.

Irinas Ševčenko starptautiskie starti

Kopā ar citām PSRS izlases sportistēm Irina Ševčenko 1978. gadā piedalījās trijos starptautiskos turnīros Zviedrijā. Valstsvienības starti tika novērtēti kā ļoti labs, jo vienspēlēs tika gūtas divas pirmās un viena otrā vieta, pāru sacīkstēs vēl divas pirmās vietas.

Rumānijas pilsētā Brašovā Eiropas X čempionātā piedalījās četrpadsmit valstu simts sportistu. Šīs sacensības nedaudz atšķīrās no iepriekšējos gados aizvadītajām, jo tagad tajās spēlēja amatieri un profesionāļi. Sieviešu konkurencē zelta medaļu ieguva rumāniete Virdžīnija Ružiči, kura ceturtdaļfinālā pēc sīvas cīņas pieveica Irinu Ševčenko ar 5:7, 6:2, 9:7. Latvijas sportiste kopā ar kijeviēti Marinu Krošinu dubultspēlē ieguva bronzas godalgu.

Turpinot tradicionālos PSRS un ASV tenisistu mačus, PSRS komanda, kurā bija Aleksandrs Metreveli un Teimurazs Kakulija (abi Tbilisi), Jeļena Granaturova un Vadims Borisovs (abi Maskava), Natālija Borodina (Minska) un Irina Ševčenko (Jūrmala), aiz okeāna aizvadīja četrus mačus. ASV komandā startēja daudzkārtējā Vimbldonas čempione Bilija Džeina Kinga, tāda paša titula īpašnieks Stens Smits, kā arī jaunie talanti Treisija Ostina, Bens Tostermans,

Džūlija Entonija un Džons Veitlingers. Uzvarētājs tika noskaidrots pēc viena seta cīņas. Arī punktu skaitīšana bija neierasta. Nevis 15:0, 30:15, kā parasti, bet gan 1:1, 2:2. Tas, kurš veiksmīgi izspēlēja četras bumbas, guva pirmo punktu setā. Četru maču koprezultāts 111:99 amerikāņu labā. PSRS izlase vienīgo uzvaru izcīnīja pirmajā mačā. Irinas Ševčenko starti tika atzīti par veiksmīgu.

Savulaik VTC *Lielupe* direktoram I. Būmanim (no labās) vienmēr gaidīti viesi bija tenisa veterāni K. Auziņš un J. Minskis.

Turpinājās Latvijas tenisa veterānu intensīva darbība. Daudz tika domāts par tradīciju ieviešanu. Risinājās Rīgas un Tallinas veterānu draudzības sacensības.

Lielupē tika atklāti Latvijas Zinātņu akadēmijas četri labi iekārtoti tenisa laukumi. Par godu šim notikumam risinājās Vissavienības Zinātņu akadēmijas akademiāde. Komandu cīņā pārāki bija gruzīni. Latvijas ZA tenisti palika otrie, trešie – lietuvieši, kuri negaidīti ar 4:2 pārspēja igauņus.

Dņeprodzeržinskā PSRS jaunatnes meistarsacīkstēs lielus panākumus guva treneres Gunas Avenas audzēknis Ģirts Dzeldes. Viņš startēja jaunākajā grupā. Ceturtdaļfinālā Ģirts divos setos pieveica kijeieti I. Tarašovu, pusfinālā – V. Ritovu (Maskavas apgabals) un finālā – maskavieti D. Lomanovu. Dzeldes kopā ar minskieti J. Ščerbakovu tika pie bronzas godalgas dubultspēlē.

Gadu noslēdzot, Irina Ševčenko Visavienības 1978. gada klasifikācijā tika atzīta par trešo labāko spēlētāju. Tas ir izcils Irinas sasniegums.

1979. gada sākums bija veiksmīgs republikas stiprākajai tenisistei Irinai Ševčenko. Saslimušās Zaigas Ivanovas vietā, spēlējot pāri ar maskavieti Jeļenu Granaturovu, viņa uzvarēja PSRS ziemas meistarsacīkstēs Minskā. Finālā tika pieveiktas Baku pārstāves Jevgeņija Birjukova/Jeļena Gišijana – 6:3, 6:3.

Maskavas starptautiskajā ziemas turnīrā trešo vietu vienspēlē izcīnīja Irina Ševčenko, kura pusfinālā trijos setos zaudēja sacīkšu nākamajai uzvarētājai, valsts čempionei Natālijai Čmirjovai.

Aprīlī Montekarlo starptautiskajās sacensībās piedalījās vairāk nekā desmit valstu jaunie sportisti, kuri nav vecāki par astoņpadsmit gadiem. 128 tenisistu konkurencē otro vietu izcīnīja PSRS izlases dalībnieks, Rīgas trenera Alfrēda Rozentāla audzēknis Valdis Ginters. Finālā viņš ar 3:6, 2:6 zaudēja zviedram Andersam Jerridam.

Lielupē Padomju Savienības spēcīgāko tenisistu sacensībās otro vietu vīriešu dubultspēlē ieguva Aivars Rozentāls un Einārs Ivanovs. Sieviešu dubultspēlē atkal iepriecināja mūsu zelta pāris Zaiga

Ivanova un Irina Ševčenko. Viņas finālā pārlicinoši uzveica Lidiju Nurmi (Tallina)/Galjīnu Bakšejevu (Kijeva) ar 6:3, 6:3.

Erevānā PSRS Bruņoto Spēku meistarsacīkstēs komandu cīņā nepārspēti palika Baltijas kara apgabala sportisti – rīdzinieki Zaiga un Einārs Ivanovi, tallinieši Elmārs Lange un Peters Lamps. Individuālajā turnīrā veiksmīgi startēja Zaiga, kura ieguva sudraba medaļu, finālā zaudējot V. Sokolovai. Pēc tam abas finālistes kļuva par uzvarētājām dubultspēlē.

PSRS jaunatnes meistarsacīkstēs Severodoņeckā Latvijas tenisisti guva atzīstamus panākumus. Bagātākā medaļu raža tika Ģirtam Dzeldem. Viņš izcīnīja otro vietu vienspēlē, trešo – jauktajā dubultspēlē, bet kopā ar Soču sportistu D. Belovu kļuva par uzvarētāju pāru sacīkstē. Jaunākajā grupā zēnu dubultspēlē trešo vietu izcīnīja dvīņu brāļi Kaspars un Pauls Feldmaņi. Visos šos mūsu sportistus sagatavojusi trenere Guna Avena.

Padomju Savienībā lielākais sporta pasākums bija PSRS Tautu spartakiāde, kas notika reizi četros gados. Visveiksmīgāk mūsu republikas izlase šajā plašajā atlētu forumā startējusi 1967. gadā Maskavā, kad tika izcīnīta piektā vieta.

Latvijai, kura parādījusi prasmi augstvērtīgi rīkot liela mēroga tenisa pasākumus, tika uzticēts organizēt šīs nozīmīgās PSRS Tautu VII spartakiādes sacensības. Tās notika Jūrmalā un Rīgā. Laikus tika izveidota organizācijas komiteja ar Latvijas Tenisa federācijas priekšsēdētāju Gvido Zemrībo priekšgalā.

Spartakiādes finālsacensības sākās 6. jūlijā un turpinājās desmit dienas. Sacīkstēm paredzētās tenisa bāzes tika paplašinātas un modernizētas. Lielupē piebūvēja jaunus laukumus un tribīnēs palielināja skatītāju vietu skaitu.

Dzintaros rekonstruēja tenisa paviljonu. Kapitāli izremontēja Tramvaju un trolejbusu pārvaldes tenisa bāzi Mežaparkā, kas bija domāta kā rezerves variants. Galvenā tiesneša pienākumus neuztīcēja mūsu republikas Tiesnešu kolēģijas priekšsēdētājam Miervaldim Ceimuram, bet gan šajā amatā nozīmēja maskavieti G. Šah-Nazarovu, kurš ar saviem pienākumiem ne vienmēr labi tika galā.

Padomju Savienības plašākajā tenisistu forumā piedalījās septiņpadsmit komandas. Finālā vienības tika sadalītas četrās apakšgrupās. Izložē vienā apakšgrupā ar Latvijas sportistiem iekļuva KPFSR, Uzbekijas un Kirgizijas pārstāvji. Katrā izlases komandā bija astoņi spēlētāji – četras sievietes un tikpat daudz vīrieši. Turklāt diviem bija jābūt nevecākiem par 21 gadu. Komandas, kas apakšgrupā ieguva pirmo un otro vietu, iekļuva stiprāko astoņniekā un turpināja cīņu par godalgām. Šoreiz, atšķirībā no iepriekšējām spartakiādēm, sacīkstes notika vienīgi komandām, nevis arī individuāli.

Latvijas vienībā puse tās dalībnieku bija spartakiādes debitanti, un visu cīņu spraigums gūlās uz pieredzējušāko spēlētāju – Irinas Ševčenko, Zaigas Ivanovas, Aivara Rozentāla un Eināra Ivanova – pleciem. Taču izrādījās, ka arī jaunie Valdis Ginters un Māris Rozentāls spēj labi cīnīties un dot komandai vērtīgus punktus. Toties neapmierināja mūsu juniores, kuras bija krietni sliktāk sagatavotas nekā viņu vienaudzes no pārējo republiku izlasēm. Tiesa, iepriekš cerētais – iekļūt pirmo astoņu komandu vidū – bija realizēts.

Madridē Starptautiskās Tenisa federācijas kausa izcīņā, ko dēvēja par neoficiālajām pasaules meistarsacīkstēm sievietšu komandām, PSRS izlases sastāvā

startēja arī jūrmalniece Irina Ševčenko. Padomju Savienības izlase tika līdz pusfinālam, kur tai pretī stājās iepriekšējā gada kausa ieguvējas amerikānietes, un nācās zaudēt ar 0:2. Finālā ASV tenistes ar 3:0 pieveica austrālietes. Pa ceļam uz pusfinālu PSRS izlase ar 3:0 uzvarēja Portugāles un Luksemburgas izlases.

Beidzot 1979. gadu, tika publicēti statistikas dati par tenisu mūsu republikā. Ar šo spēli sekcijās individuāli un mācību grupās nodarbojās 1701 cilvēks, tajā skaitā 650 trenējās bērnu sporta skolās un sporta biedrībās. Treneru skaits – 16, tiesnešu ir 212.

Interesantā situācijā bija Liepājas teniss, jo jau vairākus gadus šajā pilsētā nespēja pabeigt būvēt jauno tenisa bāzi. Tā tika veidota uz veco laukumu pamatiem, līdz ar to visā pilsētā vairs nebija, kur spēlēt. Visu vasaru liepājnieki apmācības un treniņu darbu sekmīgi veica Jūrmalā, Lielupes tenisa stadionā.

Arī Rīgas tenisam pienākuši grūti laiki, jo šim sporta veidam atņemta Sporta pils zāle, kur pēdējos trīs gadus tika sagatavota Latvijas izlase. Pagaidām Rīga bija vienīgā no savienoto republiku galvaspilsētām, kurā ir labi spēlētāji, toties nebija Vissavienības mērogiem atbilstošas ziemas sporta bāzes. Liela problēma bija arī inventāra trūkums. Tenisa raketes nekvalitatīvas, bumbu daudzums nepietiekams, tirdzniecības tīklā nebija piemērotu tenisa apavu un tenisa apģērba.

Nākamais gads pēc PSRS Tautu VII spartakiādes bija klusais gads. Tomēr šajā sezonā Latvijas tenisistiem bija pietiekami daudz starta iespēju.

Ziemas sezonu atkal veiksmīgi uzsāka Irina Ševčenko. Turnīru sērijas sākumā viņa kopā ar Natāliju Borodinu uzvarēja Vissavienības arodbiedrību spēcīgāko

tenisistu sacensībās Dņeprodzeržinskā un Ukrainas ziemas atklātajās meistarsacīkstēs. Pārākumu šis pāris pierādīja PSRS ziemas meistarsacīkstēs Minskā. Arī šajās sacīkstēs vienspēlē Irina sasniedza labāko sportisko formu. Labi un pārliecinoši iesākto finālmaču ar Nopelniem bagāto sporta meistari Olgu Morozovu pabeigt neļāva kājas trauma. Savainojums izrādījās visai nopietns, tāpēc Irina treniņus varēja atsākt tikai vasaras beigās. Pēc grūtajām Tautu spartakiādes cīņām ārstējās arī Aivars Rozentāls un Valdis Ginters.

Divos ziemas turnīros labi startēja Māris Rozentāls. Igaunijas atklātajās ziemas meistarsacīkstēs viņš vienīgo zaudējumu piedzīvoja vīriešu vienspēles finālā pret

maskavieti Konstantinu Pugajevu. Savukārt sporta kluba *Antejs* atklātajās meistarsacīkstēs Kijevā rīdzinieks ieguva trešo vietu.

Vissavienības jaunatnes ziemas meistarsacīkstēs Severodoņeckā, kur mūsu tenisisti komandu finālcīņās nevarēja piedalīties, jo priekšsacīkstēs netika gūta ceļazīme, individuālajā turnīrā tika uzaicināti piedalīties vairāki trenera Jāņa Jansona audzēkņi. Andris Filjimonovs kļuva par PSRS jaunatnes meistarsacīkšu uzvarētāju vienspēlē, bet pāri ar otru Rīgas *Dinamo* pārstāvi Vadimu Morozu uzvarēja arī šī vecuma grupas zēnu dubultspēlē.

Maijā Ļvovā, Ulanova kausa izcīņas sacensībās, atkal atzīstamus panākumus guva trenera Jāņa Jansona audzēkņi. Par divkārtēju uzvarētāju kļuva Sergejs Bogačovs, izcīnot pirmo vietu vienspēlē un pāru sacīkstē kopā ar kijevieti V. Harčenko. Otru uzvaru vecākajā grupā jauktajā dubultspēlē guva Andris Filjimonovs pāri ar O. Astafjevu no Dušanbe.

Jūrmalas atklātajā čempionātā vīriešiem kopā ar PSRS izlases komandas dalībniekiem startēja arī pieci mūsu republikas tenisisti. Cīņā par trešo vietu Māris Rozentāls zaudēja A. Demidenko – 3:6, 4:6. Valdis Ginters ieguva sesto, Ģirts Dzeldze – astoto, M. Leladze – deviņo vietu.

Atsākot piedalīties sacensībās, veiksmīgi spēlēja Aivars Rozentāls. *Daugavas* komandas sastāvā Vissavienības Centrālās arodbiedrību padomes meistarsacīkstēs Taškentā Aivars bija komandas līderis. Pateicoties viņa labajai spēlei, komanda otrajā grupā izcīnīja uzvaru un tiesības turpmāk startēt pirmajā grupā.

Astoņdesmitie gadi Latvijas tenisa

I. Ševčenko spēles pārtraukumā uzklausa sava trenera A. Rozentāla padomus.

Viens no talantīgākajiem Latvijas jaunās paaudzes tenisistiem V. Ginters.

vēsturē raksturīgi ar mūsu vīriešu visai augsto meistarību. Taču arī sievietes centās neatpalikt.

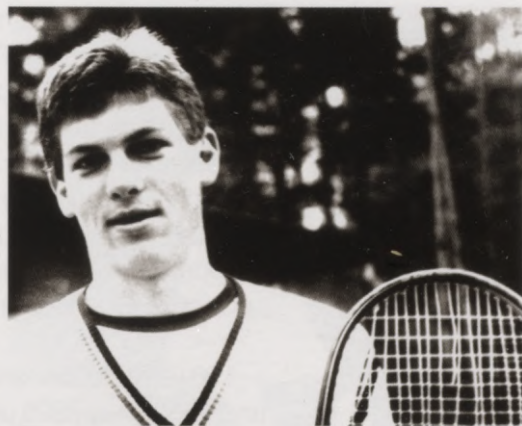
1980. gadā Ģirts Dzelde kļuva par pilntiesīgu PSRS jaunatnes izlases dalībnieku. Viņš veiksmīgi startēja Valerio kausa izcīņā Itālijā. Eiropas junioru čempionātā Dienvidslāvijas pilsētā Belgradā Ģirts, spēlējot vienā pāri ar minskieti Sergeju Teterinu, kļuva par uzvarētāju.

PSRS jaunatnes meistersacīkstēs Līvovā Latvijas komandas izcīnītā piektā vieta bija labs panākums. Individuālajās cīņās startēja četri mūsu republikas jaunieši – Ģirts Dzelde, Uldis Krēsliņš, Andris Filjimonovs un Vadīms Morozs, kā arī jauniene Līga Medne. Veiksmīgi cīnījās Ģirts un Andris. Dzelde savā vecuma grupā uzvarēja dubultspēlē, Filjimonovs – jauktajā pāru cīņā.

Ar jaunu vārdu Latvijas meistarību sarakstā beidzies republikas meistersacīkšu sieviešu vienspēles fināls. Iepriekšējā gada uzvarētāja Ausma Holcmane visai negaidīti zaudēja sešpadsmit gadus vecajai liepājniecei Līgai Mednei ar 5:7, 6:2, 4:6. Katrā ziņā var tikai priecāties, ka Liepājā pēc Irinas Ševčenko trenera Edgara Ernestsona vadībā izaugusi vēl viena talantīga tenisiste.

Republikas Tenisa federācijas senioru komisija aktivizēja darbību, iesaistot savās sacensībās spēlētājus, kuri jau beiguši aktivās gaitas sportā. Rīgas un republikas senioru meistersacīkstēs startēja tādi pieredzējuši un agrāk populāri tenisisti kā A. Duks, H. Repņiks, J. Juška, J. Pliens un daudzi citi. Šo sportistu savstarpējās cīņas izraisīja skatītāju lielu interesi.

Vīriešu vienspēļu un dubultspēļu Vis-savienības konkurencē sevi pieteica jauni un talantīgi tenisisti – Ģirts Dzelde, Māris Rozentāls, Alvils Zilgalvis, Uldis

PSRS junioru divkārtējais čempions A. Filjimonovs.

Jaunais talants Ģ. Dzelde.

Krēsliņš, Andris Filjmonovs, Armands Štrombahs, brāji Pauls un Kaspars Feldmaņi. Šo augšupeju pierādīja arī PSRS tenisistu ranga saraksts.

Kopumā panākta republikas tenisistu meistarības izaugsme. Latvijas pieaugušo un jauniešu komandas dažādās vecuma grupās kļuvas spēcīgākas un papildinājušās ar jauniem, talantīgiem sportistiem.

1981. gadā arvien plašāks un piesātinātāks kļuva PSRS un arī Latvijas tenisa sacensību kalendārs.

Tallinā Rae kausa sacīkstēs, kurās bieži startējuši Padomju Savienības spēcīgākie tenisisti, šo skaisto velti ieguva rīdzinieks Māris Rozentāls. Vīriešu vienspēlēs,

M. Rozentāls

kurās piedalījās 24 sportisti, finālā Māra konkurents bija vilņietis V. Mažeika, kuru viņš pieveica un kļuva par ceļojošā kausa piekto īpašnieku. Otrou uzvaru šajā turnīrā Māris izcīnīja vīriešu dubultspēlē kopā ar maskavieti Jevgeņiju Pozņakovu. Visus konkurentus viņi pieveica pārlicinoši, finālā uzvarot S. Buniju (Kijeva)/R. Pikсарu (Tallina).

Taškentā notika sporta biedrības *Spartak* atklātais turnīrs, kurā startēja arī mūsu republikas pārstāvji Diāna Radionova, Līga Medne, Ģirts Dzelde un Miks Dzelde.

Sešdesmit vīriešu konkurencē Ģirts izcīnīja piekto vietu, zaudējot vienīgi mājiniekam Š. Čebotarjovam. Jauktajā dubultspēlē L. Medne/Ģ. Dzelde bija otrie. Vīriešu pāru sacīkstē nepārspēti palika Ģ. Dzelde/A. Milks (Igaunija).

Kijevā PSRS Bruņoto Spēku meistersacīkstēs jau kuro reizi labi startēja mūsu dubultspēļu speciāliste Zaiga Ivanova. Kopā ar kijevieti N. Avdejevu tika izcīnīta pirmā vieta. Vienspēlē veiksmīgāk startēja Māris Rozentāls, iegūstot trešo vietu.

Minskā *Dinamo* Centrālās padomes jaunatnes meistersacīkstēs vecākajā grupā par absolūto čempionu kļuva Ģirts Dzelde. Vienspēlēs finālā viņš pieveica Simferopoles tenisistu G. Čukarinu, bet dubultspēlē, startējot vienā pāri, abi pārspēja minskiešus L. Pikuljīnu/J. Pozorožniku. Jauktajā dubultspēlē Ģirta partnere bija Joviete Larisa Savčenko. Viņi uzvarēja tbilisiešus I. Malaidzi/M. Sagarodzi. Meiteņu dubultspēlē D. Radionova un S. Diļevska izcīnīja otro vietu.

Dņeprodzeržinskā risinājās Vissavienības arodbiedrību jaunatnes meistersacīkstes, kurās startēja arī *Daugavas* pārstāvji. Astoņu komandu konkurencē otrajā grupā mūsu republikas sportisti izcīnīja pirmo vietu. Individuālajās sacīkstībās savās vecuma grupās vien-

spēlēs mūsu komandas pārstāvji M. Leladze un A. Štrombahs ieguva otro vietu, bet I. Kleina – trešo. M. Leladze kopā ar doņeckieti G. Hominski kļuva par uzvarētāju pāru sacīkstē. Dž. Kange-re un E. Zavarujeva, spēlējot vienā pāri, ieguva trešo vietu. Trešā bija arī I. Kleina kopā ar lietuvieti Z. Merkevičuti.

Divas reizes šajā gadā Latvijas Tenisa federācijai bija uzticēts organizēt Deivisa kausa izcīņas sacensības. Lai arī Latvijas spēlētāji šajās sacīkstēs nepiedalījās, tomēr tie bija svētki visiem tenisa cienītājiem, un tribīnes bija skatītāju pārpildītas. Trīs dienas Lielupē centrālajā laukumā risinājās mačs starp PSRS un Beļģijas izlasēm. Lai gan PSRS komanda uzvarēja ar 4:1, konkurenti tika pieveikti ar lielām pūlēm.

Septembrī jau otro reizi Lielupes centrālajā laukumā notika Deivisa kausa izcīņas sacensības. Izšķirošajā sacīkstē Eiropas B grupas finālmačā tikās PSRS un Holandes izlases. Uzvarētāji ieguva tiesības nākamajā gadā startēt sešpadsmit stiprāko komandu vidū. Lai arī visas piecas spēles bija saspringtas un visai līdzīgas, PSRS vienība svinēja uzvaru ar 5:0.

Grieķijas galvaspilsētā Atēnās notika starptautisks junioru turnīrs *Akropoless kauss*, kurā dalībnieku vecums nepārsniedza 21 gadu. Sacensībās piedalījās tenisisti no Bulgārijas, Francijas, VFR, Dienvidslāvijas, Dānijas, Itālijas, Kipras, Spānijas, PSRS, Turcijas un Grieķijas. Dubultspēlē Ģirts Dzeldē ar savu partneri V. Hurdu izcīnīja trešo vietu.

Tenisam Valmierā līdz šim nebija ne atzīstamu panākumu, ne senu tradīciju. Sešdesmitajos gados Valmieras stadionā tenisa laukumā varēja sastapt šīs spēles cienītājus N. Brakmani, E. Sprīdi, V. Puķīti un citus interesentus. 1961. ga-

Viena no Latvijas labākajām tenisistēm D. Radionova.

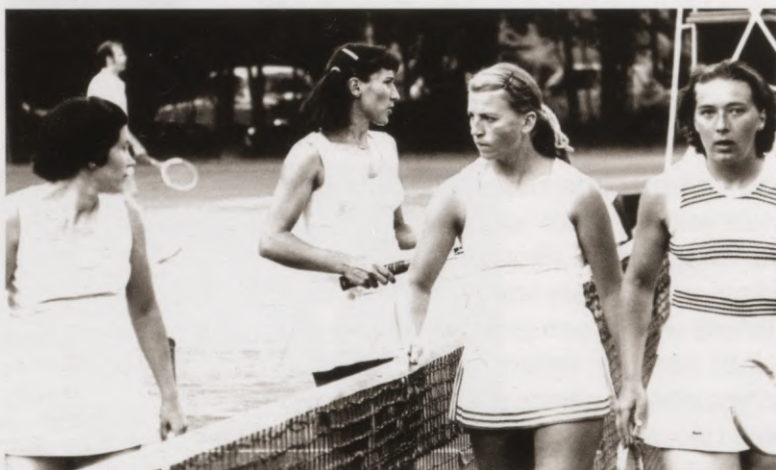
dā notika pat draudzības sacensības ar rīdziniekiem. Vēlāk laukumu likvidēja un tenisisti pieklusa. Tikai pēc divdesmit gadiem, pateicoties Valmieras ārsta Ojāra Tetēra un citu entuziastu pūlēm, skaistā vietā izbūvēts tenisa laukums. Šeit risinājās pilsētas pirmās meistarsacīkstes vīriešu vienspēlē un dubultspēlē. Vienspēlē divpadsmit dalībnieku konkurencē

Sporta biedrības Daugava spēlētājas D. Radionova, A. Blumberga, N. Šamanova un E. Zavarujeva.

Brāļi Māris (pa kreisi)
un Aivars Rozentāli.

Vienas no stiprākajām
PSRS dubultspēļu
partnerēm
M. Čuvirina/
O. Morozova
(no kreisās) un
N. Borodina/
I. Ševčenko.

spēcīgākais bija O. Teteris, kurš finālā pieveica N. Brakmani. Vīriešu turnīrā startēja arī vienīgā sieviete R. Staņeviča un ierindojās septītajā vietā.

Atlases turnīra sērijā, lai uzzinātu kandidātus starptautiskajām sacensībām, piemēram, Eiropas meistarsacīkstēm, Maskavā, sporta biedrības *Spartak* atklātajā turnīrā startēja arī jūrmalniece Irina Ševčenko. Vairāk nekā gadu viņa nespēlēja, jo ārstēja traumas. Šis turnīrs Irīnai bija veiksmīgs. Ceturtdaļfinālā tika pieveikta Natālija Borodina, pusfinālā – Jevgeņija Miklaševska, kura savukārt bija likusi kapitulēt Natālijai Čmirjovai un Jevgeņijai Birjukovai. Finālā mūsu republikas pārstāvei tomēr nācās atzīt

Jeļenas Gišijanas pārākumu.

Vasaras sezonas nogalē Krasnojarskā turpinājās Irīnas Ševčenko panākumu sērija. Pusfinālā viņa pieveica Olgu Zaičevu un finālā pārliecinoši pārspēja Ludmilu Makarovu. Abos turnīros tika uzvarētas daudzas PSRS ranga saraksta pirmā desmitnieka pārstāves un nostiprināta vieta valsts izlasē.

Republikas meistarsacīkstēs sievietes vienspēlēs nespēja Irina Ševčenko, jo viņa piedalījās daudzos Vissavienības turnīros. Dalībnieku vidū nebija arī Zaigas Ivanovas. Vīriešu vienspēlēs neredzēja Alvilu Zilgalvi, Ģirtu Dzeldi (viņi šajā laikā startēja citos turnīros), kā arī Eināru Ivanovu un Valdi Ginteru.

Jau otro gadu pēc kārtas Līga Medne kļuva par meistarsacīkšu uzvarētāju. Vīriešu vienspēles finālā iekļuva brāļi Aivars un Māris Rozentāli. Ar nepacietību tika gaidīta izšķirošā cīņa. Kurš būs spēcīgākais – vecākais vai jaunākais brālis? Veiksmīgāk un precīzāk spēlēja jaunākais – Māris, kurš tempa cīņā nebija apturams, kļūstot par pārliecinošu uzvarētāju.

Arī dubultspēļu finālā iekļuva brāļi Rozentāli, vienīgi katrs ar citu partneri. Uzvarēja M. Rozentāls/J. Sirmāis, pārspējot A. Rozentālu/A. Soņņikovu. Jauktajā dubultspēlē zelta medaļas tika I. Kleinai/A. Rozentālam.

Republikas nākamā gada ziemas čempionātu rīkoja Liepājā *Sarkanā metalurga* sporta zālē, jo Rīgā joprojām tenisam nebija pieejama pietiekama izmēra telpa. Savā jaunības pilsētā ieradās arī starptautiskā sporta meistare Irina Ševčenko, kura finālā uzvarēja liepājnieci Līgu Medni. Vīriešu sacensības bija intrigējošas. Finālā tikās Māris Rozentāls un Ģirts Dzelds. Uzvarēja Māris ar rezultātu 2:6, 7:5, 6:3. Liepājas sabiedriskās

organizācijas bija parūpējušās par skaitlām balvām čempionāta godalgoto vietu ieguvējiem un labākajiem tiesnešiem.

Kijevā Ukrainas atklātajā ziemas čempionātā piedalījās 57 vīrieši un 46 sievietes. No mūsu republikas sacensībās startēja jūrmalniece Irina Ševčenko, kā arī Rīgas pārstāvji Ģirts Dzelde un Māris Rozentāls. Spēcīgajā vīriešu vienspēles turnīrā Latvijas sportistiem panākumus neizdevās gūt. Toties pāru sacīkstē līdz finālam nonāca Māris un Ģirts. Izšķirošajā mačā viņus ar 7:6, 7:6 uzvarēja J. Fiļovs (Kijeva)/A. Surhals (Tallina). Sekmīgi startēja Irina Ševčenko. Vienspēlē viņa vispirms pārspēja K. Alvinu (Tallina), tad – L. Savčenko (Lvo-va), ceturtdaļfinālā – arī J. Jemecu (Kijeva). Pusfinālā nācās atzīt T. Buļiņinas (Kijeva) pārkāpumu. Dubultspēlē kopā ar Baku tenisisti J. Gišjanu Irina ieguva otro vietu.

Tenisa vasaras sacensību sezona parasti sākās maijā. To ievadīja Rīgas atklā-

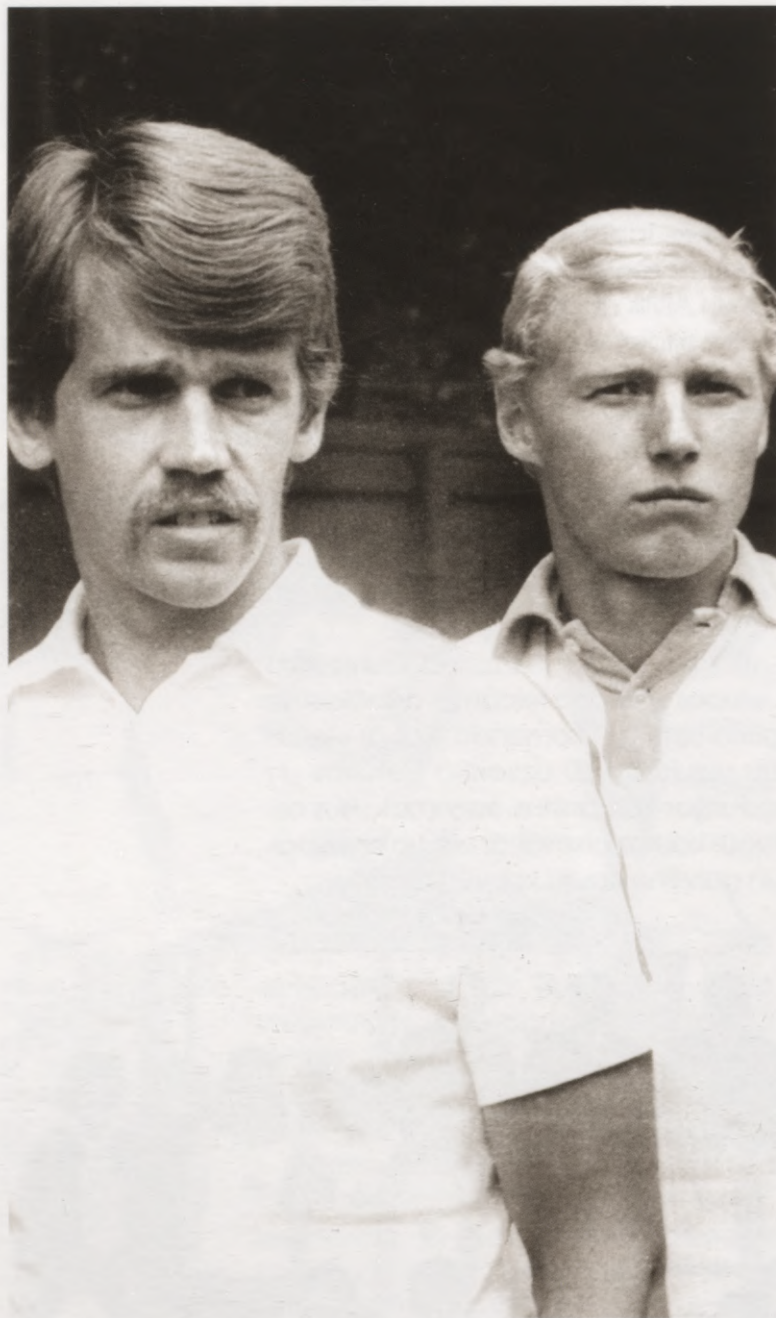
tais čempionāts, kurā piedalījās PSRS un mūsu republikas stiprākie spēlētāji. Šā gada turnīrā startēja pazīstamie meistari V. Borisovs (Maskava), R. Ahmerovs (Baku), V. Koļesņičenko (Taškenta), A. Milks (Tallina) un citi, kā arī mūsu republikas labākie, viņu vidū Māris un Aivars Rozentāli, Ģirts Dzelde, Uldis Krēslīšs un Alvils Zilgalvis.

Par sacensību lielāko notikumu kļuva pirmā ceturtdaļfināla spēle, kurā tikās Vadīms Borisovs (Vissavienības klasifikācijā otrais) un Ģirts Dzelde (klasifikācijā 43. vieta). Uzvarēja rīdzinieks, kurš tika līdz finālam un zaudēja Ramizam Ahmerovam. Sieviešu dubultspēlē uzvarēja Irina Ševčenko un J. Gišjana.

Baltijas kausa XIX izcīņā jauniešiem Lielupes stadionā teicamus panākumus guva Latvijas I komanda, kas ar vienādu rezultātu 8:0 uzvarēja Lietuvas un Igaunijas komandas, saņemot visus astoņus kausus atsevišķās vecuma grupās un galveno kausu kopvērtējumā.

Latvijas jaunatnes čempionāta laureāti, treneri un tiesneši pēc apbalvošanas Liepājas metalurģa zālē.

PSRS čempionāta
bronzas laureāti
dubultspēlē
M. Rozentāls (pa
kreisi) un A. Zilgalvis.

Sofijā risinājās XV starptautiskais turnīrs, kurā bija pārstāvētas sociālistisko valstu sporta biedrības. PSRS delegēja *Dinamo* CP izlasi, kuras sastāvā startēja arī rīdzinieks Ģ. Dzeldē. Turnīrs pulcēja 70 vīriešus no VDR, Rumānijas, Ungārijas, Bulgārijas un Padomju Savienības.

Ģirts cīņā par trešo vietu ar 7:5, 7:6 uzvarēja ungāru I. Zigu.

PSRS jaunatnes (1968.-1969. g. dz. sportisti) meistarsacīkstēs, kas risinājās Užgorodā un Nikolajevā (1970. g. dz. un jaunāki), ar panākumiem piedalījās mūsu republikas tenisisti. Katrā grupā spēlēja 48 sportisti. Užgorodā startēja *Dinamo* trenera Jāņa Jansona seši audzēkņi, Nikolajevā cīnījās *Daugavas* treneru Daigas un Jāņa Jušku deviņi audzēkņi.

Sudraba medaļu vienspēlē Užgorodā izcīnīja Andris Filjimonovs. Finālā viņam nācās atzīt J. Kračko (Užgoroda) pārākumu. Otru sudraba godalgu viņš izcīnīja kopā ar Kračko dubultspēlē. Nikolajevā Agnese Blumberga un Armands Štrombahs ieguva trešo vietu jauktajā pāru cīņā. Vēl vienu bronzas medaļu Armands izcīnīja dubultspēlē kopā ar A. Šerbailo (Užgoroda).

Pirmo reizi Latvijas tenisā no PSRS čempionāta medaļas atveda vīrieši. Alvis Zilgalvis un Māris Rozentāls izcīnīja trešo vietu dubultspēlē.

Nepārtrauktā lietū, pūšot septembra vējiem, Lielupē notika Zinātņu akadēmijas 3. tenisa akademiāde. Lai pabeigtu sacīkstes, nācās izmantot arī laukumu zālē. Astoņu PSRS spēcīgāko komandu četrdesmit dalībnieku vidū bija desmit sporta meistari, divdesmit pirmās sporta klases atlēti, divi zinātņu doktori, trīspadsmit zinātņu kandidāti. Mūsu republikas zinātniekus cīņās vadīja sporta meistars, tehnisko zinātņu kandidāts Zigurds Upītis. Komandā vēl spēlēja I. Sīmansone, G. Konstante, A. Mālmeistars un V. Stapāns. Latvijas vienība veiksmīgi tika līdz finālam, kur nācās zaudēt spēcīgajai Ukrainas komandai ar 1:4. Trešo vietu ieguva lietuvieši, ar 4:3 uzvarot gruzīnus.

Latvijā Eiropas meistarsacīkstes

1983. gadā tika pabeigta Liepājas Jūrmalas parkā esošās tenisa bāzes rekonstrukcija. Lieliskajam kompleksam turpmākajos gados bija svarīga loma Latvijas tenisā, jo tur notika dažāda augsta ranga sacensības un ļāva liepāniekiem labos apstākļos vasarā organizēt treniņu darbu.

Maskavas atklātajā ziemas čempionātā dubultspēļu turnīru teicami aizvadīja mūsu tenisti Māris Rozentāls un Alvilis Zilgalvis. Finālā viņi uzvarēja A. Bobojedovu (Rostova)/R. Ahmerovu (Baku) – 5:7, 6:2, 6:2.

Tradicionālais starptautiskais ziemas turnīrs šogad notika Tallinas tenisa hallē. No mūsu republikas uz sacensībām bija uzaicināti Māris Rozentāls un Ģirts Dzelde. Kopā ar padomju labākajiem meistariem cīnījās arī daudzi ārzemju viesi. Ģirta sāncensis par iekļūšanu ceturtdaļfinālā bija slaveņais vācietis T. Emmrihs. Mūsu republikas sportistam negaidīti izdevās izcīnīt uzvaru ar rezultātu 6:4, 6:4. Nākamajā kārtā Dzelde pieveica kijeieti A. Dolgopolovu ar 6:4, 6:1. Pusfinālā rīdzinieks zaudēja Igaunijas stiprākajam spēlētājam A. Surhalam, tomēr tika iegūta ceturta vieta. Mūsu duets Ģ. Dzelde/M. Rozentāls šoreiz nespēlēja tik saskaņoti un arī ieguva ceturto vietu. Jauktās dubultspēles finālā Jūlija Saļņikova (Maskava)/Ģirts Dzelde piekāpās vien-

spēju uzvarētājam, 16 gadus vecajai Ivovietei Larisai Savčenko un Gruzijas stiprākajam tenisistam V. Hurdam.

Lielisku panākumu guva Latvijas izlase PSRS Tautu VIII spartakiādes turnīrā. Mūsējie izcīnīja goda pilno ceturto vietu, kas līdz šim ir augstākais sasniegums. Komandu vadīja treneri Guna Avena un Jānis Juška.

Pēc kārtējās rekonstrukcijas vārtus vēra Lielupes tenisa stadions. Pirms ieiešanas krāšņajā sporta bāzē, starptautiskās klases sporta meistare, mūsu republikas vienīgā četrkārtējā Eiropas čempione dubultspēlē Zaiga Ivanova pārgrieza košo lenti, un šurp atnākušie viesi varēja apskatīt stadionu.

16. augustā Jūrmalā, Centrālā tenisa kluba stadionā, svinīgi atklāja Eiropas XV čempionātu. Kā vēlāk izrādījās, – pēdējo. PSRS Tenisa federācijas un čempionāta organizētāju vārdā sacensību dalībniekus un mūsu republikas viesus apsveica PSRS Tenisa federācijas prezidija priekšsēdētājs, divkārtējais Padomju Savienības Varonis, PSRS lidotājs-kosmonauts B. Volinovs.

Sacensību galvenais tiesnesis F. Raihers no Dienvidslāvijas ļoti atzinīgi novērtēja turnīra organizāciju. Viņš teica:

– Esmu vērojis daudzus Eiropas čempionātus un varu apgalvot, ka

D. Znatnajs (pa kreisi) un laikraksta *Sports* redaktors A. Kausis demonstrē Latvijā gaidāmā Eiropas tenisa čempionāta emblēmu.

Eiropas čempionāta svinīgā atklāšana Lielupes tenisa stadionā.

Jūrmalas laukumi ir vieni no labākajiem. Tā ir starptautiskajiem standartiem atbilstoša bāze, kas var rīkot visaugstākā ranga sacensības.

Eiropas meistarsacīkstēs Jūrmalā viesu vidū bija arī Starptautiskās Tenisa federācijas loceklis, Āzijas Tenisa asociācijas ģenerālsekretārs E. Kovatri (Japāna). Gada nogalē žurnālā *Tenisu Kurasiku* bija publicēts plašs viņa materiāls par čempionātā redzēto:

Pretēji maniem priekšstatiem, Jūrmalas laukumi bija lieliski iekārtoti, projektēti labāk nekā Japānā. Astoņi sacensībām domātie laukumi izvietoti rūpīgi koptā priežu meža vidū, un man sevišķi spēcīgu iespaidu radīja dominējošā sarkanā ķieģeļkrāsa. Ar citām vietām Eiropā, kurās man izdevies pabūt, šeit,

Jūrmalā, bija ievērojami pārāka apkārtnē vide un visas sacensībām paredzētās iekārtas. Lieliska bāze un tikpat laba sacensību organizācija.

Labi apstākļi tika radīti žurnālistiem, radio un televīzijas komentētājiem. Tika uzbūvēts trīsdesmit metru augsts televīzijas tornis. Spēļu norisi varēja vērot daudz valstu televīzijas skatītāji. Pārraides no Jūrmalas katru dienu ilga astoņas stundas. Kontinenta meistarsacīkstes tenisā pirmo reizi notika Padomju Savienībā, turklāt – Latvijā. Mūsu skatītājiem bija iespēja redzēt Čehoslovākijas, Ungārijas, Dienvidslāvijas, VFR, Polijas, Bulgārijas, Rumānijas, Grieķijas un PSRS spēlētāju augsto meistarību. Vienlaikus ar pieaugušajiem par medaļām cīnījās jaunie tenisisti, kuru vecums nepārsniedza divdesmit gadus.

Par lielu prieku skatītājiem, mūsu republikas vienīgais pārstāvis valsts izlasē Ģirts Dzelds kļuva par Eiropas vicečempionu dubultspēlē kopā ar Sergeju Teterinu (Minska), bet kopā ar maskavieti Natāliju Revu – par Eiropas jauniešu čempionu jauktajā dubultspēlē.

Sacensību svinīgās beigas jau nācās vērot pustumsā. Skatītāju tribīnes atkal bija pārpildītas. Organizācijas komitejas priekšsēdētājs, Latvijas PSR Ministru padomes priekšsēdētāja vietnieks V. Krūmiņš paziņoja, ka Eiropas XV tenisa čempionāts finišējis.

Jūrmala par svarīgāko sacensību vietu nebija izraudzīta nejauši. Tīrais jūras gaiss, priežu mežs, labiekārtotie astoņi tenisa laukumi, divas plašas tribīnes, lieliskas atpūtas telpas sportistiem un tiesnešiem – tas viss izvirzīja Lielupes tenisa centru vienā no pirmajām vietām Padomju Savienībā.

Sezonas izskaņā, ņemot vērā visus šā gada rezultātus, PSRS jaunatnes izlasē iekļauti A. Blumberga, N. Šamanova, M. Puriņa, A. Štrombahs un V. Bruks.

Padomju Savienības labāko tenisistu ranga sarakstā Latvijas pārstāvji ieņēma šādas vietas: 13. Irina Ševčenko, 6. Ģirts Dzelde, 12. Māris Rozentāls, 18. Alvils Zilgalvis.

Jauno, 1984. gadu sākot, Esenē (VFR) King's Cup izcīnā (Eiropas komandu ziemas meistarsacīkstes) padomju sportisti, kuru vidū bija arī rīdzinieks Ģirts Dzelde, startēja neveiksmīgi. Viņi ar vienādu rezultātu 0:3 zaudēja VFR un Zviedrijas pārstāvjiem, īriem – ar 1:2.

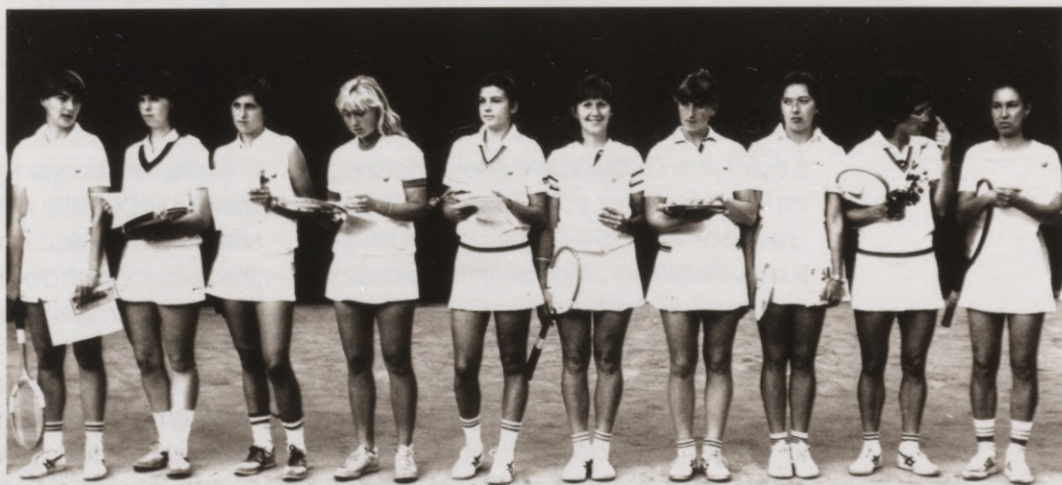
Ļeņingradas atklātajās meistarsacīkstēs labi startēja Alvils Zilgalvis. Viņš tikai finālā bija spiests atzīt mājinieka S. Bogdanova pārākumu, kurš uzvarēja ar minimālu pārsvaru – 4:6, 6:4, 7:6. Mūsu lidere I. Ševčenko uzvarēja, pārspējot finālā taškentieti N. Jurčenko.

Igaunijas atklātajās ziemas meistarsacīkstēs no mūsu republikas piedalījās M. Rozentāls, A. Zilgalvis, Ģ. Dzelde un D. Radionova. Starta Latvijas tenisistiem izdevās, jo visi trīs vīri iekļuva ceturtdaļfinālā. Turnīra tabulai bija labpaticis pusfinālā savest kopā Māri ar Ģirtu. Uzvarēja Dzelde – 7:6, 6:4. Finālā valsts izlases komandas līderis V. Borisovs pierādīja

Eiropas amatieru pēdējais čempions M. Mečiršs kronēts Lielupē. Jaunais uzvarētājs arī gleznotāja J. Anmaņa skatījumā.

1983. gada Eiropas čempionātā Lielupē jauniešu jauktajā dubultspēlē uzvar maskaviete N. Reva un rīdzinieks Ģ. Dzelde.

PSRS čempionāta noslēguma parāde 1983. gadā Harkovā. Z. Ivanova (otrā no kreisās) un I. Ševčenko (trešā no labās).

savu pārākumu – 6:3, 6:2. Ģ. Dzelde kopā ar E. Langi (Tallina) dubultspēlē bija trešie, M. Rozentāls un A. Zilgalvis – ceturtie.

Minskā risinājās PSRS ziemas meistarsacīkstes. Mūsu republiku pārstāvēja M. Rozentāls, A. Zilgalvis, Ģ. Dzelde, A. Filimonovs un D. Radionova, Vienspēlē veikums nebija apmierinošs, jo neviens neiekļuva ceturtdaļfinālā. Cita spēle bija pāru sacīkstē, kur Ģ. Dzelde kopā ar minskieti S. Ļeoņuku kļuva par ziemas čempionāta sudraba laureātiem. Fināls ritēja divas stundas un 20 minūtes. Pirmie divi seti beidzās ar vienādu rezultātu – 7:6. Trešajā, izšķirošajā setā, pārāki bija ukraiņu tenisisti A. Dolgopolovs un J. Filovs – 6:3.

Latvijas tenisisti PSRS Tautu VIII spartakiādē izcīnīja ceturto vietu, un viņiem tika dota iespēja doties turnejā uz Lībiju. Komandā spēlēja Z. Ivanova, I. Ševčenko, J. Juška un Ģ. Dzelde. Trijās pilsētās notika draudzības mači, kuros visas uzvaras guva mūsu tenisisti. Tā kā šajā zemē teniss tikko uzsācis savu attīstību, mūsu sportisti bija gandrīz vai padomdevēju un skolotāju lomā.

Vasaras sākumā dienvidu pilsētā Suhumi atklātajās sacensībās pirmais bija A. Zilgalvis. Viņš finālā ar 3:6, 6:2, 6:4 pieveica tallinieti T. Ojusalu. Turpinot dienvidu sēriju, Tbilisi Vissavienības turnīrā atkal spēcīgākais bija A. Zilgalvis, izšķirošajā mačā pārspējot T. Ojusalu. Šoreiz rezultāts – 3:6, 6:3, 7:6. Dubultspēlē pirmo vietu ieguva Alvils kopā ar Valdi Ginteru. Pēc tam Erevānā notika PSRS spēcīgāko tenisistu turnīrs. Finālā atkal savas *attiecības* skaidroja rīdzinieki A. Zilgalvis un Ģ. Dzelde. Spēcīgākais bija Alvils, uzvarot ar 6:3, 4:6, 7:6, 7:5. Dubultspēlē izšķirošajā sacensībā Ģirts un tallinietis J. Surhals pieveica A. Zilgalvi un ukraiņu N. Avdejevu. Jauktajā dubultspēlē labākie bija maskaviete J. Saļņikova un Ģ. Dzelde.

Jūnijā Lielupes tenisa laukumos risinājās tradicionālais Zvaigžņu turnīrs, kurā tika izcīnītas Jūrmalas pilsētas TDP izpildkomitejas balvas. Kopā ar Padomju Savienības spēlētājiem startēja arī liela grupa mūsu republikas vadošo tenisistu ar I. Ševčenko, A. Zilgalvi un M. Rozentālu priekšgalā.

Viriešu vienspēles finālā spēkiem mērojās A. Zilgalvis un A. Volkovs (Kaliņingrada). Alvils konkurentam pretestību spēja izrādīt tikai pirmajā setā – 4:6, 1:6.

Ļoti veiksmīgi mūsu tenisisti cīnījās dubultspēlē. Viriešu sacīkstē uzvarēja A. Zilgalvis un M. Rozentāls, finālā gūstot virroku pār pieredzējušo un slaveno igauņu T. Leijusu un maskavieti A. Volkovu. Alvils kopā ar maskavieti O. Ļifanovu bija labākie jauktajā dubultspēlē. Savukārt sievietes pāru sacīkstē laureātu vidū bija arī I. Ševčenko, kopā ar J. Gišjanu ierindojoties trešajā vietā.

Sporta biedrības *Daugava* CTK laukumos Rīgā, Baldones ielā 7 trīs dienas risinājās Baltijas kausa izcīņas tradicionālās sacensības. Kā parasti, spēles notika četrās vecuma grupās meitenēm un zēniem. Trijās no tām uzvarēja Igaunijas izlase, piecās – Latvijas I komanda. Līdz ar to kopvērtējumā jau otro gadu pēc kārtas uzvarētāju lielo balvu saņēma mūsu jaunie tenisisti.

Starptautiskajā turnīrā Sofijā dubultspēlē Ģ. Dzelde startēja kopā ar minskieti S. Ļeoņuku. Finālā viņi divos setos pieveica internacionālo pāri T. Emmrihu (VDR čempions) un P. Žeļazkovu (Bulgārija).

Arī Bukarestē Latvijas tenisisti tika piekārtējā panākuma. *Steaua* kausa izcīņā PSRS izlasē startēja arī M. Rozentāls un A. Zilgalvis. Vērtīgo balvu ieguva Māris. Ceturtdaļfinālā viņš pārspēja Rumānijas

piekto stiprāko spēlētāju A. Bukuru. Pusfinālā trīs stundu cīņā rīdzinieks pieveica otro labāko rumāņu tenisistu A. Dirzu, kurš startēja Deivisa kausa izcīņā, – 7:5, 6:7, 7:5. Finālā M. Rozentāla konkurents bija viņa komandas biedrs, PSRS izlases dalībnieks J. Fiļovs, kurš tika uzvarēts divos setos. Dubultspēlē izlozei bija labpaticis jau pirmajā kārtā savest kopā mūsējos M. Rozentālu un A. Zilgalvi ar Rumānijas čempioniem A. Dirzu un S. Marku. Rumāņu meistarpāris lika mūsējiem kapitulēt – 7:5, 1:6, 4:6.

Vissavienības skolēnu spartakiādē labi startēja A. Fiļimonovs. Viņš kopā ar J. Kračko (Užgoroda) dubultspēļu finālciņā pārlicinoši ar 6:1, 6:2 pārspēja Gruzijas pāri R. Kačaravu un V. Gabričidzi, iegūstot zelta medaļas. Vienspēlē Andris pusfinālā zaudēja savam dubultspēļu partnerim.

Rudenī Lielupes tenisa laukumos tikās mūsu republikas un Igaunijas veterāni. Šajā reizē uzvarēja mājinieki ar 9:5. Visās sieviešu vienspēlēs pārākas bija rīdzinieces – A. Holcmane, H. Dimitruka, G. Konstante, vīriešu vienspēlēs – Z. Āboliņš, A. Punka, I. Liekniņš, G. Ugņevenko. Turnīra noslēgumā laukumā devās abu komandu pārstāvji, kuri sasnieguši cienījamu vecumu – 75. gadskārtu. Mūsu komandas vadītājs J. Minskis uzvarēja E. Luikmē ar 6:1, 6:1.

Taškentā PSRS čempionātā Ģ. Dzeldē pusfinālā tikās ar valsts labāko spēlētāju A. Zverevu un zaudēja. Vīriešu turnīrā par valsts čempionu kļuva A. Zverevs. Bronzas medaļa tika Ģ. Dzeldem. Jauktajā dubultspēlē viņš kopā ar J. Saļņikovu finālā pārspēja L. Savčenko un A. Zilgalvi. Par bronzas laureātiem vēl pāru sacīkstē kļuva A. Zilgalvis un M. Rozentāls. Tik spožu panākumu mūsu republikas tenisisti PSRS čempionātos nekad agrāk nebija guvuši.

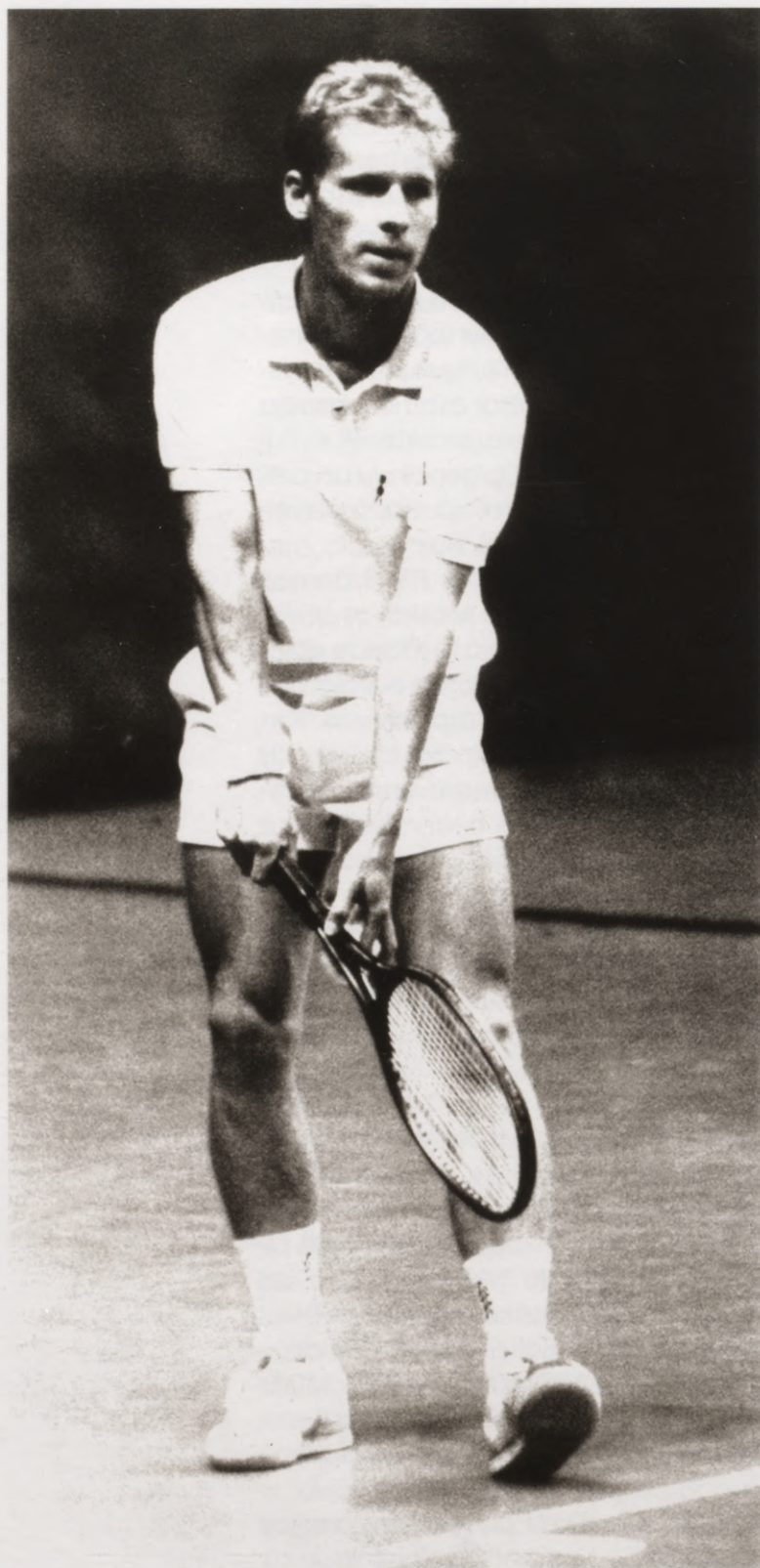
Tenisa sezonu beidzot un jauno sākot, 75 gadu jubilejā godināja vienu no vecākajiem tenisistu audzinātājiem republikā Kārli Auziņu. Sirmais, bet sportiski mundrais un dzīvespriecīgais treneris nodarbojās ar tiem, kuri nolēmuši visdažādākajā vecumā pievērsties tenisam.

1985. gada ziema kļuva par dāsnāko mūsu tenisistiem. Vissavienības turnīrā Krasnojarskā par uzvarētāju kļuva Ģ. Dzeldē. Vienspēļu finālā viņš ar 6:2, 7:6 pārspēja valsts izlases dalībnieku maskavieti K. Pugajevu. Kopā ar A. Dolgopolovu uzvarēja pāru sacīkstē, izšķirošajā mačā pieveicot K. Pugajevu un V. Bakujevu.

Pēdējais turnīrs pirms PSRS ziemas meistarsacīkstēm bija Maskavas atklātais čempionāts. Finālā Ģ. Dzeldē atkal tikās ar K. Pugajevu. Šoreiz pārāks bija vairāk pieredzējušais maskavietis. Kas neizdevās vienspēles finālā, tas izdevās pāru sacīkstē. Ģ. Dzeldes un A. Zilgalvja pretinieks finālā bija valsts izlases pāris K. Pugajevs un A. Oļhovskis. Mūsu sportistu veiksmīgajai un emocionālajai spēlei maskavieši nespēja rast pretargumentus. Ģirts kopā ar J. Saļņikovu uzvarēja arī jauktajā dubultspēlē, finālā pārspējot Ņ. Avdejevu un G. Avdejevu (Kijevas).

Minskā PSRS ziemas čempionāta finālā vīru dubultspēlēs Ģ. Dzeldē un minskietis A. Demidenko pieveica M. Rozentālu un A. Zilgalvi. Vienspēlē cīņā par trešo vietu Ģirts ar 7:5, 6:0 uzvarēja A. Demidenko. Jauktās dubultspēles finālā J. Saļņikova/Ģ. Dzeldē – L. Savčenko/A. Zilgalvis 6:2, 6:4. Mūsu republikas tenisisti no PSRS ziemas čempionāta atgriezās ar sešām medaļām.

Varšavā notika Polijas Tautas armijas sporta kluba *Legia* atklātais turnīrs, kurā

veiksmīgi startēja Rīgas ASK tenisisti M. Rozentāls un A. Zilgalvis. Māris kļuva par turnīra uzvarētāju. Finālā viņš pārspēja maskavieti K. Pugajevu – 7:6, 2:6, 7:6. A. Zilgalvis pusfinālā zaudēja Konstantīnam, toties cīņā par trešo vietu pieveica V. Bakuļevu.

Romā Eiropas kausa izcīņā meiteņu komandām finālā PSRS pārstāves uzvarēja mājinieces ar 3:0. Valsts izlasē startēja arī rīdziniece Agnese Blumberga. Viņa vienspēlē pārspēja itālieti Bučero.

Tallinas starptautiskajā turnīrā vīriešu vienspēlē Ģ. Dzeldē finālā uzvarēja talinieti A. Visandu un kopā ar kijevieti G. Avdejevu izcīnīja arī pirmo vietu dubultspēlē. A. Zilgalvis kopā ar maskavieti V. Milvidsku uzvarēja jaukto pāru konkurencē.

Pasaules kausa izcīņas zonālajā turnīrā Dienvidslāvijā 1968. gadā dzimušo sportistu grupā PSRS izlases pamatsastāvā kopā ar J. Brjuhovecu spēlēja arī rīdziniece A. Blumberga. Valsts izlase pusfinālā ļoti spraigā cīņā zaudēja zonālā turnīra uzvarētājiem francūzietēm, bet sacensībā par trešo vietu ar 3:0 pieveica Holandes komandu.

Erevānā, PSRS čempionātā, bija arī mūsu republikas pārstāvji A. Blumberga, I. Liviņa, Ģ. Dzeldē, M. Rozentāls, A. Zilgalvis, A. Filjimonovs, V. Ginters un U. Krēslīšs. Slihts starts vienspēlēs, toties zelta medaļu jauktajā pāru sacīkstē kopā ar maskavieti J. Saļņikovu izcīnīja Ģ. Dzeldē. Cīņā par trešo vietu savas kārtējās, nu jau trešās, bronzas medaļas ieguva M. Rozentāls un A. Zilgalvis dubultspēlē.

Jau 1986. gada sākumā A. Blumberga bija ilgstošā sacensību turnejā ASV.

Ziemas turnīros veiksmīgi turpināja spēlēt Ģ. Dzeldē.

Jaunā Rīgas 69. vidusskolas skolniece tik atbildīgā turnīrā startēja kopā ar PSRS jaunatnes un junioru izlasi. Komandas sastāvā jauniešiem bija L. Meshi (Tbilisi), Ļ. Brjuhoveca (Odesa) un A. Blumberga. Sportistes piedalījās trijos turnīros, kas notika Floridas štatā. Komandu sacīkstēs *Junior Orange Bowl Festival*, kurā piedalījās 35 valstu tenisisti, PSRS meiteņu komanda iekļuva labāko vienību vidū. Individuālajās sacīkstēs Agnese ierindojās pirmajā astoņniekā.

Vissavienības turnīrā Minskā teicami cīnījās mūsu republikas tenisisti. Vīriešu vienspēles finālā A. Zilgalvis ar 6:4, 6:2 pieveica M. Rozentālu. Dubultspēlē izšķirošajā mačā abi ar 6:3, 7:6 uzvarēja valsts ziemas meistarsacīkšu sudraba laureātus talliniešus A. Surhalu un J. Isaku. Savukārt P. Feldmanis pāri ar tallinieti T. Ratsepu ierindojās trešajā vietā.

Valsts spēcīgāko sacensībās Tallinā teicamu panākumu guva Ģ. Dzelde. Pusfinālā viņš pieveica vairākkārtējo PSRS čempionu A. Zverevu, bet finālā ar 6:2, 6:3 – mājinieku A. Surhalu.

Maskavā atklāto ziemas meistarsacīkšu jauktās dubultspēles finālā A. Filjimonovs kopā ar J. Saļņikovu (Maskava) pārspēja N. Revu (Maskava) un A. Volkovu (Kaļiņingrada).

Leņingradas atklāto ziemas meistarsacīkšu vienspēlē uzvarēja U. Krēsliņš. Arī pāru sacensībās Uldis kopā ar savu komandas biedru P. Feldmani pārspēja visus pretiniekus un izcīnīja pirmo vietu.

Užgorodā risinājās PSRS ziemas jaunatnes meistarsacīkstes. Mūsu 14 gadus vecā Agnese Blumberga spēlēja nevis savu vienaudžu grupā, bet gan tajā, kurā startēja 18–19 gadus vecas jaunietes. Šādā sabiedrībā Agnese nokļuva līdz finālam, kur zaudēja vienīgi pasaules jaunatnes čempionei N. Zverevai (Minska) – 1:6, 3:6.

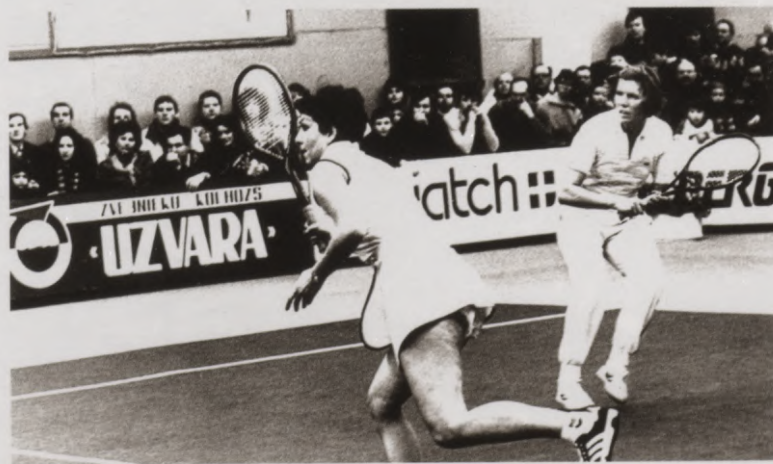
Dubultspēlē viņa kopā ar tbilisieti E. Bogučavu ieguva bronzas godalgu. Jauniešu pāru sacīkstēs A. Filjimonovs kopā ar Užgorodas sportistu V. Kračko kļuva par uzvarētājiem. Bronzas godalgu izcīnīja A. Štrombahs kopā ar Užgorodas tenisistu S. Serbailo.

Tallinā PSRS kausa izcīņā sacīkstē par trešo vietu mūsu republikas izlases komanda ar 2:3 zaudēja Igaunijai. Latvijas vienībā startēja U. Krēsliņš, A. Filjimonovs, K. Feldmanis un A. Štrombahs.

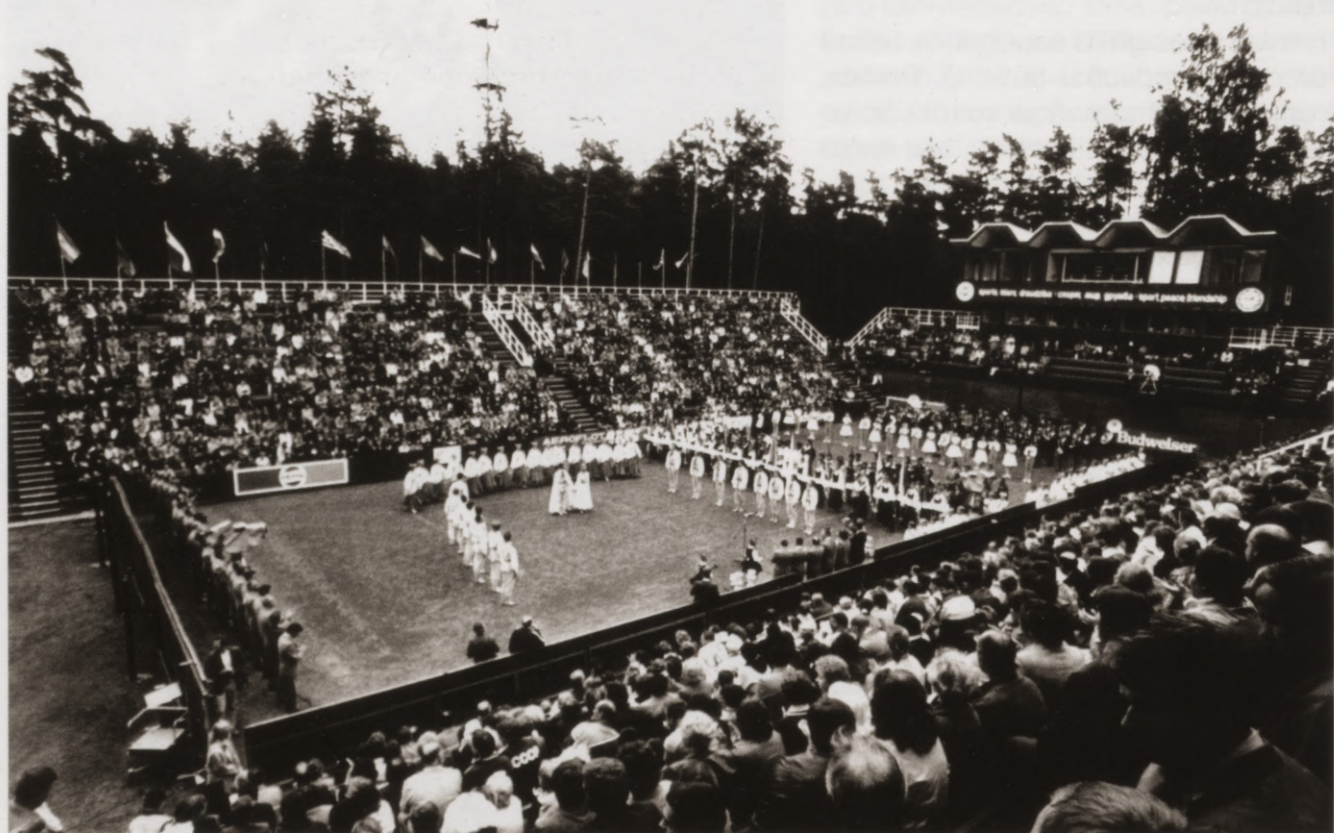
A. Blumberga gatavojās ilgstošai turnejai ASV.

A. Holcmane (pa labi) divdesmit gadu bija Latvijas ranga labāko spēlētāju desmitniekā.

1970-1989

Miera gadā - Labas Gribas spēles

Apvienoto Nāciju Organizācija pasludināja 1986. gadu par Miera gadu. Tieši šajā gadā Padomju Savienībā notika pirmās Labas Gribas spēles, kuru devīze bija *No draudzības sportā uz mieru virs zemes.*

Grandiozās sacensības risinājās Maskavā, Tallinā un tenisā – Jūrmalā. Sacikstes notika pēc PSRS un ASV iniciatīvas. Ļoti reprezentatīva bija ASV sporta delegācija, kuru vadīja ASV Olimpiskās komitejas loceklis doktors Tedijs Beilijs.

Par Labas Gribas sacensību uzvarētāju titulu tenisā cīnījās 62 sportisti no septiņpadsmit valstīm. Sacensību preses centrā bija akreditējušies vairāk nekā simts žurnālistu. Svinīgajā atklāšanā bija klāt J. Vagris, A. Gorbunovs un citi republikas valdības vadītāji, kā arī PSRS Tenisa federācijas priekšsēdētājs, PSRS lidotājs- kosmonauts, Padomju Savienības Varonis J. Volks. Spēļu galvenais tiesnesis – rīdzinieks M. Ceimurs, viņa vietnieks R. Hovs (ASV) sešpadsmit gadus pēc kārtas bija startējis Vimbldonā gan vienspēlēs, gan pāru sacikstēs.

R. Hovs pabijis astoņdesmit valstīs – sešdesmit no tām kā sportists, divdesmit – kā tiesnesis. Abi sacensību vadītāji laukumā izgāja draudzīgā treniņā, lai izmēģinātu laukumu seguma kvalitāti. R. Hovs bija sajūsmā par tenisa bāzes lielisko sagatavotību.

14. jūlijā Jūrmalā notika Labas Gribas spēļu tenisa turnīra svinīgā atklāšana, kas bija atlikta nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ. Sportistus un goda viesus sveica organizācijas komitejas priekšsēdētājs, Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks L. Bartkevičs. Viņš novēlēja turnīra dalībniekiem augstus sportiskos sasniegumus, patikas dienas Jūrmalā un izteica cerību, ka sportisti vēl ilgi atcerēsies šeit aizvadītās spēles.

Speciālistu prognozes piepildījās – finālos spēlēja tikai ASV, Čehoslovākijas un PSRS tenisisti, kuri parādīja augstas klases meistarību. Diemžēl no Latvijas neviens nevarēja startēt, un šādu organizētāju lēmumu mūsu skatītājiem bija grūti saprast.

Svinīgā noslēguma ceremonija notika 16. jūlija pusnaktī. Uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena vienspēlē Kerolaina Kūlmena (ASV) un Andrejs Česnokovs (PSRS), dubultspēlēs – Svetlana Parhomenko un Larisa Savčenko, Aleksandrs Zverevs un Sergejs Ļeonoņuks (visi PSRS).

Uzvarētājiem pasniedza oriģinālus kausus, kurus bija darinājusi pazīstamā Rīgas māksliniece, keramiķe Brigita Jekševica. Ārzemju viesi pateicās Latvijas tenisa dzīves vadītājiem un organizācijas komitejai par lieliski sarīkoto turnīru,

kas risinājās kā krāšņi sporta un nacionālās kultūras, tautu draudzības un miera svētki. Visi arī vienprātīgi atzina, ka Lielupes tenisa centrs ir viena no labākajām tenisa bāzēm, kādu viņi redzējuši.

Pēc neilga starplaika Maskavā beidzās divu nedēļu ilgais tenisa maratons – PSRS Tautu IX spartakiāde. Latvijas vīriešu komanda, uzvarot Igaunijas izlasi, ierindojās trešajā vietā. Sieviešu turnīrā pēdējā komandu sacikšu dienā Latvijas vienība ar 1:3 zaudēja Armēnijai un ierindojās desmitajā vietā. Tāpat kā pirms četriem gadiem, arī šoreiz Latvijas izlase kopvērtējumā izcīnīja ceturto vietu. Atšķirība no iepriekšējās spartakiādes vienīgi tā, ka šajā reizē *lauvas tiesu* punktu ieguva mūsu vīri.

Tautu spartakiādes noslēgumā komandas stiprāko sešniekā ierindojās šādā secībā: Ukraina, Maskava, Gruzija, Latvija, Igaunija, Baltkrievija.

Individuālajā turnīrā vīriešu dubultspēlē cīņā par bronzas medaļām Latvijas izlases dalībnieki Ģ. Dzelde un U. Krēsliņš tikās ar igauņiem A. Visandu un A. Ojusalu, gūstot uzvaru.

Šogad republikas senioru meistarsacīkstēs izvērtās īsti masveidīgas. Pirmo reizi pieteikumos bija lasāmi ne tikai rīdnieku un liepājnieku, bet arī saldenieku vārdi. Neilgi pēc šīm sacensībām Lielupē notika tradicionālais Rīgas un Tallinas 19. senioru komandu turnīrs. Šoreiz viesi uzvarēja ar 8:7. Rīgas komandā punktus vienspēlēs izcīnīja A. Holcmane, G. Konstante, Z. Āboliņš, I. Liekniņš, G. Ugņivenko, J. Mihņevičs, dubultspēlē – A. Holcmane un H. Dimitruka.

Taškentā PSRS čempionātā visaugstāk no mūsu republikas tika Ģ. Dzelde, kūrš kopā ar maskavieti A. Oļhovskis izcīnīja bronzas medaļu dubultspēlē. Vienspēlēs A. Blumberga un Ģ. Dzelde bija devītie.

PSRS Tenisa federācijas ranga sarakstā, kas publicēts augustā, ceturtajā vietā bija Ģ. Dzelde.

1987. gada sezona sākās ar Latvijas tenisistu labiem rezultātiem Maskavā un Ļeņingradā. Atklātajās meistarsacīkstēs Ļeņingradā sieviešu konkurencē rīdniece E. Zavarujeva izcīnīja trešo vietu. Viņas komandas biedrene I. Vējiņa – ceturto. Dubultspēlē abas kopīgiem spēkiem iekļuva finālā un tur zaudēja. Vīriešu vienspēles finālā P. Feldmanis zaudēja Ukrainas sportistam J. Filjovam, bet kopā ar A. Štrombahu dubultspēlē bija trešais.

Maskavas atklātajā turnīrā vienspēlēs trešajā vietā Ģ. Dzelde, ceturtajā – A. Blumberga. Dubultspēlē U. Krēsliņš pāri ar G. Avdejevu kļuva par uzvarētājiem, trešais bija Ģ. Dzelde kopā ar savu komandas biedru A. Filimonovu. A. Blumberga kopā ar kijeivieti N. Medvedevu finālā zaudēja maskavietēm L. Ešmanovai un J. Saļņikovai.

PSRS ziemas meistarsacīkstēs Maskavā no mūsu republikas tiesības spēlēt ieguva vienīgi E. Zavarujeva un Ģ. Dzelde. Startējot vienā pāri ar kaļiņingradieti A. Volkovu, Ģirts kļuva par bronzas medaļas īpašnieku. Jau pirmajā kārtā ar zaudējumu nācās samierināties Elanai Zavarujevai.

Beļģijā Kontinenta kausa izcīņā startēja sportisti ne vecāki par četrpadsmit gadiem. PSRS izlases sastāvā bija treneres Gunas Avenas audzēkne Una Buševica. Padomju spēlētājas uzvarēja beļģietes, bet zaudēja holandietēm. Una vēlreiz PSRS izlases komandas godu aizstāvēja Portugāles galvaspilsētā Lisabonā. Eiropas jaunatnes meistarsacīkstēs sportistēm līdz četrpadsmit gadu vecumam tika izcīnīta trešā vieta.

Daudzus gadus vieni no labākajiem tiesnešiem bija M. Ceimurs (pa kreisi) un J. Miķelsons.

Latvijas tenisti iekļāvās arvien plašākā starptautiskā apritē. Ar PSRS jauno sportistu uzvaru Sofijā beidzās kvalifikācijas sacīkstes Eiropas komandām Pasaulē kausa izcīņā, kurā startēja sportisti ne vecāki par septiņpadsmit gadiem. Komandā bija N. Medvedeva, J. Brjuhoveca un mūsu A. Blumberga. Ar 2:1 tika pieveiktas Somijas, Beļģijas, Itālijas izlases un finālā ar 3:0 – Spānija.

Šoreiz PSRS čempionātā mūsu tenisistiem starts bija neveiksmīgs. Rets gadījums pēdējo gadu praksē. Atzinīgi vārdi gan jāsaņem par E. Zavarujevas veikumu. Astotdaļfinālā viņa divu dienu mačā, kuru pārtrauca lietus, pieveica vienu no valsts vadošajām tenisistēm L. Savčenko ar 6:3, 7:6.

PSRS jauniešu meistarsacīkstēs veiksmīgi startēja *Daugavas* CTK audzēkņi, kas pārstāvēja mūsu republiku. Vecākajā jauniešu grupā vienspēlē pirmo reizi par valsts čempionu kļuva A. Štrombahs.

Viņš finālā pārspēja Eiropas čempionāta medaļnieku tbilisieti D. Kačaravu. Šajā grupā vienspēlē sudraba medaļa A. Blumbergai. Jauktajā pāru sacīkstē, spēlējot kopā ar A. Štrombahu, viņa palika otrā. Pie zelta medaļas Agnese tika dubultspēlē kopā ar maskavieti A. Mirzu. Vidējā grupā meiteņu konkurencē N. Šamanova pāri ar Jeņingradieti N. Hižu izcīnīja sudraba medaļu.

PSRS jauniešu izlasē iekļauta 14 gadus vecā U. Buševica.

Ik gadu Eiropas Tenisa asociācija rīkoja simpoziju, kurā piedalījās ar šo sporta veidu saistīti zinātnieki, sporta darbinieki un treneri. Pirmoreiz Starptautiskā Tenisa federācija (ITF) ar eiropiešiem rīkoja kopēju simpoziju, kas notika Spānijas pilsētā Palmā del Maljorkā. Dalībnieku vidū bija arī PSRS zinātniskās brigādes vadītāja Anna Skorodumova un Rīgas *Dinamo* trenere Guna Avena. Simpozijā ilga sešas dienas. Šajā laikā diskutējās tika noskaidroti viedokļi un uzklautas domas par pašreizējiem virzieniem tenisa attīstībā.

Kā Jaunā gada dāvana Sofijā beidzās tradicionālais starptautiskais turnīrs *Akademik*. Vienspēļu finālā tikās divi PSRS izlases dalībnieki – Ģ. Dzeldes un A. Čerņeckis. Uzvarēja Ģirts ar rezultātu 6:2, 6:2. Dubultspēlē viņa partneris bija VDR tenisa veterāns T. Emmrihs. Internacionālajam duetam otrā vieta. Šajā turnīrā startēja vēl divi rīdzinieki – A. Štrombahs un A. Filimonovs. Abi mūsu

PSRS jauniešu
čempiona godā pirmo
reizi A. Štrombahs
(attēlā pa labi).

PSRS čempionātā
veiksmīgi startēja
Ģ. Dzelde.

sportisti iekļuva pusfinālā. A. Filjimonovs pa ceļam pieveica slavenu T. Emmrihu.

1989. gads atkal veiksmīgi sākās Latvijas tenisistiem. Tallinā, Igaunijas atklātajās meistarsacīkstēs par vairākkārtēju uzvarētāju kļuva Ģ. Dzelde, kurš izšķirošajā mačā pārspēja Gruzijas sportistu V. Gabričidzi – 6:3, 6:2. Dubultspēlē Ģirts kopā ar savu komandas biedru Uldi Krēslīņu finālā pieveica Gabričidzi un D. Kačaravu, kļūstot par Igaunijas čempioniem.

Maskavas ziemas atklātajās meistarsacīkstēs par uzvarētāju kļuva Ģ. Dzelde. Nepārspēts palika arī A. Filjimonovs, kurš pāri ar Simferopoles tenisistu A. Čerņeckī bija spēcīgākais dubultspēlē.

Arī Vissavienības jauniešu ziemas turnīrā Maskavā slavējami cīnījās 14 gadus vecais rīdzinieks A. Bojarins. Tikai finālā viņš piekāpās A. Medvedevam no Kijevas.

Maskavā kārtējo reizi notika PSRS ziemas meistarsacīkstes. Pirms tām risinājās atlases turnīri vairākos posmos. Šim

apjomīgajam sietam no mūsu republikas sportistiem cauri tika vispieredzējušākais – starptautiskās klases sporta meistars Ģirts Dzelde. Pirmajā kārtā viņš tikās ar igauņi T. Ratsepu un uzvarēja ar 7:6, 6:2. Nākamajā kārtā rīdziniekam pretī stājās A. Demidenko, kuram Ģirts nesen zaudēja turnīrā Tallinā. Šoreiz tika gūts pārlicinošs revanšs – 6:2, 7:6. Pusfinālā Ģirts ar 5:7, 4:6 zaudēja Ufas tenisistam A. Čerkasovam, kuram bija 17 gadu un kurš bija Eiropas jauniešu čempions.

Mačā par trešo vietu Ģ. Dzelde vien spēlē tikās ar nu jau valsts eksčempionu A. Zverevu. Cīņa bija saspringta līdz pēdējam setam. Rīdzinieks zaudēja trijos setos – 5:7, 6:3, 3:6. Tomēr pie medaļas tika arī viņš. Dubultspēļu finālā Ģirts kopā ar savu *pāridarītāju* zaudēja A. Oļhovskim un V. Gabričidzem.

Martā Havannā notika Draudzības kausa turnīrs. A. Štrombahs uzvarēja sacensību saimniekus kubiešus Medinu, Rodriguesu un Kubas čempionu Tabaresu, kā

arī minskietī Skakunu. Rīdzinieks zaudēja vien šā turnīra uzvarētājam kubietim Pino.

Taškentā risinājās starptautisks jauniešu turnīrs, kurā piedalījās vienpadsmit valstu 119 sportisti. Veiksmīgi cīnijās A. Štrombahs, kurš vienspēles finālā pieveica minskietī A. Somecu – 6:2, 6:4.

Armēnijas atklātajās meistarsacīkstēs pusfinālā tikās rīdzinieki M. Rozentāls un P. Feldmanis. Māris uzvarēja ar rezultātu 6:4, 6:2. Finālā viņš izcīnīja čempiona titulu, pārspējot kijevieti S. Grimaļski. Spēlē par trešo vietu P. Feldmanis pārspēja J. Jedigarjanu. Pāru sacīkstē finālā M. Rozentāls un P. Feldmanis pārspēja J. Jedigarjanu un M. Vardanjanu pēc saspringtas cīņas ar līdzīgu rezultātu – 6:7, 7:5, 7:5.

Polijas galvaspilsētā Varšavā Draudzīgo armiju starptautiskā turnīrā piedalījās arī divi rīdzinieki, kuri tika līdz pusfinālam. A. Zilgalvis uzvarēja rumāni J. Popoviču, toties U. Krēšliņam nācās piekāpties mājiniekam A. Hofmanam. Finālā ar rezultātu 6:4, 6:4 uzvarēja A. Zilgalvis un izcīnīja sporta kluba *Legia* balvu.

Lielupes tenisa stadionā notika ilgi gaidītais starptautiskais turnīrs. Dalībnieku vidū bija Zviedrijas, VDR, Etiopijas, PSRS un Latvijas izlases sportisti. Mūsu republikas komandā spēlēja gandrīz visi spēcīgākie, izņemot Ģ. Dzeldi, kurš tobrīd piedalījās starptautiskās sacīkstēs Bulgārijā.

Lielu interesi izraisīja Latvijas spēlētāju līdzdalība. Sieviešu konkurencē līdz ceturtdaļfinālam aizkļuva tikai Padomju Savienības pārstāves, viņu vidū – rīdziniece E. Zavarujeva, kura uzvarēja J. Makarovu. Tomēr pusfinālā nācās atzīt erevānietes J. Gišijanas pārākumu. Elanas spēle atšķīrās no konkurentēm, jo viņa priekšroku deva atlētiskam, uzbrukuma stila tenisam, droši gāja pie tikla, lai gūtu punktus ar sitieniem no gaisa.

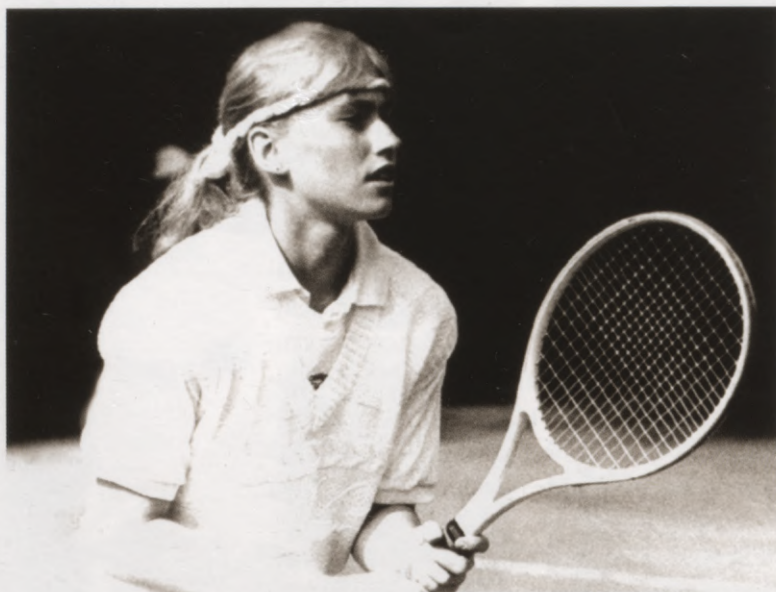
Vīru cīņas, kurās piedalījās Latvijas spēlētāji, bija ļoti intriģējošas. Ceturtdaļfinālā no ārzemju viesiem iekļuva vienīgi vācu komandas veterāns T. Emmrihs, kurš lieliskā stilā apspēlēja V. Bogatirjovu (PSRS). No Latvijas tenisistiem līdz finālam aizkļuva A. Zilgalvis. Redzot, cik spoži iepriekšējā mačā Alvils vinnēja spēcīgo Gruzijas sportistu V. Gabričidzi, bija iemesls cerēt uz panākumu arī finālā. Tomēr cerības pilnībā izgaisināja otrs finālists – uģorodietis J. Kračko, kurš uzvarēja pārlicinoši. Mačā par trešo vietu M. Rozentāls pārspēja V. Gabričidzi.

Šajā turnīrā gandrīz visos spēles veidos cīņās ritēja ar padomju sportistu pārsvaru, izņemot jaukto dubultspēli, kur līdz finālam aizkļuva VDR čempioni G. Šneidere un T. Emmrihs, kā arī maskaviete J. Saņņikova un rīdzinieks A. Filimovs. Tā bija turnīra izskaņas spēle. Izšķirošajos mirkļos vācu pāris darbojās saliedētāk. Tā bija ārzemju sportistu vienīgā uzvara finālā mūsu turnīrā.

Interesanti bija dzirdēt, ko Zviedrijas sporta kluba *Landskrön* treneris saka par Lielupes tenisa stadionu:

– Šis tenisa stadions ir skaistākais, kādu esmu līdz šim redzējis, vienīgi divaini likās, ka laukuma līnijas ir krāsotas. Piemums tās ir baltas plastmasas lentes, jo līnijas, kā zināms, Zviedrijā vairs nekur nekrāso. Un vēl – laukumi varēja būt daudz cietāki.

Neizpratni izraisīja valsts jaunatnes izlases komandu treneru J. Pozdņakova un A. Ļepjošina pieeja, nosakot dalībnieku sastāvu turnīriem ārzemēs. U. Buševica un A. Štrombahs bija labākie valsti savās vecuma grupās, taču Una tā arī neaizbrauca, lai spēlētu Vimbldonā, bet Armands – uz turnīru Marokā. Tas tika netaktiski nolemts funkcionāru kabinetos Maskavā.

Dubultspēļu turnīru
uzvarētājas
A. Blumberga ...

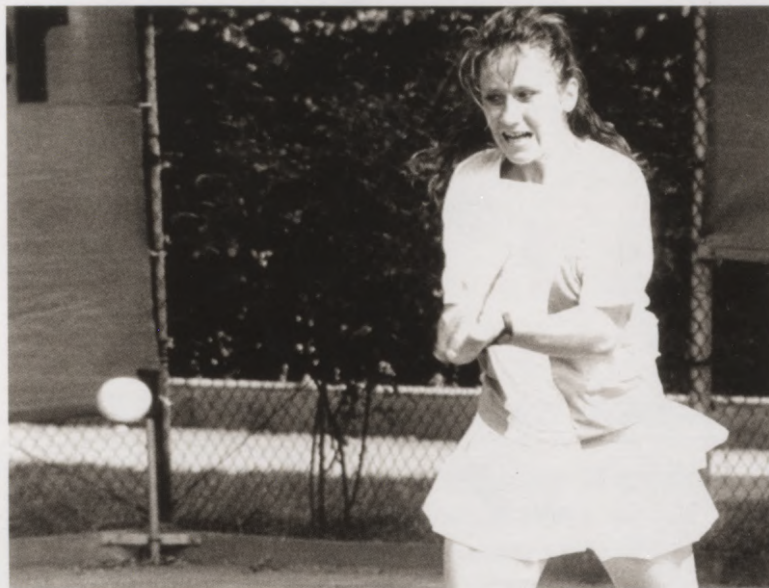
Vissavienības jaunatnes II sporta spēlēs Kuibiševā mūsu republikas zēni un meitenes ierindojās sestajā vietā. Izlasē spēlēja A. Blumberga, U. Buševica, N. Šamanova, I. Liviņa, A. Štrombahs, A. Grišins, M. Straupnieks, N. Indriksons.

Gandrīz mēnesi Bulgārijas pilsētās Sofijā, Plovdivā, Saulainajā krastā un Varnā notika satelītu turnīri, kuros startēja simts dalībnieku, viņu vidū divi PSRS sportisti – tallinietis A. Vīsands un rīdzinieks Ģ. Dzelve. Pēc šiem četriem turnīriem kļuva zināmi 24 spēcīgākie, kuri vēl piedalījās *Masters* sacensībās. Šajā turnīrā A. Vīsands izcīnīja trešo, Ģ. Dzelve – piecpadsmito vietu. Dubultspēļu turnīrā piedalījās astoņi pāri. Baltiešu duets finālā zaudēja Čehoslovākijas sportistiem M. Bulantam un A. Leglam – 6:2, 4:6, 6:7. ATP rangam Ģirts dubultspēlē izcīnīja desmit, bet vienspēlē – trīs punktus.

Daudzi līdzjutēji Lielupes tenisa stadionā trīs dienas vēroja Devisa kausa izcīņas maču starp PSRS un Holandes

komandām. Spēles galarezultāts 5:0 PSRS izlases labā. Sacikšu noslēgumā Starptautiskās Tenisa federācijas (ITF) pārstāvis D. Džudss, pasniedzams Devisa kausa kopiju – sudraba salāttrauku – PSRS izlases kapteinim Š. Tarpiščevam, teica, ka Lielupē bijusi iespēja redzēt augstas klases tenisu, ka sacensības bija lieliski organizētas un skatītāji ļoti labvēlīgi izturējušies pret abu valstu spēlētājiem. Sacikšu komisāram no Šveices K. Gretheram nebija pretenziju pret tiesnešu korpusa darbību. Nākamajā gadā elites grupā pasaules sešpadsmit stiprāko komandu vidū spēlēs arī PSRS sportisti.

Kijevā notika PSRS meistarsacikstes sievietēm. Tās risinājās citādāk nekā iepriekšējos gados. Pavasarī un vasaras sākumā bija meistarsacikšu pirmie divi posmi, pēc kuru rezultātiem un visiem sarežģītiem turpmākajiem aprēķiniem kļuva zināmas sportistes, kuras ieguvušas tiesības piedalīties pēdējā, izšķirošajā posmā. Tā bija pirmā reize, kad PSRS sievietes un vīriešu čempionāti notika atsevišķi.

... U. Buševica.

Uz Kijevu startēt devās Latvijas sportistes U. Buševica, E. Zavarujeva, A. Blumberga, N. Šamanova un I. Liviņa. Pirmo kārtu pārvarēja vienīgi E. Zavarujeva. Astotdaļfinālā trīs stundas un 46 minūtes bija nepieciešamas, lai kļūtu zināma Ešmanovas – Zavarujevas mača uzvarētāja. Rīdziniece zaudēja ar rezultātu 6:7, 7:6, 4:6. Vēl atlika cerība uz veiksmi dubultspēlē, taču arī tās nebija. Šis čempionāts Latvijas sportistēm panākumus nenesa.

PSRS vīriešu meistarsacīkstēs Užgorodā no Latvijas startēja Ģ. Dzelde, A. Zilgalvis, M. Rozentāls, P. Feldmanis un A. Filimonovs. Noslēgumā – sudrabs. Par vicečempionu dubultspēlē kļuva Ģ. Dzelde, kurš spēlēja kopā ar tallinieci A. Visandu. Lai arī pusfinālā viņi uzvarēja A. Oļhovski (Maskava) un A. Volkovu (Krievija), tomēr finālā nācās atzīt A. Zvereva (Maskava) un V. Gabričidzes (Tbilisi) pārākumu – 7:6, 7:6, 7:5.

Arī vienspēlēs no mūsu piecnieka labākais bija Ģirts. Viņš pēc kārtas uzvarēja A. Filimonovu, S. Grimalski (Kijeva) un ceturtdaļfinālā ar 6:1, 6:4, tika pieveikts arī A. Volkovs. Pusfinālā preti stā-

jās ufietis A. Čerkasovs – tas pats tenists, par kura meistarību varējām pārlicināties nesenajā PSRS – Holandes mačā Jūrmalā. Rīdzinieks zaudēja trijos setos. Sacīkstē par trešo vietu abu dubultspēļu partneru divcīņā pārāks bija igauņis A. Visands, kurš uzvarēja ar 6:2, 4:6, 6:4. Pārējie mūsu spēlētāji netika stiprāko desmitniekā.

Lielupē PSRS kausa izcīņas pirmajā posmā Latvijas vīriešu izlase (A. Zilgalvis, A. Štrombahs, P. Feldmanis, A. Filimonovs) pēc uzvarām pār Igauniju – 4:1, Ukrainu – 4:1 un Lietuvu – 5:0 iekļuva finālsacensību posmā.

Līdzīgu panākumu guva arī mūsu sieviešu izlase (E. Zavarujeva, A. Blumberga, N. Šamanova, I. Vējiņa), uzvarot Baltkrieviju – 4:1 un Ļeņingradu – 3:2.

Taškentā, kur Vissavienības jauniešu sacensībās piedalījās 26 pilsētu 360 sportisti, veiksmīgi startēja Latvijas tenisti. Cīņas notika četrās vecuma grupās. Par uzvarētājiem kļuva rīdzinieki J. Antropova, J. Krutjko, M. Straupnieks un liepājniece A. Žgūna. Komandu cīņā nepārspētas palika Liepājas pārstāves.

1989. - 2003.

Sācies Latvijas Tautas frontes laiks

1988. gada 3. decembrī vairāk nekā pussimts Latvijas tenisistu, tiesnešu un treneru izveidoja Latvijas Tautas frontes tenisa nodaļu, kuras galvenais uzdevums bija pārveidot Latvijas Tenisa federāciju (priekšsēdētājs Alfrēds Rubiks) par patstāvīgu organizāciju, kas pozitīvi ietekmētu tenisa attīstību republikā. Par LTF tenisa nodaļas vadītāju izvirzīja CTK treneri A. Mellupu. Nodaļa strādāja līdz LTF likvidācijai.

1989. gadu labā noskaņojumā sagaidīja vairāki Latvijas tenisisti. Minskā, Vis-savienības atklātajā turnīrā otro vietu izcīnīja A. Zilgalvis, finālā zaudējot vienīgi vietējam S. Skakunam – 6:7, 1:6, bet otrs mūsu sportists A. Filimonovs mačā par trešo vietu pieveica minskietī V. Meļņikovu.

Februārī Jaundubultu tenisa ziemas bāzē PSRS čempionātā pulcējās juniori (sportistiem līdz 21 gada vecumam). Sacensībās piedalījās arī pieci Latvijas sportisti, taču četriem no turnīra nācās izstāties jau pirmajās kārtās. Par divkārtēju uzvarētāju kļuva trenera Jāņa Jansona audzēknis Andris Filimonovs.

Vienspēļu finālā tika pārspēts harkovietis V. Poļakovs. Startējot abiem kopā vienā pāri, tika gūts čempionu tituls dubultspēlē. Pie bronzas medaļas tika arī mūsu juniores Una Buševica un Agnese

Blumberga. Vienspēlē 24 sportistu vidū Unai augstā sestā vieta.

Latvijas tenisistiem veiksmīgs bija arī PSRS ziemas čempionāts, kas izvērtās par nebijušu notikumu mūsu sporta vēsturē. Divi rīdzinieki savā starpā cīnījās pusfinālā – Ģirts Dzeldes un Andris Filimonovs. Andris pirms tam bija kļuvis par lielākās sensācijas autoru. Jau otrajā spēļu kārtā viņš lika skatītāju rindās pārīet pagājušā gada valsts čempionam Andrejam Čerkasovam (Ufa). Savukārt Ģirts Dzeldes ceturtdaļfinālā pieveica PSRS izlases dalībnieku Deivisa kausa izcīņā Aleksandru Volkovu.

Vienspēles finālā Ģirta konkurents bija PSRS tenisistu līderis Andrejs Česnokovs. Fināla rezultāts 6:4, 7:5 liecina par vienlīdzīgu spēli un to, ka Dzeldes izcīnīja sudraba medaļu. Pāru sacīkstē – otru. Cīņā par trešo vietu Andris Filimonovs zaudēja Andrejam Oļhovskim. Taču arī ceturta vieta bija Andra liels panākums. Tik augstu viņš līdz šim sīkstā konkurencē nebija ticis.

Ģirts Dzeldes tikai ziemas čempionāta priekšvakarā atgriezās no *Grand Prix* turnīra Vinē. Dubultspēlē startēja sešpadsmit dueti. Rīdzinieks kopā ar dienvi-slāvu Goranu Prpiču nokļuva līdz finālam. Izšķirošajā cīņā stiprāki bija zviedri A. Niborgs un N. Otgrēns. Vienspēlē

Daudzu starptautisku sacensību dalībniece A. Blumberga.

Dzelde 32 dalībnieku kvalifikācijas turnīrā izcīnīja tiesības startēt galvenajās sacīkstēs. Pirmajā kārtā viņš trīs stundu un desmit minūšu mačā vienlīdzīgā cīņā zaudēja amerikānim H. Dikinsonam – 6:7, 7:6, 4:6.

Jaundubultu hallē notika pie mums vēl nebijis turnīrs. Trīs dienas Jūrmalā spēkiem mērojās Eiropas četras spēcīgākās meiteņu (līdz 16 gadu vecumam) komandas. Sacensībās piedalījās VFR, Holandes, Austrijas un Padomju Savienības prasmīgākās jaunietes. PSRS komandā startēja arī rīdziniece Una Buševica.

Šoreiz neveicās četrkārtējām kausa īpašniecēm vācietēm. Viņas zaudēja sacīkšu debitantēm – padomju tenisistēm. Finālmačā pēc četrām vienspēlēm rezultāts bija 2:2. Visam bija jāizšķiras pāru cīņā, kur no padomju puses laukumā izgāja Una Buševica un Mariņa Čirikova, no Holandes – P. Kamstra un L. Nimantoverhita. Tā bija cīņa par

prioritāti pie tikla un izvēlētās taktikas pareizību. Holandietes bija pārākas un izcīnīja uzvaru.

Skatītāji vēl nebija beiguši apspriest aizvadīto sacensību interesantākos notikumus, kad Jaundubultu hallē atkal tika rīkots nozīmīgs turnīrs – PSRS jaunatnes individuālās un komandu meistarsacīkstes. Vispirms sportisti mērojās spēkiem komandu cīņā. Vissavienības arodbiedrību Centrālās padomes izlasē vienīgais no Latvijas bija Sergejs Ponomarjovs. Viņš kopā ar komandas biedriem kļuva par valsts jaunatnes čempionu 1975. gadā dzimušo un jaunāko sportistu grupā.

Jau daudzus gadus PSRS jaunatnes meistarsacīkšu individuālais turnīrs sākās ar sportistu fizisko normu kārtošanu. Ja ar tām kāds netika galā, pie spēlēšanas arī nebija iespējams tikt, un nācās doties mājup. Jaundubultos sacensību vienpadsmit dalībnieki nespēja pievarēt šīs normas. Viņu vidū bija arī rīdzinieki M. Straupnieks un A. Bojarins. Mūsējie vienspēlēs panākumus neguva. Toties pāru sacensībās Sergejs Ponomarjovs kopā ar čeļabinskietī A. Nodsitkinu kļuva par uzvarētāju.

Taškentā notika tradicionālais pavasara starptautiskais jauniešu turnīrs. Dalībnieku vidū bija vienpadsmit valstu sportisti. Veiksmīgi startēja Latvijas tenisistes. Vienspēļu finālā tikās rumāniete Ruksandra Dragomira un mūsu Agnese Blumberga. Nepārspēta palika Rumānijas sportiste – 6:2, 2:6, 6:3. Dubultspēlē pārliecinošu pirmo vietu izcīnīja Agnese kopā ar Unu Buševicu.

Arī nākamajā starptautiskajā turnīrā, kas notika Sočos un kurā piedalījās trīspadsmit valstu pārstāvji, dubultspēlē atkal nepārspētas palika latvietes Agnese Blumberga un Una Buševica.

Kijevā risinājās Vissavienības jaunatnes turnīrs – Anteja kausa izcīņa. Sacensībās piedalījās valsts 34 tenisa centru divi simti sportistu. Vecākās grupas finālā tikās divas rīdzinieces – Jelena Krutjko un Jekaterina Antropova. Viegļu uzvaru guva Antropova ar rezultātu 6:2, 6:1.

Igaunijas atklātajā čempionātā atkal lieliski startēja Latvijas pārstāvji. Sieviešu vienspēlē uzvaru izcīnīja Agnese Blumberga, kura finālā pieveica maskavieti A. Mirzu.

Vīriešu konkurencē nepārspēts palika Latvijas sportists Andris Filimonovs. Savukārt Armands Štrombahs izcīnīja trešo vietu. Arī dubultspēļu uzvarētājiem paredzētās galvenās balvas aizceļoja uz Rīgu. Tās ieguva Agnese Blumberga un Una Buševica, Andris Filimonovs un Alvils Zilgalvis.

Esmu pateicīga sacensību organizētājiem, ka man bija iespēja spēlēt pirmajā starptautiskajā turnīrā Rumbula '89. Pirmajās sacensībās Padomju Savienībā, kurās izcīnīja tik vērtīgu balvu – automašīnu "Žiguļi". Par šo uzvaru esmu pateicīga savam tēvam.

Tā pēc finālspeles apbalvošanas ceremonijā skatītājiem un sportistiem teica galvenās godalgas ieguvēja, viena no Padomju Savienības izcilākajām tenisistēm Natālija Zvereva. Minskas sportiste šos vārdus teica krieviski un angļiski, lai sacīto varētu saprast arī spēlētāji un treneri no Francijas, Zviedrijas un Rietumbērīnes.

Vīrieši spēkojās par sacensību otro balvu – arī šīs pašas markas automašīnu *Žiguļi*. Pusfinālā Armanda Štrombaha cerību doties mājās ar vērtīgo trofeju izgaisināja Ģirts Dzelde. Otrajā pusfinālā maskaviētis Dmitrijs Poļakovs pārspēja mūsu Andri Filimonovu.

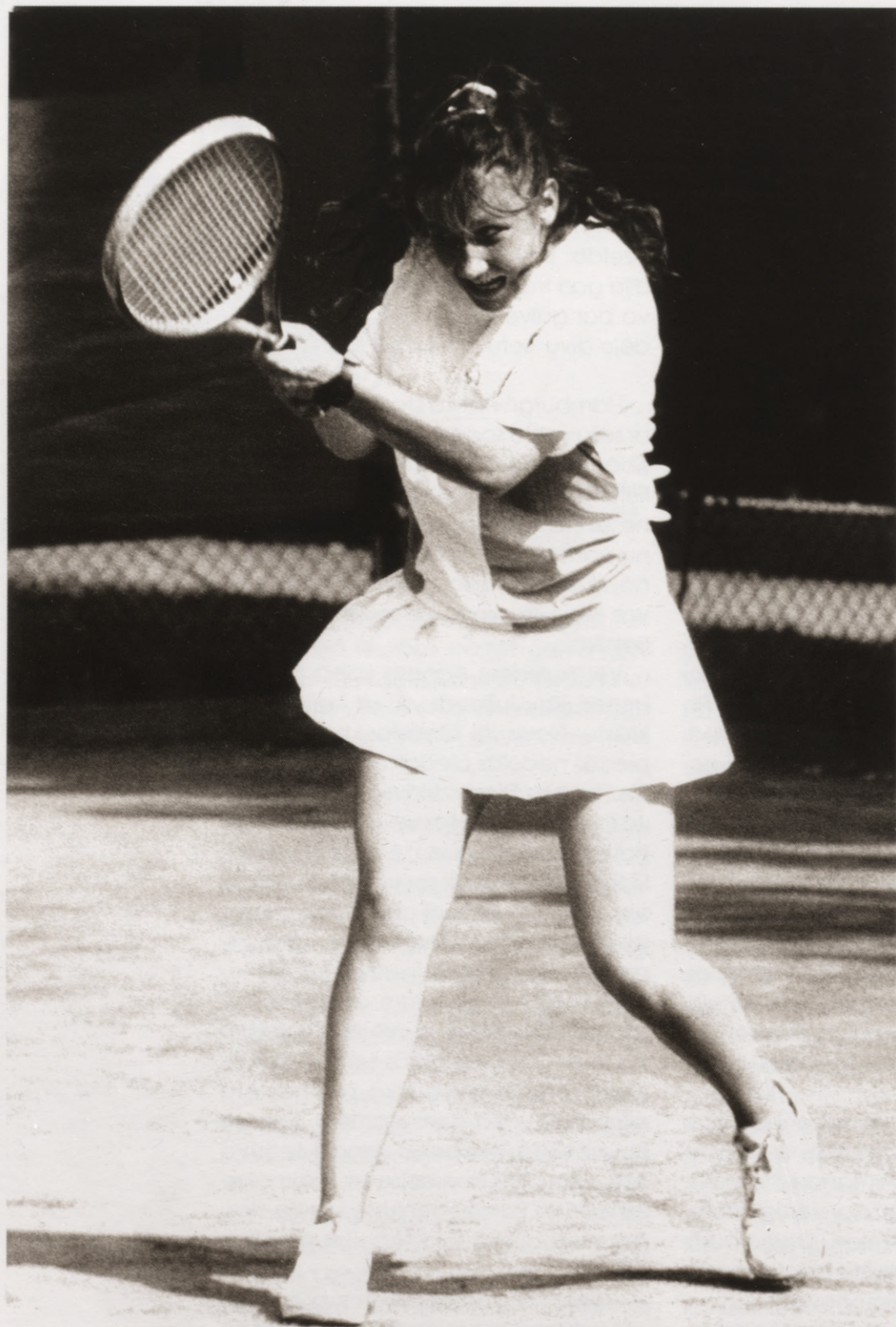
Pirms izšķirošās cīņas daudzi apgalvo-

ja, ka mūsu spēlētājam mačā pret Poļakovu viegli neklāsies. Tā arī notika. Pēc pirmā seta, kad rezultāts bija 6:1 rīdzinieka labā, vēl bija pārāgri priecāties. Sasprindzinājums auga ik mirkli, jo nākamais sets bija Maskavas tenisista labā – 7:6. Trešajā un ceturtajā partijā toņa noteicējs neapšaubāmi bija Ģirts Dzelde. Viņš gudri un meistarīgi aizvādīja gan trešo, gan ceturto setu un kļuva par galvenās balvas īpašnieku. Pēdējo divu setu rezultāts – 6:3, 6:3.

Hamburgā notika starptautisks turnīrs ar sešu valstu sportistu līdzdalību. Sacensībās piedalījās 32 tenisistes. Daudziem lielākais pārsteigums bija latvietes Agneses Blumbergas uzvara finālā. Vēl vienu panākumu rīdziniece guva pāru cīņā, kļūstot par sacensību galvenās balvas ieguvēju kopā ar maskavieti Jūliju Saļņikovu.

Vēlāk rudenī Agnese kopā ar savu treneri Jāni Jušku devās uz Adrijas jūras krastu. Nevis lai atpūstos, bet gan lai piecās nedēļās piedalītos piecos turnīros. Tie bija Dienvidslāvijas satelīturnīri. Ja rīdziniecei izdotos veiksmīgs starts, viņai beidzot rastos iespēja iekļūt pasaules rangā. Visvairāk spēka prasīja pirmās sacensības. Var tikai apbrīnot Agneses izturību un psiholoģisko spēku. Viņa vispirms pārvarēja kvalifikācijas turnīra nežēlīgo sietu un pēc tam arī galvenajā sacīkstē kļuva par uzvarētāju. Pēc tam kopā ar Čehoslovākijas tenisisti Katariņu Krupovu viņa palika nepārspēta pāru cīņā. Pēc šiem startiem Agnese Blumberga pasaules rangā ieguva 475. vietu. Tas nozīmēja, ka turpmākajos turnīros Latvijas tenisiste varēja startēt, neizbaudot kvalifikācijas nogurdinošās cīņas.

Agnese tagad, iespējams, ar smaidu atceras gadus, kas pavadīti, braucot no

Baltijas valstu
čempione
U. Buševica.

viena turnīra uz otru pa Eiropas ceļiem. Treneris Jānis Juška savu audzēkni veda personiskajā automašīnā. Abi pa ceļam nereti ieturējās ar no mājām vien līdz paņemtajiem pārtikas labumiem. Tas bija laiks, kad mūsu spēlētāju rocība nebija apskaužama. Taču, tā vien šķiet, Agnesi, kura vienmēr izcēlusies ar apbrīnojamu gribaspēku un neatlaidību, arī šie fakti īpaši nesatrauca. Tomēr vien viņa pati vislabāk zina, ko tas viss prasījis, lai gūtu panākumus tenisa laukumā.

Doņeckā, Vissavienības jaunatnes IV sporta spēļu tenisa turnīrā, Latviju pārstāvēja Agnese Blumberga, Una Buševica, Natālija Šamanova, Ilze Kēviša, Ilze Līviņa, Andris Filimonovs, Armands Štrombahs, Vadims Morozs, Māris Straupnieks un Andrejs Bojarins. Viņus atbildīgajām sacensībām gatavoja treneri Daiga Juška un Jānis Jansons.

Turnīrā startēja visu savienoto republiku (izņemot Kirgīzijas), Maskavas un Ļeņingradas komandas. Pirmajā sacensībā ar lietuviešiem mūsējie uzvarēja pārliecinoši – 7:1. Nākamajā mačā Latvijas izlase guva pārsteidzošu panākumu, pieveicot KPFSR izlasi ar 7:3.

Pusfinālā mūsu tenisistu konkurenti bija Ukrainas izlase, kurā bija stiprs un galvenais – spēkos līdzvērtīgs sportistu sastāvs. Turklāt daži no viņiem bija pat PSRS labāko pieaugušo tenisistu kvalifikācijas augšdaļā. Ukrainas spēlētāju prasmi apstiprināja arī rezultāts. Pēc vienspēlēm viņu pārsvars bija nomācošs – 8:0. Otrajā pusfinālā Maskavas izlase pieveica Gruziju.

Sacīkstē par trešo vietu, kā vēlāk izrādījās, labākie *kalkulētāji* bija dienvidnieku treneri Tomass Leijuss un Teimurazs Kakulija. Pēc vienspēlēm rezultāts bija 6:2 gruzīnu komandas labā. Pāru cīņās mūsējie rezultāta starpību gan samazi-

nāja, tomēr sacīkste beidzās Gruzijas komandas labā – 7:5.

Veiksmīgs bija Latvijas tenisistu starts PSRS jaunatnes meistarsacīkstēs Kijevā. Una Buševica aizkļuva līdz finālam.

Izšķirošajā sacensībā viņas sāncense bija Natālija Čirikova no Saratovas, un nācās atzīt konkurentes pārākumu – 6:3, 6:1. Una ieguva sudraba medaļu. Viņas komandas biedrs Sergejs Ponomarjovs arī tika pie šāda kaluma godalgas, vien finālā atzīstot taškentieša Hanhodžajeva augstāku prasmi. Pāru sacīkstē Sergejs kopā ar Almatas tenisistu Novikovu kļuva par bronzas laureātiem.

Rudens nogalē nu jau tradicionāls bija Vissavienības turnīrs trīspadsmit gadus veciem sportistiem un jaunākiem. Dušanbe notiekošo sacensību nosaukums – *Olimpiskās cerības*. Ļoti veiksmīgs bija rīdzinieces Jekaterinas Antropovas starts. Viņa kļuva par turnīra absolūto uzvarētāju! Pēc šī panākuma Jekaterina tika iekļauta PSRS meiteņu izlases sastāvā.

Veiksmīgi startēja arī Iļepājniece D. Andersone, kura zaudēja tikai vienā spēlē un izcīnīja devīto vietu.

PSRS čempionātā Sočos startēja arī virkne Latvijas sportistu. No mūsējiem *lauvas tiesa* atkal tika titulētākajam – Ģirtam Dzeldem. Daudzi, iespējams, cerēja, ka tieši vienspēlēs rīdzinieks gūs lielākus panākumus. Jau pusfinālā viņam ceļu aizšķērsoja PSRS izlases dalībnieks Andrejs Čerkasovs, pieveicot Ģirtu trijos setos. Taču iegūtā ceturta vieta arī ir uzslavas vērtā. Vēlāk abi apvienojās vienā duetā, un rīdzinieks kopā ar savu partneri nu jau kārtējo reizi kļuva par PSRS čempionu.

Togad par vienu no skaistākajām cīņām tika atzīta fināls spēle jaukto pāru konkurencē. Par spožākajām medaļām

sacentās Larisa Savčenko un Ģirts Dzelde pret Natāliju Medvedevu un Dmitriju Poljakovu. Sacensība risinājās divas dienas, jo tika pārtraukta tumsas dēļ. Atsākot saciksti, trešajā, izšķirošajā setā viena puse atvinnēja divas, otra – trīs mačbumbas. Pēdējo meistarīgāk izspēlēja Natālija Medvedeva...

1989. gada Latvijas
čempione vienspēlē
liepājniece
O. Makarčuka.

Tagad Latvijā ir pašiem savs pirmais profesionālais tenisists – Ģirts Dzelde. Viņš ir kļuvis par ATP (Profesionālo tenisistu asociācija) biedru, iemaksājot attiecīgu iestāšanās naudu. No PSRS vēl tikai Anderss Visands ir ATP rindās. Pārējie PSRS izlases dalībnieki nevar kļūt par asociācijas biedriem, jo viņiem, vismaz pagaidām, liela daļa izcīnītās naudas balvas jāatdot Vissavienības sporta komitejas funkcionāriem. Ģirts Dzelde ar šo iestādi nekādu līgumu nav noslēdzis un uz turnīriem brauc bez starpnieku palīdzības, jo-projām – pats par savu naudu.

Latvijas meistarsacikstēs šoreiz diemžēl bija skumja noskaņa. Aizsaulē aizgājis leģendārais tenisists, divdesmitdivkārtējais republikas čempions Alfons Duks. Šajās dienās daudz tika runāts par viņa izcilajiem nopelniem Latvijas tenisa attīstībā, tā propagandēšanā.

Nestartēja mūsu titulētākie spēlētāji Agnese Blumberga, Una Buševica un Ģirts Dzelde. Viņi tobrīd piedalījās turnīros ārzemēs. Turklāt vairākas Latvijas izlases dalībnieces beigušas aktīvo sportistu gaitas, citas pēdējā brīdī saslīmušas.

Sieviešu konkurencē toņa noteicējas bija liepājnieces. Par Latvijas meistari pirmo reizi kļuva trenera Edgara Ernestsona 15 gadus vecā audzēkne Olga Makarčuka. Viņa izšķirošajā finālmačā pieveica savu komandas biedreni D. Mežnieci.

Viru sacensībās spēcīgāko četriniekā bija treneru Jāņa Jansona, kā arī Daigas un Jāņa Jušku audzēkņu sāncensība. Tikai viņu audzēkņi varēja cerēt uz medaļām. Izšķirošajam mačam par meistara titulu ļoti noskaņojies bija trenera Jāņa Jansona audzēknis Andris Filjmonovs. Viņš savu oponentu Armandu Štrombahu pārspēja visās līnijās. Rezultāts finālā bija 6:2, 6:1.

Latvijas meistarsacīkstēs finālā A. Filimonovs (pa kreisi) pārspējis A. Štrombahu.

Una Buševica

Dati sev draugs un ienaidnieks

2004. gadā Atēnās notika vasaras olimpiskās spēles. Tieši Grieķijas galvaspilsētā 1992. gadā pirmo reizi pasaules neoficiālajā komandu čempionātā – Federācijas kausa izcīņā – startēja arī Latvijas izlase. Kopā ar Larisu Neilandi un Agnesi Blumbergu valstsvienībā bija arī Una Buševica. Un jau pirmajā sacensībā Latvijas komandas tenisistes pārliecinoši apspēlēja laukuma saimnieces grieķietes.

Una pieder pie treneres Gunas Avenas izcilākajām audzēknēm. Tiesa, ne katrs varēja izturēt treneres bargo, reizēm pat despotisko darba stilu. Ar daudziem audzēkņiem vienīgi šādā veidā bija iespējams panākt vēlamo rezultātu. Ikviens, kurš no sporta daudz ko saprata, varēja arī pārliecināties, ka Avena savu lietu lieliski zina. Viņa iemācīja spēlēt, turklāt tehniski ļoti pareizi.

Meitenes spēlētprasmi atzinīgi novērtēja PSRS jauniešu izlases treneri, un viņa tika uzaicināta stiprāko vidū. Kā gan ne, ja viņa vienu pēc otras pārliecinoši apspēlēja savas vienaudzes. Vēl tagad viņa saka:

Laiks, kuru pavadīju kopā ar nu jau bijušās PSRS izlases spēlētājām bija ļoti vērtīgs. Ieguvu tik daudz jaunu zināšanu. Turklāt mana trenere Guna Avena strādāja pēc aktuālākajām treniņu metodēm. Un rezultāts bija mana spēle.

Vari vai nevari izturēt nežēlīgo treniņu ritmu, stingro režīmu, – viss atkarīgs no tevis pašā. Unas raksturs nebija piemērots šai skarbai sistēmai, un viņa pārgāja pie treneriem Daigas un Jāņa Juškas. Un kāda sakritība. Tieši tajā gadā viņa guva lieliskus

panākumus, apliecinot, cik zinoša un prasmīga bijusi pirmā trenere Guna Avena.

Drīz vien sākās sava ceļa meklējumi tenisā, kurā bieži vien Unai lielākās problēmas sagādāja nevis sāncenšu, iespējams, tobrīd augstāka meistarība un izturība, bet gan pašas neticība saviem spēkiem. Viņa bieži to centās neizrādīt, taču tobrīd pašai kļuva vēl grūtāk. Unai laukumā nereti bija divas sāncenses – konkurente viņpus tiklam un pretiniece pati sev. Varbūt tieši tāpēc nereti arī palika neuzvarētas sāncenses, kuras, objektīvi vērtējot, tomēr bija uzvaramas. Lai arī Unas godalgu kolekcijā ir Latvijas čempionāta piecas spožākās medaļas vienspēlēs, sešas – dubultspēlēs un trīs – jauktajās pāru cīņās.

Vislielāko gandarījumu Unai sagādājusi spēlēšana Latvijas izlasē Federācijas kausa izcīņā kopā ar Larisu Neilandi un Agnesi Blumbergu. Ar Agnesi abas startējušas daudzās starptautiskās sacensībās un labākos panākumus guvušas tieši pāru cīņās. Tā kopā spēlējušas pat tālajā Austrālijā. Bet tagad atgriezīties pie Unas stāstītā par aizvadītajiem gadiem Latvijas valstsvienībā:

Deviņdesmito gadu sākumā mūsu izlase debitēja Federācijas kausa izcīņā, un man laimējās būt tās sastāvā kopā ar tik lieliskām komandas biedrenēm. Agnesi pazinu vairākus gadus, abas tolaik trenējāties pie Daigas un Jāņa Juškām, turklāt Agnesei viņi bija vienīgie treneri. Taču nonākt vienā komandā ar tituliem bagāto Larisu Neilandi man bija kas īpašs. Pārliecinājos, – jo augstākas klases sportiste, jo viņa ir patiesāka, atklātāka, cilvēciskāka. Vismaz par Larisu to var teikt vispārākajā pakāpē. Divus gadus mūsu komandai bija lemts spēlēt Pasaules grupā kopā ar visām stiprākajām tenisistēm. Larisa mūs iepazīstināja ar savām kolēģēm, profesionālajām tenisistēm, aprunājāties ar viņas dubultspēļu partneri spāņieti Arantu Sančesu-Vikario. Tas bija fantastisks laiks, ja vēl ņem vērā to, ka spēlējām pret pasaules izcilākajām sportistēm. Kopā ar Agnesi pāru sacīkstē mērojāties spēkiem ar nīderlandietēm Kristīni Bogerti un Miriamu Oremani. Diemžēl viņas, kuras jau labu laiku bija profesionāļu vidū, mūs apspēlēja. Toties mačā ar ungārietēm Petru Mandulu un Andrea Temešvari mēs ar Agnesi bijām stiprākās. Pēc mūsu kopīgajām cīņām Federācijas kausa sacensībās bija patīams gandarījums, ka Latvijas komanda spēlējusi un cīnījusies pasaules stiprāko komandu vidū.

Una pēc veiksmīgiem startiem savas valsts laukumos centās rast motivāciju turpmākajiem treniņiem. Kā labāko risinājumu viņa atrada došanās uz Vāciju, lai spēlētu šīs zemes klubā un piedalītos valsts meistarsacīkstēs. Un kādudien pienāca brīdis, kad acumirkli bija jāizvēlas, – turpināt tenisistes karjeru vai uzsākt treneres darbu. Pārdomām nebija daudz laika, un Una Buševica teica jā jaunās dzīves sākumam sev vislabāk pazīstamajā sporta veidā.

Viņa lieliski apzinājās, ka viena lieta ir būt valsts izlases dalībniecei, bet pavisam kas cits – būt treneri. Šajās nodarbēs neder vienas un tās pašas zināšanas. Vēl nepieciešamas arī citas, daudz specifiskākas. Tā kā Latvijas Tenisa savienība regulāri organizēja starptautiskus treneru kursus, dalībnieku vidū bija arī Una Buševica. Eksāmens, protams, bija jākārtu angļu valodā, jo šajā sporta veidā oficiālā ir tieši šī valoda. Tagad Unai ir starptautisks treneres sertifikāts, un viņa jau vairākus gadus ir tenisa kluba *Enri* trenere.

Pagājis laiks. Una Buševica daudz labāk iepazīsusi sevi, kļuvusi izlēmīgāka un lieliski zina, ka tas ir tikai pirmais solis jaunajā, vēl interesantākā dzīves jomā.

Virziens skaidrs - ceļš uz Eiropu

Pēc tam, kad nodibinājās Latvijas Tautas frontes tenisa nodaļa kā Latvijas Tenisa federācijas atbalsta grupa, tika sagatavots Latvijas Tenisa savienības statūtu projekts un šā sporta veida turpmākās attīstības mērķa programma. Ar šiem dokumentiem tika iepazīstināta republikas Fiziskās kultūras un sporta komitejas vadība, kā arī atbildīgas tenisa amatpersonas. Izbrīnu izraisīja atsevišķu Latvijas Tenisa federācijas locekļu atturība ar priekšsēdētāju Alfrēdu Rubiku priekšgalā.

Tenisa sabiedrības spiediena rezultātā Gvido Zemribo vadībā notika federācijas prezidija atklātā sanāksme. Tika pieņemts lēmums, ka darbu atjauno Latvijas Tenisa savienība. Tās darbības virzieni bija absolūti skaidri. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem bija ceļš uz Eiropu, agrākā statusa atjaunošana starptautiskajā federācijā. Prezidija sēdē apstiprināja Latvijas Tenisa savienības statūtu projekta redakcijas komisiju šādā sastāvā: Ilmārs Būmanis – priekšsēdētājs, Josifs Minskis, Augusts Mellups, Guna Avena un Nugzars Mdzinarišvili. Komisijai steidzamības kārtā tika uzdots sagatavot projektu līdz 1990. gada 20. janvārim, pēc tam to publicēt vispārējai apspriešanai.

Jauno, 1990. gadu veiksmīgi sāka Latvijas jaunie tenisisti. Maskavā K. Borisovas piemiņas turnīrā startēja 26 pilsētu labākie jaunieši. Veiksmīga bija rīdzenieku spēle. Piecpadsmit un sešpadsmit gadu veco sportistu grupā uzvaru svinēja mūsu Andrejs Bojarins. Trīspadsmit un četrpadsmit gadu veco tenisistu grupā trešajā vietā ierindojās Jekaterina Krutjko.

Igaunijas atklātajā ziemas čempionātā Latviju pārstāvēja seši sportisti. Ģirts Dzelde nokļuva līdz finālam. Te stiprāks bija Gruzijas tenisists Davids Kačarava – 6:3, 6:3. Vēl vienu otro vietu Ģirts izcīnīja pāru sacīkstē kopā ar Māri Rozentālu.

VTC *Lielupe* direktors D. Znatnajs (pa kreisi) daudz gadu strādāja zem viena jumta ar LTS ģenerālsekretāru J. Plienu.

Daudzās sacensībās kopā startējuši Ģ. Dzeldē (no kreisās), A. Zilgalvis un M. Rozentāls.

Finālā viņi vienlīdzīgā cīņā zaudēja erēvānietim A. Siladžanam un Kačaravam – 6:7, 5:7.

Turpinājās tenisistu sekmīgi starti Vis-savienības sacensībās. PSRS ziemas meistarsacīkstēs Krasnojarskā bronzas medaļu vienspēlē ieguva Agnese Blum-

Federācijas kausa izcīņā Latvijas izlasē spēlēja A. Blumberga.

berga. PSRS junioru meistarsacīkstēs Užgorodā Agnese kopā ar Unu Buševicu kļuva par čempionēm.

Vissavienības Bruņoto Spēku čempionātā lieliski startēja Latvijas sportisti. Māris Rozentāls kļuva par uzvarētāju gan vienspēlē, gan arī pāru sacīkstē kopā ar Alvilu Zilgalvi.

Tallinā risinājās tradicionālais starptautiskais veterānu turnīrs. Dalībnieku vidū bija arī daudzkārtējā mūsu republikas meistare Vivita Vaivare. Igaunijas galvaspilsētā viņa startēja ļoti veiksmīgi. Visas spēles Vivita pārliecinoši beidza ar uzvaru divos setos. Šajās sacensībās spēlēja arī ASV, Somijas, Gruzijas, Ukrainas, Ļeņingradas un Maskavas tenisisti.

12. jūnijā Latvijas Tenisa savienības konferencē par prezidentu tika ievēlēts Gvido Zemribo, par viceprezidentu – Ilmārs Būmanis.

Sāka īstenoties Latvijas un Zviedrijas tenisistu starptautiskie sakari. Latvijas Tenisa savienības prezidenta Gvido Zemribo un trenera Jāņa Jansona vadītā delegācija viesojās Norčepingā. Šajā zviedru pilsētā notika starptautisks turnīrs, kurā piedalījās arī ASV, Austrālijas, VFR, Latvijas un vēl citu zemju sportisti. Sieviešu vienspēļu turnīrā galvenokārt startēja junioras. Par uzvarētāju kļuva liepājniece Olga Makarčuka. Pāru sacīkstē viņa darbojās kopā ar vēl vienu liepājnieti – Anželu Žgunu un ieguva otro vietu.

Labu sniegumu parādīja mūsu profesionālais tenisists Ģirts Dzeldē. Francijas pilsētā Strasbūrā notika starptautisks turnīrs. Rīdiniēka lielākais panākums – uzvara divos setos pār pasaules ranga 58. vietas īpašnieku Dž. Ariasu.

Šogad Rumbulas tenisa turnīrs pagāja visai klusi, jo tam tomēr nebija

izdevies kļūt par starptautisku vērienu guvušu notikumu. Arī mūsu sportistu interese bija mazinājusies. Neviena no Latvijas tenisistiem netika līdz finālam.

Šveices pilsētā Klosterā risinājās plašs starptautisks jauniešu turnīrs. Dalībnieku vidū bija arī Latvijas sportisti. PSRS izlases sastāvā startēja Una Buševica, Sergejs Ponomarjovs un Andrejs Bojarins. Vislabāko sniegumu vienspēlēs parādīja Una. Viņa vispirms pieveica anglieti A. Saidalu – 7:5, 6:4, pēc tam ungārieti R. Sauču un šveicieti B. Fošu. Vien pusfinālā rīdziniece bija spiesta atzīt anglietes Hutas pārākumu.

Brestā Ģirts Dzelve *Challenger* sērijas turnīrā dubultspēlē pāri ar Čehoslovākijas sportistu Martinu Dammu vispirms startēja kvalifikācijā. Veiksmīgi pārvarot šo barjeru, viņi galvenajā sacīkstē kļuva par uzvarētājiem. Finālā tika pārspēts V. Ferreira un J. Norvals no Dienvidāfrikas. Tomēr vēlāk abi atzina, ka vērtīgākā uzvara gūta ceturtdaļfinālā, kad tika apspēlēti J. Krūgers (Dienvidāfrika) un F. Jūls (Austrālija) – 6:3, 6:3. Šie sportisti ATP rangā bija ļoti augstās vietās.

Turpmākie starti turnīros vienspēlēs Brestā, Berlinē un Lionā mūsu tenisistiem beidzās bez sekmēm. Bija mēģinājums būt dalībnieku vidū Parīzes atklātajā čempionātā, arī Kremļa kausa izcīņā, tomēr labās ieceres neistenojās.

Tenisa vēsturē vēl daudzkārt tiks pieminētas Latvijas gada labākās tenisistes Agneses Blumbergas gaitas.

Mūsu meistarīgākā tenisiste stāsta:

– Jau gadu esmu profesionāla tenisiste. Pirmo turnīru šādā statusā aizvadīju Vācijā. Nezinu, kāda būtu mana nākotne, ja šajās sacensībās neuzvarētu. Nav šaubu, ka vismaz tenisā vajadzīga

arī veiksmē. Šoreiz tā bija manā pusē, un es kļuva par sacensību galvenās balvas īpašnieci. Mana mitne ārzemju turnīru laikā ir netālu no Hamburgas, kur tenisa klubā bez maksas varu izmantot tā pakalpojumus, arī treneru palīdzību, turklāt bez maksas man tiek piedāvāti sparingpartneri. Ticiet man, tas ir ļoti svarīgi, un es protu to novērtēt. Protams, ja klubam nepieciešams, palīdzu tam atbildīgās sacensībās. Taču galvenais man, protams, ir līdzdalība turnīros. Jo vairāk, jo labāk. Šogad startēju sacensībās Itālijā, Vācijā, Šveicē un Grieķijā. Veiksmīgākās bija Rīdevidenbrukas sacensības. Tajās es uzvarēju un Erlanges turnīrā tiku līdz finālam.

1990. gads bija izciliem notikumiem bagāts. Tas bija gads, kad Latvijas parlaments pieņēma 4. maija Neatkarības

Latvijas meistare arī veterānu sacensībās V. Vaivare.

deklarāciju. Tas bija gads, kad tika atjaunota Latvijas Tenisa savienība, kas nedarbojās kopš 1940. gada.

Ražens rudens izvērtās Centrālā tenisa kluba pārstāvjiem. Vispirms viņi devās uz ASV, kur Bostonas tenisa klubs kā viesmīlīgi saimnieki organizēja četrus draudzības mačus šajā pilsētā un arī Vašingtonā. Visās sacīkstēs meistarīgākie bija Latvijas sportisti, kurus cīņās vadīja trenere Daiga Juška.

Pēc tam sekoja brauciens uz Izraēlu, kur Telavivas olimpiskajā tenisa centrā mūsējiem bija iespēja iepazīties ne tikai ar jauno sportistu sagatavošanu šajā zemē, bet arī mēroties spēkiem ar vietējiem tenisistiem. Notika pieci draudzības mači, kuros lieliski spēlēja Una Buševica. Šajā turnejā Centrālā tenisa kluba spēlētājiem padomus deva treneris Augusts Mellups. Abos braucienos CTK delegāciju vadīja Juris Trēziņš.

Interesantu turnīru organizēja Jūrmalas veselības centra direktors Boriss Graps. Jaundubultos tenisa hallē tika rīkotas sacensības, kuras varētu dēvēt par agrāko gadu zvaigžņu tikšanos. Tās bija nostalgiskas atmiņas, prieks atkal sastapt savas draudzenes un bijušās cīņu biedrenes.

Notika vienīgi dubultspēles. Vienā pāri atkal stājās daudzās starptautiskās cīņās rūditās partneres Zaiga Ivanova un Olga Morozova. Pārējās spēlētājas, kuras gandrīz visas ir treneres, savu partneri izlozēja. Atkal, kā sendienās, vairākkārtējais Eiropas čempionpāris šajā turnīrā uzvarēja. Tā bija lieliska atgriešanās pārdesmit gadu atpakaļ.

Šajā turnīrā piedalījās Marina Čuvirina, Gaļina Bakšejeva, Vivita Daugirde, Tiu Some, Daiga Juška, Tatjana Rjazanova, Anna Kročko, Ausma Holcmane, Li-

dija Borodina, Irina Ševčenko, Zaiga Ivanova un Olga Morozova. Tas bija lieliski izdomāts un noorganizēts pasākums.

Īpaši pieminēšanas vērts ir tenisa klubā *Jaundubulti* izveidotais tenisa muzejs. Kluba arēnā ir divi apjuntie tenisa laukumi, bet vasarā te pieejami vēl seši laukumi ar Austrālijas firmas *Supergras* segumu. Šī firma tenisa laukumus ierīkojusi daudzās pasaules valstīs. Šo interesanto turnīru rīkoja un muzeju iekārtojās Jūrmalas tenisa fanātiķis Boriss Graps kopīgiem spēkiem ar savu draudzīgo sporta bāzes kolektīvu.

28. decembrī Valsts Tenisa centrā *Lielupe* notika Latvijas tenisa veterānu un tenisa amatieru sapulce. Tajā piedalījās ap astoņdesmit bijušo sportistu. Tika apstiprināta Latvijas Tenisa veterānu kluba izveide. Par valdes priekšsēdētāju ievēlēja Jāni Plienu.

1991. gads sākās traģiski un drūmi. Latvijas Tenisa savienība pieņēma lēmumu uz nenoteiktu laiku mūsu sportistiem nēstartēt PSRS un Latvijas teritorijā nerīkot Vis-savienības sacensības. Sakarā ar traģiskajiem notikumiem Baltijā tiek nosūtīta protesta telegramma PSRS prezidentam Mihailam Gorbačovam. Telegramma nosūtīta arī KPFSR Augstākās Padomes priekšsēdētājam Borisam Jeļcinam, kurā izteikts atbalsts viņa darbībai un paziņojumiem sakarā ar Baltiju. Ņemot vērā radušos politisko situāciju, mūsu spēlētāji vairs neizbrauca uz padomjzemes rīkotajām sacensībām. Turpmāk amatpersonām steidzīgi jāmeklē starptautiski kontakti. Tika izvirzīts jautājums, – kad Latvijas sportisti beidzot gūs tiesības pilnvērtīgi startēt Eiropas un pasaules tenisa laukumos. Tobrīd neviens pat nespēja iztēloties, ka šīs tiesības Latvija drīz vien arī iegūs.

Mūsu tenisa profesionālis Ģirts Dzeldes jau pavasarī aizvadīja turnīru sēriju Japānā, Dienvidkorejā, Malaizijā un Nepālā. Viņš savu pozīciju ATP rangā papildināja ar 27 punktiem, kas deva iespēju pacelties kvalifikācijas sarakstā uzreiz par divsimts vietām.

Ko tad galu galā nozīmē šie punkti, par ko tik ļoti cīnās ikviens tenisists? Tie nosaka spēlētāja rangu ATP datora rēķinos. Tas savukārt ietekmē sportista iespēju piedalīties vai nepiedalīties interesantākajos un prestižākajos turnīros. Tādēļ arī ikviens sportists cenšas datora aprēķinos ieņemt pēc iespējas augstāku vietu. Lai to izdarītu, daudzi sev turnīrus izvēlas pat vistālākajās pasaulēs zemēs.

Šo grūto punktu iegūšanas ceļu veiksmīgi veica ne tikai Ģirts Dzeldes. To iesāka arī Agnese Blumberga. Startējot vairākos turnīros, viņa ieguva tiesības piedalīties Francijas atklātajā čempionātā dubultspēļu galvenajā sacīkstē.

Parīzē pirmo reizi *Roland Garros* laukumos pabija arī trīs latvieši – tenisa trenere Zaiga Ivanova, kā arī Agnese Blumberga un Ģirts Dzeldes. No mūsējiem vienīgi Agnese tika otrajā kārtā, startējot kopā ar vācu sportisti. Finālā Žiži Fernandes (Puertoriko) un Jana Novotna (Čehoslovākija) pieveica PSRS izlases pāri Natāliju Zverevu un Larisu Savčenko. Nākotnē Larisa pārstāvēs Latviju.

Vasaras sezonu veiksmīgi uzsāka arī Latvijas šī gada ziemas sacensību uzvarētāja Una Buševica. Viņa sevi lieliski parādīja, startējot Vācijas kluba *Bohum TG049* sastāvā gan sieviešu, gan jauniešu konkurencē. Una piedalījās Lunenas pilsētas 650 gadu dibināšanai veltītajā turnīrā. Pirmajā kārtā tika pieveikta pazīstamā Vācijas

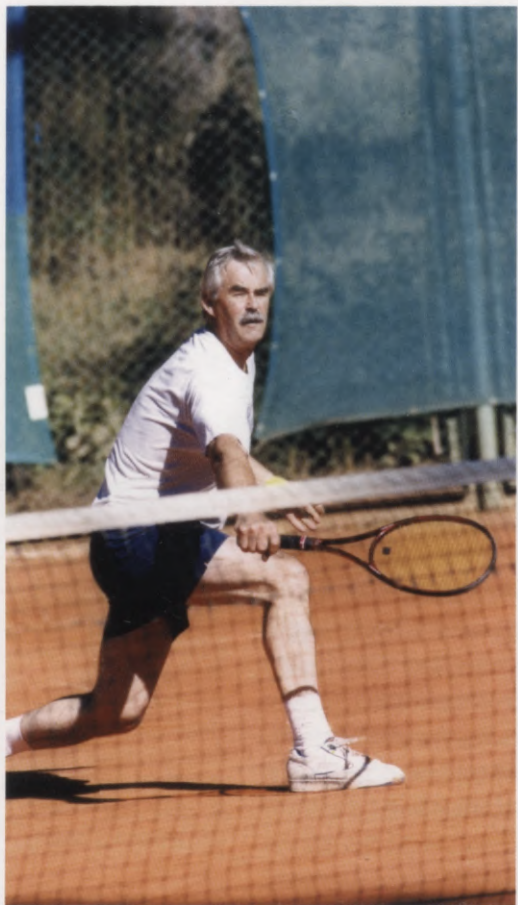
spēlētāja Anna Millere ar rezultātu 6:4, 6:4, tad gūtas vēl divas uzvaras. Vienīgi pusfinālā latviešu tenisiste zaudēja turnīra nākamajai uzvarētājai B. Odjekausai.

Šā kluba veterānu komandas sastāvā startēja arī mūsu veterānu līderi Jānis Pliens un Nugzars Mdzinarišvili.

Veterāniem Vācijā sacensības risinās vairākās līgās, un zemāko līgu uzvarētāju komandas ieguva tiesības nākamajā sezonā piedalīties kādā augstākā līgā. Priekšsacīkstēs Bohumas kluba vienība aizvadīja piecus mačus, un visos mūsu pārstāvji izcīnīja uzvaras gan vienspēlēs, gan pāru cīņās, palīdzot kluba komandai uzvarēt.

Vimbldonas turnīra laikā vasaras vidū uz Londonu tika komandēts Latvijas Tenisa savienības prezidents Gvido Zemrībo. Kā zināms, Starptautiskās Tenisa federācijas (ITF) mītne atrodas Londonā. Tā kā Baltijas valstu Tenisa savienības nekad nav bijušas izslēgtas no ITF, bija lielas cerības uz pozitīvu iznākumu, panākot mūsu zemes sportistu organizācijas starptautisku atzīšanu. Baltiešus pieņēma viens no visdrošākajiem kandidātiem Starptautiskās Tenisa

Baltijas valstu Tenisa federāciju vadītāji Londonā (no kreisās): M. Putraments (Lietuva), E. Krē (Igaunija), Starptautiskās Tenisa federācijas prezidents B. Tobins un G. Zemrībo (Latvija).

J. Pliens veiksmīgi turpina startēt veterānu turnīros.

federācijas prezidenta amatam Braiens Tobins. Šis austrālietis dzīvo Londonā un bija ITF izpildu prezidents.

Uzzinot, ka Latvijai ar PSRS tenisa dzīves vadītājiem ir noslēgts līgums, kura viens no punktiem paredz Latvijas Tenisa savienības patstāvīgu darbību ITF, Tobina kungs lūdza viņam atsūtīt šī dokumenta kopiju, pie reizes sniedzot konsultācijas par to, kas vēl veicams, lai ITF mūs atzītu par pilntiesīgu biedru.

Vairāk nekā simts gadu ilgojā Vimbldonas turnīra vēsturē pirmo reizi par čempionēm kļuva PSRS izlases spēlētājas Natālija Zvereva un Larisa Savčenko, kuras palika nepārspētas dubultspēlē. Finālā viņām preti stājās internacionālais pāris – Žīzi Fernandesa un Jana

Novotna. Šis mačs bija ļoti nervozs. Uzvaras kausi varēja nosvērties gan uz vienu, gan uz otra pāra pusi. Šoreiz prasīgākas bija PSRS sportistes. Rezultāts finālā – 6:4, 3:6, 6:4.

Pirmo reizi Vimbldonas turnīrā vīriešu konkurencē laukumā izgāja Ģirts Dzeldē. Dubultspēlē kopā ar austrālieti Deividu Edamsu viņam izdevās pārvarēt pirmās kārtas sliekšni. Sekojošajā cīņā nācās piekāpties amerikāņiem Dž. Braunam un B. Gārnētam – 6:7, 4:6.

Lielupē no 8. līdz 13. jūlijam risinājās Daugavas CTK starptautiskais jauniešu turnīrs, kurā piedalījās 249 sportisti trijās vecuma grupās. Bija ieradušies tenisisti no Igaunijas, Lietuvas, Baltkrievijas, Ukrainas, Moldāvijas, Baškīrijas, Uzbekijas, Gruzijas, Armēnijas, Ļeņingradas, Maskavas un Izraēlas.

Dalībnieku sastāvs bija visai spēcīgs. Mūsu valsts sportistiem izdevās izcīnīt tikai vienu uzvaru. Meiteņu vecākajā grupā nepārspēta palika Jeļena Krutjko. Vēl Latvijas sportisti ieguva vienu otro vietu – vecākajā grupā Dace Kavasa, trīs trešās vietas – vidējā grupā Olga Gerasimova, jaunākajā grupā Anna Barinova un Matiss Kaļāns.

Tenisa cienītājiem bija iespēja vērot arī jaunās zvaigznes maskavietes Annas Kurņikovas sniegumu. Viņa spēja uzvarēt divus gadus vecākas konkurentes.

Daudzi jaunie tenisisti pēc turnīra Lielupē devās uz Tallinu, kur risinājās Igaunijas Tenisa savienības rīkotās sacensības. Arī te cīņas notika trijās grupās.

Lielākos panākumus guva Daigas un Jāņa Jušku audzēkņi. 1977./1978. gadā dzimušo grupā par uzvarētāju zēnu vienspēlē kļuva Edgars Kļaviņš. Viņš finālā pieveica G. Zedaniju no Gruzijas. Rīdnieks pāri ar citu gruzīnu tenisistu G. Mikeladzi uzvarēja arī dubultspēlē.

Šo pašu treneru audzēkne Anna Barinova ieguva turnīra galveno balvu jaunākajā grupā, pāru sacīkstēs startējot kopā ar Ņeņingradieti O. Korjanovu.

Tallinā notika arī Baltijas jaunatnes pirmās individuālās meistarsacīkstes. Visproduktīvāk, kā izrādījās, strādājuši Latvijas treneri. No iespējamajiem četrpadsmit uzvarētāju tituliem divpadsmit tika mūsu sportistiem, divi – igauņiem. Latvijas tenisisti uzvarēja visās vienspēlēs. Mūsējie tikai divreiz piekāpās Igaunijas tenisistiem dubultspēļu finālos. Par absolūtajiem Baltijas meistarsacīkšu uzvarētājiem kļuva četri Latvijas sportisti – Sergejs Ponomarjovs vecākajā grupā, Olga Gerasimova vidējā grupā, Anna Barinova un Edgars Kļaviņš jaunākajā grupā.

Augusta sākumā Tallinas starptautiskajā veterānu turnīrā, kurā piedalījās desmit valstu spēlētāji, atkal veiksmīgi startēja Jānis Pliens. Vienspēlē viņš izcīnīja otro vietu, piekāpdamies vienīgi V. Peregudovam no Gruzijas. Toties dubultspēlē kopā ar igauņi M. Kūmu tika pieveikti visi konkurenti.

Pēc pāris nedēļām Lielupē notika Baltijas veterānu pirmais čempionāts. Meistaru grupā (45+) par uzvarētāju kļuva Jānis Pliens. Arī sieviešu sacīkstēs piedalījās daudzu agrāko gadu slavenības. Jūrmalniece Irina Ševčenko-Gudele uzvarēja 35+ grupā, izšķirošajā cīņā pārspējot bijušo PSRS čempioni igauņieti Tiu Somi.

Desmitkārtējā Latvijas čempione vienspēlē Vivita Daugirde palika nepārspēta 50+ grupā.

Oktobra nogalē Lielupē notika lielā starptautiskā tenisa turnīra – Kremļa kausa – kvalifikācijas sacensības. Šoreiz Jūrmalā bija pulcējušies nu jau bijušās Padomju Savienības republiku labākie te-

nisisti, kuri cīnījās par piecām ceļazīmēm kvalifikācijas turnīram Maskavā. 32 dalībnieku vidū bija arī seši Latvijas pārstāvji – Māris Rozentāls, Alvilis Zilgalvis, Pauls Feldmanis, Andrejs Bojarins, Sergejs Ponomarjovs un Sergejs Bogačovs. Diemžēl sacensībās nestratēja viens no mūsu labākajiem tenisistiem Andris Filimovs, kurš tobrīd piedalījās turnīrā Berlīnē. Toties Ģirts Dzelve, pateicoties labiem rezultātiem ārzemju sacensībās, jau bija nodrošinājis sev vietu Maskavas kvalifikācijas turnīrā.

Līdz ceturtdaļfinālam nokļuva vienīgi šīgada Latvijas un Baltijas čempions Māris Rozentāls. Nākamajā spēlē viņš zaudēja kļevietim Andrejam Ribalko. Par turnīra uzvarētāju kļuva Sergejs Skakuns no Minskas. Mūsu tenisistu starts bija neveiksmīgs, un cerības uz līdzdalību populārāajā Maskavas turnīrā bija zaudētas.

Vācijas pilsētas Bohumas kluba veterānu komandā startēja arī Latvijas tenisisti J. Pliens (centrā) un N. Mdzinarišvili (pirmais no labās).

Ilgi gaidītais notikums pienācis. 6. novembra rītā pasaules lielākās ziņu aģentūras izplatīja informāciju: Baltijas valstis – Latvija, Lietuva un Igaunija atjaunotas Starptautiskajā Tenisa federācijā (ITF).

Ziņu aģentūra *Associated Press* rakstīja:

"Londona, 6. novembris (AP) – trīs jaunās Baltijas valstis – Latvija, Lietuva un Igaunija – ir ieguvušas pagaidu dalībvalsts statusu Starptautiskajā Tenisa federācijā. Visas trīs valstis jau bija Starptautiskās Tenisa federācijas dalībvalstis starp I Pasaules karu un II Pasaules karu. Šīm valstīm pagaidu locekles statuss būs tikai līdz 1992. gada septembrim, kad Dominikānas Republikā notiks gadskārtējā Starptautiskās Tenisa federācijas tikšanās, kuras laikā visas trīs valstis oficiāli tiks pasludinātas par Starptautiskās Tenisa federācijas dalībvalstīm. Šobrīd šīm trijām valstīm ir tiesības pieteikt savus spēlētājus tenisa sacensībām 1992. gada Olimpiskajām spēlēm Barselonā, Spānijā, un pieteikties arī Deivisa kausa izcīņā, kā arī Federācijas kausa izcīņā.

Mēs ilgi gājām šo atkal atzišanas ceļu. Bieži mūs vienkārši nedzirdēja – bieži nesaprata vai nevēlējās saprast. Kad beidzot kļuvām brīva valsts, jau pavisam tuvs un reāls kļuva atzišanas brīdis arī tenisa starptautiskajā saimē. Novembra sākumā tas arī pienāca.

Priecīgs, satraucošs, daudzsološs brīdis. To gaidīja daudzi, cerēja daudzi. Vai, šo atzišanu saņēmuši, būsim gatavi uzsākt aktīvu darbošanos, lai vestu savu tenisu, savas valsts vārdu pasaulē? Vai būsim gatavi reizēm aizmirst apvainojumus, darot kopēju darbu, ejot kopēju ceļu? To rādīs nākotne. To rādīs padarītais darbs. Mūsu. Kopējais.

Administratīvās komitejas lēmums dod tiesības Latvijas tenisistiem piedalīties olimpisko spēļu atlases sacensībās. Bet, lai kļūtu par pilntiesīgu ITF locekli ar tiesībām piedalīties visās tās rīkotajās sacensībās, jāizpilda zināmas finansiālas saistības. To risināšanā Latvijas Tenisa savienībai lielu palīdzību sniedza firma Linkejs Ltd., tās direktora J. Brēmera un viņa vietnieka A. Meškanceva personā.

Deviņdesmito gadu sākumā Latvijas Tenisa savienība, ņemot vērā finansiālās iespējas, nolēma izdot LTS mēnešrakstu *Latvijas Teniss*. Šis sporta spēles cienītāji te regulāri varēja iepazīties ar jauniešiem pašu zemes un ārvalstu tenisa dzīvē. Pamazām sāka dibināties tenisa klubi, notika aktivitātes ne tikai stabilākajos un lielākajos tenisa centros – Rīgā, Jūrmalā un Liepājā, bet arī citās pilsētās. Interesi izraisa *Latvijas Teniss* publicētā informācija *Teniss Bauskā*. Te lasām:

Valsts saimniecības "Ceraukste" sporta bāzē notika Bauskas novada atklātais turnīrs tenisā, kurā piedalījās 25 dažāda vecuma un dzimuma pār-

stāvji. Sportisti tika sadalīti 2 spēka grupās.

Otrajā grupā kausu par 1. vietu ieguva 12 gadus vecais Ainārs Priednieks, kurš dzīvo un mācās Ceraukstes pagastā. Īsts maratons notika starp 1. grupas sportistiem, kuri pēc divminusu sistēmas cīnijās 24 stundas. Par 101 rubļa prēmijas laureātiem kļuva Jānis (Saulaines tehnikums) un Arturs (mācās Bauskas 2. vidusskolā) Klabji. Vienlaikus tiek apkopots reitings Bauskas novada labākajiem 20 tenisistiem. Sešniekā iekļuvuši Bauskas "profesionāļi" A. Klabis, H. Celms, J. Klabis, A. Podžus, O. Ausējs un V. Berežkovs.

Mūsu atgriešanās pasaulē

1992. gads bija Latvijas tenisa atgriešanās gads pasaulē un Eiropā. LTS uzņēma arī Eiropas Tenisa asociācijā.

Sākot ar 1992. gadu, mūsu valsts sportisti drīkstēja piedalīties visās pasaules un Eiropas sacensībās, pārstāvot savu valsti. Šis brīdis bija aizsākums pavisam jaunai ērai Latvijas tenisā. Mūsu sportistiem sākās daudz atbildīgāks laiks. Tagad daudzās zemēs vērtēs un spriedīs par Latvijas spēlētāju prasmi. Turpmāk katra Latvijas tenisista goda pienākums bija aizstāvēt Latvijas karoga krāsas galvenajās starptautiskajās sacensībās, kā arī piedalīties Latvijas Republikas meistaracikstēs.

Pateicoties nu jau jūrmalnieces Lariisas Savčenko-Neilandes augstajai vietai pasaules rangā dubultspēlē, viņai kopā ar Agnesi Blumbergu jau garantēta vieta Barselonas olimpisko spēļu pāru sacikšu pamatturnīrā. Lai vēl kāds Latvijas tenisists gūtu tiesības kļūt par olimpieti, jāpiedalās atlases turnīros.

Ņemot vērā vēsturisko notikumu, kad Latvijas Tenisa savienība atgriezusies Starptautiskajā Tenisa federācijā un Eiropas Tenisa asociācijā, 1992. gadā notika LTS plēnums. Tajā tika pieņemti daudzi būtiski lēmumi:

1. Latvijas atjaunošanu Starptautiskajā Tenisa federācijā plaši izmantot

tenisa sporta masveidības paplašināšanā, bērnu apmācībā un jaunu tenisa klubu dibināšanā.

2. Piedalīties 1992. gada olimpiskajās spēlēs Barselonā, Starptautiskās Tenisa federācijas un Eiropas Tenisa asociācijas rīkotajās sacensībās.

3. Uzskatīt, ka katra republikas tenisista pienākums ir aizstāvēt Latvijas godu galvenajās starptautiskajās sacensībās un piedalīties Latvijas Republikas čempionātos. Tādēļ treneriem un sportistiem jāstrādā, lai celtu sporta meistarību. Kā pamatu atlasei uz starptautiskām sacensībām uzskatīt piedalīšanos Latvijas Republikas čempionātos.

LTS Stambulā uzņēma Eiropas Tenisa asociācijā. Tas klātienē paziņots LTS prezidentam G. Zemrībo (pa labi).

Ar visiem vadošajiem sportistiem noslēgt līgumus par sadarbību 1992. gadā.

4. Apstiprināt par Latvijas Tenisa savienības ģenerālsponsoru firmu *Linkejs Ltd.* (ģenerāldirektors J. Brēmera kungs). Atzīmēt sponsorsu firmu *Dzintars, API, Consum, Stingers, LTD, Diskete, Jaunatnes centra Orions, firmu Pārdaugava* un *Uzvara* lielo ieguldījumu tenisa attīstībā republikā. Turpmāk veltīt lielu vērību darbam ar sponsoriem.

5. Uzdot LTS prezidijam noslēgt līgumu 1992. gadam ar Latvijas Republikas Ministru Padomes Fiziskās kultūras un sporta komiteju, Latvijas Nacionālo sporta skolu un Latvijas Olimpisko komiteju.

6. Paaugstināt dažādu maksas grupu darba kvalitāti ar bērniem. Par pamatu rezervju sagatavošanā uzskatīt *Daugavas CTK BJSS, Liepājas BJSS, TTP BJSS, Jūrmalas BJSS, firmas Consum, Celtnieks, Viesturdārza* bērnu grupu darbu. Nepieļaut minēto skolu un grupu likvidēšanu.

7. Lielu uzmanību veltīt bērnu un jaunatnes sacensībām, lauku sporta klubu un veterānu turnīriem. Uzlabot jauno tiesnešu sagatavošanas darbu. Atrisināt tiesnešu darba samaksu.

8. Gatavoties lielu starptautisku sacensību sarīkošanai. Par galvenajām bāzēm uzskatīt VTC *Lielupe* slēgtos tenisa laukumus, SB *Daugava*, CTK vasaras bāzi Lielupē un Jaundubultu tenisa laukumus.

9. Uzdot LTS prezidijam aktīvi piedalīties Starptautiskās Tenisa federācijas, Baltijas Tenisa asociācijas un Eiropas Tenisa asociācijas un to komiteju darbā.

10. Uzdot LTS tiesnešu kolēģijai (M. Ceimurs) veikt pasākumus vadošo tiesnešu kvalifikācijas celšanai un angļu valodas mācībām, lai nodrošinātu lielu starptautisku sacensību sarīkošanu. Sa-

gatavot augstas klases tiesnešus starptautisko sacensību apkalpošanai.

1992. gadā Lielupē spēkiem mērojās visu triju Baltijas valstu stiprākie tenisisti. Sieviešu konkurencē par čempioni kļuva Una Buševica, kura finālā pieveica igauņieti H. Holteri.

Trešā bija Igaunijas tenisiste K. Kinda. Vīru cīņās augsto titulu ieguva Andris Filimonovs. Viņš izšķirošajā sacīkstē pieveica Paulu Feldmani. Trešais bija Lietuvas tenisists Raimonds Muraška.

Dubultspēlēs sieviešu sāncensībā uzvarēja latvietes Una Buševica un Gabija Tālberga, vīriešu – igauņi M. Bušs un A. Vahkals.

Pirmo reizi Latvijas sieviešu izlase piedalījās Federācijas kausa izcīņā, kas tiek uzskatīta par pasaules komandu neoficiālo meistarību un notiek kopš 1963. gada. Mūsu izlasē spēlēja Larisa Neilande, Una Buševica, Agnese Blumberga un Gabija Tālberga. Kapteines pienākumi tika uzticēti Daigai Juškai. Atēnās pirmajā sacensību dienā Latvijas izlase pārspēja Dienvidslāvijas tenisistes. Arī turpinājums mūsu valsts pārstāvēm izdevās daudzsološs. Vēl tika pārspētās Tunisijas, Portugāles un Grieķijas komandas. Finālcīņā Latvijas valstsvienībai nācās atzīt Horvātijas komandas pārkumu. Cerības startēt pamatturnīrā jāatliek uz nākamo gadu.

Ir vēl viena Latvijas tenisiste, kura pirms vairākiem gadiem startējusi Federācijas kausa izcīņā. Daudzkārtējā Latvijas čempione Irina Ševčenko-Gudele PSRS izlases sastāvā aizvadījusi divas vienspēles.

Latvijas komandā pieredzējušākā, protams, ir Larisa Neilande. Viņa Federācijas kausa izcīņā PSRS izlases komandas sastāvā piedalījusies desmit vienspēlēs (astoņas uzvaras) un septiņās dubultspēlēs (sešas uzvaras).

Austrālijas atklātajā čempionātā Larisas Neilandes pirmā vienspēle pagāja vairāk nekā veiksmīgi. Savu konkurenti beļģieti Sabīni Apelmani viņa pieveica ar rezultātu 7:5, 6:2. Arī otrā kārtā bija izdevusies, jo tika uzvarēta angliete Džoanna Drūrija, trešajā kārtā – amerikāniete Kimberlija Po. Astotdaļfināla mačs bija dramatisks. Te tikās diametrāli pretēju stilu piekritējas. Larisa Neilande ir tipiska uzbrūkošā stila spēlētāja, toties spāniete Aranta Sančesa-Vikario lieliski darbojās uz gala līnijas. Virsroku guva Spānijas tenisiste ar rezultātu 6:1, 7:6.

Dubultspēles pirmajā sacensībā Larisai Neilandei un viņas partnerei Janai Novotnai viņpus tiklam pretī stājās vāciete Anke Hūbere un francūziete Jūlija Alāra. Abas ir pasaules labākā desmitnieka spēlētājas. Smagā cīņā Larisa ar savu kolēģi guva uzvaru – 7:6, 3:6, 7:5. Arī otrajā un trešajā kārtā tika izcīnīts panākums. Un tomēr Larisas sapnis šogad nepiepildījās, jo viņa ar Janu zaudēja ceturtdaļfinālā. Tiesa, ļoti sīvā, ilgā un saspringtā mačā, kur viņu pretinieces bija amerikānietes Mērija Džo Fernandesā un Zina Garisone – 6:2, 2:6, 6:8.

Vasaras sezonu Agnese Blumberga atklāja Itālijā uz tenisita seguma laukumiem. Spēļu otrajā kārtā bija jātiecas ar turnīra stiprāko sportisti šveicieti Fesu. Mačs gan bija sīvs, tomēr latvietei nācās piekāpties – 4:6, 6:3, 6:7.

Otrais turnīrs Atēnās bija daudz veiksmīgāks. Agnese pa ceļam līdz finālam pieveica vairākas cienījamās sāncenses. Pēc šiem pārliecinošajiem startiem rīdziniece ieguva astoņpadsmit WTA ranga punktus. Pateicoties tiem, Agnese pasaules rangā atgriezās stiprāko divsimtniekā.

Itālijas pilsētā Terni, kas ir sešsimts kilometru no Romas, jau vairākus gadus notiek starptautisks jauniešu tenisa turnīrs

Miera trofeja. Šogad pirmo reizi tajā bija iespēja piedalīties arī Jūrmalas sportistiem. Individuālajā turnīrā pēc katras dalībnieka paveiktā tika skaitīti punkti, kas galarezultātā izvērtās par komandu vērtējumu.

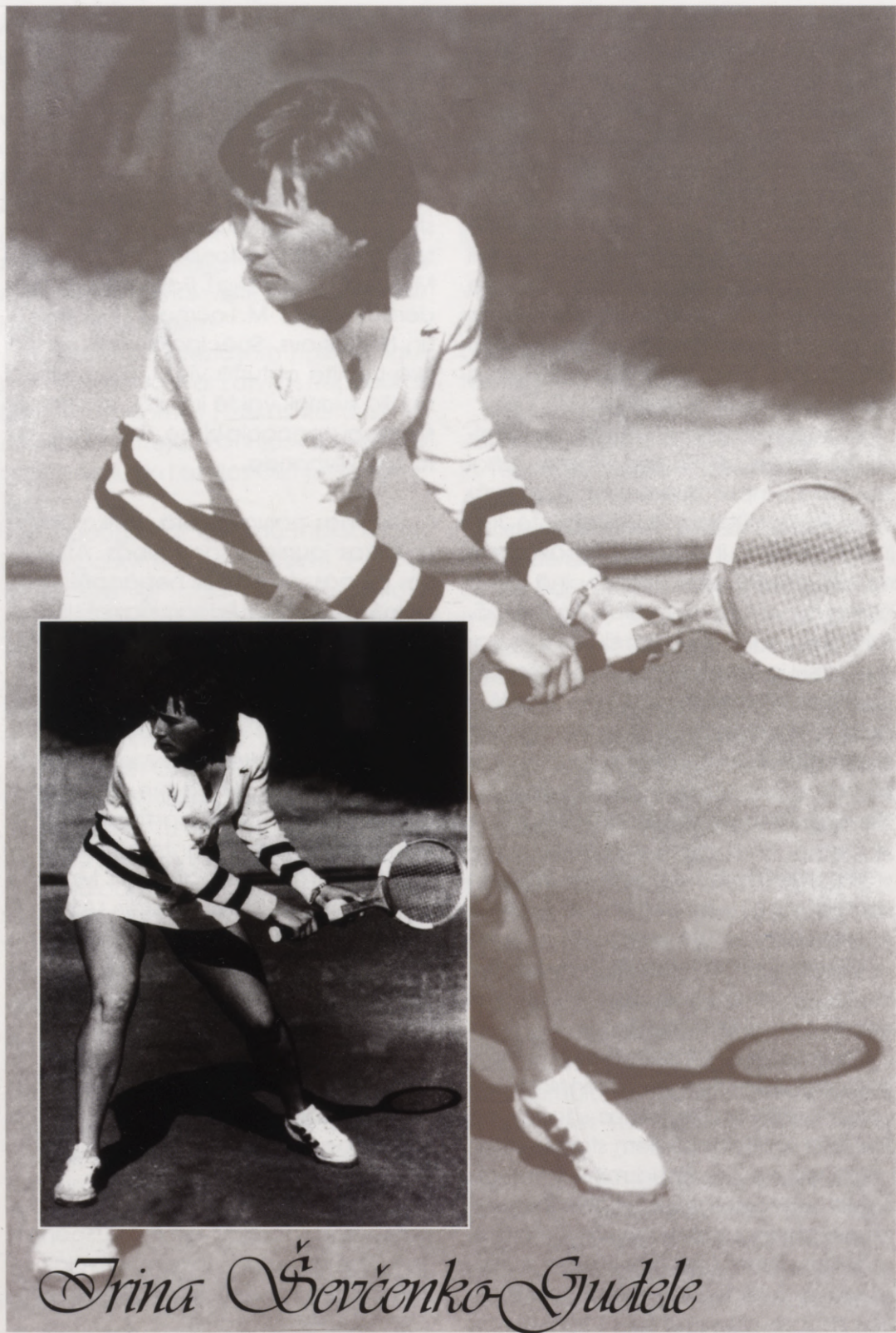
Sacensībās piedalījās divpadsmit valstu komandas. Sportistu vecums – no sešpadsmit līdz astoņpadsmit gadiem. Mūsu komandā bija I. Pabraukle, S. Baldere, R. Kokins, M. Ločmelis, G. Auškaps un N. Ivanovs. Spēcīgajā konkurencē tika izcīnīta ceturtā vieta. Šajā turnīrā nebija svarīgi, vai tā ir valsts, kluba, pilsētas vai apgabala izlase. Galvenais, ka tā bija komanda.

Ukrainas galvaspilsētā notika starptautiskas jauniešu sacensības. Atsevišķās grupās vienspēlēs nepārspēti palika latviešu tenisisti Edgars Kļaviņš un Raimonds Sproga. Abi kopā ieguva galveno balvu arī pāru sacīkstē.

Latvijas tenisa draugi ar cerībām gaidīja sezonas trešo *Grand Slam* turnīru – Vimbldonas turnīru. Kā sieviešu dubultspēlē veiksies jūrmalniecei Larisai Neilandei un viņas partnerei Janai Novotnai? Pusfinālā internacionālais duets grūtā cīņā pārspēja Martinu Navrātilovu un Pemu Šraiveri (ASV). Izšķirošajā spēlē Larisa un Jana tomēr zaudēja Žiži Fernandesai un Natālijai Zverevai – 4:6, 1:6. Taču tas nebija Larisas Neilandes vienīgais fināls.

Kopā ar Sirilu Suku (Čehoslovākija) viņa kvalificējās izšķirošajai cīņai arī jauktajā dubultspēlē. Finālā Larisa un Sirils kļuva par uzvarētājiem, iegūstot Vimbldonas čempionu titulu.

Vimbldonas sacensībās jauktajā dubultspēlē piedalījās arī mūsu sportists Ģirts Dzeldes. Starta bija nesekmīgs, jo viņš kopā ar gruzīnieti Leilu Meshi zaudēja jau pirmajā kārtā.

Trina Ševčenko-Gudele

Izcilniece no Vēju pilsētas

Irina Ševčenko-Gudele ir viena no liepājniecēm, kas guvusi nozīmīgākos panākumus tenisā. Viņa skolojusies pie treneriem Nikolaja Puhova, Alfrēda Rozentāla un Augusta Mellupa. Irina allaž izcēlusies ar smagu un spēcīgu spēli. Konkurentes nereti žēlojās, ka liepājniece *kauj* bumbu un satriec konkurentes.

Vērojot Irinas spēli, nezinātāji nespētu noticēt, cik lielas problēmas ir tenisistei, kura Liepājā ir stiprākā. Vēju pilsētā nebija tenisa piemērotas zāles ziemas sezonā. Taču viņa prata apspēlēt visus, kas vien nāca pretī, stiprā dzimuma pārstāvjus ieskaitot. Irina bez žēlastības gāja pretī bumbai un bija viena no pirmajām, kas sāka sist pa augšupejošu bumbu. Sāncenses nebija apskaužamā situācijā, kad Irina bija labākajā sportiskajā formā. Viņa sita bez žēlastības, liekot pretiniecēm visā cīņā gaitā nemitīgi skriet, lielākoties – no viena laukuma stūra uz otru, pamatīgi nokausējot oponentes.

Pateicoties agresīvajam spēles stilam, Irina izcīnīja vietu PSRS izlasē. Viņa spēlēja gan Federācijas kausa izcīņā, gan bija vienīgā Latvijas tenisa pārstāve, kas startēja pasaules studentu spēlēs – universiādē Mehiko.

Laimējās sportistēm, kuras spēja atšifrēt Irinas stilu, kas deva priekšroku tikai vienīgi uzbrukumam, neatkarīgi no tā, kurā laukuma vietā risinājās notikumi. Šīs konkurentes spēja Latvijas tenisisti pieveikt. Viņa vairākkārt bija pavisam tuvu PSRS čempiones titulam vienspēlē, taču diemžēl traumas liedza sasniegt mērķi. Tiesa, Irina ir PSRS ziemas čempionāta uzvarētāja pāru sacīkstē. Viņa ir viena no izcilākajām Latvijas tenisistēm.

Beidzot spēlētājas karjeru, Irina drīz vien kļuva par treneri, lai arī vienubrīd par tenisu pat neko dzirdēt negribēja. Vairākkārt viņai tika piedāvāts izmēģināt spēkus jaunāko senioru Eiropas čempionātā. Sievietes vienmēr ir jaunas un pavisam jaunas. Vārds *seniore* ne vienai vien varbūt tomēr griež ausī. Un tomēr pienāk brīdis, kad rodas vēlēšanās atkal izmēģināt roku. Jo vairāk tādēļ, ka tik daudz gadu atdots šai spēlei, kuru daudzi dēvē par *spēli visam mūžam*. Irina kļuva par Eiropas čempioni, vēlāk arī kopā ar Zaigu Ivanovu – par pasaules vicečempioni. Nav šaubu, ka panākumi vēl turpināsies.

Boriss Graps

Jr, par ko apskaust

Pasaulē nav daudz tenisa muzeju. Ir Slavas zāles ar lielskiem un vērtīgiem eksponātiem. Bija laiks, kad Jaundubultos ikviens interesents varēja doties vēsturiskos ceļojumos pa tenisa ceļiem, sākot jau no 19. gadsimta. Par to bija parūpējies profesionāls... futbola treneris Boriss Graps. Savulaik trenējis *Daugavas* jaunos futbolistus, pēc tam arī meistarus, vēl – Liepājas *Zvejnieka* kājbumbas profesionāļus. Līdz sešdesmito gadu beigās kļuva par Jūrmalas Sporta komitejas vadītāju. 1990. gadā Boriss Graps uzsāka sporta kompleksa *Jaundubulti* aktīvo dzīvi, būdams tā direktora amatā. Tieši te mājvietu rada arī Tenisa muzejs.

Katram skaidrs, – ne jau visu mūžu futbolu spēlēs. Viņa dzīvi krasi mainīja diena, kad iepazinās ar tenisa treneri Āriju Mellupi, kurai pateicoties Jūrmalā plauka un zēla šī spēle. Būtu dīvaini, ja Boriss ar saviem draugiem arī nekristu tenisa valdzinājumam par *upuri*. Pašam arvien vairāk iepazīstot un iemīlot šo spēli, viņam radās liela interese arī par tās pirmsākumiem, par attīstību ne tikai pašu

mājās, bet arī pasaulē. Ja nezināsi savu vēsturi, nav jēgas lauzties tālu pasaulē. Viss sākās ar Jūrmalu, sekoja Latvijas un tad arī pasaules vērtīgākie notikumi. Soli pa solim Boriss Graps ieguva arvien vairāk ievēribas cienīgu eksponātu. Viņa ideja aizrāva domubiedrus. Nevar vārdos uzskaitīt visus, kuri dāvināja topošajam muzejam vērtīgus eksemplārus. Daudz materiālu nākuši no advokāta Josifa Minske-
ra, kurš bija viens no tenisa veterānu kustības aizsācējiem Latvijā. Gandrīz pēc katras sacīkšu sērijas, atgriežoties mājās Jūrmalā, Larisa un Aleksandrs Neilandi papildināja jau aizsākto kolekciju. Muzejā bija vairāk nekā pustūkstotis visdažādākā kaluma un vērtību medaļu, kausu, godalgu, kurus, apzinoties vēsturisko vērtību, dāvājuši mūsu valsts tenisti, treneri, entuziasti. Izcils ieguvums ir 20. gadsimta sākumā Pēterburgā izdotie tenisa spēles noteikumi, filigrānas tenisa tēmai veltītas gravīru reprodukcijas, neskaitāmu rakešu stīgu paraugi, sākot no dabīgajiem materiāliem un beidzot ar mūsdienīgākiem, te ir stīgu vilkšanas ierīces un daudz kas cits. Apbrīnu ikvienā apmeklētājā izraisīja milzīgais fotogrāfiju klāsts. Boriss Graps sevi apliecinājis arī kā lielisku fotogrāfu. Par tvirtajiem mirkļiem pasaules nozīmīgākajos turnīros, par slavenību triumfa un neveiksmju brīžiem liecina daudzi tūkstoši fotoattēlu.

Katrs ekspozīcijā ieinteresētais pielicis savu roku tās papildināšanā, vismaz ar padomu, ja ne ar materiāliem. Par to vien visiem liels paldies.

Īpašs stāsts par rakešu kolekciju. To ir vairāki simti. Kura vērtīgākā? Katram tā būs cita. Taču nevar nenovērtēt pašu pirmo – 19. gadsimta koka raketi, kuru skatot, dažam varbūt nāks smieklis, jo šis spēles rīks ir tik tāls no mūsdienās lietotajiem, cits savukārt novērtēs tās unikālumu. Kolekcijā ir grāfa Ļeva Tolstoja rakete, leģendārā amerikāņa Džimija Konnorsa darba rīks, Larisa Neilandes, Gorana Ivaniševiča, Jevgeņija Kafelņikova, Annas Kurņikovas, Marata Safina un daudzu citu, arī Nacionālās Hokeja līgas spēlētāja Sergeja Fjodorova rakete. Daudzas ir lietošanas kārtībā, citas – salauztas. Katrai no tām savs stāsts, arī par tās īpašnieka raksturu.

Laiki mainījušies, Jūrmalā varas arī mainījušās, un nu nenovērtējamie eksponāti meklējami citur. Jaundubultu sporta kompleksā pie sienas vēl redzama daļa no vēsturisko rakešu kolekcijas, bet maz kas vairs te liecina par muzeja laikiem. Ja nu vienīgi Borisa Grapa speciāli pasūtītie metāla vārtiņi. Varētu šķist, nu kas gan īpašs, ja nu vien Latvijai metālkalēju kārtējais meistardarbs. Reiz Jūrmalā ieradās Lielbritānijas Tenisa federācijas amatpersonas. Apmeklēja arī vienu ne retajiem tenisa muzejiem pasaulē un kādā mirkli palika stāvam, skatoties vienā punktā. Borisam Grapam viesi vaicāja, kur jau agrāk redzēti šādi metālā kalti vārtiņi? Viņš atbildēja: "Londonā, Vimblدونā!" Tik ļoti spilgtu iespaidu Borisam atstāja šā *Grand Slam* turnīra atmosfēra, tradīcijām bagātā vēsture, un viņš vēlējās vismaz nelielu daļiņu no redzētā realizēt arī Jūrmalā.

Tagad Boriss Graps ir tenisa kluba *Enri* direktors. Viņa kabinets ir kā savdabīga muzeja filiāle, kas pārblīvēts ar vērtīgākajiem eksponātiem. Taču tas nav risinājums muzeja ieguvumiem. Visi savākie, iegūtie un dāvanās saņemtie eksponāti ir unikāli. Katrs, kurš saistīts ar šo skaisto spēli, prot novērtēt to vērtību. Atliek vien cerēt, ka jau drīzumā nopietni tiks risinātas iespējas rast mājvietu ilgstošai palikšanai vienam no nedaudzajiem tenisa vēstures muzejiem pasaulē.

Debiņa olimpiskajās spēlēs

Barcelonas olimpiskajās spēlēs debiņēja Latvijas tenisistes. Otrajā kārtā vienspēlē Agnese Blumberga zaudēja piedzējušajai un stiprajai Dienvidāfrikas sportistei Amandai Kocerei. Neveiksmi piedzīvoja arī Larisa Neilande, atzīstot bulgārietes Katarinas Malejevas pārākumu. Pāru sacīkstē Latvijas tenisistes zaudēja pirmajā kārtā.

Latvijas tenisistes Agnese Blumberga un Una Buševica devās divu mēnešu turnejā Austrālijā. Trīs sacensības notika uz sintētiskā seguma laukumiem, divi – uz zaļās zāles. Tika iegūta svarīga pieredze, kas turpmāk būs neatsverama un ļoti noderīga.

Mūsu valsts jauno tenisistu izlase piedalījās Eiropas kausa izcīņas pirmajā posmā, kas notika Vācijas pilsētā Ķelnē. Komandā spēlēja J. Makarovs, E. Kļaviņš, R. Sprogga, Ģ. Vinters un Dz. Dambergs. Izlasi vadīja treneri Jānis Jansons un Jānis Juška. Šajā posmā startēja arī Zviedrijas, NVS, Polijas, Horvātijas un Vācijas komandas. Pirmais starts mūsējiem bija neveiksmīgs. Tika piedzīvots zaudējums NVS vienībai – 1:4. Otrajā spēļu dienā mūsējie mačā par piekto vietu ar tādu pašu rezultātu atzina poļu pārākumu.

Gadu beidzot, tika publicētas statistiskās ziņas par situāciju tenisā mūsu

zemē. Ar šo sporta veidu Latvijā nodarbojas vairāk nekā divi tūkstoši interesentu, kuri apvienojušies piecpadsmit tenisa klubos un sešās bērnu sporta skolās. Spēlētāju rīcībā ir 191 atklātais un deviņi apjuntie laukumi.

1993. gada starptautiskā sezona sākās ar Latvijas sportistu piedalīšanos daudzās sacensībās.

Kataras atklātajā meistarībā interesanti izvērtās pirmās kārtas sacīkstes. Ģirts Dzeldes kopā ar Andreju Oļhovski sacentās ar Borisu Bekeru un Peteru Kīnenu (abi Vācija). Labāki bija vācieši, kuri uzvarēja ar 3:6, 6:3, 7:5. Mačs bija ļoti interesants un saspringts. Sacensība ilga divarpus stundas, un tā notika uz centrālā laukuma. Spēli tiešraidē translēja Kataras televīzija.

Pateicoties Latvijas meistarīgākās tenisistes Larisas Neilandes rūpēm un pūlēm, pirmo reizi Edgaram Kļaviņam, Raimondam Sprogam un viņu treneri Daigai Juškai dota iespēja mēnesi trenēties pasaulslavenā čempionu audzinātāja Nika Bolitjeri Tenisa akadēmijā Floridā.

Tikmēr Eiropas senioru meistarsacīkstēs Vācijā *jung-senior* grupā startēja Māris Rozentāls. Viņam fiziskā slodze iznāca liela, jo nācās aizvadīt piecas vienspēles un četras pāru cīņas.

Pasaules profesionāļu komandu čempionātā L. Neilande – vērtīgākās spēlētājas tituls.

Vienspēlēs piedalījās vairāk nekā simts sportistu no septiņpadsmit valstīm. Māris iekļuva stiprāko astoņniekā, kur zaudēja šāgada Vācijas *jung-seniors* čempionam Manfrēdam Jungvičam. Pāru sacensībās latviešu tenisists kopā ar vācieti Tomasu Emmrihu ieguva otro vietu.

Latvijas vēstnieks Krievijā I. Daudišs (pa kreisi) daudz pūļu veltījis, lai Latvijas izlasei Deivisa kausa izcīnā un tās kapteinim J. Jansonam būtu pēc iespējas mazāk problēmu atbildīgajos startos.

Latvijas tenisa vēsturē nebijis brīdis – mūsu valsts izlase pirmo reizi piedalījās Deivisa kausa izcīnā. Komandā startēja Ģirts Dzelde, Armands Štrombahs, Māris Rozentāls, kapteiņa pienākumi tika uzticēti Jānim Jansonam.

Eiropas zonas trešajā grupā turnīra izlozei bija labpaticis ļaut iepazīt mums līdz šim nepazīstamā kontinenta spēlētājus. Turnīrs risinājās tālās Āfrikas valsts Zambijas galvaspilsētā Lusakā. Jāpiebilst, ka Deivisa kausa izcīņas pirmajā posmā sacensības grupās notika pēc riņķa sistēmas, un komandu mači sastāvēja no divām vienspēlēm un vienas pāru cīņas.

Pirmais solis tika veikts pārliecinoši. Ar 3:0 rezultātu Latvijas izlase uzvarēja Kongo, Zambijas, Turcijas un Sanmarīno komandas. Sīkstākie sāncenši no Slovākijas vienības tika pieveikti ar 2:1. Mūsu

sportisti ieguva tiesības nākamajā gadā startēt Eiropas zonas otrajā grupā.

Jūrmalā, Valsts tenisa centrā *Lielupe*, viesojās Eiropas Tenisa asociācijas sieviešu sacensību departamenta prezidente, Anglijas Sieviešu tenisa federācijas vadītāja Sjūzena Livingstone. Viņas vizītes mērķis bija iepazīstināt Latvijas tenisa dzīves vadītājus ar starptautisku turnīru organizēšanas un sagatavošanas pieredzi.

Arvien biežāk Latvijas jaunie tenisisti devās uz turnīriem Eiropā, lai gūtu nepieciešamo starptautisko sacensību pieredzi. Vācijas pilsētā Menhengladbahā, kur spēkiem mērojās jaunieši līdz četrpadsmit gadu vecumam, pirmo reizi notika jaunās tenisa inventāra firmas *Promod* kausa izcīņa. Lieliski spēlēja Edgars Kļaviņš, kurš līdz finālam visus savus sāncenšus pieveica ar pārliecinošu rezultātu. Izšķirošajā sacīkstē viņš guva uzvaru divos setos un kļuva par kausa īpašnieku.

Turpat risinājās piektais starptautiskais jauniešu turnīrs spēlētājiem vecumā līdz divpadsmit gadiem. Finālā pārliecinošu uzvaru guva Raimonds Sproga.

Nākamajā starptautiskajā turnīrā – Vireburgā – abi mūsu spēlētāji startēja vienā vecuma grupā. Edgars Kļaviņš un Raimonds Sproga iekļuva finālā, un pievērsa sev tenisa speciālistu lielu uzmanību. Uzvaru svinēja gados vecākais Edgars. Mača rezultāts – 6:4, 6:3. Šeit abi puiši apliecināja, ka pavasarī aizvadītais mēnesis Nika Bolitjeri Tenisa akadēmijā nav aizvadīts velti.

Eiropas senioru čempionātos arvien skaļāk sāka skanēt Latvijas vārds. Irina Gudele vienspēlē kļuva par uzvarētāju, bet pāru cīņā – par Vecā kontinenta vicečempioni.

Eiropas jaunatnes meistarsacīkstēs sportistiem vecumā līdz četrpadsmit gadiem pirmo reizi piedalījās arī Latvijas izlase, kurā startēja E. Kļaviņš, M. Kaļāns, E. Jurāns, J. Viņķis un G. Pavārs. Komandas trenere bija D. Juška. Veiksme šoreiz nebija mūsu sportistu sabiedrotā. Pirmajā kārtā viņi zaudēja somiem ar 2:3, otrajā – ungāriem.

1993. gadā starts Federācijas kausa izcīņā Latvijas komandai jāuzskata par sevišķi veiksmīgu. Vispirms Notingemā (Lielbritānija) kvalifikācijas turnīrā tika pārspētas Rumānijas, Portugāles un Ungārijas tenisistes, kā arī iegūtas tiesības startēt pamatturnīrā Frankfurtē (Vācija) – pasaules 32 stiprāko komandu vidū.

Pirmajā kārtā ļoti sīvā cīņā tika pieveiktas Beļģijas sportistes. Šo panākumu kaldināja Larisa Neilande un Agnese Blumberga, kuras izšķirošajā dubultspēlē prata uzvarēt brīdī, kad konkurentēm bija arī divas mačbumbas.

Diemžēl pēc šīs spēles komandas līderei Larisai Neilandai par sevi atgādina muguras vecā trauma, un nākamajā mačā pret Nīderlandes tenisistēm viņa startēt vairs nevarēja. Šo cīņu aizvadīja Agnese Blumberga un Una Buševica. Komandu sacensībā nācās zaudēt. Mūsu sportistes tomēr iekļuva pasaules sešpadsmit stiprāko izlašu vidū un tiesības spēlēt 1994. gada kausa izcīņas pamatturnīrā. Tas bija izlases kapteines Daigas Juškas un viņas vadītās komandas neapšaubāms panākums.

Zviedrijas pilsētā Norčēpingā katru gadu tradicionāli notika jauniešu tenisa turnīrs, kurā piedalījās vairāku valstu labākie jaunieši. Šogad sportistu vidū atkal bija arī Latvijas pārstāvji. Vienspēju vecākās grupas turnīrā par uzvarētāju kļuva Regīna Jurēviča. Pēc tam kopā

ar otru rīdzinieci – Jūliju Sidorovu – viņas bija prasmīgākās arī pāru sacensībās. Jaunāko meiteņu grupā nepārspēta palika Dace Platā. Tas tiešām bija lielisks mūsu meiteņu starts.

Parādījās jauns ieraksts Latvijas tenisa vēsturē. Pirmo reizi Jūrmalā tika organizēts sieviešu turnīrs ar balvu fondu 10 000 dolāru. Pamatsacensības no Latvijas uzsāka tikai trīs sportistes – Una Buševica, Inga Pabraukle un Anžela Žgūna. Sacīkšu reglaments bija nežēlīgs – ja zaudē, paliec skatītājos. Līdz finālam, lieliski spēlējot, tika Una Buševica. Taču ar to arī viņas spēki bija galā, un izšķirošajā spēlē nepārspēta palika Jeļena Tartarkova.

ASV atklātajā čempionātā otrajā kārtā negaidīti zaudēja vienas no galvenajām dubultspēju favorītēm – Latvijas pārstāve Larisa Neilande un čehiete Jana Novotna. Trijos setos viņas piekāpās amerikānietei Sendijai Kolinšai un Dienvidāfrikas tenisistei Marianai de Švartai. Arī otrajā kārtā jauktajā dubultspēlē pāri ar Andreju Olhovski Larisa piedzīvoja zaudējumu trijos setos Manonai Bolegrāfai un Tomam Nisenam – 2:6, 6:3, 2:6.

Latvijas izlase Tenisa Federācijas kausa izcīņā 1993. gadā Frankfurtē (no kreisās): U. Buševica, L. Neilande, A. Blumberga, kapteine D. Juška.

Deivisa kausa izcīņā Latvijas izlasē daudzus gadus viens no stabilākajiem spēlētājiem A. Štrombahs.

ATP ranga sarakstā parādījies vēl viens latvietis. Tas ir Armands Štrombahs, kurš guva pirmos ATP punktus tālajā Austrālijā un vēl dažus tepat Eiropā.

Šajā gadā viņš ir ticis septiņsimtnieķā, un tas ir labs kapitāls turpmākajiem gadiem. Armands jau trešo gadu trenējas un spēlē bijušās Rietumberlīnes klubā, bet kā īsts profesionālis ir tikai vienu sezonu.

Kremļa kausa izcīņas pamatsacensībās netika neviens Latvijas sportists. Kvalifikācijas sacīkstēs piedalījās 32 tenisisti. Ģirts Dzeldē pirmajā kārtā zaudēja Slovērijas pārstāvim Karolam Kučeram, bet Armands Štrombahs otrajā kārtā zaudēja amerikānim Deividam Palmeram. Lai tiktu galvenajā sacensībā, bija jāuzvar trijās spēlēs.

Pēc šīgada dubultspēļu rezultātiem, Larisa Neilande kopā ar Janu Novotnu iekļautas astoņu pasaules stiprāko pāru konkurencē un piedalījās sezonas izskaņas turnīrā Ņujorkā, slavenajā *Madison Square Garden* arēnā. Larisa un Jana ļoti labi uzsāka sacensības, ar 6:4, 3:6, 6:3 uzvarot internacionālo pāri Loriju Maknīlu (ASV) un Renē Stabsu (Austrālija). Larisas duets tikpat labi darbojās arī nākamajā mačā, ar 7:6, 3:6, 6:3 liekot kapitulēt Arantai Sančesa-Vikario (Spānija) un Helēnai Sukovai (Čehija).

Finālam kvalificējās sezonas neapšaubāmi labākie dueti – Žiži Fernandesa/Natālija Zvereva un Larisa Neilande/Jana Novotna. Virsroku saspringtajā cīņā guva Žiži un Natālija – 6:3, 7:5. Lai arī Larisa un Jana zaudēja, tomēr pasaules vicečempionu tituls ir ļoti augsts sasniegums.

Novembra beigās Šauļos notika Eiropas kausa izcīņas kvalifikācijas turnīrs sievietšu komandām. Piedalījās sešas vie-

nības – Slovērija, Grieķija, Ukraina, Turcija, Lihtenšteina un Latvija. Mūsu komandas sastāvā bija Una Buševica, Agnese Blumberga, Anžela Žgūna un Inga Pabraukle, trenere – Daiga Juška.

Izcīņas kārtība bija tāda pati kā Federācijas kausā. Pēc divām vienspēlēm notika pāru sacīkste, kas bieži vien bija izšķirošā. Latvijas komanda, ar 3:0 uzvarot Turciju, ar 2:0 – Gruziju un zaudējot Slovērijai ar 1:2, deva iespēju sev nākamgad startēt jau augstākā kvalitātē.

1994. gada Austrālijas atklātajās meistarsacīkstēs Larisa Neilande triumfēja jauktajā dubultspēlē. Finālā Latvijas tenisa lidere kopā ar maskavieti Andreju Olhovski trijos setos pieveica tabulā ar pirmo numuru izlikto čehieti Helēnu Sukovu un austrālieti Todu Vudbridžu. Šis bija jūrmalniecei otrais *Grand Slam* čempiones tituls jauktajā dubultspēlē. Pirmo viņa izcīnīja pirms diviem gadiem Vimblonā, startējot vienā pāri ar čehu Sirilu Suku.

Latvijas vairākkārtējā meistare Una Buševica Dānijā kļuva par uzvarētāju profesionāļu turnīrā. Pusfinālā viņa pieveica šīs zemes čempioni un varēja sākt skaitīt punktus WTA pasaules rangam.

Krievijas galvaspilsētā Maskavā notika paraugspēles, kurās piedalījās Martina Navrātilova (ASV), Manuela Malejeva-Franjēra (Šveice), Leila Meshi (Gruzija) un Larisa Neilande (Latvija). Šādos pasākumos rezultāti nav svarīgi. Nozīmīgākais ir tas, ka sportistes ar savu spēli sajūsmināja daudzus tūkstošus skatītāju, kuri bija sarūgtināti, ka pasākums tik ātri beidzies.

Šogad Latvijas izlase atkal startēja Deivisa kausa izcīņā. Šoreiz jau augstākā pakāpē – Eiroāfrikas zonas otrajā grupā. Pirmajā kārtā mūsējiem atkal

nācās mērot tālo ceļu uz Āfriku, Kenijas galvaspilsētu Nairobi. Un arī šajā reizē Latvijas sportisti spēja izcīnīt uzvaru ar 3:1. Saciksti vēl ilgi atcerējās mūsu tenisisti un komandas kapteinis Jānis Jansons. Spēles notika uz savdabīgiem laukumiem. To segums bija veidots no... govju mēsliem. Vēlāk mūsējie stāstīja, ka tik traki nemaz neesot bijis, un ātri vien esot pieraduši pie pirmoreiz mūžā redzētiem šādiem laukumiem.

Pēc pirmajām divām sacikšu dienām Latvijas komanda bija vadībā ar 2:1. Nepieciešama vairs tikai viena uzvara, lai mūsu sportisti gūtu panākumu sacensībā un iekļūtu Deivisa kausa izcīņas nākamajā spēļu kārtā.

Kenijas stiprākais tenisists Pauls Vekess pasaules rangā bija krietni augstāk par Ģirtu Dzeldi. Sacikste bija nogurdinoša un ļoti sīva, taču Ģirts izturēja, pateicoties savai cīņaspēlei un izturībai. Rīdžinieks guva izšķirošo punktu, 6:4, 7:6, 7:6. Sacikstes koprezultāts kļuva 3:1 Latvijas komandas labā, un atlikusī vienspēle neko vairs nespēja izšķirt. Sākās pamatīgs lietuss, un pēdējais mačs vairs nenotika. Vēl mūsu valstsvienībā bija Andris Filjimonovs un Māris Rozentāls.

Latvijas profesionālais tenisists Armands Štrombahs otro gadu turpināja cīnīties pasaules profesionāļu turnīros. Joprojām viņš krāja ATP punktus pasaules rangam. Turnīrā Filipīnās Armands tika līdz finālam, sacensībās Berlinē kļuva par uzvarētāju.

13. jūnijā par Latvijas Tenisa savienības prezidentu LTS konferencē tika ievēlēts Latvijas Republikas ekspremjers Ivars Godmanis. Savulaik viņš bija Latvijas jaunatnes izlases spēlētājs. Ģenerālsekretāra pienākumus joprojām uzticēts pildīt Jānim Plienam.

Prezidents nodot stafeti – G. Zemrībo (pa kreisi) un I. Godmanis.

Kādreiz gribas paslēpties arī pašai no sevis – U. Buševica.

Arvils Zilgabvis

Ja prot dzirdēt un ieklausīties

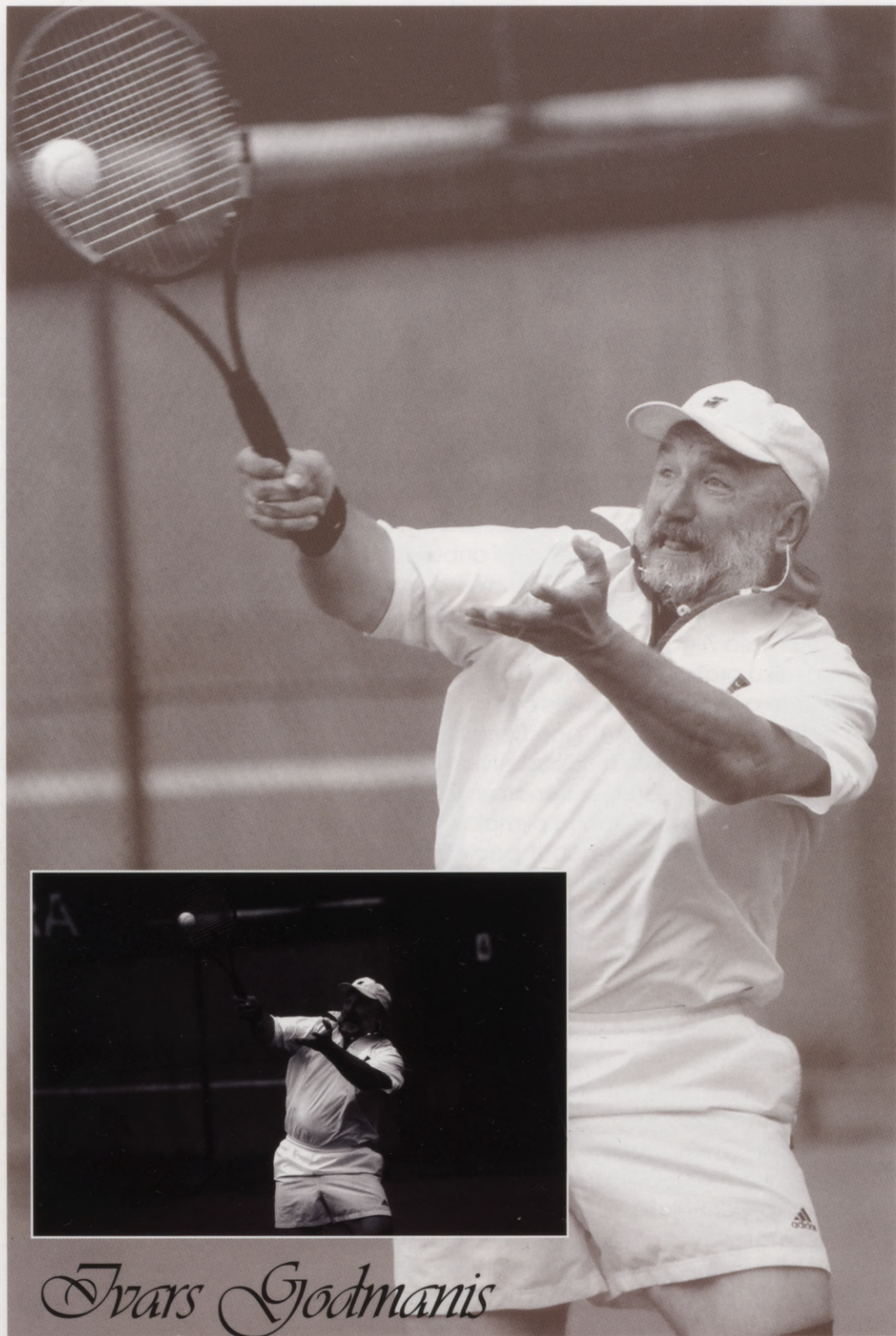
Interesanta personība Latvijas tenisā ir trīskārtējais valsts čempions vienspēlē un seškārtējs zelta medaļas ieguvējs dubultspēlē Alvilis Zilgalvis. Nevar apgalvot, ka viņš tehnikas smalkumus un sikumus apguva ātri. Iesākumā tie nepadevās. Alvila treniņu partneri – brāļi Aivars un Māris Rozentāli progresēja straujāk. Taču tas nemulsināja Zilgalvi. Viņš bija pacietīgs un soli pa solim apguva arī to, ko citi jau labu laiku prata. Viņa treneris bija Augusts Mellups.

Alvilam bija ķēriens. Kad spēle bija apgūta, – ja viņam gāja, tad gāja. Tad Alvilis savā ceļā varēja “noplaut” gan Dzeldi, gan Rozentālus. Viņš bija ļoti godīgs un ļoti centīgs. Tās ir lieliskas īpašības. Alvilis turklāt bija paklausīgs treniņu uzdevumu izpildē. Viņš prata ieklausīties trenerī un teikto turpmāk realizēt. Cik gan reižu nav bijis tā, ka Zilgalvis zaudē mačā pirmajā setā. Treneris stāsta, – nevar gribēt vinnēt punktu ar trijiem sitieniem. Jābūt pacietīgākam, varbūt jāizsit piecas, ja vajag, pat vēl vairāk reižu, ilgāk paturot bumbu spēlē. Visu uzklusot, no zaudētas pozīcijas Alvilis panāca izlīdzinājumu. Sekoja vēl pāris padomu, un viņš jau bija uzvarētājs. Pateicoties tam, ka prata un vēlējās ieklausīties. Un kas nav mazsvarīgi – arī realizēt teikto, jo ir tik daudz tenisistu, kuri it kā dzird trenera sacīto, taču dabā dara gandrīz vai pretēji.

Alvilis Zilgalvis ļoti veiksmīgi iekļāvās Padomju Savienībā notiekošo sacensību aprītē. No malas skatoties, viņa spēle varbūt nebija vizuāli visskaistākā, taču nesa vērā ņemamus augļus. Viņš Latvijas labā guvis virkni ļoti nozīmīgu uzvaru. Alvilis lieliski izprata un mācēja šo spēli spēlēt. Vērā ņemamus panākumus viņš guvis īpaši pāru sacīkstēs. Tieši te vislabāk atspoguļojās viņa spēja darbu paveikt perfekti.

Alvila draugs un dubultspēļu labākais partneris bija treniņu kolēģis Māris Rozentāls. Abi kopā vinnējuši ne vienu vien Latvijas čempionātu. Abi vēlāk kopā nolēma izmēģināt spēkus arī jaunāko veterānu sacīkstēs Eiropā un pasaulē. Arī no šīm tik nozīmīgākajām sacīkstībām mājup pārvestas spožākā kaluma godalgas.

Sportista karjeru beidzot, Alvilis kļuvis par treneri un jau daudzus gadus dzīvo un strādā Vācijā.

Ivars Godmanis

Atjaunotās neatkarīgās Latvijas Republikas pirmais premjerministrs Ivars Godmanis savulaik nopietni trenējās tenisā, startēja Latvijas jaunatnes izlasē. Viņam ir savs skatījums uz šo spēli, savs vērtējums un atziņas. Tās arī šajās lappusēs.

Par veciem laikiem un par atziņām jauno tenisistu izaugsme

Mans stāsts par tenisu iesākas 1960. gadā, kad, būdams Rīgas 1. vidusskolas (tagadējās Rīgas 1. ģimnāzijas) 2. klases skolnieks, klausījos kādā nopietnā viesī, kurš klasē, skolotājam klātesot, aicināja skolniekus uzsākt trenēties tenisā. Tālajā 1960. gadā sākās manu tenisa gaitu vēsture, kas tagad sasniegusi jau 44 sezonas.

Nopietnais vīrietis bija neviens cits kā mans pirmais treneris, vēlāk – ilggadējais LPSR un Latvijas Republikas izlases treneris Jānis Jansons, kurš daudzas sezonas bija arī Latvijas izlases komandas kapteinis Deivisa kausa sacensībās.

Tajā laikā mūsu vecāki bija stipri vairāk noslogoti darbā, un mums, pēckara bērniem, pašiem nācās patstāvīgi apmeklēt treniņus, protams, izmantojot tikai sabiedrisko transportu vai savu jauno kāju spēku. Vecāku līdzdalība lielākoties

aprobežojās ar savu bērnu nosūtīšanu uz ikvasaras jauno tenisistu nometnēm, par kurām laikam kāda tiri simboliska summa tika maksāta. Nometnes parasti ritēja visu vasaru. Vēl dažreiz vecāki mēdza atnākt apskatīties, kā viņu bērni mēģina cīnīties savās pirmajās sacensībās. Tomēr samērā reti varēja redzēt vecākus *slimojam* par saviem lolojumiem skatītāju vietās, kur nu vēl domāt par viņu aktīvu līdzdalību jaunā tenisista kopējā sagatavošanas procesā, kā tas bieži vērojams tagad.

Līdz ar to mana tenisistu paaudze auga pietiekami skarbos konkurences apstākļos. Jau agri nācās pierast ilgstoši dzīvot bez vecāku ikdienas klātbūtnes, vajadzēja pierast uzturēties savu vienaudžu sabiedrībā, pastāvēt par sevi. Bieži vien bija grūti izturēt samērā skarbo, bet laikam jau nepieciešamo treneru, kā arī sporta nometņu audzinātāju attieksmi.

Pirmais mans treniņš notika 1960. gada rudenī Latvijas Tehniskās universitātes (toreiz RPI) laukumos. Bija milzīgs jauno interesentu pulks: apmēram piecdesmit bērnu, kurus visus sākumā izvietoja pretī sētas stieplu sietam, liekot izpildīt vismaz aptuvenu sitienu no labās puses. Visiem rakešu nepietika, tāpēc daži, neraugoties uz asarām, nācās ņemt rokās vienkāršas finiera lāpstīņas. Kuram kaut cik labāk izdevās sitiens pret sietu, kā balva pienācās tiesības sist pret koka sienu, no kuras bumbiņa atlēca jau vairākkārt. Tajos laikos koka sienas bija visos laukumos (Mežaparka laukumos bija uzbūvēta pat betona siena). Acīmredzot, ņemot vērā sākumā lielo bērnu pieplūdumu, nebija pat runas par iespējām visiem izvietoties laukumos, lai sistu pāri tīklam. Tāpēc jau pašā sākumā nācās nonākt skaudros sportiskās konkurences apstākļos: no sieta – uz sienu, pēc tam tikai laukumā. Turklāt tikai labākajiem...

Nesaprotu, kāpēc tagad treniņi pie sienas ir pilnībā likvidēti, jo pat tad, kad trenējāmie jau Latvijas jaunatnes izlases sastāvā, kā obligātais iesildīšanās elements bija vismaz piecpadsmit minūtes uzsist pret sienu – gan *no gaisa*, gan *no gala*.

Man neviens treneris tā arī nav izskaidrojis, kāpēc tagad tas netiek praktizēts, lai *nostādītu* sitienu. Jebkurā gadījumā iespējas vairākas reizes pēc kārtas izpildīt sitienu ir nenoliedzamas salīdzinājumā ar situāciju laukumā, kur divi iesācēji bērni (un dažreiz ne tikai bērni) mēģina nemākulīgi uzreiz uzsākt spēli pāri tīklam, kurā 90% laika aiziet bumbu lasīšanai nevis sitienu izkopšanai.

Domāju, ka tagad, kad vecāki tieši finansiāli piedalās savu bērnu trenēšanā, neviens negrib pieļaut par savu naudu šādu *nepievilcīgu*, bet, pēc manas pārliecības, sākumā ļoti vajadzīgu vingrinājumu izpildi. Tagad jau grib uzreiz lai treneris pats padod bumbiņas no groza īpaši manam bērnam, kurš jau nu noteikti ir, pēc definīcijas, potenciāli labākais. Treneris nevis vienlaikus strādā ar vairākiem audzēkņiem un spēj reāli izvērtēt viņu potenciālu vai koriģē sitienu izpildījumu, kas tik ārkārtīgi svarīgi ir pašā sitiena iemācīšanās pirmajā posmā (jo bieži vien jūsu pirmais sitiens, ar ko uzsākat, ir kā personiskais rokraksts), bet gan ir spiests veltīt visu savu laiku vienam vienīgam, praktiski aizstājot *runājošu sienu*.

Kur teikts, ka tieši bagātāko vecāku bērns būs labākais tenisists? Bieži – ne. Netiek ieaudzināts sportista raksturs, ko prasa cīņa vienatnē ar sienu. Raksturs, kas tik ļoti vajadzīgs, kas treneri, kurš, laipni skaidrojot, no groza padod bumbas pa rokai,

nomainīs jau otrpus tiklam spēlējošais jaunais sāncensis, kurš nepavisam pa rokai nespēlēs.

Tajos tālajos gados, kad laukumu skaits bija krietni mazāks nekā tagad, treneri atļāva ņemt katram vienu raketi līdz uz mājām kopā ar vienu bumbiņu, lai varētu kaut vai mājās paspēlēt pret sienu. Es dzīvoju Vecrīgā un ļoti cītīgi no skolas un treniņiem brīvajā laikā cīnijos ar sienu, kas man noteikti palīdzēja psiholoģiskajā ziņā, kā arī sitiena nostādīšanā. Vēlāk, pārrunājot ar tiem tenisistiem, kuri spēlē visu mūžu, – Jāni Plienu, Nilu Šeieru un citiem, – arī viņi atzina, ka sienas loma bija pietiekami audzinoša un vajadzīga

Par raketēm

Mums, jaunajiem tenisistiem, pat sapņos nerādījās, ka katram jau sākumā būs sava rakete. Vecāki nespēja raketes nopirkt, jo – vai nu to veikalos vispār nebija, vai maksāja dārgi. Tāpēc attieksme pret raketi bija ļoti bijīga, jo treneris, dodams līdz uz mājām, stingri piekodināja, lai sargā to. Mums, bērniem, bija liels lepnums iet pa ielu ar savu pirmo tenisa raketi. Pat iedomāties nevarēja, ka raketi var mest pret zemi, daudzīt, nedod dievs, salauzt. Arī vēlāk, kad pirmās koka raketes tika piešķirtas kā jaunatnes izlases spēlētājiem, attieksme bija rūpīga un bijīga. Tagad diemžēl viss ir citādāk. Niķīgais jaunais tenisists dauza, mētā, lauž savu jau daudz dārgāko grafīta, speciālo kompozītu materiālu raketi, zinot, ka gādiegie vecāki uzreiz nopirks jaunu. Taču tā līdz nenāk rūpība, pacietība, apņēmība, bez kā tenisists neizaugs, lai cik arī raketes netiktu salauztas. Arī stīgas katram pašam bija jāamāk gan salabot, gan ievilkt, gan arī īpaši ieelļot, kad parādījās pirmās dabiskās stīgas, kas ātri plisa, sevišķi – mitrā laikā. Jau bērna gados tika veidota atbildīga attieksme pret savu sporta inventāru, kas nenoliedzami veidoja viņa sportista raksturu.

Par sporta tērpiem

Tolaik mūsu varonīgā padomju vieglā rūpniecība vispār nespēja saražot kaut cik pienācīgus sporta tērpus. Bija nopērkami tikai kokvilnas plānie (melni, tumši zili) treniņtērpi, kas jau pēc pāris treniņiem izstaiptījās kā maisi ap ceļiem un dibenu un neglīti nokarājās jaunajam censonim.

Vēl sliktāk bija ar balto, īso tenisista tērpu, kuru lielākoties nācās lūgt vecai-mammai vai mammai uzšūt. Lai nu kā, bet prasības bija stingras, un visās bērnu sacensībās baltam tērpiem bija jābūt. Citādā sporta apģērbā vienkārši nelaida uz laukuma. Arī tenisa čībām bija jābūt kārtībā un tīrām. Tas nekas, ka šie nožēlojamie, tā saucamie sporta apavi kalpoja ļoti īsu mūžu. Nācās pat ar zobu pulveri regulāri apstrādāt savas tenisa čibiņas, lai tās būtu baltas. Lieki teikt, kā tas audzināja raksturu jaunajam tenisa censonim.

Par fiziskajiem treniņiem

Arī šajā jomā vērojamas lielas izmaiņas bērnu – jauno sportistu sākuma sagatavošanā. Vecāki kļūdaini iedomājas, sak, lai tik bērns spēlē to tenisu, tad jau arī *fiziskais* pats radīsies. Esmu pārliecināts, ka – ne.

Mūsu laikos jau no pirmā treniņu gada paralēli tenisa nodarbībām bija arī dažādi

fiziskie vingrinājumi, kas vasaras nometnēs bija visintensīvākie, bet nepārtrūka arī ziemā, telpās. Tenisistam jābūt ļoti vispusīgi fiziski sagatavotam, jo šis ir viens no smagākajiem individuālajiem sporta veidiem.

Viss sākās ar obligāto iesildīšanos pirms treniņa. Mūsu laika stingrie treneri Jānis Jansons, Guna Pilāga, Augusts Mellups kategoriski uzstāja, ka iesildīšanās ir obligāta. Vasarā tas lielākoties bija neliels krosa skrējieni apkārt laukumiem, dažādi vingrojumi. Ziemā – obligāti lecamā aukliņa, kā bokseriem... Tagad gan nav nācies vairs redzēt nopietnu ārpus laukuma iesildīšanos pirms treniņa.

Par atsevišķiem fiziskajiem treniņiem. Jau kopš pirmā gada (sešu, astoņu gadu vecumā) uzsākās paralēli fiziskie treniņi. Vasarā nometnēs tie notika ik dienu. Ziemā vismaz divas, trīs reizes nedēļā. Viss tika balstīts uz konkurences principu – kurš labāks. Tās bija gan vieglatlētikas disciplīnas – obligātie krosi uz laiku, paātrinājumi, lēkšanas disciplīnas, sprints, gan arī vingrojumi ar svara bumbām, kā arī visdažādākās sporta spēles – futbols, basketbols, pat galda teniss.

Vairākus gadus Jūrmalā, Lielupē, sporta nometnes bija gan mums, tenisistiem, gan arī galda tenisistiem. Tad nu sacentāmies ar viņiem abās šajās spēlēs, dodot viņiem handikapu 4:0 un 30:0 katrā geimā un pretī saņemot 15:0 handikapu katrā galda tenisa setā.

Svarīgi, ka katrā nometnē, gan arī katru ziemas sezonu uzsākot, bija jāveic speciālas fiziskās normas vieglatlētikas disciplīnās un arī specifiskos vingrinājumos – pietupšanās uz vienas kājas, *ķengura lēcieni*, īpaši paātrinājumi. Tā kā lielākā daļa mūsu tenisa treneru nupat kā bija beiguši Fiziskās kultūras institūtu, viņi ne tikai perfekti pārzināja daudzus sporta veidus, bet arī ar savu personisko piedalīšanos fiziskajos treniņos padarīja mums, bērniem, tos daudz saistošākus.

Īpašs stāsts ir par jauno tenisistu slēpošanas nometnēm Ērgļos, Gaiziņā, Murjāņos. Mēs ieguvām ne tikai labus distanču slēpošanas pamatus, bet arī kalnu slēpošanas tehniku, kas vēlāk noderēja jau veterānu vecumā. Tā laika tenisisti bija labi fiziski sagatavoti. Par to liecina mūsu kopējās slēpošanas sacikstes ar Murjāņu sporta internātskolas audzēkņiem – orientieristiem. Pirmās vietas savācām tieši mēs, tenisisti. Gan Guna Pilāga, gan Jānis Jansons lieliski brauca ar slaloma slēpēm un daudziem no mums iemācīja šo skaisto nodarbi.

Gribu vēl uzsvērt, cik ļoti nozīmīga bija attieksme pret fizisko normu izpildi. Man tas bija vienu reizi, kad, pirms Latvijas jauniešu izlases došanās uz PSRS ziemas spartakiādi, bija obligāti jānokārto ieskaite veselā virknē normu, lielākoties klasiskajās vieglatlētikas disciplīnās. Pēc tenisa rezultātiem stabili būdams komandā, toreiz diemžēl nespēju pieveikt normu augstlēkšanā, un treneri pieņēma bargu lēmumu – manā vietā aizbrauca cits... Varat iedomāties, cik emocionāli notiekošo pārdzīvoju!

Un tad individuāli uzsāku treniņus gan krosā, gan vingrojumos uz vienkāršiem krēsliem, gan darbību ar hantelēm pēc toreiz vēl nepazīstamā Arnolda Švarcnegera metodikas.

Ticiet man, ar vienu šādu *diskvalifikāciju* fiziskās nesagatavotības dēļ man pilnībā pietika, lai nekad vairs turpmāk man nebūtu problēmu ar šādām pārbaudēm. Tieši šis gadījums kalpoja par iemeslu, lai uzsāktu fiziskās formas pilnveidošanu, kas man noderēja veselā virknē sporta veidos, kuros veiksmīgi darbojos paralēli

tenisam vēl līdz pat šodienai. Sākumā tas bija augstākās kategorijas kalnu tūrisms, kas robežojās ar alpinismu, klinšu kāpšana, basketbols, volejbols, vindsērings, kalnu slēpošana, ūdensslēpošana, zemūdens niršana, piedalīšanās masu maratonos slēpošanā, garajās distancēs peldēšanā, svāra bumbu cilāšanā, kā arī piedalīšanās Latvijas Universitātes veselības dienu sacensībās.

Viss sākās ar vienu ļoti nepatīkamu gadījumu, kam man būtībā ir vienīgi jāpateicas!

Par tenisa treniņiem

Ir vecs teiciens: *tas, ka jūs vairāk trenēsieties, pēc zināma laika var vairs negarantēt, ka labāk spēlēsiet, taču, ja netrenēsieties, noteikti spēlēsiet sliktāk.*

Tieši atsevišķu tenisa elementu atstrādāšana, noslipēšana ir tenisa spēles pamatā. Tā ir *smaga maize*, jo pacietīgi un ilgstoši katrā treniņā jāizpilda gan labā, gan kreisā krosa sitienu, kurus nomaina sitienu pa līniju no abām pusēm. Pēc tam pie tikla, gremdes, pēc tam serves, ņemot vismaz 50–100 bumbas no groza. To vēlāk papildina tā saucamā *trisstūra* un *astoņnieka* sitienu utt.

Tam visam kopumā katru reizi jāvēlta ne mazāk kā divas pilnas stundas. Nepieciešama laba fiziskā sagatavotība, pacietība, kā arī piedomāšana par tehnisko kļūdu labošanu, uz kurām jau norādījis treneris: pareiza pieeja pie bumbas, pietiekami saliekti ceļi, ķermeņa savlaicīga sāniska sagriešana pirms sitienu izpildes, svāra pārņemšana sitienu brīdī, raketes stāvoklis zem bumbiņas pirms sitienu, pareiza tvēriena maiņa sitienu puses maiņā.

Daudzi, kuri uzsāk mācīties tenisu jau brieduma gados, nevēlas šādu smagu darbu un grib uzreiz spēlēt uz punktiem. Tādēļ nav jābrīnās, kāpēc tik neizteiksmīgs sniegums. Vienkārši nav paša pamata, nav pareizi nostādītu sitienu, nav pareizi izkopta sitienu ritma.

Arī pavisam jauniem tenisistiem kārojas pēc iespējas ātrāk spēlēt uz punktiem, jo ir slinkums strādāt. Tas ir treneru uzdevums – izskaidrot un, galvenais, panākt, lai jaunais tenisists pacietīgi strādātu. Citādi, lai kāds talants arī nebūtu, no viņa īsts tenisists neiznāks.

Atceros, ka pēc šāda smaga darba treniņa pirmās dienas pusē jau kā *saldais ēdiens* bija spēle uz punktiem vakara treniņā vai arī dubultspēle. Minimālais treniņu skaits vasarā – reizi dienā, nometnē – divas reizes dienā. Ziemā – reizi dienā, pēc mācībām skolā.

Par bumbiņu padošanu un iepazīšanos ar lielo tenisu

1959. gadā Rīgā viesojās tenisa demonstrētāju grupa Krāmera vadībā, kuri demonstrēja profesionālo tenisu, spēlējot savā starpā bijušajā *Daugavas* vaļējā hokeja stadionā, kas vēlākajos gados pārtapa par piepūšamo hokeja halli. Man toreiz kā bērnam nebija iespējas to vērot, taču, cik man atstāstījuši vecākie tenisa kolēģi Jānis Pliens, Jānis Juška un citi, tieši šie laikam fantastiskie sniegumi izraisīja plašu *tenisa bumu* Latvijā.

Nākamais bija starptautiskais tenisa turnīrs 1961. gadā jaunuzceltajā Mežaparka TTP stadionā, kurā piedalījās PSRS vadošie tenisti Tomass Leijuss, Aleksejs Potanins, Vjačeslavs Jegorovs, pat pazīstamais hokeja komentētājs Nikolajs Ozerovs, kurš bija lielisks spēlētājs, kā arī sociālistisko valstu tenisti. Tieši šajā turnīrā mēs, jaunie audzēkņi, startējām jaunā godpilnā ampluā – kā bumbiņu padevēji.

Esmu pārliecināts, ka arī šī no pirmā acu uzmetiena nesvarīgā nodarbošanās ir ārkārtīgi nozīmīga jaunajam, topošajam tenisistam, lai klātienē iepazītos ar šo sarežģīto un emocionālo sporta veidu. Lai tieši klātienē izjustu, kā jau atzīti tenisa meistari darbojas laukumā. Mazajiem bumbiņu padevējiem pat ir kaut kāda līdzdalība laukumā notiekošajā cīņā.

Par pirmajām sacensībām

Iepriekš jau lasījāt, ka manas paaudzes jaunie tenisti treniņu procesā bija pieraduši pie sīvas konkurences. Tāpēc pirmās sacensības bija vienīgi loģisks konkurences turpinājums jau augstākā pakāpē.

Tieši ar pirmajām sacensībām pierādījās vismaz divas patiesības:

- ▷ ne vienmēr uzvar tas, kuram ir labāka un skaistāka tenisa tehnika,
- ▷ liela nozīme uzvarā ir prasmei psiholoģiski izturēt cīņas apstākļus, *nepsihot*, lieki nesatraukties.

Diemžēl tenisa specifika ir tāda, ka jau bērnībā tā var atstāt nevēlamas sekas uz jaunā tenisista psihi. Kāpēc?

▷ Tenisa mačs nav ierobežots laikā. Sacīkstē viss var apgriezties ar *kājām gaisā*. Sākumā iet labi, esat vadībā, taču pat tad, kad uzvara šķiet jau tuvu, dažādu apstākļu dēļ – parādās nogurums, ko vēl it kā īpaši nemana, pretinieks pārvarējis savu sākotnējo krīzi, utt. – spēle sāk sliekties uz pretējo pusi, un varat nonākt jau iedzinēja lomā, kas būtiski maina jūsu psiholoģisko stāvokli.

▷ Tenisa mača laikā varat pieļaut ļoti daudz savu kļūdu – sitieni tiklā, autā –, kas mača gaitā uzkrājas, akumulējas. Sākat niknoties uz sevi, kas turpmāk diemžēl vienīgi palielina kļūdu skaitu.

▷ Nepalīdz arī dusmu izgāšana, cenšoties sist spēcīgāk, ātrāk, jo tieši tad pieaug kļūdu skaits.

▷ Teniss ir visai nežēlīga psiholoģiska cīņa ar pretinieku, kurš, uzvarot kārtējo punktu, izpauž to emocionālās gaviļēs, uzmundrinājuma saucienos utt., kas noteikti kaitina. Ne velti attiecības starp tenisistiem, pat pirmā lieluma zvaigznēm, laukumā nav ne tuvu draudzīgas.

▷ Papildu psiholoģisko pārbaudījumu izraisa skatītāju, jūsu vai pretinieka vecāku, reakcija uz paša kļūdām un konkurenta uzvarētiem punktiem.

Tas viss jaunā tenisista nervu sistēmai uzliek lielu pārbaudījumu. Ne velti tieši tenisistu vidū tā saucamo *psihotāju* skaits ir liels. Tiesa, spēles prasmei augot, viņu procents samazinās, jo ar vāju psiholoģisko sagatavotību līdz meistaram netikt. Tiesa, ir arī atsevišķi izņēmumi, piemēram, Džons Makinrojs un Marats Safins.

Ja trenerim, vecākiem, draugiem un visiem kopā mazā tenisista labvēļiem laikus

neizdodas noregulēt jaunā censonā psihi *normālā* kondīcijā, ir vērojami neskaitāmi piemēri, ka tieši tas un ne tehnika vai fiziskā sagatavotība ir šķērslis jauniešiem izveidoties par labu tenisistu.

Par godīgumu un savaldību

Tenisa specifika ir tāda, ka bieži vien atsevišķu punktu izcīņa var novest pie strīdīgām situācijām: bumba piezemējas netālu no laukuma līnijas, kas vienā gadījumā ir ārpus laukuma, un punkts zaudēts, otrā gadījumā – iekšpus laukuma, un punkts ir iegūts. Bieži jau bērnu sacensībās, īpaši, kad nav tiesneša uz paaugstinājuma, uzsākas strīdi par to, vai bumba bija laukumā vai arī lidoja ārpus tā. Uz tenisista seguma laukumiem patiesības noskaidrošanā vēl palīdz bumbas nospieduma izpēte, taču telpās atliek vienīgi patiesības noskaidrošana abu partneru starpā.

Svarīgi, lai no mazotnes jaunajam tenisa censonim ieaudzinātu godīgumu un savaldību, pareizi izvērtējot izcīnīto punktu. Protams, gadījumos, kad tiešām to grūti izdarīt, nepieciešams atkārtot punkta izcīni. Tenisā to sauc par *divām bumbiņām*. Citādi šādi strīdi jau agrā bērnībā rada papildu negatīvu nervu slodzi, nesavaldību, vēlāk – nebeidzamus strīdus ar tiesnešiem, kas nekad nenāk par labu gan tenisista sportiskajam sniegunam, gan – kas nav mazāk svarīgi – arī viņa reputācijai.

Par Latvijas tenisu grūtajos, pirmajos neatkarības atjaunošanas gados

Laikā no 1986. līdz pat 1993. gadam man nebija iespēju spēlēt tenisu, jo biju ļoti aizņemts darbos gan Latvijas Tautas frontē, gan Latvijas Republikas Ministru padomē mūsu valsts neatkarības atjaunošanas cīņā.

Lai arī piespiedu sevi gandrīz katru rītu pēc 1990. gada noskriet divu kilometru krosa distanci (tolaik man līdzī devās apsardze) un nopeldēt apmēram puskilometru, mana veselība ievērojami pasliktinājās. Pieauga svars, nācās pastāvīgi lūgt ārsta palīdzību.

Tieši tad jau otro reizi manā dzīvē atkal izšķirīgu lomu nospēlēja mans pirmais tenisa treneris, kuru ārkārtīgi cienu, – Jānis Jansons. Viņš, kādā televīzijas pārraidē redzēdams, kāds es izskatos, uzmeklēja mani un uzstājīgi panāca, ka es, vēl būdams valsts premjers, atsāku spēlēt tenisu. Sākumā bija ārkārtīgi grūti, gandrīz zaudēju samāņu, elpu, taču tieši Jānim Jansonam jāsaaka paldies par manu atgriešanos tenisā.

Vienlaikus Latvijas tenīsam sākās grūti laiki. Viss mainījās pēc valsts pilnīgas neatkarības atgūšanas, jo iepriekšējā laika PSRS sporta sistēma bija sabrukusi. Beidzās vecā finansēšanas sistēma gan sportistiem, gan treneriem.

Kā glābiņu daudzi mūsu vadošie tenisisti meklēja, aizbraucot spēlēt ārzemēs, lielākoties – Vācijā, kur par spēli daudzo tenisa līgu mačos maksāja naudu. Mūsu sportisti apvienoja spēlēšanu ar darbu par treneru palīgiem, sparinga partneriem, par to saņemot atalgojumu. Uz Vāciju devās bijušie PSRS izlases tenisisti Ģirts

Dzelde, Andris Filjimonovs, kā arī Armands Štrombahs, Agnese Blumberga, Alvijs Zilgalvis un citi.

Vienlaikus būtiski pasliktinājās treneru stāvoklis Latvijā, pārtrūka ierastā sporta nometņu sistēma, izjuka Latvijas čempionāta pilnvērtīga norise utt.

Tieši šajā, 1994. gadā, beidzās Latvijas Tenisa savienības iepriekšējās vadības pilnvaras. Toreiz prezidents bija Gvido Zemribo. Treneris Jānis Jansons izteica priekšlikumu man uzņemties LTS prezidenta pienākumus. Atteikties nespēju, jo par šim smagajām pārmaiņām valsti kopumā, gan sportā atsevišķi biju atbildīgs jau kā premjers, gandrīz trīssarpus gadus atjaunojot valsts neatkarību.

Pirmais un galvenais jautājums bija – kā godam pārdzīvot šos smagos pārmaiņu laikus. 1993. gadā Latvijas, jau kā neatkarīgas valsts, vīriešu izlase, kurā spēlēja Ģirts Dzelde un Andris Filjimonovs, kapteinis bija Jānis Jansons, izcīnīja tiesības spēlēt Eiroāfrikas 2. grupā Deivisa kausa sacensībās, un bija tai jānodrošina līdzdalība atbildīgajās sacīkstēs. No bijušajām PSRS republikām šajā un augstākā līmenī startēja tikai Krievijas, Baltkrievijas (elītes grupā) un Ukrainas izlases (tajā pašā grupā, kur Latvijas valstsvienība). Savukārt mūsu ziemeļu kaimiņi igauņi, kuri PSRS laikā neapšaubāmi bija spēcīgāki, bija tikai epizodiski spējuši noturēties šajā grupā, lielākoties cīnoties vienu līgu zemāk. Tas pats attiecas arī uz Gruziju, kas tikai nesen, pateicoties Iraklijam Labadzem, atgriezās mūsu grupā. Visas pārējās bijušās republikas bija zemākās līgās – trešajā un ceturtajā grupā.

Līdzīgā situācijā bija arī mūsu sieviešu izlase Federācijas kausa izcīņā. Latvijas valstsvienībā spēlēja Larisa Neilande, Agnese Blumberga, Una Buševica, kapteine bija Daiga Juška. Arī viņas bija izcīnījušas tiesības spēlēt Eiroāfrikas zonas otrajā grupā.

Nākamais uzdevums bija panākt būtisku atbalstu mūsu labākajiem jauniešiem un junioriem – Raimondam Sprogam, kurš bija Eiropas Tenisa asociācijas rangā stiprāko piecdesmitniekā, kā arī citiem jaunajiem tenisistiem, lai viņi, sākot jau no četrpadsmit gadu vecuma, varētu pilntiesīgi piedalīties ETA rīkotajos jauniešu turnīros.

Ļoti svarīgi bija mūsu valsti uzsākt starptautisku turnīru norisi, rīkojot vienas sieviešu sacensības telpās ar balvu fondu 10 000 dolāru un vienu vīriešu satelitturnīru atklātos laukumos arī ar tikpat lielu balvu fondu.

Viens no galvenajiem uzdevumiem bija atjaunot Latvijas vasaras un arī ziemas čempionātu prestižu, lai tajos atkal piedalītos mūsu labākie tenisisti. Arī tie, kuri strādā un spēlē ārzemēs. Ja tas izdotos, neapšaubāmi tiktu atjaunota interese par šo sporta veidu visā valstī.

Pamazām bija nepieciešams uzsākt tenisa sporta klubu veidošanu, kā arī apziņāt treneru resursus, tiesnešu sagatavotību, uzlabot sporta bāzu un laukumu kvalitāti. Protams, bija jādomā arī par jaunu laukumu izveidošanas programmas realizēšanu. Tikpat svarīgi bija arī izveidot sportistu objektīvu rangū valsti un pamatotu sacensību kalendāru katram gadam.

Tagad, atskatoties uz smago laiku pirms desmit gadiem, kad pārņēmu un pildīju LTS prezidenta darbu no 1994. līdz 1997. gadam, kopīgiem spēkiem esam daudz ko paveikuši. Sadarbībā ar LTS vadības komiteju, izpildkomiteju, treneru padomi, Valsts Tenisa centra vadību, atsevišķiem tenisa entuziastiem un atbalstītājiem,

izvirzītie uzdevumi tika izpildīti. Tika sasniegts galvenais mērķis – pārdzīvot grūtos pārmaiņu gadus. Tagad jau līdz ar Latvijas kā valsts nostiprināšanos, jaunā kvalitātē attīstās arī mūsu iemīļotais sporta veids – teniss.

Pateicoties privātā kapitāla atbalstam, sponsoriem – Parex bankai, Latvijas Krājbankai, Lainbankai, kā arī citiem ziedotājiem, izdevās noturēt tenisu līmeni, lai tagad jau tas spētu attīstīties tālāk.

Izveidotas daudz jaunas privātas sporta bāzes tenisā gan Rīgā, gan citās pilsētās, audzis tenisa klubu skaits, kas jau pārsniedz četrdesmit. Nostabilizēta Latvijas Tenisa savienība tās prezidenta Jura Savicka vadībā, un man ir pārliecība, ka attīstība turpināsies. Pateicoties viņa aktīvai darbībai, LTS ieguvusi ģenerālsponsoru – "Latvijas gāzi".

Savā 44. tenisa sezonā, tiesa gan, ar gandrīz sešu gadu pārtraukumu, es gribētu vēlējuma formā izteikt dažas atziņas par savu iemīļoto sporta veidu, kas jaunībā man sagādājis gan patiesu sportisku prieku, gan nesis arī zaudējuma rūgtumu. Teniss neapšaubāmi izglābis manu veselību, iespējams, pat dzīvību laikā, kad man nācās pildīt valstiskus uzdevumus, nerēķinoties ne ar kādām psiholoģiskajām pārslodzēm.

Spēle visam mūžam

Garajā tenisista mūžā esmu saticis un kopā spēlējis ar vairākiem simtiem cilvēku, kas dažādu iemeslu dēļ arī atstājuši šo skaisto sporta veidu. Taču lielākā daļa no viņiem, kurus esmu vēlāk saticis dažādās situācijās, visi kā viens ir tikai pozitīvi, bez mielēm, izteikušies par tenisu kā par skaistu jaunības dienu mīlestību.

Atšķirībā no daudziem sporta veidiem, īpaši kontakta sporta veidiem – tādiem kā futbols, basketbols, kas, gadiem krājoties, vairo traumas, teniss no tā ir gandrīz pasargāts. Ņemot vērā to, ka līdz ar gadiem varat arī mainīt spēles tempu, tenisu var baudīt visu mūžu.

Ne velti tenisa kluba *Prezidents* viena no devīzēm ir: *Spēlēsīm tenisu līdz nāvei...*

Teniss, lai pārbaudītu sevi

Pēc manas dziļākās pārliecības, – cilvēka dzīve ir kā nepārtraukta cīņa visos tās izpausmes veidos: gan par vietu zem saules, gan par nākotnes mērķiem, gan ar visāda veida pretiniekiem, un, kas ir vissvarīgākais, cīņa ar sevi pašu.

Teniss ir kā ideāls modelis, kurā šī cīņa gan laikā, gan telpā tiek sakoncentrēta. Jo tad, kad ar raketī izejat laukumā, kurā otrpus tīklam gaida sāncensis, kurš, tāpat kā jūs, alkst uzvaras, vairāk nav, uz ko paļauties, vien – uz sevi pašu. Laukumā nav komandas biedru. Ar atbildību jāpārvar visas grūtības, ko rada gan svešs laukums, gan citkārt varbūt nelabvēlīgie laika apstākļi ar svelmainu sauli, stipru vēju. Jāizcīna cīņa pašam ar sevi, izvairoties no savām kļūdām, jāuzveic konkurents gan tehniski, gan fiziski, gan psiholoģiski.

Teniss šo mūžīgās cilvēka cīņas būtību ietērpj elegantā, skaistā formā. Tāpēc tas jūsu dzīvē no vienkāršas sporta nodarbes kļūst par neatņemamu dzīvesveida sastāvdaļu.

To arī jums novēlu!

Jānis Jurkāns

Jānis Jurkāns ir atjaunotās neatkarīgās Latvijas pirmais ārlietu ministrs. Lai arī darba pienākumu bija bez sava gala, viens par otru atbildīgāks un apjomīgāks, tomēr agri vai vēlu viņš atrada ceļu uz aizraujošo spēli – tenisu. Par tās iepazīšanu, par tās izpratni un attiecībām ar sāncenšiem stāsta Jānis Jurkāns

Laukumā vien tu un cīņa ar bumbu

Visu mūžu esmu nodarbojies ar sportu. Kādu dienu sapratu, ka spēlēt volejbolu man kļūst jau par smagu traumas dēļ, lai arī biju Latvijas universitātes izlasē, lai arī cīņas bija ļoti nozīmīgas un atbildīgas. Tad arī bija pienācis laiks domāt, ko darīt un kā sportot tālāk. Mana sieva Ilze Ziemassvētkos uzdāvināja tenisa raketi. Šo raketi es noliku ļoti tālu prom, jo tolaik man teniss likās tāds "invalidu sporta veids".

Dzīvē ir tik daudz sakritību. Valdīs Birkavs vairākās intervijās stāstīja, kā viņš spēlē tenisu un bija arī bildes, kur viņš spēlē ar Džordžu Sorosu. Mūsu viedokļi visai bieži krasi atšķirās. Tad arī nolēmu, ka man viņš jāapspēlē tenisa laukumā.

Pavisam skaidri to zināju pēc tam, kad reiz mēs rudenī atkal ar Valdi Birkavu sastrīdējāmies par politiskiem jautājumiem, un viņš sarunas laikā pieminēja tenisu. Teicu viņam: "Nākamgad augustā es tevi apspēlēšu."

Tas jau bija gluži kā puiku derības, kuras mēs arī noslēdzām. Sāku ļoti citīgi trenēties pie trenera Froloviča trīs reizes nedēļā. Sākumā tas likās tik ļoti garlaicīgi,

kad man visu laiku aizrāda, ka kaut ko daru nepareizi. Turklāt Frolovičs jau nekad nespēlēja ar veselu bumbiņu grozu, bet tikai ar sešām bumbiņām, kuras ik pa pāris minūtēm bija jāsalasa. Vienīgais iemesls, kāpēc es paliku pie trenera Froloviča, bija tas, ka man viņš ļoti patika kā cilvēks. Vēl viens iemesls, kāpēc es turpināju mācīties šo it kā mazkustīgo un garlaicīgo spēli, kā man toreiz likās, bija tas, ka esmu ļoti spītīgs un tieši dēļ spīta biju cieši apņēmis uzvarēt Birkavu.

Pateicoties volejbolam, man ļoti padevās serves, un gada laikā patiesi jutos gatavs cīņai. Kad pateicu: "Valdi, esmu gatavs tevi apspēlēt!", viņš sāka... izvairīties no gaidāmā mača. Vienu dienu Valdim sāpēja plecs, citu dienu viņš nejutās labi, vai arī viņam nebija laika. Nu bija skaidrs, ka viņš sevi atzina jau par uzvarētu, un tā man beidzās "Birkava periods".

Taču teniss ar to tikai sākās, jo ar šo spēli biju *saslimis*. Teniss ir lielisks veids, kā no visa *atslēgties*, nedomājot ne par darbu, ne par ko citu, jo viss, ko redzi uz laukuma, ir bumbiņa. Ja vēl spēle izdodas, sajūtas ir neaprakstāmas.

Protams, ka klubā *Prezidents* nevaru vēl konkurēt ar tādiem meistariem kā Ivars Godmanis, bet klubā ir tāds kā otrais līmenis, kurā arī stabili turos. Pēc trenera Froloviča esmu vēl mācījies tenisa spēli pie tādiem treneriem kā Ivars Mellups, Andrejs Bukins un Pēteris Anmanis.

Tenisa klubā *Prezidents* sāku spēlēt, jo biju viens no dibinātājiem. Kluba biedru vidū nav nevienas sievietes. Dažreiz tas arī ir patīkami, jo mēs svinam visi kopā jubilejas kluba biedriem, un vīru sabiedrībā reizēm tomēr tiek stāstīti arī skarbi joki, kurus sievietes varbūt varētu pārprast. Lai arī mūsu klubā nav nevienas daiļā dzimuma pārstāves, tas nenozīmē, ka es neatzītu sievietes tenisā. Tomēr, ja man būtu iespēja, ar *likumu aizliegtu* spēlēt vienā pāri vīram ar sievu, vai tēvam un dēlam.

Man vienmēr ir patīcis spēlēt pret cilvēkiem, kuri ir gados jaunāki par mani. Piemēram, Indriksonu uzvarēt ir ļoti patīkami, vai arī vinnēt kādu setu Jānim Naglim, kurš arī ir ārkārtīgi sportisks cilvēks. Patiesa bauda ir spēlēt pret Helmutu Balderi, jo viņš ir profesionāls sportists un viņa spēlē var redzēt tādus brīnumus, ka brīžiem ir jāsāk pat domāt, vai tas patiešām ir teniss. Viņš ir ļoti tehnisks sportists un neapšaubāmi lielisks atlēts. Es nekad neesmu varējis uzvarēt Helmutu, bet spēlēju pret viņu ar lielāko prieku.

Kad sāku nodarboties ar tenisu, man nepatika pāru cīņas, jo tad daudz kas ir atkarīgs no partnera, bet šobrīd man tas patīk. Kādreiz spēlējām arī jaukto dubultspēli ar sievu Ilzi, bet tad es ievēroju, ka tas ir bīstami ģimenei. Cīņas laikā mēdzu ātri iekarst un šādos brīžos sāku dot pamācības. Reiz, kad ieraudzīju Ilzes acis asaras, nospriedu, ka labāk tomēr ar viņu vairs kopā nespēlēšu. Vēlāk centos piesaistīt tenisam arī savu vecāko dēlu Jāni, kurš ļoti nopietni trenējās vienam mērķim – apspēlēt mani. Viņš pēc izglītības ir jurists, izveidojis savu advokāta praksi. Dēls saprata, ka teniss ir tomēr prestiža lieta, tādēļ arī piekrita mācīties spēlēt. Sākumā aizvedu viņu pie Froloviča, bet pēc tam vēl pie tiem pašiem treneriem, kuri mācīja mani. Šobrīd viņš uzklausa trenera Jāņa Jansona padomus.

Mums bija tāda kā tradīcija – spēlēt reizi nedēļā. Dēlam vēl nekad nav izdevies mani uzvarēt. Reiz pamanīju, ka šī spēlēšana uz punktiem pamazām sāk... sarežģīt

mūsu tēva un dēla attiecības. Lielā vēlme mani uzvarēt mūs pamazām sāka sa-
nāidot. Piedāvāju Jānim spēlēt tāpat vien, bez punktu skaitīšanas.

Par visu laiku labāko Latvijas tenisa spēlētāju varu saukt Alfonu Duku. Atklāti
sakot, man nekad nav bijusi iespēja viņu redzēt spēlējām, bet no avīzēm un no-
stāstiem noprotu, ka būt padsmiņš gadus par labāko spēlētāju ir ievērojams sa-
sniegums. No cilvēkiem, kuri vēl joprojām spēlē tenisu, manī simpātijas izraisa Jā-
nis Pliens, kurš vienmēr ir ļoti elegants un džentlmenisks gan dzīvē, gan arī uz lau-
kuma. No sievietēm man ļoti patīk, kā spēlē Zaiga Jansone.

Vai tenisā ir svarīga diplomātija? Te tā spēlē tikpat lielu lomu kā futbolā vai
citos sporta veidos. Galu galā, kas tad ir diplomāts – tas ir cilvēks, kurš divas reizes
pārdomās, pirms nepateiks neko. Latvijas tenisā, manuprāt, lielāku diplomātu par
Jāni Plienu atrast nav iespējams. Toties pasaules tenisā šobrīd ir ļoti grūti atrast
kādu sportistu, kuru varētu saukt par diplomātisku. Agrāk spēlēja zviedrs Stefans
Edbergs, un viņš izcēlās ar kulturālu un diplomātisku izturēšanos laukumā, savā
veidā – arī amerikāņi Pīts Samprass un Andrē Agasi. No jaunajiem spēlētājiem
nevaru nevienu iedomāties, jo mani traucē rakešu mētāšana un skaļās lamas
laukumā.

Man šķiet, ka starp tenisu un diplomātiju nav liekama domu zīme. Nav iespēja-
ma arī situācija, kad cilvēks ir diplomāts laukumā un pilnīgi pretējs dzīvē. Jo diplo-
mātija cilvēkā vai nu ir, vai nu arī nav. Ja laukumā cilvēks uzvedas kā pilnīgs *psihs*
un lauž raketes, tas jau ir redzams arī sadzīvē. Viss ir atkarīgs tikai no paša cilvēka.
Esmu ticīgs savā dzīvē ar bokseriem, kuri ir ļoti inteligēnti cilvēki, un nezinot, nemaz
nav iespējams pateikt, ka viņi ir bokseri. Tenisā ir līdzīgi – ja tu lauž laukumā raketes
un skaļi klaigā, tas nozīmē, ka kaut kas nav kārtībā ar nerviem vai arī trūkst iekšē-
jās inteligēnces. Ikdienā šādas lietas jau nav iespējams noslēpt, lai cik labi tās arī
nemaskētu.

Tenisā labākais ir tas, ka spēle tuvina cilvēkus un ir iespējams iegūt daudz jaunu
paziņu, ja nepieciešams, – pārrunāt darījumu lietas ar dažādiem cilvēkiem. Arī
tenisa klubā *Prezidents* bieži vien mūsu kopā sanākšanas reizēs tiek runāts par
dažādām lietām, bet par biznesu spriež nomaļus no citiem un ļoti reti.

Latvija un sports? Latvijas lielākā problēma ir nepareiza attieksme pret sportu.
Ziemas vakaros braucot gar 49. vidusskolu, skatījos, ka ir apgaismots futbola lau-
kums, uz kura bumbu dzenā padsmiņš puikas un tikpat vēl stāv laukuma malā,
skatoties uz viņiem. Vismaz šie puikas nesēž kādā kafējnicā, dzerot vai ar table-
tēm rotaļājamies. Krievu laikus var lamāt cik vien tik, bet vismaz sporta sfēra bija
sakārtota – bija sporta skolas, kurās jaunatne varēja brīvi sportot. Tagad nodar-
bošanās ar sportu pamazām diemžēl paliek par izredzēto privilēģiju. Pareizāk sa-
kot, par to cilvēku privilēģiju, kuri ir spējīgi to finansiāli atļauties.

Mums ir tik daudzi talantīgi jauni sportisti, kuriem iepriekš minētā imesla dēļ
nav iespēju sevi apliecināt, un tādēļ šī situācija ir jāmaina. Jāsāk ar uztveres mai-
ņu sabiedrībā. Vien laiks neglābjami ātri steidzas. Nomainīsies vēl vairākas pa-
audzes, līdz kaut kas būs citādāk, jo šobrīd Latvijā ir arī nopietnākas problēmas
par sportu.

Guido Lemrigo

Latvijas tenisa dzīvi ilgstoši vadījis Gvido Zemribo, pirmās atjaunotās Latvijas Augstākās Tiesas priekšsēdētājs, vēlāk – neatkarīgās Latvijas pilnvarotais vēstnieks Dānijā un pirmais pilvarotais vēstnieks Islandē. Katrs savu ceļu uz sportu atradis citādāk. Īpašs stāsts ir arī Gvido Zemribo

Federācijas vadītājs un plašais darba lauks

Studēju universitātē un nodarbojos ar dažādiem sporta veidiem. Aizrāvos ar basketbolu (savulaik biju Rīgas jaunatnesčempions), bet te jau bija izveidota ļoti spēcīga komanda ar labiem spēlētājiem, un vienībā tikt neizdevās. Mana māsa spēlēja tenisu pie trenera Johana Šteinberga, un viņa man teica: "Nāc spēlēt arī tu!"

Šis sporta veids tobrīd īpaši nesaistīja. Domāju, – kā tas izskatīsies: esmu pieaudzis cilvēks, visi uz mani skatīsies, kā es cenšos trāpīt pa bumbiņu. Māsa bija ļoti neatlaidīga, uzdāvināja tenisa raketi, kuru es pakāru mājās uz naglas. Rakete bez lietošanas nostāvēja divus gadus, pat rokā to neņēmu.

Kādudien mājās notika viesības, kurās ieradās arī Nikolajs Neilands. Tolaik kopā spēlējām volejbolu. Arī viņš gribēja mācīties spēlēt tenisu, un izrādījās, ka Nikolajs bija vieglāk pierunājams. Mana māsa bija dzirdējusi, ka Rīgas Politehniskā institūta laukumos tiek veidota iesācēju grupa, kuru vadīs treneris Edmunds Frolovičs. Abi ar Nikolaju Neilandu aizgājām un pieteicāmies grupā, kurā bija cilvēki divdesmit, visi solidā vecumā, kā tagad saka *kungi un dāmas*. Mums visiem likās, ka tas taču ir tik vienkārši – rakete liela, bumbiņa maziņa, un viss, kas jādara, ir tikai jāsit pa bumbiņu un jādabū to pāri tiklam

Izrādījās, ka viss nav nemaz tik vienkārši, jo bumbiņa, ja tai izdodas trāpīt, lido visur kur, tikai ne tur, kur vēlies. Vēlāk spēlētgribētāju grupā palika tikai daži, kuri patiesi vēlējās apgūt tenisa spēli, – tie pēdējie bijām abi ar Neilandu, kuri palikām tenisā.

Arī Tenisa federācijas darbā mani ievēda Neilands, jo viņš bija tās prezidija sastāvā. Šajā laikā federācijas priekšsēdētājs bija Voldemārs Kalpiņš, un viņš vēlējās atjaunināt federācijas sastāvu. Kļuva par priekšsēdētāja vietnieku. Kad Kalpiņš sakarā ar politiskajiem notikumiem pavisam aizgāja no tenisa, es kļuva par Tenisa federācijas prezidentu. Tas notika 1974. gadā. Šajā laikā Latvijas spēlētāju panākumi bija viduvēji – bijām septītajā vai astotajā vietā Padomju Savienībā.

Latvijas tenisā bija lielas problēmas. Lielākā no tām – sporta bāzes, jo nebija nevienas tenisa arēnas, kurā būtu iespējams spēlēt arī ziemā. Tolaik ar skaudību skatījāmies uz saviem kaimiņiem Igaunijā, kuriem jau bija liela tenisa bāze – *Kalev*, arī ar apjūmtajiem laukumiem, kur bija iespējams spēlēt ziemā. Tikmēr vienīgā iespēja Latvijā nodarboties ar tenisu ziemā bija mēģināt tikt kādā basketbola zālē un tur spēlēt uz dēļu grīdas. Manas *valdīšanas sākums* sakrita ar to, ka arī Maskavā mainījās PSRS Tenisa federācijas vadība un par valsts izlases treneri kļuva jauns un simpātisks cilvēks – Vladimirs Goļenko.

Viņš nebija maskavietis, nesen galvaspilsētā ieradies no Dušanbe. Maskavā teniss tika uzskatīts par elitāru sporta veidu, ar kuru nodarbojās pilsētas augstākās aprindas, kuras cilvēku ne no savām aprindām nevēlējās pieņemt. Vladimiram Goļenko pienāca laiks interesēties par iespējām spēlēt Deivisa kausa izcīņā. Tika meklēta vieta Padomju Savienībā, kur to varētu darīt. Viņš nekad nebija bijis Baltijā. Pirmo reizi pie mums atbrauca 1975. gada ziemā. Parādīju viņam Lielupes tenisa centru un TTP laukumus. Goļenko redzētais ļoti iepatikās un vaicāja, vai būtu iespējams te sarīkot Deivisa kausa izcīņu. Šo jautājumu uztvēru ar lielu prieku, un sākām pasākumu organizēt ar lielu entuziasmu. Tās bija pirmās ievērojamās tenisa sacensības Latvijā.

Deivisa kausa izcīņas pirmā sacensība Latvijā tika aizvadīta starp PSRS un Zviedrijas izlasi, kuras līderis bija Bjerns Borgs. Spēles bija paredzētas Lielupes tenisa centrā uz centrālā laukuma, kur tolaik nemaz nebija tribiņu. Izdevās sarunāt, ka mums

saliekamās tribīnes uz laiku aizdod no VEF stadiona, kurā spēlēja regbiju. Tribīnes nekas īpašs jau nebija, bet sporta cienītājiem vismaz bija, kur apsēsties spēļu laikā, un tās visas bija pārpildītas.

Kopš tā laika Deivisa kausa sacensības Latvijā notika regulāri, jo spējām parādīt, ka protam tik vērā ņemamus pasākumus veiksmīgi organizēt. Pie mums arī regulāri brauca PSRS tenisa izlase, lai trenētos, līdz ar to izveidojās arī labas attiecības ar PSRS Tenisa federāciju. Ar laiku tas deva augļus, jo pamazām PSRS tenisa izlasē sāka uzņemt arī mūsu spēlētājus. Kā zināms, līdz tam brīdim valstsvienībā bija tikai maskavieši un dienvidnieki, īpaši – gruzīni.

Latvijā sāka rīkot aizvien vairāk tenisa sacensību – Deivisa kausa izcīņu, dažādu starptautiskus turnīrus, kā arī PSRS Tautu spartakiādi. Teniss kļuva ļoti populārs. Tas skaidrojams arī ar to, ka vecākiem šī spēle sāka likties aizvien saistošāka, un viņi sāka savus bērnus vest pie treneriem uz sporta skolām.

Astoņdesmito gadu beigās PSRS divdesmit spēcīgāko spēlētāju vidū bija arī kādi pieci mūsu puīši. Ģirts Dzelde bija ceturtais labākais PSRS tenisists. Arī sievietšu rangā bija vairākas mūsu sportistes – Zaiga Jansone, kura tobrīd karjeru jau bija faktiski beigusi, un arī jūrmalniece Irina Ševčenko, kurai arī izdevās tikt PSRS izlasē. Līdz ar to auga ne tikai mūsu spēlētāju meistarība un arī tenisa bāzu popularitāte, bet arī mūsu, sporta cienītāju prestižs.

Kādudien man no Maskavas zvanīja Vladimirs Gojenko un teica, ka Padomju Savienībā tiks rīkots Eiropas amatieru čempionāts tenisā, un viņš ierosināja to organizēt pie mums. Atbildēju, ka no savas puses darišu visu iespējamo, lai sarīkotu šo pasākumu, taču tas viss vēl bija jāaskaņo ar Latvijas PSR Sporta komitejas vadību, kuras priekšsēdētājs tolaik bija Daumants Znatnajs. Teicu viņam, – pietiek jau ar to, ka Latvija atteicās no iespējas rīkot olimpisko spēļu burāšanas sacensības. Tagad piedāvāto iespēju garām laist nedrīkst. Arī Daumants Znatnajs bija par to, ka šis pasākums noteikti jāorganizē. Problēmas radīja tas, ka organizācijas komitejā no amatpersonām neviens neko negribēja darīt, līdz ar to visu nācās veikt pašu spēkiem.

Pateicoties pietiekamajam finansējumam, bija iespējams pilnībā atjaunot Lielupes tenisa centru, uzbūvējot jaunas tribīnes centrālajam laukumam, kā arī uzbūvējot tribīnes pirmajam laukumam, kuras tur nekad agrāk nebija bijušas, vēl papildu izveidojām sesto un septīto laukumu.

Anekdotisks gadījums bija ar centrālā laukuma tribīnēm. Izrādījās, ka projektētāji un būvnieki nebija projektu saskaņojuši ar Valsts celtniecības komiteju. Kad visi celtniecības darbi jau bija pabeigti, gājām uz šo komiteju, lai... iegūtu juridiskas tiesības tribīnēs laist cilvēkus. Saņēmām atbildi, ka mūs neviens nepazīst un par šo projektu neviens arī nav informēts, līdz ar to atļauju dot nevar. Tas nozīmēja katastrofu, jo pēc nedēļas bija jāsākas čempionātam.

To laik tenisu aktīvi spēlēja Centrālkomitejas otrais sekretārs Dmitrijevs. Viņš mēdza laiku pa laikam piezvanīt un apvaicāties, kā tad veicas ar tenisu. Šoreiz zvanīju es un izstāstīju, cik dramatiskā ir situācija, un ka pēc nedēļas šeit ir jāsākas sacensībām. Viņš mierīgi atbildēja: "Ja mēs viņiem neesam vajadzīgi, mums viņi arī nav vajadzīgi." Dmitrijevs sazinājās ar Baltijas kara apgabala priekšniekam,

kuri atsūtīja uz tenisa centru kareivjus, bija jāpārbauda tribīnes, aizņemot tajās visas brīvās vietas. Kā zināms, PSRS kareivja dzīvība nebija nekā vērtā, un, ja pat tur kāds, brūkot tribīnēm, būtu gājis bojā, tiktu paziņots, ka kareivis gājis bojā varoņa nāvē. Par laimi, tribīnes svaru izturēja, dokumentus savedām kārtībā, un čempionāts pie mums notika.

Sacikšu laikā slavenais igauņu treneris Evalds Krē man teica: Jā, tagad jūs patiesi esat karaļi. Te viss ir tik lieliski!

To dzirdēt bija patīkami, jo igauņi tajā laikā tika uzskatīti par Baltijas tenisa koriļiem, kuriem ir labākās bāzes un spēlētāji. Krē teiktajā bija jūtama arī zināma skaudība.

Nākamais solis bija arī halles celtniecība Lielupes tenisa centrā, bet tas jau bija laikā, kad Tenisa federācijas prezidents bija Alfrēds Rubiks. Protams, arī tur neiztika bez starpgadījumiem. Piemēram, atradās daži vides aktivisti, kuri protestēja pret pāris priēžu nociršanu. Taču viņus izdevās pārliecināt, sakot, ka tā būs halle, kas paliks jūrmalnieku un viņu bērnu rīcībā. Tenisa arēna tika uzcelta. Tajā zem jumta bija pieci laukumi, un kļuva par lielāko un modernāko tenisa halli visā Padomju Savienībā.

Vēl viens būtisks notikums bija *Goodwill Games*, kurās piedalījās PSRS un ASV, kā arī citu valstu sportisti. Sacikstes tika rīkotas Padomju Savienībā, visos sporta veidos tās notika Maskavā, izņemot tenisu. Šis sacensības tika aizvadītas pie mums.

1990. gadā, kad mani atkal ievēlēja par atjaunotās Tenisa savienības prezidentu, sākām aktīvi risināt jautājumu par Latvijas Olimpiskās komitejas atjaunošanu. Tika izveidota speciāla darba grupa, kurai bija jānodarbojas tieši ar šī jautājuma risināšanu, un lieli nopelni šeit bija Vilnim Baltiņam. Arī pats centos aktīvi piedalīties notiekošajā. Tika izveidota Latvijas Olimpiskā komiteja, bet juridiski bija jāatjauno tās statuss, lai tā varētu tikt atjaunota Starptautiskajā Olimpiskajā komitejā (IOC).

Vieni no galvenajiem iebildumiem no IOC puses bija par to, ka Latvija vēl nav neatkarīga valsts. Tas, ka 1990. gadā deklarējām savu neatkarību, nelīdz, jo vēl neviena valsts mūs nebija atzinusi *de jure*. Sniedzām pretargumentāciju, ka IOC sastāvā ir arī citas valstis, kuras nav neatkarīgas, piemēram, Puertoriko. Tās basketbolisti startēja olimpiskajās spēlēs, lai arī oficiāli Puertoriko ir ASV sastāvā. Mums atbildēja, ka nepieciešama pārstāvniecība vismaz piecās starptautiskās federācijās.

Tad sākām domāt, kuras varētu būt tās piecas starptautiskās federācijas, kuras Latviju varētu uzņemt. Viena no tām bija Starptautiskā Tenisa federācija. Tolaik – 1991. gadā – Starptautiskās Tenisa federācijas (ITF) prezidents bija austrālietis Braiens Tobins. Parasti ITF gadskārtējās konferences notiek tūlīt pēc kāda no *Grand Slam* turnīriem. Togad tā bija paredzēta pēc Vimbldonas sacensībām.

Mēs, trīs pārstāvji no Baltijas valstu Tenisa federācijām, devāmies uz Lielbritāniju, kur notika Vimbldonas turnīrs. Latvijas Tenisa federāciju pārstāvēju es, Lietuvas Tenisa federāciju – tās prezidents Putraments, Igauniju – federācijas prezidenta vietnieks Krē.

Kad nonācām galā, izrādījās, ka Krē ir pazīstams ar bijušo Vimbldonas čempionu Fredu Periju. Ar Perija palīdzību tika noorganizēta tikšanās ar Braienu Tobinu. Tās laikā par galveno runātāju no Baltijas puses kļuva es, jo man bija labākas angļu valodas zināšanas un, tā kā esmu jurists, labāk varēju argumentēt mūsu viedokli. Tobinu faktiski iedzinām stūrī, un viņam nekas cits neatlika kā piekrist mūsu teiktajam. Argumenti bija vienkārši – pirmkārt, Baltijas valstu federācijas jau bija starptautiskajā federācijā trīsdesmitajos gados, neko *nogrēkojušies* arī neesam, un nav arī oficiāla lēmuma par mūsu izslēgšanu no starptautiskās federācijas. Līdz ar to nebija nepieciešams, lai baltiešus uzņem federācijā kā jaunu dalībvalsti, bet gan, lai statusu vienkārši atjauno. Tobinam tobrīd nebija nekādu pretargumentu mūsu teiktajam, tādēļ saruna beidzās ar to, ka viņš vēl nevarot dot nekādu galīgo atbildi, jo vēl esot jāpakonsultējas ar savu juristu.

Pēc kāda laika saņēmām no Tobina oficiālu paziņojumu par to, ka tiekam uzņemti Starptautiskajā Tenisa federācijā par asociētajiem biedriem. Tas nozīmēja, ka īsti vēl neesam Starptautiskās federācijas biedri, bet tas jau bija vairāk nekā nekas. Tas notika 1991. gada jūlija beigās.

Drīz sākās augusta pučs, un tad arī problēmas atrisinājās viena pēc otras. Vispirms Latvija tika uzņemta ANO, tad jau arī nebija vairs nekādu problēmu ar Latvijas Olimpiskās komitejas uzņemšanu Starptautiskajā Olimpiskajā komitejā, un jau 1991. gada nogalē mēs saņēmām vēstuli no Tobina, ka mūsu federācijas uzņemšanas jautājums Starptautiskajā Tenisa federācijā tiks izskatīts gadskārtējā konferencē, kas notiks Dominikānas Republikā.

1992. gadā Latviju uzņēma arī Eiropas Tenisa asociācijā, un Stambulā, man klāt esot, šis lēmums tika oficiāli paziņots.

1994. gadā pārtraucu savu darbību Latvijas Tenisa savienībā, jo kļuva par Latvijas vēstnieku Dānijā un devos strādāt uz Kopenhāgenu. Man ir grūti spriest par to, kas ir bijis šajos piecpadsmit gados vērtīgākais – vai tā ir savienības atjaunošana Starptautiskajā Tenisa federācijā, vai tie ir visi notikumi astoņdesmitajos gados. Bijis daudz laba, arī negatīvā – gana. Jābūt objektīvam, tādēļ varu teikt, ka neizvai mums tagad izdotos uzbūvēt tādas tenisa bāzes kā padomju laikos, tāpēc var uzskatīt, ka tas bijis labais šajā periodā. Bet pie visnegatīvākajām padomju perioda iezīmēm varu minēt to, ka ar oficiālu rīkojumu tika aizliegts attīstīt tenisu citur Latvijā, izņemot Rīgu, Liepāju un Jūrmalu.

Joprojām aktīvi piedalos tenisa veterānu sporta dzīvē. Startēju Latvijas čempionātos, kur esmu izcīnījis arī dažāda kaluma medaļas.

Guntis Ulmanis

Vienam teniss ir izprieca, citam – nodarbe, lai līdzinātos savam kolēģim, vēl citam – veselības atgūšanas un stiprināšanas veids. Taču ne vienam vien šī spēle ir dzīves filozofija. Viņu vidū – atjaunotās neatkarīgās Latvijas Republikas pirmais prezidents Guntis Ulmanis.

Teniss - dzīves filozofija

Deviņdesmito gadu vidū Guntis Ulmanis ieradās Valsts tenisa centrā *Lielupe*, šo spēli jau nedaudz pieprotot. Tomēr bija skaidrs, ka speciālista padoms būs nepieciešams. Katrs taču vēlas izrādīt sevis cienīgu pretestību ikvienam sāncensim. Kopš tās dienas par viņa treneri, padomdevēju, arī draugu kļuvis Jānis Pliens, kurš šo spēli ir izzinājis sīki un smalki.

Tas mūsu jaunajā valstī bija skarbs laiks. Neskaitāmās darba stundas prasīja milzu sasprindzinājumu, koncentrēšanos un arī izturību. Daudzi valdības ministri, atbildīgus amatus ieņēmuši vīri, tenisa spēlē atrada to, kas viņiem tobrīd bija visvairāk nepieciešams, – nonākt saskaņā ar sevi.

Kad izej laukumā, ir tikai bumbiņa un konkurents, kuru jācenšas pārspēt. Reizēm pat ir pārsteidzoši, kā šī spēle prot atņemt visas pārējās domas, liekot koncentrēties vien tam, kas notiek laukumā.

Guntis Ulmanis pārlicinājies, ka teniss rada situācijas, lai būtu iemesls vēlāk apspriest valsts dzīves galvenos notikumus, dalītos pieredzē, daudz diskutētu. Deviņdesmitie gadi bija laiks, kad aizsākās sporta klubu kustība Latvijā. Domubiedri nolēma arī apvienoties klubā. Šim klubam tika dots vārds *Prezidents*, kura vadībā tika izvirzīts Ivars Godmanis. Valsts prezidents Guntis Ulmanis tobrīd tika ievēlēts

par Goda prezidentu. Paši izstrādāja savus noteikumus, paši veidoja kluba dzīvi. Citu klubu pārstāvji vienā balsī apgalvo, ka tas ir paraugs citiem. Par kluba biedru tagad vairs var kļūt tikai retais. Kandidātam jābūt ar vairākām kluba veterānu rekomendācijām. Un tomēr, ja vismaz viens ir *pret*, nenotiek pat diskusijas – kāpēc. Viss ir izlemts. Skarbi, taču kluba dzīve acīmredzot no tā tikai iegūst. Dalībnieku vidū ir Ivars Godmanis un Māris Gailis, Valdis Birkavs un Jānis Naglis, Juris Savickis un Jānis Jurkāns, Jānis Gaigals un Helmutš Balderis, kā arī daudzi citi.

Pēc sīksti izspēlētiem mačiem sarunas raisās par visdažādākajām tēmām. Lai kluba dzīvi vērstu interesantāku, tika meklēti sadarbības kontakti arī citās zemēs. Jau daudzas sezonas Lielupē treniņnometnes rikoja Krievijas tenisa dzīves vadītāji. Daudzus gadus Guntis Ulmanis ir pazīstams ar lielvalsts Tenisa federācijas prezidentu Šamilu Tarpiščevu, Maskavā bijušās tikšanās ar Krievijas galvaspilsētas mēru Juriju Lužkovu. Draudzība neapšaubāmi nes augļus arī politikā.

Guntim Ulmanim pieder nu jau par leģendāru kļuvis teiciens – TENISAM NAV TAUTĪBAS. Klubā kopā pulcējas un kopā darbojas daudzpusīgi domājoši ļaudis. Lieliskas attiecības izveidojušās ar Čīrihes tenisa klubu, ar Beļģijas Karalisko tenisa klubu, ar lietuviešiem.

Laukumā Guntis Ulmanis vislabāk neapšaubāmi saprotas ar savu ilggadējo padomdevēju Jāni Plienu. Viņš daudzkārtējo Latvijas čempionu raksturo kā komunikablu cilvēku, uzskatot Jāni par tenisa profesoru. Viņi lieliski izprot viens otru ne tikai laukumā un ne tikai kopējās medībās. Kluba biedrs ir arī Latvijas Tenisa savienības prezidents Juris Savickis, par kuru Guntis Ulmanis saka:

– Juris ir dzimis tenisists. Vecāki viņam bērnībā laikam nebija izvēlējušies pareizo sporta veidu, lai arī Juris savulaik volejbolā sasniedza lieliskus rezultātus. Vajag lielu pašcieņu, izturību un patīku, lai jau vēlākos gados apgūtu tenisa spēli. Jurim tas lieliski izdevies. Katrā ziņā nenovēlu nevienam pret viņu cīnīties. Juris tāpat vien neatdos nevienu bumbu, cīnīsies pat bezcerīgā situācijā.

Savulaik Rīgā ieradās pasaules tenisa leģendas – francūzis Janiks Noā un zviedrs Matss Vilanders. Notika vairāki paraugmači, un viens no aizraujošākajiem bija arī tas, kurā laukumā devās Latvijas Valsts prezidents Guntis Ulmanis. Kad Jūrmalā atpūtās Maskavas mērs Juris Lužkovs, kā allaž, tika izteikta vēlme uzspēlēt tenisu. Tā nu laukumā devās mērs vienā pāri ar Latvijas izcilāko tenisisti Larisu Neilandi, tikla otrā pusē – Guntis Ulmanis ar valsts čempioni Annu Barinovu, kuru viņš uzskata par ļoti elegantu tenisisti. Kad ziņkārīgie vaicāja, kāds tad bijis rezultāts, Guntis Ulmanis atbildēja:

– Protams, mums labvēlīgs. Citādāk jau nemaz nevarēja būt, jo mēs bijām trīs Latvijas spēlētāji pret vienu Krievijas tenisistu...

Tagad Guntis Ulmanis ir kluba *Prezidents* prezidents. Taču aktīvā darbošanās kopā ar saviem domubiedriem turpinās. Klubs ik gadu dāvā īpašu velti valsts daudzsološākajiem jaunajiem tenisistiem, rīko sacensības saviem biedriem un dodas uz citām zemēm mēroties spēkiem ar jaunieģūtajiem kolēģiem. Viņu vidū arī Guntis Ulmanis, kurš ir gandarīts par to, ka katru gadu Latvija pasaules sportā sagādā kādu pārsteigumu – futbolā, vingrošanā, hokejā, arī tenisā, kad profesionāļu vidū bija Larisa Neilande. Viņš ir pārliecināts, ka patlaban mūsu valstī aug talantīgi jaunie tenisisti, kuri turpinās spodrināt Latvijas sporta slavu.

Latvijas tenisisti pasaulē

1993. gadā Vimbltonas čempionātā sieviešu vienspēlē lieliski startēja Larisa Neilande. Astotdaļfinālā viņa uzvarēja tabulā ar četrpadsmito numuru izlikto Dienvidāfrikas tenisisti Amandu Kocerī – 1:6, 6:3, 6:4. Iekļūšana *Grand Slam* turnīra vienspēļu ceturtdaļfinālā ir viens no lielākajiem Larisas sasniegumiem. Cīņā par vietu pusfinālā jūrmalniece zaudēja amerikānietei Lorijai Maknīlai.

Vimbltonas vīru kvalifikācijas turnīrā līdz galvenajām sacensībām centās aizkļūt arī Armands Štrombahs. Šoreiz viņam tas neizdevās.

Pēc veiksmīgi aizvadītā Vimbltonas turnīra Larisa Neilande šķērsoja Atlantijas okeānu, lai ASV piedalītos iepriekšējo gadu slavenās tenisistes Billijas Džeinas Kingas rīkoto paraugspēļu sērijā.

Federācijas kausa izcīņā Frankfurtē Latvijas komanda startēja ierastajā sastāvā – Larisa Neilande, Agnese Blumberga, Una Buševica, kapteine – Daiga Juška. Šoreiz pirmajā kārtā nācās sacensties ar stiprajām Austrālijas sportistēm. Vienspēlēs Larisa konkurentes pārspēja, toties Agnese zaudēja. Dubultspēlē veiksmē bija vairāk pieredzējušāko austrāliešu pusē.

Lielupes tenisa centrā notika Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas otrās zonas ot-

rās kārtas sacensība. Latvijas izlase guva sensacionālu uzvaru pār Ukrainas komandu – 3:2. Panākuma kaldināšanā piedalījās Armands Štrombahs, Ģirts Dzeldē, Andris Filjimonovs, Māris Rozentāls un komandas kapteinis Jānis Jansons.

Sāncenši nespēja optimāli stiprākajā sastāvā, jo Andrejs Medvedevs nebija līdz galam sadziedējis traumu. Tiesa, Ukrainas stiprākais tenisists uz Lielupi atbrauca, tomēr komandas biedriem palīdzēt nevarēja. Tomēr tas nebūt

Latvijas izlase Deivisa kausa izcīņā: M. Rozentāls (no kreisās), A. Filjimonovs, A. Štrombahs, Ģ. Dzeldē un kapteinis J. Jansons.

nemazina mūsu sportistu veiksmes nozīmīgumu, jo arī pārējo Ukrainas spēlētāju vārdi tenisa sabiedrībā ir labi zināmi.

Sporta cienītājiem īsts saldaļs ēdiens – Valsts tenisa centrā *Lielupe* paraugdemonstrējumus sniedza vēl nesenās zvaigznes – francūzis Janiks Noā un zviedrs Matss Vilanders. Titulētie tenisti vispirms aizvadīja nodarbību ar jaunajiem Latvijas tenisa talantiem, pēc tam arī ar prominencēm.

Septembra beigās Lielupes tenisa hallē notika Deivisa kausa izcīņas Eiropāfrikas zonas otrās grupas finālmāčs ar spēcīgo Marokas izlasi. Mūsu valstsvienība bija tādā pašā sastāvā kā cīņā vasaras vidū ar ukraiņiem. Marokas tenisti iepriekšējās kārtās ar vienādu rezultātu – 5:0 – savās mājās bija pārspējuši ēģiptiešus, bet viesos – poļus. Uzvaras gājienu viņi turpināja arī Latvijā, gūstot panākumu ar rezultātu 4:1. Vienīgo punktu mūsu komandai guva Armands Štrombahs.

Dānijā Eiropas sieviešu komandu kausa izcīņā dalībnieču vidū bija arī Latvijas izlase, kuras sastāvā atkal spēlēja Larisa Neilande, Una Buševica un Agnese Blumberga, kapteine – Daiga Juška.

Izlasi pavadīja arī Latvijas Tenisa savienības ģenerālsēkretārs Jānis Pliens.

Pirmā diena mūsu komandai bija veiksmīga, jo ar rezultātu 3:0 tika uzvarētā Norvēģija. Latvijas izlasei pusfinālā nācās iztikt bez Larisas Neilandes palīdzības, jo viņai atkal sāka sāpēt mugura. Mačā ar zviedrietēm Agnese Blumberga zaudēja E. Stradlundai, toties Una Buševica uzvarēja pasaules ranga 67. vietas īpašnieci A. Karlsoni. Viss izšķīrās pāru sacīkstē, kurā zviedrietes bija ievērojamāki pārākas. Sacensības Dānijā beidzās visai negaidīti, jo par uzvarētājam kļuva somietes.

Latvijas tenists, treneres Zaigas Ivanovas audzēknis Ģirts Auškaps pirmo reizi startēja ASV jaunatnes meistarsacīkstēs.

Pēdējo vidusskolas klasi viņam bija iespēja absolvēt ASV pilsētā Denverā. Gūstot zinības, kaktā nebija nolikta tenisa rakete. Veiksmīgi piedaloties turnīros Montanā, Koloradospringsā un Lasvegasā, Ģirts bija ieguvis tiesības startēt sacīkstēs, kur spēlēja 64 labākie tenisti no sešiem ASV štatiem. Viņš tika līdz finālam un izcīnīja iespēju startēt ASV jaunatnes meistarsacīkstēs.

Arī tur Ģirts spēlēja lieliski. Viņš iekļuva sešpadsmit stiprāko tenisistu vidū. Zinot, cik augsti attīstīts šis sporta veids ir ASV, Ģirta Auškapa sniegums atzīstams par izcilu. Šo faktu augstu novērtēja arī Deivisa kausa izcīņas Latvijas izlases dalībnieks Ģirts Dzeldē. Viņš atzina, ka ir ļoti grūti tik tālu tikt turnīra tabulā, jo īpaši tad, ja sacīkstes notiek Amerikā.

Eiropā pilnā sparā ritēja jauniešu turnīri. Dalībnieku vidū bija arī virkne Latvijas sportistu.

Dženovā risinājās Eiropas jaunatnes meistarsacīkstes sportistiem ne vecākiem par četrpadsmit gadiem. Uz Itāliju devās Elina Bērziņa, Marīta Rubina,

Latvijas izlase ieradusies uz Eiropas komandu kausa izcīņu Kopenhāgenā: Latvijas vēstnieks Dānijā un Islandē G.Zemrībo, A. Blumberga, L. Neilande, U. Buševica, kapteine D. Juška.

Latvijas tenisa cienītāji Lielupes laukumos redzēja titulētā zviedru tenisista M. Vilanderu spēli.

Lielupē viens no Francijas izcilākajiem tenisistiem J. Noā.

Oskars Vaskis un Raimonds Sproga. Viņiem sacensībās padomus deva jaunatnes izlases treneris Jānis Juška. Mūsu sportistu starts bija nesekmīgs, jo līdz otrajai kārtai tika vienīgi Oskars un Raimonds.

Arī Austrijā risinājās Eiropas jaunatnes meistarsacīkstes. Te spēlēja sportisti ne vecāki par sešpadsmit gadiem. Viņu vidū bija arī divas Latvijas pārstāves – Gija Gēme un Jūlija Sidorova. Ar viņām kopā bija trenere Ausma Holcmane. Vienīgi Gijai paveicās ar izlozi. Viņai pirmajā kārtā bija jāmērojas prasmē ar Kipras tenisisti, kura tika pārlicinoši pieveikta. Jūlija vienspēlē, tāpat kā dubultspēlē, zau-

dēja jau pirmajā kārtā. Šis starts apliecināja, ka mūsu jaunieši ievērojami atpaliek citu eiropiešu konkurencē.

Starptautiskās Tenisa federācijas uzdevumā Baltijas valstīs treneru semināru vadīja zviedru speciālists Rolands Hansons. Vairākas dienas mūsu treneri izglītojās Lielupes Olimpiskajā tenisa centrā. Šajā pasākumā piedalījās 24 Latvijas treneri.

1995. gada sezonas pirmo *Grand Slam* turnīru ne īpaši veiksmīgi uzsāka Larisa Neilande. Austrālijas atklātajā čempionātā starta mačā viņa vienspēlē piedzīvoja zaudējumu. Par Larisu

meistarīgāka bija vāciete Veronika Martineka. Jauktajā dubultspēlē pirmajā mačā Neilande kopā ar savu partneri Andreju Oļhovski arī zaudēja – Natālijai Zverevai un amerikānim Braienam Ličam, kuri vēlāk kļuva par galvenās balvas īpašniekiem. Pēc neveiksmes Larisa atteicās no turpmākās sadarbības ar Andreju. Sieviešu pāru sacīkstē kopā ar nīderlandieti Manonu Bolegrāfu jūrmalniece tika līdz pusfinālam, kurā viņas zaudēja nākamajām čempionēm Janai Novotnai un Arantai Sančesai-Vikario.

Kārtējo reizi tenisa ekspertu uzmanību piesaistīja jaunais rīdzinieks Raimonds Sproga. Anglijas pilsētā Telfordā notika Eiropas Tenisa asociācijas rīkotais jaunās sezonas pirmais turnīrs, kurā piedalījās visi stiprākie spēlētāji. ETA ranga sarakstā jauniešu konkurencē Raimonds ierindojies augstajā trešajā vietā. Dalībnieku vidū sacīkstēs šoreiz nebija vienīgi ASV un Francijas daudzsološo tenisistu.

Par tiesībām spēlēt finālā Raimondam Srogam bija jāmērojas spēkiem ar galveno favorītu beļģi Oliveru, kurš šajā mačā uzvarēja – 6:4, 6:2. Pāru sacīkstē rīdzinieks startēja kopā ar Ukrainas pārstāvi Igoru Boguslavski un arī aizkļuva līdz pusfinālam, kurā atzina angļu sportistu pārākumu.

Skumja vēsts Latvijas tenīsam. Miris ilggadējais Latvijas Tenisa federācijas priekšsēdētājs Voldemārs Kalpiņš. Viņam ir lieli nopelni pēckara tenisa uzplaukumā Latvijā.

Spānijas pilsētā Mursijā Federācijas kausa izcīņas sacensībās sešpadsmit komandu vidū bija arī Latvijas izlase. Mūsu valstsvienība lelozēta ļoti spēcīgā apakšgrupā, kurā sāncensēs bija Somijas, Baltkrievijas un Šveices pārstāves.

Starta mačā nācās mēroties spēkiem

ar šveicietēm. Una Buševica ļoti sīvā sacīkstē apspēlēja trešo stiprāko šveicieti Žeraldīnu Dontitu, toties Martina Hingisa – Larisu Neilandi. Sacensības liktenis izšķīrās pāru spēlē. Mūsu valsts izlases duetam izdevās pieveikt slave-nās konkurentes izšķirošajā setā ar 7:5, un komandu mačs beidzās ar Latvijas izlases uzvaru – 2:1.

Mūsu komandas nākamās konkurentes bija Baltkrievijas tenisistes. Agnese Blumberga divos setos zaudēja Natālijai Zverevai, bet Una Buševica – I. Ignatjevai. Agnese un Una pieveica M. Stecu un V. Žukovecu, taču glābt kopējo nelabvēlīgo rezultātu vairs neizdevās – 1:2.

Latvijas sieviešu izlase pārlicinoši aizvadīja pēdējo spēli apakšgrupā, pieveicot somietes ar 2:1. Līdz ar to mūsu tenisistes iekļuva astoņu stiprāko izlašu vidū. Šajā reizē komandā startēja Larisa Neilande un Una Buševicas, dubultspēlē – Neilande un Agnese Blumberga.

Eiropas zonas ceturdalīfinālā Latvijas tenisistes tikās ar ungārietēm un zaudēja – 1:2. Stiprāko četrinieka iekļuva arī Baltkrievija, Čehija un Beļģija.

1995. gada Deivisa kausa izcīņas pirmajā mačā Eiropas zonas otrajā grupā Tallinā mūsu tenisisti mērojās spēkiem ar Igaunijas sportistiem. Sacensību saimnieki vienmēr izvēlas laukumu un tā segumu. Spēles notika Kalev hallē, kur bija dēļu grīda. Segums bija ļoti ātrs.

Tomēr igauņu izvēlētais segums pirmajā sacensībā nesagādāja sevišķas grūtības Ģirtam Dzeldem. Viņš priekšroku deva stiprai servei un spēlei no gaisa, gūstot uzvaru pār Alti Vahkalu ar 6:1, 6:2, 6:4.

Latvijas izlasē Armandam Štrombam bija pasaules rangā augstākā vieta no mūsu vīriem. Viņam nācās

mēroties spēkiem ar Stenu Sumbergu. Tā bija pilnīgi atšķirīga sacensība, salīdzinot ar pirmo cīņu. Sāncenši lielākoties darbojās uz gala līnijas, ar asiem sitieniem un lielu precizitāti izspēlēja ikvienu punktu. Šajā grūtajā spēlē latvietis uzvarēja ar 3:6, 7:6, 6:4, 6:4.

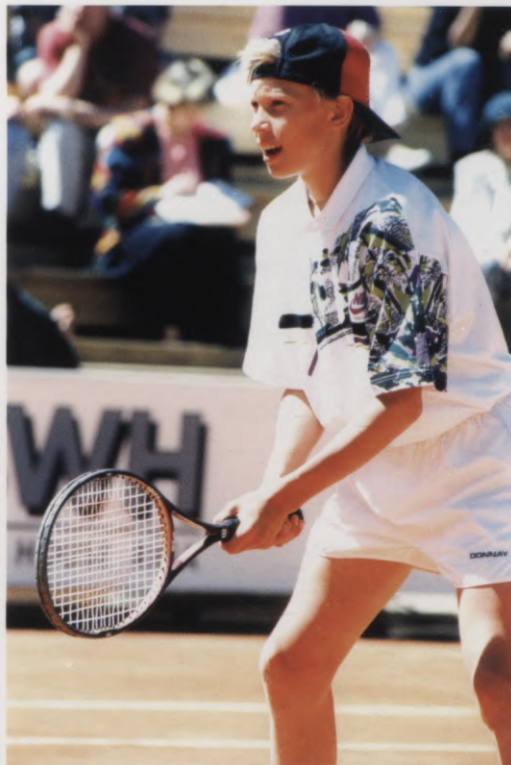
Otrajā dienā dubultspēlē laukumā izgāja tie paši vīri, kas iepriekšējā dienā. Igaunī labāk servēja, un pāru sacīkstēs tas vienmēr daudz ko izšķir. Sajūsminātie skatītāji sveica savus tautiešus ar uzvaru – 7:6, 6:7, 7:6, 6:1.

Pateicoties šim rezultātam, bija radusies sacīkstes intriga. Trešajā dienā pirmie laukumā devās Armands Štrombahs un Alti Vahkals. Pēc pieciem setiem rezultāts bija mūsu sportistam nelabvēlīgs – 6:2, 3:6, 6:3, 3:6, 2:6. Izšķirošajā sacensībā Ģirts Dzelde guva uzvaru pār Stenu Sumbergu ar rezultātu 6:2, 6:4, 6:7, 6:4. Uzvarot visā mačā ar 3:2, Latvijas izlase iekļuva nākamajā sacensību kārtā, lai mērotos prasmē ar Ukrainas izlasi.

Edinburgas tenisa un sporta centrā Pasaules dubultspēļu kausa izcīņā astoņu pāru konkurencē startēja arī Larisa Neilande kopā ar amerikānieti Meriditu Makgrātu. Šis duets turnīra tabulā tika izlikts ar pirmo numuru. Viņas arī izcīnīja uzvaru finālā, ar 6:2, 7:6 pārspējot Manonu Bolegrāfu un Renē Stabsu.

Pēc neilgas atpūtas atkal lielisku panākumu guva Larisa Neilande. Viņa pirmo reizi kļuva par Francijas atklātā čempionāta uzvarētāju jauktajā dubultspēlē. Šoreiz Larisas partneris bija austrālietis Marks Vudfords.

Eiropas tenisa veterānu klubu komandu čempionātā (45+) ar VEF bankas atbalstu Latvijas veterānu komanda izcīnīja trešo vietu. Vienībā spēlēja Jānis

1995. gadā Eiropas jauniešu turnīrā Telfordā R. Sproga tika pusfinālā vienspēlēs un pāru sacīkstēs.

Pliens, Nugzars Mdzinarišvili, Aleksandrs Sotņikovs, Jānis Juška, Pēteris Anmanis un Juris Savickis. Pirmajā kārtā Latvijas tenisistiem bija jāmērojas prasmē ar lietuviešiem. Mūsējie bija pārliecinoši stiprāki – 5:1. Arī nākamajā mačā ar beļģiem tika gūta uzvara – 4:2. Pusfinālā pretī stājās spēcīgie spēņi no Barselonas kluba. Mūsu vecmeistariem neizdevās parādīt līdzvērtīgu sniegumu, un konkurenti uzvarēja ar 5:1, iekļūstot finālā.

Rīdziniekiem sacensībā par trešo vietu bija jācīnās ar austriešiem, kuri no cīņas atteicās. Par čempioniem kļuva vācieši. Iepriekšējā gadā analogās sacensībās Rīgas tenisisti palika devītie.

Eiropas individuālajā senioru čempionātā, kas risinājās Minhenē, veiksmīgi spēlēja Māris Rozentāls. Sacensībās, kurās kopā piedalās gan profesionāļi, gan amatieri, Māris bija labākais jaunākajā grupā (35 līdz 40 gadu veci sportisti). Šajā grupā startēja 48 spēlētāji.

Kipras pilsētā Limasolā notika Starptautiskās Tenisa federācijas rīkotais ranga turnīrs sportistiem, kuri nav vecāki par astoņpadsmit gadiem. Sacensībās piedalījās septiņpadsmit valstu pārstāvji.

Lielāko panākumu guva četrpadsmit gadu vecā rīdziniece Marta Rubina. Uzvarējusi divas konkurentes, viņa spraigā cīņā ceturtdaļfinālā piekāpās ēģiptietei Serkai el Daliai. Kopā ar Jūliju Sidorovu Marta piedalījās arī dubultspēlē. Viņas tika līdz pusfinālam. No Latvijas šajā turnīrā vēl startēja E. Viņķis un Dz. Damberts.

1996. gada sākumā Saeima piešķīra Latvijas pilsonību par īpašiem nopelniem tenisistei Larisai Neilande. Visās profesionāļu sacensībās sporta arēnā mastā tiek uzvilkti dalībnieku pārstāvēto valstu karogi. Pateicoties Larisai, mūsu valsts karogs plivojis Austrālijā un Eiropas valstīs, ASV un Āzijas zemēs. Viņa no 1991. līdz 1995. gadam ir divkārtēja Vimbldonas turnīra uzvarētāja, Francijas un Austrālijas atklāto čempionātu galveno balvu ieguvēja, kā arī ASV atklātā čempionāta fināliste. Larisa Neilande jau ceturto gadu pēc kārtas atzīta par Latvijas populārāko sportisti.

Austrālijas atklātajā čempionātā Melburnā, gandrīz 20 000 skatītāju atbalstīta, Larisa Neilande kopā ar austrālieti Marku Vudfordu atkal guva uzvaru jauktajā dubultspēlē. Apbalvošanas ceremonijas laikā Larisa un Marks pateicās arī skatītājiem, bez kuru atbalsta uzvara laikam nebūtu iedomājama.

Jūrmalnieces komandā kā sparingpartneris bija Uldis Krēsliņš, kurš rūpējās par viņas sportiskās formas uzturēšanu.

Vimbldonas ternisa turnīrā vienspēlē atkal pārsteidzoši veiksmīgi startēja Larisa Neilande. Otrajā kārtā viņa ar 6:3, 6:2 pārspēja tabulā ar astoto numuru izlikto amerikānieti Lindseju Devenportu.

Pirmo reizi Latvijas tenisisti Anglijā piedalījās Eiropas jaunatnes komandu čempionāta zonas sacensībās, kas risinājās Kārdifā. Sportistiem līdz sešpadsmit gadu vecumam uz starta izgāja Krievijas, Somijas, Ukrainas, Anglijas, Slovēnijas un Latvijas spēlētāji. Anglijas komanda bija pirmā mūsu tenisistu pretiniece.

Vispirms Ivo Lagzdiņš ar 2:6, 2:6 zaudēja F. Belheram, bet Raimonds Sproga guva spožu revanšu pār S. Diksonu, kuram Latvijas tenisists bija zaudējis iepriekšējā gada nogalē. Visu izšķīra pāru cīņa, kur abiem mūsu sportistiem nācās spēkoties ar S. Diksonu un D. Kimenu. Latvieši zaudēja izšķirošajā setā. Gandarījuma turnīrā viņi ar 3:0 pārspēja Ukrainas spēlētājus.

Norčēpingas atklātajā turnīrā sekmējās rīdziniekam Raimondam Srogam. Sešpadsmit gadus veco spēlētāju grupā viņš finālā ar 6:1, 6:1 uzvarēja mājinieku līderi Markusu Talanu. Arī divus gadus vecāko sportistu grupā Raimonds tika līdz izšķirošajam mačam, kurā piekāpās zviedram Sallem Virmē.

Arī ETA rīkotajā turnīrā Beļģijā abi Latvijas pārstāvji cīnījās veiksmīgi. Sešpadsmit gadu veco jauniešu konkurencē Raimonds Sproga uzvarēja vienspēlē, bet kopā ar Ivo Lagzdiņu – arī pāru cīņā.

Pirms gadiem desmit neviens mūsu valsts tenisa cienītājs nespēja iztēloties, ka kādreiz Latvijas izlases komandas cīnīsies Federācijas un Deivisa kausa sacensībās. Tagad tā kļuvusi jau par ikdienu.

Spānijas pilsētā Mursijā Federācijas kausa izcīņas sacensībās pirmajā grupā Latvijas izlases pretinieces bija itālietes, kas turnīrā izliktas ar otro numuru. Vienspēlēs zaudēja Anna Barinova un arī Larisa Neilande. Toties pāru sacīkstē viņas abas neatstāja ne mazāko cerību itālietēm. Komandu cīņā zaudējums ar 1:2.

Otrās dienas sacensībā Latvija pieveica Norvēģiju ar 3:0.

Trešajā sacensībā ar zviedrietēm zaudējums – 0:3 un izstāšanās no cīņas par iekļūšanu vadošo komandu astoņniekā. Pirmajā vienspēlē Anna Barinova zaudēja Karīnai Svensonei. Larisa Neilande sacentās ar Asu Karlsoni. Pirmajā setā Latvijas sportiste guva traumu un no cīņas izstājās. Šā iemesla dēļ nenotika arī dubultspēle, jo trešā mūsu komandas tenisiste Una Buševica arī bija saslimusi. Kā allaž, arī šogad komandas kapteine bija Daiga Juška.

Mūsu izlasei, apakšgrupā izcīnot trešo vietu, saglabāta iespēja nākamajā gadā piedalīties šajā pašā, sešpadsmit komandu sabiedrībā.

Lielupē Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrās grupas mačā Latvijas izlase zaudēja Zilonkaula Krasta komandai ar 2:3. Mūsu vienībā spēlēja Armands Štrombahs, Ģirts Dzeldes un Andris Filimonovs, kapteinis – Jānis Jansons.

Jūlijā izbraukumā Deivisa kausa izcīņas otrajā sacīkstē Latvijas komandai nācās sacensties ar Maķedoniju. Pirmajā spēlē Andris Filimonovs ar 6:2, 6:2, 6:1 uzvarēja O. Nikolajevski. Pēc tam mājinieks Z. Ševčenko ar 6:2, 6:3, 1:6, 6:1 pieveica Ģirtu Dzeldi. Otrajā dienā mūsu saliedētais duets Dzeldes ar Filimonovu guva uzvaru trijos setos, izvirzot komandu vadībā ar 2:1.

Sacensību pēdējā dienā Latvijas vīriem bija nepieciešama viena uzvara, lai gūtu panākumu visā mačā. Ģirts ar 6:2, 6:3, 6:2 pieveica Goranu Popovu un nodrošināja mūsu valsts izlasei startu šajā pašā grupā arī nākamajā gadā. Pēdējā, piektā spēle vairs neko neizšķīra, un tajā Andris Filimonovs zaudēja.

Mūsu jaunie tenisisti atkal ar sekmēm cīnījās Eiropas tenisa laukumos. Bastadē

Deivisa kausa izcīņā Latvijas izlasē stiprākais dubultspēļu pāris bija A. Filimonovs (pa labi) un Ģ. Dzeldes.

notika Zviedrijas atklātais jauniešu čempionāts. Dalībnieku vidū bija arī vairāki Latvijas sportisti. Sacensības risinājās divās vecuma grupās – katrā 128 dalībnieki. Jaunākais mūsu spēlētājs – vienpadsmit gadus vecais Andis Juška iekļuva sešpadsmit prasmīgāko vidū. Raimonds Sproga kopā ar Ivo Lagzdiņu vecāko zēnu sabiedrībā dubultspēlē aizkļuva līdz pusfinālam. Vienspēlē Raimonds bija astoņu stiprāko vidū.

Brēmenē ETA turnīrā atkal veiksmīgs bija Raimonds Sproga. Startējot sešpadsmit gadus veco sāncensu vidū, viņš vienspēlē izcīnīja trešo vietu. Pāru

Latvijas tenisiste L. Neilande un austrālietis M. Vudfords (abi pa labi) kļuvuši par Austrālijas atklātā čempionāta uzvarētājiem, finalā pieveicot amerikāņus N. Ārentu un L. Džensenu.

A. Barinova

Piecus gadus slavenā Borisa Breskvāra Tenisa akadēmijā Vācijā strādāja latviešu treneris P. Feldmanis.

sacīkstē kopā ar savu treniņpartneri Ivo Lagzdīņu kļuva par uzvarētāju.

Dānijas pilsētā Runkstedā notika jauniešu turnīrs ar daudzu zemju sportistu piedalīšanos. Divpadsmit gadus veco sportistu grupā uzvaru izcīnīja tukumniece Katrīna Bandere. Puišu sacensībās trešo vietu ieguva Andis Juška.

Lielupē risinājās starptautisks turnīrs, kurā piedalījās daudzu zemju pārstāvji. Latvijas izlases sportists Andris Filjimonovs pēc kārtas uzvarēja somu T. Nurminenu, zviedru H. Andersonu un pusfinālā arī austrieti R. Vavru.

Finālā viņam bija jāmērojas spēkiem ar zviedru N. Timfjordu, kurš turnīra tabulā bija izlikts ar pirmo numuru. Galvenais favorīts arī guva uzvaru – 0:6, 6:3, 7:6.

Pateicoties Larisas Neilandes pūlēm, mūsu labākajai jaunajai tenisistei Annai Barinovai tika dota iespēja trenēties un startēt ASV. Annas zināšanas un prasmi papildināja Larisas bijušais treneris Aleksandrs Bogomolovs.

Pirmais starts notika Floridas atklātajā turnīrā. Sacensībās startēja 128 spēlētājas, kas nebija vecākas par astoņ-

padsmīt gadiem. Anna Barinova šajā turnīrā uzvarēja, tikpat labu sniegumu atkārtojot arī nākamajā sacīkstē.

Lielisku trenera karjeru sāka rīdzinieks Pauls Feldmanis, kurš jau vairākus gadus dzīvo un strādā Vācijā. Viņš izgājis amerikāņu tenisa treneru kursus, ieguvis vācu trenera licenci. Pauls gadu strādāja klubā. Pēc tam kļuva par profesionālā tenisista Andreja Čerkasova treneri, ar kuru savulaik trenējās un spēlēja kopā. Pusotru gadu abi ceļoja no viena turnīra uz otru, arī *Grand Slam* sacīkstēs. Sekoja Borisa Breskvāra piedāvājums strādāt viņa Tenisa akadēmijā Heidelbergā.

No šādiem piedāvājumiem nemēdz atteikties, jo īpaši tad, ja zināms, ka Boriss bija Ankes Hūberes treneris, akadēmijā spēlēja arī Štefija Grāfa, Boriss Bekers un citi izcili tenisisti. Breskvāra akadēmijā Pauls Feldmanis strādāja piecus gadus, līdz 2002. gadā kopā ar ģimeni atgriezās mājās Latvijā.

Starptautiskās Tenisa federācijas pasaules veterānu rangā 35 gadus veciem sportistiem Māris Rozentāls tiek ierindots ceturtajā vietā.

A. Filimonovs

Tailera koledžas draudzīgā komanda, kuras sastāvā ir arī Latvijas tenisists Ģ. Auškaps.

1997. gada sākumā dažādās sacensībās ārzemēs labus rezultātus parādīja Latvijas jaunie tenisisti. Mācoties un trenējoties Zviedrijā, Ivo Lagzdiņš un Raimonds Sproga regulāri spēlēja arī starptautiskās sacīkstēs. Veiksmīgs bija startu Vesterosā. Raimonds vienspēlēs vispirms cīnījās kvalifikācijas turnīrā un iekļuva galvenajā sacīkstē. Rīdžinieks pa ceļam uz pusfinālu pārspēja otro stiprāko tenisistu K. Štālbergu no Zviedrijas. Nākamais konkurents zviedrs D. Šalens tika uzvarēts pārliecinoši – 6:2, 6:2. Visvairāk spēka prasīja trešais mačs – ar somu T. Vilenu. Raimonds bija stiprākais – 7:5, 4:6, 7:5 – un tika finālā. Enerģijas vairs neatlika, un rīdžinieks zaudēja zviedram J. Adagtusonam ar 3:6, 2:6.

Viļņas starptautiskajā jaunatnes turnīrā veiksmīgi startēja Katrīna Bandere. Četrpadsmit gadu veco sportistu konkurencē tika izcīnīta uzvara. Viņas jaunākā māsa Anete bija prasmīgākā desmit gadu veco meiteņu grupā. Andis Juška divpadsmit gadu veco konkurencē arī guva pārliecinošu uzvaru. Savukārt Maksims Sapogovs bija stiprākais četrpadsmit gadu veco spēlētāju vidū.

Maskavā Starptautiskās Tenisa

federācijas turnīrā sportistiem līdz astoņpadsmit gadu vecumam, Raimonds Sproga un Ivo Lagzdiņš dubultspēlē iekļuva finālā. Izšķirošajā mačā tomēr nācās atzīt Krievijas sportistu K. Ivanova un A. Kuņicina pārākumu – 7:6, 3:6, 3:6.

Itālijas pilsētā Bari notika Federācijas kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrās grupas komandu spēles. Latvijas izlase pirmajā mačā ar 0:3 zaudēja Slovēnijai. Nākamajā dienā nācās atzīt arī Izraēlas tenisistu pārākumu – 1:2. Pēdējā sacensībā mūsu valsts sportistes ar 3:0 uzvarēja gruzinietes un arī nākamajā gadā varēs spēlēt šajā pašā zonas grupā. Visus šos gadus, kopš Latvijas komanda startē atbildīgākajās sacensībās, to vadījusi kapteine Daiga Juška. Mūsu valstsvienības sastāvā šoreiz bija Larisa Neilande, Anna Barinova un Agnese Blumberga.

Deivisa kausa izcīņā Eiroāfrikas zonas otrajā grupā startēja Latvijas izlase. Šoreiz uz Āfriku devās jaunie sportisti, lai mēģinātu sacensties ar profesionālo tenisu izbaudījušajiem konkurentiem. Tā pamazām arī Latvijas jaunie spēlētāji ieies šajā rūditāko vīru apritē. Latvijas komandas dalībnieki neko izcilu neparādīja un zaudēja ar rezultātu 1:4. Vienīgo uzvaru guva Raimonds Sproga. Mūsu izlasē vēl bija Ivo Lagzdiņš un Oskars Vaskis. Notikusi arī kapteiņu maiņa. Līdz šim mūsu vīrus cīņās veiksmīgi vadīja Jānis Jansons. Tagad šos pienākumus pilda Jānis Juška.

Jūlijā mūsu valsts izlase uzsāka izšķirošo maču Deivisa kausa izcīņā par tiesībām nākamgad spēlēt šajā pašā Eiroāfrikas zonas otrajā grupā. Neveiksminiekiem situācija ir neapskaužama, jo zemākajā grupā ir divreiz vairāk komandu un augšup tiek tikai viena vienība. Pēc neveiksmīgā eksperimenta Latvijas izlasi atkal vadīja un veidoja Jānis Jansons. Viņa rīcībā bija Ģirts Dzelde, Andris

Filimonovs, Māris Rozentāls un Oskars Vaskis. Rezultāts bija labvēlīgs. Latvijas izlase uzvarēja Ganu ar 4:1.

Dienvīdāfrikā, Johanesburgā, notika pasaules veterānu komandu čempionāts. Turp devās arī Latvijas vīri Alvils Zilgalvis, Zigmars Priede un Māris Rozentāls.

Pirmajā kārtā dramatiskā sešarpus stundu ilgā cīņā, kurā bija divas vienspēles un pāru sacikste, Latvijas komanda negaidīti pieveica spāņus – 2:1. Nākamie sāncenši – Dienvīdāfrikas tenisti, kuri savās mājās centās nepalikāt kaunā savu daudzo sporta cienītāju klātbūtnē. Arī šoreiz latvieši uzvarēja. Pusfinālā gaidīja cīņa ar amerikāņiem. Uzvarētājs kļuva zināms dubultspēles trešajā setā, kurā mūsu komandas dalībnieki bija vadībā ar 6:5 un 15:40, servējot konkurentiem. Sportā bieži mēdz gadīties tā, – ja pats neizmanto izdevību, to pēc tam izdara sāncenši. Tā arī notika. ASV spor-

tisti uzvarēja un vēlāk kļuva arī par pasaules veterānu čempioniem, finālā pārspējot angļus. Mūsu komanda sacikstē par trešo vietu pieveica francūžus.

Šajā grupā (35+) spēlēja sešpadsmit komandu sportisti. Uzvarētāji saņēma Itālijas kausu. Citu grupu galvenās balvas nosauktas slavenu tenisistu – Freda Perija, Margaretas Kortas un Marijas Esteres Bueno vārdos.

Kā katru rudenī, arī šogad Ņujorkā risinājās WTA sieviešu dubultspēļu pasaules čempionāts. Larisa Neilande kopā ar čehieti Helēnu Sukovu guva emocionālu uzvaru pār Žiži Fernandesu un Natāliju Zverevu. Pusfinālā spēka gan nepietika un nācās atzīt nākamo čempionu Lindsejas Devenportas un Janas Novotnas pārākumu. Tomēr arī spēlēšana tik nozīmīgu sacensību pusfinālā ir vērtējams panākums.

L. Neilande

Kopā ar savu
dēlu Nilu.

Pasaules veterānu
čempionātā Melburnā
Zaiga uz goda
pjedestāla augstākā
pakāpiena

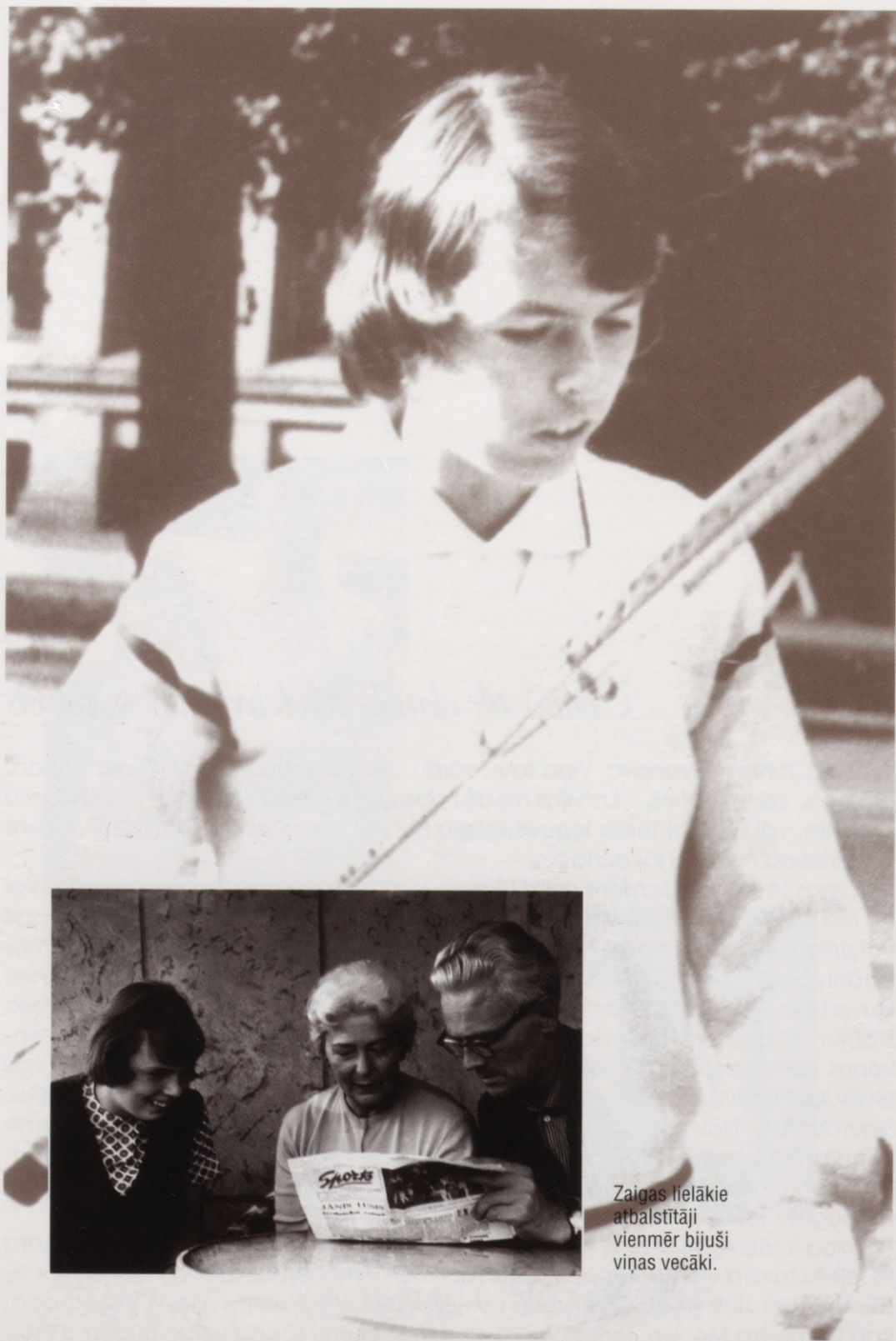
Zaiga Jansone-Ivanova

Tenisā tik daudz piedzīvots un izdzīvots

Zaiga Jansone-Ivanova. Viņa savu vārdu devusi tenisa skolai Jūrmalā. Tagad, protams, var strīdēties, – Latvijas mediju pasaule savulaik zaudējusi daudzsološu žurnālisti, vai Latvijas teniss ieguvis lielisku treneri. Viss pierādās darbos. Par tiem viņai nekad nav bijis jākaunas.

Zaigas tēvs Jānis Jansons bija TTP tenisa bāzes direktors. Meitene gandrīz vai no rīta līdz vakaram dzīvoja Mežaparka laukumu plašumos. Būtu dīvaini, ja agrī vai vēl viņai nesagribētos izmēģināt uzstāt pa bumbiņu. Tā arī notika. Pirmos padomus deva tēvs, sekoja vēl citi speciālisti, līdz par Zaigas ilggadējo treneri kļuva tēva vārda un uzvārda brālis Jānis Jansons. Tas bija laiks, kad Latvijā bija stabila un ilgstoši strādājoša izlase, kuras galvenais treneris Jānis Jansons vienkopus pulcēja tobrīd izcilākos tenisistus – Ausmu Strautmani-Holcmani, Daigu Gaili-Jušku, Silviju Andersoni-Pinku, Rudīti Mellupi-Upīti, Jāni Plienu, Jāni Jušku, Zigurdu Upīti. Nav jābrīnās, ka, šādā sabiedrībā darbojoties, arī Zaigas prasme katru gadu kļuva arvien ievērojamāka. Meitenes spēlei uzmanību pievērsa padomju izlases treneri. Viņa vispirms tika iekļauta PSRS jauniešu, pēc tam arī pieaugušo izlasē.

Zaiga ir vienīgā Latvijas tenisiste, kura spēlējusi Francijas atklātā čempionāta jauniešu turnīra vienspēles pusfinālā, tāpat arī Vimbldonas turnīra jauniešu sacīkšu pusfinālā. Tieši viņa ir mūsu valsts pirmatklājēja olimpiskajās spēlēs. 1968. gadā, kad tās notika Mehiko, teniss bija kā demonstrējumu sporta veids. Būdam PSRS

Zaigas lielākie
atbalstītāji
vienmēr bijuši
viņas vecāki.

izlases dalībniece, Zaiga startēja jauktajā dubultspēlē un kopā ar maskavieti Vladimiru Korotkovu kļuva par uzvarētāju. Varam teikt, ka viņa ir neoficiālā olimpiskā čempione.

Tikpat nozīmīgi bija Zaigas starti dubultspēlē kopā ar maskavieti Olgu Morozovu. Piecas reizes viņas kļuva par Eiropas, vēl vairāk reizi – par PSRS čempionēm gan ziemas, gan vasaras sacīkstēs. Spēlējot visaugstākajā tenisa sabiedrībā, viņa soli pa solim paspēja beigt studijas Latvijas Universitātē un kļūt par diplomētu žurnālisti. Tika izmēģināti spēki arī šajā jomā, tomēr par labāko izvēlējās treneres darbu. Zaiga vienmēr bijusi pretimnākoša, izpalīdzīga, saprotoša, un par to varēja pārliecināties ikviens žurnālists, kurš rakstījis par notikumiem tenisā.

Arī Zaigas vīrs Einārs Ivanovs savulaik bija viens no vadošajiem Latvijas tenisistiem, izcīnīja arī čempiona titulu. Dēls Nils, tenisistu ģimenē augdams, arī kļuva par šīs spēles azartisku piekritēju. Vispirms viņš tika iekļauts Latvijas izlasē, bet pēc tam – sāka strādāt par treneri savas māmiņas sporta skolā. Vien Einārs nepiedzivoja šos brīžus, lai arī nav šaubu, ka kaut kur no mākoņa maliņas viņš noraugās, kā klājas viņa mīļajiem.

Dodot tenisa skolai savu vārdu, Zaiga Jansone-Ivanova turpināja pašas savulaik noiето ceļu, mācot audzēkņiem savu spēles stilu, kas vienmēr bijis agresīvs, uzbrūkošs. Bet pats galvenais – viņa vienmēr mācījusi taktiski gudru spēli. Tādu, kādu pati vienmēr spēlējusi. Zaigas princips vienmēr bijis: vispirms ikvienam sportistam sava varēšana jāparāda un jāapliecina pašu mājās, un tikai tad jāraugās uz lielākiem un nozīmīgākiem turnīriem. Izaudzināti Latvijas jaunatnes izlases dalībnieki, daudzu un dažādu sacīkšu uzvarētāji.

Tomēr ne jau katram lemts kļūt par augstākās klases sportistu, ne katram lemts kļūt par čempioniem. Taču, pateicoties Zaigas mācītajam tenisam, ne viens vien viņas audzēknis ieguvis pilnu stipendiju studijām ASV augstskolās. Viens no viņiem – Ģirts Auškaps. Viņa pārstāvētā Taileras koledžas tenisa komanda no Teksasas ierakstīta ASV studentu sporta vēsturē, jo vienīgā no visām augstskolām kļuvusi par čempioni četras reizes pēc kārtas. Panākuma kaldināšanā savu roku pielicis arī Ģirts. Ik reizi, studiju brīvlaikos pārbraucis mājās, viņš vienmēr gājis satikt savu treneri Zaigu Jansoni-Ivanovu, vienmēr intervijās uzsvēris, ka, mācoties ASV, tik ļoti pietrūcis viņas padoma, citreiz – vienkārši viņas klātbūtnes, lai būtu saprasts. To pašu saka arī citi viņas audzēkņi, kuri nu jau pieauguši, kuri izveidojuši savu dzīvi.

Tikmēr turpinās ikdienas darbs Zaigas Jansones-Ivanovas tenisa skolā. Darbs ar jaunajiem censoniem, kas vēlas kļūt tikpat prasmīgi kā viņu trenere, tikpat godīgi, tikpat īsti attiecībās ar cilvēkiem kā viņu trenere.

Pienāca īstais laiks, un Zaiga nolēma izmēģināt spēkus arī starptautiskas nozīmes veterānu sacensībās. Spožākais panākums bija 2003. gadā tālajā Sidnejā. Pasaules veterānu čempionātā vienspēlē latvieti Zaiga Jansone-Ivanova izcīnīja zelta medaļu. Pāru sacīkstē kopā ar vēl vienu mūsu valsts pārstāvi Irinu Ševčenko-Gudeli tika iegūtas sudraba godalgas. Tas atkal bija kārtējais pakāpiens Zaigas panākumu ceļā. Varbūt kādreiz pienāks laiks, kad viņa atcerēsies, ka savulaik nodarbojusies ar reportāžu un interviju rakstīšanu, līdz izdomās, ka nu ir brīdis tenisā daudzajos gados piedzīvoto un izdzīvoto savirknēt savas grāmatas rindās.

A Holcmane kopā ar
meitu Zani
un jaunāko
mazmeitiņu Lauru.

Ausma Holcmane

Trenere, kurai nepatīk skaļi vārdi

Tenisa pasaulē populārs bija Krāmera cirks, kas, ceļojot pa pasauli, savulaik iegriezās arī Rīgā, kur rādīja visinteresantākos trikus vai "gluži vienkārši" – skaistu spēli.

Taču arī Latvijas izlase, kad tā bija stabili izveidota komanda, sešdesmitajos gados reizēm tika dēvēta par... Jansona cirku. Treneris Jānis Jansons kopā bija pulcējis visu to laiku Latvijas tenisa ziedu. Viņu vidū bija arī Ausma Strautmane-Holcmane.

...Ausma Holcmane savulaik kāpusi pa visām iespējamajām tenisa trepitēm. Sākot ar Latvijas jaunatnes meistarību un beidzot ar PSRS meistarsacīkstēm, kausa izcīņu un Tautu spartakiādi.

Tagad viņa jau ilgi strādā par treneri. Nez vai daudzi Ausmas audzēkņi zinās, ka viņa PSRS skolēnu spartakiādē 1960. gadā kļuva par uzvarētāju fiziskās sagatavotības sacensībās. Vēl pirms gada izcīnīja sacensību bronzas medaļu. Kopā ar savām kolēģēm Latvijas izlasē PSRS tautu spartakiādē lielāko panākumu guva 1967. gadā, kad tika izcīnīta ceturta vieta, 1975. gadā – septītā.

Ir cilvēki, kuriem slavas dziesmas sagādā patiesu gandarījumu un lepnumu. Ir cilvēki, kuriem īpaši nepatīk, ja par viņiem daudz stāsta. Ausma pieder tiem otrajiem. Taču ir fakti, kas noteikti jāpiemin.

Divdesmit viena gada laikā (!) Ausma Holcmane vienmēr bijusi Latvijas stiprāko tenisistu desmitniekā, Latvijas vasaras meistarsacīkstēs viņa pavisam kopā izcīnījusi... 38 medaļas. Fantastisks skaitlis. Var jau būt, ka kāda no viņas audzēknēm nākotnē centīsies pārspēt šo panākumu, taču īpašam optimismam gan nevajadzētu būt.

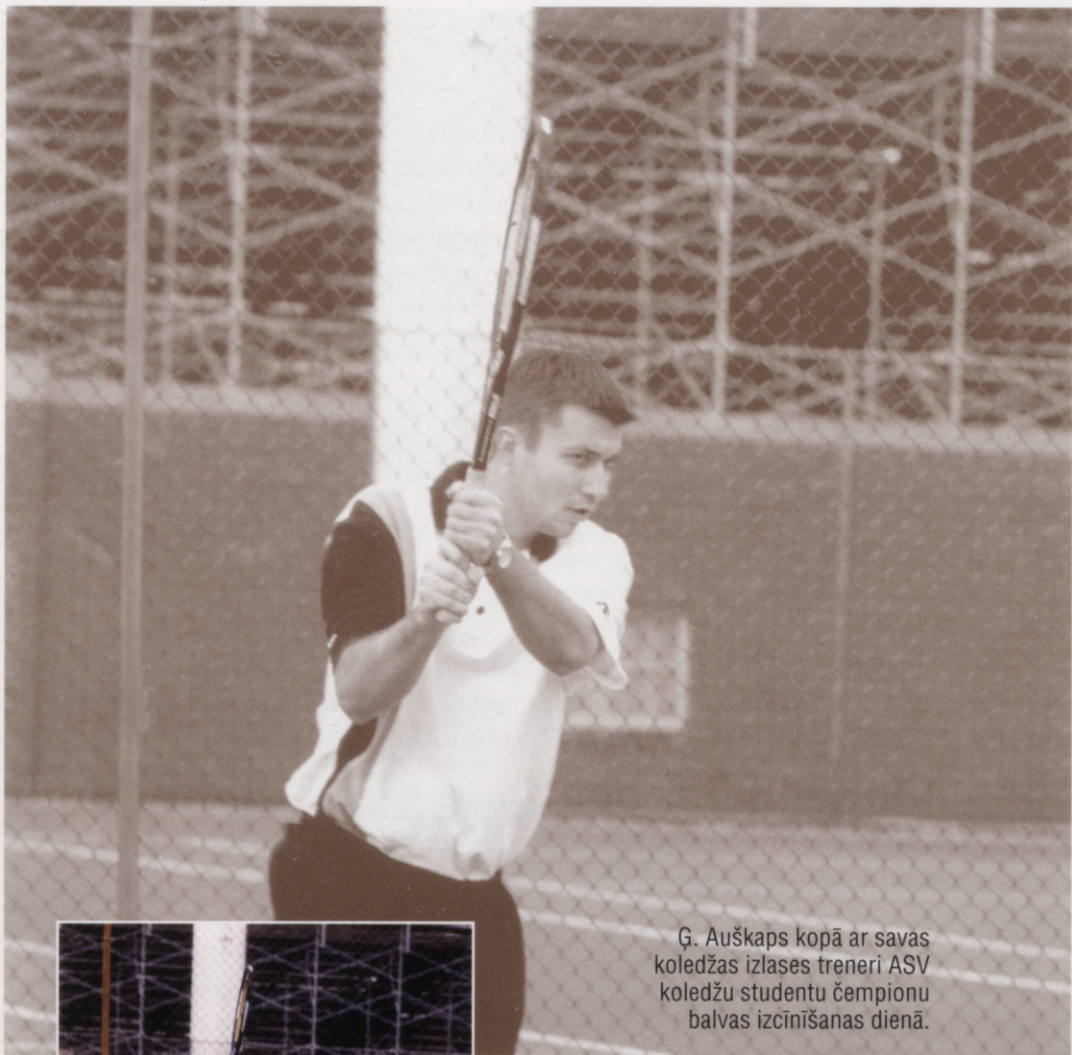
Ja ģimenē ir kāds sportists, bieži vien arī bērni nodarbojas ar kādu no sporta veidiem. Izņēmums nebija arī Holcmaņu ģimenē. Meita Zane itin sparīgi un veiksmīgi apguva mātes iecienīto sporta spēli, startēja sacensībās. Līdz ieskatījās hokejistā Harijā Vitoliņā, un tika svinētas kāzas. Ausma nu ir divu mazmeitiņu – Anetes un Lauras – vecmāmiņa. Skatoties šīs elegantās sievietes spēli veterānu turnīros, vērojot viņu treneres darbā, nūdien negribas ticēt, ka mūsu acu priekšā ir vecmāmiņa.

Ne vienu vien gadu Ausma Holcmane strādā par treneri. Viena no viņas talantīgākajām audzēknēm bija Jūlija Sidorova, kura bieži bija Latvijas jaunatnes čempionātu godalgoto vietu ieguvēju vidū. Tieši pateicoties Ausmas iemācītajam tenisam, Jūlija ieguva stipendiju studijām ASV universitātē un tagad ir diplomēta ekonomiste. Trenere Holcmane savulaik kopā ar Latvijas tenisistēm devās uz Eiropas jaunatnes meistarsacīkstēm, vaigā skatīja Vecā kontinenta stiprākās un prasīgākās meitenes. Mājup tika vests daudz vērtīgu atziņu, no kurām galvenā – mūsu meitenes ir tikpat talantīgas kā viņu vienaudzes citās valstīs. Vienīgi, un tas ir galvenais, – mēs stāvam dažādās pozīcijās.

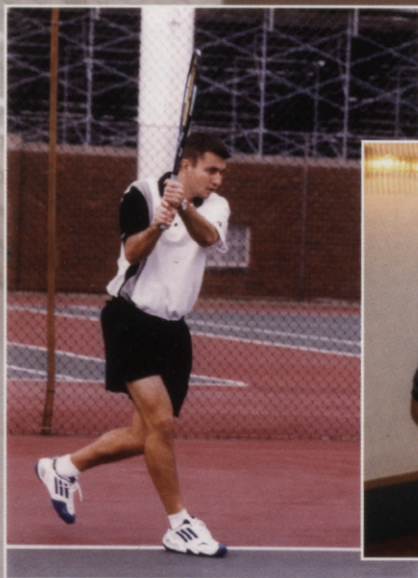
Lai varētu konkurēt ar pretiniecēm, jācenšas spēlēt daudzos turnīros. Diemžēl... Ausma Holcmane arī piekrīt, ka pārāk bieži mūsu jaunajiem tenisistiem jāsaka – diemžēl. Nav tā rocība tik liela, lai varētu trenēties un gatavoties atbildīgiem startiem tā, kā to dara konkurentes.

Ir cilvēki, kuri vienmēr un visos apstākļos cenšas un spēj saskatīt pozitīvo, piemēroties, rast citkārt pat neiedomājamu atrisinājumu, lai varētu realizēt savas ieceres. Vajadzīga uzņēmība, neatlaidība – tās Ausmai Holcmanei nekad nav trūcis. Viņa nekad savu taisnību nepierādīs, liekot lietā *neatļautus* paņēmienus, viņa nekad nebūs skaļākā un pārējo vidū izcelties gribošākā. Labprāt izskaidros, labprāt palīdzēs, ieteiks un pamācis, taču nekad ne ar skaļu vārdu un nekorektu rīcību.

Ausmas Holcmanes audzēkņiem ir ļoti laimējies. Protams, ikviens, kurš sācis nodarboties sportā, cer, ka nākotnē sasniegs uzvaras virsotnes. Bet, ja arī tā nenotiks, nevajadzētu skumt. Pavisam droši var teikt, ka no savas treneres viņi būs iemācījušies dzīves gudrības, uzvedības kultūru un galvenais – cieņu vienam pret otru un pretinieku.

G. Auškaps kopā ar savas koledžas izlases treneri ASV koledžu studentu čempionu balvas izcīnišanas dienā.

Girts Auškaps

Latvijas students - ASV čempions

Ridznieks Ģirts Auškaps kļuvis par divkārtēju ASV augstskolu čempionu. Kopā ar savas Taileras koledžas (Teksasas štats) kolēģiem viņš izcīnīja uzvaru komandu sacīkstēs, kā arī palika nepārspēts pāru cīņās. Vienspēlē tika iegūta ceturta vieta.

Pēc studiju beigšanas un bakalaura diploma saņemšanas Ģirts Auškaps atgriezies mājās, nodibinājis ģimeni un nu ir tētis diviem brašiem puikām. Katram studiju gadi ir bijuši īpaši, katram ir, ko atcerēties. Ģirts atzīst, ka gadi, kas aizvadīti Amerikā, bijuši vērtīgi ne tikai, apgūstot zinības, ne tikai spēlējot savu iemīļoto spēli, bet arī, iepazīstot dzīvi, ja gribat, – arī sevi:

– Mūsu koledžā bija internacionāla tenisa komanda. Līderis bija Dominikānas Republikas tenisists, otrais – francūzis, trešais – austrālietis, ceturtais – es, piektais – grieķis, sestais – tenisists no Zimbabves. Mūsu koledžas komanda bija stiprākā Teksasā. Tikām līdz ASV koledžu čempionāta finālam, kur pretī stājās Džordžijas koledžas studenti. Viņiem stiprākie tenisisti bija no Dienvidamerikas, Zviedrijas un Dienvidāfrikas. Komandā varēja būt divpadsmit spēlētāji. Visā mačā bija sešas vienspēles un trīs pāru cīņas.

Nekad nedomāju, ka kādreiz nāksies iziet cauri tādai ellei. Izšķirošā mača dienā termometra stabiņš rādīja plus četrdesmit grādus ēnā! Vienīgā doma bija, ka zaudēšu visu, ko vien var zaudēt. "Pilnai laimei" Teksasas komandā divi labākie spēlētāji un arī es saslimām ar augšējo elpošanas ceļu vīrusu. Mūsu treneris domāja, ka sajūks prātā.

Laiku pa laikam lielajā svelmē sajūtām niecīgu vēja pūsmiņu, taču tā, protams, nelīdzēja. Karstums nežēloja nevienu. Pat, neizejot laukumā, tiklīdz pakustināju roku vai kāju, āda sāpēja neciešami.

Uzvarējām visās trijās dubultspēlēs, lai arī austrālietis spēlēja ar... izmežģītu potīti. Kāja bija pamatīgi satūkusi. Treneris un ārsts sameklēja īpašu aizsargu, kuru uzlikt, pampums tika pacelts līdz ceļgalam.

Tribīnes bija pārpildītas. Atmosfēra sakaitēta līdz baltkvēlei. Gandrīz katram no mums bija lielākas vai mazākas problēmas. Taču satraukums un sasprindzinājums bija tik liels, ka šķīta, – ja kāds mani sašautu, es to pat nejustu. Jo izšķirošais punkts jau bija izspēlēts, mēs bijām uzvarējuši! Emocijas bija neizsakāmi spēcīgas.

Treneris teica, ka lepojas ar mums. Taileras koledžas komanda bija vienīgā visos sporta veidos ASV koledžu un universitāšu vidū, kas četrus gadus pēc kārtas uzvarējusi ASV čempionātā. Mūsu vārdi tika iemūžināti augstskolas sporta gada grāmatā. Vismaz pagaidām mūsu tenisa komandas panākumu neviens nav pārspējis.

Teksasā bija lieliska komanda, zinošs treneris. Un tomēr viņam nebija laika īpašu uzmanību pievērst katram no mums, uzskatot, ka esam pieredzējuši un prasmīgi tenisisti. Tolaik ļoti pietrūka manas treneres Zaigas Jansones-Ivanovas padoma. Ne jau tikai tenisā. Katrs, kurš pazīst Zaigu, zina, cik viņa ir lieliska, saprotoša, vienmēr gatava izpalīdzēt. Es lepojos, ka viņa bija mana trenere.

Kad absolvēju koledžu, uzreiz iestājos Aijovas universitātes trešajā kursā, studējot starptautisko biznesu un starptautiskās attiecības. Varbūt daudzi brīnīsies, kādēļ atgriezies mājās. Varēju it kā karjeru veidot turpat Amerikā. Tiesa, Latvijā biznesa vilciens izgājis cauri visai valstij, taču pēdējos tā vagonos vēl iespējams ielēkt. Ja vien ļoti pacenšas.

Agnese Blumberga

Sports - dzīves vērtība

Skatītāji, kas pulcējas tenisa sacikšu tribinēs, katrs cenšas spēlētājos saskatīt kaut ko savu, to, kāpēc sajūsminās par šo un nevis kādu citu tenisistu, kāpēc cieta vienu vai otru spēlētāju. Daudz līdzjutēju vienmēr bijis Agnesei Blumbergai. Tagad viņas uzvārds ir Gustmane. Kopā skaitot paveikto Latvijas vasaras un ziemas čempionātos vienspēlēs un pāru cīņās, viņa ieguvusi vienpadsmit zelta medaļas, kolekcijā rodamas arī cita kaluma godalgas.

Savulaik Agnese bija viena no stabilākajām Latvijas izlases dalībniecēm, gan startējot jauniešu konkurencē, gan arī pieaugušo kārtā, kad mūsu valstsvienību uzsāka cīņu Federācijas kausa sacensībās. Viņa kopā ar Larisu Neilandi pirmoreiz mūžā startēja 1992. gada Barselonas olimpisko spēļu turnīrā. Agneses treneri bija Daiga un Jānis Juškas.

Sports dod un vēl vairāk arī ņem. Šai patiesībai piekrit arī Agnese. Kad viņa vēl tikai sāka trenēties tenisā, kad kļuva pārāk grūti un arī ne īpaši veicās, šķita, sportam veltīti un atdoti visi vērtīgākie dzīves mirkļi. Īpaši brīdī, kad Agnesei bija piecpadsmit gadu, un viņa bija spiesta piecus mēnešus pārtraukt treniņus. Bija daudz laika pārdomāt dzīvi un nācās nonākt pie pārsteidzoša atklājuma – sports patiesi ir vērtība viņas dzīvē.

Nekas nespēj labāk sagatavot pieauguša cilvēka dzīvei kā sports, it sevišķi – teniss. Kur vēl gūt labāku skolu personības veidošanā, izturībā un patstāvībā? Uz laukuma neviens neskries palīgā, nav iespējams aizlēpties aiz kāda muguras, un arī vējš nav vainojams zaudējumā. Savukārt pēc neveiksmes vari savu varēšanu pierādīt ar kļūdu labošanu un gatavošanos nākamajai reizei. Un kur tad vēl gūtīe pasaules apceļošanas iespaidi, jaunie paziņas gandrīz vai katrā Eiropas valstī.

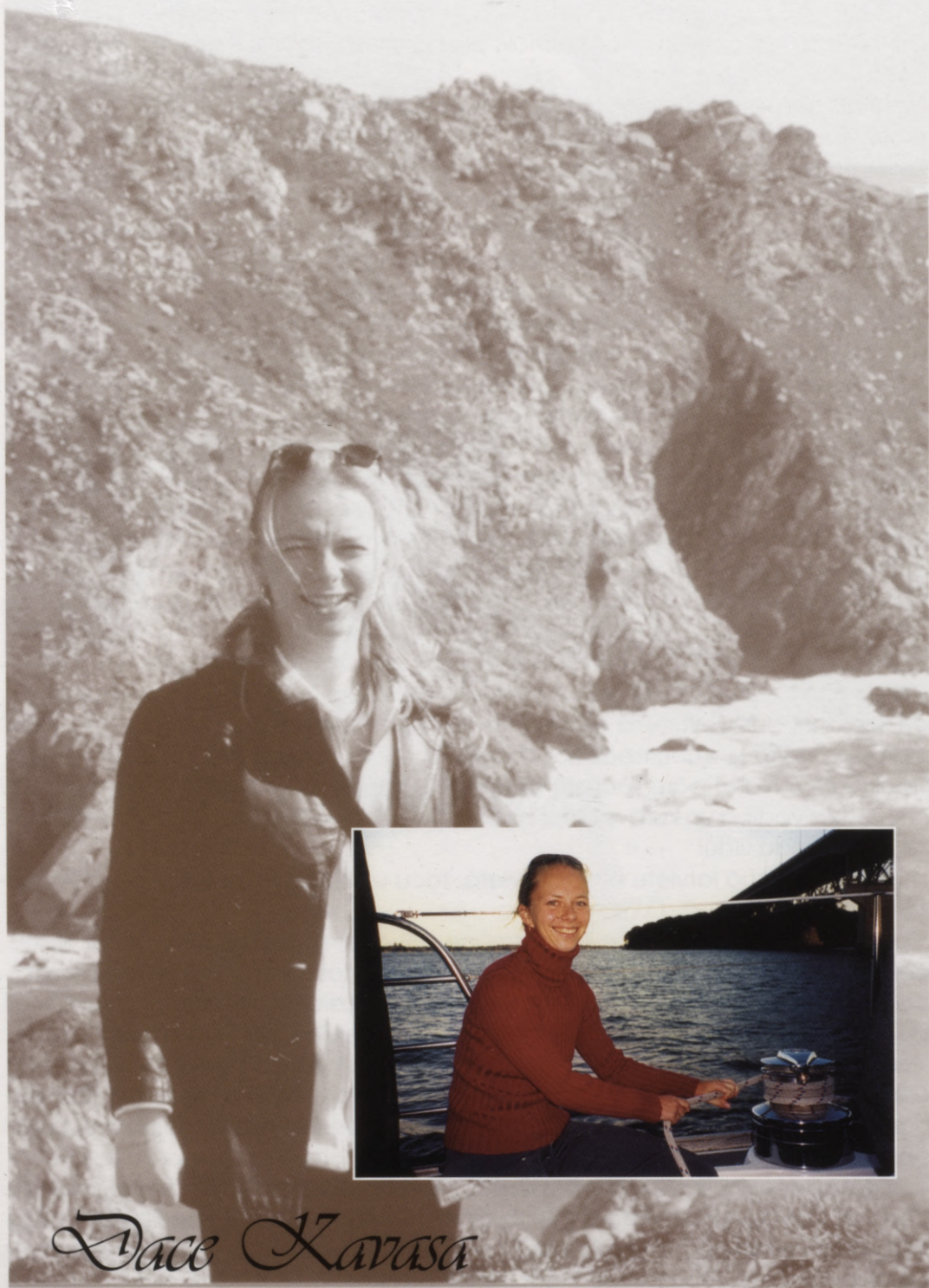
Katram sportistam atsevišķos karjeras brīžos ir savi vērtīgākie panākumi. Arī Agnesei. Pirmā nozīmīgākā uzvara bija starta spēlē Latvijas jauniešu meistarsacīkstēs savā vecuma grupā. Pēc vairākiem gadiem ceturto vietu nomainīja trešā, un Agnese ieguva pirmo diplomu. Tas bija ievēribas cienīgs notikums! Vēl tagad viņa atceras, kā, spēlējot 14 gadu veco sportistu starptautiskā turnīrā Itālijā, kad līdzās bija arī trenere, izdevās izcinīt uzvaru skatītāju pārpildītā tenisa stadionā, kurā līdzjutēji uzvedās kā futbola fani, skaļi atbalstot tikai savus tautiešus. Iekārojot Eiropu, treneris Jānis Juška audzēkņus veda ceļu kilometru tūkstošus ar savu auto, nereti turpat nācās arī nakšņot, ieturoties ar no mājām paņemto pārtiku. Nebija tik lielas rocības nevienam, lai varētu apmesties lepnās viesnīcās un mieloties restorānos. Jo dienas, jo raksturs kļuva stiprāks, jo dienas, jo vairāk gribējās apliecināt savu prasmī.

Sekoja pirmā nozīmīgā uzvara WTA turnīrā ar balvu fondu 25 000 dolāru, kas notika Vācijas pilsētā Erlangenā. Vēlāk izdevās apspēlēt vienu no pasaules ranga stiprāko trīsdesmitnieka tenisistēm. Taču par vērtīgāko sasniegumu Agnese joprojām uzskata dubultspēli kopā ar Larisu Neilandi Federācijas kausa izcīņā Frankfurtē. Uzvarot pāru sacīkstē beļģietes, Latvijas valstsvienība kapteines Daigas Juškas vadībā un kurā spēlēja arī Una Buševica, iekļuva pasaules astoņu stiprāko komandu vidū!

Pasaules rangā latviete bija 155. vietā, taču uzskata, ka tas nebija viņas spēju kalngals.

Jau daudzus gadus Agnese Gustmane dzīvo un strādā Vācijā. Viņa ir Šlezvīgas-Holšteinas meiteņu izlases trenere. Taču 2004. gada vasaras sākumā šis darbs uz laiku pārtraukts. Agnese un viņas vīrs Jenss Jakobs audzina trīsgadīgo Linu Mariju un gaidīja otras atvasītes nākšanu pasaulē. Katru reizi, kad Agneses ciņu biedrene Una Buševica aizbrauc uz Vāciju, abas vienmēr atrod laiku, lai sastaptos, lai aprunātos. Una, kas ir pāris gadus jaunāka par Agnesi, vienmēr uzskatījusi viņu par atdarināšanas cienīgu sportisti un saka, – Agnesei vienmēr izcēlusies ar inteliģenci, augstu kultūru un apskaužamu spēju izprast citus.

2004. gads Agneses Gustmanes dzīvē atkal bija ievērojams. Viņas ģimenē jau ir divas atvasītes. Taču tas nenozīmē, ka teniss tiek aizvirzīts visattālākajā plānā. Agnese gatavošoties... pasaules veterānu (lai gan dīvaini šķiet, to sakot par viņu) čempionātam sportistēm vecākām par 35 gadiem.

Dace Kavasa

Tiesnesei - bronzas nozīme

Nevienas sporta sacensības, arī tenisā, nav iedomājamas bez kvalitatīvu tiesnešu darba. Cik augsta ir kategorija, cik godprātīgi pildi savus pienākumus, viss atkarīgs tikai un vienīgi no paša tiesneša. Nekādi blakus apstākļi nedrīkst ietekmēt. Par to pārliecinājusies arī Dace Kavasa, kura pirmā Latvijā ieguva starptautiskās kategorijas bronzas nozīmi.

Vairākus gadus ar viņas līdzdalību notika visi Devisa kausa izcīņas mači Latvijā, gandrīz visas starptautiskās sacensības mūsu valstī. Vairākas sezonas Dace bija tiesnese gan Zviedrijas atklātajā čempionātā, gan arī citās zemēs notiekošajās starptautiskajās sacīkstēs. Daudzi brīnījās par Daces uzņēmību, daudzi arī apskauda. Ne viens vien pamanīja interesantu līdzību: Dace Kavasa bija starptautiskas kategorijas tiesnese, un viņas profesija bija – juriste.

Dace Kavasa stāsta:

– Savs laiks mācībām, savs laiks tenisam. Daudzus gadus braucu uz skolu un treniņiem no Salaspils uz Rīgu. Startēju daudzās un dažādās sacensībās. Mana trenere Guna Avena mudināja savus audzēkņus piedalīties arī tiesāšanas darbā. Vienmēr esmu spējusi reāli izvērtēt savu varēšanu, un bija skaidrs, ka tenisā panākumu virsotnes man neizdosies sasniegt. Tieši tādēļ arī nodomāju, kādēļ gan nepamēģināt sevi apliecināt kā tiesnesei. Skolas laikā mācījos arī zviedru valodu, un man bija izdevība vēl gadu doties uz Zviedriju turpināt mācības. Šo valodu apguvu ļoti labi, un varbūt tieši tādēļ man nav problēmu sazināties arī dāniski. Tolaik tenisu uzspēlēju priekam un primārais bija – mācīties. Ja gribi būt laba tiesnese, lieliski jāpārzina ne tikai sacensību noteikumi, bet arī valodas. Daudzkārt tiesāju arī sacīkstes zviedru zemē. Patikami to darīt, ja redzi, ka jau no bērna kājas sportisti tiek mācīti cienīt pretinieku, pieklājīgi uzvesties un būt savaldīgiem. To pašu no sirds vēlēju arī Latvijā spēlējošajiem jaunajiem talantiem. Atgriežoties mājās, uzsāku studijas Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē, strādāju arī par tulku BNS ziņu aģentūrā, priekam un dvēselei tulkoju bērnu multiplikācijas filmu tekstus no zviedru valodas. Arvien vairāk laika aizņēma mācības, tomēr brīvos brīžus veltīju tenisa tiesneses darbam. Saņēmot bakaulaura diplomu, jau biju ieguvusi Britu padomes stipendiju studijām maģistratūrā Lielbritānijas pilsētā Durhamā. Svinīgā ceremonijā Lielbritānijas Ārlietu ministrijas Čvinga stipendiju studijām Daremas universitātē man pasniedza Lielbritānijas vēstnieks Latvijā Stīvens Nešs.

Var gribēt daudz, taču nevar paspēt visu. Par to pārliecinājos arī es. Studējot starptautiskās un Eiropas tiesības, ļoti vēlējos arī līdzdarboties tenisa sacīkšu tiesāšanā. Taču citās zemēs arvien vairāk priekšroka tika dota pašu tiesnešiem. 2002. gadā noliku savu starptautiskās kategorijas tiesneses bronzas nozīmi uz plaukta un nosūtīju vēstuli Starptautiskajai Tenisa federācijai, paziņojot, ka pārtraucu tiesneses darbību. Tagad strādāju UNESCO Cilvēktiesību institūtā un esmu projektu vadītāja. Lasot lekcijas Malaizijā vai braucot uz Barselonu apsveikt savu draudzeni un bijušo tenisisti Jekaterinu Antropovu ar maģistres diploma iegūšanu, vienmēr atrodu brīvu brīdi, lai tomēr uzspēlētu tenisu.

Liepāja un teniss - nedalāmi

Ar trenera Edgara Ernestsona vārdu Liepājā saistās tenisa dzīve šajā pilsētā. Te viņš ir jau kopš 1960. gada, un daudzus paaudzes Edgara vadībā apguvušas šīs spēles prasmi. Par Edgara paveikto liecina tas, ka septiņas reizes gada nogalē viņš kļuvis par Liepājas sporta laureātu.

Lasot šo grāmatu, būsiet pamanījuši, cik bieži vispārākajā pakāpē pieminēta Liepāja, Liepājas teniss, šīs pilsētas treneri un spēlētāji. Gadu desmitos Rīgas un Liepājas tenisisti bijuši sīvākie konkurenti Latvijas čempionātos, neatkarīgi no tā, vai bija jauniešu, vai arī

pieaugušo sacensības. Daudzus titulus var skaitīt gan galvaspilsētas, gan Liepājas spēlētāji.

Vēju pilsētā lieliskā tenisa bāze atrodas pilsētas parkā. Laukumus no jūras pludmales atdala vien kāpa. Brauciet kurā laikā vien gribat, te vienmēr valda spodriba un kārtība. Par to kopš 1982. gada rūpējies Imants Andersons, pats bijušais tenisists, kura meita, nu jau diplomēta Mākslas akadēmijas absolvente, arī bija veiksmīga spēlētāja.

1990. gada 1. februārī, atdaloties no Liepājas kompleksās sporta skolas, par tenisa skolas direktoru kļuva Imants Andersons. Te strādā lieliski treneri – Aivars Rozentāls, Laima Guzikate-Freimane, Dainis Bernāts un Ina Kublačova. Arī viņi atzinīgi vērtē iespēju ar tenisa palīdzību censties sportistiem saņemt stipendiju studijām citās zemēs. Tas vienmēr ticis atbalstīts un mudināts, jo ne jau katrs var būt sportistu izcilnieku vidū. Pirmais pāri okeānam uz ASV devās tenisists Andrejs Koļesins. Izstudējis ekonomikas zinības, viņš tagad strādā bankā Bostonā. Unikāli bijuši vairāki studiju gadi Kentuki universitātē. Tas vēl bija laiks, kad Andrejs te arī strādāja par treneri. Augstskolas sieviešu komandu pārstāvēja vienīgi... liepājnieces – Karīna Ledāja, Olga

Deivisa kausa zīciņa
Liepājā

Kosaka, Ilze Rozentāle, Ieva Balčus. Ja vēl zinām to, ka liepājniece Anžela Žgana arī beigusi universitāti ASV, ieguvusi labu izglītību, bet pagaidām vēlas veiksmīgi turpināt profesionālas tenisistes gaitas, ir pilnīgi skaidrs, ka Liepājā tenisu prot spēlēt un Liepājā tenisu prot mācīt.

Katram ir savi mērķi sportā. Vieni tieksies uz sporta virsotnēm, citi – uz zinību kalniem. Taču vienu vai otru mērķi iespējams sasniegt ar lielu gribasspēku, strādātprasmi un uzticību. To visu savos audzēkņos ieaudzinājuši Liepājas tenisa treneri, kas kopā ar daudziem šā sporta veida cienītājiem, ņemot vērā spēlētāju sasniegumus, jau sen ir pelnījuši savā pilsētā standartiem atbilstošu tenisa halli.

Jau otro gadu Liepājā notiek Deivisa kausa izcīņas mačs ar Latvijas komandas līdzdalību. Un šis fakts vēlreiz apstiprina šīs pilsētas tenisa sasniegumu atzišanu.

Aktīvs spēles cienītājs ir arī pilsētas mērs Uldis Sesks:

– Liepājas tenisa tradīcijām drīz jau būs simtgade. Vēsturnieki izpētījuši, ka pagājušā gadsimta sākumā neilgā laikā mūsu pilsētā izveidoti četri tenisa laukumi, bet Jūrmalas parkā – vēl seši. Karš to visu nopostīja. Vien astoņdesmito gadu sākumā Liepājas sportisti varēja sākt jauno sezonu jaunajos laukumos Jūrmalas parkā. Šodien Liepājas

talantīgo tenisistu panākumi jau ir visas valsts lepnums. Es pats tenisā nonācu, acīmredzot pateicoties jaunākajai meitai, kura vienubrīd ļoti centīgi trenējās šajā sporta veidā. Esmu gan vairāk tāds brīvdienu tenisists. Un vēl jau daļa manas sirds pieder autorallijam. Taču pēc saspringtām darba dienām teniss tiešām ir vislabākais relaksācijas veids.

Ja jau pats pilsētas mērs atzīst šo sporta veidu par vienu no lieliskākajiem atpūtas veidiem, Liepājas tenisa cienītājiem ir iemesls ticēt, ka agri vai vēlū šajā pilsētā augšup celsies ilgi gaidītā un jau sen pelnītā tenisa ziemas arēna.

Liepājas tenisa skolas direktors I. Andersons kopā ar labākajiem audzēkņiem A. Antonovu (pa kreisi) un A. Žgunu.

Jaunā tenisistu maiņa.

Panākumi pāri robežām

1998. gada sezonas sākumā Austrālijas atklātajā čempionātā Melburnā piedalījās trīs Latvijas tenisisti. Jau vairāk nekā desmit gadus šeit startēja tituliem bagātā Larisa Neilande, tagad arī jauniešu turnīra dalībnieki Raimonds Sproga un Ivo Lagzdīņš.

Šoreiz mūsējo starts bija neveiksmīgs. Larisa vienspēlēs un pāru cīņās tika līdz otrajai kārtai, bet Raimonds un Ivo zaudēja jau starta mačā.

Ar turnīru Singapūrā beidzās Latvijas jauno tenisistu Raimonda Sprogas un Ivo Lagzdīņa, kā arī viņu trenera Jāņa Juškas turneja Dienvidaustrumu Āzijā.

R. Sproga (pa kreisi)
un I. Lazdīņš
pārliecinoši
aizvadījuši turneju
Āzijā.

valstis, kas ilga gandrīz mēnesi. Kā jau ierasts, labākos panākumus mūsu tenisisti guva dubultspēlēs. Viņi aizkļuva līdz finālam, kur preti stājās Dienvidāfrikas sportisti Roberts de Vesls un Johans Masons. Mūsējie zaudēja cīņas galotnē – 7:5, 4:6, 6:7. Iepriekšējos turnīros Kualalumpurā un Brunejā latviešu dubultspēju pāris guva vienīgi uzvaras, izcīnot galvenās balvas.

Spānijā Federācijas kausa izcīņas sacensības Latvijas komanda sāka ar zaudējumu. Šoreiz kapteines Daigas Juškas vadībā spēlēja Agnese Blumberga, Jeļena Krutjko un Līga Dekmeijere. Diemžēl no sacensību sērijas ASV nepaspēja laikus Eiropā atgriezties mūsu tenisa līdere Larisa Neilande. Bez viņas līdzdalības pārējām komandas biedrenēm bija sarežģīti cīnīties.

Latvijas izlases pirmās pretinieces apakšgrupā bija Dienvidāfrikas sportistes. Mūsējās piedzīvoja zaudējumu ar rezultātu 0:3. Turpmākajā turnīra gaitā ar tādu pašu rezultātu nācās atzīt rumāņu tenisistu pārākumu. Pēc šīm divām neveiksmēm vienīgi uzvara pār bulgārietēm garantēja mūsu vienībai palikšanu šajā grupā arī nākamajā kārtā.

Bulgārijas izlasi no panākuma visā mačā šķīra tikai viens punkts. Laukumā

devās pieredzējusi Magdalena Malejeva, kurai pasaules rangā 37. vieta, un mūsu Jeļena Krutjko, kuras uzvārds rangā meklējams piektajā simtā. Jeļena darbojās ar apbrīnojamu aukstasinību un precizitāti, gūstot neticamu uzvaru ar rezultātu 7:6, 1:6, 6:2. Pēc vienspēlēm rezultāts kļuva neizšķirts – 1:1. Dubultspēle bija galā jau pēc diviem setiem. Agnese Blumberga un Jeļena Krutjko uzvarēja, un Latvijas izlase beidza maču ar rezultātu 2:1.

Lielupes tenisa hallē notika Deivisa kausa izcīņas sacensība Eiroāfrikas zonas otrajā grupā, kurā Latvijas tenisisti mērojās spēkiem ar ļoti spēcīgo Dienvidslāvijas valstsvienību. Pirmo spēli jaunajā sezonā pārsteidzoši labi aizvadīja Andris Filimonovs. Viņam bija nepieciešami četri seti, lai pieveiktu Dušanu Vemiču. Nākamajā cīņā Nenads Žimonjičs satrieca savu konkurentu Ģirtu Dzeldi ar graujošām servēm, kur bumbu lidojuma virzienu gandrīz nebija iespējams atšifrēt. Rīdzinieks zaudēja ar 0:6, 6:4, 4:6, 5:7.

Arī pāru sacīkstē viesi bija stiprāki par Ģirtu Dzeldi un Nilu Ivanovu. Atlikušajā vienspēļu dienā ļoti veiksmīgi startēja Ģirts. Viņš piecos setos pieveica Dušanu Vemiču – 6:4, 6:3, 6:7, 1:6, 6:2, un rezultāts kļuva neizšķirts – 2:2. Viss izšķīrās pēdējā vienspēlē, kurā Andris pārlicinotī zaudēja Nenadam Žimonjičam. Vēlāk vēl speciālisti ilgi meklēja zaudējuma iemeslus. Daudzi nonāca pie secinājuma, ka šoreiz kļūda tika pieļauta, izvēloties mūsu dubultspēles pāra sastāvu.

Vasaras vidū Valsts tenisa centrā Lielupe Deivisa kausa izcīņas nākamajā mačā Latvijas izlase uzvarēja Gruziju ar pārlicinotī rezultātu – 5:0. Mūsu tenisisti šoreiz nevēlējās lieki izaicināt likteni un centās jautājumu atrisināt jau spēļu

otrajā dienā. Vairāk nekā desmit gadus Ģirts Dzelde un Andris Filimonovs darbojušies vienā pāri visdažādākā mēroga sacensībās, savulaik trenējās vienā sporta biedrībā.

Savstarpējā sapratne saglabājusies līdz aktīvo spēlētāju karjeras beigām. Ne brīdi neradās šaubas par viņu uzvaru. To apliecina arī sacīkstes rezultāts – 6:1, 6:3, 6:3. Atlikušās vienspēles bija savdabīga formalitāšu kārtošana, jo cīņas kopējais iznākums jau bija zināms.

Pasaules jaunatnes sporta spēlēs, kas notika Maskavā, startēja 122 izlases piecpadsmit sporta veidos. Komandu sastāvos bija 1981. un 1982. gadā

Tā spēlēja Latvijas Tenisa savienības prezidents J. Savickis.

Latvijas izlasē Deivisa kausa izcīņā šoreiz startēja N. Ivanovs (no kreisās), Ģ. Dzelde, O. Vaskis, A. Filimonovs, kapteinis J. Jansons.

Te ir tikai neliela daļa no L. Neilandes balvu kolekcijas.

dzimuši jaunieši. Latvijas tenisistu izlases sastāvā startēja Marta Rubina, Līga Gēme, Raimonds Sproga un Adrians Žguns. Raimonds tika līdz ceturtdaļfinālam, kur ar rezultātu 5:7, 2:6 zaudēja gruzinam Iraklijam Labadzem. Iekļūstot nākamajā kārtā, rīdzinieks būtu nodrošinājis vismaz bronzas medaļu.

Sanremo risinājās Eiropas individuālais jauniešu čempionāts (ne vecākiem par četrpadsmit gadiem). Lieliski spēlēja Katrīna Bandere, iekļūstot stiprāko spēlētāju astoņniekā. Šis sniegums ir vēra ņemams, jo Eiropas jauniešu čempionātā no mūsu valsts vēl neviens tik tālu nebija ticis. Nākamajā mačā bija jāsacenšas ar pasaules jauniešu ranga līderi Linu Krasnorucku no Maskavas. Tukumniece zaudēja ar 5:7, 2:6, lai arī parādīja labu spēli.

Latvijas Tenisa savienības atskaites un vēlēšanu konferencē par jauno savienības prezidentu tika ievēlēts Juris Savickis. Stājoties jaunajā amatā, viņš nāca klajā ar savu rīcības programmu, kas paredzēja vēra ņemamas pārmaiņas mū-

su valsts tenisa dzīvē. Lasot arī turpmākās šīs grāmatas lappuses, ikviens interesents varēs pārliecināties, cik daudz šajos gados paspējis paveikt nupat ievēlētais Tenisa savienības prezidents.

Sezonas pēdējais *Grand Slam* turnīrs ir ASV atklātais čempionāts, kas allaž notiek Ņujorkā. Jau kuro sezonu dalībnieču vidū bija arī Latvijas pārstāve Larisa Neilande.

Vienspēlē viņa pirmajā kārtā pieveica Krievijas tenisisti Tatjanu Panovu, kura bija savas valsts komandas lidere Federācijas kausa izcīņā. Nākamajā kārtā Larisa trijos setos uzvarēja Dienvidāfrikas tenisisti Mariannu de Švartu. Pēc šī panākuma jūrmalniece iekļuva 32 stiprāko spēlētāju vidū.

Vienlaikus notika arī junioru turnīrs, kurā startēja mūsu labākais jauniešs Raimonds Sproga. Vienspēļu pirmajā kārtā viņam nācās aizvadīt ļoti sīkstu sacīksti pret francūzi Sirilu Martinu. Veiksme tomēr bija Francijas tenisista pusē, un viņš guva uzvaru ar 3:6, 6:4, 6:4.

Raimonds tomēr paspēja izbaudīt arī uzvaras garšu, startējot junioru pāru cīņās. Spēlējot vienā pāri ar Kazahstānas pārstāvi Alekseju Kedrjuku, pirmajā sacīkstē viņi uzveica austriešu vienaudžus Filipu Langeru un Jurgenu Menceru. Otrajā kārtā konkurenti bija ievērojami stiprāki – turnīra tabulā ar otro numuru izliktie francūži Žeroms Enē un Žiljēns Žanpjērs. Favorītu pārākums spēlē nebija nomācošs, tomēr beigu daļā konkurenti bija asāki un pārliecinotāki – 6:4, 7:6.

Tovasar Larisa Neilande vairākus mēnešus startēja arī pasaules profesionālo komandu čempionātā, pārstāvot Springfildas *Lasers*. Viņa palīdzēja savai vienībai sasniegt regulārās sezonas

rekordu – 10:6. Sacikšu noslēgumā Sacramento Larisa Neilande tika pasludināta par pasaules profesionālo komandu čempionāta vērtīgāko spēlētāju.

Lielbritānijā pasaules tenisa veterānu čempionātā lieliski spēlēja Latvijas sportisti. Māris Rozentāls vienspēlē izcīnīja bronzas medaļu, bet kopā ar Alvilu Zilgalvi – sudraba godalgu pāru sacikstē.

Jauniešu sacensībās Hamburgā dalībnieku vidū bija Vācijas, Dānijas, Krievijas un Latvijas sportisti. Mūsu spēlētāja Darja Uspenska, startējot četrpadsmit gadus veco sāncensu vidū, pārliecinoši kļuva par uzvarētāju. Finālā viņa pieveica vācieti Grasiannu Pētersoni. Tajā pašā grupā Andis Juška arī kļuva par galvenās balvas īpašnieku, izšķirošajā cīņā pieveicot Krievijas tenisistu Mihailu Zverevu. Desmit gadus vecā Alise Vaidere, spēlējot kopā ar divus gadus vecākām konkurentēm, tika līdz pusfinālam.

Divos nākamajos tenisa turnīros Izraēlā atkal labus rezultātus sasniedza mūsu valsts jaunie tenisisiti. Sacensībās Telavivā divpadsmit gadus veco sportistu konkurencē atkal pirmo vietu izcīnīja Darja Uspenska. Savukārt Andis Juška, startējot trīspadsmit gadus veco jauniešu grupā, veiksmīgi aizvadīja trīs spēļu kārtas. Pusfinālā rīdziniekam pretī stājās ar pirmo numuru turnīra tabulā izliktais horvāts Gorans Bujaklija. Trijos setos vienlīdzīgā spēlē tomēr stiprāks bija Horvātijas tenisisits.

Pēc šīm sacensībām sportisti devās uz Jeruzalemi, lai atkal sacenstos savā starpā. Andim Juškam izšķirošajā mačā nācās mēroties spēkiem ar iepriekšējā turnīra uzvarētāju Selu Dudi (Izraēla), un tika gūta uzvara. Pāru

R. Sproga

cīņā rīdzinieks startēja kopā ar laukuma saimnieku, otro stiprāko Izraēlas tenisistu Āronu Inbaru. Arī te tika gūta pirmā vieta. Darja Uspenska, darbojoties vienā pāri ar Maskavas tenisisti, arī kļuva par uzvarētāju.

Lielupes tenisa hallē Eiropas sieviešu komandu otrās grupas sacensībās Latvijas tenisistes Agnese Blumberga un Jeļena Krutjko trījās spēlēs zaudēja Ukrainas sportistēm. Pirmajā mačā laukumā devās Agnese un Tatjana Kovaļčuka. Rīdziniece spraiģā cīņā ar minimālu rezultātu zaudēja divos setos – 6:7, 6:7. Otrajā spēlē tikās Jeļena un Olga Tepljinska. Veiksmīgāka bija Ukrainas sportiste, kura guva uzvaru ar 6:3, 7:5. Dubultspēlē rīdziniecēm pretī stājās viesu komandas kapteine Natālija Medvedeva un Olga Lazarenko.

A. Filimonovs

Ukrainietes nebija apturamas, un viņas guva vieglu uzvaru – 6:2, 6:1.

Otrajā dienā mačā ar baltkrievietēm pirmā laukumā izgāja Agnese Blumberga un Marina Steca. Stiprāka un precīzāka bija viešņa, kura uzvarēja ar 6:1, 7:6. Situāciju sacīkstē varēja glābt vienīgi Jeļena Krutjko, kuras sāncense bija Nadežda Ostrovska. Vieglu uzvaru tomēr svinēja Baltkrievijas tenisiste ar rezultātu 6:2, 6:0. Tā kā dubultspēle vairs neko neizšķīra, Latvijas komandas kapteine Larisa Neilande no pāru cīņas atteicās. Šajā sacensībā viņai bija ļoti grūts uzdevums – noskaņot savas spēlētājas atbildīgajai cīņai. Lai arī cik vērtīgus padomus kapteine deva, tos pilnībā realizēt vajadzēja pašām sportistēm. Latvijas izlasei cerības tikt augšup nācās atlikt uz nākamajiem, jo uz pirmo grupu tika labākās divas komandas.

Latvijas tenisa izcilākā pārstāve Larisa Neilande jau trīspadsmito gadu startēja WTA sezonas noslēguma pasaules čempionātā. Četras reizes viņa iekļuvusi dubultspēļu finālā, četras – pusfinālā, tikpat daudz reizi arī ceturtdaļfinālā. Šāds panākums jau ierakstīts pasaules tenisa vēsturē. Šoreiz pēc izlozes pirmajā spēlē Larisai Neilandei un Annai Kurņikovai nācās iziet laukumā, lai mērotos spēkiem ar turnīra tabulā otro stiprāko pāri Lindseju Devenportu un Natāliju Zverevu. Šoreiz Larisa ar partneri zaudēja – 2:6, 3:6.

Londonā notika Eiropas komandu čempionāts zēniem līdz četrpadsmit gadu vecumam. Latvijas sportisti Andis Juška, kuru trenē viņa vecāki Daiga un Jānis Juškas, un Ļevs Aleksjuks, kura treneris ir Sergejs Bogačovs, pirmo reizi mūsu tenisa vēsturē izcīnīja augsto trešo vietu. Sacensībās piedalījās arī ar

senām tenisa tradīcijām bagāto valstu Lielbritānijas, Zviedrijas, Šveices, Krievijas un citu zemju komandas.

Pirmajā cīņā mūsu sportisti tikās ar šveiciešiem un svinēja uzvaru ar 2:1. Otrajā dienā rīdnieki mērojās spēkiem ar horvātiem, kuri vēlāk kļuva par Eiropas jauniešu čempioniem, un zaudēja visās spēlēs. Sacensībā par trešo vietu Latvijas tenisisti spēlēja pret dāņiem. Ļevs Aleksjuks zaudēja Jakobam Meiškenam – 1:6, 1:6, bet Andis Juška guva panākumu – 7:6, 6:1. Trešās vietas liktenis izšķīrās dubultspēlē. Mūsējie bija nepārspējami, lai arī cīņa bija ļoti sīksta un līdzīga – 6:1, 1:6, 6:3.

Aprīļa vidū Spānijas pilsētā Mursijā sākās Eiroāfrikas zonas sacensības Federācijas kausa izcīņā. Mūsu valsts komandas līdere bija profesionālā tenisiste Larisa Neilande. Viņas kolēģes šoreiz bija Jeļena Krutjko, kā arī jaunās paaudzes spēlētājas Līga Dekmeijere un šī gada Latvijas absolūtā ziemas meistarsacīkšu uzvarētāja Katrīna Bandere. Komandas kapteine atkal bija Daiga Juška.

Uz starta šoreiz devās piecpadsmit valstu vienības no Bulgārijas, Dānijas, Somijas, Gruzijas, Lielbritānijas, Grieķijas, Luksemburgas, Polijas, Rumānijas, Slovēnijas, Zviedrijas, Dienvidāfrikas, Ukrainas un Dienvidslāvijas. Komandas bija sadalītas četrās apakšgrupās, lai spēlētu katra ar katru.

Latvijas izlase pirmajā mačā ar 1:2 zaudēja Ukrainai. Nākamajā spēlē ar Dienvidāfrikas sportistēm tika piedzīvots zaudējums ar 0:3. Pēdējā apakšgrupas cīņā mūsu spēlētājas mērojās prasmē ar dāņietēm. Katrīnai Banderei neizdevās pievarēt Šarloti Āgārdi. Tad laukumā gāja Latvijas izlases līdere Larisa Neilande, lai spēkotos ar dāņu labāko tenisisti Evu Dīrbergu.

Jūrmalniece nebija apturama spēlē pie tikla un guva pārlicinošu uzvaru ar 6:2, 6:0. Pāru cīņā laukumā devās Larisa un Katrīna. Otrpus tikla atkal bija Dīrberga un Ārgārde. Mūsu tenisistes uzvarēja pārlicinoši. Līdz ar to kļuva skaidrs, ka arī nākamajā gadā Latvijas izlase Federācijas kausa izcīņā startēs šajā pašā Eiroāfrikas zonas grupā. Šogad no katras grupas cīņu tālāk turpināja divas labākās komandas.

VTC *Lielupe* aprīļa beigās notika Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrās grupas sacīkstes starp Latvijas un Polijas komandām. Mūsu vienības kapteinim Jānim Jansonam ar grūtībām izdevās nokomplektēt komandu, kurā būtu četri tenisisti. Līdz ar to par atbilstošām rezervēm šobrīd grūti runāt. Mūsu komandu skārušas ievērojamas pārmaiņas, salīdzinot ar citiem gadiem. Uz starta neizgāja tās agrākais līderis Ģirts Dzelde, toties tagad pirmais numurs tika daudzkārtējam valsts čempionam Andrim Filimonovam.

Izlozei labpatika, ka pirmajam laukumā jādodas kausa izcīņas debitantam, 31 gadu vecajam Alvim Taboram, kurš vairākkārt iekļuvis valsts čempionāta laureātu vidū, un Bartlomejam Dabrovskim. Mūsu sportists jau daudzus gadus strādā par treneri, un uzaicinājums komandā bija visai negaidīts. Labāku spēli parādīja Polijas pārstāvis; gūstot pārlicinošu uzvaru trijos setos.

Dienas otrajā sacensībā par Andra Filimonova spēli sajūsminājās visi skatītāji. Trīs stundas un trīsdesmit piecas minūtes ritēja viņa cīņa ar Migalu Gavlovski. Par spēles sīkstumu liecina kaut vai tas, ka pirmajās divos setos tika izspēlēts *tiebreak*, no kuriem vienā stiprāks bija rīdzinieks, otrajā – viesu sportists. Gala rezultātā Andris ar lielām pūlēm svinēja uzvaru piecos setos.

Nākamajā dienā pāru spēlē Filimonovam nācās darboties kopā ar Ivo Lagzdiņu. Viesu pāris Dabrovskis un Gavlovskis ātri vien atšifrēja, kurš spēkos stiprākais, un galvenos uzbrukumus raidīja tieši mazāk pieredzējušākā Ivo Lagzdiņa virzienā. Rīdzinieki zaudēja trijos setos, un turpmāk mūsu tenisisti bija iedzinēji – 1:2.

Trešās dienas pirmo spēli Andris Filimonovs veidoja ar lielu iedvesmu, cīnoties pret Peteru Ščepaneku un guva uzvaru četros setos, izlīdzinot rezultātu mačā. Jānis Jansons izšķirošajā cīņās pret M. Gavlovski sūtīja Ivo Lagzdiņu. Spēle bija saspringta, kurā abi sāncensī lieliski izprata tās nozīmi. Uzvarēt izdevās konkurentam, kurš Ivo pārspēja četros setos.

Starptautiskā Tenisa federācija nolēmusi Deivisa kausa izcīņas otrajā, trešajā un ceturtajā grupā tiesāšanā eksperimenta veidā ieviest jauninājumu. Lai spēles neievilkto bezgala ilgi, kad rezultāts ir *vienādi*, nākamās bumbas izspēle jau izšķir, kurš ir uzvarētājs geimā. Ja ņem vērā, piemēram, Andra Filimonova un Mihala Gavlovska ļoti ilgo cīņu, šis jauninājums ievērojami saīsināja mača laiku.

Bulgārijā notika divi Austrumeiropas čempionāta turnīri, kurā kopvērtējumā četrpadsmit gadus veco sportistu grupā uzvarēja mūsu jauniešs Andis Juška. Viņš kopā ar citiem uzvarētājiem tika iekļauts Starptautiskās Tenisa federācijas jauniešu pirmajā komandā ar tiesībām piedalīties piecu turnīru sērijā pa Eiropu.

Birmingemas tenisa turnīrā Larisa Neilande kopā ar amerikānieti Korinu Morariu triumfēja dubultspēlē. Izšķirošajā fināla cīņā viņas divos setos pieveica francūzieti Aleksandru Fusī un

argentīnietī Inesi Goročategi. Tā bija jau sestā reize vienpadsmit gadu laikā, kad jūrmalniece šajā pilsētā izcīnīja uzvarētājas titulu dubultspēlē. Trīs reizes viņa ieguva galveno balvu kopā ar Natāliju Zverevu, 1994. gadā ar Zīnu Garisoni, bet 1997. gadā ar Katrīnu Edamsu.

Tenisa cienītājiem Latvijā jūlijs saistās ar Deivisa kausa izcīņu, kurā atkal piedalījās Latvijas izlases vīri. Mūsu komanda Deivisa kausa izcīņā startējusi septiņpadsmit reizes. Līdz šim gūtas vienpadsmit uzvaras un sešas reizes zaudēts.

Latvijas izlases kapteinis, kā jau tas ierasts, bija Jānis Jansons. Eiroāfrikas zonas otrās grupas sacīkstē pēc pirmās dienas cīņām ar Maķedonijas valstsvienību pārliecinošā vadībā izvirzījās mūsu valsts komanda. Ģirts Dzelde komandas pūrā deva pirmo punktu, uzvarot Kristijanu Mitrovski, bet Andris Filjimonovs – otro, pārspējot Goranu Strejevski.

Sacensības rezultāts jau otrajā spēļu dienā liecināja, ka Latvijas komanda nākamajā sezonā saglabājusī vietu Eiroāfrikas zonas otrajā grupā. Pāru sacīkstē Ģirts Dzelde kopā ar Andri Filjimonovu trijos setos pārliecinoši guva uzvaru pār Goranu Bosolevski un Goranu Strejevski – 6:2, 6:2, 6:4.

Trešās dienas spēlēm bija formāls raksturs. Oskars Vaskis guva uzvaru, bet Ivo Lagzdīņš zaudēja. Latvija pieveica Maķedoniju ar 4:1.

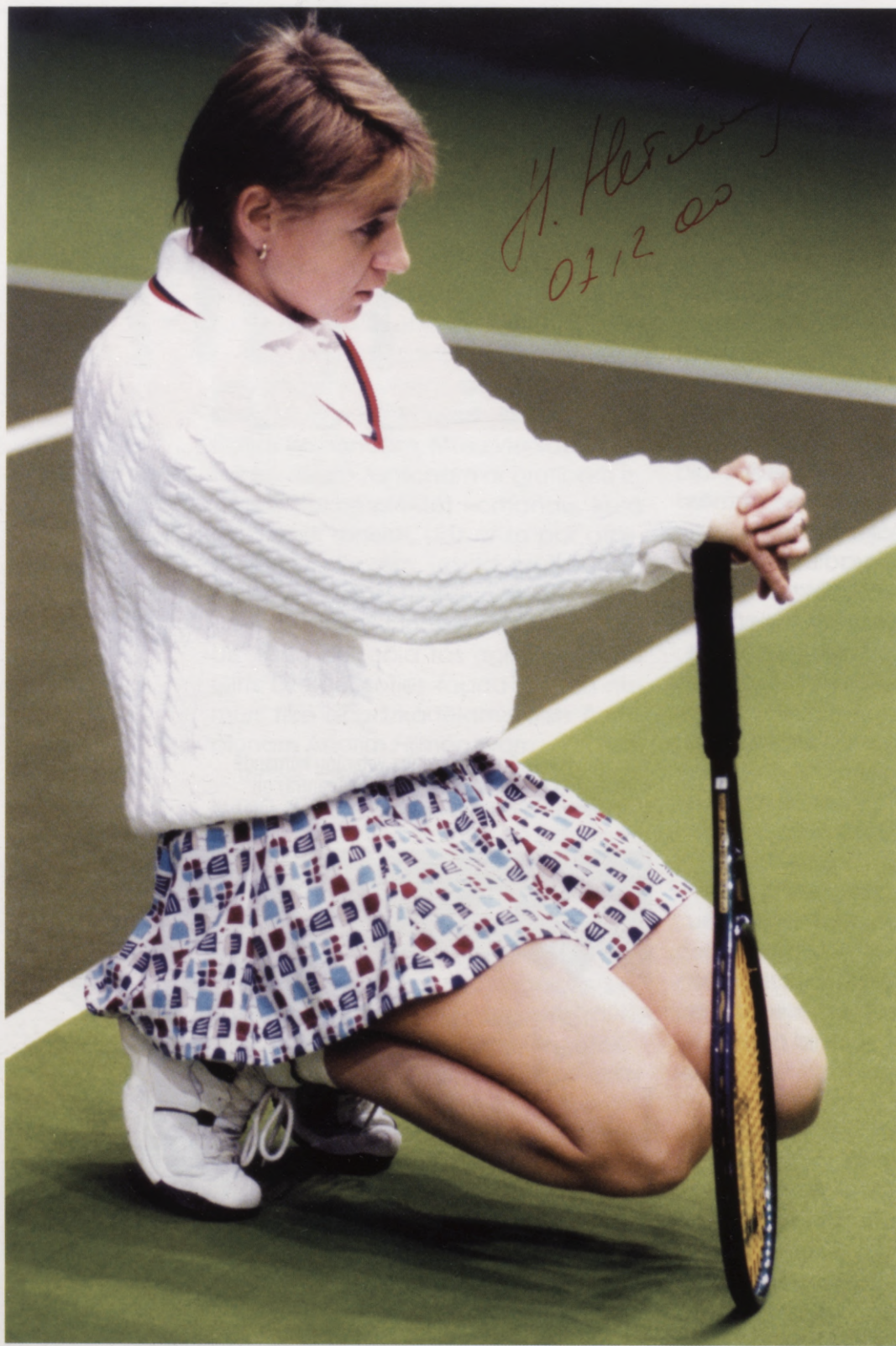
Amsterdamā risinājās pasaules veterānu čempionāts 40–45 gadus veciem spēlētājiem. Lieliski atkal startēja rīdzinieks Māris Rozentāls, kurš bija ilggadējs Latvijas izlases dalībnieks Deivisa kausa izcīņā. Vienspēļu turnīra pusfinālā viņš ar rezultātu 6:4, 5:7, 6:1 pārspēja brazīlieti Hugo Gorisu. Finālā Māris mērojās

Latvijas izlase Deivisa kausa izcīņā Lielupē: kapteinis J. Jansons (no kreisās), A. Filjimonovs, O. Vaskis, I. Lagzdīņš, Ģ. Dzelde.

Vācijas pilsētas Bohumas kluba veterānu komandā startēja arī Latvijas tenisisti J. Pliens (centrā) un N. Mdzinarišvili (pirmais no labās).

L. Neilande beidz profesionālās tenistes karjeru.

spēkiem ar beļģi Pjēru Godfroā. Pirmajā setā tika gūta uzvara *tiebreak* izspēlē. Pēc tā rīdnieka sāncensis traumas dēļ no cīņas bija spiests izstāties.

Māra Rozentāla partneris dubultspēlē bija tas pats Beļģijas tenisists Godfroā. Māris un Pjērs finālā apspēlēja amerikāni Džonu Devisu un angli Džonu Frenču ar 6:1, 6:3. Tā Māris Rozentāls ieguva divas pasaules veterānu čempiona zelta godalgas.

Madison Square Garden hallē Ņujorkā WTA pasaules čempionātā ardievas lielajam sportam, kurā aizvadīti divdesmit pieci gadi, teica Latvijas tituliem bagātākā tenisiste Larisa Neilande. Šajās sacensībās, kurās piedalījās pasaules astoņi stiprāki dubultspēļu pāri, Larisa startēja kopā ar spānieti Arantu Sančesu-Vikario. Savu karjeru jūrmalniecei diemžēl neizdevās pabeigt ar uzvaru. Visā karjerā gūtas

uzvaras daudzos desmitos turnīru, no kuriem seši bijuši pasaules nozīmīgākie – *Grand Slam*.

Ņujorkā leģendārā Billija Džeina Kinga Neilandu ģimenes sarīkotajās pusdienās savā runā teica:

– Larisa Neilande pasaules sieviešu dubultspēlē savu vārdu ierakstījusi zelta burtiem. Arī vienspēlēs ir uzveiktas autoritātes. Pieveiktas tādas slavenas tenisistes kā Martina Navrātilova, Končita Martinesa, Mērija Džo Fernandesā, Jana Novotna, Hana Mandlikova, Gabriela Sabatini, Natālija Tozijā un vēl daudzas citas.

Gandrīz trīsdesmit pasaules zemēs, kurās startējusi Larisa Neilande, vienmēr mastā uzvilks arī Latvijas karogs. Tas arī bija cieņas apliecinājums sportistei, kas valsti pārstāvējusi gandrīz desmit gadus.

L. Neilande (pa kreisi) un spāniete A. Šancesa-Vikario apbalvošanas ceremonijā.

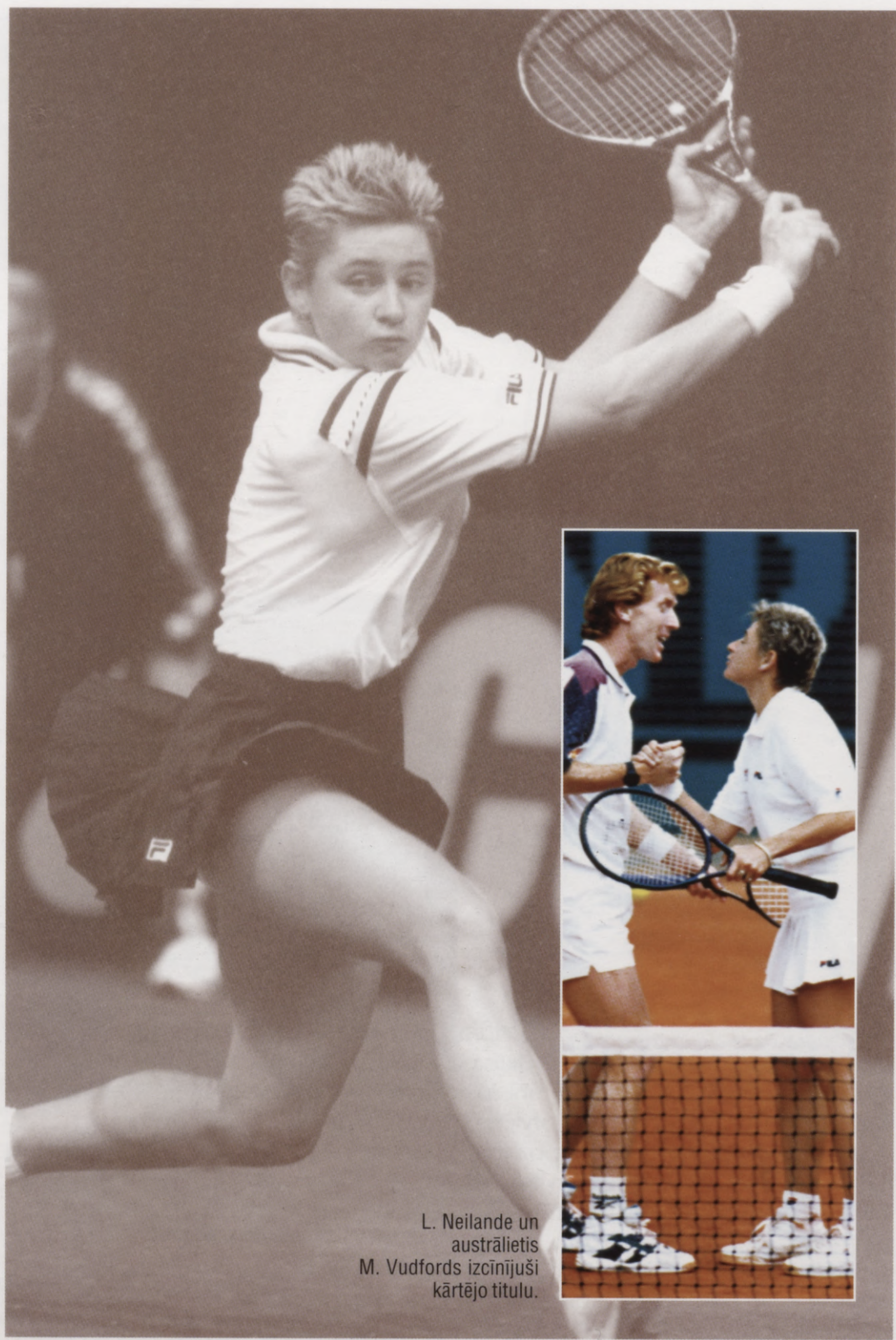
Larisa Neiland

Dilsoniskās drosmes paraugs

Latvijas vārds pasaules tenisa vēsturē ierakstīts ar zelta burtiem. Par to parūpējusies Larisa Savčenko-Neilande. Ukrainiņu sportiste, kura pēc kāzām ar Aleksandru Neilandu pārcēlās uz vīra dzimteni Jūrmalā. 1996. gadā par īpašiem nopelniem valsts labā viņai tika piešķirta Latvijas pilsonība.

Šī kūrortpilsēta viņai jau bija pazīstama daudzus gadus, kad šeit ieradās treniņnometnē PSRS jauniešu, tad arī pieaugušo izlase, kurā Larisa bija stabila spēlētāja. Profesionālās tenisistes karjerā viņa sasniedza neskaitāmas virsotnes, kādas vien var vēlēties šajā sporta veidā.

Ja kāds jums saka, – jo augstākas klases sportiste, jo patiesāka, pretimnākošāka un izprošāka viņa ir, – tas noteikti ir teikts arī par Larisu. Viņu ir apskauduši, uz viņu ir dusmojušies, varbūt kāds skauģis pat ienīdis. Taču tā ir viņu problēma.

L. Neilande un
austrālietis
M. Vudfords izcīnījuši
kārtējo titulu.

Larisa vienmēr pratusi un spējusi stāvēt pāri sadzīves intrigām, kļūstot vēl stiprāka. Latvijā viņa nav izaugusi par augstākās klases tenisisti. Viņai veidoties par izcilu spēlētāju palīdzēja Ukrainas un tolaik vēl PSRS treneri, profesionāles ceļā jo īpaši – Šamils Tarpiščevs, kurš tagad ir Krievijas Tenisa federācijas prezidents, Krievijas izlases kapteinis Federācijas un Devisa kausa izcīņās. Starp citu, arī Larisa savulaik bijusi Latvijas izlases trenere, pēdējos gados – Krievijas.

Latvija vēl nebija atguvusi valstisko neatkarību, kad Larisa Savčenko–Neilande sacensībās Lielbritānijā, gatavojoties Vimbldonas turnīram, ik dienu laukumā izgāja treniņkreklā, uz kura lieliem burtiem bija rakstīts: *Rokas nost no Baltijas!*

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas mūsu valsts sportam pavērās iespēja debitēt 1992. gada Barselonas olimpiskajās spēlēs. Iepriekšējā sezonā Larisa kopā ar Baltkrievijas tenisisti Natāliju Zverevu bija kļuvušas par Vimbldonas čempionēm. Nevienš nešaubījās, ka šis stiprais duets Barselonā ir spožāko medaļu pretendents. Vilinoši? Neapšaubāmi. Taču Larisa jau bija izlēmusi. Viņa bija pasaules viena no labākajām dubultspēju meistarēm, un bija iespēja startēt pāru sacīkstē. Uz Spāniju viņa devās kopā ar Agnesi Blumbergu. Viņas netika līdz izšķirošajiem notikumiem, toties visa pasaule redzēja, ka startē Latvijas izlases tenisistes. Ja arī pēc visa šeit teiktā kāds apšaubā Larisa nopelnus mūsu valsts sportā, tad tas ir vai nu liekulis vai absolūti nespēj objektīvi izvērtēt notikumus.

1999. gadā Larisa Savčenko–Neilande beidza profesionālās tenisistes karjeru 33 gadu vecumā. Paradokss, bet tieši karjeras izskaņā viņa guva daudzus izcilus panākumus. Katras sezonas beigās, slavenajā *Madison Square Garden* arēnā Ņujorkā notika WTA *Championships* sacensības, kurās startēja pasaules sešpadsmit labākās tenisistes vienspēlē un astoņi pasaules labākie dueti. 1998. gadā viņa trīspadsmito sezonu (!) startēja šajā turnīrā. Togad jūrmalniece izcīnīja 300. uzvaru karjerā un aizvadīja labāko ASV atklāto čempionātu astoņu gadu laikā, iekļūstot trešajā kārtā vienspēlē, kur bija spiesta pārtraukt maču ar Venusu Viljamsu muguras traumas dēļ.

1999. gadā Larisa bija vienīgā tenisiste Vimbldonas turnīra vienspēlē, kas tajā startējusi sešpadsmit sezonas. Viņa togad nebija uzvarējusi nevienā vienspēlē, toties savā vismīļākajā turnīrā pasaulē tika līdz trešajai kārtai. Jaukto pāru sacīkstē Londonā kopā ar amerikāni Riku Liču viņa spēlēja ceturtdaļfinālā, bet pirms mēneša ar šo pašu partneri cīnījās cita *Grand Slam* turnīra finālā – Francijas atklātajā čempionātā Parīzē.

Bija sajūta, ka Larisa savā pēdējā sezonā profesionāļu vidū grib pateikties saviem tenisa līdzjutējiem, sagādājot viņiem prieku ar labu spēli. Tas viņai lieliski izdevās. Uzvaras piecos dubultspēju turnīros, kopumā pāru cīņās gūstot 66 sacensību galvenās balvas! Punktu karjerai Latvijas tenisiste pielika sezonas izskaņas čempionātā Ņujorkā, kur atkal spēlēja finālā. Tā bija Larisas pēdējā spēlē.

Sekoja atvadu ceremonija, kad laukumā izgāja visas pasaules izcilākās tenisistes, lai suminātu Latvijas sportisti. Leģendārā amerikāņu tenisiste Billija Džeina Kinga teica:

– Ar savu vienkāršību un īstumu tu esi paraugs visām, jo īpaši – jaunajām tenisistēm. Mēs apsveicam tevi ar fantastisku karjeru sportā un ticam, ka agri vai vēlu atgrieziesies mūsu vidū, nu jau veterānu sacensībās.

Tas bija brīdis, kad Larisa pirmo reizi karjerā sezonu beidza ar tik daudz punktiem dubultspēlē. Viņa atvadījās no savām kolēģēm, būdama pasaules dubultspēļu ranga trešajā vietā.

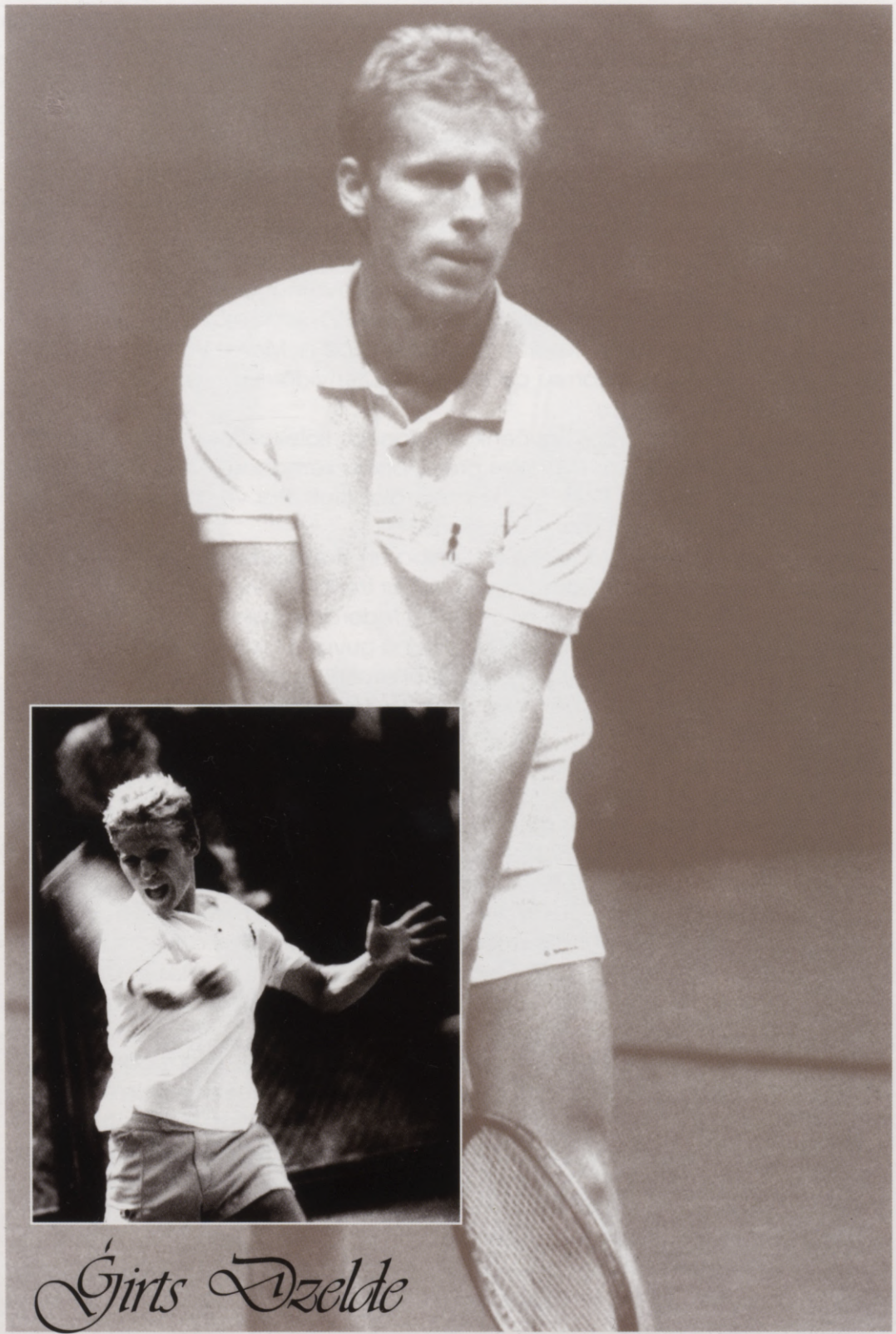
Jaunākās paaudzes Latvijas tenisisti varbūt nezina, ka Larisa savulaik vienspēlēs uzvarējusi nu jau leģendāro Martinu Navrātilovu (ASV), arī Končitu Martinesu (Spānija), Mēriju Džo Fernandesu (ASV), Janu Novotnu (Čehoslovākija), Hanu Mandlikovu (Čehoslovākija), Gabrielu Sabatīni (Argentīna), Amandu Kocerī (Dienvidāfrika), Kimiko Dati (Japāna), Natāliju Tozijā (Francija) un Judīti Vizneri (Austrija). Pāru sacīkstēs daudzas uzvaras gūtas, spēlējot kopā ar Natāliju Zverevu (Baltkrievija), Arantu Sančesu-Vikario (Spānija), Janu Novotnu, Svetlanu Parhomenko (PSRS), Korinu Morariu, Meriditu Makgrātu (abas ASV). Jauktajās dubultspēlēs veiksmīgākās cīņas *Grand Slam* turnīros aizvadītas kopā ar Marku Vudfordu (Austrālija), Sīrilu Suku (Čehija), Viljamsu de Džegeru (Dienvidāfrika), Riku Liču (ASV) un Andreju Olhovskis (Krievija).

Kādi tikai tituli nav Larisas Savčenko-Neilandes kolekcijā! Iepriekš minētajām godalgām vēl pieskaitāms Pasaules profesionāļu komandu tenisa čempionāta vērtīgākās spēlētājas un 1994. *Gada spēlētājas* tituls. Par vērtīgāko tenisisti šajā čempionātā viņa tika atzīta arī 1998. gadā.

2003. gadā Starptautiskā Tenisa savienība un starptautiskā Tenisa Slavavā zāle Larisai piešķīra Federācijas kausa godalgu par izcilību. To viņai pasniedza ITF prezidents Frančesko Riči-Biti un Krievijas Tenisa federācijas prezidents Šamils Tarpiščevs. Latvijas tenisiste Federācijas kausa izcīņā guvusi 67 uzvaras un tikai 22 reizes zaudējusi, dubultspēlēs ir 37 uzvaras un tikai septiņi zaudējumi, startējot PSRS un Latvijas izlasēs. Tas ir otrais labākais rādītājs tenisa vēsturē.

Ja mēs vēlētos uzskaitīt Larisas Savčenko-Neilandes visas uzvaras turnīros, visas partneres dubultspēlēs, tas aizņemtu šīs grāmatas ne vienu vien lappusi. Četras reizes pēc kārtas un piecas kopā – izcilo tenisisti par gada populārāko sportisti Latvijā atzinuši laikraksta *Sports* lasītāji. Kad karjera bija galā, Larisa, kā vienmēr atsaucīga žurnālistu aicinājumam, sniedza kārtējo interviju. Viņa bija nogurusi no gandrīz divdesmit gadiem profesionālajā un vēl vairākiem – visā tenisā. Šis sporta veids bija daudz ko devis, taču arī daudz ko ņēmis – vispirms jau veselību. Tā laika gaitā ir atgūta. Būt profesionālam sportistam – tā ir citādāka dzīve, atšķirīga no citām ierastajām ikdienām. Reti izdodas būt mājās, reti izdodas tikt ar draugiem, reti ir kopējie svētki un daudz kas cits. Taču, ja reiz atkal visi satiekas, šīs reizes vienmēr pārvēršas par īpašiem svētkiem.

Sports daudz ko devis, un Larisa daudz ko devusi pretī. Cik daudz gan nav lasīts un rakstīts par pasaules klases sportistiem, kuri daļu no saviem ienākumiem ziedo labdarībai. Izņēmums nav arī Larisai. Pateicoties viņas pūlēm, dzimtajā Ukrainā, Ļvovā, bērniņi daudz ātrāk atgūst veselību, jo ārsti var izmantot jaunākās paaudzes medicīnas iekārtas. Titulētā tenisiste palīdzējusi arī Latvijas jaunajiem spēlētājiem, arī Tenisa muzejam. Taču par to visu viņai skaļi nepatīk runāt, kur nu vēl lepoties. Viņa joprojām ir tā pati atsaucīgā un patiesā Larisa, kura prātis uzklausi krustceļos nonākušo, kura prot priecāties par it kā nenožīmīgiem sīkumiem, kura ir arī viegli ievainojama, lai arī nekad to neizrādīs. Un joprojām ir apbrīnojama savā vienkāršībā un istumā.

Girls Dzeldc

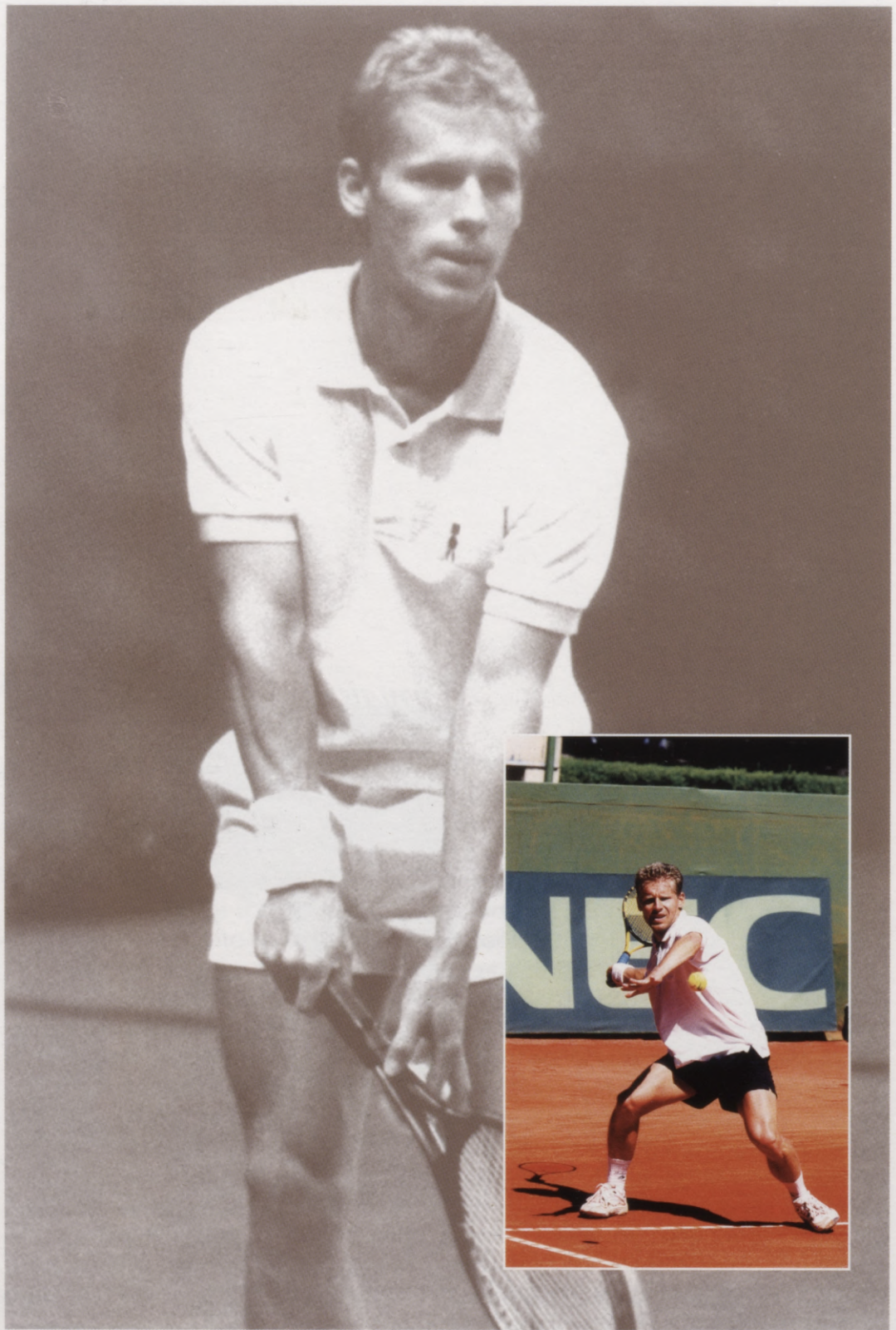
Pirmais profesionālis vīru vidū

Latvijā ir bijuši divi augstākās klases tenisisti, kas ieguvuši žurnālista diplomu Latvijas Universitātē. Vispirms – Zaiga Jansone-Ivanova, vēlākajos gados – Ģirts Dzeldē. Arī viņš savulaik iemēģināja roku preses slejās, tomēr priekšroku uz neatgriezeniskiem laikiem deva tenisa spēlei.

Tagad grūti pateikt, kuram laimējās vairāk – Gunai Avenai, pie kuras trenēties tika atvests Ģirts, vai Ģirtam, kurš nonāca treneres Gunas rokās. Ne jau pašos sākumos, bet vēlākajos gados viņi lieliski papildināja viens otru.

Guna Avena tolaik bija vienīgā trenere, kurai divas augstākās izglītības. Vispirms viņa saņēma Lauksaimniecības akadēmijas pārtikas rūpniecības tehnoloģes diplomu, bet pēc tam absolvēja Latvijas Valsts Fiziskās kultūras institūtu. Audzēkņu Gunai bijis bez sava gala. Viens talantīgāks, cits – darbu mīlošāks, viens – nikns cīnītājs, cits – pieticīgs savrupa ceļa gājējs. Ar katru no viņiem treneri bija jāatrod kopēja valoda. Pārlicināšana ne vienmēr nesa vēlamo rezultātu, tādēļ vajadzēja rast citu pieeju, lai ikviens šurp atnākušais apgūtu tenisu tik labi, ka visu atlikušo mūžu, ja vien vēlētos, varētu to spēlēt ar draugiem, kolēģiem vai paziņām.

Treneris Jānis Jansons atceras, – tas bijis septiņdesmito gadu sākumā, – kad Ģirts atnācis trenēties. Jau pēc nedaudz nodarbībām neesot bijis grūti pamanīt, ka puikam *galva strādā*. Kad spēle apgūta pamatīgāk, Jansons stājies otrpus tīklam un ar Ģirtu cīnījušies uz punktiem. Tā arī bijusi pirmā un pēdējā reize, kad Jānis viņu apspēlējis, turklāt – visai pārlicinoši.

Arī Ģirtam bija ķēriens uz bumbu spēlēm. Viņš nebija īpaši stalta auguma, toties – ļoti labi koordinēts. Arī raksturs atšķīrās no daudziem treneru biedriem. Dzelde bija godkārtīgāks, arī mērķtiecīgāks. Vēl būdams puika, ja reiz apņēmas kaut ko paveikt, to arī izdarīja. Ģirta māmiņa Ruta, pati būdama sportisks cilvēks, tenisā iesaistīja arī jaunāko dēlu Miku. Viņš ilgus gadus trenējās, tomēr vēlāk priekšroku deva citām nodarbēm.

Gunas Avenas un Ģirta Dzeldes kopējās darba dienas deva lielisku rezultātu. Vispirms viņš tika iekļauts PSRS jauniešu, pēc tam – arī pieaugušo izlasē.

Līdz pienāca diena, kad tieši viņš pirmais devās uz ārzemēm, bez citu palīdzības. Vien ar lielu apņemšanos ielauzties profesionālo tenisistu vidū. Skaidrs, ka šajā sabiedrībā, ja reiz gribi tikt, bez valodu zināšanām neiztikt. Ģirts Dzelde bija pirmais Latvijas tenisists, kurš kļuva par Profesionālo Tenisistu asociācijas (ATP) biedru. Lielākos panākumus viņš guva dubultspēlēs, kurās nu jau profesionāļu vidū cīnījies pret daudziem izciliem šī sporta veida pārstāvjiem. Slavenu vācieti Borisu Berkeru ieskaitot.

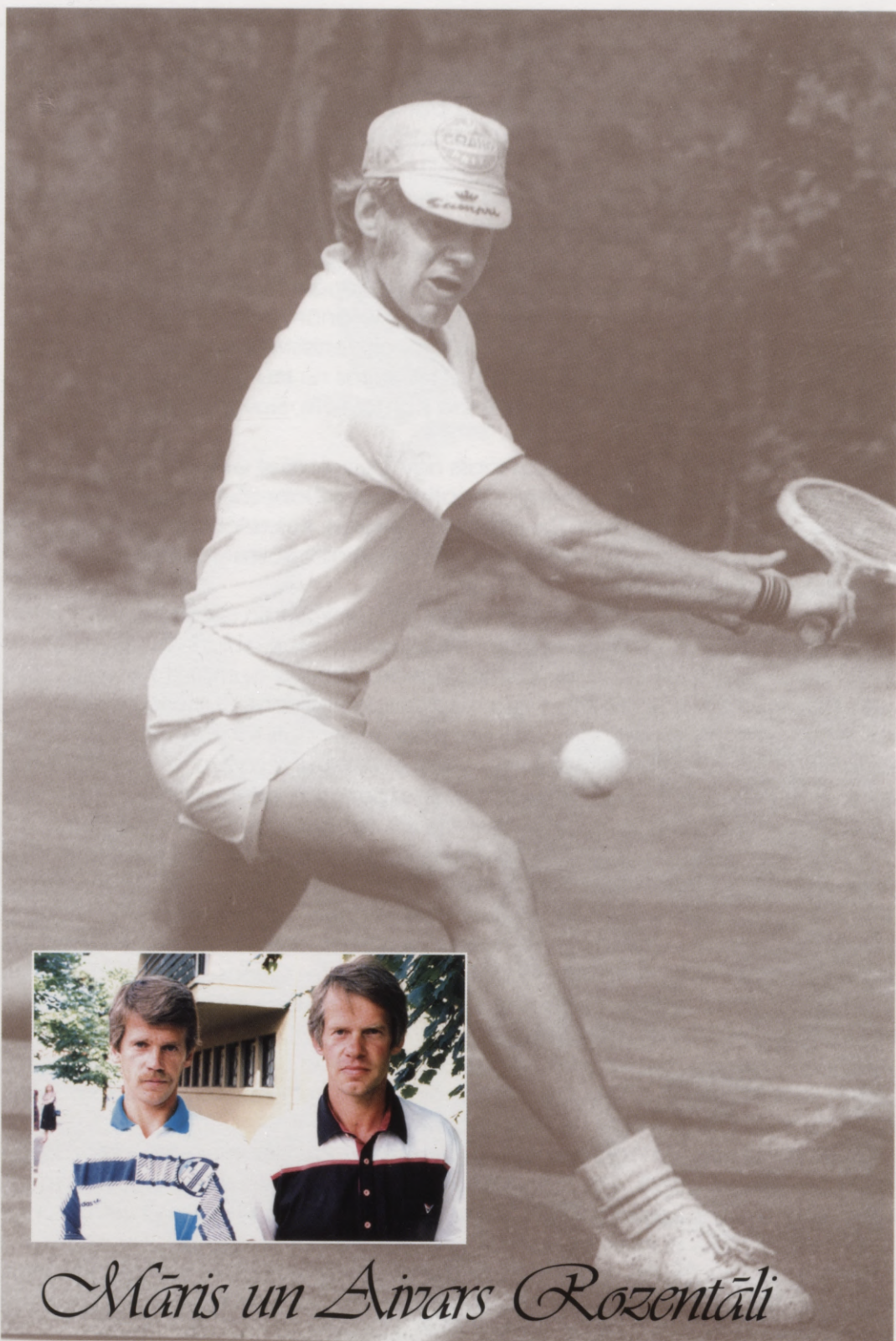
Ja kāds domā, ka tas jau nekas īpašs nav, pavaicājjiet Ģirtam. Vien viņam zināms, kādas pūles, cik lielu enerģiju, neatlaidību, arī labestīgu niknumu vajadzēja, lai nokļūtu titulētāko vidū. Lai krātu ATP punktus, kas uzlaboja vietu pasaules rangā. Un tas savukārt deva lielāku iespēju bez kvalifikācijas startēt svarīgu sacīkšu galvenajā turnīrā.

Ne jau uzreiz, piedaloties un tiekot spēlēt ATP turnīros, bija iespējams nopelnīt tik daudz, lai varētu uzturēt sevi un ģimēni. Tādēļ lieliska iespēja bija papildināt budžetu, startējot Vācijas klubu čempionātā. Dzeldes ģimene apmetās Karlsrūē, skolā sāka iet Ģirts-jaunākais. Pienāca laiks, kad Ģirts jau uzņēmas trenera pienākumus. Un tad jau vairs nebija tālu laiks, kad viņš sāka veidot pats savu tenisa skolu. Pēdējos gados Ģirts piedalās arī veterānu turnīros. Ar viņa uzvarām un panākumiem ikviens Latvijas tenisa vēstures lasītājs var iepazīties arī bagātīgajā statistikas klāstā. Dzeldes pēdējais izcilākais panākums ir – pasaules veterānu čempiona tituls.

Lielajā uzņēmībā un neatlaidībā milzu nopelns, protams, ģimenei, tomēr arī treneres Gunas Avenas ieguldījums Ģirta kā personības veidošanā ir nenoliedzams. Trenere vienmēr savus audzēkņus mudināja mācīties. Lai arī cik aizņemts nebūtu Dzelde treneros un sacensībās, viņš tomēr beidza studijas Latvijas Universitātē un kļuva par diplomētu žurnālistu. Arī daudzi citi treneres Gunas Avenas audzēkņi ir ieguvuši ļoti labu izglītību. Dace Kavasa saņēmusi maģistrantes diplomu jurisprudencē Lielbritānijā un strādā Kopenhāgenā UNESCO Cilvēktiesību birojā. Jeļena Antropova beidza maģistrantūru Barselonā un strādā Londonā vienā no lielākajām investīciju bankām. Tiesa, ne katrs spēja izturēt treneres dzelzaino darba stilu. Taču tie, kuri palika, nekad to nenožēloja.

Kad Latvija atguva neatkarību, mūsu valstsvienība drīz vien uzsāka līdzdalību arī Deivisa kausa izcīņā. Ģirts Dzelde startēja pirmajā mačā un vēl astoņus gadus aizstāvēja Latvijas krāsas gan Zimbabvē, gan Kenijā, gan ne vienā vien Eiropas valstī un bija mūsu komandas viens no stabilākajiem spēlētājiem.

Lai kur arī Ģirts Dzelde spēlētu, lai kurā valstī arī nonāktu, viņš nenoguris saviem kolēģiem stāstīja, no kuras valsts nāk, kur tā atrodas, ka tā nav plašā PSRS, bet gan Latvija. Pat startējot PSRS izlasē, dvēselē viņš vienmēr bija Latvijas tenisists.

Māris un Aivars Rozentāli

Tenisā uz mūžu

Īpaša lappuse Latvijas tenisā ierakstīta ar brāļu Māra un Aivara Rozentāla roku. Abi savulaik bija ļoti labi spēlētāji, abi – Latvijas čempioni. Tad viņu ceļi nedaudz šķīrās. Vecākais no viņiem Aivars uzsāka trenera darbu, Māris – tāpat. Vien atšķirība tā, ka jaunākais brālis turpināja piedalīties sacensībās, spēlēja Vācijas klubu čempinātā, kā arī veterānu kārtā gūstot izcilus rezultātus Eiropas un pasaules čempionātos.

...1979. gada PSRS Tautu spartakiādes priekšvakars. Izlases trenerim Augustam Mellupam tika ieteikts komandā tomēr neiekļaut Aivaru Rozentālu, jo viņš neesot īsts cīnītājs. Sacensību gaita šo pieņēmumu pilnībā apgāza. Aivars bija izlases kapteinis, kurš ar savu cīņasgribu un neatlaidību aizrāva sev līdzī pārejos. Viņš neuzbāzās saviem komandas biedriem ar padomiem vai gudrībām, viņš aizrautību apliecināja ar savu spēli un uzvaras tieksmi.

Samērojot Aivara spēli ar jaunāko brāli Māri, viņam varbūt pietrūka dinamikas, ar kuru izcēlās Māris. Aivara spēle daudziem atgādināja Alfona Duka stilu, dodot priekšroku kombinācijām, lielai izdomai, kas deva vēlamo rezultātu.

Jaunākajam no brāļiem Rozentāliem – Mārim vairāk patika izteikta spēka spēle. Ne jau vienmēr tā nesa panākumu. Taču, kad viņš bija uz viļņa, spēja no sava ceļa *noslaucīt* arī augstākas klases konkurentus. Tas īpaši pierādījās, startējot sacensībās padomju Savienībā. Viņa prasmi nācās atzīt ne vienam vien stipram sāncensim. Māris laukumā, tāpat kā sadzīvē, vienmēr bija savaldīgs, korekts, paš-aizliedzīgs un īsts cīnītājs. Brāļu vecāki bija ļoti ieinteresēti viņu gaitās sportā, tomēr pilnībā uzticējās trenerim Augustam Mellupam un viņa darbā neiejaucās.

Tagad bāļi Rozentāli ir katrs savā pilsētā. Aivars dzīvo un strādā Liepājā, audzinaot jaunos tenisistus. Spēlētājas ir arī viņa abas meitas, kuras, pateicoties tenisam, ieguvušas studentu stipendijas ASV augstskolā.

Māris ir treneris Rīgā, un arī viņa dēls Raitis apguvis šo spēli. Kas teicis, ka, beidzot aktīvā sportista karjeru, spēlēšanai jāliek punkts? To lieliski apliecinājis Māris Rozentāls. 1999. gadā Eiropas veterānu čempionātā, kurā startēja 40 gadus un vecāki atlēti, rīdzinieks kļuva par uzvarētāju gan vienspēlē, gan pāru sacīkstē. Viņš kopā ar Alvilu Zilgalvi plūcis laurus arī pasaules veterānu meistarībā. 1999. gada izskaņā kļuva zināms, ka Mārim Rozentālam Eiropas Tenisa asociācija piešķīrusi titulu *1999. gada Eiropas cilvēks*.

Laiks iet, trenera darbs ir paliekošs un arī gaistošs. Audzini jaunos tenisistus, kļuvuši pieauguši, viņi aiziet savus ceļus. Un atceras savus trenerus, kas viņus izveidojuši par labiem spēlētājiem. Māra stiprākais audzēknis ir Deniss Pavlovs, kurš jau vairākas sezonas startē Latvijas izlasē Deivisa kausa izcīņā. Darbs turpinās, un tas nozīmē, ka būs jauni, daudzsološi tenisisti.

Gadsimtu mijā

Sezonas nogalē Valsts tenisa centrā *Lielupe* bija vēsturisks notikums. Latvijas teniss atzīmēja 100. gadadienu! Kopā pulcējās gandrīz astoņi simti dažādu paaudžu titulēti spēlētāji, treneri, tenisa darbinieki un vienkārši šīs spēles cienītāji. Kā allaž svinīgos brīžos, bija čempionu un tenisa darba organizētāju godināšana. Šī diena bija īsti svētki visiem tenisa spēles cienītājiem. Simtgades balle sita augstu vilni Maestro Raimonda Paula un viņa dziedošo kolēģu pavadījumā. Lielska bija spoža uguņošana, kurai atkal sekoja dejas un dziesmas.

Ieejot šā sporta veida otrajā simtgadē, mūs neapšaubāmi gaidīs jauni panākumi.

2000. gads sākās ar daudzām tenisa aktualitātēm un problēmu risinājumiem.

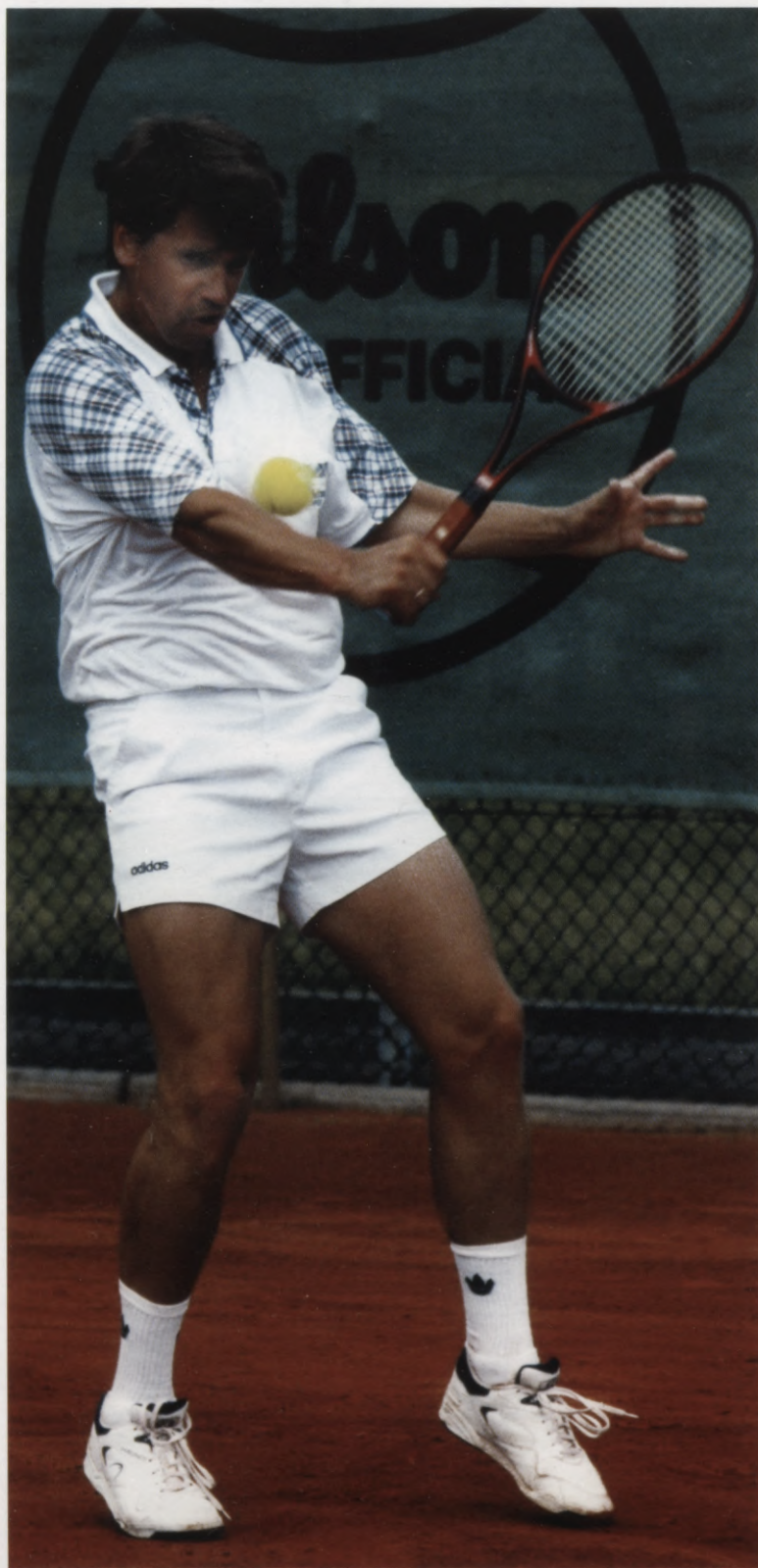
LTS prezidents Juris Savickis iecerējis krasi mainīt situāciju šajā sporta veidā. Šogad Tenisa savienības izdevumu tāme bija piecdesmit reišu lielākā nekā federācijai atvēlētās finanses no valsts puses. Tika sniegta finansu palīdzība tenisa klubiem, būvēti jauni tenisa laukumi, kā arī domāts par tenisa treneru apmācību, lai uzlabotu viņu darbu.

LTS treneru padomes priekšsēdētājs Ilmārs Solims par prioritāti uzskatīja jaunatnes tenisa attīstību un sāka veikt pir-

mos soļus šā mērķa sasniegšanā. Būtiskākās bija VTC *Lielupe* kausa izcīņas sacensības. Spriežot pēc sportistu meistarības, šis turnīrs bija nākamais spēcīgākais aiz Latvijas jauniešu ziemas meistar-sacīkstēm. Ja sacensībām būs lemts kļūt par tradicionālām, notiekot regulāri katru gadu, tās varētu dot nozīmīgu

N. Švačko

palīdzību valsts jauniešu izlašu komplektēšanā, kā arī Latvijas jauniešu ranga precīzākā noteikšanā.

Par tradīciju kļuvis ik gadu sumināt jaunatnes sporta izcilākos pārstāvjus. Šajā gadā tika sveikti 27 sporta veidu pārstāvji. Tenisā par laureāti kļuva Anele Bandere, kā arī viņas treneri Daiga un Jānis Juškas.

Šauļos risinājās Eiropas Tenisa asociācijas turnīrs jauniešiem, kurā piedalījās arī vairāki Latvijas sportisti. Jau pirmajā turnīra kārtā seši no Latvijas tenisistiem izcīnīja uzvaras pār saviem pretiniekiem. Līdz pusfinālam aizklūt spēja tikai divi Latvijas pārstāvji – Andis Juška un Ņikita Švačko, kuri pusfinālos bija spiesti atzīt pretinieku pārākumu. Toties, abiem startējot pāri dubultspēļu turnīrā, izdevās izcīnīt trešo vietu.

Sacensībās labāk veicās mūsu kaimiņvalsts sportistiem, kuri spēja nodemonstrēt daudz pārliecinošāku sniegumu – Lietuvas jaunie tenisisti spēja izcīnīt uzvaras visās četrās finālspēlēs. No šādas pieredzes Latvijas Tenisa federācija izdarīja pareizu secinājumu par to, ka nepieciešams aktīvāk strādāt ar jaunajiem sportistiem Latvijā, tajā pašā laikā arī paaugstinot treneru kvalifikāciju, lai darbs būtu efektīvāks.

Šajā gadā Lielupes tenisa centrā notika arī Latvijas pieaugušo čempionāts. Nav vērts priecāties par īpašiem pārsteigumiem vai jaunatklājumiem turnīra gaitā. Vīriešu vienspēlē kārtējo zelta medaļu izcīnīja pieredzējušais Māris Rozentāls, kurš jau šajā laikā darbojās kā treneris un piedalījās dažādās veterānu sacensībās Eiropā.

Sieviešu vienspēļu turnīrā uzvaru izdevās izcīnīt Līgai Ģemei, kura arī

M. Rozentāls

triumfēja pāru cīņās, spēlējot kopā ar partneri Katrīni Banderi.

Laikraksta *Sports* lasītāji jau vairākus gadus pēc kārtas par Latvijas populārāko sportisti atzinuši tenisisti Larisa Neilandi, kura 1999. gadā atvadījās no profesionālā sporta, bet viņas aktivitātes, kas saistītas ar tenisu, nebeigsies vēl ilgi.

To pamato fakts, ka 2000. gada februārī Larisa Neilande piedalījās labdarības akcijā Londonā. Šī akcija notika pirms Londonas starptautiskā vīriešu turnīra un ilga apmēram divas stundas. Vairākas pasaules tenisa zvaigznes bija izeidojušas veselu tenisa izrādi. Dalībnieki tika sadalīti divās komandās. Pirmajā darbojās Larisa Neilande, Janiks Noā, Jonass Bjorkmans, Mansurs Bahrami un Gorans Ivanisevičs. Otrajā – Jana Novotna, Vijadžs Armitradžs, Karols Kučera, Tomass Enkvists un Stefans Edbergs. Šajā zvaigžņu vakarā bija izstrādāts lielisks scenārijs, kas godam bija nopelnījis skatītāju ovāciju. Visi līdzekļi, kurus izdevās savākt, tika veltīti palīdzībai cilvēkiem, kurus dzīve nav lutinājusi.

Barselonā notika Eiropas Tenisa asociācijas (ETA) ikgadējā konference, kurā piedalījās arī Latvijas Tenisa savienības ģenerālsekretārs Jānis Pliens. Uz konferenci bija ieradušies 100 delegātu no 42 valstīm. Jānim Plienam šajā konferencē tika pasniegta īpaša godalga, kura viņam kā starpniekam bija jānogādā Mārim Rozentālam, kas ir daudzkārtējs Latvijas tenisa čempionāta uzvarētājs un aktīvi darbojas kā treneris, audzinot Latvijas tenisa nākamās zvaigznes. Šī bija godalga 1999. gada *Eiropas cilvēks* par viņa uzvarām senioru pasaules čempionātā 1999. gadā gan vienspēlēs, gan arī dubultspēlēs, startējot 40 gadu sportistu grupā.

Šajā konferencē, kura ilga divas die-

nas, tika apspriesti daudzi svarīgi tenisa attīstības jautājumi. Konferencē aktīvi piedalījās arī Starptautiskās Olimpiskās komitejas prezidents Huans Antonio Samarančs. Tika apspriests priekšlikums maijā Rīgā sarīkot ETA Attīstības komitejas sanākumi un treneru kursu Baltijas reģionam Jūrmalā. Komitejas sastāvā aktīvi darbojas arī LTS prezidents Juris Savickis. Latvijas Tenisa savienībai izeidojies ļoti labs kontakts ar Eiropas Tenisa asociāciju. Līdz ar to iespējams gūt tās atbalstu mūsu zemes tenisa turpmākajai darbībai. ETA galvenā ir Menedžmenta komiteja, bet

Latvijas izlase Deivisa kausa izcīņā Lielupē:
R. Sproga (no kreisās), Ģ. Dzelde, A. Filjimonovs, LTS prezidents J. Savickis, I. Lagzdīņš, kapteinis J. Jansons.

Horvātijas izlase Deivisa kausa izcīņā Lielupē: I. Ļubicičs (no kreisās), M. Ancičs, G. Ivanisevičs, L. Zovko un komandas vadītāji.

nākamā nozīmības ziņā ir Attīstības komiteja, kurā atkārtoti uz trijiem gadiem ievēlēts arī Juris Savickis.

Jūrmalā, Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrajā grupā pēc pirmās dienas cīņām Latvija pret Horvātiju bija zaudētā situācijā – 0:2. Viesu komandas līderis – slavenais Gorans Ivanisevičs.

Pirmo cīņu uzsāka Ģirts Dzelde ar astoņus gadus jaunāko, titulēto Goranu Ivaniseviču. Pirmais uz serves līnijas stājās horvāts, kura serves ir vienas no stiprākajām pasaulē. Hallē uz tepiķa seguma tās atvairīt bija ļoti sarežģīti. Tikai trešajā setā Ivanisevičs pieļāva divas dubultklūdas pēc kārtas un vienīgo reizi zaudēja savu servi. Toties rīdziniekam ne īpaši veicās ar pirmajām servēm. Ja tās neizdevās, sarežģītāk kļuva veidot rezultatīvus uzbrukumus. Spēle uz gala līnijas ritēja visai līdzīgi, bet viesu serves spēks noteica visas cīņas iznākumu. Ģirts Dzelde sacensībā zaudēja ar rezultātu 1:6, 4:6, 4:6.

Otro spēli uzsāka Andris Filimonovs pret Ivanu Ļubiciču. Šajā sezonā Horvātijas tenists guvis daudzas vērtīgas uzvaras un pieskaitīts pie augstas klases spēlētājiem. Taču, sacīksti sākoties, laukumā darbojās spēkos līdzīgi konkurenti. Pirmie divi seti beidzās ar minimālu rezultātu 7:6 viesu labā. Trešais sets bija tikpat interesants, kurā valdīja krasa situāciju maiņa, agresīvi uzbrukumi, apvedošie sitieni, gremdes un daudz kā cita no augstas klases tenisa, kas daudzajos skatītājos izraisīja skaļas ovācijas.

Taisnība bija Horvātijas izlases spēlējotajam kapteinim Goranam Ivanisevičam, kurš jau pirms komandu cīņas sākuma apgalvoja, ka pēc pirmajām divām dienām rezultāts būšot 3:0 viņu la-

bā, un sacīkšu liktenis tiks jau izšķirts. Tā arī notika. Gorans Ivanisevičs un Ivans Ļubicičs četros setos pāru cīņā pārspēja Ģirtu Dzelde un Andri Filimonovu. Mačā pret tik augstas klases sportistiem kādi bija horvāti savstarpējā sapratne šoreiz nebija izšķiroša.

Sacensību pēdējā dienā, kurā uzvarētājs jau bija zināms, pirmais laukumā devās Raimonds Sproga un divus gadus jaunākais Mario Anciņš. Vēlreiz pierādījās, – ja neizdodas precīzi izpildīt pirmo servi, ne īpaši labi izdodas arī turpmāk iecerētais. Mario, tāpat kā pārējie viņa komandas biedri, serves ir ļoti spēcīgas un bieži vien arī neprognozējamas. Raimonds zaudēja. Neveiksmi piedzīvoja arī Ivo Lagzdīņš cīņā ar Lovro Zovko.

Kad sacensības bija beigušās, Gorans Ivanisevičs ļoti atzinīgi izteicās par Andra Filimonova sniegumu, kurš, tāpat kā viņš, ir kreillis. Starptautiskās cīņās rūditais horvāts apgalvoja, – ja Andris spēlētu profesionāļu vidū, viņš gūtu labas sekmes. Ne reizi vien mūsu laukumos startējušie tenisti nākotnē izcīnījuši lieliskus rezultātus. Nozīmīgas uzvaras ATP turnīros guvis ne tikai Ivans Ļubicičs, bet arī viņa jaunākais kolēģis – Mario Anciņš.

Uz mirkli Latvijā bija ieradies slavenais un tituliem bagātais treneris Nikijs Piličs, kurš ilgu gadus bija ne tikai viens no izcilākajiem Dienvidslāvijas tenistiem, bet vēlākajos gados arī Vācijas izlases kapteinis Deivisa kausa izcīņā, trenējis Borisu Bekeru un vēl vairākas tenisa slavenības. Tagad viņš noslēdzis sadarbības līgumu ar Goranu Ivaniseviču un speciāli atbraucis uz Rīgu, lai noskatītos viņa spēles.

Jau kopš Latvijas izlases pirmā starta Deivisa kausa izcīņā pie komandas

stūres ar retiem izņēmumiem bijis kapteinis Jānis Jansons. Arī šajā reizē viņš kopā pulcējis visus stiprākos mūsu valsts spēlētājus.

Spānijā, Federācijas kausa izcīņas Eiropāfrīkas zonas pirmajā grupā, Latvijas tenisistēm neveicās. Larisas Neilandes vadībā Mursijā ieradās Katrīna Bandere, Katrīna Gintere un Jeļena Krutjko. Vispirms sacikstes risinājās apakšgrupās, spēlējot katrai komandai ar katru.

Latvijas sportistēm bija jāmērojas prasmē ar ungārietēm, dienvidāfrīkānietēm un grieķietēm. Diemžēl mūsējās nevarēja lepoties ar uzvarām. Visām trijām komandām tika zaudēts ar vienādu rezultātu – 0:3. Šāds sacikstes iznākums liedza Latvijas sportistēm arī nākamajā gadā būt dalībnieču vidū šajā grupā. Viņas atkāpušās soli atpakaļ un startēs otrajā grupā.

Eiropas Tenisa asociācijas (ETA) rīkotajā turnīrā Itālijā veiksmīgi startēja Latvijas jaunie spēlētāji, kuri piedalījās divpadsmit gadus veco tenisistu spēlētāju sacikstēs. Pirmajā turnīrā nepārspēts palika Ernests Gulbis. Viņš kopā ar Kārlī Lejnīeku bija stiprāks arī pāru cīņā. Nākamajā sacensībā vienspēlē līdz izšķirošajai cīņai tika Kārlis, kurš piekāpās vienīgi sāncensim no Austrijas. Pāru cīņā latviešu tenisisti atkal bija stiprākie.

ETA rīkotajā turnīrā Amsterdamā uz starta izgāja meitenes ne vecākas par divpadsmit gadiem. Viņu vidū bija arī Latvijas pārstāves Alise Vaidere un Trīna Šlapeka. Sacikstēs piedalījās astoņu valstu sportisti. Trīna Šlapeka zaudēja jau pirmajā kārtā, bet Alise Vaidere 32 dalībnieču konkurencē tika līdz pusfinālam, kur saspringtā spēlē ar sacikšu nākamā uzvarētāju beļģieti Anonu Baski zaudēja ar 1:6, 6:2, 4:6.

Latvijas izlase Deivisa kausa izcīņā Luksemburgā:
A. Filimonovs (no kreisās), kapteinis J. Jansons, R. Sproga, I. Lagzdīņš un Ģ. Dzelde

Lielsku panākumu Hannoverē divpadsmit gadu veco sportistu grupā guva rīdzinieks Jānis Mellups, kurš izcīnīja piecas uzvaras pēc kārtas un ieguva galveno balvu.

Latviešu tenisists K. Lejnīeks ASV kļuvis par pasaules neoficiālā jauniešu čempionāta otrās vietas ieguvēju U-14 grupā.

Rīgā notika ETA turnīrs jauniešiem – meitenēm līdz sešpadsmit gadu vecumam, puisiem – līdz četrpadsmit gadiem. Par absolūto uzvarētāju kļuva Krievijas sportists Mihails Bekers. Viņš kopā ar Latvijas tenisistu Pjotru Ņečajevu uzvarēja arī pāru sacikstē, finālā pārspējot mūsu valsts pārstāvjus Andri Antonovu un Igoru Kokovjakinu.

Meiteņu dubultspēlē finālā rīdziniece Irina Kuzmina un tukumniece Anete Bandere atzina lietuvietes Aurēlijas Miševičutes un Krievijas sportistes Alises Kleibanovas pārākumu.

Vienspēju turnīros no Latvijas tenisistiem vistālāk tika Andris Antonovs, kurš pusfinālā zaudēja Baltkrievijas sportistam Antonam Samoilovam.

Līdzīgi ETA turnīri risinājās arī Tallinā un Kauņā. Igaunijā un Lietuvā meiteņu vienspēlē uzvarēja Anete Bandere, otrā bija Irina Kuzmina. Viņas abas bija stiprākās arī pāru cīņā. Pjotrs Nečajevs Tallinā vienspēlē ieguva otro vietu, bet Kauņā izcīnīja galveno balvu.

Arī Liepājā risinājās ETA turnīrs meitenēm līdz sešpadsmit gadu, zēniem – līdz četrpadsmit gadu vecumam. Anete Bandere kļuva par uzvarētāju vienspēlē. Viņa finālā pārliecinoši pieveica dānieti Sisi Folmo. Zēnu pāru sacīkstē stiprākais bija Pjotrs Nečajevs kopā ar Mihailu Bekeru.

Spēlējot izbraukumā ar Luksemburgas izlasi Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrajā grupā, neveicās Latvijas izlases viriem. Šai sacensībai bija principiāls raksturs. Vienība, kura mačā zaudēja, izkrita no otrās grupas un nākamajā gadā var startēt vien trešajā grupā.

Komandas kapteiņa Jāņa Jansona vadītajiem spēlētājiem jau pēc pirmās dienas sacīkstēm nācās atgūt zaudēto. Pirmajās cīņās zaudēja gan Ģirts Dzeldē, gan Andris Filimonovs. Dubultspēlē laukuma saimnieki Džonijs Gudenburs un Žilers Millers uzvarēja mūsu tradicionālo pāri ar rezultātu 6:3, 6:3, 6:7, 7:5. Līdz ar to mača liktenis jau bija izšķirts.

Pēdējā dienā Latvijas izlasē vienīgo uzvaru guva Raimonds Sproga, kurš divos setos pieveica Sašu Tomu. Pēdējā

spēlē Ivo Lagzdīņš zaudēja Paskālam Šmauham. Luksemburga mačā uzvarēja ar 4:1.

Lielupē notika Starptautiskās Tenisa federācijas turnīrs ar balvu fondu 10 000 dolāru. Pēc ilga pārtraukuma veiksmīgi startēja Latvijas sportists, 19 gadus vecais rīdzinieks Raimonds Sproga. Vienspēju turnīrā viņš tika līdz finālam, kur divos setos zaudēja Ukrainas tenisistam Orestam Tereščukam.

Katra gada nogalē Maiami notiek *Orange Bowl* sacensības, kas tiek dēvētas par neoficiālajām pasaules meistarsacīkstēm jauniešiem. Kārlis Lejnīeks kļuva par pasaules vicečempionu sportistiem līdz četrpadsmit gadu vecumam.

Finālā viņš zaudēja Dienvidslāvijas sportistam Dejanam Kapicam. Anete Bandere zaudēja ceturtdaļfinālā. Neveicās Andim Juškam, kurš startēja sešpadsmit gadus veco spēlētāju grupā. Viņš zaudēja tabulā ar desmito numuru izliktajam austrālietim Todam Reidam.

Latvijas Tenisa savienība pirmo reizi rīkoja konkursu un noteica mūsu valsts sešus labākos trenerus, ņemot vērā daudzus kritērijus. Par labākajiem atzīti Daiģa un Jānis Juškas. Turpmākajās vietās ierindojās Ilmārs Solims, Edgars Ernestsons, Sergejs Bogačovs, Māris Rozentāls un Valdis Libietis.

Latvijā vairākas nedēļas notika starptautiski treneru kursi. Par tiem vietējie speciālisti izrādīja lielu interesi. Kļuva skaidrs, ka līdzīgi kursi būs jāriko vēl ne reizi vien, lai apmierinātu visus interesentus. Pēc kursu beigšanas zinošākie saņēma starptautiskus sertifikātus.

Laipni gaidīti Enri klubā

Katru dienu arvien vairāk cilvēku nonākuši pie secinājuma, ka veselīgam dzīvesveidam lieliski atbilst tenisa spēle. Viens no jaunākajiem un mūsdienīgākajiem tenisa klubiem ir *Enri*, kas dibināts 2000. gadā. Tas atrodas ceļā uz lidostu, līdzās Jūrmalas šosejai. Jau nākamajā, 2001. gadā tika dibināts *Enri* klubs arī Purvciemā.

Vecākajā no šiem klubiem interesentiem tiek piedāvāti septiņi laukumi ar mākslīgās zāles, kā arī cieta segumu. Vasarā daļa no tiem nav apjunti. Taču tiem, kuri nevēlas karst spožās saules staros, ir iespējams spēlēt arī zem jumta. Ziemā visiem paceļas piepūšamais kupols, un šajos laukumos ir regulējams mikroklimats.

Tenisa dzīve šeit kūsā visu gadu. *Enri Tour* ir sacensību sērija, kurā iespējams iegūt jaunus draugus, mēroties spēkiem ar kluba biedriem. Ja ļoti veicas, iespējams izcinīt arī galveno balvu – auto. Gada laikā tiek rīkotas vairāk nekā simts sacensības. Katru nedēļas nogali notiek atlases sacīkstes sievietēm un vīriešiem, arī bērniem, risinās mači vienspēlēs un pāru cīņās, iesācējiem un arī labākiem spēles pratējiem. Turklāt te notiek arī turnīri, kuros iespējams pamēroties spēkiem arī ar Latvijas stiprākajiem un titulētākajiem tenisistiem.

Kluba turnīros var piedalīties ikviens interesents. Pēc katrām sacensībām tiek apkopoti spēlētāju punkti kā profesionāļu – WTA un ATP rangā, un tad arī tiek publiskoti rangi visās kategorijās. Ja sacīkšu gaidās lielajā satraukumā mājās esat atstājis zeķu pāri vai pat raketi, lieti noderēs iespēja tepat klubā iznomāt visu tenisam nepieciešamo inventāru. Ja ir vēlšanās, varat to visu arī iegādāties.

Kad spēles beigušās, iespējams atgūt spēkus atpūtas zonā. Te ikviens atradis sev ko piemērotu – saunu, džakuzi, Šarko dušas, solāriju, var izmantot arī pieredzējuša masiera pakalpojumus. Kas gan būtu enerģijas atgūšana bez gardas maltītes, kuru var izpaudīt kluba restorānā un bārā. Aiz loga redzami citi censoni, kuri varbūt vēlas kļūt stiprāki par jums. Taču nesatraucieties, jo tik patīkamā atmosfērā paši vēlēšities būt vēl prasmīgāki.

Enri klubs Purvciemā ir koku ieskautā parkā. Te ir pieci tenisa laukumi ar mākslīgās zāles segumu. Visi apjunti, ar regulējamu mikroklimatu. Arī te padomāts par šīs spēles cienītājiem, jo iespējams iznomāt un nopirkt tenisa inventāru, ieturēt maltīti restorānā. Līdzās klubam ir arī viesnīca.

Tenisa kluba *Cīruliši* vadītājs V. Lībietis nenoguris papildina zināšanas starptautiskos semināros. Valdis (pa kreisi) un izcilais austrāliešu tenisists P. Kešs, kura sarunas tēma ar dalībniekiem bija – *Laujiet man spēlēt pie tikla, jeb es miršu!*

"Cīrulišos" saimnieko tenisisti

Cēsu pievārtē sev mājvietu radis tenisa klubs *Cīruliši*. Tas atrodas padomju un pirmspadomju laika kūrvietas teritorijā. Klubs dibināts 1997. gadā, kad apvienojās trīs, četrus asfaltlaukumu deldētāji – kopumā pārdesmit pieaugušo un vēl bērnu vecāki, kurus tenisa iemaņās Cēsu pilsētas sporta skolas paspārnē bija sācis mācīt latviešu valodas skolotājs Valdis Lībietis. Viņš arī realizēja iespēju privatizēt divus tenisa laukumus, kuriem blakus jau ir viens un vēl viens iecerēts, sagaidot kluba desmitgadi.

Pieaugušo spēlētāju pulks tuvojas pussimtam, ieskaitot vairāk nekā desmit dāmas. Latvijas sportotāju aktivitātēs piedalās vismaz desmit jauniešu, no kuriem trīs bijuši Latvijas tenisa ranga lideri savās vecuma grupās, astoņi ieguvuši godalgotas vietas jaunatnes meistarsacīkstēs. Klubā spēlētprasmi māca divi treneri.

Ja gribi kvalitatīvi mācīt citus, mācies arī pats. Šo atziņu pilnā mērā realizē kluba treneris Valdis Lībietis. Viņš vairākkārt atsaucies Latvijas Tenisa savienības piedāvājumam doties uz starptautiskiem semināriem, lai papildinātu savas zināšanas. Ceļi veduši gan uz Austrāliju, gan Eiropas valstīm. Iegūta vērtīga pieredze, daudz praksē izmantojamu izziņoju materiālu. 2003. gadā LTS rīkoja Latvijas izlases treneru kandidātu konkursu Deivisa kausa izcīņai. Pretendentu vidū bija arī cēsnieks Valdis Lībietis, kurš kļuvis par vienu no mūsu valstsvienības treneriem.

Tenisa kluba Ludza komanda: V. Deržickis (no kreisās), V. Paškina, J. Paškina un U. Astašovs.

Teniss Ludzā

1991. gada maijā notika Latgales čempionāts tenisā. Dalībnieku vidū bija Jēkabpils, Preiļu, Daugavpils, Ludzas, Krāslavas un Rēzeknes sportisti. Vislielākā komanda bija ludzāniešiem, kuru rindās startēja arī Malnavas lauksaimniecības tehnikuma pārstāvji. Tieši viņi kļuva par uzvarētājiem ar savu fiziskās audzināšanas pasniedzēju Vladimiru Deržicki priekšgalā.

– Sākums tenisam Ludzas pusē bija jau astoņdesmito gadu vidū, – stāsta tenisa kluba "Ludza" vadītājs Vladimirs Deržickis. – 1985. gadā Malnavas lauksaimniecības tehnikuma teritorijā uzbūvējām tenisa laukumu tukšā vietā. Apkārtējie arvien vairāk ieinteresējās par šo spēli, un nopietnāk sākām darboties astoņdesmito gadu beigās, deviņdesmito gadu sākumā. Tomēr vērienīgākie notikumi risinājās jau Ludzā. Pirms divpadsmit gadiem nodibinājām tenisa klubu "Ludza". Pienākumus nedalām, visu darām paši – rūpējamies par laukumu kvalitāti, sakopjam kluba teritoriju, paši rīkojam sacensības. Tagad mūsu rīcībā ir četri atklātie laukumi, viens apjuntais vieglatlētikas manēžā. Jau piekto gadu kluba desmit, vienpadsmit un divpadsmit gadu veciem bērniem tiek rīkota vasaras treniņnometne Jūrmalā, regulāri notiek kluba sacensības, treniņi. Ne tikai kluba biedri šeit var nākt spēlēt rītos un vakaros, darbdienās un brīvdienās. Ņemot vērā to, ka mūsu pilsētā ir liels bezdarbs, lieliski saprotam, ka sportot gribētāju rocība nav īpaša. Tādēļ divi laukumi viņu rīcībā tiek nodoti bez maksas. Soli pa solim mūsu kluba spēlētāju prasme progresēja, un 2000. gadā debitējām Latvijas klubu čempionāta pirmajā līgā. Uzreiz izdevās izcīnīt trešo vietu. Nākamajā sezonā Ludzas tenisa klubs saņēma piedāvājumu startēt augstākajā līgā, kurā piedalījās visi stiprākie. Konkurenci viņiem nespējām izrādīt, taču tā bija iespēja cīnīties ar labākajiem tenisistiem, un katrs mūsu spēlētājs guva lielu pieredzi un apziņu, cik daudz vēl jāstrādā, lai būtu vēl labāki tenisisti.

Tenisa centrs "Ādaži"

Ādažniekiem patiesi veicas. Te ir viens no jaunākajiem tenisa klubiem Latvijā. Atklātie laukumi spēlēt gribētāju rīcībā ir jau trīs gadus, taču līdz šim nebija iespējams pietiekami labos un piemērotos apstākļos trenēties ziemā. Tagad šī problēma atrisināta. Pabeigta metāla konstrukciju halle. Ikviens, kurš vismaz reizi te spēlējis, aiziet ļoti apmierināts un vēlas atgriezties vēl un vēl. Arēnā ir ļoti kvalitatīvs, no Anglijas vests īpašs grīdas segums.

Ādažos strādā četri treneri. Lielākā uzmanība tiek veltīta darbam ar bērniem. Patlaban te trenējas pussimts bērnu, no kuriem vecākajam – tikai četrpadsmit. Nav jau arī brīnums, jo tenisa klubs ir pavisam jauns. Sešus, astoņus gadus veci bērni gan ir daudz, kas apmeklē nodarbības, spēlētgribētāji brauc pat no Rīgas, jo viņiem patīk gan treneri, gan latviskā un mājīgā vide, gan attieksme pret viņiem. Pats galvenais, ka Ādažu tenisa centrā prioritāte ir bērnu treniņu grupām nevis komercpasākumiem.

Šajos laukumos notiek labākie bērnu turnīri. Tieši Ādažos risinās divi otrās kategorijas turnīri Latvijā, vēl viens notiek Liepājā. Atgādināsim, ka tikai valsts čempionātam ir pirmā kategorija. Tagad jau iespējams redzēt arī pirmos panākumus. Latvijā savās vecuma grupās ādažnieki jau ieguvuši trešās un ceturtās vietas.

VTC *Lielupe* direktore M. Miķelsone saņem atzinību no LTS prezidenta J. Savicka.

Vieta, kur gribas atgriezties

Valsts tenisa centrs *Lielupe* ir kā neliela oāze Jūrmalas priežu ielokā. Te paši nesit sev uz pleca un lieki neslavē. To teikuši daudzi šī sporta kompleksa viesi, sportisti, treneri un oficiālas sporta dzīves amatpersonas. Te gājuši pāri visdažādāko varu vēji. Taču nemainīga palikusi īpašā labvēlīgā attieksme pret ikvienu tenisa cienītāju. Gan tad, kad kompleksa direktors bija Ilmārs Būmanis, gan tad, kad vadības grožus savās rokās ņēma Daumants Znatnajs, gan tagad, kad galvenā persona šajā kompleksā ir direktore Mārīte Miķelsone. Šeit vienmēr gaidīti jūtas ne tikai sportisti, bet arī žurnālisti.

Tā nav īpašo svētku viesmīlība vai sacikšņu nopietnā un glancētā gaisotne. Te strādā cilvēki, kuri patiesi ciena savu un citu darbu, kuri cenšas saviem apmeklētājiem sagādāt komfortablus apstākļus, lai šeit pavadītajās stundās ikviens varētu gūt sev jaunu enerģijas lādiņu nākamajām darba dienām. Lielupē mājvietu radis arī Dāmu klubs, Diplomātu klubs, tenisa klubs *Prezidents*.

Tenisa centrs *Lielupe* iegājis vēsturē, jo tieši te notika Eiropas amatieru pēdējais čempionāts, notika arī Labas Gribas spēles. Te vēl PSRS laikos risinājās Deivisa kausa izcīņas sacensības, līdz, atgūstot valstisko neatkarību, šajā aprītē iekļāvās arī Latvijas izlase. Lielupē nu jau vairākus gadus tiek organizēti arī Starptautiskās Tenisa federācijas pārziņā esošie *Futures* turnīri.

Te ikviens tenisa cienītājs atradis sev vietu un laiku, kad spert pirmos soļus šajā aizraujošajā sporta veidā. Jau zinošākie un prasmīgākie vai nu paši atraduši sev sparringpartnerus, vai arī izmanto Tenisa centra treneru pakalpojumus un padomus. Šeit iespējams gan izīrēt inventāru, gan arī to iegādāties īpaši iekārtotā sporta preču veikalā. Ne jau tikai pieaugušajiem Lielupē rodamas nodarbibas iespējas. Tas pats sakāms arī par viņu atvasēm. Ja apnīk saules svelme, ja lietus jauc labos nodomus, tepat līdzās ir halle, kuras pieci laukumi apmierinās jūsu nepieciešamību pēc fiziskajām nodarbibām. Pēc tām varat pakarsēties gan somu pirtī, gan izmantot masiera vai friziera pakalpojumus.

Lielupē valda īpaša tenisa pasaule, kurā, ja reiz vienreiz esi ienācis, vēlēšies atgriezties vēl un vēl.

U. Buševica saņēmusi starptautisku treneres sertifikātu.

2001. gada pavasarī Šauļos notika ETA 2. kategorijas turnīrs 16 gadus veciem jauniešiem. Tas pirmajā pusgadā bija Baltijā ievērojamākais pasākums šajā sporta veidā. Sacensībās piedalījās trīspadsmit valstu pārstāvji, arī vairāk nekā divdesmit dalībnieki no tenisa lielvalsts Krievijas, kas ievērojami saasināja konkurenci.

Godalgotajās vietās no mūsu spēlētājiem iekļuva Irina Kuzmina un Māris Rumjancevs. Piecpadsmit gadus vecā Irina izcīnīja divas trešās vietas.

Vienspēlē, lai tiktu laureātu vidū, viņa gūva trīs uzvaras. Ceturtajā mačā Kuzmina zaudēja ukrainietei Viktorijai Ljotovčenko. Jāatzīmē, ka Irinai Kuzminai ir lielākā godalgu kolekcija mūsu republikā, kas izcīnīta oficiālajos ETA turnīros. Viņai ir četrpadsmit medaļas vienspēļu un dubultspēļu sacīkstēs.

Tas nozīmē, ka Latvijā izaugusi perspektīva tenisiste ar starptautisku pieredzi.

Māris Rumjancevs uzvarēja sešās cīņās pēc kārtas – trijās kvalifikācijā un tikpat daudz arī pamatturnīrā. Vienīgi septītajā spēlē Māris zaudēja un dalīja piekto līdz astoto vietu. Ņemot vērā tur-

nīra augsto kategoriju un lielo konkurenci, kā arī iegūtos punktus ETA rangā, Latvijas jauno tenisistu startu var uzskatīt par veiksmīgu.

Arī Starptautiskās Tenisa federācijas (ITF) 5. kategorijas turnīrs astoņpadsmit gadus vecajiem jauniešiem tika aizvadīts Šauļos. Atzīstami startēja Latvijas jaunieši, lai arī no 21 mūsu pārstāvja galvenajā sacīkstē iekļuva tikai seši.

Šoreiz labākos rezultātus spēja uzrādīt liepājnieks Miks Paipars, kurš kopā ar rīdzinieku Jāni Skroderi izcīnīja uzvaru pāru sacīkstēs, bet vienspēļu turnīrā, uzvarot trīs pretiniekus, ieguva augsto trešo vietu.

Gada sākumā Šauļos notika ITF un ETA rīkotā jauniešu treniņnometne, kurā mūsu valsti pārstāvēja četri jaunie sportisti. Līdz ar šiem notikumiem Šauļi pakāpeniski kļūst par Baltijas tenisa jaunatnes centru.

Tukumniece Anete Bandere tika iekļauta četrpadsmit gadus veco un jaunāku spēlētāju Starptautiskās Tenisa federācijas junioru izlasē. Šī komanda finansēta no ITF *Grand Slam* Attīstības fonda. Komandas dalībniekiem paredzēta apmaksāta nedēļu ilga treniņnometne, kā arī līdzdalība četru turnīru sērijā šī gada jūlijā un augustā, ar pilnu finansējumu. Meiteņu izlases sastāvs: Anete Bandere (Latvija), Desislava Mlodinova (Bulgārija), Tinatina Kavlašvili (Gruzija), Olga Savčuka (Ukraina), Monika Nikulesku (Rumānija) un Jeļena Rajiča (Dienvidslāvija).

Turcijas kūrortpilsētā Antālijā risinājās Federācijas kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrās grupas sacensības. Latvijas komandas kapteine Daiga Juška pieņēma lēmumu uz šīm sacensībās doties ar ievērojami atjauninātu sastāvu, dodot iespēju arī jaunajiem talantiem sevi apliecināt plašākai auditorijai un mēroties spēkiem ar augstākas klases spēlētājam.

Latvijas izlasē tika iekļauta septiņpadsmit gadu vecā Katrīna Bandere un Ilona Giberste, kā arī tikai piecpadsmit gadus vecā Irina Kuzmina. Mūsu valsts izlase bija visjaunākā.

Sacensībās grupu sadalījumu noteica ar izlozes palīdzību, kas Latvijai bija ļoti neveiksmīga. Mūsu tenisistēm nācās mēroties spēkiem ar turnīra favorītiem no Īrijas, kā arī ar ļoti spēcīgajām sportistēm no Gruzijas un Maltas. Pēc tam komandas tika sadalītas četrās apakšgrupās un no katras grupas uzvarētājvienība nākamajā gadā ieguva iespēju startēt pirmajā grupā.

Turnīra sākums Latvijas izlasei bija veiksmīgs, jo izdevās uzvarēt turnīra favorītes no Īrijas. Nākamajā spēlē mūsu sportistēm bija vēl viens grūts uzdevums – uzvarēt tenisistes no Gruzijas. Lai arī sacīkste bija ļoti līdzīga, tomēr pārākas bija gruzinietes, kurām sīvā mačā izdevās pārspēt mūsu valsts vienību. Uzvarēta tika arī Malta. Latvija saglabāja tiesības arī nākamajā sezonā startēt šajā grupā.

Latvijas vīriešu izlase šajā gadā devās uz Āfrikas kontinentu, uz Botsvānu, izvirzot sev augstu mērķi – atgūt tiesības nākamajā sezonā startēt Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrajā grupā, no kuras tā izkrita iepriekšējā gadā. Latvijas vīriešu, tāpat kā sieviešu izlasē, bija pienācis lielu pārmaiņu laiks.

Iepriekšējā gadā pēdējo spēli, kura nereti šādos turnīros mēdz būt izšķirošā, aizvadīja viens no komandas balstiem Ģirts Dzelde. Tomēr ierindā vēl bija palicis otrs pieredzējušākais izlases dalībnieks Andris Fijimonovs. Tieši šim spēlētājam pienākas lielākie nopelni komandas saliedēšanā, kurā lielākoties bija jaunās paaudzes tenisisti. Izlasē vēl startēja deviņpadsmit gadus vecais Raimonds Sproga, astoņpadsmit gadus ve-

cais Deniss Pavlovs un piecpadsmit gadus vecais Andis Juška. Latvijas valsts vienības kapteinis bija Jānis Juška, kurš ir daudzkārtējs Latvijas čempions.

Sacensības notika uz cietā seguma laukumiem. Tās kļuva par vairāku jaunievēdumu izmēģināšanu – tā bija lēmusi Starptautiskā Tenisa federācija. Tika izmēģināta jauna punktu skaitīšanas sistēma, kā arī lielāka izmēra bumbas, nolūkā samazināt bumbiņas ievērojamo lidojuma ātrumu.

Jaunā punktu skaitīšanas sistēma nozīmēja sekojošo: spēlēts tiek nevis līdz sešiem geimiem setā, bet gan līdz četriem, līdz ar to cīņas laiks tiek būtiski samazināts. Šādā sistēmā spēlētājiem pats galvenais uzdevums bija uzvarēt savu servi. Ja tas neizdevās, var uzskatīt, ka sets beigsies ar neveiksmi, jo, spēlējot tikai līdz četriem uzvarētiem geimiem, pēc zaudētas serves vairs neatliek laika atgūt zaudēto. Ja rezultāts kļuva 4:4, tika izspēlēts *tiebreak*. Ja izšķirošajā setā rezultāts neizšķirts, tika spēlēts tik ilgi, kamēr kāds no tenisistiem ieguva divu geimu pārsvaru.

Sacensību laikā visiem sportistiem tika izsniegtas īpaši sagatavotas anketas, kurās sacensību organizētāji lūdza viņus izteikt savu viedokli par jauno punktu skaitīšanas sistēmu, kā arī dot atsauksmes par jaunajām bumbiņām, kuras diametrā bija palielinātas par 8 %. Šis eksperiments droši vien netiks ieviests realitātē kā sistēma, jo gandrīz visi spēlētāji par to izteicās negatīvi.

Pirmo cīņu A grupā mūsu sportisti aizvadīja pret Madagaskaras tenisistiem, kurā izcīnīja uzvaru ar rezultātu 3:0, bet otrajā spēlē tika pieveikta arī Gruzijas valsts vienību. Latvijas tenisisti apakšgrupas pēdējā spēlē ar rezultātu 2:1 pārspēja Kenijas izlasi.

Pēc apakšgrupu spēļu beigām sacensības tika aizvadītas pēc izslēgšanas

sistēmas, sadalot 1.-4. vietu turnīra kopvērtējuma tabulā. Jau pirms pēdējās spēles sākuma bija skaidrs, ka mūsu tenīstisti nākamajā sezonā atgriezīsies otrajā grupā, jo Latvijas izlase uzvarēja Lietuvas sportistus ar rezultātu 2:1. Līdz ar to pēdējai spēlei ar Ganas sportistiem vairs nebija principiālas nozīmes, tomēr mūsu komanda uzvarēja ar rezultātu 3:0. Abas šīs finālmača dalībvalstis izcīnīja tiesības nākamajā gadā startēt Eiroāfrikas zonas otrajā grupā.

Šajā gadā tika organizēta Latvijas Tenisa savienības kausa izcīņa. Lai uzzinātu tā ieguvēju, tika vērtēts sportistu starts valsts ziemas un vasaras čempionātos, Rīgas meistarsacīkstēs, kā arī vēl sešos citos turnīros. Uzvarētāji tika paziņoti tradicionālajā Ziemassvētku ballē.

Kijevā notika Eiropas Tenisa asociācijas rīkotais turnīrs jauniešiem, kuri nav vecāki par sešpadsmit gadiem. Dalībnieku vidū bija arī vairāki sportisti no Latvijas. Vislabākos rezultātus no mūsu tenīstistiem guva rīdzinieks Ļevs Aleksjuks, kurš pāru cīņās uzvarēja kopā ar par-

tneri no Baltkrievijas Viktoru Potapovu.

Norvēģijas pilsētā Sanderfjordā Latvijas tenīstisti piedalījās starptautiskā tenisa turnīrā sportistiem nevecākiem par četrpadsmit gadiem. Dalībnieku vidū bija sportisti no Slovākijas, Somijas, Dānijas, Norvēģijas, Igaunijas un arī Latvijas. Ļoti veiksmīgs starts izdevās mūsu jaunajām tenīstistēm. Pusfinālā Agnese Liepiņa apspēlēja igauņieti Gajani Vagi, kura turnīra tabulā bija izlikta ar pirmo numuru, bet Alise Vaidere otrajā pusfinālā pārspēja dānieti Sofiju Tomsoni. Turnīra finālā sacentās divas latviešu sportistes, kurā pārāka bija Alise Vaidere, izcīnot uzvaru divos setos ar rezultātu 6:4, 6:2.

Zēnu sacīkstēs līdz pusfinālam tika Ernests Gulbis un Kārlis Lejnīeks. Pusfinālā zaudējumu piedzīvoja Ernests Gulbis, kurš pēc trīs setu cīņas bija spiests atzīt ar otro numuru turnīra tabulā izliktā zviedra Svena Bruntrēma pārākumu ar rezultātu 6:4, 5:7, 6:7, bet Kārlis Lejnīeks arī trijos setos piekāpās austrāļietim Džefam Čiritam ar rezultātu 6:4, 1:6, 5:7.

Rīgā ETA jauniešu turnīrā līdz četrpadsmit gadu vecumam vienspēlē uzvarēja Latvijas tenīstiste Margarita Tiščenko, kurai līdzīgu panākumu pirms neilga laika izdevās sasniegt arī Polijā. No Latvijas sportistēm startēja desmit spēlētājas, taču nevienai, izņemot Margaritu, neizdevās tikt tālāk par otro kārtu. Arī jauniešu turnīrā neviens no mūsu tenīstistiem nebija pietiekami meistarīgs, lai tiktu tālāk par ceturtdaļfinālu. Toties veiksmīgāks izrādījās meiteņu starts pāru cīņās, kur Latvijas duets Alise Vaidere un Agnese Liepiņa spēja tikt līdz pat finālspēlei – viņas bija spiestas piekāpties Krievijas sportistēm, zaudējot divos setos.

Jūlija beigās vienlaikus vairākās Eiropas pilsētās notika Vecā kontinenta jaunatnes čempionāti. Dalībnieku vidū bija

Latvijas izlases dalībnieki Deivisa kausa izcīņā: A. Juška (no kreisās), D. Pavlovs, J. Skroderis un N. Švačko.

arī Latvijas spēlētāji. Astoņpadsmit gadus vecie sportisti mērojās spēkiem Klostērā. Tukumniece Katrīna Bandere un rīdziniece Ilona Giberte zaudēja jau pirmajā turnīra kārtā.

Sešpadsmit gadus vecie tenisisti Eiropas jauniešu čempionātā startēja Hotfildā. Agnese Mertena pirmajā kārtā zaudēja baltkrievietei Talsinai Uvarovai. Irina Kuzmina sacensības sāka ar otro kārtu un uzvarēja dānieti Trīnu Heilu ar rezultātu 6:3, 7:5, bet zaudēja nākamajā. Pāru sacīkstē Latvijas duetu apspēlēja Krievijas sportistes Vera Duševina un Anastasija Senkova.

Jauniešu konkurencē abi mūsu tenisisti nespēja pārvarēt otro kārtu. Ivo Sproga piekāpās anglim Rosam Hatčinsam, bet Andis Juška zaudēja Izraēlas tenisistam Dudi Šelam. Dubultspēlē Ivo un Andis vispirms uzvarēja Nikolasu Buhto un Juhto Pauselu ar rezultātu 6:1, 7:6, tomēr nākamajā kārtā mūsu dubultspēļu pāris atzina čehu sportistu Tomaša Berduči un Jinciha Halupkas pārākumu.

Sanremo notika Eiropas čempionāts tenisistiem, kuri nav vecāki par četrpadsmit gadiem. Vienspēļu turnīrā visveiksmīgāk no mūsu jaunajiem talantiem startēja Anete Bandere. Pateicoties divām uzvarām, viņai izdevās tikt līdz pat trešajai kārtai, kur tomēr nācās atzīt Horvātijas sportistes pārākumu. Savukārt Margarita Tiščenko jau pirmajā spēlē zaudēja ukrainietei Viktorijai Kutuzovai, visā sacīkstē uzvarot tikai vienā geimā.

Jauniešu turnīrā Ernests Gulbis zaudēja jau pirmajā spēlē Polijas pārstāvim Mateušam Kovaļčukam ar rezultātu 6:4, 6:4. Otrās kārtas cīņā (pirmā – brīva) Kārlim Lejnīkam spēkošanās ar rumāni Mihalu Ničiforu beidzās ar zaudējumu divos setos.

Lielupē notika ITF Futures sacensības, kurās piedalījās sportisti no 23 valstīm. Dalībnieku vidū bija arī trīs Latvijas sportisti – Raimonds Sproga, Andis Juška un Deniss Pavlovs. Šajās sacensībās balvu fonds bija 10 000 ASV dolāru, līdz ar to par turnīru bija liela interese. Dalībnieki startēja gan vienspēļu turnīrā, gan arī pāru cīņās. Mūsu sportisti zaudēja jau pirmajās kārtās. Vienspēlēs pirmo vietu izcīnīja Bulgārijas sportists Radoslavs Lukajevs, bet dubultspēlēs triumfēja čehs Igors Buknevs un horvāts Ivans Cerovičs.

Austrijas pilsētā Klāgenfurtē notika pasaules veterānu (40+) komandu čempionāts. Ļoti veiksmīgi startēja mūsu valsts sportisti Māris Rozentāls un Alvis Zilgalvis. Viņiem spēcīgajā konkurencē izdevās izcīnīt bronzas medaļas.

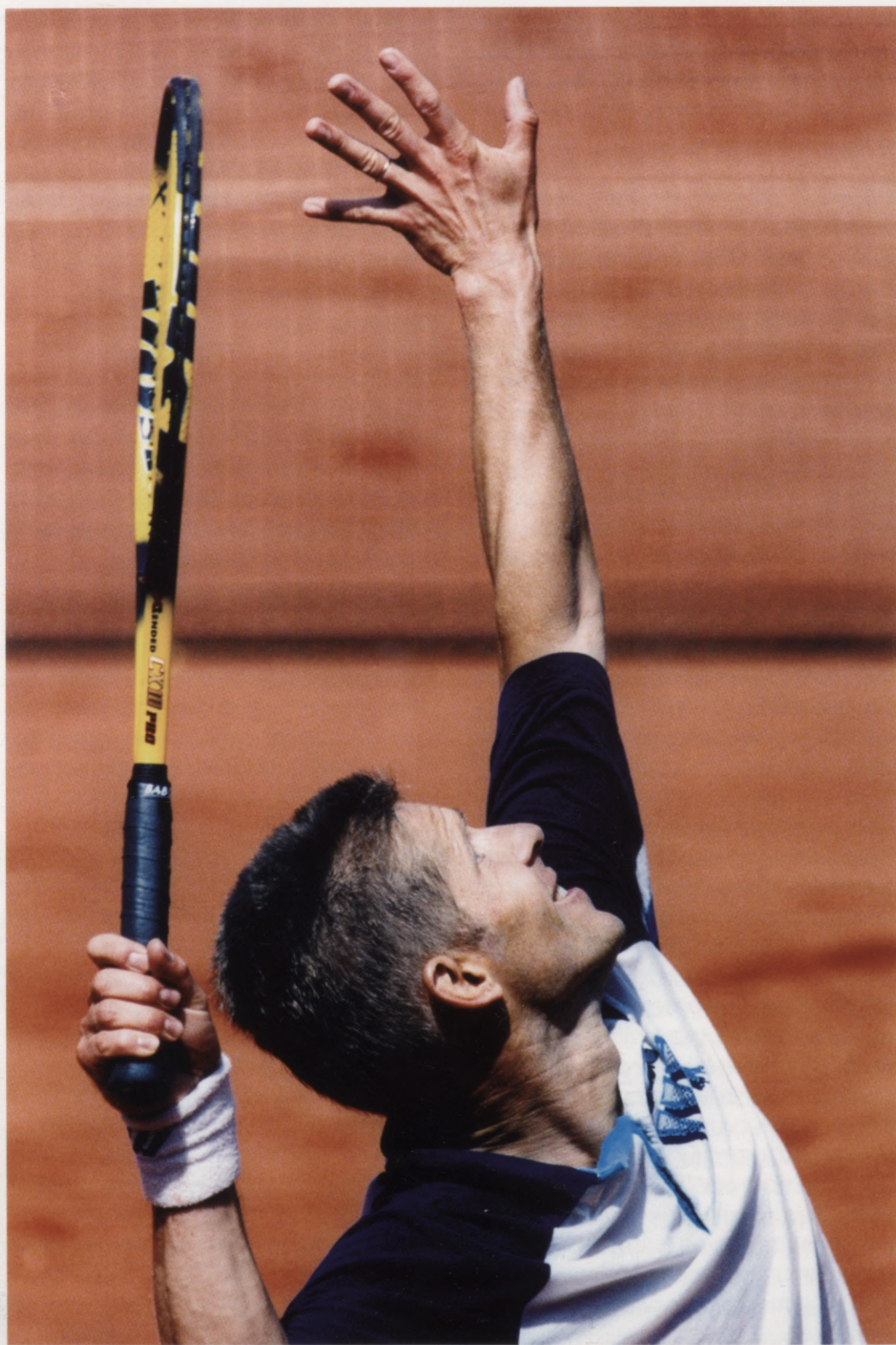
Šogad komandu sacensībās piedalījās sportisti no 20 valstīm. Turnīra sākumā spēles notika sešās apakšgrupās. Katrā sacensībā tika aizvadītas divas vienspēles un viena dubultspēle. Latvija bija kopā ar Zviedriju un Horvātiju. Mūsu tenisisti uzvarēja abās cīņās ar rezultātu 3:0. Par iekļūšanu pusfinālā tika pievarēti angļi – arī ar rezultātu 3:0.

Pusfinālā Latvijas tenisistiem pretī stājās spēcīgā amerikāņu komanda. Izšķirošā bija dubultspēle, kurā mūsu sportistiem bija pārāk grūti izturēt ASV tenisistu spēles tempu un tika piedzīvots zaudējums.

Par pasaules čempioni kļuva Vācijas izlase, otrajā vietā ierindojās amerikāņi. Par trešo vietu cīnījās latvieši ar austrāliešiem. Latvijas sportisti uzvarēja ar 3:0.

Rudens beigās Bangkokā notika pasaules tenisa treneru 12. seminārs, kurā piedalījās 120 valstu vairāk nekā trīssimt šā sporta veida speciālistu. Viņu vidū bija arī divi Latvijas treneri – cēsnieks Valdis Libietis un rīdzinieks Andrejs Bukins. Atgriežoties mājās, viņi ar iegūtajām zināšanām un atziņām dalījās ar saviem kolēģiem.

1989-2003

Servē Ģ. Dzelde.

Otro gadskārtu nosvinējis elitārais tenisa klubs *Presidents*. Nosaukums nav izvēlēts nejauši, jo visu šo laiku tenisu aktīvi spēlē toreizējais Latvijas Republikas prezidents Guntis Ulmanis. Tādēļ loģisks ir šī tenisa kluba nosaukums.

Šo klubu dibināja 21 tenisa spēles entuziasts, taču statūtos ierakstīts, ka klubā var iestāties tikai 25 biedri, līdz ar to nav iespējama neierobežota biedru skaita uzņemšana. Notiek regulāri treniņi, kā arī vienspēļu un dubultspēļu turnīri. Latvijas Republikas prezidents Guntis Ulmanis dāvinājis skaistu ceļojošo kausu, kuru iegūst kluba dubultspēļu turnīra uzvarētāji. Šajā gadā, tāpat kā iepriekšējā, to izcīnīja Guntis Ulmanis, šoreiz pāri ar Zigmāru Priedi. Jāpiebilst, ka pāri dubultspēļu turnīriem tiek izlozēti. Finālā uzvarētājiem zaudēja Latvijas Tenisa savienības prezidents Juris Savickis, spēlējot kopā ar Latvijas Sporta pārvaldes vadītāju Eināru Fogeli.

Aktīvi tika dibināti arī starptautiskie sakari. Beļģijā notika šis valsts un Latvijas futbola spēle. Turp ar līgumreisu kopā ar futbolistiem devās arī tenisa kluba *Presidents* komanda, lai mērotos spēkiem ar Beļģijas Karaliskā tenisa kluba *Leopold* dalībniekiem. Šajā reizē ar minimālu pārsvaru uzvara tika Latvijas pārstāvjiem.

Latvijas Tenisa savienība Ziemassvētku priekšvakarā rīkoja sportistu ikgadējo balli. LTS prezidents Juris Savickis apsveica jaunizveidotos tenisa klubus un mudināja dibināt vēl jaunus visā Latvijā, lai varētu mūsu valsts tenisu sakārtot Eiropas līmenī. Tika uzteikts Deivisa kausa komandas un jauno tenisistu šogad paveiktais, kā arī izteikta cerība, ka uzlabosies sieviešu komandas starts Federācijas kausa izcīņā. Gandarījums, ka izveidota jauno sportistu sagatavošanas programma un tre-

neru papildu apmācības programma. Mūsu trenerus līdz šim izglītojuši Francijas, Itālijas, Polijas un Čehijas speciālisti.

Latvijas tenisa izaugsmē ievērojama loma ir Latvijas Tenisa savienības atbalstītājiem, tāpēc arī viņiem šajā vakarā tika izteikta pateicība par vērā

Pasaules veterānu čempionātā Klāgenfurtē 2001. gadā Latvijas izlase trešajā vietā: A. Zilgalvis (no kreisās) un M. Rozentāls.

Treneris V. Ginters (attēlā) izaudzinājis J. Skroderi, kurš startē Latvijas izlasē Deivisa kausa izcīņā.

I. Kuzmina

ņemamo ieguldījumu. Piemiņas balvas pasniedza, piemēram, *Latvijas Gāzei, Latvijas propāna gāzei, Deloitte & Touche, Itera-Latvija, Valsts Nekustamo īpašumu aģentūrai, VEF bankai, VTC Lielupe, Jungent* un viesnīcai *Lielupe*.

Balvas saņēma arī gada labākie tenisisti Irina Kuzmina un Andris Filjimonovs.

Tenisa klubs *Prezidents* pasniedza arī jaunu balvu, suminot daudzsološākos gada jaunos sportistus, pasniedzot viņiem naudas prēmijas. Tās ieguva Anele Bandere un Kārlis Lejnietis.

Pateicība tika izteikta Sergejam Bogačovam, kura ideja bija organizēt LTS kausa izcīņu. Kopvērtējuma uzvarētāju godā trenera Ilmāra Solima audzēkne

Irina Kuzmina un trenera Valda Gintera audzēknis Jānis Skroderis.

LTS prezidents Juris Savickis par balles norisi bija gandarīts:

– Tā nav tikai gada atskaite, bet pasākums, kas sarīkots, lai cilvēki rastu kopības sajūtu, jo no tā ir atkarīgs, kā teniss attīstīsies nākotnē.

2002. gada janvārī Melburnā notika sezonas pirmais *Grand Slam* turnīrs tenisā – Austrālijas atklātais čempionāts. Pirmo reizi junioru galvenajā sacīkstē startēja Latvijas sportists – sešpadsmitgadīgais Andis Juška, kurš sekmīgi aizvadīja kvalifikācijas sacensības un pamatturnīra pirmajā kārtā mērojās spēkiem ar Francijas tenisistu Klemānu Mirēlu.

Šajā mačā par favorītu tika uzskatīts francūzis, jo turnīra tabulā viņš bija izlikts ar 16. numuru. Pirmais sets pagāja līdzvērtīgā cīņā, toties otrajā Francijas sportists jau bija situācijas noteicējs, un gala rezultātā mūsu jaunais talants bija spiests atzīt francūža pārkāpumu pēc diviem aizvadītajiem setiem ar rezultātu 6:4, 6:1. Pēc šī zaudējuma Austrālijas atklātais tenisa čempionāts mūsu tenisistam vēl nebeidzās. Viņš junioru turnīra dubultspēles sacīkstē, startējot vienā pāri ar Krievijas tenisistu Artjomu Šitaku, izcīnīja savu pirmo uzvaru kādā no *Grand Slam* turnīriem. Šis internacionālais pāris mērojās spēkiem ar amerikāņiem Džošu Kohenu un Robertu Vimsu. Sacensība ilga vairākas stundas, un uzvarētājs kļuva zināms tikai izšķirošajā setā. Otrajā kārtā šim pārim pretī stājās vācieša Filipa Pečnera un zviedra Robina Sederlinga duets, kuram Juška un Šitaks piekāpās ar rezultātu 7:6, 0:6, 1:6.

Atpakaļceļā Andis piedalījās vēl vairākos turnīros. Brazīlijā viņš kopā ar ungāru tenisistu dubultspēļu turnīrā iz-

cīnija uzvaru, un šis panākums latviešu sportistam deva iespēju pasaules U-18 ranga tabulā pakāpties uz augsto 23. vietu.

Latvijas pieaugušo ziemas čempionātā jauno spēlētāju meistarību bija nolēmis pārbaudīt pieredzējušais Latvijas tenisists Ģirts Dzelde, kurš daudzus gadus startējis valsts izlasē Deivisa kausa izcīņā un spējis izcīnīt ne vienu vien panākumu profesionāļu vidū. Ierodoties Rīgā, Ģirts nez vai prognozēja, ka viņam sacikstes beigsies jau pēc pirmās kārtas. Treneru Daigas un Jāņa Jušku audzēknis, septiņpadsmit gadus vecais Ņikita Švačko izcīnīja līdz šim nozīmīgāko uzvaru karjerā.

Viņš spēja pieveikt Dzeldi divos setos. Nākamajā kārtā Ņikitam bija jācīnās ar savu treniņpartneri Andi Jušku. Švačko zaudēja, un Andis vēlāk arī kļuva par

galvenās balvas ieguvēju. Sešpadsmit gadu vecumā viņš pirmo reizi izcīnījis Latvijas pieaugušo čempionāta zelta medaļu.

Andis Juška tenisa spēles prasmē pilnveidojas arī Parīzē, slavenajā Boba Breta Tenisa akadēmijā. Tur trenējas arī četrpadsmit gadus vecais viņa treniņu biedrs Kārlis Lejnietis.

Kopš 9. septembra Boba Breta Tenisa akadēmijā meiteņu vecākās treneres amatā darba uzsāka Latvijas izlases kapteine Federācijas kausa izcīņā Daiga Juška. Viņas pārziņā akadēmijas divpadsmit jaunās audzēknes un vairāki viņu treneri. Kopīgi tika saskaņoti kalendāri un treniņu plāni. Latvijas trenere bija atbildīga arī par sportistu tehniku, tāpat kā par Anda Juškas un Kārļa Lejnietka tehnikas pilnveidošanu.

Tenisa kluba
Prezidents dalībnieki.

K. Lejnieks (pa kreisi)
un viņa vecākais
treniņu biedrs
A. Juška.

Lietuvā notika starptautiskais tenisa turnīrs ar balvu fondu 10 000 dolāru. Vienaspēlē uzvaru guva tukumniece Katrīna Bandere, kura finālmačā ar rezultātu 2:6, 7:5, 6:4 pārspēja Krievijas tenisisti Irinu Kotkinu. Katrīna ir arī šī gada Latvijas ziemas meistarsacīkšu uzvarētāja vienspēlēs.

Četrpadsmit valstu sieviešu izlases startēja Federācijas kausa izcīņā Pretorijā, lai sadalītu vietas Eiroāfrikas zonas otrajā grupā. Latvijas vienības sastāvā uz sacīkstēm devās māšas Katrīna un Anete Banderes, kā arī Ilona Giberte. Komandas kapteine, kā jau ierasts, bija Daiga Juška.

Komandas vispirms bija sadalītas četrās apakšgrupās. C grupā spēkiem mērojās Dienvidāfrikas, Alžīrijas, Lihtenšteinas un Latvijas izlases. Pirmajā mačā Latvijas tenisistes mērojās spēkiem ar sāncensēm no Alžīrijas. Vispirms Anete Bandere pieveica Sihemu ben Jucefu, bet viņas vecākā māsa Katrīna tikpat pārliecinoši uzvarēja pasaules ranga 394. vietas īpašnieci Ferielu Esegghiru, un mača liktenis bija izšķirts. Dubultspēlē Katrīna kopā ar Ilonu Giberti zaudēja Sanai Ben Salahai un Ferielai Esegghinai.

Otrajā dienā Latvijas izlases tenisistes ar rezultātu 1:2 zaudēja Dienvidāfrikai, bet apakšgrupas pēdējā mačā tā ar 3:0 pārspēja Lihtenšteinu.

Pēc jaunas izlozes, lai noteiktu tās četras izlases, kuras nākamajā gadā startēs Eiroāfrikas zonas pirmajā grupā, Latvijas tenisistēm pirmā cīņa bija ar Botsvānas valstsvienību, un tika gūta uzvara ar 3:0.

Izšķirošajā mačā par tiesībām nākamajā sezonā startēt pirmajā grupā Latvijas tenisistes ar 0:2 zaudēja dānietēm un līdz ar to netika augstāk. Dānijas izlase nākamajā gadā startēs pirmajā grupā, tāpat kā Lielbritānijas, Īrijas un Dienvidāfrikas tenisistes.

No 3. līdz 5. maijam Liepājā, Jūrmalas parkā, notika Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrās grupas sacensības, kurās tikās Latvijas un Kotdivuāras tenisisti. Šis sporta veids vēju pilsētā var lepoties ar bagātām tradīcijām, zināšiem treneriem, labiem spēlētājiem un patiesiem tenisa cienītājiem. Tādēļ nav brīnums, ka par gaidāmā mača mājvietu tika izvēlēta Liepāja. Latvijas Tenisa savienības mērķis ir ievērojamākās sacensības rīkot arī citās pilsētās, ne tikai Rīgā vien.

Latvijas izlasē kapteiņa Jāņa Juškas vadībā startēja Andris Filimonovs, Andis Juška, Deniss Pavlovs un Nikita Švačko. Vienīgā uzvara tika gūta dubultspēlē. Andris kopā ar Andi piecos setos uzvarēja Klodu N'Goranu un Iloi Lonfo ar rezultātu 4:6, 6:2, 6:3, 1:6, 6:3. Arī šoreiz, tāpat kā pirms vairākiem gadiem, laukuma saimniekiem – Latvijas izlases spēlētājiem – neizdevās pieveikt konkurentus.

Jūlija sākumā Valsts Tenisa centrā Liepājā notika Deivisa kausa izcīņas otrās kārtas sacensības Eiroāfrikas zonas otrajā grupā starp Latvijas un Ukrainas izlasēm. Šī sacīkste mūsu komandā bija jo īpaši svarīga. Cīņas uzvarētājs

nākamajā sezonā saglabāja vietu šajā grupā, toties zaudētājiem jāatkāpjas uz Eiroāfrikas zonas trešo grupu.

Neviens no Latvijas pašreizējās izlases dalībniekiem nebija pasaules rangā, toties viesu komandas četri spēlētāji – bija. Spriežot pēc ranga, konkurenti neapšaubāmi bija stiprāki, taču viss tomēr izšķiras cīņā uz laukuma.

Pēc pirmās dienas Latvijas izlases tenisisti zaudēja ar 0:2. Pēc otrās viss kļuva skaidrs, jo laukuma saimnieki zaudēja arī dubultspēlē un nākamajā gadā nācās atgriezties trešajā grupā. Lai arī rezultāts nebija gaidītais, tas uzskatāms vienīgi kā Latvijas komandas mirkļa pagurums un galvenokārt saistīts ar paudžu maiņu.

Parīzē, slavenajos *Roland Garros* tenisa laukumos, notika otrais šī gada *Grand Slam* turnīrs – Francijas atklātais čempionāts. Dalībnieku vidū bija arī vienīgais Latvijas pārstāvis Andis Juška. Viņš kopā ar francūzi Kristiano Šao startēja dubultspēlē. Internacionālā pāra pirmie sāncenši bija ungārs Ģerģs Balašs un polis Mihals Pšiseznijs, kuri uzvarēja ar 6:3, 6:2.

Arī sezonas trešajā *Grand Slam* turnīrā – Vimbldonā – vienīgais sportists no Latvijas bija Andis Juška. Viņš startēja junioru vienspēļu turnīrā un pirmajā kārtā zaudēja anglim Metjū Smitam ar 2:6, 6:7.

Ar rīdzinieces Irinas Sotņikovas uzvaru beidzās Starptautiskās Tenisa federācijas jauniešu turnīrs Tallinā.

Šajā sacīkstē startēja divpadsmit valstu 32 dalībnieces. Pirmā vieta tika izcīnīta vienspēlē. Finālā Irina ar rezultātu 6:4, 6:3 pieveica zviedrieti Kristīni Andalīci. Rīdzinieces treneris ir viņas tēvs Aleksandrs Sotņikovs, kurš savulaik bija Latvijas izlases dalībnieks.

Līdz pusfinālam tika vēl viena rīdziniece – Alise Vaidere, kura zaudēja nākamajai turnīra uzvarētājai.

Latvijas čempionāts 2002. gadā pulcēja pārsteidzoši daudz skatītāju. Iemesli bija vairāki tik sen neredzētai interesei par šo spēli.

Pēc studijām augstskolā savus spēkus nolēma pārbaudīt kādreizējā Latvijas izlases dalībniece Anna Barinova. Viņa neslēpa, ka tik daudz enerģijas sen nebija izlietojusi, līdz nokļuva līdz finālam. Izšķirošā cīņa bija principa lieta. Tobrīd starptautiskajos turnīros piedalījās Irina Kuzmina, un daudzi tieši viņai paredzēja uzvaru valsts meistarībā. Tomēr šī prognoze nepiepildījās.

Tāpat kā agrākajos gados, Anna Barinova apliecināja, ka sāncensei neatdos nevienu laukuma metru, nevienu bumbu. Un kļuva par uzvarētāju.

Vīriešu konkurencē arī pārsteigums. Par valsts čempionu kļuva 17 gadu vecais Nikita Švačko.

Lielupē, Starptautiskās Tenisa federācijas *Future* turnīrā vienspēlēs piedalījās 32 sportisti, pāru cīņās – 16 dueti. Sportistu vidū bija arī vairāki Latvijas tenisisti. Šoreiz veiksmīgāk startēja mūsu valsts izlases komandas dalībnieks Devisa kausa izcīņā Deniss Pavlovs. Vienspēlē viņš tika līdz ceturtdaļfinālam, kur ļoti sīkstā cīņā izšķirošajā setā zaudēja norvēģim Stjenam Boreti. Savukārt pāru sacīkstē kopā ar vācieti Konstantīnu Hasli Cetleru rīdzinieks iekļuva pusfinālā. Te nācās atzīt spēcīgo Andreja Česnokova (Krievija) un Dmitrija Kočetkova (Austrija) pārākumu.

Rudeni vairākos ārzemju turnīros veiksmīgi startēja mūsu valsts jaunieši. Kauņā, Starptautiskās Tenisa federācijas jauniešu sacensībās līdz astoņpadsmit gadu vecumam, finālā iekļuva Agnese Liepiņa. Izšķirošajā mačā viņa divos setos zaudēja lietuvietei Eglei Petruskaitei. Līdz pusfinālam aizkļuva arī

2002. gada Latvijas
čempionāta
vienspēles uzvarētāja
A. Barinova.

N. Švačko

Agnese Mertena, kura ar 6:7, 6:2, 2:6 zaudēja turnīra nākamajai uzvarētājai.

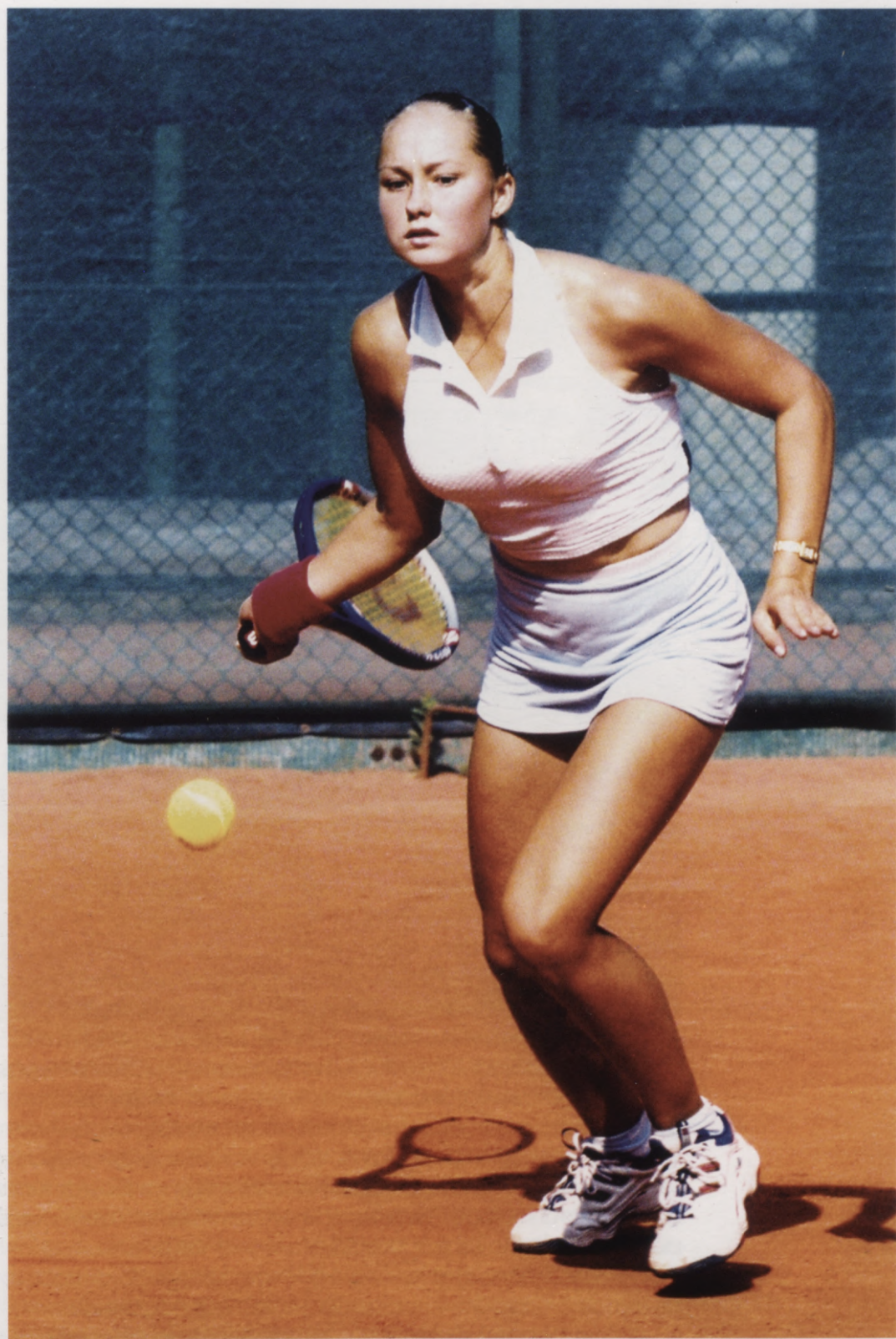
Agnese Liepiņa Somijā triumfēja divos starptautiskos turnīros pēc kārtas. Šajās sacensībās startēja sportistes ne vecākas par 16 gadiem. Oulu Agnese finālā ar 6:4, 6:1 pārspēja Krievijas tenisisti Mariju Vasiljevu. Nākamajā turnīrā Helsinkos pusfinālā no četrām tenisistēm trīs bija Latvijas spēlētājas. Finālā atkal uzvaru svinēja Agnese Liepiņa.

Tokijā WTA un ATP tenisa turnīra dalībnieku vidū bija arī Līga Dekmeijere, kura dzīvo un trenējas Luksemburgā. Viņa dubultspēlē startēja kopā ar šveicieti Helēnu Ejesonī. Sacensības tika uzsāk-

tas veiksmīgi, uzvarot spēcīgo pāri no Krievijas Mariju Kiriljenko un Mariju Šarapovu.

Taču tālāk gan viņas netika, jo visai neizteiksmīgi ar 2:6, 1:6 zaudēja francūzietei Virdžīnijai Razano un horvātietei Silvijai Talajai.

Interessants mirklis arī tenisa dzīvē bija Maskavas mēra Jurija Lužkova ierašanās divu dienu vizītē Latvijā. Viņš mērojās spēkiem tenisa laukumā ar bijušo Latvijas Valsts prezidentu Gunti Ulmani. Lužkovs spēlēja pāri ar slavenu jūrmalnieci Larisu Neilandi, bet Ulmanis – ar šā gada Latvijas čempioni Anu Barinovu. Draudzīgo spēļu iznākums paliek kā noslēpums.

I. Kuzmina

Raimonds Sproga

Kad nākas apstāties pusceļā

Latvija nav tik plaša un neaptverama valsts, lai tajā būtu tūkstošiem un tūkstošiem izcilu tenisistu. Tādēļ katrs talants, katrs daudzsološākais spēlētājs visiem spēklem jā saglabā šai spēlei. Tāds arī ir Raimonds Sproga.

Viens no perspektīvākajiem treneru Daigas un Jāņa Jušku audzēkņiem. Patlaban Raimondam ir 23 gadu. Tikpat daudz, cik pasaules ranga līderim šveicietim Rodžeram Federeram, ar kuru pasaules neoficiālajā jaunatnes čempionātā Orange Bowl cīnījies trīs setus, bet pašreizējo pasaules ranga vicelīderi amerikāni Endiju Rodiku pat apspēlēja. Tolaik rāziniēka pozīcija jauniešu rangā bija 25. vieta. Viņa vienaudži ir arī argentīnieši Gilermo Koria un Davids Nalbandjans, ar kuriem spēlēts pāru sacikstē. Tikpat gadu arī austrālietim Leitonam Hjūitam. Ko šie puīši paveikuši un veic tenisā, šīs spēles cienītāji lieliski zina.

Tagad Raimonds tenisu uzspēlē vien priekam. Kājas trauma pārvilka svitru viņa tik daudzsološajai karjerai sportā. Reiz Raimonds teica:

– Cik reižu nav bijis, ka ar prātu saprotu, – es taču to visu protu, visu varu, ko

rāda citi mana vecuma tenisisti. Diemžēl dzīvē notiek neprognozējamas lietas, kas ne vienmēr atkarīgās vienīgi no manis.

Katru gadu Starptautiskā Tenisa federācija izdod Deivisa kausa izcīņas gada grāmatu. Te ir arī šo sacensību vēsture, kurā atrodams arī Raimonda Sprogas vārds. 1997. gadā, startējot Latvijas valstsvienībā, viņš bija 15 gadu un 294 dienu vecs. Pasaulē jaunāko Deivisa kausa izcīņas dalībnieku vidū rīdzinieks tobrīd ieņēma 77. vietu.

Taču arī pirms šī vēsturiskā notikuma bija vēl daudz citu interesantu un aizraujošu sacensību. 1995. gada decembrī vairāki labākie Latvijas jaunie tenisisti bija Floridā, kur, kā jau Ziemassvētku priekšvakarā ierasts, notika *Orange Bowl* čempionāts. Līdz četrpadsmit gadus veciem sportistiem Raimonds bija pasaules stiprāko tenisistu desmitniekā. Ar šādu numuru tika arī izlikts turnīra tabulā Floridā, kur uz starta izgāja 128 pasaules labākā spēlētāji.

– Toreiz nepaspējām pietiekami labi aklimatizēties. Lai gan pēc katras nākamās cīņas jutos arvien labāk. Tiku līdz pusfinālam. Mans pretinieks par iekļūšanu izšķirošajā mačā bija anglis Saimons Diksons. Mums bija ļoti līdzīgs spēles stils. Pirmaj setā gāja punkts punktā un zaudēju ar 5:7. Otrajā arī it kā spēle bija līdzīga, vien rezultāts par to neliecināja – 1:6.

Raimonda treniņu partneri bija Nikita Švačko, Gabija Tālberga, Ivo Lagzdīnš. Visi viņi pirmsākumos izgājuši padomju tenisa skolas dzelzaino režīmu, kas neželēja vājākos. Taisnība, iztur stiprākie, un viņu vietā nāk citi. Kad lielākie puikas jau bija padsmiņnieku gadus, treneris Jānis Juška lielākoties kopā ar Raimonu un Ivo devās pasaulē ATP punktu meklējumos, kas dotu iespēju ielauzties jau profesionāļu pieaugušo konkurencē. Par labu variantu tika uzskatīta došanās uz Āzijas un arābu valstīm. Pa sīkumam, pa nieka punktam tomēr izdevās iegūt. Finansiālie izdevumi bija milzīgi, tomēr tas attaisnojās ranga punktu izteiksmē.

– Kur tikai neesam bijuši, – stāsta Raimonds Sproga. – Austrālijā un Āzijā, Amerikā un Eiropas valstīs. Arī Āfrikā, tolaik jau Latvijas izlases rindās. Atmiņas visdažādākās – sākot no eksotikas un beidzot ar absolūtu bezcerību, kad redzi, ka sitamies, sitamies tenisa laukumā, taču cerētā rezultāta kā nav, tā nav.

Un tomēr Raimonds guvis tik daudz vērtīgu uzvaru, par kurām var būt gandarīts arī tagad. Diemžēl nelaime nenāk brēkdama. Problēmas sākās 2002. gada janvāra vidū, atgriežoties no kārtējās treniņnometnes Spānijā, un turpinājās vēl bezgalīgi un reizēm bezcerīgi ilgi. Līdz Raimonds saprata, ka sāpošās kājas dēļ viņš vairs nevarēs spēlēt tik labi kā agrāk. Nav šaubu, ka raketī viņš uz mūžīgiem laikiem neiemetis istabas kaktā. Dvēsele atdota tenisam, un tas nozīmē, ka arī pēc gadiem desmit, divdesmit un vēl daudziem Raimonds spēlēs vismaz savam un draugu priekam. Viņš piebilst:

– Ja nebūtu kļuvis tenisists, noteikti trenētos futbolā. Man jau laikam tāpat kā daudziem cīņu biedriem tās bumbu spēles ir vairāk pa prātam. Cik gan bieži pēc treniņa neesam ar tenisa bumbu spēlējuši futbolu... pāri tenisa tīklam. Spēlējām bumbu pludmalē, arī istā futbola laukumā. Vien reizēm jāpiedomā, ko varu un ko nevaru atļauties. Ko darišu turpmāk? Esmu tādā vecumā, kad vēl varu paspēt daudz ko izmācīties. Vēl intensīvi trenējoties tenisā, uzsāku studēt ekonomiku *Turībā*. Tolaik mācības palika novārtā. Tagad nopietni jāizsver, kādā jomā mācīties. Vien skaidri zinu, ka tā vairs nebūs ekonomika, kurai nepieciešamas arī stabilas un pamatīgas matemātikas zināšanas. Gadu laikā tās man izgaisušas. Tā ka centīšos atrast sev vēl citu interesējošu jomu.

Andris Filimonovs

Piemērs jaunākajiem kolēģiem

Viens no Latvijas tenisa pēdējās divdesmitgades izcilākajiem pārstāvjiem noliežami ir Andris Filimonovs. Viņš ir desmitkārtējs valsts čempions vienspēlēs, trīskārtējs – pāru sacīkstēs, un trīskārtējs – jauktajā dubultspēlē. Andris visvairāk maču aizvadījis Latvijas valstsvienības rindās Deivisa kausa izcīņā, guvis visvairāk uzvaru. Šajā pasaules komandu nozīmīgākajās sacīkstēs viņš startējis desmit gadus. Par tik augstas klases spēlētāju viņu izaudzināja Jānis Jansons, kurš uzskata, ka Andris un Zaiga Jansone-Ivanova bijuši viņa izcilākie audzēkņi.

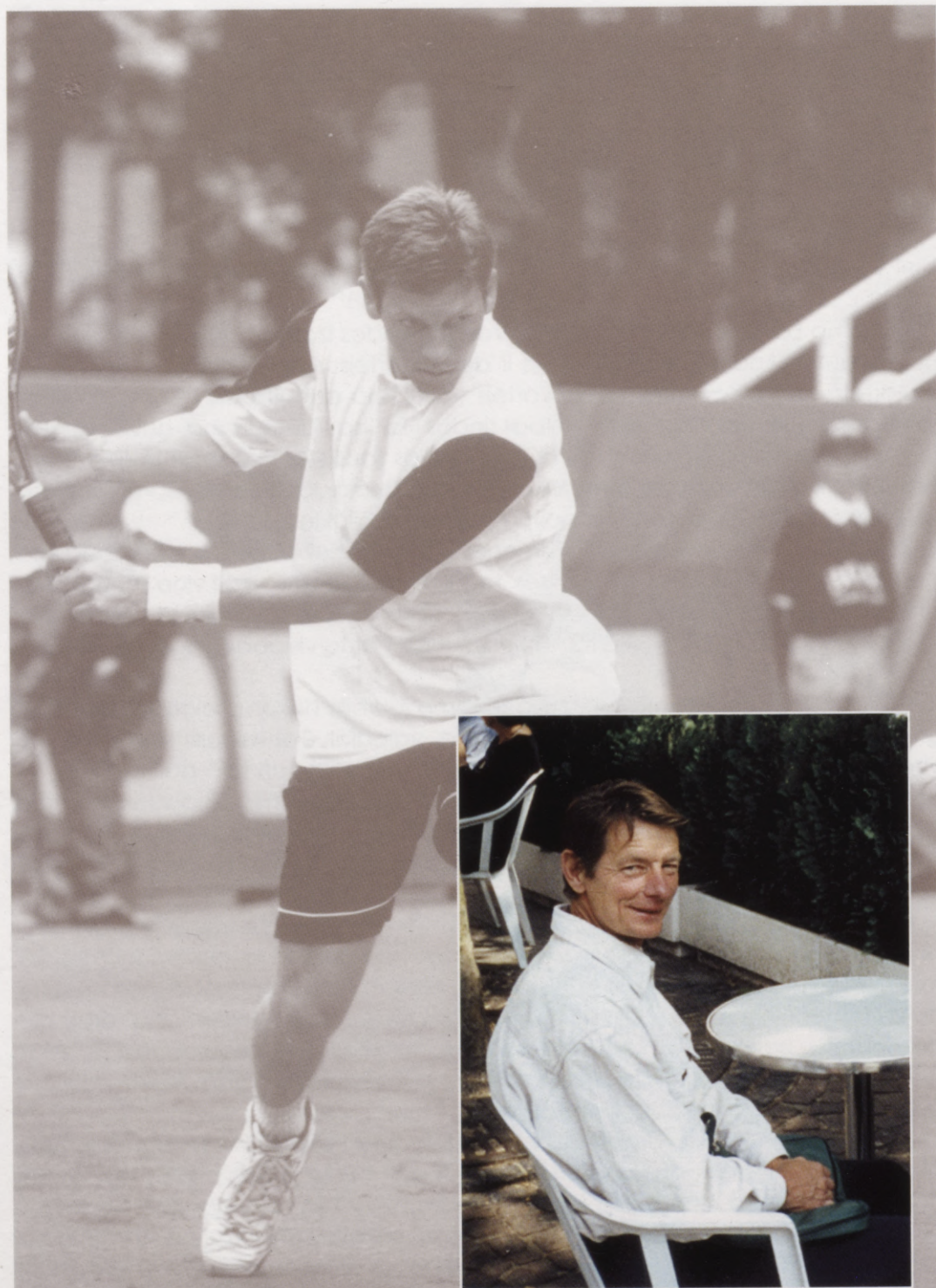
Katram savs viedoklis ar Andri Filimonovu. Vieni spriež pēc tā, ko redz laukumā, citi – pēc tā, ko padzirdējuši aizkulisēs, taču vislabāk Andri pazīst viņa draugi, mīļie cilvēki un arī treneris, ar kuru kopā strādāts, ar kuru kopā būts daudzus gadus. Kas tikai viss nav piedzīvots neskaitāmajās sezonās. Par to vislabāk zina stāstīt treneris Jānis Jansons:

– 1975. gadā, kad sporta biedrībā Dinamo jau biju nokomplektējis visas bērnu grupas, pie manis atnāca Andra mamma, vaicājot, vai nevaru sākt trenēt arī viņas dēlu. Pati beigusi Latvijas Fiziskās kultūras institūtu un bija pārliecināta, ka tieši šī spēle Andrim piemērotākā. Tiesa, viņš jau vasaru bija nedaudz trenējies. Nevienam trenerim jau nepatīk, ka sportisti staigā no viena trenera pie otra. Taču tas Andrim bija tikai sākums sportā. Nu, labi. Sarunājām, ka kādudien viņš atnāks pie manis.

Laukumos sastapu slaidu puisī. Toreiz viņš mācījās otrajā vai trešajā klasē. Nekādi īpašie uzdevumi jau nebija jādara. Iedevu rokā tenisa bumbiņu, lai met, cik tālu var. Tā aizlidoja pāri ... visiem žogiem. Andrim tehnika nekāda īpašā nebija, un ko arī var vēlēties no puikas, kas pavisam nedaudz uzspēlējis. Taču uzreiz bija pamanāms, ka viņam ir nojausma, ko nevar iemācīt, ko nevar ieaudzināt. Man toreiz treniņu grupā jau bija viens kreillis, nu bija divi. Nodarbībās viņiem viss bija nedaudz citādāk, kā spogulī skatoties.

Daudziem vizuāli šķita, ka Andris ir slinks un gauss. Patiesībā tas tiešām bija vizuālais māns, jo viņš ir gara auguma, tādēļ rodas šis maldīgais priekšstats, ka viss notiek lēnāk nekā citiem. No puisīiem Andris man bija talantīgākais no visiem. Tiesa, vēl izcils talants bija Zigurds Upītis. Lai arī viņš bija Latvijas izlasē, tomēr nolēma, ka turpmāk sevi veltīs nevis sportam, bet gan izglītībai, vēlāk pievērsoties zinātnei.

Andris Filimonovs apveltīts ar lielisku bumbas izjūtu. Viņam vispār ir ķēriens uz bumbu spēlēm. Latvijas tenisā tāds vēl bija Jānis Juška. Arī to nevar iemācīt. Tāpat kā muzikālo dzirdi. Vai nu tā ir, vai arī nav.

... un viņa treneris *Jānis Jansons*

Latvijas tenisā tāds vēl bija Jānis Juška. Treniņos Andrim bija grūti iedomāties, ka kāds kaut ko nevar izpildīt. Viņš bija gatavs sportot no rīta līdz vakaram. Vienmēr precīzi izpildīja uzdevumus, nekad nekurnēja. Un katreiz centās būt pirmais. Viņam vien nepatika fiziskās sagatavotības vingrinājumi un ar mokām tika izpildītas normas, kas savulaik vissavienības sacīkstēs bija svarīgs cīņas komponents. Andris spēlēja ne tikai Latvijas, arī PSRS jauniešu izlasē, uzvarēja Vissavienības skolēnu spartakiādē, vēlāk – ITF "Futures" turnīrā, bijis divu šo sacīkšu finālos. Zinu, ka ne viens vien citvalstu izlases dalībnieks Deivisa kausa izcīņā, spēlējot pret Andri, brīnījies, kādēļ viņu neredz ATP turnīros. Savas sportiskās formas zenītā toreiz iekļūt šo dalībnieku vidū, tāpat kā tagad, bija ļoti sarežģīti. Varbūt arī pietrūka uzņēmības, varbūt – veiksmes. Taču noteicošais bija nauda, lai tās būtu pietiekami daudz un rastos iespēja braukt no viena turnīra uz otru, cenšoties nopelnīt pēc iespējas vairāk ATP ranga punktu.

Andris nekad nav pārtraucis sportot. Viņš vēl ilgu gadu startēja Vācijas klubu sacensībās. Turpina piedalīties amatieru turnīros, kuros startē arī savulaik PSRS un Krievijas izlasē spēlējuši Andrejs Česnokovs, Andrejs Olhovskis, kādreiz arī Jevgeņijs Kafelņikovs. Sabiedrība ļoti vērā ņemama. Un atkarībā no sezonas Andris lieliski spēlēja arī futbolu, golfu, hokeju. Lai arī viņam tiešām ir īpašs ķēriens uz bumbu spēlēm, esmu pārliecināts, ja būtu nepieciešamība, Andris... lektu arī ar izpletni.

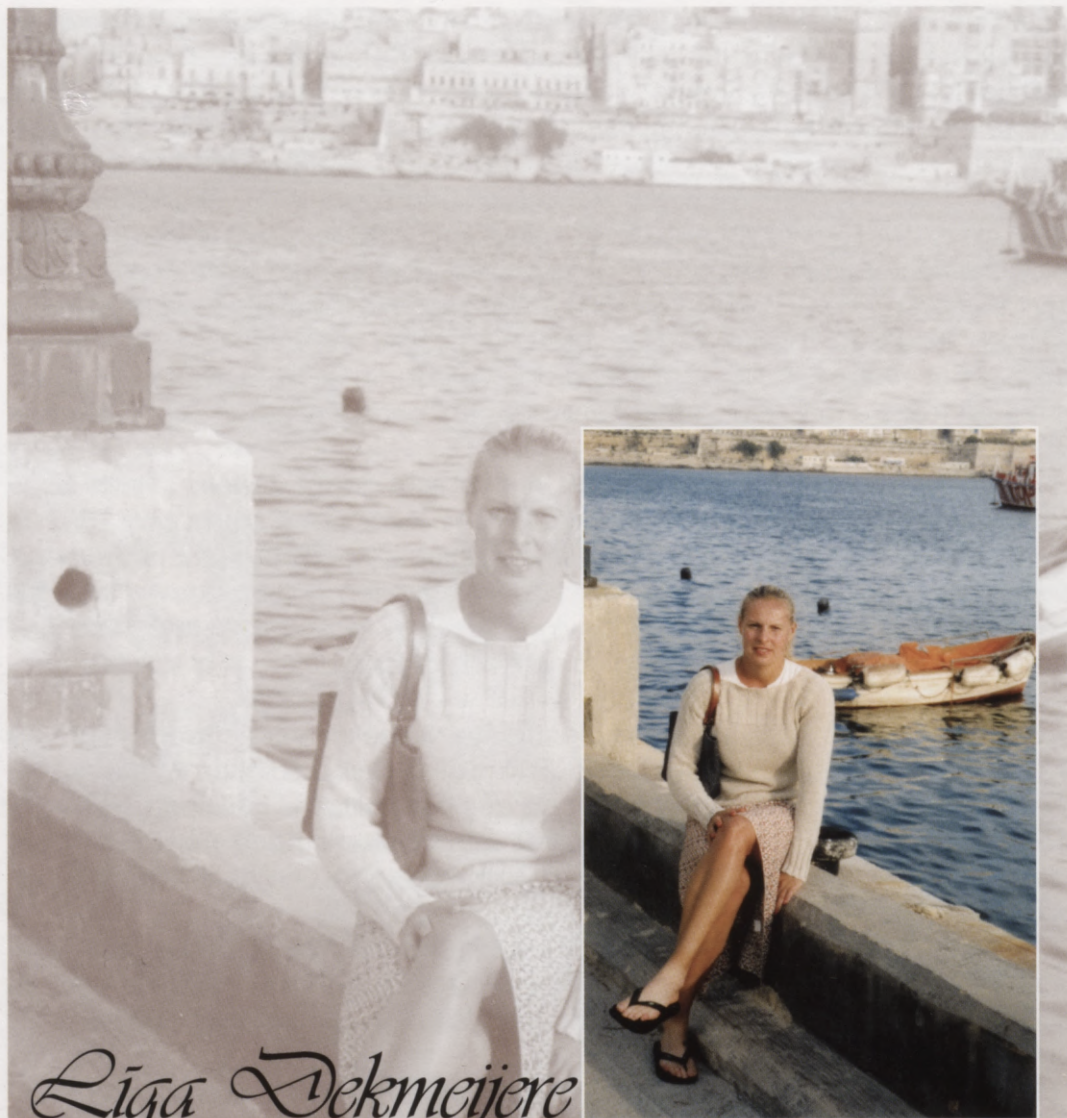
Treneris Jānis Jansons, kuru viņa pieaugušie audzēkņi nekā citādāk nesaucā kā par Džonsonu, pēc četrdesmit gadiem aktīva darba šajā jomā, turpmākās sezonas vairs, kā viņš pats saka, nestrādā augstāko virsotņu aizsniegšanai. 1961. gadā viņš kļuva par treneri. Pirmais lielais pārbaudījums nāca pēc sešiem gadiem, kad Latvijas izlase startēja PSRS tautu spartakiādē, un viņš kļuva par galveno treneri.

– Komandā bija Zaiga Jansone, Jānis Juška, Jānis Pliens, Zīgurds Upītis, – saka Jānis Jansons. – Es viņiem biju vairāk kā treniņbiedrs nevis kā nepieejams, visam pāri stāvošs galvenais treneris. Toreiz izcīnījām piekto vietu, kas bija vērā ņemams panākums.

Daudzus gadus kopā trenējās Latvijas izlases dalībnieki, un komandā nekad nebija konfliktu, nebija domstarpību. Visi darīja vienu darbu vienam mērķim – būt labākiem, būt stiprākiem. Jānis Jansons lieliski izprot tehnikas nianses, bet pats galvenais – ir lielisks taktiķis. Viņa viens no spārnotākajiem saukļiem bija:

– Teniss taču ir viena pavisam vienkārša spēle. Tev vien jāspēj bumbiņu katreiz pārsist reizi vairāk pāri tiklam nekā pretinieks...

Kopš Latvijas valstiskās neatkarības atgūšanas Jānis Jansons gandrīz desmit gadus bijis mūsu valsts vienības kapteinis Deivisa kausa izcīņā. Tolaik, kad vadošajiem tenisistiem vaicāja, kurš treneris būtu piemērotākais kapteiņa amatam, visi kā viens nosauca Jāņa Jansona vārdu. Viņi kopā ar Jāni bija gatavi iet caur uguni un ūdeni. Vārda tiešā nozīmē gan tas nebija jādara, tomēr kopīgiem spēkiem tika aizvadīti vissarežģītākie mači Zambijā un Maķedonijā, Kenijā, Kotdivuārā un daudz kur citur. Spēlētāji un treneris uzticējās viens otram, un tas bija viņu visu lielākais ieguvums, stājoties preti ikvienam konkurentam.

Līga Dekmeijere

Ēlā uz augstākiem mērķiem

Viena no nedaudzajām Latvijas tenisa profesionālēm patlaban ir 21 gadu vecā Līga Dekmeijere. Piecpadsmit gadus viņa jau ir šajā spēlē un ir pārliecināta, ka lielākie notikumi tenisistes dzīvē vēl tikai būs.

Kopš sešu gadu vecuma meitene trenējās pie Daigas un Jāņa Juškām. Kad Līgas ģimene pārcēlās uz dzīvi Vācijā, vēl vairākus gadus Jānis ar pāris saviem audzēkņiem brauca turp, lai nezustu agrākajos gados ieguldītais darbs, lai Līga būtu tikpat labā sportiskajā formā kā agrāk. Tomēr agri vai vēl u kļuva skaidrs, ka šāds ritms turpmāk nebūs iespējams.

Dekmeijeru ģimene ir ļoti sportiska. Tētis Aivars daudzus gadus trenējies bobslejā, startējis Latvijas izlasē. Līgas vecākā māsa Laila ir Latvijas sieviešu hokeja izlases

uzbrucēja, nodibinājusi ģimeni un turpina dzīvot Vācijā. Kad bija jāizlemj, kā rīkoties turpmāk, Aivars drosmīgi uzņēmās tenisa trenera pienākumus. Viņš pilnībā ir Jāņa Juškas spēles filozofijas piekritējs, līdz ar to ievērojamām atšķirībām vismaz abu attieksmē pret šo darbu nevajadzētu būt.

Taču cik gan profesionālā tenisa pasaulē nav zināmi gadījumi, kad bērnus trenē vecāki, līdz pienāk brīdis, un abi nonāk tādā konfliktā, ka ģimenes vidū to vairs nav iespējams ne apslāpēt, ne arī noslēpt svešām acīm. Minēsim kaut vai francūzieti Mēriju Pīrsu un viņas tēvu, serbieti Jeļenu Dokiču un viņas tēvu, amerikāņu māsas Serēnu un Venusu Viljamsas, kuru tēvs bija gana labs līdz brīdim, līdz meitām šķīta nepieņemama viņa attieksme pret konkurentēm. Turklāt bija laiks, kad Dokiča un Pīrsa fotogrāfijas tika izvietotas visu lielāko turnīru biješu kasēs, un darbiniecēm bija liegts pārdot ieejas biļetes uz sacensībām šiem skandalozajiem tēviem. Viens no retajiem veiksmīgajiem izņēmumiem bija ilggadējā pasaules tenisa ranga līdere šveiciete Martina Hingisa un viņas māte Melānija Molitora. Tomēr pienāca laiks, arī viņas sakašķējās un kādu ilgāku bija nostājušās gandrīz vai uz *kaujas ceļa*.

Šķiet, ka Dekmeijeru ģimenē skandalozas savstarpējo attiecību skaidrošanas nedraud. Pašu spēkiem *situšies* no viszemākajiem turnīriem, lai agri vai vēlu nonāktu līdz nozīmīgākajiem. Labākos panākumus Līga guvusi pāru sacīkstēs, turklāt – ar visdažādākajām partnerēm. Šajā tikla pusē kopā ar latviešu tenisisti bijusi gan turciete Ipeka Senoglu, gan vāciete Martina Millere. 2003. gadā Vimbldonas galvenajā turnīrā jauktajā dubultspēlē Līga Dekmeijere startēja kopā ar argentīnieti Huanu Ignasio Šelu, kurš tagad ir pasaules stiprāko tenisistu vidū.

Līga Dekmeijere ir profesionāla tenisiste, pateicoties ģimenes ieturībai, sapratnei un finansēm. Līdz 2003. gada rudenim viss, ko viņa kopā ar tēvu bija sasniegusi, vien abu neatlaidības un savu spēku apzināšanās rezultāts. Viņa ir Sieviešu Tenisa asociācijas (WTA) dalībniece.

Nonākot profesionāles kārtā, amatpersonas mācījušas jaunpienācējām, kā jāizturas un jārunā obligātajās un neobligātajās preses konferencēs, iepazīstināja ar *iekšējās kārtības* noteikumiem, Profesionālais teniss ir īpaša pasaule, kurā ne katrai lemts nonākt, ne katrai lemts iedzīvoties. Galvenais – skaidri apzināties, ko pati vēlies. Līga gribētu vairāk pasaules ranga punktu iegūt arī vienspēlē, tomēr dubultspēlē tas izdodas labāk, un tai arī tiek pievērsta lielākā uzmanība. Pirmais un galvenais mērķis ir vispirms iekļūt pasaules stiprāko simtniekā. Nākamais – iegūt tiesības cīnīties 2008. gada Pekinas olimpiskajās spēlēs. Lielisks piemērs neatkarīgās Latvijas tenisā jau ir. 1992. gada Barselonas olimpiskajās spēlēs pāru sacīkstē startēja Larisa Neilande un Agnese Blumberga. Lai to paveiktu, jāiegūst pēc iespējas vairāk ranga punktu un vēl, kas ir tikpat svarīgi, lai Latvijai būtu vēl vismaz viena meistarīga tenisiste, jo olimpiādē, vismaz pagaidām, drikst pāri startēt vienas valsts pārstāves.

Līga jau iemēģināja Atēnu olimpisko spēļu tenisa arēnu, kopā ar vācieti Martinu Milleri kļūstot par pirmsolimpiskā turnīra uzvarētāju. Olimpiskā noskaņa jau apjausta. Mērķis ir skaidrs, un tas sasniedzams vēl četrus gadus darbā, kur nedrīkst sevi žēlot, kur nedrīkst strādāt ar pusspēku. Ja ir tik nopietna attieksme izvēlētajā mērķa sasniegšanā, jātīc, ka viss izdosies.

L. Dekmeijere

2002. gadā ļoti aktīvi turpināja darboties tenisa kluba *Prezidents* dalībnieki ar tā prezidentu Gunti Ulmani priekšgalā. Viņi ne tikai regulāri piedalās treniņos, bet arī pārbauda spējas sacensībās.

Latvijas veterānu čempionātā vairākās vecuma grupās *Prezidenta* pārstāvji izcīnīja čempiona titulus. Lielisku piemēru rādīja Latvijas Tenisa savienības prezidents Juris Savickis, kurš savā vecuma grupā palika nepārspēts, tāpat kā dubultspēlē – Ivars Godmanis un Zigmars Priede.

27. novembrī notika Latvijas Tenisa savienības kongress. Vēl vienu četrgadīgu savienības prezidenta amatā atkārtoti ievēlēja Juri Savicki, par vicepreziden-

tu – Ivaru Godmani, bet kā ģenerālsekretārs turpinās strādāt Jānis Pliens.

Aizvadīto gadu laikā kopš iepriekšējā kongresa paveikts vērienīgs darbs tenisa sporta attīstībā. 1998. gadā Latvijā bija 28 klubi, tagad – jau 41, un tā ir vērtīga augšupeja. Tenisa savienības galvenās prioritātes bija klubu sistēmas pilnveidošana un attīstīšana, treneru apmācība, kā arī sacīkšu optimālāka organizēšana. Pēdējā laikā aktīvi rit Latvijas klubu komandu čempionāts, kas jau notiek trijās līgās. Ļoti aktīvi un vērienīgi tiek rīkoti treneru kursi gan vietējā, gan starptautiskā mērogā. Jau 65 Latvijas speciālisti piedalījušies šajosursos.

Latvijas Tenisa savienība lielas aktivitātes izrāda, cenšoties iegūt tiesības rīkot vairākus starptautiskus turnīrus. Mūsu valstī jau risinās pa diviem turnīriem U-12, U-14 un U-16 gadu veco sportistu grupās Rīgā un Liepājā. Tikpat interesants un svarīgs ir ikgadējais pieaugušo starptautiskais turnīrs. Vēl daudz kas savienībai ir padomā, lai pilnveidotu starptautisko sacīkšu kalendāru Latvijā.

Aktīvi darbojas mūsu valsts tenisa veterāni. Pasaules veterānu čempionātā Melburnā Zaiga Ivanova vienspēlē izcīnīja zelta medaļu, dubultspēlē kopā ar Irinu Gudeli – sudraba godalgas.

Iepriekšējā gadā Māris Rozentāls un Alvils Zilgalvis dubultspēlē pasaules veterānu čempionātā izcīnīja bronzas godalgas, šogad Alvils kļuva par Eiropas čempionu 40+ grupā.

Skaitliski plaši un arī azartiski notika Latvijas veterānu čempionāts.

Tika celtas jaunas tenisa bāzes ar atklātiem un apjumiem laukumiem.

No Latvijas Tenisa savienības budžeta šogad tikai 3% veidoja valsts piešķirtās finanses, 80% saņemti ziedojumu un dāvinājumu veidā. Salīdzinot ar situāciju pirms četriem gadiem, šī summa ir četr-

kāršojusies. Piecreiz lielāka kļuvusi palīdzība klubiem. Finanses tika piešķirtas daudzsološākajiem jaunās paaudzes tenisistiem.

Par tradīciju kļuvis, ka gada izskaņā Latvijas Tenisa savienība rīko gadskārtējo balli. Kopā pulcējās spēles cienītāji, sponsori un entuziasti. Godalgas tika pasniegtas trīspadsmit nomināciju laureātiem – izcilākajiem spēlētājiem, jauno klubu dibinātājiem, veiksmīgākajiem sacīkšu rīkotājiem, veiksmīgas sadarbības autoriem un citiem.

Jaunais, 2003. gads, kā jau pēdējās sezonās ierasts, sākās ar kāda Latvijas tenisista piedalīšanos Austrālijas atklātajā čempionātā Melburnā. Junioru sacīkstēs jau trešo gadu nolēmis spēlēt Andis Juška. Vien-

spēlē starta mačs atkal bija neveiksmīgs. Pāru sacensībās rīdiniņeks startēja kopā ar Vācijas sportistu Mihailu Zverevu un tika līdz ceturtdaļfinālam, uzvarot vācieti Ēriku Šereru un angli Gaju Tomasu.

Tāpat kā iepriekšējās sezonās, Latvijas izlase atkal piedalījās Federācijas kausa izcīņā, grupā, kur nēstartēja favorītes. Ja mūsu sportistes nenoturētos arī šajā grupā, viņas nonāktu spēkos visvājāko vidū.

Andra Filjmonova vadītajā izlasē tika iekļautas Irīna Kuzmina, Linda Svarēna un Larisa Neilande. Portugāles pilsētā Eštorelā vispirms Latvijas valstsvienība zaudēja Grieķijas, pēc tam – arī Turcijas tenisistēm. Nākamajā cīņā ar alžīrietēm izšķirošā bija dubultspēle, kurā mūsējās uzvarēja. Lielākie nopelni šajā mačā pieredzējušākajai Larisai Neilande.

2002. gada Latvijas čempionāta laureāti un sponsori.

J. Juška (pa kreisi)
un J. Pliens brīvajā
laikā labprāt uzspēlē
tenisu.

Vēl nesen J. Minskis
bija veterānu turnīra
dalībnieku vidū.
Tagad deviņdesmit
gadu sliekšni
pārkapušais advokāts
ir skatītāju rindās.

Latvijas tenisa izlase pēc gada pārtraukuma atgriezusies Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas otrajā grupā. Tas notika pēc veiksmīga starta trešajā grupā, kur reglaments krasi atšķiras no sacikšu kārtības augstākajās grupās. Te katram mačam atvēlēta tikai viena diena, aizvadot divas vienspēles un vienu pāru cīņu. Turklāt šādā režīmā nācās spēlēt piecas dienas pēc kārtas.

Mūsu valsts izlases sastāvā startēja Deniss Pavlovs, Nikita Švačko, Andris Filjimonovs un Andis Juška. Šajā sarežģītajā situācijā komandas kapteinis bija Jānis Juška.

Lielupes tenisa laukumos Latvijas labākie spēlētāji savu uzdevumu izpildīja godam un ierindojās otrajā vietā, izcīnot uzvaras četros mačos un zaudējot vienīgi Gruzijas izlasei. Turnīru labi aizvadīja astoņpadsmit gadus vecais Andis Juška, kurš uzvarēja četrās no piecām vienspēļu cīņām un visos trijos pāru sacikšu mačos. Ar Andra Filjimonova palīdzību mūsējie bija pārāki visās piecās pāru cīņās. Šogad pirmo reizi Latvijas Tenisa savienībai laikus izdevās vienkopus sapulcināt valsts izlases dalībniekus desmit dienu treniņnometnē, lai sagatavotos nozīmīgajām cīņām.

Mežaparkā notika Eiropas Tenisa asociācijas pārraudzībā esošais jauniešu turnīrs. Sportisti mērojās spēkiem trijās grupās: U-12, U-14 un U-16. Divas galvenās balvas palika Latvijā.

Divpadsmit gadus veco meiteņu konkurencē uzvaru izcīnīja Latvijas tenisiste Lina Lileikite. Viņa ļoti pārliecinoši aizvadīja visu turnīru. Sešpadsmit gadus veco meiteņu sacensībās finālā mūsu Alise Vaidere ļoti līdzīgā spēlē pieveica Krievijas tenisisti Mariju Vasiļevu. Šajā pašā vecuma grupā zēnu konkurencē līdz finālam tika Edgars Maņušis, taču cīņā par galveno balvu nācās atzīt Krievijas

sportista Mihaila Pavlova pārākumu.

Vimbldonas čempionātā kvalifikācijas turnīrā piedalījās arī Latvijas tenisiste Līga Dekmeijere, sievietu dubultspēlē startējot kopā ar kanādieti Renāti Kalboviču. Pirmajā kārtā viņas pieveica ar piekto numuru kvalifikācijā izlikto pāri, taču nākamajā cīņā piekāpās amerikānietei Džilai Kreibasai un kanādietei Vanesai Vebai – 1:6, 4:6.

Šajā čempionātā jaukto pāru pamatturnīrā pirmajā kārtā Līga startēja kopā ar argentīnieti Huanu Ignasio Šelu, kurš pasaules profesionāļu vidū ir stiprāko piecdesmitniekā. Viņi ar 4:6, 1:6 zaudēja amerikānietei Dženiferai Embrijai un Izraēlas tenisistam Džonatanam Erlihāam.

Igaunijas galvaspilsētā notika Starptautiskās Tenisa federācijas vīriešu turnīrā ar balvu fondu 10 000 dolāru.

Pēc kārtējās spēles kluba *Prezidents* dalībnieki J. Jurkāns (no kreisās), J. Krūmiņš, J. Savickis un G. Ulmanis.

A. Juška uzbrukumā pie tīkla.

Godalgoto vietu ieguvējas Latvijas ģimeņu čempionātā.

Pasaules veterānu čempionāta sudraba medaļas dubultspēlē Melburnā ieguva Z. Ivanova (pa kreisi) un I. Gudele.

Latvijas sportists Andis Juška kopā ar norvēģi Stjanu Boreti uzvarēja dubultspēļu finālā, gūstot savas karjeras līdz šim lielāko panākumu.

Hannoverē pasaules veterānu čempionātā lielisku panākumu guvis Ģirts Dzelde. Viņš pāri ar vācieti Torbenu Teini vecuma

grupā 35+ izcīnīja uzvarētāju titulu, iegūstot kausu un zelta medaļu. Finālā tika pieveikti austrālieši Greiens Fosters un Kurts Robinsons ar 6:4, 3:6, 6:1.

Neilgi pirms gadu mijas labākos godināja un sezonas notikumus atcerējās Latvijas tenisa sabiedrībai piederošie.

Labākie Latvijas tenisā 2003. gadā.

Gada spēlētāja – Irina Kuzmina (Rīdze, treneri Andris Filjimonovs, Ilmārs Soliņš). Tituls piešķirts par izaugsmi, startējot starptautiskās sacensībās, iegūstot godalgotas vietas vienspēlēs un dubultspēlēs.

Gada spēlētājs – Andis Juška (STSS, treneri Daiga un Jānis Juškas). Tituls piešķirts par izaugsmi, startējot starptautiskās sacensībās. Viņš ir Latvijas izlases spēlētājs Deivisa kausa izcīņā.

Gada treneris – Jānis Juška, Latvijas izlases kapteinis Deivisa kausa izcīņā.

Gada seniore – Biruta Šilkina, Latvijas veterānu čempionāta absolūtā uzvarētāja.

Gada seniors – Ģirts Dzelde, pasaules veterānu čempionāta uzvarētājs dubultspēlē 40+ grupā.

Gada turnīrs – VTC Lielupe rīkotā 2003. gada Deivisa kausa izcīņa astoņām komandām.

Gada klubs – Jelgavas Tenisa klubs, labākais jaunais klubs, atbilstošākais īsta kluba statusam.

Gada populārākais spēlētājs – Andris Filjimonovs, populārākais tenisists Latvijas izlasē Deivisa kausa izcīņā.

Tiesneši - svarīgas personas

Tenisa sacensības nav iedomājamas bez galvenajiem un paaugstinājuma tiesnešiem. Viņi tiek cienīti un godāti. Lai gan nereti sacikšū laikā var samanīt viena vai otra sportista neapmierinātību ar viņu lēmumiem. Taču to vienmēr izrāda zaudētāji, līdz ar to nevar runāt par viņu objektivitāti.

Lai paaugstinātu tiesnešu prasmi un zināšanas, regulāri notikuši šiem jautājumiem veltīti semināri. Pēc Otrā pasaules kara vecākās paaudzes tenisa spēlētāji dalījās savā pieredzē sacensību tiesāšanā ar gados jaunākajiem kolēģiem. Bērnu sporta skolās tenisa nodaļas audzēkņi pēc speciālas programmas tika apmācīti tiesāšanā. 1946. gada vasarā Rīgā notika pirmā pēckara tenisa tiesnešu nometne, kurā lektori bija pieredzējušie spēlētāji V. Bergmanis, J. Šteinbergs un E. Buks. Pēc pārbaudes uzdevumu nokārtošanas pieciem tiesnešiem tika piešķirta LPSR kategorija un sešiem – pirmā kategorija, kas bija sekmīgs iesākums turpmākai sacensību organizēšanai. Tā laika Latvijas tiesnešu sastāvā bija gandrīz visi sacensību dalībnieki. Tika nodibināta republikas tiesnešu kolēģija ar virstiesnesi E. Buku priekšgalā.

Turpmākajos gados Rīgā notika daudzi ievērojami Vissavienības un starptautiski turnīri, kuri deva mūsu tiesnešiem lielas praktizēšanās iespējas. Tolaik visaktīvākie bija J. Šteinbergs, J. Zvilna, E. Grasis, J. Lūsis, J. Jansons, K. Auziņš, P. Možeiko, Ē. Anšmits, Ē. Stumbris un citi. Daudzi tenisa tiesneši no Latvijas tika aicināti darboties Padomju savienības lielākajos turnīros un vienmēr tika pozitīvi novērtēti.

No 1964. līdz 1979. gadam seši mūsu tiesneši ieguva Vissavienības kategoriju. Vissavienības un republikas kategorija tiesnešiem nebija apbalvojums vai goda nosaukums, bet gan kvalifikācijas rādītājs un tika piešķirts uz mūžu.

Paplašinoties tenisa sacensību kalendāram, sešdesmitajos un septiņdesmitajos gados strauji pasliktinājās mūsu tiesnešu kolēģijas darbs. Rūpīgi un prasmīgi tika organizēti augstākā ranga turnīri, toties novārtā atstāta vietējo sacensību rīkošana. Reti tika rīkoti semināri, lai izglītotu jaunus tiesnešus. Treneri savus audzēkņus sagatavoja un virzīja tiesnešu darbam, taču turpmāk viņu pilnveidošanās vairs nenotika. Bija pat laiks, kad seši treneri trīsdesmit reižu strādājuši par sacensību galvenajiem tiesnešiem un sekretāriem. Bija zudis sacensību svinīgums un viss notika

it kā pašplūsmē. Pieaugušo sacensību dalībnieku vidū virmoja neapmierinātība un sašutums, bet jauniešos – nepareizs priekšstats par sacensību vērtīgumu.

Kad federācijas tiesnešu kolēģijas lietas nonāca Miervalda Ceimura pārziņā, katram turnīram tika nozīmēta vadība vai pārraudzība. Turpmākajos gados notika plānveidīgs tiesnešu kolēģijas darbs. Rīga ar savu sacensību organizēšanas kultūru bija pazīstama visā Padomju savienībā un aiz tās robežām. Tieši šī iemesla dēļ Latvijas Tenisa federācijai uzticēja rīkot vairākas Deivisa kausa izcīņas sacensības, PSRS VIII tautu spartakiādi, Eiropas čempionātu un Labas Gribas spēles. Pēdējās no tām par galveno tiesnesi tika nozīmēts Miervaldis Ceimurs. Savulaik Vissavienības kategorijas tiesnešu kvalifikāciju saņēma Ē. Anšmits (1964. gadā), J. Pukše (1969.), M. Ceimurs (1972.), A. Belovs (1976.), A. Ansons (1979.), J. Miķelsons (1979.).

Katru gadu tika izveidots Latvijas labāko tiesnešu saraksts, tika daudz darīts, lai sagatavotu augstas klases tiesnešus starptautisko sacensību apkalpošanai. Notika vadošo tiesnešu kvalifikācijas celšanas semināri ar angļu valodas tiesāšanas terminu apguvi. Tenisa savienībai izdevās ievirzīt tiesnešu darbā vairākus spēlētājus, viņu vidū arī Daci Kvasu, kura ieguvusi Starptautiskās Tenisa federācijas bronzas nozīmi, kas ir vienīgā Latvijā.

2005.

Katra nākamā sezona sola jaunus panākumus. Izņēmums nebija arī 2005. gads. Pavasarī Deivisa kausa izcīņas Eiroāfrikas zonas II grupas pirmajā kārtā savā laukumā Latvijas izlase ar 4:1 uzvarēja šīs spēles favorītus grieķus. Kopīgiem spēkiem gūta viena no iespaidīgākajam uzvarām komandas vēsturē. Attēlā mirklis pēc lieliskā panākuma: (1. rindā no kreisās) Jānis Juška, Juris Savickis, (2. rindā no kreisās), Roberts Vasiljevs, Jānis Skroderis, Deniss Pavlovs, Nikita Švačko, Jānis Pliens, Andis Juška, Ernests Gulbis.

Viens no Latvijas
labākajiem jaunās
paaudzes tenisistiem
E. Gulbis.

Latvijas tenisa sporta vadītāji

1929.–1932.	V. Freimanis	1953.–1962.	V. Kalpiņš
1933.–1935.	V. Lagzdīņš	1963.–1964.	A. Zālītis
1936.–1940.	K. Mālmanis	1965.–1974.	V. Kalpiņš
1941.	J. Poruks	1974.–1984.	G. Zemrībo
1942.–1944.	Z. Landavs	1985.–1989.	A. Rubiks
1945.	E. Lazdīņš	1990.–1994.	G. Zemrībo
1946.–1948.	J. Zvilna	1994.–1997.	I. Godmanis
1949.–1951.	G. Zariņš	1998.–	J. Savickis
1952.	E. Buks		

Latvijas meistarsacīkstes

Finālu rezultāti

vienspēles, sievietes

1923. g.	J. Berenta – K. Voltera	6:1, 6:3	1968.	R. Mēlupe – L. Guzikate	6:2, 6:1
1927.	G. Kristiani – E. Klasena	6:0, 6:3	1969.	A. Strautmane-Holcmane – S. Andersone	2:6, 6:3, 6:1
1931.	H. Goldberga – M. Zēberga	6:3, 6:2	1970.	Z. Jansone – D. Juška	6:4, 6:2
1934.	H. Goldberga – M. Zēberga	6:3, 6:3	1971.	A. Holcmane – Z. Jansone	5:7, 6:4, 6:3
1935.	M. Zēberga – M. Vuškalne	w:0 (atteikums)	1972.	Z. Jansone-Ivanova – D. Juška	6:3, 6:0
1936.	M. Vuškalne – M. Zēberga	7:5, 11:13, 6:4	1973.	Z. Ivanova – A. Holcmane	6:2, 6:1
1937.	E. Minca – M. Vuškalne	5:7, 6:0, 6:2	1974.	I. Ševčenko – D. Juška	6:2, 6:3
1938.	H. Goldberga – M. Zēberga	2:6, 6:2, 6:2	1975.	I. Ševčenko – Z. Ivanova	9:7, 6:4
1939.	H. Goldberga – M. Zēberga	7:5, 6:2	1976.	Z. Ivanova – I. Ševčenko	7:6, 7:5
1940.	M. Zēberga – E. Vītola	6:2, 7:5	1977.	I. Ševčenko – Z. Ivanova	3:6, 6:1, 6:1
1941.	nenotika		1978.	I. Ševčenko – Z. Ivanova	4:6, 6:4, 6:2
1942.	M. Zēberga – M. Vuškalne	6:0, 2:6, 6:2	1979.	A. Holcmane – I. Kimze	6:2, 6:1
1943.	M. Zēberga – Dzene	6:1, 6:3	1980.	L. Medne – I. Sīmansone	7:5, 6:1
1944.	M. Zēberga – M. Vuškalne	6:0, 6:4	1981.	L. Medne – I. Sīmansone	7:5, 6:1
1945.	S. Ošmjago – A. Traniņa	6:2, 6:2	1982.	I. Ševčenko – I. Sīmansone	1:6, 6:1, 6:0
1946.	S. Ošmjago – A. Traniņa	6:0, 6:0	1983.	I. Ševčenko – D. Radionova	6:1, 6:0
1947.	S. Ošmjago – A. Traniņa	6:1, 6:1	1984.	I. Ševčenko – D. Radionova	6:1, 6:2
1948.	S. Ošmjago – P. Kresere	6:1, 4:6, 6:4	1985.	A. Blumberga – E. Zavarujeva	6:4, 6:3
1949.	S. Ošmjago – A. Čumačenko	6:2, 8:6	1986.	A. Blumberga – D. Radionova	6:2, 6:2
1950.	S. Ošmjago – P. Kresere	8:6, 6:1	1987.	E. Zavarujeva – N. Šamanova	7:5, 6:3
1951.	M. Meijere – A. Antena	6:0, 6:1	1988.	A. Blumberga – E. Zavarujeva	6:1, 6:2
1952.	S. Ošmjago-Duka – M. Meijere	6:1, 3:6, 6:4	1989.	O. Makarčuka – D. Mežniece	6:2, 6:1
1953.	M. Meijere – A. Antena	1:6, 12:10, 6:3	1990.	A. Blumberga – U. Buševica	6:2, 7:6
1954.	A. Antena – H. Adamone	6:1, 6:2	1991.	U. Buševica – A. Žgūna	6:1, 6:0
1955.	A. Antena-Grinberga – S. Duka	6:3, 4:6, 7:5	1992.	U. Buševica – J. Antropova	6:1, 6:0
1956.	A. Grinberga – H. Adamone	6:3, 4:6, 6:0	1993.	U. Buševica – I. Pabraukle	6:1, 6:4
1957.	V. Daugirde – D. Sņikere	6:1, 6:1	1994.	U. Buševica – I. Pabraukle	6:1, 6:2
1958.	V. Daugirde – D. Sņikere	6:1, 6:0	1995.	U. Buševica – A. Žgūna	6:0, 6:2
1959.	V. Daugirde – D. Sņikere	6:2, 6:3	1996.	A. Blumberga – A. Žgūna	6:3, 6:2
1960.	V. Daugirde – A. Kristapsone	6:2, 6:2	1997.	A. Barinova – G. Ģēme	6:1, 6:2
1961.	V. Daugirde – A. Zariņa	6:2, 6:1	1998.	E. Zavarujeva – V. Teplūka	6:2, 6:2
1962.	V. Daugirde – A. Strautmane	6:2, 6:2	1999.	E. Zavarujeva – D. Uspenska	6:0, 6:3
1963.	V. Daugirde – A. Strautmane	11:9, 9:7	2000.	K. Bandere – E. Zavarujeva	6:4, 4:6, 6:3
1964.	V. Daugirde – A. Strautmane-Holcmane	6:2, 6:1	2001.	I. Kuzmina – A. Bandere	1:6, 6:4, 6:3
1965.	V. Daugirde – Z. Jansone	6:1, 6:3	2002.	A. Barinova – I. Soņņikova	6:2, 4:6, 6:4
1966.	Z. Jansone – V. Daugirde	6:4, 6:4	2003.	L. Dekmeijere – I. Kuzmina	5:7, 6:1, 6:1
1967.	V. Daugirde – Z. Jansone	7:5, 7:5			

vienspēles, vīrieši

1923. F.Šelers – K. Pļavnieks	6:2, 7:5, 6:3	1969. J. Juška – Z. Upītis	6:2, 6:2, 6:4
1927. N. Kuzņecovs – G. Kuzņecovs	6:0, 6:0, 6:4	1970. J. Juška – J. Pliens	8:6, 3:6, 6:1, 6:2
1931. N. Kuzņecovs – G. Kuzņecovs	6:2, 6:4, 4:6, 6:2	1971. R. Ūsveli – J. Pliens	6:4, 6:4, 6:1
1934. A. Bertīņ-Bērziņš – B. Kronbergs	8:6, 6:1, w:0	1972. J. Juška – A. Sotņikovs	7:5, 6:3, 6:3
1935. A. Bertīņ-Bērziņš – A. Polis	6:3, 3:6, 6:2, 6:1, 7:5	1973. J. Juška – J. Pliens	13:11, 6:3, 6:1
1936. A. Bertīņ-Bērziņš – G. Buklāns	6:2, 6:1, 11:9	1974. J. Juška – E. Ivanovs	6:3, 3:6, 6:1, 6:7, 6:2
1937. A. Grapmanis – A. Polis	3:6, 6:3, 6:2, 6:3	1975. E. Ivanovs – A. Sotņikovs	6:1, 7:5, 6:2
1938. L. Jansons – A. Grapmanis	6:4, 3:6, 6:0, 7:5	1976. A. Rozentāls – J. Juška	6:4, 6:3, 6:0
1939. L. Jansons – A. Grapmanis	6:4, 6:4, 6:0	1977. A. Rozentāls – J. Juška	6:3, 6:1, 4:6, 7:5
1940. E. Zeba – V. Bergmanis	6:2, 6:2, 4:6, 6:4	1978. A. Rozentāls – V. Ginters	6:2, 6:2, 6:4
1941. nenotika		1979. A. Zilgalvis – M. Rozentāls	4:6, 7:6, 6:3
1942. E. Ābelītis – J. Šteinbergs	6:4, 6:4, 6:1	1980. M. Rozentāls – A. Rozentāls	6:4, 6:0
1943. E. Ābelītis – V. Bergmanis	6:3, 6:4, 6:1	1981. M. Rozentāls – A. Rozentāls	7:5, 6:1, 6:2
1944. O. Bauers – E. Ābelītis	6:3, 6:1, 6:3	1982. A. Zilgalvis – A. Rozentāls	7:5, 6:2, 6:4
1945. V. Bergmanis – V. Daļeckis	3:6, 6:1, 6:1, 6:1	1983. Ģ. Dzelde – M. Rozentāls	7:6, 6:2
1946. V. Bergmanis – J. Šteinbergs	6:3, 6:1, 7:5	1984. M. Rozentāls – V. Ginters	6:1, 6:2, 6:4
1947. V. Bergmanis – J. Šteinbergs	6:3, 7:5, 6:4	1985. A. Zilgalvis – Ģ. Dzelde	7:6, 6:2, 5:7, 6:4
1948. J. Šteinbergs – V. Bergmanis	6:2, 6:0, 6:3	1986. Ģ. Dzelde – M. Rozentāls	4:6, 6:4, 7:6
1949. J. Šteinbergs – V. Bergmanis	6:4, 4:6, 6:4, 6:2	1987. A. Filjimonovs – Ģ. Dzelde	6:3, 6:3
1950. A. Duks – H. Repņiks	6:2, 6:4, 5:7, 6:4	1988. A. Filjimonovs – A. Štrombahs	6:4, 6:2, 1:6, 6:4
1951. A. Duks – H. Repņiks	4:6, 2:6, 6:1, 6:2, 8:6	1989. A. Filjimonovs – A. Štrombahs	6:2, 6:1
1952. A. Duks – H. Repņiks	6:3, 6:2, 0:6, 4:6, 6:1	1990. A. Filjimonovs – A. Zilgalvis	6:2, 6:2, 6:3
1953. A. Duks – H. Repņiks	6:3, 6:3, 4:6, 4:6, 6:4	1991. M. Rozentāls – A. Zilgalvis	6:4, 6:7, 6:3, 6:2
1954. H. Repņiks – A. Duks	6:2, 1:6, 1:6, 6:0, 6:1	1992. M. Rozentāls – A. Zilgalvis	7:5, 6:3
1955. A. Duks – H. Repņiks	6:2, 6:3, 6:3	1993. M. Rozentāls – A. Bojarins	4:6, 6:3, 6:3, 6:2
1956. A. Duks – O. Jansons	6:3, 6:2, 6:1	1994. V. Ginters – M. Rozentāls	7:5, 6:2, 1:6, 4:6, 7:6
1957. A. Duks – O. Jansons	6:3, 6:3, 6:3	1995. A. Filjimonovs – U. Krēsliņš	6:1, 6:1, 7:5
1958. A. Duks – O. Jansons	6:4, 6:2, 6:4	1996. A. Filjimonovs – E. Dolnieks	6:0, 6:3, 6:2
1959. A. Duks – O. Jansons	6:3, 6:3, 6:0	1997. A. Filjimonovs – M. Rozentāls	6:4, 6:2, 3:6, 6:3
1960. O. Jansons – A. Duks	6:1, 1:6, 9:7, 4:6, 6:4	1998. O. Vaskis – R. Sproga	2:6, 4:6, 6:2, 7:6, 6:2
1961. J. Juška – O. Jansons	6:3, 6:1, 6:2	1999. A. Filjimonovs – R. Batmanovs	6:1, 6:3, 6:3
1962. J. Juška – J. Simsons	7:5, 2:6, 6:0, 6:4	2000. A. Filjimonovs – D. Pavlovs	6:2, 6:1, 6:1
1963. J. Juška – J. Pliens	8:10, 7:9, 6:3, 6:3, 6:3	2001. A. Filjimonovs – Ģ. Dzelde	6:2, 6:0
1964. J. Pliens – A. Duks	8:6, 7:5, 4:6, 6:2	2002. Ņ. Švačko – O. Vaskis	6:0, 6:4
1965. J. Pliens – Z. Upītis	6:2, 6:2, 6:2	2003. A. Juška – J. Skroderis	7:5, 6:4
1966. J. Juška – R. Randmers	6:4, 6:1, 6:4		
1967. J. Juška – Z. Upītis	6:4, 6:2, 8:6		
1968. J. Juška – J. Pliens	6:1, 6:1, 6:2		

dubultspēles, sievietes

1931. G. Kristiani/E. Pļavniece – J. Berenta/H. Kuzņecova	6:1, 9:7
1934. R. Strausmane/E. Minca – M. Zēberga/M. Vuškalne	4:6, 6:4, 6:2
1935. R. Strausmane/E. Minca – M. Zēberga/M. Vuškalne	6:3, 8:6
1936. M. Zēberga/M. Vuškalne – E. Minca/Srolioviča	w:0
1937. M. Zēberga/M. Vuškalne – Jenzena/Lidke	6:3, 6:4
1938. M. Zēberga/J. Grapmane – Jenzena/Lidke	6:4, 7:9, 6:6, w:0
1939. M. Goldberga/Lidke – M. Zēberga/J. Grapmane	7:5, 9:7
1940. M. Zēberga/Treiberga – M. Vuškalne/Hazentusa	6:2, 6:4
1941. – 1944. nenotika	nenotika
1945. S. Ošmjago/P. Kresere – A. Traniņa/V. Gaģe	6:2, 6:0
1946. S. Ošmjago/A. Traniņa – S. Strazdiņa/P. Kresere	6:1, 6:0
1947. S. Ošmjago/A. Traniņa – T. Zvilna/P. Kresere	6:2, 6:1
1948. A. Čumačenko/T. Zvilna – S. Ošmjago/A. Traniņa	2:6, 9:7, 6:1
1949. A. Antena/A. Traniņa – H. Adamone/G. Ridņika	6:1, 6:3

1950.	H. Adamone/G. Ridņika-Itrova – S. Ošmjago/P. Kresere	6:2, 0:6, 6:1
1951.	M. Meijere/A. Antena – H. Adamone/G. Itrova	6:1, 6:2
1952.	H. Adamone/A. Čumačenko – M. Meijere/A. Antena	w:0
1953.	M. Meijere/A. Antena – H. Adamone/G. Itrova	6:4, 6:4
1954.	H. Adamone/B. Kante – S. Duka/G. Ose	6:3, 6:4
1955.	M. Meijere/H. Adamone – S. Duka/G. Vuškalne	6:1, 7:5
1956.	M. Meijere/H. Adamone – P. Kresere/B. Kante	6:3, 6:3
1957.	V. Daugirde/D. Sņikere – A. Kvetkovska/A. Antena-Grņnberga	2:6, 8:6, 6:2
1958.	A. Kristapsone/A. Kvetkovska-Timane – V. Daugirde/A. Zariņa	8:6, 6:2
1959.	V. Daugirde/D. Sņikere – A. Kristapsone/A. Strautmane	6:4, 6:3
1960.	V. Daugirde/D. Sņikere – H. Adamone/E. Ozola	6:3, 8:10, 6:1
1961.	V. Daugirde/A. Zariņa – G. Anzule/N. Muceniece	6:4, 6:3
1962.	V. Daugirde/D. Sņikere – A. Zariņa/A. Strautmane	8:6, 6:2
1963.	V. Daugirde/H. Mihņeviča – A. Zariņa/A. Strautmane	6:4, 6:3
1964.	V. Daugirde/A. Zariņa – D. Gaile/A. Strautmane	6:3, 6:3
1965.	Z. Jansone/D. Gaile – V. Daugirde/A. Holcmane	6:1, 6:1
1966.	V. Daugirde/H. Mihņeviča – Z. Jansone/R. Mellupe	6:1, 3:6, 6:4
1967.	Z. Jansone/R. Mellupe – V. Daugirde/H. Mihņeviča	7:5, 6:3
1968.	D. Gaile-Juška/R. Mellupe – S. Andersone/L. Guzikate	8:6, 6:1
1969.	D. Juška/S. Andersone – L. Guzikate/H. Mihņeviča-Dimitruka	6:1, 4:6, 6:2
1970.	R. Mellupe-Upīte/S. Andersone – D. Juška/A. Strautmane-Holcmane	6:2, 6:1
1971.	Z. Jansone/D. Juška – I. Ševčenko/H. Dimitruka	6:1, 6:2
1972.	Z. Jansone-Ivanova/D. Juška – I. Ševčenko/H. Dimitruka	6:0, 7:5
1973.	Z. Ivanova/D. Juška – A. Holcmane/S. Andersone	6:1, 6:2
1974.	S. Andersone-Pinka/D. Juška – I. Ševčenko/I. Ferstere	6:7, 6:1, 6:1
1975.	Z. Ivanova/D. Juška – I. Ševčenko/A. Holcmane	6:2, 6:4
1976.	Z. Ivanova/D. Juška – I. Ševčenko/I. Šimansone	w:0
1977.	Z. Ivanova/I. Ševčenko – H. Dimitruka/I. Šimansone	6:0, 6:1
1978.	A. Holcmane/I. Šimansone – H. Dimitruka/L. Kudrevatiha	6:1, 6:4
1979.	L. Kudrevatiha/I. Šimansone – I. Kundziņa/A. Holcmane	2:6, 6:2, 6:4
1980.	I. Kimze/S. Melbārde – L. Medne/I. Berdigāne	2:6, 6:2, 6:4
1981.	L. Medne/D. Radionova – I. Kimze/S. Melbārde	6:4, 6:2
1982.	I. Ševčenko/I. Kleina – D. Radionova/S. Diļevska	6:3, 6:1
1983.	I. Ševčenko/I. Kleina – D. Radionova/S. Diļevska	6:1, 6:4
1984.	I. Ševčenko/I. Kleina – D. Radionova/A. Blumberga	7:6, 6:2
1985.	nenotika	
1986.	A. Blumberga/E. Zavarujeva – I. Kēviša/I. Vējiņa	6:4, 6:1
1987.	A. Blumberga/E. Zavarujeva – I. Kēviša/I. Vējiņa	6:0, 6:1
1988.	A. Blumberga/E. Zavarujeva – I. Kēviša/I. Vējiņa	7:6, 6:3
1989.	O. Makarčuka/E. Jakovļeva – I. Līviņa/I. Beikerte	6:4, 6:1
1990.	U. Buševica/A. Blumberga – A. Žguna/O. Makarčuka	6:0, 6:2
1991.	U. Buševiča/I. Beikerte – A. Žguna/D. Mežniece	6:1, 6:3
1992.	J. Antropova/A. Žguna – U. Buševica/E. Zavarujeva	6:2, 6:2
1993.	U. Buševica/A. Žguna – I. Pabraukle/E. Zavarujeva	6:4, 7:5
1994.	U. Buševica/A. Žguna – J. Sidorova/R. Jureviča	6:0, 6:0
1995.	U. Buševica/A. Žguna – I. Pabraukle/R. Jureviča	6:4, 6:0
1996.	A. Žguna/I. Zverģe – A. Blumberga/N. Netenberga	6:4, 6:4
1997.	N. Bogačova/V. Kirilovska – G. Ģēme/L. Ģēme	6:7, 6:2, 6:2
1998.	<i>Rezultāti nav saglabāti</i>	
1999.	V. Kirilovska/E. Zavarujeva – K. Bandere/L. Ģēme	7:6, 6:4
2000.	K. un A. Banderes – K. Gintere/I. Kuzmina	6:4, 6:4
2001.	I. Giberte/V. Kirilovska – K. Gintere/K. Ledāja	7:5, 4:6, 7:5
2002.	A. Mertena/I. Sotņikova – K. Bandere/L. Tempelfelde	7:6, 6:4
2003.	I. Sotņikova/I. Striģalova – K. Sirotkina/I. Kuzmina	6:2, 7:6 (7:4)

dubultspēles, vīrieši

1923.	F. Šelers/Ertzdorfs – Špehts/Vencelidrs	6:1, 6:3, 6:2
1927.	G. Kuzņecovs/N. Kuzņecovs – K. Pļavnieks/Reners	6:3, 6:3, 6:2
1931.	G. Kuzņecovs/N. Kuzņecovs – A. Bertīņ-Bērziņš/K. Pļavnieks	8:6, 6:2, 8:6
1934.	L. Jansons/K. Pļavnieks – G. Kuzņecovs/B. Kronbergs	3:6, 6:4, 1:6, 6:4, 3:1, w:0
1935.	A. Bertīņ-Bērziņš/A. Polis – A. Ceiters/J. Strausmanis	6:4, 6:4, 8:6
1936.	A. Bertīņ-Bērziņš/J. Vipers – G. Buklāns/G. Orkovs	6:1, 6:3, 6:3
1937.	A. Bertīņ-Bērziņš/B. Kronbergs – A. Polis/J. Vipers	8:6, 7:5, 9:11, 9:7
1938.	A. Bertīņ-Bērziņš/B. Kronbergs – Ziriņš/Zeberliņš	6:4, 6:3
1939.	G. Orkovs/N. Zeba – A. Grapmanis/Krēģers	6:3, 2:6, 2:6, 6:3, 6:2
1940.	G. Orkovs/N. Zeba – A. Grapmanis/A. Polis	4:6, 7:5, 6:3, 7:5
1941.	nenotika	
1942.	E. Ābelītis/Rutkis – H. Smēlis/F. Šrāders	6:2, 6:4, 6:4
1943.	Buls/J. Šteinbergs – E. Ābelītis/A. Ūdris	
1944.	O. Bauers/Malhers – E. Ābelītis/V. Daļeckis	6:2, 2:6, 4:6, 6:4, 6:2
1945.	A. Ailis/E. Klīve – V. Bergmanis/V. Daļeckis	6:2, 2:6, 4:6, 6:4, 6:2
1946.	J. Šteinbergs/B. Šneiders – V. Bergmanis/V. Daļeckis	6:4, 6:3
1947.	J. Šteinbergs/B. Šneiders – V. Bergmanis/J. Jansons	9:7, 6:4, 6:3
1948.	J. Šteinbergs/B. Šneiders – V. Bergmanis/J. Jansons	6:4, 6:1, 8:6
1949.	J. Šteinbergs/A. Duks – H. Repņiks/J. Jansons	7:5, 9:7, 6:1
1950.	J. Šteinbergs/A. Duks – H. Repņiks/J. Jansons	3:6, 2:6, 6:1, 6:0, 6:2
1951.	A. Duks/V. Račko – O. Jansons/I. Reimanis	6:3, 7:5, 6:4
1952.	A. Duks/Z. Duks – O. Jansons/I. Reimanis	2:6, 8:10, 6:2, 6:1, 6:4
1953.	J. Šteinbergs/I. Reimanis – O. Jansons/A. Duks	6:3, 4:6, 3:6, 6:1, 6:2
1954.	O. Jansons/I. Reimanis – J. Šteinbergs/L. Zilgalvis	6:1, 6:2, 7:5
1955.	A. Duks/O. Jansons – H. Repņiks/J. Jansons	1:6, 6:4, 6:3, 6:4
1956.	A. Duks/O. Jansons – H. Repņiks/A. Lūris	2:6, 6:4, 6:2, 6:1
1957.	A. Duks/O. Jansons – H. Repņiks/L. Zilgalvis	6:4, 6:1, 7:5
1958.	A. Duks/L. Zilgalvis – O. Jansons/A. Lūris	6:2, 4:6, 6:2, 6:4
1959.	A. Duks/O. Jansons – L. Zilgalvis/A. Lūris	11:9, 6:1, 6:4
1960.	A. Duks/O. Jansons – L. Zilgalvis/J. Jansons	4:6, 6:1, 6:0, 6:4
1961.	L. Valeiko/U. Pūpols – A. Ansons/R. Daugirds	6:2, 4:6, 4:6, 6:3, 6:2
1962.	J. Juška/J. Pliens – J. Valeiko/H. Lukseps	5:7, 6:4, 6:3, 6:3
1963.	J. Juška/J. Pliens – A. Duks/O. Jansons	6:3, 11:9, 1:6, 6:1
1964.	J. Pliens/J. Vahters – E. Ernestsons/O. Gluhovskis	6:1, 6:3, 6:1
1965.	J. Pliens/J. Vahters – L. Valeiko/T. Bekers	6:3, 7:5, 3:6, 6:4
1966.	J. Juška/J. Pliens – T. Bekers/P. Vanatoa	6:2, 6:4, 6:4
1967.	J. Juška/J. Pliens – Z. Upītis/I. Liekniņš	6:4, 6:4, 6:4
1968.	J. Juška/J. Pliens – L. Valeiko /E. Porciks	8:6, 7:5, 4:6, 4:6, 6:4
1969.	J. Juška/J. Pliens – A. Lāss/A. Sotņikovs	6:0, 6:2, 6:2
1970.	J. Juška/J. Pliens – G. Drāznieks/E. Lazdāns	6:2, 6:1
1971.	J. Juška/J. Pliens – A. Sotņikovs/E. Ūsvēli	6:2, 6:3, 3:6, 6:3
1972.	J. Juška/J. Pliens – E. Ivanovs/A. Sotņikovs	6:2, 6:2, 3:6, 3:6, 6:3
1973.	A. Rozentāls/N. Šeiers – J. Juška/J. Pliens	6:4, 6:3
1974.	A. Rozentāls/N. Šeiers – E. Ivanovs/A. Sotņikovs	3:6, 5:7, 7:5, 6:3, 7:5
1975.	E. Ivanovs/Z. Upītis – M. Urtāns/A. Sotņikovs	6:1, 6:2, 6:2
1976.	Z. Upītis/A. Sotņikovs – M. Rozentāls/V. Ginters	6:7, 6:4, 6:2
1977.	A. Rozentāls/V. Ginters – Z. Upītis/J. Juška	6:3, 4:6, 7:5
1978.	M. Rozentāls/V. Ginters – Z. Upītis/A. Rozentāls	6:4, 6:3
1979.	M. Rozentāls/J. Juška – A. Sotņikovs/N. Šeiers	7:5, 6:3
1980.	A. Rozentāls/M. Rozentāls – V. Ginters/J. Juška	7:6, 6:2
1981.	M. Rozentāls/J. Sirmāis – A. Rozentāls/A. Sotņikovs	6:1, 6:3, 6:3
1982.	Ģ. Dzelde/V. Ginters – M. Rozentāls/A. Zilgalvis	6:2, 6:2
1983.	M. Rozentāls/A. Zilgalvis – Ģ. Dzelde/U. Krēsliņš	4:6, 7:5, 8:6

1984.	A. Zilgalvis/M. Rozentāls – V. Ginters/J. Dzelme	6:1, 6:2, 7:5
1985.	Ģ. Dzelde/V. Ginters – A. Zilgalvis/M. Rozentāls	1:6, 7:5, 6:4
1986.	Ģ. Dzelde/V. Ginters – A. Zilgalvis/M. Rozentāls	6:2, 7:6
1987.	M. Rozentāls/A. Zilgalvis – Ģ. Dzelde/V. Ginters	6:1, 6:7, 6:4
1988.	A. Fijimonovs/A. Zilgalvis – A. Štrombahs/A. Straupnieks	6:1, 6:4
1989.	A. Fijimonovs/A. Štrombahs – V. Ginters/A. Zilgalvis	7:5, 7:5
1990.	A. Fijimonovs/U. Krēsliņš – P. Feldmanis/A. Zilgalvis	7:5, 7:5
1991.	M. Rozentāls/A. Zilgalvis – A. Bojarins/V. Morozs	5:7, 6:2, 6:2
1992.	M. Rozentāls/A. Zilgalvis – A. Bojarins/E. Dolnieks	6:3, 6:3
1993.	M. Rozentāls/V. Ginters – K. Feldmanis/G. Auškaps	6:3, 7:6
1994.	M. Rozentāls/V. Ginters – S. Bogačovs/A. Bardins	4:6, 6:1, 6:2
1995.	U. Krēsliņš/P. Feldmanis – V. Ginters/M. Kaļāns	6:4, 5:7, 7:6
1996.	E. Dolnieks/M. Kaļāns – O. Vaskis/V. Ginters	6:4, 7:5
1997.	A. Bojarins/S. Bogačovs – J. Viņķis/E. Viņķis	6:2, 3:6, 7:5
1998.	R. Sproga/O. Vaskis – M. Rozentāls/D. Pavlovs	7:5, 6:2
1999.	J. Viņķis/M. Kaļāns – M. Jaunzems/J. Kublačovs	
2000.	A. Tabors/O. Vaskis – A. Bojarins/S. Bogačovs	6:4, 7:5
2001.	A. Tabors/O. Vaskis – J. Viņķis/E. Dolnieks	7:6, 6:4
2002.	Ņ. Švačko/J. Skroderis – A. Tabors/O. Vaskis	7:6, 6:4
2003.	Ņ. Švačko/J. Skroderis – O. Vaskis/P. Feldmanis	6:1, 6:3

jauktās dubultspēles

1923.	J. Berenta/F. Šelers – E. Pļavniece/K. Pļavnieks	6:1, 3:6, 6:4
1927.	H. Kuzņecova/G. Kuzņecovs – O. Kuzņecova/N. Kuzņecovs	1:6, 7:5, 6:3
1931.	G. Kristiani/G. Kuzņecovs – M. Zēberga/A. Bertīņ-Bērziņš	6:1, 6:2
1934.	Jenzena/G. Kuzņecovs – E. Klasena/K. Pļavnieks	6:2, 6:2
1935.	M. Zēberga/A. Bertīņ-Bērziņš – E. Mica/G. Orkovs	0:6, 6:4, 6:4
1936.	M. Zēberga/A. Bertīņ-Bērziņš – M. Vuškalne/J. Vipers	7:5, 6:1
1937.	M. Zēberga/A. Bertīņ-Bērziņš – M. Vuškalne/B. Kronbergs	6:2, 6:2
1938.	M. Zēberga/A. Bertīņ-Bērziņš – H. Goldberga/H. Šmelis	3:6, 6:1, 6:2
1939.	H. Goldberga/L. Jansons – Bidaka/A. Ceiters	8:6, 6:3
1940.	M. Zēberga/A. Grapmanis – E. Vītola/E. Ābelītis	6:2, 6:0
1941.	nenotika	
1942.	E. Vītola/E. Ābelītis – Matisone/H. Šmelis	6:2, 6:1
1943.	M. Zēberga/Buls – M. Vuškalne/Rutkis	
1944.	E. Vītola/E. Ābelītis – M. Zēberga/J. Šteinbergs	6:1, 6:4
1945.	A. Traniņa/V. Bergmanis – S. Ošmjago/V. Dajeckis	7:5, 1:6, 6:1
1946.	S. Ošmjago/J. Šteinbergs – A. Traniņa/V. Bergmanis	6:4, 5:7, 6:4
1947.	S. Ošmjago/J. Šteinbergs – A. Traniņa/B. Šneiders	6:1, 6:1
1948.	S. Ošmjago/J. Šteinbergs – G. Ridņika/J. Jansons	6:0, 6:3
1949.	S. Ošmjago/A. Duks – A. Antena/J. Šteinbergs	6:1, 6:0
1950.	H. Adamone/H. Repņiks – S. Ošmjago/A. Duks	7:5, 6:8, 6:4
1951.	M. Meijere/A. Duks – A. Antena/V. Račko	8:6, 6:4
1952.	S. Ošmjago-Duka/A. Duks – M. Meijere/V. Račko	6:2, 6:2
1953.	A. Antena/O. Jansons – P. Kresere/J. Jansons	6:4, 6:4
1954.	H. Adamone/H. Repņiks – S. Duka/A. Duks	6:8, 6:3, 6:3
1955.	H. Adamone/H. Repņiks – S. Duka/A. Duks	7:5, 6:4
1956.	A. Grīnberga/A. Duks – H. Adamone/H. Repņiks	6:3, 6:4
1957.	V. Daugirde/O. Jansons – A. Grīnberga/A. Duks	6:4, 3:6, 6:2
1958.	H. Adamone/O. Jansons – V. Daugirde/A. Duks	6:2, 2:6, 12:10
1959.	V. Daugirde/A. Lūris – H. Adamone/O. Jansons	7:5, 2:6, 6:3
1960.	A. Kristapsone/A. Duks – V. Daugirde/O. Jansons	
1961.	V. Daugirde/A. Duks – A. Zariņa/J. Juška	6:1, 6:4

1962.	V. Daugirde/A. Duks – A. Strautmane/J. Pliens	4:6, 6:3, 6:4
1963.	A. Strautmane/J. Pliens – V. Daugirde/A. Duks	6:1, 8:10, 6:3
1964.	A. Strautmane/J. Pliens – D. Gaile/A. Duks	3:6, 6:3, 10:8
1965.	Z. Jansone/Z. Upītis – V. Daugirde/A. Duks	6:4, 6:4
1966.	Z. Jansone/Z. Upītis – D. Gaile/J. Juška	6:4, 6:2
1967.	Z. Jansone/J. Pliens – V. Daugirde/J. Juška	1:6, 7:5, 7:5
1968.	D. Gaile-Juška/J. Juška – S. Andersone/J. Pliens	6:1, 6:1
1969.	D. Juška/J. Juška – A. Strautmane-Holcmane/J. Pliens	6:4, 6:4
1970.	Z. Jansone/J. Pliens – D. Juška/J. Juška	7:5, 6:4
1971.	Z. Jansone/J. Pliens – A. Holcmane/R. Ūsvēli	3:6, 6:3, 6:4
1972.	D. Juška/J. Juška – I. Ševčenko/J. Pliens	6:1, 6:4
1973.	Z. Jansone-Ivanova/J. Pliens – D. Juška/J. Juška	6:3, 6:3
1974.	I. Ševčenko/J. Pliens – D. Juška/J. Juška	6:1, 7:5
1975.	Z. Ivanova/E. Ivanovs – I. Ševčenko/A. Rozentāls	7:5, 7:5
1976.	I. Ševčenko/A. Rozentāls – Z. Ivanova/J. Pliens	0:6, 7:6, 6:3
1977.	Z. Ivanova/Z. Upītis – I. Ševčenko/A. Rozentāls	7:6, 6:3
1978.	L. Kudrevatiha/M. Rozentāls – A. Holcmane/Z. Upītis	6:3, 6:3
1979.	L. Kudrevatiha/M. Rozentāls – A. Holcmane/J. Juška	6:4, 3:6, 6:1
1980.	L. Kudrevatiha-Belane/M. Rozentāls – L. Medne/A. Sotņikovs	5:7, 6:1, 7:5
1981.	I. Kleina/A. Rozentāls – E. Zavarujeva/A. Sotņikovs	4:6, 6:4, 6:2
1982.	I. Ševčenko/A. Rozentāls – D. Radionova/Ģ. Dzelde	6:1, 7:6
1983.	I. Ševčenko/M. Rozentāls – D. Radionova/Ģ. Dzelde	6:4, 6:0
1984.	I. Ševčenko/M. Rozentāls – E. Zavarujeva/A. Zilgalvis	4:6, 6:3, 6:1
1985.	nenotika	
1986.	E. Zavarujeva/M. Rozentāls – A. Blumberga/ Ģ. Dzelde	6:1, 7:5
1987.	A. Blumberga/A. Filjimonovs – N. Šamanova/V. Morozs	6:1, 5:7, 6:4
1988.	nenotika	
1989.	M. Mariņičeva/S. Ponomarjovs – I. Beikerte/M. Straupnieks	2:6, 7:6, 8:6
1990.	A. Blumberga/A. Filjimonovs – U. Buševica/U. Krēsliņš	6:4, 6:2
1991.	U. Buševica/U. Krēsliņš – M. Mariņičeva/A. Bukins	6:3, 3:6, 6:2
1992.	U. Buševica/P. Feldmanis – J. Antropova/S. Ponomarjovs	6:2, 7:5
1993.	U. Buševica/P. Feldmanis – D. Platā/V. Ginters	6:0, 6:1
1994.	A. Barinova/A. Bukins – D. Platā/V. Ginters	6:0, 6:0
1995.	A. Žgana/A. Koļesins – N. Bogačova/S. Bogačovs	
1996.	I. Zverģe/M. Ločmelis – A. Žgana/A. Žguns	7:5, 3:6, 7:6
1997.	V. Tepluka/O. Vaskis – M. Jakrina/J. Skroderis	6:3, 6:2
1998.	K. Bandere/R. Sproģa – D. Uspenska/I. Lagzdīņš	6:3, 6:4
1999.	A. Švaronoka/A. Filjimonovs – V. Kirilovska/S. Bardins	
2000.	K. Bandere/M. Švačko – K. Gintere/J. Skroderis	6:2, 6:1
2001.	A. Barinova/A. Filjimonovs – K. Gintere/A. Tabors	6:4, 6:4
2002.	I. Kuzmina/A. Tabors – K. Gintere/J. Skroderis	6:2, 6:4
2003.	L. Tempelfelde/E. Kļaviņš – I. Sotņikova/A. Antonovs	7:5, 7:6

Latvijas ziemas meistarsacīkstes telpās

Finālu rezultāti

vienspēles, sievietes

1966.	V. Daugirde – A. Strautmane	6:3, 6:3	1974.	I. Ševčenko – A. Holcmane	4:6, 7:6, 6:2
1967.	A. Strautmane – Z. Jansone	6:4, 6:1	1975.	Z. Ivanova – A. Holcmane	6:2, 6:3
1968.	Z. Jansone – A. Strautmane-Holcmane	6:1, 6:2	1976.	Z. Ivanova – D. Juška	1:6, 7:5, 6:2
1969.	Z. Jansone – D. Juška	6:3, 6:3	1977.	Z. Ivanova – D. Juška	6:4, 7:6
1970.	Z. Jansone – D. Juška	4:6, 6:4, 6:3	1978.	I. Ševčenko – D. Juška	6:3, 7:6
1971.	D. Juška – A. Holcmane	5:7, 6:3, 6:0	1979.	I. Ševčenko – Z. Ivanova	6:2, 6:3
1972.	Z. Jansone-Ivanova – T. Simsona	6:1, 5:7, 6:2			
1973.	Z. Ivanova – A. Holcmane	6:3, 6:0	1980.	I. Ševčenko – I. Simansone	6:2, 6:0

1981.	Z. Ivanova – L. Medne	6:2, 7:5	1993.	U. Buševica – A. Žguna	6:3, 6:1
1982.	I. Ševčenko – L. Medne	6:3, 6:2	1994.	U. Buševica – I. Pabraukle	6:1, 6:0
1983.	D. Radionova – I. Kleina	6:2, 6:3	1995.	U. Buševica – A. Barinova	6:3, 6:2
1984.	D. Radionova – L. Medne	6:2, 6:2	1996.	A. Barinova – U. Buševica	6:3, 6:4
1985.	D. Radionova – L. Apsīte	6:2, 0:6, 6:2	1997.	U. Buševica – G. Gēme	6:1, 6:1
1986.	A. Blumberga – D. Radionova	6:4, 6:4	1998.	G. Gēme – A. Rožkalne	6:3, 6:4
1987.	E. Zavarujeva – D. Radionova	6:7, 6:4, 7:5	1999.	K. Bandere – E. Zavarujeva	6:0, 6:4
1988.	I. Kēviša – U. Buševica	6:2, 6:4	2000.	L. Gēme – E. Zavarujeva	7:5, 6:1
1989.	U. Buševica – E. Zavarujeva	7:6, 0:6, 6:2	2001.	I. Giberte – I. Kuzmina	7:5, 5:7, 7:6
1990.	O. Makarčuka – A. Žguna	6:1, 3:6, 6:4	2002.	K. Bandere – I. Kuzmina	6:3, 6:4
1991.	U. Buševica – I. Zverģe	6:0, 6:2	2003.	L. Svarēna – I. Giberte	7:5, 6:2
1992.	U. Buševica – A. Blumberga	6:4, 6:2			

vienspēles, vīrieši

1966.	J. Pliens – Z. Upītis	6:1, 6:2	1985.	A. Zilgalvis – V. Ginters	1:6, 6:4, 6:1
1967.	J. Pliens – J. Juška	7:5, 6:4	1986.	A. Zilgalvis – U. Krēsliņš	6:1, 6:3
1968.	J. Pliens – J. Juška	6:3, 4:6, 6:2	1987.	M. Rozentāls – A. Štrombahs	6:3, 6:1
1969.	J. Juška – J. Pliens	6:1, 5:7, 6:3, 7:5	1988.	Ģ. Dzelve – U. Krēsliņš	7:6, 7:5
1970.	J. Juška – G. Drāznieks	7:5, 8:6, 11:9	1989.	Ģ. Dzelve – A. Zilgalvis	6:0, 6:1
1971.	J. Pliens – J. Juška	3:6, 6:4, 6:2, 5:7, 7:6	1990.	U. Krēsliņš – M. Rozentāls	6:2, 6:2
1972.	R. Ūsvēli – J. Pliens	5:7, 6:4, 7:6	1991.	A. Filimonovs – A. Tabors	6:3, 6:3
1973.	J. Juška – A. Sotņikovs	3:6, 7:5, 6:3	1992.	A. Filimonovs – A. Štrombahs	6:1, 2:6, 6:4
1974.	J. Pliens – A. Rozentāls	7:6, 6:4	1993.	A. Filimonovs – P. Feldmanis	4:6, 6:3, 6:0
1975.	A. Rozentāls – E. Ivanovs	6:3, 6:4	1994.	M. Rozentāls – A. Filimonovs	6:3, 6:7, 6:4
1976.	A. Rozentāls – J. Juška	6:3, 6:4	1995.	A. Filimonovs – M. Rozentāls	6:4, 6:4
1977.	M. Rozentāls – V. Ginters	7:6, 6:1	1996.	A. Filimonovs – R. Sproģa	6:2, 6:3
1978.	E. Ivanovs – V. Ginters	7:5, 6:3	1997.	A. Filimonovs – M. Rozentāls	6:0, 6:2
1979.	E. Ivanovs – M. Rozentāls	6:0, 6:4	1998.	A. Filimonovs – O. Vaskis	6:3, 6:1
1980.	Ģ. Dzelve – M. Rozentāls	7:5, 6:4	1999.	A. Filimonovs – M. Rozentāls	2:6, 6:3, 6:1
1981.	M. Rozentāls – A. Zilgalvis	2:6, 6:4, 6:2	2000.	M. Rozentāls – A. Tabors	6:4, 2:6, 7:6
1982.	M. Rozentāls – Ģ. Dzelve	2:6, 7:5, 6:3	2001.	A. Filimonovs – D. Pavlovs	7:6, 6:3
1983.	M. Rozentāls – A. Zilgalvis	6:3, 7:5	2002.	A. Juška – M. Garūts	6:1, 6:1
1984.	M. Rozentāls – Ģ. Dzelve	2:6, 6:4, 6:4	2003.	D. Pavlovs – J. Skroderis	6:4, 6:2

dubultspēles, sievietes

2000.	L. Gēme/K. Bandere – E. Zavarujeva/V. Kirilovska	6:4, 6:2
2001.	I. Kuzmina/K. Gintere – L. Gēme/I. Giberte	6:1, 6:3
2002.	I. Giberte/K. Bandere – L. Tempelfelde/A. Mertena	6:4, 7:5
2003.	A. Vaidere/A. Razina – I. Striģalova/V. Tepluka	6:4, 6:3

dubultspēles, vīrieši

2000.	E. Dolnieks/I. Lagzdīņš – M. Priede/E. Jakrins	7:5, 4:6, 7:6
2001.	A. Tabors/J. Skroderis – M. Paipars/J. Kublačovs	
2002.	A. Juška/Ņ. Švačko – A. Tabors/I. Lagzdīņš	3:6, 6:1, 7:6
2003.	D. Pavlovs/M. Rozentāls – E. Dolnieks/J. Skroderis	6:3, 6:4

jauktās dubultspēles

2000.	K. Bandere/I. Lagzdīņš – V. Jaunsīle/E. Kļaviņš	6:1, 6:3
2001.	K. Gintere/J. Skroderis – I. Giberte/R. Batmanovs	7:5, 6:3
2002.	I. Kuzmina/A. Tabors – I. Giberte/J. Skroderis	6:4, 6:2
2003.	I. Giberte/D. Pavlovs – A. Razina/E. Dolnieks	7:5, 6:2

Latvijas tenisisti PSRS Tenisa federācijas rangā sievietes

1957.	42.	V. Daugirde	51.–125. pēc alfabēta	41.	D. Juška			
1958.	29.	V. Daugirde	S. Andersone	46.	A. Holcmane			
1959.	19.	V. Daugirde	R. Mellupa	1977.	8.	I. Ševčenko		
			H. Mihņeviča	23.	Z. Ivanova			
1960.	7.	V. Daugirde	1969.	9.	Z. Jansone			
1961.	6.	V. Daugirde	35.	D. Gaile-Juška	1978.	3.	I. Ševčenko	
	74.	A. Zariņa	40.	A. Strautmane-Holcmane	17.	Z. Ivanova		
	75.	A. Strautmane	41.	S. Andersone	57.	D. Juška		
1962.	16.	V. Daugirde	71.–130. pēc alfabēta	89.	I. Sīmansone			
	44.	A. Strautmane	R. Mellupe	94.	L. Kudrevatiha			
1963.	12.	V. Daugirde	1970.	2.	Z. Jansone	1979.	9.	I. Ševčenko
	52.	A. Strautmane	27.	D. Juška	31.	Z. Ivanova		
	64.	E. Ozola	38.	A. Holcmane	87.	L. Kudrevatiha		
	65.	D. Gaile	55.–114. pēc alfabēta	96.	I. Sīmansone			
	70.	H. Mihņeviča	R. Mellupe	1980.	93.	I. Sīmansone		
	113.	G. Anzule	H. Mihņeviča	1981.	11.	I. Ševčenko		
1964.	17.	V. Daugirde	I. Ševčenko	103.	L. Medne			
	29.	A. Strautmane	1971.	8.	Z. Jansone	1982.	15.	I. Ševčenko
	61.	D. Gaile	33.	A. Holcmane	104.	D. Rodionova		
	66.	L. Guzikate	36.	D. Juška	1983.	13.	I. Ševčenko	
	89.	Z. Jansone	42.	I. Ševčenko	51.	D. Radionova		
	93.	H. Mihņeviča	1972.	13.	Z. Jansone	101.	I. Kleina	
	94.	E. Ozola	28.	D. Juška	1984.	14.	I. Ševčenko	
1965.	22.	V. Daugirde	31.	A. Holcmane	73.	D. Radionova		
	39.	D. Gaile	32.	I. Ševčenko	87.	I. Kleina		
	53.	Z. Jansone	51.–110. pēc alfabēta	1985.	18.	I. Ševčenko		
	54.	A. Strautmane	S. Andersone	42.	A. Blumberga			
	84.	L. Guzikate	H. Mihņeviča-Dimitruka	44.	D. Radionova			
1966.	22.	V. Daugirde	1973.	12.	Z. Jansone-Ivanova	79.	I. Kleina	
	32.	Z. Jansone	23.	I. Ševčenko	1986.	26.	A. Blumberga	
	36.	A. Strautmane	29.	A. Holcmane	48.	E. Zavarujeva		
	37.	D. Gaile	35.	D. Juška	72.	D. Radionova		
	51.	H. Mihņeviča	46.	S. Andersone-Pinka	78.	I. Līviņa		
	122.	R. Mellupe	1974.	17.	I. Ševčenko	85.	N. Šamanova	
	123.	S. Andersone	30.	S. Pinka	87.	I. Vējiņa		
1967.	18.	V. Daugirde	31.	A. Holcmane	132.	A. Drēviņa		
	28.	Z. Jansone	46.	D. Juška	135.	I. Kēviša		
	45.	A. Strautmane	1975.	12.	I. Ševčenko	1987.	17.	E. Zavarujeva
	51.	H. Mihņeviča	23.	Z. Ivanova	27.	A. Blumberga		
	57.	R. Mellupe	34.	A. Holcmane	48.	N. Šamanova		
	61.	D. Gaile	42.	D. Juška	49.	U. Buševica		
	82.	S. Andersone	45.	S. Pinka	1988.	24.	E. Zavarujeva	
1968.	11.	Z. Jansone	1976.	12.	I. Ševčenko	25.	U. Buševica	
	42.	A. Strautmane	20.	Z. Ivanova	34.	A. Blumberga		
	43.	D. Gaile						

vīrieši

1956.	23.	A. Duks	33.	O. Jansons	85.	J. Juška		
1955.	18.	A. Duks	89.	A. Lūris	86.	J. Pliens		
	40.	O. Jansons	1959.	42.	O. Jansons	1961.	44.	J. Juška
1956.	–		57.	A. Duks	46.	A. Duks		
1957.	27.	A. Duks	87.	I. Šics	63.	O. Jansons		
	45.	O. Jansons	89.	J. Pliens	65.	J. Pliens		
	86.	H. Repņiks	1960.	79.	O. Jansons	1962.	17.	J. Juška
1958.	31.	A. Duks	80.	A. Duks	45.	J. Pliens		

	46. A. Duks	J. Pliens	64. U. Krēsliņš
	70. O. Jansons	A. Rozentāls	80. A. Rozentāls
1963.	15. J. Juška	A. Sotņikovs	96. P. Feldmanis
	36. J. Pliens	N. Šeiers	103. A. Filjimonovs
	48. J. Simsons	Z. Upītis	8. Ģ. Dzelde
1964.	9. J. Juška	1974. 47. J. Juška	10. A. Zilgalvis
1965.	16. J. Juška	58. A. Rozentāls	15. M. Rozentāls
	51. J. Pliens	61.–170. pēc alfabēta	60. A. Filjimonovs
	107. J. Vahters	E. Ivanovs	61. V. Ginters
	146. J. Liekniņš	J. Pliens	66. U. Krēsliņš
	147. J. Mazitāns	A. Sotņikovs	86. P. Feldmanis
1966.	30. J. Juška	N. Šeiers	1985. 7. Ģ. Dzelde
	80. J. Pliens	Z. Upītis	13. M. Rozentāls
	162. J. Liekniņš	1975. 45. A. Rozentāls	14. A. Zilgalvis
	163. J. Valeiko	46. J. Juška	20. V. Ginters
	164. J. Mazitāns	61.–170. pēc alfabēta	25. U. Krēsliņš
	168. A. Mālmeistars	E. Ivanovs	37. A. Filjimonovs
1967.	14. J. Juška	T. Kancāns	42. P. Feldmanis
	80. Z. Upītis	J. Pliens	87. G. Kokts
	81. J. Pliens	A. Sotņikovs	93. V. Morozs
	172. J. Mazitāns	Z. Upītis	96. A. Tabors
1968.	9. J. Juška	1976. 31. A. Rozentāls	1986. 4. Ģ. Dzelde
	51.–100. pēc alfabēta	34. E. Ivanovs	11. A. Zilgalvis
	J. Pliens	61.–80. pēc alfabēta	15. U. Krēsliņš
	Z. Upītis	J. Juška	18. A. Filjimonovs
	101.–175. pēc alfabēta	A. Sotņikovs	21. M. Rozentāls
	E. Ivanovs	81.–165. pēc alfabēta	40. P. Feldmanis
1969.	15. J. Juška	Z. Upītis	45. V. Ginters
	61.–100. pēc alfabēta	1977. 26. A. Rozentāls	64. V. Morozs
	J. Pliens	59. E. Ivanovs	66. A. Štrombahs
	Z. Upītis	82. V. Ginters	94. G. Kokts
	101.–170. pēc alfabēta	99. M. Rozentāls	106. A. Tabors
	E. Ivanovs	106. Z. Upītis	129. J. Dzelme
	A. Sotņikovs	115. J. Juška	138. R. Batmanovs
1970.	30. J. Juška	1978. 42. A. Rozentāls	1987. 6. Ģ. Dzelde
	38. J. Pliens	51. E. Ivanovs	15. U. Krēsliņš
	51.–165. pēc alfabēta	57. V. Ginters	23. A. Zilgalvis
	E. Ivanovs	64. M. Rozentāls	26. A. Štrombahs
	A. Sotņikovs	1979. 30. V. Ginters	30. A. Filjimonovs
	N. Šeiers	54. M. Rozentāls	32. P. Feldmanis
	Z. Upītis	58. A. Rozentāls	38. M. Rozentāls
1971.	19. J. Juška	76. E. Ivanovs	51. V. Morozs
	25. J. Pliens	1980. 21. M. Rozentāls	133. V. Ginters
	51.–165. pēc alfabēta	43. Ģ. Dzelde	141. M. Straupnieks
	E. Ivanovs	79. A. Zilgalvis	152. V. Bruks
	A. Rozentāls	82. A. Rozentāls	187. A. Bojarins
	A. Sotņikovs	125. V. Ginters	1988. 9. Ģ. Dzelde
	N. Šeiers	1981. 30. M. Rozentāls	A. Štrombahs
	Z. Upītis	43. Ģ. Dzelde	22. A. Zilgalvis
1972.	57. J. Juška	93. A. Zilgalvis	23. M. Rozentāls
	58. J. Pliens	M. Rozentāls	31. P. Feldmanis
	61.–165. pēc alfabēta	1982. 29. Ģ. Dzelde	33. A. Filjimonovs
	E. Ivanovs	64. A. Zilgalvis	51. V. Morozs
	A. Rozentāls	70. A. Rozentāls	52. U. Krēsliņš
	A. Sotņikovs	95. V. Ginters	114. G. Kokts
	N. Šeiers	100. U. Krēsliņš	130. A. Grišins
	Z. Upītis	124. M. Leladze	133. R. Batmanovs
1973.	28. J. Juška	1983. 6. Ģ. Dzelde	135. M. Straupnieks
	51.–175. pēc alfabēta	12. M. Rozentāls	157. A. Bojarins
	E. Ivanovs	18. A. Zilgalvis	160. M. Mits

jaunietes

1959.	15. E. Ozola	V. Daga	80. I. Mavricina
	20. A. Mauriņa	I. Devičenska	1979. 67. I. Kimze
	21. A. Zariņa	D. Dreimane	69. S. Melbārde
	32. A. Strautmane	O. Miezāja	
		L. Sadkova	1980. 43. L. Nedne
1960.	9. A. Mauriņa	A. Zeltiņa	61. S. Melbārde
	16. A. Zariņa		64. I. Kleina
	37. A. Strautmane	1970. 17. I. Ševčenko	68. I. Berdigane
1961.	–	51.–130. pēc alfabēta	1981. 35. L. Medne
1962.	39. H. Mihņeviča	T. Aleksejeva	49. I. Kleina
	47. A. Embutniece	V. Daga	66. I. Berdigane
	70. D. Gaile	I. Ferstere	1982. 40. D. Radionova
	90. M. Līne	G. Fridrihsone	54. E. Zavarujeva
1963.	13. D. Gaile	O. Miezāja	55. L. Medne
	14. H. Mihņeviča	1971. I. Ševčenko	57. D. Kangere
	37. M. Līne	T. Hodeva	1983. 39. D. Radionova
	38. L. Guzikate	61.–120. pēc alfabēta	50. D. Diļevska
	69. Z. Jansone	I. Ferstere	83. A. Blumberga
	89. M. Zute	F. Fridrihsone	1984. –
	115. V. Kaula	S. Šuvajeva	1985. 14. A. Blumberga
1964.	14. L. Guzikate	1972. 2. I. Ševčenko	51. I. Līviņa
	25. Z. Jansone	45. G. Fridrihsone	54. I. Vējiņa
	52. S. Andersone	48. I. Šimansone	74. N. Šamanova
1965.	7. Z. Jansone	51.–120. pēc alfabēta	94. Apsīte
	21. L. Guzikate	I. Ferstere	108. I. Kēviša
	57. R. Mellupe	S. Šuvajeva	115. Z. Holcmane
	86. S. Andersone	1973. 4. I. Ševčenko	161. A. Drīviņa
	114. D. Segleniece	21. S. Šuvajeva	200. E. Ernestssone
1966.	5. Z. Jansone	31. I. Šimansone	1986. 3. A. Blumberga
	21. R. Mellupe	38. I. Ferstere	33. N. Šamanova
	22. S. Andersone	1974. 3. I. Ševčenko	36. I. Vējiņa
	32. L. Guzikate	34. I. Šuvajeva	44. I. Līviņa
	70. A. Kalniņa	47. I. Rozembaha	53. I. Kēviša
	96. D. Segleniece	51.–110. pēc alfabēta	98. A. Drīviņa
1967.	3. Z. Jansone	I. Ferstere	103. A. Kalniņa
	19. S. Andersone	1975. 51.–110. pēc alfabēta	117. U. Buševica
	28. L. Guzikate	M. Kalniņa	138. E. Ernestssone
	99. I. Bormane	L. Kudrevatiha	1987. 5. A. Blumberga
	100. L. Sadkova	I. Kundziņa	13. N. Šamanova
	101. A. Kalniņa	I. Rozenbaha	14. U. Buševica
	102. D. Dreimane	V. Škubure	32. I. Līviņa
1968.	1. Z. Jansone	1976. 44. E. Kalniņa	35. I. Kēviša
	51.–120. pēc alfabēta	50. D. Medne	1988. 2. U. Buševica
	T. Aleksejeva	51.–100. pēc alfabēta	4. A. Blumberga
	V. Daga	L. Kudrevatiha	5. A. Žguna
	I. Devičenska	I. Rozenbaha	6. O. Makarčuka
	D. Dreimane	V. Škubure	14. N. Šamanova
	A. Kalniņa	B. Škutāne	16. A. Zverģe
	L. Sadkova	1977. 31. L. Kudrevatiha	17. S. Beikerte
	A. Zeltiņa	44. B. Škutāne	31. D. Mežniece
1969.	1. Z. Jansone	76. I. Kimze	34. E. Jakovļeva
	37. I. Ševčenko	80. L. Melbārde	42. E. Ernestssone
	51.–120. pēc alfabēta	1978. 27. L. Kudrevatiha	130. I. Zverģe
	T. Aleksejeva	65. S. Melbārde	
	L. Čigarevskā	66. D. Kupce	

1958.	27. J. Jansons	58. T. Kancāns	1980.	4. Ģ. Dzelde	
	28. L. Valeiko	59. E. Ivanovs		37. U. Krēsliņš	
	36. J. Šics	90. A. Gražulis		55. M. Leladze	
	48. J. Pliens	114. G. Drāznieks		56. M. Zušs	
1959.	10. J. Šics	1968.	13. E. Ivanovs	1981.	4. Ģ. Dzelde
	12. J. Pliens		25. N. Šeiers		25. U. Krēsliņš
	25. J. Juška		37. T. Kancāns		51. P. Feldmanis
	34. J. Valeiko		51.–120. pēc alfabēta		53. M. Leladze
	41. A. Gurtlavs		G. Drāznieks		61. A. Filjimonovs
			A. Gražulis		79. K. Feldmanis
			A. Mihņevičs	1982.	17. U. Krēsliņš
1960.	7. J. Juška		20. E. Ivanovs		27. M. Leladze
	8. J. Pliens	1969.	57. G. Drāznieks		35. J. Dzelme
	45. J. Kēvišs				42. P. Feldmanis
1961.	–				43. K. Feldmanis
1962.	73. V. Voskoboņikovs				43. K. Feldmanis
	79. L. Pinuss	1970.	40. A. Rozentāls	1983.	21. A. Filjimonovs
	80. R. Daugirds		41. J. Brencis		32. P. Feldmanis
	103. A. Ansons		42. G. Drāznieks		35. K. Feldmanis
	112. J. Mazitāns		45. A. Guzikats		43. V. Morozs
	113. O. Gluhovskis	1971.	12. A. Rozentāls		74. A. Štrombahs
	114. J. Krūze	1972.	–	1984.	–
	130. J. Čerņevskis	1973.	51.–120. pēc alfabēta	1985.	4. A. Filjimonovs
1963.	61. J. Mazitāns		M. Urtāns		19. V. Morozs
	62. V. Voskoboņikovs		I. Zušs		30. G. Kokts
	64. O. Gluhovskis	1974.	31. M. Urtāns		32. A. Tabors
	67. L. Pinuss		51.–120. pēc alfabēta		43. V. Kurovs
	101. Z. Upītis		Z. Priede		35. A. Štrombahs
	106. V. Bulmanis		M. Pukše		70. S. Bogačovs
	107. A. Kerre		M. Rozentāls		81. R. Batmanovs
1964.	54. Z. Upītis		O. Škuberts		127. E. Valeiko
	82. A. Pētersons	1975.	49. M. Rozentāls		174. V. Bruks
	83. L. Pinuss		51.–110. pēc alfabēta		188. Grandavs
	139. B. Repša		V. Ginters	1986.	8. A. Štrombahs
1965.	53. Z. Upītis		E. Ivanovs		34. R. Batmanovs
	134. B. Pogrebcovs		Z. Priede		40. S. Bogačovs
	147. A. Mālmeistars		I. Zušs		88. M. Straupnieks
	138. Ē. Lazdāns	1976.	17. M. Rozentāls		97. M. Dzelde
1966.	19. Z. Upītis		21. V. Ginters		119. A. Grišins
	28. A. Mālmeistars		51.–110. pēc alfabēta		141. V. Bruks
	75. E. Lazdāns		A. Zilgalvis	1987.	3. A. Štrombahs
	113. B. Repša		10. V. Ginters		50. M. Straupnieks
	114. O. Teteris	1977.	50. A. Zilgalvis		58. V. Bruks
	115. H. Mellups		8. V. Ginters		83. A. Bojarins
	116. T. Kancāns	1978.	29. Ģ. Dzelde		96. M. Mits
	117. N. Šeiers		41. A. Zilgalvis	1988.	14. M. Straupnieks
	119. A. Gražulis		54. J. Sirmais		19. A. Grišins
	121. E. Ivanovs		55. A. Deijus		30. V. Bruks
1967.	22. A. Mālmeistars	1979.	3. V. Ginters		38. Grandavs
	44. N. Šeiers		29. Ģ. Dzelde		A. Bojarins
	55. H. Mellups				M. Mits

Latvijas meistarsacīkšu uzvarētāji

rekordisti

		sievietes				
		vienspēles	dubultspēles	jauktās dubultspēles	kopā	
1.	V. Daugirde	1957.–1967.	10	8	4	22
2.	Z. Jansone-Ivanova	1965.–1977.	5	8	8	21
3.	I. Ševčenko-Gudele	1974.–1984.	7	4	5	16
4.	S. Ošmjago-Duka	1945.–1952.	7	3	5	15
5.	M. Zēberga	1935.–1944.	5	4	6	15
6.	U. Buševica	1990.–1995.	5	5	3	13
7.	D. Gaile-Juška	1965.–1976.	-	9	3	12
8.	A. Blumberga	1985.–1996.	5	4	2	11
9.	E. Zavarujeva	1986.–1999.	3	3	1	7
10.	A. Antena-Grīnberga	1951.–1956.	3	3	2	8

vīrieši

1.	A. Duks	1949.–1962.	9	10	7	26
2.	J. Juška	1961.–1976.	11	10	3	24
3.	M. Rozentāls	1978.–1994.	6	11	6	23
4.	J. Pliens	1962.–1974.	2	11	7	20
5.	A. Fijimonovs	1987.–1999.	10	3	4	17
6.	A. Bertīņ-Bērziņš	1934.–1938.	3	4	4	11
7.	A. Rozentāls	1973.–1980.	3	5	3	11
8.	J. Šteinbergs	1946.–1953.	2	6	3	11
9.	O. Jansons	1953.–1960.	1	6	3	10
10.	A. Zilgalvis	1979.–1992.	3	6	-	9

vienspēles

		sievietes		
1.	J. Berenta	1923.	13. A. Holcmane	1969., 1971., 1979.
2.	G. Kristiani	1927.	14. I. Ševčenko	1974., 1975., 1977., 1978., 1982.–1984.
3.	H. Goldberga	1931., 1934., 1938., 1939.	15. L. Medne	1980., 1981.
4.	M. Zēberga	1935., 1940., 1942.–1944.	16. A. Blumberga	1985., 1986., 1988., 1990., 1996.
5.	M. Vuškaine	1936.	17. E. Zavarujeva	1987., 1998., 1999.
6.	E. Minca	1937.	18. O. Makarčuka	1989.
7.	S. Ošmjago-Duka	1945.–1950., 1952.	19. U. Buševica	1991.–1995.
8.	M. Meijere	1951., 1953.	20. A. Barinova	1997., 2002.
9.	A. Antena-Grīnberga	1954.–1956.	21. K. Bandere	2000.
10.	V. Daugirde	1957.–1965., 1967.	22. I. Kuzmina	2001., 2004.
11.	Z. Jansone-Ivanova	1966., 1970., 1972., 1973., 1976.	23. L. Dekmeijere	2003.
12.	R. Mellupe	1968.		

vīrieši

1.	F. Šelers	1923.	14. J. Juška	1961.–1963., 1966.–1970., 1972.–1974.
2.	N. Kuzņecovs	1927., 1931.	15. J. Pliens	1964., 1965.
3.	A. Bertīņ-Bērziņš	1934.–1936.	16. R. Ūsvēli	1971.
4.	A. Grapmanis	1937.	17. E. Ivanovs	1975.
5.	L. Jansons	1938., 1939.	18. A. Rozentāls	1976.–1978.
6.	E. Zeba	1940.	19. A. Zilgalvis	1979., 1982., 1985.
7.	E. Ābelītis	1942., 1943.	20. M. Rozentāls	1980., 1981., 1984., 1991.–1993.
8.	O. Bauers	1944.	21. Ģ. Dzelve	1983., 1986.
9.	V. Bergmanis	1945.–1947.	22. A. Fijimonovs	1987.–1990., 1995.–1997., 1999.–2001.
10.	J. Šteinbergs	1948., 1949.	23. V. Ginters	1994.
11.	A. Duks	1950.–1953., 1955.–1959.	24. O. Vaskis	1998.
12.	H. Reppiks	1954.	25. Ņ. Švačko	2002.
13.	O. Jansons	1960.	26. A. Juška	2003., 2004.

Jūrmalas starptautiskais turnīrs

Finālu rezultāti

vienspēles

	sievietes	vīrieši
1933. Dubinska (Polija) – Zēberga (Latvija)	6:1, 6:3	
1934. Merhāntova (Čehoslovākija) – Vēbere (Vācija)	7:5, 6:3	1933. Vitmans (Polija) – Pahovskis (Polija) 2:6, 6:2, 6:3
1935. Sobotkova (Čehoslovākija) – Zēberga (Latvija)	6:1, 6:2	1934. Lunds (Vācija) – Krasnijs (Čehoslovākija) 8:6, 3:6, 6:4, 6:1
1936. Trūde-Volfa (Austrija) – Summera (Ungārija)	6:2, 6:1	1935. Pahovskis (Čehoslovākija) – Poplavskis (Polija) 6:4, 6:2, 6:2
1937. Nehvilova (Čehoslovākija) – Minca (Latvija)	6:1, 6:3	1936. Ceinārs (Čehoslovākija) – Černoks (Čehoslovākija) 6:4, 5:7, 1:3, w:0
1938. Šamoģi (Ungārija) – Kovača (Dienvidslāvija)	6:2, 6:1	1937. Tločinskis (Polija) – Stingls (Čehoslovākija) 6:1, 6:2, 6:8, 2:6 6:3
1939. Kovača (Dienvidslāvija) – Šamoģi (Ungārija)	6:3, 2:6, 8:6	1938. Tločinskis (Polija) – Koseks (Čehoslovākija) 3:6, 6:3, 6:3, 6:3
		1939. Hebda (Polija) – Dalošs (Ungārija) 6:1, 6:4, 6:1

dubultspēles

	sievietes	vīrieši
1939. Kovāča (Dienvidslāvija)/Šamoģi (Ungārija) – Nemmika (Igaunija)/Zēberga (Latvija)		
		vīrieši
1933. Eifermans/Ellisens (abi Austrija) – Šada/Pahovskis (abi Čehoslovākija)	6:0, 7:5, 10:8	
1934. Lunds/Bohals (abi Vācija) – Lams/Pukks (abi Igaunija)	6:4, 6:1, 8:6	
1935. Polis (Latvija)/Pahovskis (Čehoslovākija) – Majejskis/Poplavskis (abi Polija)	6:3, 6:4, 6:2	
1936. Redls/Brošs (abi Austrija) – Černoks/Ceinārs (abi Čehoslovākija)	6:3, 8:6, 5:7, 6:2	
1937. Drobnijs/Stingls (abi Čehoslovākija) – Tločinskis/Čaikovskis (abi Polija)	7:5, 6:2, 6:2	
1938. Radovanovičs (Dienvidslāvija)/Ambrozs (Čehoslovākija) – Forstmans/Petersens (abi Somija)	6:4, 6:3	
1939. Lasns (Igaunija)/Dalašs (Ungārija) – Hebda/Končaks (abi Polija)	8:6, 6:4, 6:4	
		vīrieši
1933. Nemmika (Igaunija)/Pahovskis (Čehoslovākija) – Zēberga (Latvija)/Eifermans (Austrija)	6:1, 6:3	
1934. Merhāntova/Šada (abi Čehoslovākija) – Nemmika/Lasns (abi Igaunija)	6:4, 7:5	
1935. Vrede-Holma (Latvija)/Poplovskis (Polija) – Sobotkova/Pahovskis (abi Čehoslovākija)	7:5, 3:6, 7:5	
1936. Volfa/Brešs (abi Austrija) – Paulsena (Igaunija)/Redls (Austrija)	6:0, 6:1	
1937. Nehvilova/Drobnijs (abi Čehoslovākija) – Šustmana/Hendeveks (abi Vācija)	6:3, 6:2	
1938. Šamoģi/Petola (abi Ungārija) – Kovāča/Radavanovskis (abi Dienvidslāvija)	6:3, 7:5	
1939. Šamoģi/Dalošs (abi Ungārija) – Kovāča (Dienvidslāvija)/Hebda (Polija)	3:6, 6:3, 6:4	

LPSR spēcīgāko tenisistu pavasara turnīrs

1956. un 1957. Rīga, *Dinamo* tenisa laukumi Viesturdārzā

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

	sievietes	vīrieši
1956.	M. Jemeljanova (Maskava) L. Preobraženska (Maskava) A. Kuzmina (Maskava)	1956. S. Andrejevs (Maskava) M. Korčagins (Maskava) A. Boicovs (Ļeņingrada)
1957.	M. Jemeljanova (Maskava) V. Filipova (Maskava) V. Kuzmenko (Kijeva)	1957. S. Andrejevs (Maskava) S. Frīdlands (Maskava) V. Aņisimovs (Rostova pie Donas)

dubultspēles

	sievietes	vīrieši
1956.	T. Vjali-Marja/V. Tamma (abas Tallina) V. Filipova/L. Preobraženska (abas Maskava) M. Jemeljanova (Maskava)/V. Kuzmenko (Kijeva)	1956. S. Andrejevs/S. Belic-Geimans (abi Maskava) T. Palms/E. Kedars (abi Tallina) A. Boicovs/V. Kizeveters (abi Ļeņingrada)
1957.	L. Preobraženska/V. Filipova (abas Maskava) V. Kuzmenko (Kijeva)/T. Marja (Tallina) A. Dmitrijeva/M. Čuvirina (abas Maskava)	1957. S. Andrejevs/S. Frīdlands (abi Maskava) A. Boicovs/A. Lukinskis (abi Ļeņingrada) H. Hiops/E. Kedars (abi Tallina)

jauktās

1956.	L. Preobraženska/S. Andrejevs (abi Maskava) E. Larina (Maskava)/V. Kizeveters (Ļeņingrada) V. Filipova/J. Pankovs (abi Maskava)	1957. L. Preobraženska/S. Andrejevs (abi Maskava) V. Kuzmneko (Kijeva)/I. Gāgers (Užgoroda) I. Ļitovčenko/A. Boicovs (abi Ļeņingrada)
-------	---	---

Latvijas PSR Ministru padomes ceļojošo balvu izcīņa

1958. Rīga, *Dinamo* tenisa laukumi Viesturdārzā

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

	sievietes	vīrieši
	V. Kuzmenko (Kijeva) V. Filipova (Maskava) L. Preobraženska (Maskava)	S. Andrejevs (Maskava) R. Grodņickis (Ļeņingrada) A. Boicovs (Ļeņingrada)

dubultspēles

	sievietes	vīrieši
	T. Marja/V. Kuzmenko (abas Tallina) L. Preobraženska/V. Filipova (abas Maskava) V. Vasiljeva (Ļeņingrada)/S. Pūpola (Rīga)	S. Andrejevs (Maskava)/A. Boicovs (Ļeņingrada) M. Mozers (Kijeva)/T. Palms (Tallina) B. Kolobovs (Maskava)/R. Grodņickis (Ļeņingrada)

jauktās

V. Kuzmenko/M. Mozers (abi Kijeva) L. Preobraženska/S. Andrejevs (abi Maskava) T. Marja/T. Palms (abi Tallina)
--

Rīgas 1. starptautiskais pavasara turnīrs

1959. Rīga, *Dinamo* tenisa laukumi Viesturdārzā

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

sievietes

A. Dmitrijeva (Maskava)
K. Bardoci (Ungārija)
V. Kuzmenko (Kijeva)

vīrieši

T. Leijuss (Tallina)
A. Potanins (Ļeņingrada)
M. Mozers (Kijeva)

dubultspēles

sievietes

A. Dmitrijeva (Maskava)/I. Rjzanova (Tbilisi)
L. Preobraženska/V. Fijipova (abas Maskava)
V. Kuzmenko (Kijeva)/K. Bardoci (Ungārija)

vīrieši

N. Ozerovs/S. Andrejevs (abi Maskava)
T. Leijuss (Tallina)/S. Ļihačovs (Baku)
P. Korda (Čehoslovākija)/M. Mozers (Kijeva)

jauktās

A. Dmitrijeva (Maskava)/S. Ļihačovs (Baku)
K. Bardoci/Z. Katona (abi Ungārija)
V. Daugirde (Rīga)/L. Lenarts (Ungārija)

Rīgas 2. starptautiskais pavasara turnīrs

1960. Rīga, TTP tenisa stadions Mežaparkā

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

sievietes

A. Dmitrijeva (Maskava)
K. Bardoci (Ungārija)
O. Širokova (Čehoslovākija)

vīrieši

T. Leijuss (Tallina)
G. Viziru (Rumānija)
S. Andrejevs (Maskava)

dubultspēles

sievietes

A. Dmitrijeva (Maskava)/I. Rjzanova (Tbilisi)
K. Bardoci (Ungārija)/O. Širokova (Čehoslovākija)
M. Jemeljanova (Maskava)/D. Namijanu (Rumānija)

vīrieši

T. Leijuss (Tallina)/A. Potanins (Ļeņingrada)
S. Andrejevs/N. Ozerovs (abi Maskava)
Z. Katona/D. Birkašs (abi Ungārija)

jauktās

A. Dmitrijeva (Maskava)/A. Potanins (Ļeņingrada)
I. Rjzanova (Tbilisi)/T. Leijuss (Tallina)
L. Preobraženska/S. Andrejevs (abi Maskava)

Rīgas 3. starptautiskais pavasara turnīrs

1961. Rīga, TTP tenisa stadions Mežaparkā

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

sievietes

A. Dmitrijeva (Maskava)
V. Fiļipova (Maskava)
I. Rjazanova (Tbilisi)

vīrieši

T. Leijuss (Tallina)
A. Potanins (Ļeņingrada)
S. Ļihačovs (Baku)

dubultspēles

sievietes

A. Dmitrijeva (Maskava)/I. Rjazanova (Tbilisi)
I. Johanna (Vācija)/A. Purkova (Čehoslovākija)
V. Kuzmenko/G. Bakšejeva (abas Kijeva)

vīrieši

M. Mozers (Kijeva)/S. Ļihačovs (Baku)
T. Leijuss (Tallina)/A. Potanins (Ļeņingrada)
V. Kolobovs/B. Jegorovs (abi Maskava)

jauktās

A. Dmitrijeva (Maskava)/S. Ļihačovs (Baku)
V. Kuzmenko/M. Mozers (abi Kijeva)
I. Johanna/H. Štālbergs (abi Vācija)

Rīgas 4. starptautiskais pavasara turnīrs – Latvijas PSR Ministru padomes ceļojošo balvu izcīņa

1962. Rīga, TTP tenisa stadions Mežaparkā

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

sievietes

A. Dmitrijeva (Maskava)
L. Preobraženska (Maskava)
H. Vajleja (Vācija)

vīrieši

V. Jegorovs (Maskava)
F. Komaroni (Ungārija)
A. Metreveli (Tbilisi)

dubultspēles

sievietes

R. Abžandadze (Tbilisi)/S. Aspisova (Maskava)
L. Preola /A. Sorokina (Maskava)
I. Rjazanova-Jermolova (Tbilisi)/V. Tamma (Tallina)

vīrieši

A. Metreveli/N. Mdzinarišvili (abi Tbilisi)
J. Orļikovskis/P. Jamrozs (abi Polija)
N. Borcovs (Soči)/V. Jegorovs (Maskava)

Rīgas 5. starptautiskais pavasara turnīrs

1963. Rīga, TTP tenisa stadions Mežaparkā

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

sievietes	vīrieši
A. Dmitrijeva (Maskava)	T. Leijuss (Tallina)
V. Daugirde (Rīga)	M. Mozers (Kijeva)
G. Bakšejeva (Kijeva)	A. Potajņins (Leņingrada)

dubultspēles

sievietes	vīrieši
A. Dmitrijeva (Maskava)/G. Bakšejeva (Kijeva)	T. Leijuss/J. Parmass (abi Tallina)
M. Kulla/T. Kivi (abas Tallina)	J. Juška/J. Pliens (abi Rīga)
H. Magdeburga/M. Krīgere (abas Vācija)	K. Popovičs/S. Drons (abi Rumānija)

jauktās

G. Bakšejeva (Kijeva)/T. Leijuss (Tallina)
 M. Kulla/J. Parmass (abi Tallina)
 A. Dmitrijeva/S. Andrejevs (abi Maskava)

Rīgas 6. starptautiskais pavasara turnīrs

1964. Rīga, TTP tenisa stadions Mežaparkā

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

sievietes	vīrieši
A. Palmerova (Čehoslovākija)	J. Ciriaks (Rumānija)
E. Polgara (Ungārija)	P. Marmureanu (Rumānija)
V. Titova (Kijeva)	A. Potajņins (Leņingrada)

dubultspēles

sievietes	vīrieši
V. Titova (Kijeva)/L. Preobraženska (Maskava)	J. Ciriaks/P. Marmureanu (abi Rumānija)
T. Kivi/T. Soma (abas Tallina)	A. Potajņins (Leņingrada)/M. Mozers (Kijeva)
L., Polgara (Ungārija)/M. Kulla (Tallina)	P. Korda/J. Vopička (abi Čehoslovākija)

jauktās

M. Kulla (Tallina)/J. Ciriaks (Rumānija)
 L. Preobraženska (Maskava)/H. Štālbergs (Vācija)
 T. Kivi (Tallina)/J. Juška (Rīga)

Latvijas PSR Ministru padomes ceļojošo balvu izcīņa

1965. Jūrmala, Lielupes tenisa laukumi

Godalgoto vietu ieguvēji

vienspēles

sievietes

M. Kulla (Tallina)
O. Lendlova (Čehoslovākija)
T. Kivi (Tallina)

vīrieši

T. Leijuss (Tallina)
V. Jegorovs (Maskava)
F. Pala (Čehoslovākija)

dubultspēles

sievietes

T. Kivi/M. Kulla (abas Tallina)
O. Lendlova (Čehoslovākija)/M. Dudeja (Ungārija)
V. Daugirde/Z. Jansone (abas Rīga)

vīrieši

T. Leijuss/J. Parmass (abi Tallina)
J. Pliens/J. Juška (abi Rīga)
F. Pala/P. Štrobls (abi Čehoslovākija)

jauktās

O. Lendlova/F. Pala (abi Čehoslovākija)
T. Kivi/T. Leijuss (abi Tallina)
M. Kulla/J. Parmass (abi Tallina)

Labas Gribas spēles

1986. Jūrmala, Lielupe

Finālu rezultāti

vienspēles

sievietes

K. Kulmana – B. Bouza (abas ASV) 6:4, 7:5

vīrieši

A. Česnokovs (PSRS) – M. Vajda (Čehoslovākija) 6:3, 6:2, 6:4

dubultspēles

sievietes

L. Savčenko/S. Parhomenko –
N. Zvereva/L. Meshi (visas PSRS) 6:4, 3:6, 6:2

vīrieši

A. Zverevs/S. Ļeoņuks (abi PSRS) –
M. Vajda/K. Novāčeks (abi Čehoslovākija) 6:7, 6:4, 2:6, 6:3, 6:4

Latvijas komandas PSRS Tautu spartakiādēs

1956. gads, Maskava

Komandas sastāvs:

H. Adamone
 Ā. Grīnberga
 V. Daugirde
 D. Sniķere
 A. Duks
 O. Jansons
 H. Mihelsons
 U. Pūpols

Treneris:

J. Šteinbergs

Latvija – Armēnija 7:8
 Latvija – Karēlija 15:0
 Latvija – Moldāvija 8:4

1. Maskava
2. Ukraina
3. Igaunija
4. Ļeņingrada
5. Gruzija
6. KPFSR
7. Lietuva
8. Armēnija
9. Azerbaidžāna
10. Baltkrievija
- 11. Latvija**
12. Moldāvija
13. Uzbekija
14. Tadžikija
15. Kazahija
16. Kirgīzija
17. Turkmēnija

1959. gads, Maskava

Komandas sastāvs:

V. Daugirde
 A. Kristapsone
 A. Zariņa
 A. Mauriņa
 A. Duks
 O. Jansons
 J. Pliens
 I. Šics

Treneri:

J. Šteinbergs
 A. Mellups

Latvija – Tadžikija 14:1
 Latvija – Maskava 4:11
 Latvija – Armēnija 10:4
 Latvija – Lietuva 11:1

1. Maskava
2. Ukraina
3. Igaunija
4. Gruzija
5. KPFSR
6. Ļeņingrada
7. Baltkrievija
8. Azerbaidžāna
- 9. Latvija**
10. Lietuva
11. Armēnija
12. Uzbekija
13. Moldāvija
14. Kazahija
15. Kirgīzija
16. Tadžikija
17. Turkmēnija

1963. gads, Maskava

Komandas sastāvs:

V. Daugirde
 A. Strautmane
 H. Mihņeviča
 D. Gaile
 J. Juška
 I. Simsons
 J. Pliens
 H. Lukseps

Treneri:

A. Mellups
 J. Šteinbergs

Latvija – KPFSR 1:8
 Latvija – Uzbekija 9:2
 Latvija – Kazahija 8:0
 Latvija – Moldāvija 10:0

1. Igaunija
2. Maskava
3. Ukraina
4. KPFSR
5. Gruzija
6. Ļeņingrada
7. Azerbaidžāna
8. Baltkrievija
- 9. Latvija**
10. Moldāvija
11. Lietuva
12. Kazahija
13. Uzbekija
14. Kirgīzija
15. Armēnija
16. Tadžikija
17. Turkmēnija

1967. gads, Maskava

Komandas sastāvs:

Z. Jansone
V. Daugirde
A. Strautmane
R. Mēlupe
J. Juška
J. Pliens
Z. Upītis
A. Māļmeistars

Treneri:

J. Jansons
E. Frolovičs

Latvija – Ļeņingrada 6:4
Latvija – Ukraina 2:8
Latvija – Armēnija 7:3
Latvija – Lietuva 8:0
Latvija – Tadžikija 8:0
Latvija – Maskava 0:8
Latvija – Igaunija 1:7
Latvija – Gruzija 0:8
Latvija – KPFSR 6:5

1. Maskava
2. Gruzija
3. Ukraina
4. Igaunija
5. **Latvija**
6. KPFSR
7. Ļeņingrada
8. Azerbaidžāna
9. Uzbekija
10. Baltkrievija
11. Kazahija
12. Lietuva
13. Moldāvija
14. Armēnija
15. Kirgizija
16. Turkmēnija
17. Tadžikija

1975. gads, Tallina

Komandas sastāvs:

I. Ševčenko
Z. Jansone-Ivanova
A. Strautmane-Holcmane
D. Gaile-Juška
A. Rozentāls
J. Juška
Z. Upītis
E. Ivanovs

Treneris:

J. Jansons

Latvija – Ukraina 3:7
Latvija – Lietuva 8:0
Latvija – Kirgizija 8:0
Latvija – Baltkrievija 2:7
Latvija – Ļeņingrada 6:4

1. Maskava
2. Ukraina
3. Igaunija
4. Gruzija
5. KPFSR
6. Baltkrievija
7. **Latvija**
8. Ļeņingrada
9. Azerbaidžāna
10. Kazahija
11. Uzbekija
12. Lietuva
13. Tadžikija
14. Armēnija
15. Moldāvija
16. Kirgizija
17. Turkmēnija

1979. gads, Jūrmala

Komandas sastāvs:

I. Ševčenko
Z. Ivanova
L. Kudrevatiha
S. Melbārde
A. Rozentāls
E. Ivanovs
V. Ginters
M. Rozentāls

Treneri:

A. Mellups
Alfrēds Rozentāls

Latvija – KPFSR 2:8
Latvija – Uzbekija 8:2
Latvija – Kirgizija 0:8
Latvija – Azerbaidžāna 4:7
Latvija – Baltkrievija 5:6
Latvija – Igaunija 6:5

1. Maskava
2. Ukraina
3. KPFSR
4. Baltkrievija
5. Gruzija
6. Azerbaidžāna
7. **Latvija**
8. Igaunija
9. Kazahija
10. Ļeņingrada
11. Tadžikija
12. Uzbekija
13. Armēnija
14. Kirgizija
15. Lietuva
16. Moldāvija
17. Turkmēnija

1983. gads, Taškenta

Komandas sastāvs:

I. Ševčenko
Z. Ivanova
D. Radionova
I. Kleina
E. Zavarujeva
Ģ. Dzeldē
M. Rozentāls
A. Zilgalvis
A. Rozentāls
U. Krēsliņš

Treneri:

G. Avena
J. Juška

Latvija – Moldāvija 8:2
Latvija – Ļeņingrada 6:2
Latvija – Baltkrievija 5:6
Latvija – Maskava 2:6
Latvija – Azerbaidžāna 9:2
Latvija – Ukraina 2:6
Latvija – KPFSR 6:5
Latvija – Gruzija 6:5
Latvija – Igaunija 6:4

1. Maskava
2. Ukraina
3. Baltkrievija
- 4. Latvija**
5. KPFSR
6. Gruzija
7. Igaunija
8. Azerbaidžāna
9. Uzbekija
10. Armēnija
11. Ļeņingrada
12. Tadžikija
13. Kazahija
14. Moldāvija
15. Lietuva
16. Kirgīzija
17. Turkmēnija

1986. gads, Maskava

Sievietēm 10. vieta

Komandas sastāvs:

E. Zavarujeva
N. Šamanova
I. Līviņa
D. Radionova

Treneris:

J. Juška

Latvija – Uzbekija 1:3
Latvija – Ļeņingrada 3:2
Latvija – Armēnija 1:3

Vīriešiem 3. vieta

Komandas sastāvs:

Ģ. Dzeldē
U. Krēsliņš
A. Filimonovs
P. Feldmanis
D. Morozs

Trenere:

G. Avena

Latvija – Uzbekija 4:0
Latvija – Gruzija 3:1
Latvija – Maskava 1:3
Latvija – Igaunija 3:1

1. Ukraina
2. Maskava
3. Gruzija
- 4. Latvija**
5. Igaunija
6. Baltkrievija
7. KPFSR
8. Armēnija
9. Uzbekija
10. Moldāvija
11. Ļeņingrada
12. Tadžikija
- 13.–14. Azerbaidžāna
Kazahija

Latvijas izlase Federācijas kausa izcīņā

Pirmoreiz startē	1992. gadā
Spēlē Federācijas kausa izcīņā	13 gadus
Aizvadīti mači	45 (22 – 23) (uzvaras, zaudējumi)
Visvairāk uzvaru kopā	Larisa Savčenko-Neilande (27 – 12)
Visvairāk uzvaru vienspēlēs	Larisa Savčenko-Neilande (12 – 7)
Visvairāk uzvaru dubultspēlēs	Larisa Savčenko-Neilande (15 – 5)
Labākais dubultspēļu pāris	Agnese Blumberga/Larisa Savčenko Neilande (6 – 1)
Visvairāk mačos piedalījusies	Larisa Savčenko-Neilande (25)
Visvairāk gadus spēlējusi	Larisa Savčenko-Neilande (9)

Latvijas izlases spēlētājas, kas izgājušas laukumā Federācijas kausa izcīņā

	Kopā (uzvaras, zaudējumi)	Vienspēles (uzvaras, zaudējumi)	Dubultspēles (uzvaras, zaudējumi)	Pedalījusies mačos	Debija	Cik gadus spēlēts
Katrina Bandere	8–16	6–8	2–8	14	1999.	4
Anete Bandere	4–4	2–2	2–2	5	2002.	1
Anna Barinova	4–6	1–4	3–2	6	1996.	2
Agnese Blumberga	17–12	6–6	11–6	20	1992.	6
Una Buševica	10–9	5–6	5–3	14	1992.	3
Līga Dekmeijere	4–6	1–4	3–2	6	1998.	2
Ilona Giberte	5–7	2–3	3–4	8	2001.	3
Jeļena Krutjko	2–1	1–7	1–4	8	1998.	3
Irina Kuzmina	6–2	1–1	5–1	6	2003.	2
Larisa Neilande	27–12	12–7	15–5	25	1992.	9
Linda Svarēna	0–1	0–1	0–0	1	2003.	1
Gabija Tālberga	2–0	0–0	2–0	2	1992.	1

1992. Eiroāfrikas zonas 1. grupa

Atēnas, Grieķija (tenisita segums, atklātie laukumi)

1. kārtā

Latvija – Grieķija 3:0

U. Buševica – C. Zahariadu	6:2, 6:3
L. Neilande – C. Papadaki	4:6, 6:3, 6:2
A. Blumberga/L. Neilande – C. Papadaki/C. Zahariadu	7:6 (7:3), 6:2

2. kārtā

Horvātija – Latvija 1:2

M. Palaversiča – U. Buševica	6:4, 2:6, 6:3
N. Ercegoviča – L. Neilande	6:3, 6:1
G. Matiča/M. Muriča – A. Blumberga/U. Buševica	6:3, 3:6, 6:8

1993. Eiroāfrikas zonas 1. grupa

Notinhema, Anglija (cietais segums, atklātie laukumi)

Kvalifikācija

Latvija – Ungārija 2:1

U. Buševica – A. Muzamela	6:7 (8:10), 2:6	
L. Neilande – K. Ģorke	1:6, 6:2, 6:4	
A. Blumberga/L. Neilande – V. Surgo/K. Ģorke	6:2, 6:0	

Latvija – Portugāle 2:1

A. Blumberga – J. Pedroso	6:4, 6:2	
L. Neilande – S. Prazeresa	6:1, 7:5	
A. Blumberga/U. Buševica – J. Pedroso/S. Prazeresa	6:3, 3:6, 4:6	

Latvija – Rumānija 3:0

A. Blumberga – A. Vanča	7:5, 7:5	
L. Neilande – R. Dragomira	3:6, 6:4, 6:2	
U. Buševica/L. Neilande – R. Dragomira/A. Vanča	4:1, rumānietes pārtrauca spēli	

1. kārtā

Latvija – Ungārija 2:1

A. Blumberga – A. Muzamela	6:1, 6:3	
L. Neilande – V. Surgo	6:2, 6:2	
A. Blumberga/U. Buševica – K. Ģorke/A. Muzamela	0:6, 0:6	

1993. Pasaules grupa

Frankfurte, Vācija (tenisita segums, atklātie laukumi)

1. kārtā

Latvija – Beļģija 2:1

A. Blumberga – N. Fēbere	6:3, 6:3	
L. Neilande – D. Monamī	1:6, 7:5, 1:6	
A. Blumberga/L. Neilande – L. Korto/D. Monamī	4:6, 6:4, 9:7	

Ceturtdaļfināls

Latvija – Nīderlande 0:3

U. Buševica – S. Rotere	4:6, 2:6	
A. Blumberga – M. Oremane	6:7 (4:7), 2:6	
A. Blumberga/U. Buševica – K. Bogerta/M. Oremane	2:6, 3:6	

1994. Pasaules grupa

Frankfurte, Vācija (tenisita segums, atklātie laukumi)

1. kārtā

Latvija – Austrālija 1:2

A. Blumberga – R. Makkalana	1:6, 1:6	
L. Neilande – K. Radforda	6:3, 2:6, 6:0	
A. Blumberga/L. Neilande – E. Smailija/R. Stabsa	3:6, 3:6	

1995. Eiroāfrikas zonas 1. grupa

Mursija, Spānija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Latvija – Šveice 2:1

U. Buševica - J. Manta 6:1, 6:1
 L. Neilande – M. Hingisa 1:6, 2:6
 L. Neilande/A. Blumberga – G. Dondita/M. Hingisa 7:5, 5:7, 7:5

Latvija – Baltkrievija 1:2

U. Buševica – T. Ignatjeva 2:6, 5:7
 A. Blumberga – N. Zvereva 0:6, 0:6
 U. Buševica/A. Blumberga – M. Steta/V. Žukoveca 6:4, 3:6, 7:5

Latvija – Somija 2:1

U. Buševica – P. Torena 4:6, 4:6
 L. Neilande – N. Dālmāne 6:0, 6:1
 L. Neilande/A. Blumberga – N. Dālmāne/P. Torena 6:1, 6:2

1. kārtā

Latvija – Ungārija 1:2

U. Buševica – P. Mandula 3:6, 6:1, 3:6
 L. Neilande – A. Temešvari 4:6, 6:7 (4:7)
 U. Buševica/A. Blumberga – P. Mandula/A. Temešvari 7:6 (7:5), 7:5

1996. Eiroāfrikas zonas 1. grupa

Mursija, Spānija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Latvija – Itālija 1:2

A. Barinova – Antonella Sjerra-Caneti 4:6, 2:6
 L. Neilande – R. Grande 2:6, 6:7 (1:7)
 A. Barinova/L. Neilande – L. Golarsa/R. Grande 6:2, 6:3

Latvija – Norvēģija 3:0

A. Barinova – K. Borgersena 6:4, 7:5
 L. Neilande – T. Samara 6:1, 6:0
 A. Barinova/L. Neilande – K. Borgersena/T. Samara 6:2, 6:3

Latvija – Zviedrija 0:3

L. Neilande – A. Karlsone 1:4, Latvijas tenisiste pārtrauca spēli
 A. Barinova – A. Svensone 6:1, 5:7, 2:6
 L. Neilande/A. Barinova – A. Karlsone/M. Lindstrēma neizspēlēja

1997. Eiroāfrikas zonas 1. grupa

Bari, Itālija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Latvija – Slovēnija 0:3

A. Barinova – T. Križana 4:6, 1:6
 L. Neilande – B. Muleja 2:6, 0:6
 A. Barinova/A. Blumberga – T. Križana/K. Srebotņika 4:6, 2:6

Latvija – Izraēla 1:2

A. Blumberga – H. Rosena 1:6, 6:1, 2:6
 A. Barinova – A. Smašnova 4:6, 2:6
 L. Neilande/A. Blumberga – N. Kahana/T. Obcilers 6:2, 6:3

Latvija – Gruzija 3:0

A. Blumberga – S. Managadze 6:3, 6:3
 L. Neilande – N. Lorsabišvili 6:1, 6:2
 L. Neilande/A. Barinova – N. Lorsabišvili/S. Managadze 6:4, 6:4

1998. Eiroāfrikas zonas 1. grupa

Mursija, Spānija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Latvija – Dienvidāfrika 0:3

A. Blumberga – J. Steka 0:6, 7:5, 3:6
 J. Krutjko – M. de Švarta 0:6, 3:6
 L. Dekmeijere/J. Krutjko – L. Horna/E. De Villersa 0:6, 0:6

Latvija – Rumānija 0:3

L. Dekmeijere – A. Pirsu 4:6, 4:6
 J. Krutjko – R. Sandu 1:6, 2:6
 L. Dekmeijere/A. Blumberga – O. Golimbioši/R. Sandu 2:6, 4:6

Latvija – Bulgārija 2:1

A. Blumberga – A. Pandjerova 6:7 (3:7), 2:6
 J. Krutjko – M. Malejeva 7:6 (7:2), 1:6, 6:1
 J. Krutjko/A. Blumberga – A. Pandjerova/D. Topalova 6:4, 6:4

1999. Eiroāfrikas zonas 1. grupa

Mursija, Spānija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Latvija – Ukraina 1:2

K. Bandere – T. Perebijnisa 7:6 (7:5), 7:6(8:6)
 J. Krutjko – J. Tatarkova 1:6, 2:6
 K. Bandere/L. Neilande – N. Medvedeva/J. Tatarkova 6:3, 4:6, 3:6

Latvija – Dienvidāfrika 0:3

K. Bandere – M. De Švarta 2:6, 3:6
 J. Krutjko – A. Kocere 1:6, 2:6
 J. Krutjko/L. Neilande – L. Horna/M. de Švarta 3:6, 6:3, 3:6

Latvija – Dānija 2:1

K. Bandere – C. Āgārda 1:6, 2:6
 L. Neilande – E. Dīrberga 6:2, 6:0
 K. Bandere/L. Neilande – C. Āgārda/E. Dīrberga 6:3, 6:4

2000. Eiroāfrikas zonas 1. grupa

Mursija, Spānija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Latvija – Ungārija 0:3

K. Bandere – A. Foldeni	4:6, 3:6	
J. Krutjko – R. Kuti-Kiša	0:6, 0:6	
K. Bandere/L. Neilande – P. Mandula/K. Māroši		2:6, 1:6

Latvija – Dienvidāfrika 0:3

K. Bandere – E. de Villersa	1:6, 3:6	
J. Krutjko – S. de Bēra	2:6, 3:6	
K. Bandere/J. Krutjko – M. de Švarta/L. Horna		4:6, 3:6

Latvija – Grieķija 0:3

K. Bandere – M. Pavlidu	6:7 (3:7), 2:6	
J. Krutjko – E. Rousi	3:6, 4:6	
K. Bandere/J. Krutjko – E. Danilidu/E. Rousi		5:7, 4:6

2001. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Antalja, Turcija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Latvija – Īrija 2:1

I. Giberte – I. Doila	3:6, 4:6	
K. Bandere – K. Ligana	6:3, 6:4	
K. Bandere/I. Giberte – I. Doila/K. Nugenta	6:3, 6:4	

Latvija – Gruzija 0:3

I. Giberte – S. Devidze	4:6, 4:6	
K. Bandere – M. Čahnašvili	7:5, 3:6, 4:6	
K. Bandere/I. Giberte – M. Čahnašvili/S. Devidze		1:6, 6:3, 4:6

Latvija – Malta 1:2

I. Giberte – H. Ascika	7:5, 6:3	
K. Bandere – L. Kamenculi	6:2, 6:7 (4:7), 1:6	
K. Bandere/I. Giberte – L. Kamenculi/K. Cazāra-Toregiani		5:7, 6:4, 4:6

2002. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Pretorija, Dienvidāfrika (cietais segums, atklātie laukumi)

Latvija – Alžīrija 2:1

A. Bandere – S. Ben Josefa	6:2, 6:3	
K. Bandere – F. Esegira	6:1, 6:4	
K. Bandere/l. Giberte – S. Ben Sala/F. Esegira		2:6, 6:7(3)

Latvija – Dienvidāfrika 1:2

A. Bandere – C. Šepere	2:6, 1:6	
K. Bandere – N. Grandina	6:4, 6:4	
K. Bandere/A. Bandere – E. de Villera/N. Grandina		5:7, 2:6

Latvija – Lihtenšteina 3:0

I. Giberte – J. Nīdhārda	6:3, 6:3	
K. Bandere – S. Vogta	6:2, 6:1	
A. Bandere/l. Giberte – N. Batlinera/A. Šadlera		6:3, 6:3

1. kārtā

Latvija – Botsvāna 3:0

A. Bandere – R. Fetu	6:1, 6:2	
K. Bandere – T. Morabela	6:2, 6:2	
A. Bandere/l. Giberte – T. Marobela/R. Fetu		6:0, 6:2

Ceturtdaļfināls

Latvija – Dānija 0:3

A. Bandere – K. Jakobsgārda	7:6 (7:3), 2:6, 0:6	
K. Bandere – E. Dīrberga	3:6, 3:6	
A. Bandere/l. Giberte – A. Hermansena/K. Jakobsgārda		3:6, 2:6

2003. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Eštorila, Portugāle (tenisita segums, atklātie laukumi)

Latvija – Grieķija 1:2

I. Kuzmina – N. Kīpritidu	3:6, 3:6	
L. Svarēna – C. Zahariadu	1:6, 3:6	
L. Savčenko-Neilande/l. Kuzmina – A. Kaplani/M. Pavlidu		4:6, 6:2, 6:4

Latvija – Alžīrija 2:1

I. Giberte – S. Medjahdi	2:6, 1:6	
I. Kuzmina – S. Ben Sala	6:3, 6:1	
I. Kuzmina/L. Savčenko-Neilande – A. Halo/S. Medjahdi		7:6 (7:4), 6:3

Latvijas izlase Deivisa kausa izcīņā

1993. Eiroāfrikas zonas 3. grupa

Lusaka, Zambija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Kvalifikācija

Latvija – Zambija 3:0

A. Štrombahs – N. Simuniola 6:2, 6:1
 Ģ. Dzelde – D. Svīnijs 6:2, 6:2
 Ģ. Dzelde/M. Rozentāls – S. Kangva/T. Simuniola 6:4, 6:2

Latvija – Sanmarīno 3:0

A. Štrombahs – C. Foreselini 6:0, 6:2
 Ģ. Dzelde – D. Visini 4:6, 6:3, 6:4
 M. Rozentāls/A. Štrombahs – C. Forselini/G. Fransini 6:1, 6:3

Latvija – Turcija 3:0

A. Štrombahs – B. Albairaks 6:4, 6:1
 Ģ. Dzelde – A. Karagoza 6:1, 6:4
 Ģ. Dzelde/A. Štrombahs – J. Erkangils/A. Karagoza 6:2, 6:0

Latvija – Slovēnija 2:1

A. Štrombahs – M. Pors 6:3, 5:7, 1:6
 Ģ. Dzelde – B. Trupejs 6:4, 6:1
 Ģ. Dzelde/A. Štrombahs – M. Pors/B. Trupejs 5:7, 6:3, 7:5

Latvija – Kongo 3:0

M. Rozentāls – A. Bemba 6:2, 6:1
 A. Štrombahs – Č. Bemba 6:3, 6:1
 M. Rozentāls/A. Štrombahs – A. Bemba/C. Bemba 6:2, 6:2

1994. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Nairobi, Kenija (tenisita segums, atklātie laukumi)

1. kārtā

Latvija – Kenija 3:1

Ģ. Dzelde – E. Polo 7:6 (3:7), 6:4, 6:2
 A. Filjimonovs – P. Vekesa 7:6 (7:5), 1:6, 4:6, 1:6
 Ģ. Dzelde/A. Filjimonovs – E. Polo/P. Vekesa 6:3, 6:7 (4:7), 7:6 (7:1), 6:3
 Ģ. Dzelde – P. Vekesa 6:4, 7:6 (7:4), 7:6 (7:5)
 A. Filjimonovs – E. Polo neizspēlēja

Jūrmala, Latvija (tenisita segums, atklātie laukumi)

2. kārtā

Latvija – Ukraina 3:2

Ģ. Dzelde – D. Poļakovs 3:6, 7:5, 2:6, 1:6
 A. Štrombahs – S. Baranovs 6:0, 6:4, 6:3
 Ģ. Dzelde/A. Filjimonovs – V. Jegorovs/D. Poļakovs 6:7 (3:7), 6:4, 6:2, 6:1
 A. Štrombahs – D. Poļakovs 1:6, 6:4, 5:7, 1:6
 Ģ. Dzelde – S. Baranovs 6:2, 7:5, 6:4

Jūrmala, Latvija (cietais segums, hallē)

3. kārtā

Latvija – Maroka 1:4

A. Štrombahs – H. Arazi 1:6, 1:6, 6:7 (1:7)
 Ģ. Dzelde – J. El Einai 5:7, 7:6 (7:5), 5:7, 2:6
 Ģ. Dzelde/A. Filjimonovs – H. Arazi/J. El Einai 6:3, 1:6, 1:6, 4:6
 A. Štrombahs – M. Tahiri 4:6, 6:4, 6:2
 Ģ. Dzelde – H. Arazi 2:6, 4:6

1995. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Tallina, Igaunija (paklājs, hallē)

1. kārtā

Latvija – Igaunija 3:2

Ģ. Dzelde – A. Vākals	6:1, 6:2, 6:4	
A. Štrombahs – S. Sumbergs	3:6, 7:6 (7:2), 6:4, 6:4	
Ģ. Dzelde/A. Štrombergs – S. Sumbergs/A. Vākals	6:7 (6:8), 7:6 (9:7), 6:7 (2:7), 1:6	
A. Štrombahs – A. Vākals	6:2, 3:6, 6:3, 3:6, 2:6	
Ģ. Dzelde – S. Sumbergs	6:2, 6:4, 6:7 (5:7), 6:3	

Jūrmala, Latvija (tenisita segums, atklātie laukumi)

2. kārtā

Latvija – Ukraina 2:3

Ģ. Dzelde – A. Ribalko	3:6, 2:6, 2:6	
A. Štrombahs – D. Muzika	6:2, 6:3, 6:3	
Ģ. Dzelde/A. Fiļimonovs – D. Muzika/A. Ribalko	6:4, 7:5, 2:6, 6:3	
Ģ. Dzelde – D. Muzika	2:6, 4:6, 6:1, 2:6	
A. Štrombahs – A. Ribalko	6:7 (2:7), 5:7, 3:6	

1996. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Jūrmala, Latvija (cietais segums, hallē)

1. kārtā

Latvija – Kotdivuāra 2:3

A. Štrombahs – C. N'Gorans	3:6, 1:6, 3:6	
Ģ. Dzelde – C. Gorans	7:5, 6:4, 6:1	
Ģ. Dzelde/A. Fiļimonovs – C. N'Gorans/C. N'Gorans	6:7 (5:7), 5:7, 3:6	
Ģ. Dzelde – C. N'Gorans	7:6 (7:1), 3:6, 1:6, 2:6	
A. Fiļimonovs – C. N'Gorans	6:7 (1:7), 3:6	

Skopje, Maķedonija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Play-off

Latvija – Maķedonija 3:2

A. Fiļimonovs – O. Nikolovskis	6:2, 6:3, 6:1	
Ģ. Dzelde – G. Sevčenko	3:6, 2:6, 6:1, 1:6	
Ģ. Dzelde/A. Fiļimonovs – G. Popovs/G. Sevčenko	6:4, 6:4, 6:4	
Ģ. Dzelde – G. Popovs	6:3, 6:3, 6:2	
A. Fiļimonovs – G. Sevčenko	5:7, 5:7	

1997. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Abidžana, Kotdivuāra (cietais segums, atklātie laukumi)

1. kārtā

Latvija – Kotdivuāra 0:5

I. Lagzdīņš – C. N'Gorans	1:6, 2:6, 0:6	
R. Sproga – C. N'Gorans	4:6, 0:6, 2:6	
I. Lagzdīņš/R. Sproga – C. N'Gorans/C. N'Gorans	1:6, 2:6, 5:7	
R. Sproga – I. Lonfo	1:6, 2:6	
O. Vaskis – V. Sanons	4:6, 4:6	

Jūrmala, Latvija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Play-off

Latvija – Gana 4:1

Ģ. Dzelde – G. Dārkijs	6:2, 6:1, 6:1	
A. Fiļimonovs – F. Ofori	6:1, 6:2, 6:2	
Ģ. Dzelde/A. Fiļimonovs – F. Ofori/T. Kuaje	6:1, 6:1, 6:0	
Ģ. Dzelde – F. Ofori	6:7 (5:7), 4:6	
A. Fiļimonovs – G. Dārkijs	6:3, 6:2	

1998. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Jūrmala, Latvija (paklājs, hallē)

1. kārtā

Latvija – Dienvidslāvija 2:3

A. Filimonovs – D. Vemičs	6:7 (7:9), 7:6 (7:5), 6:4, 6:4
G. Dzelde – N. Žimonjičs	0:6, 6:4, 4:6, 5:7
N. Ivanovs/G. Dzelde – D. Vemičs/N. Žimonjičs	4:6, 3:6, 1:6
G. Dzelde – D. Vemičs	6:4, 6:3, 6:7 (8:10), 1:6, 6:2
A. Filimonovs – N. Žimonjičs	3:6, 4:6, 2:6

Play-off

Latvija – Gruzija 5:0

G. Dzelde – G. Samharadze	6:3, 4:6, 6:3, 6:0
A. Filimonovs – I. Kunhulija	6:2, 6:3, 3:6, 6:3
G. Dzelde/A. Filimonovs – D. Kačarava/G. Samharadze	6:3, 6:2
A. Filimonovs – G. Samharadze	6:3, 6:2
G. Dzelde – I. Kunhulija	6:3, 6:1

1999. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Jūrmala, Latvija (paklājs, hallē)

1. kārtā

Latvija – Polija 2:3

A. Tabors – B. Dabrovskis	4:6, 2:6, 2:6
A. Filimonovs – M. Gavlovskis	7:6 (7:3), 6:7 (6:8), 7:5, 3:6, 6:3
A. Filimonovs/I. Lagzdiņš – B. Dabrovskis/M. Gavlovskis	3:6, 4:6, 4:6
A. Filimonovs – P. Ščepaņiks	6:3, 6:0, 4:6, 7:5
I. Lagzdiņš – M. Gavlovskis	2:6, 6:7 (3:7), 6:3, 3:6

Play-off

Latvija – Maķedonija 4:1

G. Dzelde – K. Mitrovskis	6:0, 6:2, 6:2
A. Filimonovs – G. Sterijovskis	6:1, 7:6 (7:2), 6:3
G. Dzelde/A. Filimonovs – G. Bosalevskis/G. Sterijovskis	6:2, 6:2, 6:4
O. Vaskis – G. Sterijovskis	3:6, 6:2, 6:2
I. Lagzdiņš – K. Mitrovskis	2:6, 5:7

2000. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Jūrmala, Latvija (paklājs, hallē)

1. kārtā

Latvija – Horvātija 0:5

G. Dzelde – G. Ivanisevičs	1:6, 4:6, 4:6
A. Filimonovs – I. Ļubicičs	6:7 (0:7), 6:7 (6:8), 4:6
G. Dzelde/A. Filimonovs – G. Ivanisevičs/I. Ļubicičs	4:6, 6:3, 3:6, 2:6
R. Sproga – M. Ancičs	3:6, 4:6
I. Lagzdiņš – L. Zovko	3:6, 4:6

Mondorfa, Luksemburga (tenisita segums, atklātie laukumi)

Play-off

Latvija – Luksemburga 1:4

G. Dzelde – G. Millers	2:6, 0:6, 2:6
A. Filimonovs – P. Šols	4:6, 6:2, 6:7 (6:8), 6:7 (3:7)
G. Dzelde/A. Filimonovs – J. Goudenbors/G. Millers	3:6, 3:6, 7:6 (9:7), 5:7
R. Sproga – S. Toma	6:2, 7:5
I. Lagzdiņš – P. Šols	3:6, 7:5, 2:6

2001. Eiroāfrikas zonas 3. grupa

Gaborone, Botsvāna (cietais segums, atklātie laukumi)

Kvalifikācija

Latvija – Madagaskara 3:0

A. Fijimonovs – Ž. Randriamanalina	4:0, 4:1, 4:1
R. Sproga – G. Rasolondražana	4:2 5:4 (7:4), 0:4, 2:4, 5:3
A. Fijimonovs/A. Juška – Ž. Mužons/D. Radisons	4:0, 4:0, 4:0

Latvija – Gruzija 3:0

A. Fijimonovs – M. Čaduneli	4:1, 4:1, 4:1
R. Sproga – O. Ušangišvili	4:2, 4:1, 4:1
A. Fijimonovs/R. Sproga – M. Čaduneli/M. Čoheli	4:1, 4:2, 4:0

Latvija – Kenija 2:1

A. Juška – B. Ndinja	4:0, 4:2, 5:3
D. Pavlovs – A. Kūpers	4:2, 4:5 (5:7), 5:4 (7:2), 3:5, 0:4
A. Fijimonovs/R. Sproga – B. Ndinja/N. Odours	4:1, 5:3, 4:0

Latvija – Lietuva 2:1

A. Fijimonovs – A. Slajs	4:0, 4:1, 5:4 (10:8)
R. Sproga – R. Muraška	5:3, 2:4, 1:4, 1:4
A. Fijimonovs/R. Sproga – R. Muraška/A. Slajs	5:3, 4:2, 4:5 (6:8), 4:0

Latvija – Gana 3:0

A. Fijimonovs – H. Adjei-Darko	4:1, 4:2, 4:1
R. Sproga – G. Dārkijs	4:2, 4:2, 2:4, 5:4 (7:2)
A. Fijimonovs/R. Sproga – S. Fumi/F. Ofori	4:2, 5:4 (7:4), 5:4 (7:5)

2002. Eiroāfrikas zonas 2. grupa

Jūrmala, Latvija (tenisita segums, atklātie laukumi)

1. kārtā

Latvija – Kotdivuāra 1:4

A. Juška – V. Sanons	2:6, 3:6, 6:1, 6:4, 1:6
A. Fijimonovs – C. N'Gorans	6:4, 5:7, 1:6, 6:7 (4:7)
A. Fijimonovs/A. Juška – I. Lonfo/C. N'Gorans	4:6, 6:2, 6:3, 1:6, 6:3
A. Fijimonovs – V. Sanons	3:6, 1:6, 5:7
A. Juška – C. N'Gorans	3:6, 6:7 (2:7)

"Play-off"

Latvija – Ukraina 1:4

A. Fijimonovs – A. Dernovskis	4:6, 4:6, 2:6
A. Juška – O. Tereščuks	1:6, 2:6, 2:6
A. Fijimonovs/A. Juška – O. Tereščuks/S. Jarošenko	5:7, 2:6, 2:6
D. Pavlovs – S. Jarošenko	7:6 (7:5), 3:6, 4:6
A. Juška – A. Dernovskis	6:3, 3:1, Dernovskis nepabeidza spēli

2003. Eiroāfrikas zonas 3. grupa

Jūrmala, Latvija (tenisita segums, atklātie laukumi)

Kvalifikācija

Latvija - Moldova 2:1

A. Juška - A. Cuimačs 4:6, 6:2, 6:1

D. Pavlovs - A. Gorbans 6:7 (6:8), 6:4, 6:8

A. Fiļimonovs/A. Juška - S. Cuptovs/A. Gorbans 6:2, 6:4

Latvija - Maķedonija 3:0

A. Juška - G. Sevčenko 6:4, 6:1

D. Pavlovs - P. Rusevskis 6:4, 6:2

A. Fiļimonovs/Ņ. Švačko - D. Grabulovskis/K. Mitrovskis 6:1, 6:2

Latvija - Kipra 2:1

A. Juška - F. Kalliass 7:6(12:10), 6:2

Ņ. Švačko - M. Baghdatis 1:6, 1:6

A. Fiļimonovs/A. Juška - M. Baghdatis/D. Pavlou 6:2, 3:6, 6:3

Latvija - Gruzija 1:2

A. Juška - I. Ušangišvili 3:6, 7:6 (7:5), 4:6

Ņ. Švačko - I. Labadze 2:6, 4:6

A. Fiļimonovs - M. Čaduneli 6:3, 6:3

Annotation

Today is a historical moment, when the first book about history of tennis in Latvia is finished. There have been done a great work throughout many years. In this book there are summarized events of 19th and 20th century which concerned tennis development in Latvia. It's an important turning point in development of tennis in our country because now, for the first time, it is possible to see what already is done, may be to look back to some of our mistakes and also to find out, what exactly still has to be done in this field.

There are only few history books about sports in our country, and that makes us so proud that this unique edition has finally seen the daylight. It is impossible to change history and it is very important to remember it. Of course some people would not

agree with some events in history of tennis, but one must remember that every person is individual with his own view to different things. And we offer our opinion on these events in this book. But these possible disagreements do not change this historical moment, when we finally have the opportunity to hold in our hands the history of tennis development in Latvia.

There have been a lot of successful and also unsuccessful seasons for tennis in Latvia. But there is no way how we can measure which one of them have been the best. Every person has his own plumb-line: athletes and their coaches have one, officials have same other one, and athlete families have also different plumb-line. Everybody has his own goals, arguments and explanations for success and also for dramatic losses.

Our passion for tennis has survived for centuries already. There are a lot of athletes who have written their names in history of tennis in Latvia, and there are some Latvian tennis players who have written their names not only in history of tennis in Latvia, but also in the world's history of tennis. Today we are proud of all of them and also on those people, who have dedicated their lives for brightening and enhancing the glory of tennis in Latvia.

After reading this book everybody can ascertain that tennis life in Latvia has never been stopped. Of course for some period it was forced to calm down to some extent, but it has always been here and developed.

It is possible to retrace the history of tennis in Latvia till the end of 19th century. At that time tennis courts were in Riga and Jurmala. The first detailed information about tennis tournaments in Latvia come from the year 1904 when the sport association *Kaiserwald* organised a tennis tournament in Riga at Mezaparks tennis courts. That was quit a petite event, but next year – 1905 – sport association *Kaiserwald* arranged bigger tournament. The tournaments program included male and female singles, male doubles and also mixed doubles. Also pupil singles took place in this competition.

Opened tournaments were arranged as rival among the Baltic provinces. The Baltic province was a region in Russian empire which included such areas as Kurzeme, Vidzeme and also a part of Estonia. For tournament in Mezaparks was specially build up a new tennis court for doubles, because existent courts were simply too small for playing doubles. This is a period when we can seriously talk about the development of tennis in Latvia.

The World War I affected not only political life in Latvia, but also tennis life, which had been brutally interrupted during the years of war. After promulgation of belligerency all of the planned sports promenades were canceled. And very soon after those events tennis in Baltic States dissolved. But there is information that almost until the very end of the World War I tennis was played in Jelgava.

After the end of the World War I all the tennis courts in Latvia were destroyed and there were also possibilities to play tennis. The other major problem in tennis development during this period was the fact that many people from Latvia had been evacuated from Latvia to Russia. More than 200 000 people left Latvia and among them were also many athletes.

The turning point towards recovery of tennis life in Latvia came in 1924. A small group of people came together and decided to establish a new tennis organization in Latvia – *The Tennis Club of Riga*. During this period not only tennis traditions were developing but also the cooperation among different states. For example athletes from such countries as Austria, Hungary, Poland, Czechoslovakia, Germany, Estonia, Great Britain and Finland came to Latvia as guests. The popularity of tennis grew not only in Riga but also in other cities of Latvia, for example, in Liepaja and Jurmala. In Liepaja the situation was a bit different than in other cities of Latvia. Because tennis was played also before the World War I, but after it ended Liepaja had to face the same problems as Riga – destroyed tennis courts and loss of athletes.

Big changes came on 15th of May 1934 when in Latvia occurred *coup d'état* (revolution). Leading the development of tennis in Latvia took over newly established *Latvia's Tennis union*. Every year there was set up a list of tournaments which had to be played during the next season and at end of every season there was published players rank in Latvia.

Since 1934 till 1940 the biggest event in tennis in our country was playing *Latvia's Foreign Masterhood* tournament, which was organized by *The Tennis Club of Riga*. It was acknowledged as the biggest tennis event not only in Latvia but also in the Baltic States. Partly because of the great amount of foreign participants and the games quality which was demonstrated on the tennis courts in Jurmala during this tournament.

At the beginning of the World War II Germanys planned war strategy, this included the so called "*blitz*" – fighting in two fronts at the same time, gave dramatic result – Latvia was occupied just in a couple of days. Despite the occupation tennis life in Latvia maintained.

In the fall 1944 Russian army returned to Latvia and our country was occupied for the third time in its history. This time it lasted for almost 50 years. The repressions, arrests and deportations were still to come, and from all of that Latvia suffered very hard, also including sports in general and tennis in particular.

Our country's tennis players conformed to the new situation quit fast. During the first postwar years the best Latvian tennis players, including juniors, tried their luck by participating in different tournaments in Soviet Union.

The middle of the 20th century came with another turning point in development of tennis in Latvia. Coaches with appropriate highest education started to train our tennis players. So from this moment our athletes were trained by professional coaches.

Tennis gradually became more popular in Latvia and our athletes started playing in more persuasive manner during the tennis tournaments in USSR. Only thanks to their devotion to tennis and their great Masterhood they were included in the national teams of USSR in deferent groups of age. It has to be considered as a very high success because the rivalry was extremely tough.

There was a period when Latvian tennis players were included among the strongest tennis players in entire USSR. There were four Latvian athletes among twenty strongest tennis players in Soviet Union.

Year 1991 started darksome because *Latvia's Tennis union* decided not to let our tennis players to participate in tournaments which were arranged in USSR and also not to arrange in Latvia's territory big tennis events. This situation created the need for other place where our tennis players could develop their skills by competing with other athletes. Then was raised a logical question – when will Latvian tennis players finally gain the opportunity to participate in tournaments in Europe and elsewhere in world? At that moment nobody could even imagine that very soon such opportunity would be given.

On 6th of November 1991 the biggest news agencies in the world launched the following information: *The Baltic States – Latvia, Lithuania and Estonia – have re-established their status in International Tennis Federation (ITF).*

The news agency *Associated Press* wrote that all already had been members of ITF during the interwar period. They also said that at the moment their member status is only temporary, but on September 1992 these states would officially join International Tennis Federation. Even as temporary members of ITF the Baltic States had rights to notify their athletes for the tennis tournament in Olympic Games which had been held in Barcelona on 1992 and also to notify their national teams for the Davis Cup and the Federation Cup.

We had been waiting for this moment for a very long time but the world didn't hear or understand us but may be they didn't want to understand us. Only when we gained our countries independency and freedom back the world started to listen to us. And on the historical day – 6th of November 1991 – the world finally heard us. A lot of people were waiting for this moment to come and were hoping that this moment would come at all. But the question was: "would we be able to continue to develop our tennis traditions and to carry out Latvia's name further in the world?" At that moment the answer could be only one: "Only time will tell and everything will depend on our common work."

Since the restoration of our countries independency Latvian tennis players have been very successful participating in various international tournaments. Many of these athletes have become professional tennis players. There are established a lot of new tennis clubs and this shows that tennis in Latvia is developing even faster and the commitment to tennis is stronger than ever.

Every decade in tennis has its own heroes. Speaking of the history of tennis in Latvia we have to mention such personalities as M. Zeberga and H. Goldberga, M. Vuškalne and A. Bertīņ-Bērziņš, V. Bergmanis and J. Šteinbergs, S. Duka-Ošmjago and A. Duks, J. Juška and J. Pliens, V. Daugirde-Satika and A. Holcmane, Z. Jansone-Ivanova and I. Ševčenko-Gudele, M. and A. Rozentali, A. Filimonovs and G. Dzelde, A. Blumberga and U. Buševica, L. Savčenko-Neilande. We still could mention a lot of athletes who have dedicated their lives to tennis and have promoted Latvian tennis glory in the world.

In every art of sports, also in tennis, development depends on people who are interested in this sports and who are ready to devote themselves to it. And tennis in Latvia is not an exception. It has entered in to the second centenary of its development and there are no doubts that also in next hundred years we will be able to hear Latvia's name in international arena and on the foreign tennis courts.

Аннотация

Может быть, сейчас это не чувствуется, но сегодня, открывая долгожданную книгу о латвийском теннисе, которая рождалась долгие годы, волей-неволей чувствуешь, что день особенный. Пролистав книгу, можно вернуться даже в конец 19-го века. Самые важные для латвийского тенниса события происходили в 20-ом веке. Факт, что они обобщены в одном издании, будет побуждать снова и снова читать, изучать и оценивать проделанное в этом виде спорта за все эти годы.

В нашей стране книг об истории спорта совсем немного. Поэтому мы гордимся тем, что данное издание, которое без преувеличения можно считать уникальным, увидело свет. Историю невозможно переделать, забыть или упустить в небытие. Кому-то она может не понравиться, кто-то, возможно, будет склонен к другой трактовке того или иного события теннисной жизни. Это личный выбор каждого. Однако, момент, когда мы держим в руках историю теннисной жизни нашей страны, останется незабываемым.

В истории латвийского тенниса были удачные периоды, однако, как часто бывает в спорте, и не слишком удачные годы. Но все-таки не существует критерия, который позволял бы определить, какой из них был лучшим. У каждого свой способ оценки ценностей. У спортсменов и их тренеров – один, у спортивных чиновников – другой, у семей атлетов, их родных и близких людей – третий, разительно отличающийся от других. У каждого свои цели, свои аргументы и объяснения выдающимся успехам и драматичным неудачам.

Жизнь нашего тенниса, измеряемая уже столетиями, была богата сотнями, даже тысячами событий. Многие спортсмены вписали свое имя в историю латвийского спорта, самые выдающиеся – в историю мирового тенниса. Мы гордимся ими всеми – людьми, которые множили и защищали славу нашего тенниса.

Прочитав эту книгу, каждый сможет убедиться в том, что жизнь тенниса в Латвии не прекращалась ни на секунду. Были моменты, когда эта жизнь по объективным причинам, вынуждена, была стать менее яркой и активной, но, став сильнее, она возрождалась с двойным размахом. Ведь теннис не признает ни границ, ни возрастов!

Имеющиеся в наличии сведения позволяют утверждать, что теннис свои первые шаги в Латвии сделал в конце 19-го века. В то время в Латвии теннисные корты находились в Риге и Юрмале. Не установлено, однако, где именно проходили соревнования, так как на начальном этапе ощущался сильный недостаток в информации о местном теннисе. Зато информация об организованных в 1904 году спортивным обществом *Kaiserwald* соревнованиях в Риге (Межапарке) гораздо более подробная. В 1905 году теннисная секция общества *Kaiserwald* организовала соревнования самого высокого масштаба. В программе были представлены одиночные игры среди женщин и мужчин, матчи парного разряда среди мужских и смешанных пар, а также одиночные игры для школьников. Открытые чемпионаты проводились как соревнования балтийских провинций. Балтийская провинция была областью Российской Империи – частью государственной территории со своим самоуправлением, в которую входили Курземе, Видземе и часть территории Эстонии. Специально для соревнований в Межапарке была построена новая площадка для игр в парном разряде, так как предыдущие площадки не соответствовали требуемым размерам. В это время все серьезнее можно было говорить о развитии тенниса в Латвии.

Первая мировая война, которая началась некоторое время спустя после второй Всероссийской олимпиады, на долгие годы блокировала теннис в Латвии. После объявления военного положения все спортивные мероприятия были отменены. В скором времени теннис в Балтии зачах совсем. Однако есть сведения, которые свидетельствуют о том, что почти до самого конца первой мировой войны в Елгаве все-таки играли в теннис.

После первой мировой войны теннисные площадки были уничтожены, не было и необходимого для игры инвентаря. Многие жители Латвии были эвакуированы в

центральную часть России и «разбросаны» по всей огромной стране. Ригу покинули свыше 200 тысяч жителей, среди которых было немало спортсменов, в их числе и теннисистов. В марте 1924 года группа латышей задалась целью основать новую, поистине латышскую организацию – Рижский Теннисный клуб (РТК). Активные шаги были предприняты в сфере международного сотрудничества. В Риге и Лиепаве гостили спортсмены из Австрии, Венгрии, Польши, Чехословакии, Германии, Эстонии, Англии и Финляндии. Параллельно развитию тенниса в Риге, этот вид спорта пускал корни в Лиепаве и Юрмале. Постепенно с этой игрой познакомилась и жители других городов Латвии. Уже до начала первой мировой войны в теннис играли в Лиепаве. По окончании войны площадки были уничтожены, а игроки разбрелись кто куда. Большие перемены, как положительные, так и отрицательные, в теннисе произошли по причине государственного переворота 15 мая 1934 года. Процесс развития тенниса продолжил Латвийский Теннисный союз (ЛТС). Спортивные общества и клубы начали участвовать в общих соревнованиях по единым правилам, что в начале процесса развития тенниса в Латвии стимулировало не только классовое, но и национальное разграничение. Каждый год определялся календарь соревнований, а по окончании сезона публиковались отчет о деятельности ЛТС, а также ранг теннисистов.

Крупнейшим мероприятием в теннисе в период с 1934 по 1940 год, бесспорно, были организованные Рижским Теннисным клубом международные соревнования Латвии. Это мероприятие часто называли неделей латвийского тенниса в Юрмале, и оно было признано самым крупным теннисным событием не только в нашей стране, но и во всей Балтии – как благодаря числу зарубежных участников, так и уровню игры.

Запланированная Германией агрессивная война вначале дала оглушительный результат, и Латвия была оккупирована в течение нескольких дней. Лишь несколько теннисистов, которые в тот момент проходили воинскую службу в латвийской армии, успели уволиться и включиться в дальнейшую борьбу против германской агрессии. Несмотря на военные действия и оккупацию, спортивные тренировки и соревнования в Латвии продолжались.

Осенью 1944 года снова вернулись русские войска, и Латвия за неполные пять лет была оккупирована в третий раз. В этот раз, на долгие, долгие годы. Страну ждали репрессии, аресты и депортации. Тяжело пострадал и весь латвийский спорт. Теннис не стал исключением.

Уже в первые послевоенные годы лучшие теннисисты Латвии – и юноши, и взрослые, принимали участие в соревнованиях различного ранга, проходящих в Москве, Ленинграде, Киеве, Минске и многих других городах Советского Союза. Пятидесятые годы в латвийском теннисе особенно отметились тем, что в процесс обучения игре включились тренеры с высшим физкультурным образованием.

Этот вид спорта становился все популярнее во всей Латвии, привлекая теннисистов и тренеров нового поколения. Сначала наши теннисисты все увереннее участвовали в турнирах, проходивших в Советском Союзе. Доказав свое высокое мастерство, они были включены в состав сборных СССР разных возрастов. Осуществить эту задачу было очень сложно по причине огромной конкуренции. И все же это удалось совершить, получив тем самым возможность принимать участие во многих международных турниров. Было время, когда в ранге сильнейших теннисистов СССР был целый ряд латвийских спортсменов, которые занимали четыре места среди 20 лучших атлетов. Было время, когда наши теннисисты с триумфом выступали в чемпионатах Европы среди юношей и взрослых.

1991 год начался трагически и угрюмо. Латвийский Теннисный союз принял решение на неопределенное время запретить нашим спортсменам участвовать в соревнованиях на территории СССР и не организовывать на территории Латвии всесоюзные соревнования. В связи с трагическими событиями в Балтии, президенту СССР Михаилу Горбачеву высылается телеграмма с выражением протеста. Телеграмма высылается и председателю Верховного Совета РСФСР Борису Ельцину, в которой выражается поддержка его действий и высказываний, касающихся Балтии. Учитывая создавшуюся политическую ситуацию, наши теннисисты больше не выезжали на соревнования, организуемые на советской территории. В дальнейшем руководителям латвийского тенниса необходимо срочно искать международные контакты. Становится актуальным вопрос – когда, наконец, латвийские спортсмены получат право полноценно выступать на теннисных кортах Европы и мира. В тот момент никто и представить себе не мог, что эти права Латвия действительно получит очень скоро.

Долгожданный момент наступил. Утром 6 ноября крупнейшие информационные агентства мира распространили информацию: страны Балтии – Латвия, Литва и Эстония восстановлены в Международной Федерации тенниса (ITF)

Информационное агентство *Associated Press* писало:

Лондон, 6 ноября (AP). Три новые страны Балтии – Латвия, Литва и Эстония, получили временный статус членства в Международной Федерации тенниса. Все три страны уже являлись членами Международной Федерации тенниса в период между первой и второй мировой войной. Временный статус эти страны сохраняют только до сентября 1992 года, когда в Доминиканской Республике состоится ежегодный конгресс Международной Федерации тенниса, во время которого все три страны будут официально объявлены постоянными членами Международной Федерации тенниса. В данный момент эти три страны обладают правом заявить своих теннисистов для участия в соревнованиях олимпийских игр 1992 года в Барселоне, а также Кубке Дэвиса и Кубке Федерации.

Мы долго ждали этого пути признания. Зачастую нас просто не слышали, зачастую не понимали, или не хотели понимать. Когда мы наконец-то стали самостоятельным государством, совсем близким и реальным стал момент признания и в

международной теннисной семье. В начале ноября этот момент наступил. Момент радостный, волнующий, многообещающий. Многие ждали этого и надеялись. Будем ли готовы, получив это признание, начать активно трудиться во имя достижения цели, нести свой теннис и имя своей страны в мир? Будем ли готовы иногда забыть обиды, выполняя общую работу, преодолевая общий путь? Это покажет будущее. Это покажет выполненный труд. Наш. Общий.

Решение административного комитета дала латвийским теннисистам право участвовать в отборочных соревнованиях олимпийских игр. Но, для того чтобы стать полноценным членом *ITF*, с правом принимать участие во всех организуемых ей соревнованиях, необходимо было выполнить и определенные финансовые обязательства.

С момента восстановления независимости Латвии спортсмены нашей страны успешно участвовали в международных соревнованиях среди юношей и взрослых. Многие из них стали профессиональными игроками. Стремительно развился процесс создания и деятельности клубов. Работу начало и новое поколение тренеров, которые продолжают приумножать свои знания и во время международных семинаров, которые организует Латвийский Теннисный союз.

У каждого десятилетия в теннисе свои герои, свои достойные восхищения спортсмены. М. Зеберга и Х. Голдберга, М. Вушкалне и А. Бертинь-Берзиньш, В. Бергманис и Й. Штейнбергс, С. Дука-Ошмяго и А. Дукс, Я. Юшка и Я. Плиенс, В. Даугирде-Сатика и А. Холцмане, З. Янсоне-Иванова и И. Шевченко-Гуделе, М. и А. Розенталы, А. Филимонов и Г. Дзелде, А. Блумберга и У. Бушевица, Л. Савченко-Нейланде. Список теннисистов, приумножавших и защищавших славу латвийского тенниса, можно было бы продолжить.

В теннисе, как и любом другом виде спорта, развитие зависит от заинтересованных и активных людей, которые хотят, чтобы новое поколение продолжило путь навстречу спортивным вершинам, успешно начатый предшественниками. Исключением не является и латвийский теннис, вступивший во второе столетие своего развития.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines across the page.

Saturs

1900. – 1941.	16
1940. – 1989.	42
Latvijas tenisisti trimdā	50
Sabīne Ošmjago-Duka	52
Alfons Duks	60
Jānis, Andis un Daiga Juškas	76
Jānis Pliens	80
1989. – 2003.	114
Una Buševica	122
Irina Ševčenko-Gudele	136
Boriss Graps	138
Alvils Zilgalvis	146
Ivars Godmanis	148
Jānis Jurkāns	158
Gvido Zemribo	162
Guntis Ulmanis	168
Zaiga Jansone-Ivanova	184
Ausma Holcmane	188
Ģirts Auškaps	190
Agnese Blumberga	192
Dace Kavasa	194
Larisa Neilande	208
Ģirts Dzelde	214
Māris un Aivars Rozentāli	218
Tenisa klubi	227
Raimonds Sproga	244
Andris Filjimonovs	246
... un viņa treneris Jānis Jansons	248
Līga Dekmeijere	250
Statistika	260

10	1900 - 1904
11	1905 - 1909
12	1910 - 1914
13	1915 - 1919
14	1920 - 1924
15	1925 - 1929
16	1930 - 1934
17	1935 - 1939
18	1940 - 1944
19	1945 - 1949
20	1950 - 1954
21	1955 - 1959
22	1960 - 1964
23	1965 - 1969
24	1970 - 1974
25	1975 - 1979
26	1980 - 1984
27	1985 - 1989
28	1990 - 1994
29	1995 - 1999
30	2000 - 2004
31	2005 - 2009
32	2010 - 2014
33	2015 - 2019
34	2020 - 2024
35	2025 - 2029
36	2030 - 2034
37	2035 - 2039
38	2040 - 2044
39	2045 - 2049
40	2050 - 2054
41	2055 - 2059
42	2060 - 2064
43	2065 - 2069
44	2070 - 2074
45	2075 - 2079
46	2080 - 2084
47	2085 - 2089
48	2090 - 2094
49	2095 - 2099
50	2100 - 2104
51	2105 - 2109
52	2110 - 2114
53	2115 - 2119
54	2120 - 2124
55	2125 - 2129
56	2130 - 2134
57	2135 - 2139
58	2140 - 2144
59	2145 - 2149
60	2150 - 2154
61	2155 - 2159
62	2160 - 2164
63	2165 - 2169
64	2170 - 2174
65	2175 - 2179
66	2180 - 2184
67	2185 - 2189
68	2190 - 2194
69	2195 - 2199
70	2200 - 2204
71	2205 - 2209
72	2210 - 2214
73	2215 - 2219
74	2220 - 2224
75	2225 - 2229
76	2230 - 2234
77	2235 - 2239
78	2240 - 2244
79	2245 - 2249
80	2250 - 2254
81	2255 - 2259
82	2260 - 2264
83	2265 - 2269
84	2270 - 2274
85	2275 - 2279
86	2280 - 2284
87	2285 - 2289
88	2290 - 2294
89	2295 - 2299
90	2300 - 2304
91	2305 - 2309
92	2310 - 2314
93	2315 - 2319
94	2320 - 2324
95	2325 - 2329
96	2330 - 2334
97	2335 - 2339
98	2340 - 2344
99	2345 - 2349
100	2350 - 2354
101	2355 - 2359
102	2360 - 2364
103	2365 - 2369
104	2370 - 2374
105	2375 - 2379
106	2380 - 2384
107	2385 - 2389
108	2390 - 2394
109	2395 - 2399
110	2400 - 2404
111	2405 - 2409
112	2410 - 2414
113	2415 - 2419
114	2420 - 2424
115	2425 - 2429
116	2430 - 2434
117	2435 - 2439
118	2440 - 2444
119	2445 - 2449
120	2450 - 2454
121	2455 - 2459
122	2460 - 2464
123	2465 - 2469
124	2470 - 2474
125	2475 - 2479
126	2480 - 2484
127	2485 - 2489
128	2490 - 2494
129	2495 - 2499
130	2500 - 2504
131	2505 - 2509
132	2510 - 2514
133	2515 - 2519
134	2520 - 2524
135	2525 - 2529
136	2530 - 2534
137	2535 - 2539
138	2540 - 2544
139	2545 - 2549
140	2550 - 2554
141	2555 - 2559
142	2560 - 2564
143	2565 - 2569
144	2570 - 2574
145	2575 - 2579
146	2580 - 2584
147	2585 - 2589
148	2590 - 2594
149	2595 - 2599
150	2600 - 2604
151	2605 - 2609
152	2610 - 2614
153	2615 - 2619
154	2620 - 2624
155	2625 - 2629
156	2630 - 2634
157	2635 - 2639
158	2640 - 2644
159	2645 - 2649
160	2650 - 2654
161	2655 - 2659
162	2660 - 2664
163	2665 - 2669
164	2670 - 2674
165	2675 - 2679
166	2680 - 2684
167	2685 - 2689
168	2690 - 2694
169	2695 - 2699
170	2700 - 2704
171	2705 - 2709
172	2710 - 2714
173	2715 - 2719
174	2720 - 2724
175	2725 - 2729
176	2730 - 2734
177	2735 - 2739
178	2740 - 2744
179	2745 - 2749
180	2750 - 2754
181	2755 - 2759
182	2760 - 2764
183	2765 - 2769
184	2770 - 2774
185	2775 - 2779
186	2780 - 2784
187	2785 - 2789
188	2790 - 2794
189	2795 - 2799
190	2800 - 2804
191	2805 - 2809
192	2810 - 2814
193	2815 - 2819
194	2820 - 2824
195	2825 - 2829
196	2830 - 2834
197	2835 - 2839
198	2840 - 2844
199	2845 - 2849
200	2850 - 2854
201	2855 - 2859
202	2860 - 2864
203	2865 - 2869
204	2870 - 2874
205	2875 - 2879
206	2880 - 2884
207	2885 - 2889
208	2890 - 2894
209	2895 - 2899
210	2900 - 2904
211	2905 - 2909
212	2910 - 2914
213	2915 - 2919
214	2920 - 2924
215	2925 - 2929
216	2930 - 2934
217	2935 - 2939
218	2940 - 2944
219	2945 - 2949
220	2950 - 2954
221	2955 - 2959
222	2960 - 2964
223	2965 - 2969
224	2970 - 2974
225	2975 - 2979
226	2980 - 2984
227	2985 - 2989
228	2990 - 2994
229	2995 - 2999
230	3000 - 3004
231	3005 - 3009
232	3010 - 3014
233	3015 - 3019
234	3020 - 3024
235	3025 - 3029
236	3030 - 3034
237	3035 - 3039
238	3040 - 3044
239	3045 - 3049
240	3050 - 3054
241	3055 - 3059
242	3060 - 3064
243	3065 - 3069
244	3070 - 3074
245	3075 - 3079
246	3080 - 3084
247	3085 - 3089
248	3090 - 3094
249	3095 - 3099
250	3100 - 3104
251	3105 - 3109
252	3110 - 3114
253	3115 - 3119
254	3120 - 3124
255	3125 - 3129
256	3130 - 3134
257	3135 - 3139
258	3140 - 3144
259	3145 - 3149
260	3150 - 3154
261	3155 - 3159
262	3160 - 3164
263	3165 - 3169
264	3170 - 3174
265	3175 - 3179
266	3180 - 3184
267	3185 - 3189
268	3190 - 3194
269	3195 - 3199
270	3200 - 3204
271	3205 - 3209
272	3210 - 3214
273	3215 - 3219
274	3220 - 3224
275	3225 - 3229
276	3230 - 3234
277	3235 - 3239
278	3240 - 3244
279	3245 - 3249
280	3250 - 3254
281	3255 - 3259
282	3260 - 3264
283	3265 - 3269
284	3270 - 3274
285	3275 - 3279
286	3280 - 3284
287	3285 - 3289
288	3290 - 3294
289	3295 - 3299
290	3300 - 3304
291	3305 - 3309
292	3310 - 3314
293	3315 - 3319
294	3320 - 3324
295	3325 - 3329
296	3330 - 3334
297	3335 - 3339
298	3340 - 3344
299	3345 - 3349
300	3350 - 3354
301	3355 - 3359
302	3360 - 3364
303	3365 - 3369
304	3370 - 3374
305	3375 - 3379
306	3380 - 3384
307	3385 - 3389
308	3390 - 3394
309	3395 - 3399
310	3400 - 3404
311	3405 - 3409
312	3410 - 3414
313	3415 - 3419
314	3420 - 3424
315	3425 - 3429
316	3430 - 3434
317	3435 - 3439
318	3440 - 3444
319	3445 - 3449
320	3450 - 3454
321	3455 - 3459
322	3460 - 3464
323	3465 - 3469
324	3470 - 3474
325	3475 - 3479
326	3480 - 3484
327	3485 - 3489
328	3490 - 3494
329	3495 - 3499
330	3500 - 3504
331	3505 - 3509
332	3510 - 3514
333	3515 - 3519
334	3520 - 3524
335	3525 - 3529
336	3530 - 3534
337	3535 - 3539
338	3540 - 3544
339	3545 - 3549
340	3550 - 3554
341	3555 - 3559
342	3560 - 3564
343	3565 - 3569
344	3570 - 3574
345	3575 - 3579
346	3580 - 3584
347	3585 - 3589
348	3590 - 3594
349	3595 - 3599
350	3600 - 3604
351	3605 - 3609
352	3610 - 3614
353	3615 - 3619
354	3620 - 3624
355	3625 - 3629
356	3630 - 3634
357	3635 - 3639
358	3640 - 3644
359	3645 - 3649
360	3650 - 3654
361	3655 - 3659
362	3660 - 3664
363	3665 - 3669
364	3670 - 3674
365	3675 - 3679
366	3680 - 3684
367	3685 - 3689
368	3690 - 3694
369	3695 - 3699
370	3700 - 3704
371	3705 - 3709
372	3710 - 3714
373	3715 - 3719
374	3720 - 3724
375	3725 - 3729
376	3730 - 3734
377	3735 - 3739
378	3740 - 3744
379	3745 - 3749
380	3750 - 3754
381	3755 - 3759
382	3760 - 3764
383	3765 - 3769
384	3770 - 3774
385	3775 - 3779
386	3780 - 3784
387	3785 - 3789
388	3790 - 3794
389	3795 - 3799
390	3800 - 3804
391	3805 - 3809
392	3810 - 3814
393	3815 - 3819
394	3820 - 3824
395	3825 - 3829
396	3830 - 3834
397	3835 - 3839
398	384

**OBLIGĀTAIS
EKSEMPLĀRS**

101-

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0305045127

2005-5
139

Latvijas teniss
